

687/14

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

DOCUMENTE
PRIVIND
ISTORIA ROMÎNIEI

VEACUL
XIV, XV
A. MOLDOVA
VOL. I (1384—1475)

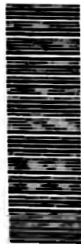

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

1954

4557

Bibl Universitara Sibiu

R557571160

94R/D61 U

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

DOCUMENTE
PRIVIND
ISTORIA ROMÎNIEI

COMITETUL DE REDACȚIE
ION IONAȘCU, I. LĂZĂRESCU-IONESCU,
BARBU CÎMPINA, EUGEN STĂNESCU, D. PRODAN,
MIHAIL ROLLER REDACTOR RESPONSABIL

VEACUL
XIV, XV

UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA”
- SIBIU -
INVENTARIAT 1998

A. MOLDOVA

VOL. I (1384—1475)

MAI 1985

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

1954

Bibl. Institut. de Inv. superioare Sibiu
INV. Nr. 1700 1977

SCARA

4557

~~687~~ 11

PREZENTUL VOLUM A FOST ÎNTOCMIT DE COLECTIVUL SECȚIEI
DE ISTORIE MEDIE A INSTITUTULUI DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE
DIN IAȘI AL ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

PREFAȚĂ

In acest volum sînt publicate 481 documente și 18 documente îndoielnice din anii 1384—1475, în special fondul de documente al Academiei R.P.R. și al Arhivelor Statului. Dintre cele 481 documente, 206 sunt traduse în limba română din limba slavă după originale slave, celelalte documente se împart în 98 traduceri după copii și foto copii slave, 176 traduceri vechi după originale slave dispărute între timp, sau apărute în publicații rare, și o copie latină. La sfîrșitul volumului se reproduc fotocopiiile unor documente originale.

Documentele publicate în volumul de față permit studiul particularităților economice, sociale, politice ale orînduirii feudale în Moldova. Ele dau posibilitatea a observa că sub influența forțelor de producție, care se despoartă, au loc schimbări în orînduirea feudală de pe teritoriul Moldovei.

In condițiile sărămieșării feudale, puterea politică apare ca un atribut al proprietății funciare. Proprietarul, cleric sau laic, bucurîndu-se de dreptul de imunitate, concentrează în mîinile sale funcțiunile statale: administrative, fiscale, militare și juridice.

Însă, alături de puterea particulară încredințată fiecărui mare feudal, începe să se înlărească în Moldova rolul jucat de statul feudal care exprimă interesele comune ale întregii clase feudale. În 1475 aprilie 17 (Doc. nr. 478) Ștefan cel Mare întărind mînăstirii Horodnic două sate care urmau să «păzească și să lucreze acestei mînăstiri», adaugă: «că dacă vor pierde ceva de al mînăstirii sau dacă nu vor munci ce va fi de trebuință acelei mînăstiri călugării să ne dea de știre». Documentul fiind rupt, nu putem vedea ce măsuri urmau să se ia împotriva unor astfel de oameni. Un lucru rămîne a fi reținut: în acest caz domnia și nu feudalul este forța menită a menține ordinea feudală. Intervenția domniei, prin dregătorii săi, pe moșiile feudalilor lovește în dreptul de imunitate al acestora. Ștefan cel Mare, în deosebi

în ultimele decenii ale domniei sale, duce o politică sistematică de reducere a drepturilor de imunitate a feudurilor. Confirmările de sale care se fac mânăstirilor reflectă această tendință a creșterii puterii statului feudal (Doc. nr. 464 din 19 aug. 1472).

Înlăturarea statului feudal duce la o mai accentuată exploatare a țărănimii, înăsprește lupta de clasă. Documentul din 17 aprilie 1475 face a înțelege că țărăniile refuză deseori să plătească dările, să presteze slujbele la care erau siliți față de feuda. Uneori țărăniile caută să distruagă privilegiile feudurilor. In documentul nr. 362 din 1459 ianuarie 3, prin care Ștefan cel Mare întărește panului Rugind stăpânirea peste mai multe sale și uezere, se spune că « privilegiile pe care le-a avut (el) pe aceste sale și uezere i s-au furat, fiind niște răufăcători i-au furat casa ». Alt ori cei exploatați caută o ieșire din situația în care se aflau prin fugă. Teamă de a fi lipsiți de brațe de muncă face pe feuduri să împiedice prin forță fuga celor exploatați, caută să obțină reîntoarcerea acestora în caz că ar fi fugit și uneori promit chiar unele condiții mai ușoare de viață. Prin documentul din 1470 februarie 8 (Doc. nr. 439), Ștefan cel Mare acordă lui Oană Tătarul, « tătarul și robul nostru care a fugit în Țara Leșcască » în cazul reîntoarcerii lui, iertarea de robie pentru el și copiii lui, urmînd să trăiască « în țara noastră — adaugă domnul — ca toți românii după legea lor romînească ».

Date prețioase ne procură documentele din prezentul volum despre orașul medieval, despre trăsăturile lui. Apărînd adeseori chiar pe pămîntul feudalului, dependent deci de feudal, orașul păstrează încă trăsături de economie agricolă. Slaba dezvoltare a forșelor de producție explicită, în condițiile sărăcimii feudale, volumul restrîns al schimbului, relativ slaba diferențiere între sat și oraș. Documentul nr. 312 din 23 februarie 1453 arată că Alexandru voevod încuviințînd mânăstirii lui Iateu să-și întemeieze sat în holarul mânăstirii, adaugă că toți cei ce vor veni în acest sat « să fie slobozi să-și are și să semene grîu și să cosească fîn în țarina Țirgului Suceava ca și oamenii Țirgovești ». Toți « acești oameni — se spune în document — fie meșteri sau jocari sau orice fel de meșteri », să fie scutiți de dări și slujbe față de domnie. Așa dar, la această dată, în cele două așezări, pe de o parte există Țirgovești care practică și agricultura, care își acoperă prin propria lor muncă nevoile personale, care plătesc renla feudală (vezi și Doc. nr. 348 din 1458 august 12), pe de altă parte meșterșugarii prezenți în sale, supuși aceluiași regim ca și țărăniile. « Această formă de îmbinare a meșterșugului țărănesc cu agricultura — arată Lenin — este tipică pentru regimul economic medieval, ea fiind o parte integrantă a acestui regim ».

Documentele dau posibilitatea a observa că în prima jumătate a secolului al XV-lea numărul meșterșugarilor este relativ restrîns. In 1415 (Doc. nr. 41) Alexandru

cel Bun dăruiește lui Nichita și Dobre, zugrăvi, două sate în schimbul zugrăvirii a « două biserică, sau o casă, sau un pridvor ». Se vede o preferință deosebită de care se bucură din partea domnului cei doi zugrăvi. Către și după mijlocul sec. al XV-lea numărul meșteșugarilor crește. Frecvente sînt mențiunile cojocarilor (Doc. nr. 270 din 1448 aprilie 5, Doc. nr. 312 din 1453 februarie 23, etc.). Sînt menționate torcătorii de lînă, pive, mori, slatnițe (Doc. nr. 272 din 1448 aprilie 23, doc. nr. 273 din 1448 iulie 15, Doc. nr. 353 din 1458 aprilie 12, Doc. nr. 386 din 1462 septembrie 15, etc.). Construirea unei torcătorii de lînă, moară sau slatniță, se face cu aprobarea domnului. În documentul din 1448 aprilie 23 se spune că Petru voevod dăruiește panului Mihail logofăt loc în tirgul Baia « ca să-și facă mori și orice va fi voia lui, fie torcătorie de lînă sau pive de sumane sau orice sau stupa ». Acestea construite pe pămîntul feudalului constituiau un monopol al său. « Să fie volnic — se spune în documentul citat — pan Mihail logofăt să pedepsească și să ia dela acel care este în hotarul lui și nu va căra la aceste mori ».

Importante, pentru a vedea ce anume constituiau articolele de schimb, sînt condițiile acordate sloboziiilor. Documentul nr. 413 din 1466 martie 13 arată că oamenii care se vor așeza în satul Negoști, pe Pîriul Negru, sat supus mitropoliei din tirgul Roman, pe lîngă scutirea pe cinci ani de dări și slujbe față de domnie se bucură de dreptul de a vinde fără a plăti vamă: « peste proaspăt, maje sărută, sare, postav, pînză, fier, plute, oale, vase de lemn, varză, mere, ceară, miere curată; pot cumpăra: boi, iatovițe, herbeci, cai, iepe, jderi, helgii ».

Documentele vîrșesc despre vămile interne feudale, despre confirmările care se fac diferiților feudali asupra vadurilor și a « podurilor umblătoare » (Doc. nr. 353 din 1458 aprilie 12). Reiese că revenea acestora grija asigurărilor mijloacelor de transport pentru mărfurile ce treceau prin teritoriul supus lor.

Date importante ne procură izvoarele din acest volum despre organizare în perioada de fărîmîtare feudală. Frecvent sînt menționate în documente curțile « organe de reprimare socială în timp de pace și cele militare în timp de războiu » (Doc. nr. 161 din 1436 iulie 24, Doc. nr. 391 din 1462 octombrie 8). Nu lipsesc informațiile nici despre sistemul de apărare specific vremii: cetățile, dintre care unele aparțin chiar boierului pe pămîntul cărui se află (Doc. nr. 391 din 1462 octombrie 8, etc.). Lămuriri aduc documentele și în privința categoriilor sociale, a organizării lor, a obligațiilor la care acestea erau supuse față de feudal sau Statul feudal.

REZUMATUL DOCUMENTELOR

1. — 1384. Mai 1. Hârslău. — Petru Muşat voevod dăruieşte bisericii Ioan Botezătorul, zidită de mama sa, Margareta, venitul cântarului din cetatea Siretului.

2. — 1392 (6900) Martie 30. Roman. — Roman voevod împreună cu fiii săi Alexandru şi Bogdan, dăruieşte lui Ionaş Viteazul, pentru credincioasă slujbă, 3 sate pe Siret: Ciorsăceuţi, Vladimiraşti şi Bucurăuţi.

3. — 1393 (6901) Noembrie 18, Suceava. — Roman voevod, împreună cu fiii săi Alexandru şi Bogdan, dăruieşte lui Tudor şi fraţilor lui, fiii lui Dragomir Albu, pentru credincioasă slujbă, un sat pe Suceava.

4. — 1398 (6906) Iulie 2. — Ştefan voevod dăruieşte m-rii Pobrata două sate pe pârâul Pobratii: « Bodino şi un altul mai sus de acesta ».

5. — 1399 (6907) Martie 12. — Ştefan voevod întăreşte Duceai, fca lui Toader, satele: Dolieşti şi Lontenişti, pe Tazlăul Sărat, precum şi jumătate din satele Măzănăeşti şi Poiana Călugăriţii.

6. — 1399 (6907) « după Martie 12 ». — Iuga vodă dăruieşte lui Ion Carmeleu şi fratelui său Trofin satele Brătilla de Sus şi Brătilla de Jos, pe Tazlău, în ţinutul Trotuş.

7. — « 1399 după Martie 12 — 1400 înainte de Februarie 11 ». — Iuga voevod dăruieşte panului Braia, pentru credincioasă slujbă, un loc peste Strabotin.

8. — « 1399 după Martie 12 — 1400 înainte de 11 Februarie » — Iuga voevod dăruieşte lui Ştefan Hândău, pentru credincioasă slujbă, satele Solomoneşti pe Topolţă, Munteni şi Pânteceşti, pe Gracău.

9. — 1399 (6908). Noembrie 28. — Iuga voevod împreună cu fraţii săi Alexandru şi Bogdan, dăruieşte lui Ţăban, pentru credincioasă slujbă, două sate: unul - în Gârbovăţi - celălalt pe Bârlad, în gura Crasnii.

10. — 1400 (6908) Februarie 11. — Alexandru cel Bun voevod dăruieşte lui Dan vameşul, pentru credincioasă slujbă, un loc de şase sate într'un hotar, anume Şurineşti, Mânjeşti, Todereşti, Şerboteşti, Lăţcani şi Iacobeşti, « unde a trăit Iacob al Orbului ».

11. — « 1400 după Februarie 11 — 1432 ». — Alexandru cel Bun voevod dăruieşte mitropoliei dela Suceava poiana Vlădicenilor.

12. — 1400 (6908) Iunie 29. — Alexandru cel Bun voevod, împreună cu fratele său Bogdan, dăruiește lui Stroe și Ivan, pentru credincioasă slujbă, două sate: satul Poiana, pe Tazlău, « urmează să-l stăpânească Stroe deusebit de Ivan », iar satul Gârtașul, mai sus de Gârtaș. Il vor stăpâni împreună.

13. — 1400 (6908) August 1. — Alexandru cel Bun voevod, împreună cu fratele său Bogdan, dăruiește lui Nicula și fraților lui Mihail și Toader, pentru credincioasă slujbă, satul lui Berea.

14. — 1400 (6908) Septembrie 11. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește boerului Mogoș, pentru credincioasă slujbă, un sat pe Vilna.

15. — 1401 (6909) Iulie 30, Suceava. — Alexandru cel Bun, voevod împreună cu fratele său Bogdan, hotărăște ca bisericile armenesti și preoții armeni să asculte de episcopul armenesc Ohanes, cărui ia dat scaun la Suceava și care în întreaga țară va fi volnic asupra Armenilor cu dreptul său episcopal ».

16. — 1402 (6910) Octombrie 31. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rilor Moldovița două mori, jumătate dintr-o slădniță și 4 sălașe de Tătari, în târgul Baia.

17. — 1403 (6911) Ianuarie 7, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește episcopiei de Moldova două sate: Averăuți, pe Suceava și Hrețca, « care este aproape sub târgul Sucevei ».

18. — 1404 (6912) Iulie 20. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rilor Pobrata satul Budinți și alt sat mai sus de acesta, pe Pobrata.

19. — 1407 (6915) Ianuarie 7. — Iosif, mitropolitul Moldovei, în înțelegere cu Alexandru cel Bun voevod, hotărăște ca m-rea dela Neamț și cea dela Bistrița să fie « nedespărțite una de alta » și să fie sub ascultarea popei chir Domentian.

20. — 1407 (6915) Martie 8, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod, împreună cu fratele său Bogdan, dăruiește panului Popșa Mihail, pentru credincioasă slujbă, două sate: Scorțeuți dela Pârâul Negru și Păscăuți, care este mai sus de Călugăril din Dumbravă.

21. — 1408 (6916) Septembrie 16, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește biseriei sfintei Vineri din târgul Roman două sate: Leucușoușii lui Bratul, cu moara care este la fântână și altul peste Moldova, « unde a fost Bratul ». Deasemeni îi dăruiește vadul dela Moldova « care este mai jos de târgul Roman și marginile din acest ținut ».

22. — 1409 (6917) Ianuarie 28, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește panului Giurgiu Ungureanul, pentru credincioasă slujbă, satele: Ungureni, « unde este casa lui », Subodolul, ca să-și așeze sat și pe Turluiu satele: Procești, Sperlești, Negri-lești, « unde este jude Neagăș și mai jos unde este Coman ».

23. — 1409 (6917) Aprilie 18, Suceava. — Alexandru cel Bun dăruiește m-rilor sfântului Nicolae din Polana Siretului bălțile dela gura Șomuzului și loc să-și sădească vie.

24. — 1409 (6917) Noiembrie 7, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rilor dela Nemțisor iezarul Luciel, pe Prut.

25. — 1409 (6917) Noiembrie 18, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rilor Moldovița vama Moldoviței.

26. — 1410 (6918) Februarie 15, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rilor Moldovița munții Subardul Mare și Subardul Mic.

27. — 1410 (6918) Martie 15. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Domoneuș stolnic și fraților lui, Blaj și Iacob, fiii lui Ghelebi Mielouș, 6 sate pe Cașinși pe Oituz, pentru credincioasă slujbă.

28. — 1411 (6919) Ianuarie 6, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii Bistrița satele Miliucouți și Brașouți, cum și un mertie anual de 10 butii de vin, 10 coload de grâu, 9 postavuri de Cebia, iar egumenului, deosebit câte un postav și jumătate de stofă cenușie. Deasemenea hotărăște ca m-rea dela Bohotin să asculte de m-rea dela Bistrița.

29. — 1411 (6919) Aprilie 11. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii Moldovița vama Moldoviței și satul.

30. — <1411> Mai 1. — Alexandru cel Bun voevod, și Hiaș voevod dăruiește lui Vlad Dolhici un sat pe Crasna « unde este casa lui » și un loc pustiu peste Prut. Fântâna Veprova, deasupra Săratei.

31. — 1411 (6919) Iunie 28. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Plotun, pentru credincioasă slujbă, satul Plotunești, dela Strungă.

32. — 1411 (6919) Septembrie 22. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Șoldan al lui Petru, soției sale, copiilor lui, și fratelui său Mielouș satul Tămârtașeuți, pe Șomuz. Deasemeni li dăruiește numai lui Șoldan cu soția și copiii satul « la Movila Găunoasă ». Din satul Tămârtașeuți, domnul a luat cinci curți de Tătari și i-a dăruit m-rii sfântului Nicolae din Poiană.

33. — 1411 (6919) Septembrie 22. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii sf. Nicolae din Poiană cinci curți de Tătari pe care i-a luat din satul Tămârtașeuți cu voia lui Șoldan Petru, al căruia era satul.

34. — 1412 (6920) Februarie 19. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Roman diacul și rudelor sale, pentru credincioasă slujbă, satele Dolești și Leonținești, pe Tazlăul Sărat.

35. — 1412 (6920) Aprilie 3. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Comru, fiul lui Galiș, un loc pustiu, lângă Bașeu, să-și facă sat.

36. — 1412 (6920) Aprilie 5. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Giurea Dragoteseul, pentru credincioasă slujbă, satele Volodăuți și Cernauca de Sus, în dreptul Toporăușilor.

37. — 1413 (6921) Iulie 6. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește doamnei Anastasia, soacra lui, satul Coțmanul mare cu toate cătunele anume: Suboverhul, Hijișceca, Davidăuți și cu toate locurile ce țin de ele. După moartea doamnei Anastasia satele urmează a fi stăpânite de episcopia de Bădăuți.

38. — 1414 (6922) August 2. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Șandru, pentru credincioasă slujbă, satul Munteni Scutași, « unde lăste eniaz Litu și Șarban ».

39. — 1414 (6922) August 2. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește panului Toader Piliu, pentru credincioasă slujbă trei sate: « un sat pe Cobăla, unde este casa lui, unde a fost Veriș Stanislav, iar al sat la gura Jeravățului, unde cade în Bărlad, unde este allă casă « a lui și unde sunt eneji Tamaș și Ivan ».

40. — 1414 (6922) Decembrie 20. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește panului Crăciun Beleeseul, pentru credincioasă slujbă, două sate « pe Părăul Alb, unde este casa lui din veac și all sat, Negoești, între Toloești și între Levet Mielouș ».

41. — 1415. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Nichita și Dobre zugrăvi, satele Crăinicești și Leucușești, pe Drâslivița. Se arată că ei « vor zugrăvi, pentru aceste două sate, două biserici, una din Târgul de Jos și alta, care va fi voia noastră, afară de bisericile de la Rădăuți, sau o casă, sau un pîdvor ».

42. — 1415 (6923) Aprilie 13, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii dela Humor a lui Ivan Vornic un sat la obârșia Solonțului, « unde a fost Tatomir și Pârtea », precum și Seliștea lui Dienș. Pune zavescă 50 ruble pentru acei ce « ar începe cu sfadă sau pără ».

43. — 1415 (6923) Aprilie 14. — Alexandru cel Bun voevod întărește m-rii Moldovița satele Vaculinți și « unde Zărână și-a făcut seliște subț pădure », dăruite mănăstirii de soția sa Ana înaintea morții ei.

44. — 1415 (6923) Iulie 12. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii Bistrița satul lui Oprîș și al lui Oană. Deasemeni îi întărește mai multe sate, dăruite ei de pan Ion vornic de Suceava, pan Negrea și pan Ion Jumătate.

45. — 1418 (6926) Ianuarie 15, Baia. — Alexandru cel Bun voevod întărește lui Vlad și lui Cârstea satul Solea, în urma unei judecăți, punându-le și zavescă de 80 ruble de argint.

46. — 1418 (6926) Martie 17. Târgul de Jos. (Roman). — Alexandru cel Bun voevod întărește m-rii Moldovița satele: Provorotie și Oprîșinți dăruite de Sân Bârlici.

47. — 1419 (6927) Aprilie 8, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Dragomir și Ioanăș, fiii lui Ștefan Borălovici, pentru credincioasă slujbă, trei sate în câmpul lui Dragoș: unul pe Nichid, « unde este casa lor », apoi Pașcani și Dragotești. Deasemenea satul Provozești, pe Tazlăul Sărat și Poiana lui Oprîș, pe Tazlăul Mare.

48. — 1420 (6928) Aprilie 25, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește panului Oană, vornic, pentru credincioasă slujbă, 10 sate pe Băcovăț și dreptul de a-și întemeia prisăci, câte va putea.

49. — 1421 (6929) <Decembrie> 13. — Alexandru cel Bun voevod, fiul său Iliuș voevod și boierii țării dăruiesc encaghinei Rimgalla, fosta soție a domnului, pe tot timpul vieții, Târgul Siret și Volhoveț, cu satele, morile, iazurile, vămile și toate veniturile de orice fel. Deasemenea îi asigură un venit anual de 600 de ducați de aur sau galbeni roșii ungurești ce urmau a se plăti în două rate, la sf. Petru și la Crăciun.

50. — 1422 (6930) Martie 2, Neamț. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii Neamț satul Budzești, pe Moldova și Seliștea lui Nenovici, pe Toplița.

51. — 1422 (6930) August 20. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii Bistrița vama dela târgul Bârlad.

52. — 1422 (6930) Decembrie 25. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui pan Boguș, pentru credincioasă slujbă, satul Cuelur, « unde a fost vataman Gherman ».

53. — 1423 (6931) Martie 12, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Batin, pentru credincioasă slujbă, trei sate pe Putna: un sat « unde este casa lui », altul « unde a fost Lupșe » și al treilea « unde este vadul la Putna ».

54. — 1423 (6931) Martie 31, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Oană Popșă pentru credincioasă slujbă, două sate pe Rîbricea, Sârbii și satul lui Moišă Filosoful.

55. — 1423 (6931) A p r i l i e 15, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod judecând pricina între Verlga vataman și fiii lui Rotâmpan le stabilește hotarul, prin boerii săi Iațco și Coriat.

56. — 1424 (6932) F e b r u a r i e 16, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui popa Iuga și fratelui său, Nan, pentru credincioasă slujbă satul Buciumeni, lângă Baia.

57. — 1424 (6932) < A u g u s t 26 >. — Alexandru cel Bun voevod întărește lui Stanciul David satul Badeuți dela Prut, precum și trei sate la Putna, al lui Stanciul, al lui Purcel și al Mărinii.

58. — < 1424—1425 > S e p t e m b r i e 4, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Bărbosul, pentru credincioasă slujbă, un sat pe Șomuz, « unde este casa lui ».

59. — 1424 (6932) O c t o m b r i e 9, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Toader și Lie un loc pe Tazlău, « să-și așeze și să întemeieze o mănăstire ».

60. — 1425 (6933) I a n u a r i e 30. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Ștefan Zugrav patru sate pe Miletin: Berbeșești, Eremiești, Popești și satul « unde a fost jude Pașco ».

61. — 1425 (6933) M a i 12, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește panului Stroici, pentru credincioasă slujbă, satele Levoșăuți și Nepolocăuți, precum și două pustii, una la Derenăuți și alta la Cerlena.

62. — < 1426 . . . 8, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod întărește fiilor lui Ștefan Stravici, Toader și Petru, mai multe sate pe Cărligătura și pe Nirnova.

63. — 1426 (6934) M a i 22. — Alexandru cel Bun voevod, dăruiește panului Ștefan cliucinie, pentru credincioasă slujbă, satele: Dragsinești, pe Berbeci și Dragsinești, la obârșia Dobrotvorului, precum și pustia Pojarita, cu toate poienile.

64. — 1426 (6934) A u g u s t 12, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește panului Giurgiu Stângaci, pentru credincioasă slujbă, patru sate, pe Cărligătura: Popești, Fântânele, Mihnești, pe Bahlui și Cioltani la Glod, precum și o poiană.

65. — 1427 (6935) A p r i l i e 20, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Roman două sate.

66. — 1427 (6935) A u g u s t 18, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod întărește lui Herman și fratelui lui, Iațcu, satul Veilinu, « unde este casa lor ».

67. — 1427 (6935) < S e p t e m b r i e >, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Onicica, pentru credincioasă slujbă, un sat la Cărligătura « unde este casa lui ».

68. — 1427 (6935) S e p t e m b r i e 14, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește mării Neamț satele Cărstianești și Temeșești, la gura Neamțului.

69. — 1427 (6935) S e p t e m b r i e 16, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește fiilor protopopului Simion, popa Andrei, Filip și Mihul, pentru credincioasă slujbă, satul Trâmădeci, pe Cușitna, « unde a fost Bratul și Micul », și Seliștea lui Micul.

70. — 1427 (6935) O c t o m b r i e 15, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Oancea și femeii lui, Nasta, « pentru slujba lor » un sat la Carpeni, « unde a fost casa lui Dobrăcin și a lui Bratul Pleșescul ».

71. — 1428 (6936) F e b r u a r i e 16, S u c e a v a. — Alexandru cel Bun voevod confirmă fiilor lui Stan Lucaveț și a lui Șerbeco satele: Lucaveț și Pancăuți cu toate poenile, pădurile și pâraele.

72. — 1428 (6936) Aprilie 2, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește panului Dragomir, pentru credincioasă slujbă, satele Corni și Strimbi, pe Cracău, și un loc de pustie pe Cracău, să-și înlemeieze sat.

73. — 1428 (6936) Aprilie 3, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Opriș satul Oprișani, pe Șomuz.

74. — 1428 (6936) Aprilie 8. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Tăvădar un sat pe Berheci. « unde inste casa lui », și un loc din pustie, pe pârâul Melișcoae.

75. — 1428 (6936) Aprilie 15, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește lui Văleca satul Călugări, pe Vulhova, « unde este casa lui ».

76. — 1428 (6936) Iulie 8. Mănăstirea Bistrița. — Alexandru cel Bun voevod întărește m-rii Bistrița 31 sălașe de Țigani și 12 bordeie de Tătari.

77. — 1428 (6936) Iulie 11, Mănăstirea Bistrița. — Alexandru cel Bun voevod închină m-rii Bistrița 50 de biserici « să fie uric mănăstirii... cu tot venitul și cu sfințirea <preoților> ».

78. — 1428 (6936) Iulie 24, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Sinaita, pentru credincioasă slujbă, satele: « unde este casa lui », pe Zeletin: « unde au fost Dragoș », pe Frumușel și « unde este cneaz Giorsac », pe Tutova.

79. — 1428 (6936) Iulie 29, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește panului Nan, pentru credincioasă slujbă, satele Buciumeni, « unde este casa lui », și Stănigeni.

80. — 1428 (6936) August 17, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește, lui Stanciul, pentru credincioasă slujbă, satul Bănila, iar lui Cârstea și femeii lui Marin, satul Iujinți.

81. — 1428 (6936) Septembrie 3, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește panului Fundea, pentru credincioasă slujbă, satul Fundeni, pe Albinea.

82. — 1428 (6936) Decembrie 4, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește m-rii Neamț satul Bașoteni, dăruit ei de Bașotă Manul.

83. — 1428 (6936) Decembrie 28, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Dad și nepotului său Solomon, pentru credincioasă slujbă, satul Dădești, pe Sârca, « unde este casa lor ».

84. — 1428 (6936) Decembrie 28, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește fiilor lui Ivan vornic, Lazăr, Stanciul și Costea, ocinile lor și le dăruiește Seliștea lui Dobrin, la Humor « unde este mănăstirea ». Deasemeni dăruiește m-rii Humor trei sate, sub Dumurava Inaltă.

85. — 1429 (6937) Ianuarie 10, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește lui Crăciun Purcelescul satul Purcelești, « unde este casa lui », jumătate din moara care este în acest sat și din cea care s'ar face.

86. — 1429 (6937) Februarie 1, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește lui Ivașco, fiul panului Giurgiu dela Frătăuți, jumătate din satul Vișinești.

87. — 1429 (6937) Februarie 10, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește soției sale, Marena, mănăstirea dela Vișnevăț, cu tot venitul, precum și mai multe sate și Țigani.

88. — <1429 Aprilie — 1430 Decembrie>. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Danciul și fraților săi, pentru credincioasă slujbă, un sat pe Bârlad « unde cade Hualna în Bârlad ».

89. — <1429 — 1432> Aprilie 10. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Vlad Aduș mai multe sate și fântâni.

90. — 1429 (6937) Aprilie 17, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește panului Radul gramatic, pentru credincioasă slujbă, satele: Zubricăuți și Ivancăuți pe Terebne.

91. — 1429 (6937) Mai 27, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește panului Ivan Cupeici, pentru credincioasă slujbă, satele: Cupea, « unde este casa lui », Neagouții, dincolo de Prut și « dela Neagouți în sus, pe Racovăț, până la hotarul lui Grozea cât va putea să-și întemeieze ».

92. — 1429 (6937) Iunie 1, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Onică, pentru credincioasă slujbă, un sat pe Jijia, « unde este casa lui ».

93. — 1429 (6937) Iunie 3, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește fiilor lui Ivan vornic. Lazăr, Stanciul și Costea, pentru credincioasă slujbă, mai multe sate și locuri de sate « drept credincioasă vislujenie a tatălui lor ».

94. — 1429 (6937) <Iunie> 19. Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește panului Dan Uncleata « drept credincioasa lui vislujenie », șase sate și trei locuri din pustie.

95. — 1429 (6937) August 31. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii Neamț iezorul Zagorna, la Nistru și o prisacă la Zagorna.

96. — 1429 (6937), Septembrie 1, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii Neamț iezorul Zagorna și gârlele sale și prisaca dela Zagorna. Deasemeni îi dăruiește un mertic anual de 12 butii de vin din deselina Neamțului.

97. — 1429 (6937) Septembrie 24, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește panului, Bena și fraților săi pentru credincioasă slujbă, trei sate: jumătate din Făurei, pe Vaslui, Mirosălăvești, sub rediu, iar al treilea, « unde a fost casa tatălui său Petru ».

98. — 1429 (6937) Octombrie 15, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește soției sale, Mărina, satul lui Vereșceac și satul lui Nan, la Siret.

99. — 1430 (6938). — Mențiunea unui act dela Alexandru cel Bun voevod pentru satele Spineni, Blănești, pe Bârlad și un alt sat pe Trotuș, « unde s'au chemat Radul Dumbravnic ».

100. — 1430 (6938) Februarie 21, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește lui Voiniag și fratelui său Bera, fiil lui Coste din Târnovea, satul Târnovea, « unde este casa lor ».

101. — 1430 (6938) Iulie 7. — Alexandru cel Bun voevod întărește lui Jurju Jumătate și fraților lui, Șteful și Măndrul, împărțeala satelor rămase dela părintele lor Ioan Jumătate.

102. — 1430 (6938) Decembrie 23, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod și soția sa doamna Marina dăruiește m-rii Neamț iezorul Zagorna, la Nistru, cu gârlele sale și prisaca dela Zagorna. Deasemeni îi dăruiește din cele trei mori dela Baia, a treia parte, precum și un mertic anual de 12 butii de vin, din deselina Neamțului.

103. — 1431 (6939) Februarie 6, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii Bistrița vama dela Tazlău, îi închină mănăstirea sfântului Nicolae, « unde a fost Huba » cu satul, moara și seliștea de pe Nichid. Deasemeni îi dăruiește și prisăci.

104. — 1431 (6939) Aprilie 30, Basencăuți. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui popa Iuga satele Miclea dela Bahna, pe Tulova și Balan dela Strâmba.
105. — 1431 (6939) Iunie 15, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește panului Cupciel vornic «vslujenia lui», mai multe sate.
106. — 1431 (6939) Iulie 31, Mănăstirea Bistrița. — Alexandru cel Bun voevod dăruiește m-rii Bistrița două prisăci, una pe Lopatna și alta pe Itehil. Se arată că din aceste prisăci să nu se ia deselina din stupii mănăstirii. Deasemeni îl dăruiește casa lui Crăciun dela Piatra.
107. — 1431 (6940) Decembrie 20, Suceava. — Alexandru cel Bun voevod întărește lui Balotă și Oancea parte din satul Tămârtașinți, primită dela Giurgiu, pe care l-au răscumpărat dela o gloabă.
108. — 1432 (6940). — Alexandru cel Bun voevod dăruiește lui Ivașeu Vladiceu și fraților lui, Petre, Iurașcu și Dancu, precum și nepotului lor, Mile, satele Hodoracini și Gvozdăuți, pe Ville.
109. — <1432—1442>. — Ilie voevod se obligă a plăti panilor din Litvania, Stanislav de Vronova, Pașco Albul, Nicolai, Mihail și altora veniți să-l slujească, câte 5 grivne polone de lanceie pe lună și câte trei zloți turcești grivna. Jură că va răscumpăra pe cei prinși în luptă. Dacă obligațiile asumate nu vor fi îndeplinite, aceștia să fie volnici «să ne părăscă, să prindă pe negustorii noștri și pe oamenii noștri».
110. — 1432 (6940) Ianuarie 2, Gura Cracăului. — Ilie voevod dăruiește lui Dragoș Ural un sat pe Tulova, «unde este casa lui», ca să-i fie judecيا uric neclintit, și să fie de steagul dela Tulova.
111. — 1432 (6940) Ianuarie 4, Suceava. — Ilie voevod dăruiește panului Vană satele: Coșilouți și Stanulouți, sub Nesfoiu.
112. — 1432 (6940) Ianuarie 13, Suceava. — Ilie voevod dăruiește lui Onica, pentru credincioasă slujbă, două sate: Vicoleni și «unde iaste casa lui», pe Jijia.
113. — 1432 (6940) Ianuarie 17, Suceava. — Ilie voevod dăruiește lui Dragoș dela Stamnic, pentru credincioasă slujbă un sat pe Stamnic, «unde este casa lui».
114. — 1432 (6940) Martie 8. — Mențiunea unui act dela Ilie voevod, prin care dă lui Hristea Iucașanul moșia Oșlobeni, pe Cracău.
115. — 1432 (6940) Aprilie 5. — Ilie voevod dăruiește panului Ivașcu Velna Murgul satele: Murgesti, Childina și Negrilești.
116. — 1432 (6940) August 14, Suceava. — Ilie voevod dăruiește boerului Isalea mai multe sate.
117. — 1433 (6941) Ianuarie 28, Suceava. — Ilie voevod dăruiește Matusiței și rudelor ei satul: «unde a fost Neagoe Gănescu, pe Platunița».
118. — 1433 (6941) Februarie 26, Suceava. — Ilie voevod dăruiește panului Dan vornic, pentru credincioasă slujbă, un sat la Tamaș «unde a fost Petriță».
119. — 1433 (6941) Februarie 27. — Ilie voevod dăruiește lui Mihail, fiul lui Belici, ocina sa pe Tămaș, anume «satul de mijloc».
120. — 1433 (6941) Iunie 15, Suceava. — Ilie voevod dăruiește panului Onenciu, pentru credincioasă slujbă, un sat pe Bârlad, anume satul lui Docolină.

121. — 1433 (6941) Iunie, <după 15> Suceava. — Ilie voevod dăruiește lui Petru Durnea și fraților săi Ivan și Giurgiu satul lor Durnești, pentru credincioasă slujbă.

122. — 143 <.3.> (694...) Iunie 29, Suceava. — Ilie voevod întărește lui Ulea și fratelui său Iuga dania făcută de unchiul lor Giurgiu Ungureanul, satele: Procești și Neghișești pe Turlul. Deasemeni întărește lui Ulea singur jumătate din satul ce se află pe Nevira, unde unchiul lor își are casa și care i-a fost dăruit de acesta la moartea sa.

123. — 1433 (6941) Noiembrie 3, Suceava. — Ilie voevod dăruiește lui Mihail Cărstianeseul jumătate din satul Cărstianești, pentru credincioasă slujbă.

124. — 1433 (6941) Noiembrie 9, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește panului Danco, fiul lui Pan Giurgiu dela Frătăuți, pentru credincioasă slujbă satul Mianouți, la Suceava, și 4 bordlee de Tătari.

125. — 1433 (6941) Noiembrie 16, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește panului Hodeo Costiei, pentru credincioasă slujbă, satele: Curtea Anușcăi, Huețeni, Sinești, « lângă Vereșeac » și Glodeni, « unde este Nenețul jude », precum și o moară la Siret.

126. — 1433 (6941) Decembrie 14. — Ștefan voevod dăruiește lui Micle satele: Răusăni, pe Hija, « unde este casa lui », și pe Bărlad, Micodanii, anume Dănuța și la Locurile Gemene.

127. — 1434 (6942). — Mențiunea unui act dela Ștefan voevod pentru satul la Movilă, pe Cobăle, partea lui Costin.

128. — 1434 (6942) Ianuarie 29, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește panului Blaj și fraților lui, Domoneuș stolnic și Iacob, pentru credincioasă slujbă, satul Roșiori, « unde este Negriță », satul « unde este Pavel Bulgarul », Seliștea lui Movilă și unde este Mic Ruptura ».

129. — 1434 (6942) Ianuarie 29. — Ștefan voevod întărește lui Gruban satele, lângă Bărlad: Șușneștii, « unde este Ștefan și Tămașul » Cărăpeluneștii, și Seliștea lui Mihail Bărbosul.

130. — 1434 (6942) Februarie 10, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește lui Groza și fratelui său Mihai pentru credincioasă slujbă, satul Cielcoiui.

131. — 1434 (6942) Aprilie 11, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește mitropoliei dela Suceava satul Averești, scutindu-l de dări.

132. — 1434 (6942) Aprilie 21, Suceava. — Ștefan voevod întărește popel Iuga, pentru credincioasă slujbă, satul Buciumeni, « unde este casa lui, » precum și satele: « unde este Miclea din Bahnă și unde este Balan din Strâmba », pe Tutova. Deasemeni îi întărește un loc din pustie pe Bașeu și Seliștea lui Oțel pe Podragă.

133. — 1434 (6942) Aprilie 24, Suceava. — Ștefan voevod întărește lui popa Iuga, pentru credincioasă slujbă mai multe sate.

134. — 1434 (6942) Mai 25, Târgul Iașilor. — Ștefan voevod dăruiește lui popa Ioll o pustie la Cărligătură, « unde este fântâna, aproape de Bulosin, ca să-și facă mânăstire. »

135. — 1434 (6942) Iunie 26, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește m-rii din Poiană trei sălașe de Țigani.

136. — 1434 (6942) Iulie 12, Dorohoiu. — Ștefan voevod dăruiește m-rii Moldovița două sălașe de Țigani.

137. — 1431 (6942) Octombrie 8, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește panului Cârstea Vornutai, pentru credincioasă slujbă, un sat « unde este Romaneasa », între Bahlui.
138. — 1431 (6942) Octombrie 8, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește lui Giurgiu și altora un sat, la obârșia Săratei, « unde este jude Fătu și Ilie ».
139. — 1435 (6943) Ianuarie 3. — Ștefan voevod dăruiește lui Micul Neagoe și Răspop Opriș, pentru credincioasă slujbă, jumătate din satul Suhodolu, în ținutul Bacău.
140. — 1435 (6943) Februarie 17, Suceava. — Ilie voevod întărește lui Mihăilă Bărbosul satele Drăgoești, pe Cracău și Vărtopul.
141. — 1435 (6943) Aprilie 4, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește lui Chiande și fiilor lui, Mania și Oncia, pentru credincioasă slujbă, un sat și o selște în Câmpul lui Dragoș.
142. — 1435 (6943) Aprilie 14, Suceava. — Ștefan voevod întărește panului Petru Hudici vornic, pentru credincioasă slujbă, satul Curtea lui Măndrea pe Siret, un loc din pustie la Voinăuți, o prisacă la obârșia Ogrincei, seliștea Sumlreni, pe Mileov, alte două locuri din pustie, și două sălașe de Țigani.
143. — 1435 (6943) Mai 12, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește lui Ivașco Podobitu satul: « unde este casa lui », la Cărligătură.
144. — 1435 (6943) <Înainte de Octombrie 8>. — Mențiunea unui act dela Ștefan voevod pentru Puțurenii.
145. — 1435 (6943) Octombrie 8. — Ilie voevod dăruiește lui Ilieș Liciul mare postelnic și fratelui său, Simion, moșiile Ivancicăuți și Vancenești.
146. — 1435 (6943) Octombrie 18, Hotin. — Ilie voevod dăruiește panului Stan Babilci, pentru credincioasă slujbă satele Sobraneți, în ținutul Teținei și Văscăuți pierdute de Mișea în hielenie, precum și Budinți, pierdut de Mihai Eșcievici în hielenie.
147. — 1435 (6943) Noembrie 25, Suceava. — Ilie voevod dăruiește lui popa Micu, pentru credincioasă slujbă, două sate pe Rebricea Mică.
148. — <1436—1442>. — Ilie și Ștefan voevozi întăresc lui Sima logofăt și surorii lui, Ana, soția lui Bărsan, satele: Glodeni, jumătate din Voinova, « unde au șezul vălămanul Pașcu », Soci și Dușăști, în ținutul Neamț.
149. — <1436—1442>. — Mențiunea unui act, dela Ilie și Ștefan voevozi pentru Călnicenii și Pleșăni.
150. — <1436> (6944). . . 15, Vaslui. — Ilie voevod și Ștefan voevod dăruiesc panului Moica vornic de gloată și fratelui său, panului Tador spătar, pentru credincioasă slujbă, satul Brădicești, pe Crasna, și satul « unde a fost Ilcaș », pe Cobăle și alt sat, pe Bârlad. Deasemeni cinci locuri din pustie.
151. — 1436 (6944) Aprilie 12. — Ilie și Ștefan voevozi întăresc lui Baico satele: Dolhești, « unde era casa lui », Negrești, Almășelul, Horaița, Roșcani și pe Almaș, Dobreni.
152. — 1436 (6944) Aprilie 21, Vaslui. — Ilie și Ștefan voevozi dăruiesc hotnogulul Stanciul pârcașul de Hotin, pentru credincioasă slujbă, satul dela Crasna, « unde îi sunt și casele ».
153. — 1436 (6944) Mai 4. — Ilie și Ștefan voevozi dăruiesc lui Duma Uranic și fratelui lui Petrică pentru credincioasă slujbă, locuri în pustie, ca să-și facă sate.

154. — 1436 (6944) M a i 5, V a s l u i. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Duma Negru trei sate pe Rebricea, anume: « unde a fost Vană Sinescul și unde a fost Boris și unde a fost Mândrea ».

155. — 1436 (6944) M a i 10. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Ivan Cautiș, pentru credincioasă slujbă, satul Iișăști, la Cobăle, « unde a fost casa lui » și un loc în pustie unde își are moara, ca să-și facă sat.

156. — 1436 (6944) M a i 23, S u c e a v a. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc panului Stan Babiei și fraților lui satul Jicovul-de-Sus, pentru credincioasă slujbă.

157. — 1436 (6944) I u n i e 13, V a s l u i. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc panului Mihail Stângaciu, pentru credincioasă slujbă, sate, seliști și locuri în pustie.

158. — 1436 (6944) I u l i e 1, S u c e a v a. — Ilie și Ștefan voievozi, întăresc panului Alexandru spătar, satele: Glodeni și Bulgari, pe Crasna, precum și Muncelul, în urma unei judecăți.

159. — 1436 (6944) I u l i e 17, V a s l u i. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Hodeo Crețovici două locuri de pustiu pe Gula, pentru credincioasă slujbă.

160. — 1436 (6944) I u l i e 17, V a s l u i. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Vancea logofăt, vîslujenia lui, mai multe sate.

161. — 1436 (6944) I u l i e 24, S u c e a v a. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Petru Ungureanu, pentru credincioasă slujbă, patru sate, anume: « unde a fost curtea lui Neledul, și satul lui Procea, și Blăgești » și Bolăcești.

162. — 1436 (6944) A u g u s t 11, V a s l u i. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Luca dela Sibie, pentru credincioasă slujbă, satul Viadiei, pe Terebne și satul « unde a fost Mihail », la gura Sărutei.

163. — <1436> A u g u s t 24, V a s l u i. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Oană portarul, vîslujenia lui, mai multe sate și seliști.

164. — 1436 (6944) A u g u s t 27, S u c e a v a. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc panului Ivașco Balasinovici și fraților săi, Micul și Bodca, pentru credincioasă slujbă, satul Cruglie, sub Hotin.

165. — 1436 (6944) S e p t e m b r i e 8, S u c e a v a. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc panului Bolea Plopescul, pentru credincioasă slujbă satele: Topceaneșesti, Bratiești, Dohtana și încă unul.

166. — 1436 (6944) S e p t e m b r i e 19, S u c e a v a. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc panului Dan Mesechnă, pentru credincioasă slujbă, opt sate.

167. — 1436 (6944) N o e m b r i e 30, S u c e a v a. — Ilie voevod întărește mănăstirii Neamț satul tălărese Temișești, la gura Neamțului.

168. — 1436 (6944) D e c e m b r i e 7, V a s l u i. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc protopopului Iuga, vîslujenia lui, mai multe sate.

169. — 1437 (6945). — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Crăciun părcălab satul Boro-dăceni, pe Berheciu, « la Polana lui Roman ».

170. — 1437 (6945) F e b r u a r i e 7, V a s l u i. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Dragomir și Simion, pentru credincioasă slujbă, satul Călianesti, pe Cobăle. Deusemeni le dăruiesc și mănăstirea cu via ce este la gura pârăului în acelaș hotar cu satul.

171. — 1437 (6945) F e b r u a r i e 24, S u c e a v a. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc panului Ștefui Jumetatevici, pentru credincioasă slujbă, satele: Vascouți pe Siret, Mușinet

Dragoșani, Batcouți și Lipovăț, din jos de Vaslui. Deasemeni îi dăruiește jumătate din Maneuți, la Suceava; cealaltă jumătate urmând a o stăpâni pan Mândrea.

172. — 1437 (6945) Mai 15, Vaslui. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Tofan 5 sate pe Racova, anume: Pungești, Gărcinești, Lușcești, apoi unde a fost « Cur Sec » și « unde a fost Văratecul ».

173. — 1437 (6945) Iunie 30, Suceava. — Ilie voevod dăruiește panului Toder Pobrăteanul, pentru credincioasă slujbă, satul Giulești, mai jos de Hârlău.

174. — 1437 (6945) Iulie 20, Vaslui. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Cristea Negrul, pentru credincioasă slujbă, iezorul Cerlenul, pe Prut.

175. — 1437 (6945) August 19, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Nemirca Ciortorovsch, satul Nemircani, pe Prut.

176. — 1437 (6945) Octombrie 5. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc mănăstirii sf. Nicolae din Poiană mai multe sate.

177. — 1437 (6945) Decembrie 20, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Mihail dela Dorohoi, pentru credincioasă slujbă, mai multe sate.

178. — 1437 (6945) Decembrie 20, Suceava. — Ilie voevod și Ștefan voevod dăruiesc panului Ion Ureche păhărnicele, pentru credincioasă slujbă, satul Bărgăliani pe Moldova și Sârbi, la Tecuci.

179. — 1438 (6946) Ianuarie 17, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Duma dela Neamț satul Roșiori, pe Moldova, pentru credincioasă slujbă.

180. — 1438 (6946) Februarie 7, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Toma Băcescul satul Negoști, pe Pârâul Negru.

181. — 1438 (6946) Februarie 17, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc panului Comarici satele Jidești și Averești, lângă Movila lui Lucaș, pentru credincioasă slujbă.

182. — 1438 (6946) Februarie 23, Suceava. — Ilie voevod dăruiește mănăstirii Neamț satul Sevcouți, la gura Cracăului, « unde este Samoil valaman », o prisacă la gura Tatarcâi și o moară la gura Jijiei.

183. — 1438 (6946) Martie 5, Vaslui. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc Neagăi, soția panului Giurgiu Piatră, satul lui Dileul, pe Sitna, o seliște și un loc de pustie pe Băc, ca să-și întemeieze sat. Deasemenea îi întăresc jumătate din satul « la Mogoș ».

184. — 1438 (6946) Mai 17. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Miclea Tavă și flului său Stan aprosul satul, « unde este casa lor », pe Crasna, din sus de Dodești și un loc din pustietate.

185. — 1438 (6946) Iunie 20, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Rudicel vornic o jumătate de sat, « unde a fost Giurgiu Ungureanu » primită dela pan Giurgiu în schimbul satului Robtinești, cu toate poenile. Deasemeni îi întăresc panului Hudicel vornic pustia Hluboca, Holmul Negru, și un sat la gura pârâului Borodac, « unde a fost cnează, Mihail ».

186. — 1438 (6946) Iulie 6, Târgul Vasluiului. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Mihăilă Oțel, pentru credincioasă slujbă, mai multe sate, o seliște și un loc în pustiu.

187. — 1438 (6946) August 18, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc mănăstirii din Poiană o pustie lângă cuturile Hârloienilor, ca să-și întemeieze sat și să-și facă moară.

188. — 1438 (6946) August 21, Vaslui. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Tivadar, pentru credincioasă slujbă, două sate pe Berheci, unul « unde este casa lui », iar celălalt pe pârâul lui Meleşco, « unde este Tador Meleşco ».

189. — 1438 (6946) Octombrie 10. — Ilie voevod întărește lui Triful și fraților lui satul Polăești, între Tazlăul Sărat și Tăletură.

190. — 1438 (6946) Noiembrie 9. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc lui Tatul Herlic și nepoților lui de soră, Danciul Paidos și Niagul Roșca, satele: Moinești, « unde au fost casa lui Herlic », « unde a fost Negușor », în gura Orbicului; Bodești și Mogoșești, pe Bistrița.

191. — 1439 (6947) Martie 12, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi dau mănăstirii Moldovița, în schimbul satului Todrești, pe care-l iau, un mertic anual de 10 butii de vin precum și posada « care este pe Moldova, cu tot venitul, care vine dela această posadă ».

192. — 1439 (6947) Aprilie 3, Suceava. — Ilie și Ștefan voevod dăruiesc panului Stanciul postelnic două seliști pe Jijia anume: Bârsomeni și Dumitreni. Deasemenea îi întăresc jumătate din satul Plișineți.

193. — 1439 (6947) Mai 10, Vaslui. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii din Poiană prisaca dela Visoca, pe Botna, și-l întărește dreptul de a-și strânge desetina din satele ei.

194. — 1439 (6947) Iulie 2, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc protopopului Iuga și fiului său Mihail mai multe sate, pentru credincioasă slujbă.

195. — 1439 (6947) Iulie 15. — Ilie și Ștefan întăresc lui Ivan Stângaciul satul « unde-i iaste casa lui », pe Racova și o seliște.

196. — 1439 (6947) Iulie 15, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc m-ril « care este la Horodnic » satul Balasinouți pe Suceava și cu moară.

197. — 1439 (6947) Iulie 30, Vaslui. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Onă Roșca gramatic și fratelui său, Cojen Pătru, mai multe sate, seliști și prisăci, « drept credincioasa lor vislujenie ».

198. — 1439 (6947) Septembrie 13, Gura Cracăului. — Ilie voevod întărește mănăstirile Bistrița vama dela Bacău, de care nimeni să nu fie scutit.

199. — 1439 (6947) Octombrie 26, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Ivan Uscatul un sat pe Pârâul Alb, « unde este casa lui ».

200. — 1439 (6947) Octombrie 28, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc panului Glurgen Moian satele: Moinești și Tătești și Poiana lui Belegheat pentru credincioasă slujbă.

201. — 1440 (6948) August 3. — Ilie voevod întărește lui Mihail și Tatul satul Muzărești, pe Cernu.

202. — 1440 (6948) August 6, Suceava. — Ilie voevod dăruiește panului Fete satul Mărgineni pe Iucaș, pentru credincioasă slujbă.

203. — 1440 (6948) August 20. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panilor Ștefan și Isac, fiii Tudchii, satele: Judeani, Urzăceni, parte din heleșteu și Bahna, poiana din sus de Bahna, Săcătura, Poiana și Runcul cel Mare.

204. — 1440 Septembrie 29. — Mențiunea unui act dela Ilie și Ștefan voievozi pentru satul Hrlțcova.

205. — 1440 (6948) Octombrie 4, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc mănăstirea Bistrița satul Lucăcești, pe Tazlăul Sărat, în dreptul păureii, dăruit de pan Vană Porcu, la moartea lui. Deasemenea li întăresc un loc pustiu pe Sușița, ca să-și întemeieze sat.
206. — 1440 (6948) Octombrie 22. — Ștefan voevod întărește panului Ignat satele Dobromirești și Balosinești, pe Smila.
207. — 1440 (6948) Noembrie 12, Vaslui. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc lui Dragomir satul Ciriteani, pe Cobăle și Călinești, tot pe Cobăle. « unde este casa lui ».
208. — 1440 (6948) Noembrie 25, Vaslui. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii Neamț un mertic anual de 2 măști de pește și 2 berbănțe de iere.
209. — 1441 (6949) Aprilie 16, Bârlad. — Ilie voevod întărește lui Cozma pivnicerul satul Dilteganii, pe Bogdana « unde au fost socru său. Delteg », poiana dela Hovrăleata, deasupra Smilei, și Dărești, pe Albila.
210. — 1441 (6949) Aprilie 23, Suceava. — Ilie voevod întărește mănăstirii sfântu Nicolae din Poiană patru sălășe de Țigani.
211. — 1441 (6949) Iunie 25, Bulgaru. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc panului Vlad Jicovne și nepotului său Dragoș, pentru credincioasă slujbă, satele Micușani, Miroslovești și Călinești, precum și trei seliști, a lui Boris, a lui Gal și a lui Grad.
212. — 1441 (6949) Iulie 7. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Ignat stolnic satele Dobromirești și Balosinești.
213. — 1441 (6949) Septembrie 29, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc panului Caloian satul Rujavenți, în ținutul Hotinului, pentru credincioasă slujbă.
214. — 1442 (6950) Februarie 24, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc panului Andronic și fiulul său, pan Costea logofăt, satul Buciumeni, pe care aceștia l-au primit dela fiii lui Stăniță, Vancea și Ilca, în schimbul unei jumătăți din satul Goșmănești.
215. — 1442 (6950) Martie 8, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Cârstea Iucășanul, pentru credincioasă slujbă, satele Bălăești, Balosinești, Milotinești și la Cracău, « unde a fost Sas Dan și Dan Văcăle ».
216. — 1442 (6950) Aprilie 5, Suceava. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc lui Melclăuș Raspop mai multe sate, ocina și vislujenia lui.
217. — 1442 (6950) Mai 26, Bârlad. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii Zografii de la Athos un mertic, anual.
218. — <1442—1443> Iunie, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește lui Pătraș, lui Cozar, lui Dumca, lui Iurii și lui Măndre satul Duminți, pentru credincioasă slujbă.
219. — 1442 (6950) August 10, Vaslui. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc lui Marco ocinile dobândite de tatăl său Iliș Bonta, cu slujbă, dela Alexandru cel Bun, anume: Bontești, pe Stebnic, alt sat pe Bârlad, la Două Fântâni și loc de moară la Bârlad.
220. — 1442 (6950) Septembrie 8. — Ilie și Ștefan voievozi întăresc lui Bode Hârje satul Balomirești, cu amândouă cuturile, în ținutul Sucevei.
221. — 1442 (6950) Septembrie 21. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii Moldovița anual două care de pește, scutindu-le de orice vamă.
222. — 1443 (6951) Martie 6, Neamț. — Ștefan voevod întărește panului Mihail pisar satul Săseni, pe Cotovșea și-l dăruiește satul « unde a fost Iuga Negru », sub Botne, mai jos de Lucani, prisaca lui Vrabie și dreptul de a-și face mori pe Cotovșea.

223. — 1443 (6951) A p r i l i e 16, S u c e a v a. — Ștefan voevod dăruiește panului Tâmpa și rudelor sale satele: Rusești sub Cridă și Sclipotești, pe Siret, pentru credincioasă slujbă.

224. — 1433 (6951) M a i 1. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii din Poiană 9 sălașe de tătari.

225. — 1443 (6951) M a i 7, S u c e a v a. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii din Poiană 9 sălașe de Tătari.

226. — 1443 (6951) M a i 14, S u c e a v a. — Ștefan voevod întărește panului Mihul pisar jumătate din satele Bălănești, lângă Tutova și Copoșești, pe Șumuz. Se întărește deasemeni lui Duma aprod, fratele lui Mihul pisar satul Sana, care a fost al lui Vlad Matus.

227. — 1443 (6951) M a i 10, S u c e a v a. — Ștefan voevod întărește lui Ștefan Brebu, pentru credincioasă slujbă, un sat pe Iadrici unde este casa lui.

228. — 1443 (6951) M a i 27, S u c e a v a. — Ștefan voevod dăruiește lui Ghereiu pentru credincioasă slujbă, satul Nena Studineț, locuri unde să-și așeze sate, loc de moară și o seliște.

229. — 1443 (6951) M a i 28, S u c e a v a. — Ștefan voevod întărește lui Tudor Vlădescul satul Vlădești, pe Siret.

230. — 1443 (6951) M a i 30, S u c e a v a. — Ștefan voevod dăruiește panului Mihul pisar și Tador gramatic, pentru credincioasă slujbă, mai multe seliști și o moară.

231. — 1443 (6951) M a i 31, S u c e a v a. — Ștefan voevod dăruiește lui Giurgiu Drăgușanul și fratele său Alexa, pentru credincioasă slujba, satul Drăgușani, pe Stavnic și un loc de prisacă la Glodeni, unde a fost Toma.

232. — 1443 (6951) I u n i e 8, S u c e a v a. — Ștefan voevod dăruiește panului Iliiaș Șanga, pentru credincioasă slujbă, satele Văsiești pe Urmeniș, Băsești pe Tazlău, jumătate din Bădești și poiana Borila pe Troțuș.

233. — 1443 (6951) I u n i e 20. — Ștefan voevod întărește panului Vlașin Crețescul siliștea la Cașin unde a fost casa tatălui său, Stan Crețul, 4 poeni și o seliște la Vrancea.

234. — 1443 (6951) A u g u s t 3, S u c e a v a. — Ștefan voevod dăruiește lui Stan din Jicov și fiului său Drăguș, pentru credincioasă slujbă, satul Jicovul de Sus, unde este casa lor.

235. — 1443 (6951) A u g u s t 24, S u c e a v a. — Ștefan voevod dăruiește panului Moica și fratelui său, pan Tador, pentru credincioasă slujbă, sate, seliști și Țigani.

236. — 1443 (6951) A u g u s t 25, R o m a n. — Ștefan voevod întărește călugărului Sava o vie mai sus de cetatea Neamțului scuilă de desetina din vin. Deasemeni îi dăruiește un loc să-și facă chilie, precum și chilia lui Macarie.

237. — 1443 (6951) N o e m b r i e 29, S u c e a v a. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Moldovița, sate, mori, vama dela Moldovița și o stopă de bătut sumane.

238. — 1443 (6951) <N o e m b r i e 29>. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Pobrata satele Negomirești, Iurcești și Bodești cu moară, toate pe Pobrata

239. — 1444 (6952) A p r i l i e 8, S u c e a v a. — Ștefan voevod întărește mitropoliei dela Suceava poslușnicii săi, cărora le dă scutiri.

240. — 1444 (6952) A p r i l i e 26, R o m a n. — Petru voevod dăruiește mănăstiri Pobrata 4 sălașe de Țigani.

241. — 1444 (6952) Iunie 18. — Ștefan voevod întărește popii Toader din Bârlad moara fratelui său, popa Draghie, pe Smila, să-și facă sat, și Lahoza, unde a fost mănăstirea popei Draghin.

242. — 1444 (6952) August 1, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii Horodnic satul Balasinouți, pe care-l scutește de toate slujbele și dăjdiile.

243. — 1444 (6952) Septembrie 1. — Ștefan voevod întărește panului Mic Crai mai multe sate.

244. — 1445 (6953) Februarie 18. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Homor satele: Vorniceni subț Dumbrava cea înaltă, Antilești și Partești, dăruite ei de Lazor și fratele lui, Stanciul.

245. — 1445 (6953) Februarie 18, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește panului Mihail logofăt, pentru credincioasă slujbă, satul Ciumălești, pe Siret « amândouă curturile și cu moara și cu vama de trecere și cu toate hotarele sale vechi, să-și facă curte în acest sat și mori pe Siret ». Deasemeni îi întărește sate pe Miletin.

246. — 1445 (6953) Februarie 20. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii Moldovița jumătate din iezorul dela Covur.

247. — 1445 (6953) Aprilie 5, Suceava. — Ștefan voevod întărește panului Mihail logofăt seliștea Stănigești, aproape de Baia « unde a fost Stâniga ». Deasemeni îi dăruiește lui și rudelor sale satul Bârzelea și seliștea Gavrilouți, aproape de granița leșească, ca să-și întemeieze sat.

248. — 1445 (6953) Iulie 15, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește panului Oancea logofăt, pentru credincioasă slujbă satele: Procopeni, pe Răut, « unde este Călugărița și unde este Vanța », peste Prut, Velicosiți, pe Suceava, jumătate din satul « unde este Pașco vătămun », pe Voinova, precum și trei sălașe de Țigani.

249. — 1445 (6953) August 8, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește panului Oană Ureacii, pentru credincioasă slujbă, satele: « unde a fost Stan Hârțagan, unde a fost casa lui Radul și a lui Andriaș, mai sus și la rediul lui Andriaș Căliman », toate pe Putna.

250. — 1445 (6953) August 11, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește panului Toader Gănescul un sat pe Ialan și-i întărește satul Grumăzești.

251. — 1445 (6953) Septembrie 23. — Ștefan voevod scutește de vamă domnească 2 cară ale mănăstirii Homor, care vor merge să aducă pește dela Galați.

252. — 1445 (6953) Septembrie 27, Târgul de Jos. — Ștefan voevod scutește de orice vamă două care mănăstirești, care vor merge la Dunăre după pește.

253. — 1445 (6953) Septembrie 30, Târgul de Jos. — Ștefan voevod dă mitropolitului Calist al Romanului un tatar, Pașco cu sălașul și averea sa. Se arată că dacū mitropolitul îl va slobozi, Pașco urmează să trăiască « după legea românească, iar nimeni să nu îndrăznească să-i amintească de robie și să nu-l poată lua ».

254. — 1446 (6954) Ianuarie 25, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește panului Mihail logofăt, pentru credincioasă slujbă, satul Vânători pe Bistrița cu cătunele și-i întărește satul Gavrilouți, aproape de Sneatin precum și 6 sălașe de Țigani.

255. — 1446 (6954) Ianuarie 26, Suceava. — Ștefan voevod întărește lui Ostapcu Ogorilcu satul Bugalcioți, pe Răut.

* 256. — 1446 (6954) F e b r u a r i e 19, S u c e a v a. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii Neamț merlic anual, 2 măști de pește dela Chilia, pe care le scutește de orice vamă, precum și trei cântare de iere negre.

257. — 1446 (6954) F e b r u a r i e 21. — Ștefan voevod întărește lui Pipou și fratelui său, Coste Birovici, satul Birăești, pe Bistrița.

258. — 1446 (6954) F e b r u a r i e 22. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii Probata satul Răpiceeni cu toate cuturile, două mori pe Tilița și o prisacă.

259. — 1446 (6954) M a r t i e 5, S u c e a v a. — Ștefan voevod întărește panului Dragomir Oțel satul Boziani, la obârșia Albănei, cu mănăstirea și două părâiașe.

260. — 1446 (6954) M a r t i e 11, D a v i d e n i. — Ștefan vodă dăruiește mănăstirii Neamț mai multe sate, pe care le scutește de toate slujbele și dăjdiile.

261. — 1446 (6954) I u n i e 6, V a s l u i. — Ștefan voevod închină mănăstirii Neamț o mănăstire la Boiște și pe toți popii din satele mănăstirești.

262. — 1446 (6954) I u n i e 20, S u c e a v a. — Ștefan voevod întărește lui Petre Vlașnecul satul Vlașinești, cumpărat.

263. — 1446 (6954) I u l i e 20, S u c e a v a. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Neamț satele Dvorenești, pe Moldova și Fântărele, dăruite de pan Cârstea.

264. — 1447 (6955) I a n u a r i e 14, S u c e a v a. — Ștefan voevod întărește panului Sandro spătar mai multe sate pe Nistru, în urma unei judecăți.

* 265. — 1447 (6955) F e b r u a r i e 11, S u c e a v a. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Moldovița vama dela Moldovița și satul care este la vamă, iezarul Blișceatul, pe Prut, prisaca lui Brumar și cu Poiana lui Gbigheci. Deasemenca îi dăruiește jumătate din Vadul Călugăresc cu jumătate de vamă și jumătate din venitul « partea eneaghinei noastre », precum și un merlic anual de 10 butii de vin.

266. — 1447 (6955) A u g u s t 22, S u c e a v a. — Petru voevod întărește mănăstirii Neamț mai multe sate, scutite de toate slujbele și dăjdiile către domnie—

267. — 1447 (6955) S e p t e m b r i e 15. — Petru voevod întărește mănăstirii Neamț « locul ce este din susul mănăstirii și pe din jos și plaiul ce se cheamă Neamțul ».

268. — 1448 (1956) F e b r u a r i e 18, S u c e a v a. — Roman voevod dăruiește panului Petrea, fiul lui Toma, pentru credincioasă slujbă, satul Storojineț, pe Siret, precum și Poiana Sărbului.

269. — 1448 (6956) F e b r u a r i e 23, C o l o m e i a. — Roman voevod întărește panului Didrih Buceațki, staroste al Podoliei și Cameniței, satele: Vasilov, pe Nistru, Borisov, Cucurul, satul lui Lențovici, Iurcăuți și Verbouți, pentru ajutorul dat lui și tatălul său, Ilie voevod.

270. — 1448 (6956) A p r i l i e 5, M a n a s t i r e a d i n P o i a n a. — Petru voevod întărește mănăstirii sfântul Nicolae din Poiană satele: Ciulinești, Bereștahi și Roșca de lângă Hărlău, scutite de dăjdii și slujbe. Se arată că « oricăți cojocari sunt în aceste sate sau orice meșteri, să fie întreg acest venit al mănăstirii ».

271. — 1448 (6956). — Petru voevod întărește dania făcută de Cămărzan și soția sa Stana mănăstirii Moldovița, anume în fiecare an să dea acesteia o camănană de ceară, iar după moartea lor, « din ulița ce duce la cetate » să rămână acestei mănăstiri.

272. — 1448 (6956) Aprilie 23, Suceava. — Petru voevod dăruiește panului Mihail logofăt locul morilor domnești din Băiu « ca să-și facă mori și orice va fi voia lui, fie torcătorie de lână sau piue de sumane sau orice sau stupa. »

273. — 1448 (6956) Iulie 15, Suceava. — Pentru voevod întărește panului Cernat ploșcar și fratelui său, Șteful, sate, seliști, locuri în pustie și mori.

274. — 1448 (6956) Iulie 15, Suceava. — Petru voevod dăruiește panului Roștea și fratelui său, Cojea, sate, seliști și locuri în pustie.

275. — 1448 (6956) Iulie 27, Suceava. — Petru voevod întărește lui Ivan Porcu sate, seliști și Țigani.

276. — 1448 (6956) Septembrie 3, Suceava. — Petru voevod întărește mănăstirii Neamț 4 sălușe de Țigani.

277. — 1448 (6956) Septembrie 3, Suceava. — Petru voevod dăruiește panului Ulea și fratelui său, pentru credincioasă slujbă, mai multe sate și seliști.

278. — 1448 (6956) Septembrie 15, Suceava. — Petru voevod dăruiește panului Marco, pentru credincioasă slujbă, satul Pancești, la obârșia Bârladului, prisaca lui Ferșea, la gura Racovii și un loc de moară pe Racova, în hotarul târgului Vaslui.

279. — 1448 (6956) Septembrie 22, Suceava. — Petru voevod întărește panului Mihail logofăt satele: « unde au fost Drăguș Teameș, la gura Studenței » și « unde a fost Teameș Petru cel bătrân. »

280. — 1448 (6956) Octombrie 5, Mănăstirea din Poiană. — Petru voevod dăruiește mănăstirii din Poiană, un mertic anual de 5 buți de vin din desetina domnească dela Hârlău sau dela Cotnari sau din altă parte. Deasemenii îi dăruiește și ceara dela Târgul Frumos « dela toți căți vor avea cărciumi ».

281. — <1448 înainte de Octombrie 10> — Panul Cârstea dăruiește mănăstirii Neamț satul Cărniceeni.

282. — 1448 (6956) Octombrie 10, Suceava. — Petru voevod întărește mănăstirii Neamț satul Cărniceeni, dăruiul de pan Cârstea.

283. — 1449 (6957) Februarie 21. — Alexandru voevod întărește Marușcăi lui Stroe mănăstirea Boiștea și cu poiana, date ei de maica lui Dragoș.

284. — 1449 (6957) Martie 23. — Petre voevod întărește lui Petre Tâmpa satele Zămișești și Săcăloșești zis și Edomirești, alături cu satul Mănești, la gura Tazlăului Mare în ținutul Troluș. Se arată hotarele.

285. — 1449 (6957) Aprilie 8, Suceava. — Alexandru voevod întărește mănăstirii Pobrata, din Poiană, un mertic anual de 7 buți de vin din desetina domnească, precum și ceara dela cărciumile din Târgul Frumos.

286. — 1449 (6957) Mai 26, Roman. — Alexandru voevod întărește mănăstirii Moldovița posada ce este la Moldova, dăruiată de pan Oană Păntece.

287. — 1449 (6957) Iunie 5, Suceava. — Alexandru voevod întărește panului Costea pârcaș un sat lângă Vaslui cu moară la Bârlad și casele lui Gheorghe din Suceava, luate dela Gheorghe pentru niște bani ce-i datoră acesta.

288. — 1449 (6957) Iunie 27, Iași. — Alexandru voevod întărește egumenului dela mănăstirea sf. Nicolae din Poiană, dreptul de a judeca și pedepsi pe oamenii din satele mănăstirii, iar popii din acele sate să-și dea venitul la mănăstire, nu mitropolitului sau. protopopilor.

289. — 1449 (6957) August 26. — Alexandru voevod dăruiește m-rii Moldovița jumătate din lacul Covur dealungul Dunării, jumătate din râul Ialpuș care dă în Covur, jumătate din bălțile cele mici care sunt din Covur, cu toate veniturile.

290. — 1449 (6957) August 27. — Alexandru voevod întărește lui Ioan Armeniocul lărcan o casă din Suceava și-l scutește de orice vamă pentru « ceiace ar cumpăra ori-când, în țara Moldovii ».

291. — 1450 (6958) Ianuarie 23. — Bogdan voevod întărește mănăstirii Neamț un loc în hotarul Delenilor, ca să-și facă două mori, loc dăruit de Șteful, fiul lui Fumu și de fratele lui, Măndrea.

292. — 1451 (6959) Ianuarie 10. — Bogdan voevod scutește casele mănăstirii Moldovița din Suceava « unde este locuința armencii Stana » de orice dări și slujbe față de domnie.

293. — 1451 (6959) Aprilie 3, Suceava. — Bogdan voevod întărește lui Colțea satul Mielești cu cuturile sale.

294. — 1451 (6959) Iunie 13, Suceava. — Bogdan voevod întărește lui Dragoș Albeseul și fratelui său Petru jumătate din satul Albești, pe Stemnic și Jamenii.

295. — 1451 (6959) Iulie 14. — Bogdan voevod dăruiește lui Zianco, pentru credincioasă slujbă, satele: Huși, pe Șomuz, « unde au fost casele Oncii », Uricheni, Rătești « unde sunt casele lui », Davidești « unde au fost curțile lui cele vechi », parte din Ceablăeni, pe Topolița, precum și Alexandreni, în gura Zahornii și jumătate din Curticești. Deasemeni îi dăruiește niște Țigani.

296. — 1451 (6959) Iulie 31, Târgul de Jos. — Bogdan voevod întărește mănăstirii Neamț doi Țigari.

297. — 1451 (6959) Septembrie 13, Suceava. — Bogdan voevod dăruiește mănăstirii Moldovița un mertic anual de 10 butii de vin.

298. — 1451 (6959) Octombrie 17, Suceava. — Bogdan voevod întărește lui Pătru Durnea un loc de prisacă, un loc de moară pe Sacovăț și fânețe, mai sus de Ganăț.

299. — 1452 (6960) Suceava. — Alexandru voevod dăruiește panului Giurgiu Măjaleo, pentru credincioasă slujbă, satul Dragotești pe Milelin. Deasemeni îi întărește satul Drăgănești pe Crucău, în urma unei judecăți.

300. — 1452 (6960) Februarie 24, Vaslui. — Alexandru voevod întărește mănăstirii Bistrița, Botna cu toate izerele, precum și două năvoade la Nistru, « unde au fost demult și prisaca lor ».

301. — 1452 (6960) August 9. — Alexandru voevod întărește lui Stan Păstrăv satul Păstrăvești, amândouă cuturile.

302. — 1452 (6960) Septembrie 7, Suceava. — Alexandru voevod întărește mănăstirii Neamț o bucată de pământ peste Părâul Sec.

303. — 1452 (6960) Septembrie 10, Suceava. — Alexandru voevod dăruiește lui Ignat postelnic mai multe sate și seliști.

304. — 1452 (6960) Octombrie 27, Suceava. — Alexandru voevod întărește panului Mihail seliștele Ivancouți, Pogorilouți și Halcinți.

305. — 1452 (6960) Decembrie 21, Suceava. — Alexandru voevod întărește panului Oană Cândeseul satele: Drăgoești, la gura Dobrotvorului, jumătate din Petrești, pe Zeletin, la Balco, la gura Pojeritel și Verișești, la gura Berbeciului.

306. — 1452 (6960) Decembrie 21, Suceava. — Alexandru voevod întărește panului Trișor, fiul lui Șandro dela Iucaș satele Oprîșești, Cârna, Răchiiș și altele.

307. — 1453 (6961) Ianuarie 1, Suceava. — Alexandru voevod întărește m-rii Moldovița un mertic anual de 12 buți de vin, posada de pe Moldova, mai suș de Baia • cu toate veniturile •, precum și o prisacă pe izvorul Tătarea.

308. — 1453 (6961) Ianuarie 1. — Alexandru voevod scutește de orice vamă trei care mari ale m-rii Moldovița, care ar duce pește sau sare. Deasemeni din mierea prisăcilor sale să nu plătească nicio vamă.

309. — 1453 (6961) Ianuarie 22, Suceava. — Alexandru voevod întărește m-rii Neamț mai multe sălașe de Țigani.

310. — 1453 (6961) Ianuarie 26, Suceava. — Alexandru voevod întărește m-rii Pobrata toată ceara dela Târgul Frumos, un mertic anual de 6 buți de vin din desetina domnească dela Cotnari sau Hârlău, 12 coloade de malț și 4 coloade de grâu din morile dela Baia, prisăci, locuri în pustie, mori, Țigani și Tătari.

311. — 1453 (6961) Februarie 8, Suceava. — Alexandru voevod întărește panului Oană postelnic satul Stroești, pe Șomuz, amândouă cuturile și cu moara.

312. — 1453 (6961) Februarie 23, Suceava. — Alexandru voevod imputernicește m-rea lui Iațco, care este lângă Suceava, ca să-și întemeieze sat în hotarul mănăstirii. Se arată că oricine va veni în acest sat • ori din țară străină, ori din Țara Leșească, ori din țara noastră, toți acești oameni să fie slobozi să-și are și să semene grâu și să cosească fân în țarina târgului Suceava ca și oamenii târgoveți •. Ei vor fi scutiți de orice dări și slujbe față de domnie.

313. — 1453 (6961) Martie 5, Suceava. — Alexandru voevod întărește mitropoliei dela Suceava Țigani dăruiți de Ilie voevod.

314. — 1453 (6961) Aprilie 3, Neamț. — Alexandru voevod dăruiește m-rii Pobrata două sălașe de Tătari.

315. — 1453 (6961) Mai 31, Suceava. — Alexandru voevod întărește mitropoliei niște Țigani.

316. — 1453 (6961) Iunie 12, Suceava. — Alexandru voevod întărește lui Sima Tunsul, Băloș Horgescul, Ștefan Tunsul și Ioan Horgescul satele Horgești și Tunsești, pe Bogdana.

317. — 1453 (6961) Iunie 20, Suceava. — Alexandru voevod întărește panului Mihail logofăt satul Vânători pe Bistrița, mai jos de târgul Piatra lui Crăciun, și altele.

318. — 1453 (6961) Iulie 8, Suceava. — Alexandru voevod scutește satul Bălosinești al m-rii Horodnic de toate obligațiile față de domnie.

319. — 1453 (6961) Iulie 20, Suceava. — Alexandru voevod întărește m-rii Neamț trei Tătari.

320. — 1453 (6961) Septembrie 7. — Alexandru voevod întărește panului Vitold satul Lujani, pe Prut, cumpărat dela Coste Vranici.

321. — 1453 (6961) Septembrie 30, Suceava. — Alexandru voevod întărește m-rii Moldovița privilegiul prin care sunt sculte de orice vamă trei care mari ale mănăstirii cari ar umbla prin țară pentru diferite târguelli.

322. — 1453 (6961) O c t o m b r i e 22. — Alexandru voevod dăruiește lui Ivan Arbure satul Leucușani, pe Bârlâzel, « unde i-au fost casa lui » și peste Bârlâzel o poiană.

323. — 1454 (6962) I a n u a r i e 1, S u c e a v a. — Alexandru voevod dăruiește m-rii Neamț loc din braniștea domnească dela Bohotin « în părțile Cozicii », pentru prisacă.

324. — 1454 (6962) A u g u s t 25, B â i c e n i. — Petru voevod întărește m-rii Moldovița niște Țigani și-i scutește satul Sâsciori de obligații față de domnie.

• 325. — 1454 (6962) A u g u s t 25, C o t n a r i. — Petru voevod întărește m-rii Moldovița privilegiul prin care sunt scutite de orice vamă trei care ale mănăstirii care ar umbla în țară pentru cumpărături. Se arată că Tătarii mănăstirii, care sunt la Baia, să nu fie turburați de Sașii dela Baia, sau de dregătorii domnești, ci « să fie volnici acești Tătari să vândă și să cumpere și să nu-i judece nimeni, decât numai domnia mea și călugării. »

• 326. — 1454 (6962) O c t o m b r i e 2, S u c e a v a. — Petru voevod scutește de orice vamă două care ale m-rii Humor cari vor merge după pește « la Dunăre sau la iezere... sau la Nistru sau oriunde le va trimite. »

327. — 1454 (6962) O c t o m b r i e 6. — Petru voevod întărește m-rii Moldovița stăpânirea și scutirea de dări și slujbe pentru casa din Suceava, dăruită de armeanul Ion.

328. — 1454 (6962) O c t o m b r i e 8. — Petru voevod scutește de vamă domnească 2 care ale m-rii Humor, care vor merge să aducă pește dela Galați.

329. — 1454 (6962) D e c e m b r i e 8, N e a m ț. — Petru voevod scutește satele m-rii Neamț, de orice obligații față de domnie.

330. — 1455 (6963) F e b r u a r i e 8, I a ș i. — Alexandru voevod dăruiește m-rii Neamț un pământ de lângă Neamț, pe Topolița, punând zavesă 100 ruble de argint pentru lărgoaveți.

331. — 1455 (6963) M a i 12. — Alexandru voevod dăruiește m-rii Neamț o moară și o bucată de pământ peste Topolița, mai jos de Târgul Neamț.

332. — 1455 (6963) I u n i e 6, S u c e a v a. — Petru voevod întărește m-rii Bistrița, Botna cu toate ezerele, gârlele și ezercanele, precum și toate prisăcile câte sunt în hotarul lor.

333. — 1455 (6963) I u n i e 7. — Petru voevod întărește lui Gavril spătarul satele Stejcani, Sârbi, Mirecești și jumătate din Blăgești.

334. — 1455 (6963) I u l i e 2, S u c e a v a. — Petru voevod întărește lui Mihail logofătul vislujenia lui, satele: Curtea lui Neagoe pe Siret, Părtănoși, la gura Pobratei ș.a.

335. — 1455 (6963) A u g u s t 15, S u c e a v a. — Petru voevod întărește panului Petru comis mai multe sate, ocine și cumpărături.

336. — 1455 (6963) A u g u s t 20, S u c e a v a. — Petru voevod întărește panului Triful Borzescul satele: Bețești, « unde este casa lui », Ștefănești, Bolești și jumătate din Merișești.

337. — 1455 (6963) A u g u s t 23, S u c e a v a. — Petru voevod întărește panului Tador Limbădulee mai multe sate.

338. — 1455 (6963) A u g u s t 29, S u c e a v a. — Petru voevod întărește panului Duma Micaci, pentru credincioasă slujbă, un loc de pustie în braniștea domnească dela Bohotin, ca să-și întemeleze sat.

339. — 1455 (6963) D e c e m b r i e 12, S u c e a v a. — Petru voevod întărește m-rii Neamț satul Balosești, pe Neamț, în urmă unei judecăți cu pan Gostilo.

340. — 1455 (6963) Decembrie 20, Suceava. — Petru voevod întărește m-rii Neamț satul Baloșești, pe Neamț.

341. — 1456 (6964) Ianuarie 20, Suceava. — Petru voevod întărește m-rii Humor satul Pârtești și Seliștea lui Dieniș, scutește locuitorii acestor sate de dări și slujbe față de domnie și întărește călugărilor dreptul de judecată asupra acestor sate.

342. — 1456 (6964) Februarie 18, Suceava. — Petru voevod întărește protopopului Ioil și fiului său, pan Giurgiu gramatic, ocinile lor, sate, seliști și locuri în pustie.

343. — 1456 (6964) Martie 1, Neamț. — Petru voevod întărește m-rii Neamț iezereul Zagorna « și cu toate gârlele câte caș în Zagorna ».

344. — 1456 (6964) « Martie - Mai », Vaslui. — Petru voevod împreună cu sfatul domnesc, mitropolitul și cu țoți panii țării « dela mare până la mic » trimite pe Mihail logofăt la Turci să obțină pace în schimbul a 2000 galbeni ungurești, « ca să avem noi pace, iar țara noastră să nu se mai piardă ».

345. — 1456 (6964) Iunie 8, Suceava. — Petru voevod întărește panului Sin dela Hotin mai multe sate.

346. — 1456 (6964) Iunie 13, Suceava. — Petru voevod întărește m-rii Moldova hotarul satului ei dela gura Brădățelului.

347. — 1456 (6964) Iunie 30, Suceava. — Petru voevod întărește lui Jurj Ioi-levici, pisar domnesc, sate și locuri de sate.

348. — 1457 (6965) August 12. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Moldova două case din Suceava și le scutește « de orice dări și robote, de pietrele de ceară și de lucrul la morile domnești ».

349. — 1457 (6965) Septembrie 8, M-rea Bistrița. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Bistrița vama dela târgul Bacăului, și dela Tazlău, pietrele de ceară din târgul Bacăului, mori din sus de Bacău și o moară la câmp.

350. — 1458 (6966) Februarie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Neamț satul Baloșești, pe Neamț, m-rea Hangu și două sălașe de Țigani.

351. — 1458 (6966) Martie 12, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește mitropoliei dela Suceava mai multe sate, o prisacă, vii în dealul Hărlăului și șase sălașe de Țigani.

352. — 1458 (6966) Aprilie 7, Roman. — Ștefan voevod întărește m-rii Bistrița, Botna cu toate iezerele, gârlele și iezercanele, cu prisăcile, două curți și vama « și pe uscat și pe apă ».

353. — 1458 (6966) Aprilie 12, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește mitropoliei din târgul Roman satele: Leucușani cu morile, Dragomirești cu podul umblător de pe Moldova, precum și morile și pivele care sunt pe Moldova, mai jos de târgul Roman, și-l dăruiește două sălașe de Țigani.

354. — 1458 (6966) Iunie 8. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Pobrata satul « unde este casa Onicăi, pe Jijia », dăruiet de Onica.

355. — 1458 (6966) August 31, Târgul de Jos. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Moldova 4 sălașe de Țigani, îi scutește satul Borhinești de dări și slujbe, în afară de oaste, și-l dăruiește locuri să-și facă iazuri pe Crasna.

356. — 1458 (6966) **A u g u s t 31.** — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Moldovița privilegiul de a aduna ceara din Baia, dela toate cărciumile. Cei care vor face cărciumi noi, să se înscrie în calastif la călugări.

357. — 1458 (6966) **S e p t e m b r i e 5,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Oană Grama ocinile lui, sate, poeni și o moară.

358. — 1458 (6966) **O c t o m b r i e 26,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panilor Neagul și Tatul satele Rușii dela Iezer și Redeni, pe Tutova.

359. — 1458 (6966) **N o e m b r i e 11,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Stanciul Sinescul satele Sinești, Crepăturenii și Sturnești, toate în ținutul Cărligăturii, precum și o moară și o prisacă.

360. — 1458 (6966) **D e c e m b r i e 14,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Bistrița satele: jumătate din Slujești, « unde au fost curtea lui Andrieș Slujăscul » cu jumătate de moară, la Maluri amândouă cuturile, Onești, Lăbășești și Fântâna Horgăi, « unde au fost mănăstirea » lui Andrieș Slujăscul, dăruite de Marușca fiica lui Andrieș.

361. — 1459 (6967). — Mențiunea unui act dela Ștefan cel Mare voevod pentru satul Hlinești.

362. — 1459 (6967) **I a n u a r i e 3,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Lănă Rugină satele: Ruginenii, « unde a fost casa lui », Tăuți, jumătate din Telejina, Stoborenii, Bolășeni, Iezerul Lebilor dela Gârla Soarelui, cu vama, moara, grindul dela Bogata până la gura Gârlei lui Andrieș și cu șipotele unde cad în Pruteț, deoarece privilegiile avute « i s'au furat, când niște răufăcători i-au furat casa ».

363. — 1459 (6967) **I a n u a r i e 11.** — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Petru Puiul Seliștea lui Bălan, cumpărată dela Sima Perlanul.

364. — 1459 (6967) **I a n u a r i e 13,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivașco Goenescu trei seliști, anume a lui Conon, pe Rebricea, a lui Nicoară și a lui Giurgea blidariul, pe Rebricioara Mică.

365. — 1459 (6967) **F e b r u a r i e 16,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii din Poiană dreptul de judecată asupra oamenilor din satele ei, anume Poiana și Onicești, pe Jijia.

366. — 1459 (6967) **M a i 20,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod hotărăște ca toți Ungurii din Lucăcești, sat al mănăstirii Bistrița, să plătească darea episcopoească mănăstirii, să nu aibă alt sudeț afară de egumenul și călugării dela Bistrița și să nu plătească nicio dare față de domnie.

367. — 1459 (6967) **I u n i e 12,** Iași. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ion, nepotul lui Ivașco din Serețel satele Berești, Drinjești, Havati și Negești, pe Pârâul Carului, în urma unei judecăți.

368. — 1459 (6967) **A u g u s t 30,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Homor un mertic anual de 3 butii de vin.

369. — 1459 (6967) **S e p t e m b r i e 3,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Gostilă mai multe sate și seliști.

370. — 1460 (6968) **A p r i l i e 13,** Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Giurgiu Galbenu jumătate din satul Chețești, pe Siret.

• 371. — 1460 (6968) Aprilie 23, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Bistrița vama mare, vama mică și « numărătoarea » dela Bacău, precum și vama dela Tazlău.

372. — 1460 (6968) Iulie 1, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod hotărăște ca Țiganii mitropoliei Sucevei să nu fie întrebuințați decât pentru slujbele mitropoliei.

373. — 1460 (6968) Septembrie 3. — Mențiunea unui act dela Ștefan cel Mare voevod pentru moștile Buciumi, ce s'au numit și Răpezești, Galbeni și Tulești.

374. — 1460 (6968) Noembrie 27, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panulul Ivul Voinescul satul Volnești cu mănăstirea.

375. — 1460 (6968) Decembrie 5, Bârlad. — Ștefan cel Mare voevod întărește panulul Ivașco comis satele Săsești pe Bârlad și Românești pe Jeravăț, în urma unei judecăți.

376. — 1461 (6969). — Ștefan cel Mare voevod dă ispisoc pentru moșia Bălaci, pe Smila, din Tutova.

377. — 1461 (6969) Februarie 21, Suceava. — Boierul Șendrică dăruiește mitropoliei dela Suceava prisaca numită a lui Bălin, pe Bahlui.

378. — 1461 (6969) August 8, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panulul Ivul satul Miculești, pe Pârâul Negru și parte dintr'un vad de pe Moldova.

379. — 1461 (6969) August 12, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Husin și soției sale Marușca, satele Molnița, Stroinți și Urvicolesă deoarece privilegiu l'au ars atunci când au ars și biserica cea dinaintea târgului Sucevii, ce s'au aprins de tunel mai la vale de sf. Atanasie.

380. — 1461 (6969) August 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Luca Părcălbescul satul Fărlocești, pe Tazlău, în urma unei judecăți.

381. — 1462 (6970) <Ianuarie-December> 15 — M-rea Moldovița. — Ignatie (Iuga) marele vistier al lui Ștefan cel Mare dăruiește m-rii Moldovița trei perdele de damasc roșie cu aur, un pocrovăț, rucavițe din aceeași cambă de damasc și o candelă de argint aurită, un cal și 25 zloți ungurești.

382. — 1462 (6970) Aprilie 20, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește Martei, panița lui Mișul Andronic, satul Unghiul « unde a fost jude Dumica », pe Jijia, două lezere și toate polenele « care au ținut de mult de acest sat ».

383. — <1462> Aprilie 22, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dă hrisov unui Roman (fragment).

384. — 1462 (6970) Mai 15, Bacău. — Ștefan cel Mare voevod întărește Stanei, femela lui Sima jumătate din satul Sperlești. Deasemeni întărește lui Sima Sellștea lui Coman, cumpărată de el « pe banii lui, deosebiți de ai femeii lui » dela Marena, fiica lui Ulea.

385. — 1462 (6970) Septembrie, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Bistrița, din ținutul Pietrei, mai multe sate.

386. — 1462 (6970) Septembrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii dela Platra lui Crăciun, sate, mori, lazuri, torcătorii de lână, prisăci, mănăstiri, lezere, gârle, Tătari și Țigani.

387. — 1462 (6970) Septembrie 18, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panulul Sima Corcea satul Corcești, pe Cozancea.

388. — 1462 (6970) S e p t e m b r i e 25, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește Anei, femeia lui Bârsan, sora lui Sima logofăt, satele Soei și Dușești.

389. — 1462 (6970) O c t o m b r i e 5, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Petru Glodeanu satul Glodeni, pe Telejina, mai sus de Murgu.

390. — 1462 (6970) O c t o m b r i e 6, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Petru Negrea satele Zemești, la gura Tazlăului, parte din Filipești, pe Oltuz și Sacălușești, la gura Tazlăului.

391. — 1462 (6970) O c t o m b r i e 8, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Nicoară Sărbescul satele: «unde a fost curtea lui Duma Negru», «unde au fost Grecii lui Duma Negru», Drăgești, Borisești, Tibănești, Muncel, «unde a fost cetatea lui Duma Negru» și «unde a fost Moș Filozoful», pe Rebricea.

392. — 1462 (6970) D e c e m b r i e 3, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Lațco satele Drăgoești, Lucăcești, Boleşti și Căcăeni.

393. — 1463 (6971). — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Petru Vitolteanu satul Vitoltești, lângă Băsești (mențiune).

394. — 1463 (6971) F e b r u a r i e 13. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Giurgca Oniceanu părți din satul Oniceni, în ținutul Sucevii.

395. — 1463 (6971) A p r i l i e 15, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Ștefui Cernătescul satul Motișești la obârșia Corodului, Seliștea lui Tatul, deasemeni la obârșia Corodului și o polană, în dumbrava dela Deochiași.

396. — 1463 (6971) I u l i e 13, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește mănăstirii Neamț tot hotarul dela Zagorna, scutind-o de desetina din stupi și poruncind slugilor domnești să nu se amestece la prisăcile, gârlele și poienele din hotarul dela Zagorna.

397. — 1463 (6971) I u l i e 31. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Arbure portar satele Vorona și Ruși, precum și sălașe de Tătari.

398. — 1464 (6972) — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Manea Mogoșescul satul Mogoșești, pe Vilna, în ținutul Vaslui (mențiune).

399. — 1464 (6972) A p r i l i e 28, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Luca, fiul lui Petru logofăt, jumătate din satul Toporăuți, dăruindu-l pentru credincioasă slujbă, și cealaltă jumătate.

400. — 1464 (6972) I u n i e 5, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Mihul Ivan și altuia satul Găgești, pe Ialan.

401. — 1464 (6972) I u n i e 11, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește Mușel, femeia lui pan Pantelef și rudelor sule satul Panteliești, la Bălți.

402. — 1464 (6972) A u g u s t 13, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Misca satul Târnauca, în urma unei judecăți.

403. — 1464 (6972) S e p t e m b r i e 12, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Todor Prodan satul Greci, pe Siret, lângă Târgul Siret.

404. — 1464 (6972) N o e m b r i e 2, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Andreico Ciortorovschi satele Ciortorâia, Dubovățul și Oșihlibul.

405. — 1465 (6973) I a n u a r i e 15, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește mitropoliei dela Suceava o prisacă.

406. — 1465 (6973) Martie 3, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Candrea, fiul lui Creul, jumătate din satul Giurgești, pe Slavnic, precum și o moară, pe Slavnic, cumpărate.

407. — 1465 (6973) Aprilie 11, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește mitropoliei din Suceava satul Mihăești pe Brădăței, mai sus de Borhinești, cumpărat de mitropolitul Teoctist.

408. — 1465 (6973) Decembrie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește mitropoliei dela Târgul de Jos (Roman) mai mulți Țigani.

409. — 1465 (6974) Decembrie 30. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Oană satul Stroești, în urma unei judecăți.

410. — 1466 (6974). — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Vlaicul o seliște la Chișinău, la Fântâna Albișoarei.

411. — 1466 (6974) Februarie 13. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Bistrița un sat pe Bistrița unde au fost vătămani Tăvuclu și Penea și Ananie, precum și un Tătar.

412. — 1466 (6974) Februarie 18, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ioanș Izvareț satul Munte, în ținutul Troțuș, cumpărat.

413. — 1466 (6974) Martie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod scutește pe 5 ani de dări și slujbe către domnie oamenii care se vor așeza în satul Negoești, stăpânit de mitropolitul Tarasie din târgul Roman.

414. — 1466 (6974) Mai 10, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Zograf dela Athos un mertic anual de o sută de ducați ungurești.

415. — 1466 (6974) Iunie 11. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Bistrița « ce este din sus de Piatră », o mănăstire « unde au fost Marta călugărița », precum și baltă Martina, cumpărate de la Șteful din Tâmaș.

416. — 1466 (6974) Iunie 21. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivan Gemanul și fiului său Șima jumătate din satul Roșiori, la Cărligătură.

417. — 1466 (6974) Iulie 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Pobrata un mertic anual de 10 buți de vin, două măști de pește, jumătate de piatră de ceară dela Târgul Frumos, iezerul dela gura Băcului, cu gârlele și cu o prisacă, precum și un Tătar. Deasemenea îi dă voie să-și facă două năvoade pe Nistru.

418. — 1466 (6974) August 1. — Ștefan cel Mare voevod întărește Marușcăi, fata panului Mihai Misiel, satele: Mihailăuți, « unde au fost giudi Petrinco », Mihuceni, pe Treștiana și Horodiște, cu toate poenile de sub codru.

419. — 1466 (6974) August 28, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Binea satele: « unde a fost curtea lui Creșu, pe Ialan », Murgeni un loc cu să-și întemeieze sat, mai jos de Crăhan, la Movile și Uhrinești, pe Lișcov, și o prisacă.

420. — 1466 (6974) Septembrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna satul Jicovul de Sus, cumpărat de domn dela Stan Babici și rudele lui.

421. — 1466 (6974) Decembrie 8, Roman. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Bodea dela Dumbrava un loc din pustie pe Bârzota, « unde a fost mănăstire », ca să-și facă sat și prisacă.

422. — 1466 (6974) Decembrie 8, Roman. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Moico și fratelui său, Costea, un loc pustiu cumpărat în ținutul Cărligăturii.

423. — 1467 (6975) Ianuarie 1, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Moico și fratelui său, Costea, o seliște, Fântâna lui Știubei, între Gănești, Ruscani și Coșești.

424. — 1467 (6975). Ianuarie 10, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toma și fratelui său, Giurgea, fiii lui Marmură dela Bărlăzel, satul Mărmureni, pe Bărlăzel « unde sunt casele lor ».

425. — 1467 (6975) Februarie 3, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod scutește de dări și slujbe satele m-rii Bistrița și întărește egumenului și călugărilor dreptul de a judeca pe oamenii din aceste sate.

426. — 1467 (6975) Iunie 30, Bârlad. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Stoica și fiului său Manciu jumătate din satul Urdești, de cumpăratură.

427. — 1467 (6975) Septembrie 11, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Humor un loc de prisacă și jumătate din câmpul Zlătăroac, danie făcută mănăstirii de pan Iurie Șerbici, de mama și sora lui.

428. — 1467 (6975) Octombrie 2, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Luca, femeii lui, Luna și fratelui ei, Ivanco, satul Cobâlina de Sus, « unde a fost casa lui Stan Babiș », cumpărat dela Albul fost spătar.

429. — 1468 (6976). — Ștefan cel Mare voevod dă uric pentru satul Hindășuni vândut de Grozea Micotiei lui Stețco Micotiei (mențiune),

430. — 1468 (6978) Februarie 5, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Dragoș satul Fauri pe Bistrița, locuri de iaz și mori în fața satului Băhneni.

431. — 1466 (6978) Septembrie 12, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Frâncu, Trif, Ivan și Isaiia satul Frâncești pe Bahlui.

432. — 1468 (6976) Septembrie 24, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Șteful Cernătescul, satele Cernătești, Motișești și altele, precum și seliști, locuri în pustie, poeni și mori.

433. — 1468 (6976) Octombrie 2, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna jumătate din satul Maneuți, pe Suceava, cu jumătate din moară, cumpărate dela Marena, soția lui Ivanco Braevici și dela fiii ei.

434. — 1489 (6967) Februarie 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Petrea și fraților săi, Oană și Duma, mai multe sate și seliști.

435. — 1469 (6977) Iunie 5, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Vlad Mursea jumătate din satul Albești, pe Stebnic, și-i dăruiește un loc din pustiu, la fântâna dela obârșia Largău, mai sus de Râșcani.

436. — 1469 (6977) Iunie 6, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Oană Pășcu și fratelui său, Ivașco, satele: Lipovățul, pe Bârlad, cu moară; Suhulești, în obârșia Hulubățului, Suhulești pe Gârbovăț, prisacă lângă Veție, loc de moară pe Tacovăț și Negotești, în ținutul Sucevii. Iar părțile surorilor lor, Stana, din toate satele amintite, să fie lui Ivașco Pășcu, « pentrucă Ivașco au răscumpărat pe soră-sa, pe Stana, dela Tătari ».

437. — 1469 (6977) Octombrie 13. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Iuga Grasel jumătate din satele: Soldești, în Zăbrăuși și Bătinești, la Putna.

438. — 1469 (6977) Octombrie 20, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Toader Zvăștală, satul Zvăștelești, pe Bogdana, iar surorilor acestuia le întărește satul Șerbănești, pe Bogdana.

439. — 1470 (6978) Februarie 8, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod hotărăște trecerea lui Oană Tătarul din situația de rob în cea de rumân, cerându-i în schimb întoarcerea din Țara Leșească unde era fugit.

440. — 1470 (6978) Aprilie 1, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Neamț prisaca lui Chiprian la Botna, mănăstirea care este la obârșia Vișnivățului cu toate poenile, apoi satele mănăstirilor și țiganii.

441. — 1470 (6978) Aprilie 1, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod scutește de orice vamă 3 măji ale mănăstirii Neamț, fie că vor vinde, fie că vor cumpăra.

442. — 1470 (6978) Mai 7, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Neamț, prisaca lui Chiprian dela Botna dăruită de Chiajna, mătușa domnului.

443. — 1470 (6978) Mai 28, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna o vie în hotarul Hârlăului, cumpărată de domn dela mai mulți oameni săraci din târgul Hârlăului.

444. — 1470 (6978) Iunie 5. — Ștefan cel Mare voevod, întărește m-rii Bistrița satul Hemeiani, pe Tazlăul Mare.

445. — 1470 (6978) Iulie 18, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Barsu comis și fratelui lui, pan Sușman, satele Cobălțeni și Bilosăuți, pe Nistru.

446. — 1479 (6970) August 25. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ureche și surorilor lui parte din satul Derșca (mențione).

447. — 1470 (6978) Noembrie 26, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivanco hotnogul și fratelui său Cupce Marco Cavadinu satul Cotinjenii, pe Răușorul Negru.

448. — 1470 (6978) Noembrie 26, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Dumitru Budeci și fratelui său Gheorghie Budeci satul Mărzești, în ținutul Orhei, pe care li-l și împarte în două.

449. — 1471 (6979) Iulie 3. — Ștefan cel Mare voevod dă un act pentru moșia Hârlești (mențione).

450. — 1471 (6979) August 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Toma Bontica satele la Poleni «unde au fost cneji Băloș și Danciul», precum și o moară pe Moldova.

451. — 1471 (6979) August 15, M-rea Putna. — Ștefan cel Mare voevod scutește de vama dela Țușora oamenii m-rii Pobrata, care vor umbla să vândă sau să cumpere diferite mărfuri.

452. — 1471 (6979) Septembrie 10, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna satul Balcăuți, mai jos de Târgul Siret, cumpărat de domn dela Oană, fratele lui Alexa pitar.

453. — 1474 (6971) Septembrie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește bolniței mănăstirii Zograf dela Athos un mertic anual de 500 aspri.

454. — 1471 (6979) Octombrie 24, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Giurgea Coteț și fratelui lui, Cozma Coteț satul Coteciari, iar numai lui Giurgea Coteț o poiană și o prisacă.

455. — 1471 (6979) N o e m b r i e 2. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Danciu Boldăș satul Cristești, pe Calnăș; apoi un loc pustiu la gura Muncelului, ca să-și facă sat și Poenița Calului.

456. — 1472 (6980) I a n u a r i e 17, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Cârstea Negoiu satele Negoești, « unde fi este casa » și Ungureni, precum și o moară pe Vaslui.

457. — 1472 (6980) I a n u a r i e 22, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod scutește de orice vamă 2 măji ale mănăstirii Voroneț, care ar umbla după pește.

458. — 1472 (6980) I a n u a r i e 25, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Șandro Tătăreanu satele Moinești, Sârbi și Geamiri, mai sus de târgul Iașului.

459. — 1472 (6980) M a r t i e 2. — Ștefan cel Mare voevod întărește comisului Ilie Huru sate și Țigani.

460. — 1472 (6980) A p r i l i e 25, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna satul Ostrița, pe Prut, cu loc de mori la Prut, cumpărat dela pan Tăbuci și alții cu 200 zloți.

461. — 1472 (6980) I u n i e 1, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Lazor și Băloș, nepoții lui Petru Vilna, un loc din hotarul satului Petrești, pe Vilna, mai jos de Pârđul Cornilor « ca să-și întemeieze sat » și jumătate din Poiana lui Niculiță, pe Ușița.

462. — 1472 (6980) I u n i e 5, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Roman spătărel parte din satul Miclăușani, dăruit lui de Stana, fiica lui Miclăuș vornic.

463. — 1472 (6980) I u n i e 25. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ștefan Cudalbul vornic și Ioan Vrăbie izbașă un pământ pe valea Gerului.

464. — 1472 (6980) A u g u s t 19, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod scutește satele Boldești, Tătari și Iurcani ale m-rii din Poiană de orice gloabă, afară de cea pentru dușegubină sau pentru răpire de fată. Oamenii din aceste sate vor fi judecați numai de egumenul și ureadnicii mănăstirii.

465. — 1472 (6980) < O c t o m b r i e 8 >. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Petru fiul lui Băleo, satul Flocești, pe Tazlăul Mare, căci privilegiile i-au ars « în casa lui Rusul ».

466. — 1473 (6981) I a n u a r i e 8. S u c e a v a. Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Moldovița satul Sângureni în ținutul Ghigheci, Poiana lui Brumar cu izvoare, gârle, bălți și o prisacă, de asemenea, fi întărește jumătate din satul Ostăpceeni, în ținutul Iași, dăruit de Ion al Armencii.

467. — 1473 (6981) M a i 7, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Dragoș ușer satul Ivancăuți din ținutul Cernăuți.

468. — < 1473 c. sfârșitul lui Iunie — 13 Septembrie >. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Hanco ceașnic și fraților lui, Gavril și Ivanco satele Vascăuți, pe Nistru și Vasileuți, pe Prut. Deasemeni fi întărește panului Hanco, deosebit de frații lui, niște Țigani, pe caro i-a dobândit « în Țara Basarabiei când am lovit cu război domnia mea și am aprins și am ars Flocii și Ialomița ».

469. — 1473 (6981) S e p t e m b r i e 3, S u c e a v a. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna morile domnești din târgul Siret și un mertic anual de 12 butii de vira pe fiecare an.

470. — 1473 (6981) Septembrie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Corlat satul Berchișești, pe Moldova, o topliță, o moară pe topliță și poiana Muncelui, cu mănăstirea.

471. — 1473 (6981) Octombrie 11, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Fedor Perianul satul Roșiori și o prisacă pe pârâul Râpicenilor.

472. — 1473 (6981) Octombrie 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Petru stolnic satul Brăticști, pe Siret, luat dela Ilea, fata lui Petru Ponici.

473. — 1473 (6981) Decembrie 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Stan Horjea un sat sub Capul Piscului, Fântâna lui Peperig și un loc de prisacă cumpărate cu 120 zloji.

474. — 1474 (6982) Aprilie 5. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ion Bulbosii și fratelui său Mihul din Faraoni, satul Antelești.

475. — 1474 (6982) August 26, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește Marușcăi și lui Mihno, vărul ei, toate satele și averea lui Cupcici, tatăl Marușcăi, în urma unei judecăți.

476. — 1475 (6983). — Ștefan cel Mare voevod confirmă vânzarea unei treimi din satul Măstăcăn, în câmpul lui Dragoș, și a unei poeni, făcută de Măgdălina, fiica lui Ilie vâtaf.

477. — 1475 (6983) Aprilie 14. Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Mihul sluger și fraților săi, Clopei și Sima, satul Durnești și mănăstirea dela Durnești.

478. — 1475 (6983) Aprilie 17, Roman. — Ștefan cel Mare voevod scutește de orice slujbă față de domnie două sate ale mănăstirii Horodnic.

479. — 1475 (6983) Aprilie 25, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește mării Homor mai multe sate, slatina Ostra și prisaca Zlătăroac.

480. — 1475 (6983) Mai 7, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Cozma, fiul lui Băluș, satul Băloșești, pe Iucaș « unde este casa lui » și jumătate din satul Tortorești, răscumpărată dela m-rea Bistrița.

481. — 1475 (6983) Septembrie 25. — Ștefan cel Mare voevod dă un act pentru satul Mereni (mențiune).

DOCUMENTE ÎNDOELNICE

1. — 1374 Iunie 3, Bârlad. — Iurg Coriatovici voevod dăruiește lui pan Iacșa Litavor, locșilțor dela Cetatea Albă satul Zubrăuși, pentru vitejia sa în lupta cu Tatarii dela satul Vlădicu, pe Nistru.

2. — 1399 (6907) Martie 15, Ștefan voevod întărește schimbul făcut între fiii lui Mihul Tudora și fiii lui Ivan Tudora, pentru părți de pe apa Triabăș și satul Drăgești pe Cobăle.

3. — 1430 (6938) Martie 23. — Ștefan voevod întărește lui Simon, Dragan, Nichita și a... satele Blești, Glugureni și Hăjdieni din țin. Orhei.

4. — 1437 (6945) Martie 12, Suceava. — Ilie voevod dăruiește m-rii Neamț moșia din jurul Cetății Neamț și cu muntele ce se cheamă Neamțul. Se arată hotarele.
5. — 1442 (6950) Decembrie 16, Suceava. — Ilie voevod întărește m-rii Bistrița satul Lucăcești pe Tazlăul Sărat dăruit de Ivan Porcul. Se arată hotarele.
6. — 1447 (6955) Septembrie 15, Târgul de Jos. — Bogdan voevod întărește m-rii Neamț moșia din jurul Cetății Neamț și cu muntele ce se cheamă Neamțul. Se arată hotarele.
7. — 1453 (6961) Aprilie 5. — Ștefan voevod dăruiește boierului Danu satele Tuleşti și Vlădești din țin. Neamț.
8. — 1455 (6963) Februarie 3. — Alexandru voevod întărește m-rii Neamț moșia din jurul ei cu muntele Neamțul. Se arată hotarele.
9. — 1456 (6964) Aprilie. — Ștefan voevod scrie arhiepiscopului Iustinianei Prima că mitropolitul Visarion a murit și cere ca să trimită binecuvântarea și oameni care să așeze alt mitropolit.
10. — 1456 (6964) Septembrie 20. — Petru voevod întărește lui Moranciu satul Colibeni și jumătate din Bucșăști cumpărat dela feciorii Danciuului.
11. — 1456 (6964) Octombrie. — Dorotheiu, arhiepiscop de Iustiniana Prima răspunde la serisoarea trimisă lui Ștefan voevod, și-i trimite binecuvântarea ca să aleagă un nou mitropolit «după legiunile pravili» și să-l hirotonisească cu episcopii din Moldova și mitropolitul Ungrovlahiei.
12. — 1456 (6964) Octombrie 18. — Ștefan voevod întărește lui Moranciu satul Bucșăști, cumpărat dela Pătrașcu și unchiul său cu 68 zloți. Se arată hotarele.
13. — 1458 (6966) Octombrie 10, Piatra lui Crăciun. — Ștefan voevod întărește m-rii Bistrița hotarul moșiei din jurul mănăstirii cu branștea cea veche. Se arată hotarele.
14. — 1460 (6960) Octombrie 2. — Ștefan voevod întărește lui Moranciu și Petrea Roșca moșia dintre Cernica și Hajburili până la gura Gârlei Grigorecii și jumătate din satul Bucșăști cumpărat cu 50 zloți dela Pătrașcu și jumătate din satul Tocănicești partea lui Susăș și Fântâna lui Leurdiș.
15. — 1462 (6964) Octombrie 18, Suceava. — Ștefan voevod întărește lui Murance satul Bucșăști din Cerna cumpărat cu 68 zloți tătarești dela Pătrașcu.
16. — 1470 (6978) Mai 28, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește lui Ganea căpitan de roată și vărului său Martin Musteață moșia din satul Peciștul «care este pe Cogălnic în ținutul Orhei».
17. — 1470 (6978) Octombrie 26, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește lui Niculae Matoșgada postelnic și lui Gligașun Melciula satul Puhoiul din ținutul Lăpușnei.
18. — 1471 (6979) Iulie 7, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește lui Aftanasie fiul lui Gligorașco Hreapco și lui Ioan Diordia Selum din satul Bucșani, satul Poiana din ținutul Soroca.

СОДЕРЖАНИЕ ГРАМОТ

1. — 1384 г. май 1, Гырлэу. — Господарь Петр Мушат жалует церкви Иоанна Крестителя, выстроенной его матерью Маргаретой, доход с весов Серетской крепости.

2. — 1392 (6900) г. марта 30, Роман. — Господарь Роман жалует вместе со своими сыновьями Александром и Богданом за верную службу три села на Серете Ионану Витязу: Чорсачевци, Владимировци и Букуровци.

3. — 1393 (6901) г. ноября 18, Сучава. — Господарь Роман вместе со своими сыновьями Александром и Богданом жалует за верную службу село на Сучапе сыновьям Драгомира Албу Тодору и его братьям.

4. — 1398 (6906) г. июля 2. — Господарь Стефан жалует Проботскому монастырю два села на речке Поброты: «Бодино, и другое, расположенное выше».

5. — 1399 (6907) г. марта 12. — Господарь Стефан подтверждает дочери Тодера Душка села: Долиешти и Лионтеиешти на Солоном Тазлове, а также по половине села Мээнэешти и Пояна Кэлугэрици.

6. — 1399 (6907) г. <после марта 12>. — Господарь Юга жалует Иону Кормелеу и его брату Трофиму села Брэтила Верхнее и Нижнее на Тазлове, Тротушского края.

7. — <1399 г. после марта 12—1440 г. до февраля 11>. — Господарь Юга жалует пану Браю за верную службу место на Страхотине.

8. — <1399 г. после марта 12—1400 г. до февраля 11>. — Господарь Юга жалует Стефану Гындеу за верную службу села: Соломонешти на Тополице, Муитени и Пынтчешти на [Кракове.

9. — 1399 (6908) г. ноября 28. — Господарь Юга вместе со своими братьями Александром и Богданом жалует Цыбану за верную службу два села: одно «в Гырбовэце» и другое на Бырладе у устья Красни.

10. — 1400 (6908) г. февраля 11. — Господарь Александр Добрый жалует сборщику пошлин Дану за верную службу место для шести сел в пределах Шуринешти, Мынжешти, Тодерешти, Шерботешти, Лэцкани и Яковешти «где жил Якоб, сын Слепого».

11. — <1400 г. после февраля 14—1432 г.>. — Господарь Александр Добрый жалует Сучавской митрополии Полянцу Владиченов.

12. — 1400 (6908) г. июня 29. — Государь Александр Добрый жалует вместе со своим братом Богданом Строн и Ивану два села за верную службу: селом Полляна на Табллове «Строе должен владеть отдельно от Ивана», а селом Гыртан, находящимся выше Гыртана, они будут владеть совместно.

13. — 1400 (6908) г. августа 4. — Государь Александр Добрый вместе со своим братом Богданом жалует Никуле и его братьям Михаилу и Тоадеру село Берово за верную службу.

14. — 1400 (6908) г. сентября 11. — Государь Александр Добрый жалует боярину Могошу за верную службу село на Виле.

15. — 1401 (6909) г. июля 30, Сучава. — Государь Александр Добрый вместе со своим братом Богданом постановляет, чтобы армянские церкви и священники подчинялись армянскому епископу Оганесу, назначенному в Сучаву и который «по епископскому праву будет волен над армянами всей страны».

16. — 1402 (6910) г. октября 31. — Государь Александр Добрый жалует Молдовницкому монастырю две мельницы, половину солодовни и четыре татарских семейства из местечка Баня.

17. — 1403 (6911) г. января 7, Сучава. — Государь Александр Добрый жалует молдавскому епископству два села: Аверовци на Сучаве и Хрецкое, «находящееся в непосредственном соседстве с местечком Сучава».

18. — 1404 (6912) г. июля 20. — Государь Александр Добрый жалует Побратскому монастырю села: Бодничи и другое село, расположенное на Побрате.

19. — 1407 (6915) г. января 7. — Молдавский митрополит Иосиф постановляет по соглашению с государем Александром Добрым, чтобы Нямецский и Бистрицкий монастыри «были нераздельны друг от друга и находились в подчинении у священника кир Доментиана».

20. — 1407 (6915) г. марта 8, Сучава. — Государь Александр Добрый вместе со своим братом Богданом жалует папу Попше Михаилу за верную службу два села: Скорцевци на Черном Поточе и Пасковци, находящиеся выше Калугэри в Думбраве.

21. — 1408 (6916) г. сентября 16, Сучава. — Государь Александр Добрый жалует церкви св. Пятницы в местечке Роман два села: Леукушовци Братула с мельницей у колодца, и другое по ту сторону Молдовы, «где жил Братул». Он жалует ей же брод на Молдове, «находящийся ниже местечка Романа и окранный этого края».

22. — 1409 (6917) г. января 28, Сучава. — Государь Александр Добрый жалует папу Журжу Унгуриянулу за верную службу села: Унгурени, «где находится его дом» Суходол, для оскования села, и села на Турлюю: Прочешти, Сперлешти, Негрилешти и Нягаш, «где был судьей Нягаш, и ниже, где живет Коман».

23. — 1409 (6917) г. апреля 18, Сучава. — Государь Александр Добрый жалует монастырю св. Николая в Серетской Поляне, болота у устья Шумуза и место для виноградина.

24. — 1409 (6917) г. ноября 7, Сучава. — Государь Александр Добрый жалует монастырю на Немцишоаре озеро Лучул на Пруте.

25. — 1409 (6917) г. ноября 18, Сучава. — Государь Александр Добрый жалует Молдовницкому монастырю пошлины с Молдовцы.

26. — 1410 (6918) г. февраля 15, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Молдовицкому монастырю горы Великий и Малый Сухард.

27. — 1410 (6918) г. марта 15, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует столынику Домокушу и его братьям Блажу и Якобу, сыновьям Гелеби Миклоуша, за верную службу шесть сел на Каншине и Ойтузе.

28. — 1411 (6919) г. января 6, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Бистрицкому монастырю села Митюковци и Брашовци, а также ежегодно 10 бочек вина, 10 колод пшеницы и 9 штук чешского сукна, а игумену отдельно по полторы штуки серого сукна. Он постановляет, чтобы Боготинский монастырь был в послушании у Бистрицкого монастыря.

29. — 1411 (6919) г. апреля 14, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Молдовицкому монастырю пошлины с Молдовицы и село.

30. — <1411> г. мая 1. — Господарь Александр Добрый и воевода Илнаш жалуют Владу Долхичу село на Красне, «где находится его дом», пустырь за Прутом и Колодец Венрева над Сэратою.

31. — 1411 (6919) г. июня 28. — Господарь Александр Добрый жалует Плоту за верную службу село Плотушени в Струнге.

32. — 1411 (6919) г. сентября 22, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Шолдану, сыну Петру, его жене, их детям и его брату Миклоушу село Тамырташовци на Шумузе. Он также жалует, но только Шолдану с женой и детьми село на «Дупельной Могиле». Господарь дарит также монастырю св. Николая в Поляне 5 татарских семейств в селе Тамырташовци.

33. — 1411 (6919) г. сентября 22, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует монастырю св. Николая в Поляне 5 татарских семейств, которые он забрал из села Тамырташовци с разрешения Шолдана Петру, которому село принадлежало.

34. — 1412 (6920) г. февраля 19, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует дьяку Роману и его родственникам за верную службу село Доленшти и Леонтишени на Солоном Тизлове.

35. — 1412 (6920) г. апреля 3. — Господарь Александр Добрый жалует сыну Галиша Коману место для основания села на пустыре близ Башева.

36. — 1412 (6920) г. апреля 5, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Журке Драготескулу за верную службу село Володовци и Верхняя Чернавка, против Топоровци.

37. — 1413 (6921) г. июля 6, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует своей теще Анастасии село Большой Коцмап со всеми поселками, а именно: Сухоперх, Хижвица и Давидовци со всеми их землями. После смерти Анастасии села перейдут во владение Радовцкого епископства.

38. — 1414 (6922) г. августа 2, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует пану Тоадеру Питнику за верную службу три села: «одно на Кобыле, где находится его дом, и где проживал Верис Станислав, а другое у устья Жеравца, при впадении в Бырлад, где княжили Лие и Циганешти, а также третье село на Бырладе, где находится «другой его дом и где княжат Тамаш и Иван».

39. — 1414 (6922) г. августа 2, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Шандрю за верную службу село Мунтени Скуташи, «где жили князья Литу и Шербан».

40. — 1414 (6922) г. декабря 20, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует пану Кречуну Белческулу за верную службу два села «на Белом Поточе, где покойн веку находится его дом, и другое село Негосшти между Тотосшти и Левестом Миклоушом».

41. — <1415 г.>. — Господарь Александр Добрый жалует малярам Никите и Добре села Крайничешти и Левкунешти на Дрэсливце. Указывается, что они «за эти два села распишут две церкви, одну в Долнем Трыге, другую по нашему усмотрению, помимо церкви в Радевци, дома или притвора».

42. — 1415 (6923) г. апреля 13, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Хуморскому монастырю, принадлежащему пану дворнику Ивану, село у верховья Солонца, «где жил Татомир и Пырты», а также и селище Дианшита. Он устанавливает штраф в 50 рублей серебром для тех, «кто затеет споры и распри».

43. — 1415 (6923) г. апреля 14. — Господарь Александр Добрый подтверждает Молдовницкому монастырю села Вакулици и «где Зыряэ устроил себе селище под лесом», дарованные монастырю его госпожей Анной еще до смерти.

44. — 1415 (6923) г. июля 12. — Господарь Александр Добрый жалует Бистрицкому монастырю села Опришено и Опино. Он подтверждает ему же села дарованные дворником Сучавы паном Ионом, паном Негри и паном Ионом Жумэате.

45. — 1418 (6926) г. января 15, Баня. — Господарь Александр Добрый подтверждает Владу и Кырсте из Солки село Солки по суду, накладывая на них штраф в 80 рублей серебром.

46. — 1418 (6926) г. марта 17, Дольний Трыг (Роман). — Господарь Александр Добрый подтверждает Молдовницкому монастырю села: Проворотис и Опришница, дарованные Сыном Бырlichem.

47. — 1419 (6927) г. апреля 8, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует сыновьям Стефана Боряловича Драгомиру и Иоанэшу за верную службу три села в поле Драгошева: одно на Никиде, «где находится их дом», Пашкани и Драготешти, а также село Провозешти на Солоном Таэлове и Поляну Опришина от Пэрова на Великом Таэлове.

48. — 1420 (6928) г. апреля 25, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует пану дворнику Вене за верную службу 10 сел на Быковце и право устроить сколько угодно пчельников.

49. — 1421 (6929) г. «декабря 13.» — Господарь Александр Добрый, сын его воевода Илпаш и бояре страны жалуют пожизненно княгине Римганле, бывшей жене господаря, местечко Серет и Волховец с селами, мельницами, прудами, пошлинами и всякого рода доходами, а также обеспечивают ей ежегодный доход в 600 дукатов или венгерских червонцев, которые будут выплачиваться в два срока — в день св. Петра и на Рождество Христово.

50. — 1422 (6930) г. марта 2, Нямц. — Господарь Александр Добрый жалует Нямецскому монастырю село Будзешти на Молдове и селище Неповича на Тополице.

51. — 1422 (6930) г. августа 20. — Господарь Александр Добрый жалует Бистрицкому монастырю пошлины с местечка Бырлад.

52. — 1422 (6930) г. декабря 25. — Господарь Александр Добрый жалует пану Богушу за верную службу село Кучуров, «где жил ватаман Герман».

53. — 1423 (6931) г. марта 12, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Батину за верную службу три села на Путне: одно, «где находится его дом», другое, «где жил Лупше», и третье, «где находится брод на Путне».

54. — 1423 (6931) г. марта 31, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Ване Поише за верную службу два села на Ребриче Сырби и село Моише Философа.

55. — 1423 (6931) г. апреля 15, Сучава. — Господарь Александр Добрый разбирает распрю между ватаманом Веригой и сыновьями Ротымпана и устанавливает границы при помощи своих бояр Лацки и Корлата.

56. — 1424 (6932) г. февраля 16, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует священнику Юге и его брату Нацу за верную службу село Бучумени близ Банн.

57. — 1424 (6932) г. <августа 26.> — Господарь Александр Добрый подтверждает Станчулу Давиду село Баденци на Пруте и три села на Путне, принадлежавшие Станчулу, Пурчелу и Мэринце.

58. — <1424 г.—1425> г. сентября 4, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает Варбосулу за верную службу село на Шумузе, «где находится его дом».

59. — 1424] (6932) г. октября 9, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Тодеру и Лию место на Тазлове «для основания и постройки монастыря».

60. — 1425 (6933) г. января 30. — Господарь Александр Добрый жалует Стефану маляру четыре села на Милетине: Берекинешти, Еремнешти, Попешти и село, «где был судьяй Панико».

61. — 1425 (6933) г. мая 12, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует пану Строичу за верную службу села Лешововци и Неполоковци, а также два пустыря, из которых один Дереновец, а другой на Черленой, против Великой Могилы.

62. — <142> 6 8, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает сыновьям Стефана Странича Тодеру и Петру села на Кырлингатуре и на Нирнове.

63. — 1426 (6934) г. мая 22. — Господарь Александр Добрый жалует пану ключнику Стефану за верную службу села: Драгсинешти на Берхече и Драгсинешти у верхонья Добротвора, а также Пустырь в Пожарите со всеми полянами.

64. — 1426 (6934) г. августа 12, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует пану Журжу Стингачу за верную службу четыре села на Кырлингатуре: Попешти, Фынтынеле, Михнешти на Бахлусе и Чолтани на Глоде, а также поляну.

65. — 1427 (6935) г. апреля 20, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Роману два села.

66. — 1427 (6935) г. августа 18, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает Герману и его брату Яцко село Войтин, «где находится их дом»

67. — 1427 (6935) г. <сентябрь> Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Оничкине за верную службу село в Кырлингатуре «где, находится его дом».

68. — 1427 (6935) г. сентября 14, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Нямецкому монастырю села Кырстнаешти и Темешешти у устья Нямцу.

69. — 1427 (6935) г. сентября 16, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует сыновьям протопопа Симона священнику Андрею, Филипу и Михулу за верную службу село Трымедчь на Куцитне, «где жили Братул и Микул», и селище Микова.

70. — 1427 (6935) г. октября 15, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Оанче и его жене Насте «за верную службу» село «на Грабовых», где был дом Добрэчинов и Братула Шлошескула».

71. — 1428 (6936) г. февраля 16, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает сыновьям Стана Лукавецкого и Шербкова села: Лукавец и Панковци со всеми полянами, лесами и речками.

72. — 1428 (6936) г. апреля 2, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает пану Драгомиру за верную службу села Корни и Стрымби на Кракове и место для основания села на пустыре на Кракове.

73. — 1428 (6936) г. апреля 3, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Опришу село Опришани на Шумузе.

74. — 1428 (6936) г. апреля 8. — Господарь Александр Добрый жалует Тавэдару село на Берхече, «где находится его дом», и место в пустыре на речке Мелнишкое.

75. — 1428 (6936) г. апреля 15, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает Вылче село Кэл<у>гэри на Вулхове, «где находится его дом».

76. — 1428 (6936) г. июля 8, Бистрицкий монастырь. — Господарь Александр Добрый подтверждает Бистрицкому монастырю 31 семейство цыган и 12 татарских семейств.

77. — 1428 (6936) г. июля 11, Бистрицкий монастырь. — Господарь Александр Добрый подчиняет Бистрицкому монастырю 50 церквей «со всеми доходами и правом посвящения в <священники>».

78. — 1428 (6936) г. июля 24, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Синате за верную службу села: «где находится его дом» на Зелетине, «где был Драгош» на Фрумуселе и, «где живет князь Чорсак» на Тутове.

79. — 1428 (6936) г. июля 29, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает пану Нану за верную службу села Бучумени, «где находится его дом», и Станижани.

80. — 1428 (6936) г. августа 17, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Станчулу за верную службу село Банила, а Кырсте и его жене Марии село Южинци.

81. — 1428 (6936) г. сентября 3, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует пану Фулде за верную службу село Фундени на Албине.

82. — 1428 (6936) г. декабря 4, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает Нямецкому монастырю село Башотени, дарованное Башотой Мануилом.

83. — 1428 (6936) г. декабря 28, Сучава. — Господарь Александр Добрый дарует Даду и его племяннику Соломону за верную службу село Дадешти на Сырке, «где находится их дом».

84. — 1428 (6936) г. декабря 28, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает сыновьям дворника Ивана Лазару, Станчулу и Косте их вотчины и жалует им селище Добринова на Хоморе, «где находится монастырь». Он также жалует Хоморскому монастырю три села под Высокою Дубравою.

85. — 1429 (6937) г. января 10, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает Крацуну Пурчулескулу село Пурчулешти, «где находится его дом», половину мельницы, находящейся в этом селе и половину мельницы, которая будет выстроена в будущем.

86. — 1429 (6937) г. февраля 1, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает сыну пана Журжу Фратовскому Ивашку половину села Викшинеци.

87. — 1429 (6937) г. февраля 10, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует своей жене Мароне монастырь на Вишневец со всеми доходами, а также села и цыган.

88. — <1429 г. апреля—1430 г. декабря>. — Господарь Александр Добрый жалует Данчулу и его братьям за верную службу село на Бырладе, «где Хубална падает в Бырлад».

89. — <1429 г. — 1432> г. апреля 10. — Господарь Александр Добрый жалует Владу Адушу села и колодцы.

90. — 1429 (6937) г. апреля 17, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует пану писарю Радулу за верную службу села: Зубриковци и Иванковци на Теребных.

91. — 1429 (6937) г. мая 27, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует пану Ивану Купчичу за верную службу села: Купка, «где находится его дом», Няговци за Прутом и «выше Няговци» на Раковце, «до границы Грозь столько земли, сколько ему понадобится».

92. — 1429 (6937) г. июня 1, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Онике за верную службу село на Жижини, «где находится его дом».

93. — 1429 (6937) г. июня 3, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает сыновьям дворника Ивана Лазарю, Станчулу и Косте «выслуженные их отца» села и места для сел.

94. — 1429 (6937) г. <июня> 19, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает пану Дану Ункляту «его выслуженные»: шесть сел и три места на пустыре.

95. — 1429 (6937) г. августа 31. — Господарь Александр Добрый жалует Немецкому монастырю озеро Загорна на Днестре и пчельник на Загорне.

96. — 1429 (6937) г. сентября 1, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Немецкому монастырю озеро Загорна с речками и пчельником на Загорне. Он жалует ему также ежегодно 12 бочек вина с десятины Нямцу.

97. — 1429 (6937) г. сентября 24, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует пану Боне и его братьям за верную службу три села: половину Фаурен на Васлуе, Мирславешти под лесом и село, «где находился дом его отца Петра».

98. — 1429 (6937) г. октября 15, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует своей жене Марине село Верещака и село Нана на Серете.

99. — 1430 (6938) г. — Заметка о грамоте господаря Александра Доброго, выданной на села Спикени, Блэншти на Бырладе и еще на одно село на Тротуше, «где оно называлось Радул Думбравник».

100. — 1430 (6938) г. февраля 21, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает Войнягу и его брату Бере, сыновьям Кости из Тырновки, село Тырновку, «где находится их дом».

101. — 1430 (6938) г. июля 7. — Господарь Александр Добрый подтверждает Журжу Жумэстате, его братьям Стефулу и Мындрулу раздел сел, оставшихся от их родителя Иоана Жумэстате.

102. — 1430 (6938) г. декабря 23, Сучава. — Господарь Александр Добрый и его жена Марина жалуют Нямецкому монастырю озеро Загорна на Днестре с гирламп и пчельником на Загорие. Они также жалуют третью часть трех мельниц в Ваши и ежегодный оброк в 12 бочек вина с десятины Няму.

103. — 1431 (6939) г. февраля 6, Сучава. — Господарь Александр Добрый жалует Бистрицкому монастырю пошлщины с Тазлова, подчиняет ему монастырь св. Николая, «где был Хуба», с селом, мельницей и селищем на Никиде, а также дарует четыре пчельника.

104. — 1431 (6939) г. апреля 30, Баскаковцы. — Господарь Александр Добрый жалует священнику Юге села Мпкля в Бахне на Тутове и Балаи в Стрымбе.

105. — 1431 (6939) г. июня 15, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает пану дворнику Купичу «его выслуженные: несколько сел».

106. — 1431 (6939) г. июля 31, Бистрицкий монастырь. — Господарь Александр Добрый жалует Бистрицкому монастырю две пасеки, одну на Лонатие и другую на Итнеле. Указывается, чтобы с этих пасек не взымалась десятина с монастырских улий. Он также жалует дом Крочуна в Камене.

107. — 1431 (6940) г. декабря 20, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает Балоте и Оанче часть села Тамырташиници, полученную от Журжы уплатой, следуемого с него штрафа за уголовное дело.

108. — 1432 (6940) г. — Господарь Александр Добрый жалует Иваншку Владичку и его братьям Петру, Юрашку и Данку, а также их племяннику Миле села Ходорачинци и Гвоздеви на Вилин.

109. — <1432 г.—1442 г.>. — Господарь Илья обязуется выплачивать литовским панам Станиславу из Вроновы, Пашку Албу, Николаю, Михалу и др., поступившим к нему на службу, по 5 польских гривен ежемесячно и каждому конному по 3 турецких золотых. Он клянется выкупить пленных. Если же обязательства не будут выполнены, то они будут вольны «попосить нас и захватывать наших купцов и наших людей».

110. — 1432 (6940) г. января 2, Устье Кракова. — Господарь Илья жалует Драгошу Урлату село на Тутове, «где находится его дом» и во время войны он принадлежит отряду из Тутовы.

111. — 1432 (6940) г. января 4, Сучава. — Господарь Илья жалует пану Ване села: Кошиловци и Стануловци под Несфоем.

112. — 1432 (6940) г. января 13, Сучава. — Господарь Илья жалует Оанине за верную службу два села: Виколены и, «где находится его дом», на Жижии.

113. — 1432 (6940) г. января 17, Сучава. — Господарь Илья жалует Драгошу из Стаминна за верную службу село на Стаминке, «где находится его дом».

114. — 1432 (6940) г. марта 8. — Заметка о грамоте господаря Илья, выданной Христе Юкашану на поместье Ошлобени на Кракове.
115. — 1432 (6940) г. апреля 5. — Господарь Илья жалует пану Иванку Вельни Мургулу села: Мурджешти, Килдина и Негрилешти.
116. — 1432 (6940) г. августа 14, Сучава. — Господарь Илья жалует боярину Исас несколько сел.
117. — 1433 (6941) г. января 28, Сучава. — Господарь Илья жалует Матушице и её родственникам село: «где жил Нягое Гэнескул на Плотуниче».
118. — 1433 (6941) г. февраля 26, Сучава. — Господарь Илья жалует Дану за верную службу село на Тамаше, «где был Петрице».
119. — 1433 (6941) г. февраля 27. — Господарь Илья жалует сыну Белича Михаилу спую вотчину на Тамаше, а именно «среднее село».
120. — 1433 (6941) г. июня 15, Сучава. — Господарь Илья жалует пану ключнику Оне за верную службу село на Бырладе, а именно село Доколиново.
121. — 1433 (6941) г. июнь <после 15>, Сучава. — Господарь Илья жалует Петру Дурне и его братьям Ивану и Джурджу их село Дурнешти за верную службу.
122. — 143<3>... (694...) июня 29, Сучава. — Господарь Илья подтверждает Уле и его брату Юге дарственную их дяди Журжи Унгурянула на села: Прочешти и Негинешти на Турлусе. Он также жалует, но только Уле, половину села, находящегося на Невире, где находится дом их дяди, оставленный им после смерти.
123. — 1433 (6941) г. ноября 3, Сучава. — Господарь Илья жалует Михаилу Кырстианескулу половину села Кырстианешти за верную службу.
124. — 1433 (6941) г. ноября 9, Сучава. — Господарь Стефан жалует сыну пана Джурджа Фратовскому пану Данко за верную службу село Миановци на Сучаве и четыре татарских семейства.
125. — 1433 (6941) г. ноября 16, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану Ходко Костичу за верную службу села: Анпушци Двор, Хуецены, Сипешти «близ Верещака» и Глодени, «где был судьей Ненчу», а также мельницу на Серете, где живет Хуец.
126. — 1433 (6941) г. декабря 14. — Господарь Стефан жалует Микле села: Раусени на Жижики, «где находится его дом» и Микодени на Бырладе, а именно Дэнудца и у Близчатых мест.
127. — 1433 (6942) г. — Заметка о грамоте господаря Стефана, выданная на село Мовилэ на Кобыле — часть, принадлежащая Костичу.
128. — 1434 (6942) г. января 29, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану Бланку и его братьям стольнику Домонкушу и Якобу за верную службу село Рошнори, «где находится Негрило», село «где находится Павел Болгарин», селище Мирлесково, и где находится «Мик Руптура».
129. — 1434 (6942) г. января 29. — Господарь Стефан подтверждает Грубану села близ Бырлада: Шушнешти, «где находятся Стефан и Тамаш», Кэрэлчунешти и селище Михайл Барбосула.
130. — 1434 (6942) г. февраля 10, Сучава. — Господарь Стефан дарует Грозе и его брату Михаилу за верную службу село Кличковци.

131. — 1434 (6942) г. апреля 11, Сучава. — Господарь Стефан дарует сучавской митрополии село Аверешти, освобождая его от налогов.

132. — 1434 (6942) г. апреля 24, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает священнику Юге его выслужение: село Бучумени, «где находится его дом», а также села, «где живут Микля на Бахны и Балаи на Стрымбы» на Тутове. Он также подтверждает им место в пустыре на Баше и селище Оцелово на Подраге.

133. — 1434 (6942) г. апреля 24, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает священнику Юге за верную службу несколько сел.

134. — 1434 (6942) г. мая 25, Ясский Триг. — Господарь Стефан жалует священнику Поплу пустырь в Кырлингэтуре, где «находится колодец близ Балосина, для постройки монастыря».

135. — 1434 (6942) г. июня 26, Сучава. — Господарь Стефан жалует монастырю в Поляне три цыганских семейства.

136. — 1434 (6942) г. июля 12, Дорогунь. — Господарь Стефан жалует Молдовицкому монастырю два цыганских семейства.

137. — 1434 (6942) г. октября 8, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает пану Кырсте Ворунтаю за верную службу село, «где находится Ромыниса», между реками Бахлун.

138. — 1434 (6942) г. октября 8, Сучава. — Господарь Стефан жалует Джурджу и другому лицу село у верховья Сараты, «где управляют судьи Фэт и Илие».

139. — 1435 (6943) г. января 3. — Господарь Стефан жалует Микулу Нягою и Рэспону Опришу за верную службу половину села Суходолу, Бановского края.

140. — 1435 (6943) г. февраля 17, Сучава. — Господарь Илья подтверждает Михаилу Барбосулу села Дрэгосшти на Кракове и Выртопул.

141. — 1435 (6943) г. апреля 4, Сучава. — Господарь Стефан жалует Кянде и его сыновьям Мане и Онче за верную службу село и селище в Поле Драгонсела.

142. — 1435 (6943) г. апреля 14, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану дворнику Петру Худичу за верную службу село Мыдрии Двор на Серете, место в пустыре на Войновце, пчельник у верховья Огрнич, селище Лумирии на Милкове, еще два места на пустыре и два цыганских семейства.

143. — 1435 (6943) г. мая 12, Сучава. — Господарь Стефан жалует Ивану Подобиту село, «где находится его дом» в Кырлингэтуре.

144. — 1435 (6943) г. <до октября 8>. — Заметка о грамоте господаря Стефана, выданной на Пуцурени.

145. — 1435 (6943) г. октября 8. — Господарь Илья жалует великому постельнику Ильешу Личулу и его брату Симйону поместье Ивалчиковци и Ванченешти.

146. — 1435 (6943) г. октября 18, Хотин. — Господарь Илья жалует пану Стану Бабичу за верную службу села: Собранци Цецинского края и Васковци, утерянные Мишей из-за измены, а также и Будинци, утерянное Михаилом Кошевичем также из-за измены.

147. — 1435 (6943) г. ноября 25, Сучава. — Господарь Илья жалует священнику Миху два села на Малой Ребриче за верную службу.

148. — <1436 г.—1442 г.>. — Господари Илья и Стефан подтверждают логофэту Симе и его сестре Анне, жене Бырсана, села: Глодени, половину Войнова, «где жил патаман Пашко», Сочи и Душешти, Нямецского края.

149. — <1436 г.—1442 г.>. — Заметка о грамоте господарей Ильи и Стефана, выданной на Кэничени и Плешэни.

150. — 1436 (6944) г. 15, Васлуй. — Господари Илья и Стефан жалуют дворянину глоты пану Мойке и его брату пану спэтару Тадору за верную службу село Брэдичешти на Красне и село, «где жил Илкаш» на Кобыле, и еще одно село на Бырладе, а также пять мест на пустыре.

151. — 1436 (6944) г. апреля 12. — Господари Илья и Стефан подтверждают Байку села: Должешти, «где был его дом», Негрешти, Алмашелул, Хоранца, Рошкани и Добрени на Алмаше.

152. — 1436 (6944) г. апреля 21, Васлуй. — Господари Илья и Стефан жалуют хотинскому пирэлабу хотногоу Станчу за верную службу село Красна, «где находится его дома».

153. — 1436 (6944) г. мая 4. — Господари Илья и Стефан жалуют Думе Уранию и его брату Петрике за верную службу места для основания сел на пустыре.

154. — 1436 (6944) г. мая 5, Васлуй. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану Думе Черному три села на Ребриче, а именно: «где жили Вана Синескул, Борис и Мындра».

155. — 1436 (6944) г. мая 10. — Господари Илья и Стефан жалуют Ивану Каутину за верную службу село Илишэшти на Кобыле, «где находится его дом» и место на пустыре для села, где находится его мельница.

156. — 1436 (6944) г. мая 23, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют пану Стану Бабичу и его братьям село Верхний Жиков за верную службу.

157. — 1436 (6944) г. июня 13, Васлуй. — Господари Илья и Стефан жалуют пану Михаилу Стынгачу за верную службу села, селища и места на пустыре.

158. — 1436 (6944) г. июля 1, Сучава. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану спэтару Александру села: Глодени и Волгары на Красне, а также и Муичел, по суду.

159. — 1436 (6944) г. июля 17, Васлуй. — Господари Илья и Стефан жалуют Ходку Крецовичу два места в пустыре на Куле за верную службу.

160. — 1436 (6944) г. июля 17, Васлуй. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану логофэту Ванче «его выслуженные» несколько сел.

161. — 1436 (6944) г. июля 24, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют Петру Унгуриянину за верную службу четыре села, а именно: на Драгошештом поле, «где находился двор Нетедулов и села Парчино, Блэжешти и Болчешти».

162. — 1436 (6944) г. августа 11, Васлуй. — Господари Илья и Стефан жалуют Луке на Сихле за верную службу село Внадичи на Теребнох и село, «где был Михаил», у устья Сараты.

163. — <1436> г. августа 24, Васлуй. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану портарю Оанэ его выслуженные: несколько сел и селпц.

164. — 1436 (6944) г. августа 27, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют пану Иванку Балосиновичу и его братьям Мику и Боде за верную службу село Круглик под Хотинном.

165. — 1436 (6944) г. сентября 8, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют пану Воле Пляескулу за верную службу села: Топчанешти, Братнешти, Дохтану и еще одно село.

166. — 1436 (6944) г. сентября 19, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют пану Дану Месехне за верную службу 8 сел.

167. — 1436 (6944) г. ноября 30 Сучава. — Господарь Илья подтверждает Нямецкому монастырю татарское село Темнешти у устья Нямцу и десять татар.

168. — 1436 (6944) г. декабря 7, Васлуй. — Господари Илья и Стефан подтверждают протопопу Юге его выслуженные: несколько сел.

169. — 1437 (6945) г. — Господари Илья и Стефан жалуют ниркалабу Кречуну село Бородочени на Берхечу «на поляне Романа».

170. — 1437 (6945) г. февраля 7, Васлуй. — Господари Илья и Стефан подтверждают Драгомиру и Симйону за верную службу село Калчанешти на Кобылах. Они жалуют им и монастырь с виноградником у устья реки в пределах села.

171. — 1437 (6945) г. февраля 24, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют пану Стефулу Жумэстатевичу за верную службу села: Васковци на Сирете, Мушияец, Драгошани, Батковци и Липовац ниже Васлуй. Они также жалуют им половину Мановци на Сучаве, а вторую половину отдают во владение пану Мындри.

172. — 1437 (6945) г. мая 15, Васлуй. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану Тофану пять сел на Ракове, а именно: Пуижешти, Гэрчинешти, Лучешти, где жил «Кур Сек» и «где было старое их летовище».

173. — 1437 (6945) г. июня 30, Сучава. — Господарь Илья жалует пану Тодору Побрэтянулу за верную службу село Жулешти, ниже Хырлона.

174. — 1437 (6945) г. июля 20, Васлуй. — Господари Илья и Стефан жалуют Кристе Черному за верную службу озеро Черленул на Пруте.

175. — 1437 (6945) г. августа 19, Сучава. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану Немирку Чорторыйскому село Немирчани на Пруте.

176. — 1437 (6945) г. октября 5. — Господари Илья и Стефан жалуют монастырю св. Николая в Поляне несколько сел.

177. — 1437 (6945) г. декабря 20, Сучава. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану Миханлу Дорогунскому за верную службу несколько сел.

178. — 1437 (6945) г. декабря 20, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют пахарничелу пану Иопу Урене за верную службу села Быргэлии на Молдове и Сырби на Текуче.

179. — 1438 (6946) г. января 17, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют Думе Нямецкому село Рошнори на Молдове за верную службу.

180. — 1438 (6946) г. февраля 7, Сучава. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану Томе Бэческулу село Негоешти на Черном Поточе.

181. — 1438 (6946) г. февраля 17, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют пану Комаричу села Ябидешти и Аверешти близ холма Юкаша за верную службу.

182. — 1438 (6946) г. февраля 23, Сучава. — Господарь Илья жалует Иямецкому монастырю село Севковци у устья Кракова, «где находится ватамай Самуил», пчельник у устья Татарки и мельницу у устья Жижин.

183. — 1438 (6946) г. марта 5, Васлуй. — Господари Илья и Стефан жалуют Нягэ, жене папа Журжу Пятры Диакулово село на Ситие, селище и место в пустыре на Быке для основания села. Он также подтверждает им половину села Могошана.

184. — 1438 (6946) г. мая 17. — Господари Илья и Стефан жалуют Микле Тавэ и его сыну апроду Стану село, «где находится их дом» на Красне, выше Додешти, и место на пустыре.

185. — 1438 (6946) г. июня 20, Сучава. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану дворянину Худичу половину села, «где был Джурджу Унгуринулэ», полученного от папа Джурджу взамен села Рохтинцеи со всеми полянами. Он также подтверждает пану дворянину Худичу пустырь Хлубока на Черном Холме и село у устья реки Бородач, «где жил князь Михаил».

186. — 1438 (6946) г. июля 6, Торг Васлуй. — Господари Илья и Стефан жалуют Михаилу Оцелу за верную службу села, селища и место на пустыре.

187. — 1438 (6946) г. августа 18, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют монастырю в Поляне пустырь близ поселков Хырлоных для основания села и мельницы.

188. — 1438 (6946) г. августа 21, Васлуй. — Илья и Стефан даруют Тивадару за верную службу два села на Берхече, из которых одно, «где находится его дом», и другое на потоке Мелешкова, «где живет Тадор Мелешко».

189. — 1438 (6946) г. октября 10. — Господарь Илья подтверждает Трифулу и его братьям село Полменшти, находящееся между Солоним Тазлоным и Танетура.

190. — 1438 (6946) г. ноября 9. — Господари Илья и Стефан подтверждают Тату Херлику и его племянникам Данчулу Пандосу и Нягулу Рошке села: Моинешти, «где был дом Херлика», «где был Негушор» у устья Орбика, Бодешти и Могошешти на Бистрице.

191. — 1439 (6947) г. марта 12, Сучава. — Господари Илья и Стефан дают Молдовницкому монастырю взамен села Тодерешти ежегодный оброк в 12 бочек вина и посад на Молдове со всем доходом.

192. — 1439 (6947) г. апреля 3, Сучава. — Господари Илья и Стефан даруют постельнику пану Станчулу два селища на Жижин, а именно: Бырсомени и Думитрени. Они ему также подтверждают половину села Плишинцеи.

193. — 1439 (6947) г. мая 10, Васлуй. — Господарь Стефан дарует монастырю в Поляне пчельник в Високе на Ботие, а также подтверждает ему право взимать десятины с его сел.

194. — 1439 (6947) г. июля 2, Сучава. — Господари Илья и Стефан даруют протопопу Юге и его сыну Михаилу несколько сел за верную службу.

195. — 1439 (6947) г. июля 15. — Господари Илья и Стефан подтверждают Ивану Стынгачулу село, «где находится его дом» на Ранове и одно селище.

196. — 1439 (6947) г. июля 15, Сучава. — Господари Илья и Стефан подтверждают монастырю, «находящемуся на Городинке», село Баласиновци на Сучаве с мельницей.

197. — 1439 (6947) г. июля 30, Васлуй. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану граматнику Оане Рошке и его брату Коже Петру их выслужение: несколько сел, селниц и пчельников.

198. — 1439 (6947) г. сентября 13, Устье Кракова. — Господарь Илья подтверждает Вистрицскому монастырю пошленин с Бакова, от которых никто не освобождается.

199. — 1439 (6947) г. октября 26, Сучава. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану Ивану Ускатулу село на Белом Потоке, «где находится его дом».

200. — 1439 (6947) г. октября 28, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют пану Журже Мойцу села: Моенешти и Тэтешти, а также поляну Белегатова за верную службу.

201. — 1440 (6948) г. августа 3. — Господарь Илья подтверждает Михулу и Татулу село Мээрешти на Черне.

202. — 1440 (6948) г. августа 6, Сучава. — Господарь Илья жалует пану Фете за верную службу село Маркинешти на Юкаше.

203. — 1440 (6948) г. августа 20. — Господари Илья и Стефан подтверждают панам Стефану и Исаану, сыновьям Цудки, села: Цудкани и Урвичени, часть стыва и Багны, долину выше Багны, Сакэтура, Пояна и Руикул Большой.

204. — 1440 г. сентября 29. — Заметка о грамоте господарей Илья и Стефана, выданной на Хрицково село.

205. — 1440 (6948) г. октября 4, Сучава. — Господари Илья и Стефан подтверждают Вистрицскому монастырю село Лукэчешти на Солонем Тазлове, против Пэкурен, оставленное ему после смерти паном Ванэ Порку. Они также подтверждают ему пустырь на Суннице для основания села.

206. — 1440 (6948) г. октября 22. — Господарь Стефан подтверждает пану Игнату села Добромирешти и Балосинешти на Смиле.

207. — 1440 (6948) г. ноября 12, Васлуй. — Господари Илья и Стефан подтверждают Драгомиру село Чиритияни на Кобыле, и Кэлешти, тоже на Кобыле, «где находится его дом».

208. — 1440 (6948) г. ноября 25, Васлуй. — Господарь Стефан жалует Нямецскому монастырю ежегодный оброк в две мажи рыбы и две кадки икры.

209. — 1441 (6949) г. апреля 16, Бырлад. — Господарь Илья подтверждает пивничариулу Козме село Дилцегани, на Богдане «где жил его тесть Делцег», поляну в Говрэляте над Смилой и Дэрешти на Албин.

210. — 1441 (6949) г. апреля 23, Сучава. — Господарь Илья подтверждает монастырю св. Николая в Пояне 4 семейства цыган.

211. — 1441 (6949) г. июля 25, Волгары. — Господари Илья и Стефан жалуют пану Владу Жикову и его внуку Драгошу за верную службу села: Микушани, Мирославешти и Кэлинешти, а также три селница, принадлежавшие Борису, Галу и Граду.

212. — 1441 (6949) г. июля 7. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану стольнику Игнату села: Добромирешти и Балосинешти.

213. — 1441 (6949) г. сентября 29, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют пану Калояну село Ржавенци, Хотинской области, за верную службу.

214. — 1442 (6950) г. февраля 24, Сучава. — Господари Илья и Стефан подтверждают пану Андронику и его сыну пану логофету Косте село Бучумени, которое они получили от сыновей Стэнигэ, Ванчи и Или взамен половины села Гочмэнешти.

215. — 1442 (6950) г. марта 8, Сучава. — Господари Илья и Стефан жалуют Кырете Юкэшаулу за верную службу села: Бэлэнешти, Балоснешти и Милотнешти на Кракове, «где жили Сас Дан и Дан Выкэлк».

216. — 1442 (6950) г. апреля 5, Сучава. — Господари Илья и Стефан подтверждают Миклауцу Распопу его потчину и выслуженные: несколько сел.

217. — 1442 (6950) г. мая 26, Бырлад. — Господарь Стефан жалует монастырю Зографу на Афоне ежегодный оброк.

218. — <1442 г.—1443 г.>, июнь, Сучава. — Господарь Стефан жалует Патрану, Ковару, Думке, Юрию и Мындре село Думинци за верную службу.

219. — 1442 (6950) г. августа 10, Васлуй. — Господари Илья и Стефан подтверждают Марку вотчины, полученные его отцом Илиашом Бонтой за службу у Александра Доброго, а именно: Бонтешти на Стебнике, село на Бырладе у Двух Колодцев, где Нижние Сонтешти, и место для мельницы на Бырладе.

220. — 1442 (6950) г. сентября 8. — Господари Илья и Стефан подтверждают Боде и Хирже село Баломирешти с двумя поселками в Сучавской области.

221. — 1442 (6950) г. сентября 21. — Господарь Стефан жалует Молдовицкому монастырю ежегодно по два воза рыбы, освобождая ее от пошлины.

222. — 1443 (6951) г. марта 6, Нимц. — Господарь Стефан подтверждает пану писарю Михулу село Сэсени на Котошце и дарует ему село, «где жил Черный Юга», под Ботней, ниже Лукани, Воробьен Пчельник и право на постройку мельницы на Котошце.

223. — 1443 (6951) г. апреля 16, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану Тымне и его родственникам села: Русешти под Мелом и Склинотешти на Серете за верную службу.

224. — 1443 (6951) г. мая 1. — Господарь Стефан жалует Побратскому монастырю четыре цыганских семейства.

225. — 1443 (6951) г. мая 7, Сучава. — Господарь Стефан жалует монастырю в Полне 9 татарских семейств.

226. — 1443 (6951) г. мая 14, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает пану писарю Михулу половину села Бэлэнешти близ Тутовы и Копосешти на Шумузе. Он подтверждает также брату писаря Михула апроду Думе село на Сане, «которое принадлежало Владу Матусону».

227. — 1443 (6951) г. мая 18, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает Стефану Бребу за верную службу село на Ядриче, «где находится его дом».

228. — 1443 (6951) г. мая 27, Сучава. — Господарь Стефан жалует Герекю за верную службу село Нена Студинец, места для сел, для мельницы и селища.

229. — 1443 (6951) г. мая 28, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает Тудору Владескулу село Владешти на Серете.

230. — 1443 (6951) г. мая 30, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану писарю Михулу и грамотнику Тадору за верную службу селища и мельницу.

231. — 1443 (6951) г. мая 31, Сучава. — Господарь Стефан жалует Жѳурику Дрѳгушанулу и его брату Алексе за верную службу село Драгушане на Сташике и место для пчельника в Глодяке, «где жил <Тома>».

232. — 1443 (6951) г. июня 8, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану Илиану Шанге за верную службу села Восеншти на Урменше, Босеншти на Тазлове, половину Бэдешти и поляну Борила на Тротуше.

233. — 1443 (6951) г. июня 20. — Господарь Стефан подтверждает пану Влашину Крѳцескулу селшце на Кашинге, «где находился дом его отца Стана Крѳцула», четыре поляны и Далино селшце на Враиче.

234. — 1443 (6951) г. августа 3, Сучава. — Господарь Стефан жалует Стану на Жиковѳ и его сыну Дрѳгушу за верную службу Верхний Жиков, «где находится их дом».

235. — 1443 (6951) г. августа 24, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану Стану Мойке и его брату пану Тадору их выслуженне: села, селшце и цыган.

236. — 1443 (6951) г. августа 25, Долний Трыг (Роман). — Господарь Стефан подтверждает монаху Саве виноградник «выше Немецкой крепости», который освобожден от десятины с вина. Он также жалует ему место для келии и келью Макария.

237. — 1443 (6951) г. ноября 29, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает Молдовицкому монастырю села, мельницы, пошлшны из Молдовицы и валяльную мельницу для кафтанов.

238. — 1443 (6951) г. <ноября 29>. — Господарь Стефан подтверждает Побратскому монастырю села Нягомирешти, Юрешти и Бодешти с мельницей на Побрате.

239. — 1444 (6952) г. апреля 8, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает Сучавской митрополии «ее послушников, освобождая их от повинностей».

240. — 1444 (6952) г. апреля 26, Долний Трыг (Роман). — Господарь Петр жалует Побратскому монастырю 4 семейства цыган.

241. — 1444 (6952) г. июня 18. — Господарь Стефан подтверждает свищеннику из Бырлада Тоадеру мельницу на Смиле его брата свищенника Драгие для основания села, а также на Ляхове, где был монастырь свищенника Драгие.

242. — 1444 (6952) г. августа 1, Сучава. — Господарь Стефан жалует Хородничскому монастырю село Баласкиовци, которое он освобождает от всех податей и повинностей.

243. — 1444 (6952) г. сентября 1. — Господарь Стефан подтверждает пану Мыку Краю несколько сел.

244. — 1445 (6953) г. февраля 18. — Господарь Стефан подтверждает Хоморскому монастырю села: Ворничени под Высокою Думбравой, Антилешти и Парлешти подарешные ему Лазаром и его братом Станчулом.

245. — 1445 (6953) г. февраля 18, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану логофѳту Михаилу за верную службу село Чумалешти на Серете, «оба поселка с мельницей, пошлшнами с переправы и со всеми их старыми границами для устройства двора в этом селе и мельниц на Серете». Он также подтверждает ему села на Милетине.

246. — 1445 (6953) г. февраля 20. — Господарь Стефан жалует Молдовинцескому монастырю половину озера на Копуре.

247. — 1445 (6953) г. апреля 5, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает пану логофэту Михаилу селнице Стэниженги близ Банн, «где жил Стэнига». Он также жалует ему и его родственникам села Бырзота и селнице Гавриловци для основания села вблизи Лянской границы.

248. — 1445 (6953) г. июля 15, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану логофэту Оанче за верную службу села: Прокопени на Ревте, «где находятся Кадугарица и Ваица», по ту сторону Прута, Великосилци на Сучаве, половину села, «где ватаманом был Пашко», на Воинове, а также три семейства цыган.

249. — 1445 (6953) г. августа 8, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану Сале Урекли за верную службу села: «где жил Стап Хэрцаган, где был дом Радулэона и Андрияша, выше у леса Андрияша Калимана», на Путне.

250. — 1445 (6953) г. августа 11, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану Тоадеру Гэнескулу село на Ялане и подтверждает ему село Грумазешти.

251. — 1445 (6953) г. сентября 23. — Господарь Стефан освобождает от господарской пошлины два воза Хомореского монастыря, отправляющиеся в Галаци за рыбой.

252. — 1445 (6953) г. сентября 27, Долний Трыг (Роман). — Господарь Стефан освобождает от пошлины два монастырских воза, которые отправляются на Дунай за рыбой.

253. — 1445 (6953) г. сентября 30, Долний Трыг. — Господарь Стефан дает романскому митрополиту Калисту татарина Пашка с семейством и имуществом. Указывается, что если митрополит выпустит его на волю Пашко будет подчиняться «волоскому закону, и чтобы никто не смел напоминать ему о неволе или брать его в рабство».

254. — 1446 (6954) г. января 25, Сучава. — Господарь Стефан жалует пану логофэту Михаилу за верную службу село Ловци на Бистрице с поселками и утверждает за ним село Гавриловци близ Снитяня, а также шесть семейств цыган.

255. — 1446 (6954) г. января 26, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает Остапку Огорилку село Буганчовци на Ревте.

256. — 1446 (6954) г. февраля 19, Сучава. — Господарь Стефан жалует Нямецкому монастырю ежегодный оброк в две маки рыбы с Килин, которые освобождаются от всех пошлин, а также и три песа черной икры.

257. — 1446 (6954) г. февраля 21. — Господарь Стефан подтверждает Пинюу и его брату Косте Бировичу село Бирэшти на Бистрице.

258. — 1446 (6954) г. февраля 22. — Господарь Стефан жалует Побратскому монастырю село Рэшиченци со всеми поселками, две мельницы на Тилцие и ичельник.

259. — 1446 (6954) г. марта 5, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает пану Драгомиру Оцелу село Бознани у верховья Альбины с монастырем и двумя речками.

260. — 1446 (6954) г. марта 11, Давиденн. — Господарь Стефан жалует Нямецкому монастырю села, освобождая их от всех податей и повинностей.

261. — 1446 (6954) г. июня 6, Васлуй. — Господарь Стефан подчиняет Нямецкому монастырю монастырь в Бонште и всех священников монастырских сел.

262. — 1446 (6954) г. июня 20, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает Петру Влашикеулу приобретенное им село Влашикешти.

263. — 1446 (6954) г. июля 20, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает Нямецкому монастырю села Дворенешти на Молдаве и Фынтыреле на Побрате, пожертвованные паном Кырстей.

264. — 1447 (6955) г. января 14, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает на основании судебного приговора пану спатарю Шандру несколько сел на Днестре.

265. — 1447 (6955) г. февраля 11, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает Молдовицкому монастырю пошлицу с Молдовицы, а также село при таможне, озеро Блишчатул на Пруте, Брумарево пчельник и поллицу на Кияче. Он также жалует половину Калугерского брода с половиной пошлицы и половиной всех доходов — «часть нашей киягини» — и ежегодный оброк в 10 бочек вина.

266. — 1447 (6955) г. августа 22, Сучава. — Господарь Петр подтверждает Нямецкому монастырю несколько сел, освобожденных от всех господарских податей и повинностей.

267. — 1447 (6955) г. сентября 15. — Господарь Петр жалует Нямецкому монастырю «места, расположенные выше монастыря и ниже его, а также вершину горы, называемую Няцул».

268. — 1448 (6956) г. февраля 18, Сучава. — Господарь Роман жалует сыну Тома пану Петру за верную службу село Сторожинец на Серете и Сербулову Поляну.

269. — 1448 (6956) г. февраля 23, Коломыя. — Господарь Роман подтверждает пану Дидриху Бучаскому, подольскому и каменскому старосте, села: Василев на Днестре, Борисово село и Кучуров, Менцовичево село, Юрковци и Вербовци за помощь, оказанную ему и его отцу господарю Илье.

270. — 1448 (6956) г. апреля 5, Монастырь в Поляне. — Господарь Петр подтверждает освобожденные от податей и повинностей села Чюликешти, Верестепи и Рошка близ Хролова, принадлежащие монастырю св. Николая в Поляне. Указывается, что «все скорняки или другие мастера этих сел подчиняются доходу монастыря».

271. 1448 (6956) г. — Господарь Петру подтверждает Молдовицкому монастырю дарственную Кэмыраана и его жены Станы, а именно ежегодный откуп воском и чтобы после их смерти дом, находящийся «на улице, ведущей к крепости», остался за монастырем.

272. — 1448 (6956) г. апреля 23, Сучава. — Господарь Петр жалует пану логофату Михаилу мельничные господарские участки в Бане, «чтобы он выстроил себе мельницы и все, что ему понадобится, либо шерстепрядильни, либо валяльную мельницу для кафтанов, или ступы».

273. — 1448 (6956) г. июля 15, Сучава. — Господарь Петр подтверждает пану плоскарю Чорнату и его брату Штефулу села, селища, места на пустырях и мельницы.

274. — 1448 (6956) г. июля 15, Сучава. — Господарь Петр жалует пану Рошце и его брату Коже села, селища и участки на пустыре.

275. — 1448 (6956) г. июля 27, Сучава. — Господарь Петр подтверждает Ивану Порку села, селища и цыган.

276. — 1448 (6956) г. сентября 3, Сучава. — Господарь Петр подтверждает Немецкому монастырю 4 семейства цыган.

277. — 1448 (6956) г. сентября 3, Сучава. — Господарь Петр жалует пану Уле и его брату несколько сел и селищ за верную службу.

278. — 1448 (6956) г. сентября 15, Сучава. — Господарь Петр жалует пану Марку за верную службу село Панчешти у верховья Бырлада, Ферцинову пасеку у устья Раконы и участок под мельницу на Ракове в пределах местечка Васлуй.

279. — 1448 (6956) г. сентября 22, Сучава. — Господарь Петр подтверждает пану логофэту Михаилу села, «где жил Дрегуш Тяменш у устья Студенца», и, «где жил старый Тяменш Петр».

280. — 1448 (6956) г. октября 5, Монастырь в Поляне. — Господарь Петр жалует монастырю в Поляне ежегодный оброк в 5 бочек вина из господарской десятины с Хырлова, Котнари или других мест. Он ему жалует также воск из Красного Трыга «от всех содержателей трактиров».

281. — <1448 г. до октября 10>. — Пан Кырсти жертвует Немецкому монастырю село Кэрничани.

282. — 1448 (6956) г. октября 10, Сучава. — Господарь Петр подтверждает Немецкому монастырю село Кэрничани, пожертвованное паном Кырсти.

283. — 1449 (6957) г. февраля 21. — Господарь Александр подтверждает дочери Строе Марушке монастырь Боишти с поляной, оставленные ей матерью Драгона.

284. — 1449 (6957) г. марта 23. — Господарь Петр подтверждает Петру Тымпе села Зэмншенити и Сэкэлошешти, названное также Едомирешти, расположенное рядом с селом Мэнешти у устья Великого Тазлова Тротушского края. Указываются границы.

285. — 1449 (6957) г. апреля 8, Сучава. — Господарь Александр подтверждает Побратскому монастырю в Поляне ежегодно по 7 бочек вина с господарской десятины, а также воск от трактиров из Красного Трыга.

286. — 1449 (6957) г. мая 26, Долгий Трыг (Роман) — Господарь Александр подтверждает Молдовницкому монастырю посад на Молдове, пожертвованный паном Оаном Пынтече.

287. — 1449 (6957) г. июня 5, Сучава. — Господарь Александр подтверждает пану пыркэлабу Косте село под Васлуем с мельницей на Бырладе и Гергевы дома в Сучаве, отобранные у последнего за деньги, которые он был должен Косте.

288. — 1449 (6957) г. июня 27, Яссы. — Господарь Александр подтверждает игумену монастыря св. Николая в Поляне право судить и наказывать людей монастырских сел; священники этих сел должны отдавать доходы монастырю, а не митрополиту или протонереям.

289. — 1449 (6957) г. августа 26. — Господарь Александр жалует Молдовницкому монастырю половину овера Ковур на Дунае, половину речки Ялпуг, впадающей в Ковур, половину полых прудов, образовавшихся у Ковура, со всеми доходами.

290. — 1449 (6957) г. августа 27. — Господарь Александр подтверждает Иоану Арменочку тархан дом в Сучаве и освобождает его от всех пошлин со «всего что он когда либо купит на Молдавской Земле».

291. — 1450 (6958) г. января 23. — Господарь Богдан подтверждает Немецкому монастырю место в пределах Деленов для постройки двух мельниц. Этот участок был подарен сыном Фума Штефулом и его братом Мындрей.

292. — 1451 (6959) г. января 10. — Господарь Богдан освобождает дома Молдовицкого монастыря в Сучаве, «где живет армянка Стана», от всех господарских податей и повинностей.

293. — 1451 (6959) г. апреля 3, Сучава. — Господарь Богдан подтверждает пану Кольце село Миклешти с его поселками.

294. — 1451 (6959) г. июня 13, Сучава. — Господарь Богдан подтверждает Драгошу Албескулу и его брату Петру половину села Албешти на Стемнике и Жамени.

295. — 1451 (6959) г. июля 14. — Господарь Богдан жалует Знанку за верную службу села: Хусь на Шомузе, «где были дома Оичи», Урикени, Ротешти, «где находится его дома», Давидешти, «где были его старые дворы», часть Чахляени на Тополице, Александриени у устья Загорны и половину Куртиченити. Он также жалует ему цыган.

296. — 1451 (6959) г. июля 31, Долный Трыг. — Господарь Богдан подтверждает Нямецкому монастырю двух татар.

297. — 1451 (6959) г. сентября 13, Сучава. — Господарь Богдан жалует Молдовицкому монастырю ежегодный оброк в 10 бочек вина.

298. — 1451 (6959) г. октября 17, Сучава. — Господарь Богдан подтверждает Петру Дурне участок под пасеку, участок для мельницы на Шакоце и сенокосы выше Груеца.

299. — 1452 (6960) г. Сучава. — Господарь Александр жалует пану Джорджу Мажатко за верную службу село Драготешти на Милетине. Он также подтверждает ему на основании судебного решения село Драгэнешти на Кранове.

300. — 1452 (6960) г. февраля 24, Васлуй. — Господарь Александр подтверждает Вистрицкому монастырю Ботну со всеми озерами и две сижы на «Диестре, где издавна находилась их пасека».

301. — 1452 (6960) г. августа 9. — Господарь Александр подтверждает Стану Пэстрэву село Пэстрэвешти с двумя поселками.

302. — 1452 (6960) г. сентября 7, Сучава. — Господарь Александр подтверждает Нямецкому монастырю земельный участок за Сухим Потокон.

303. — 1452 (6960) г. сентября 10, Сучава. — Господарь Александр жалует постельщику Игнату несколько сел и селищ.

304. — 1452 (6960) г. октября 27, Сучава. — Господарь Александр подтверждает пану Михаилу селища Ивалковци, Погорилковци и Хатчинци.

305. — 1452 (6960) г. декабря 21, Сучава. — Господарь Александр подтверждает пану Оанэ Кындулескулу потчини Драгоешти у устья Добротвору, половину Петрешти на Зелетине у устья Пожерыты в Бойке и Верншешти у устья Берхеча.

306. — 1452 (6960) г. декабря 21, Сучава. — Господарь Александр подтверждает пану Тришору, сыну Шандра из Юкаша, села Опришешти, Кырна, Рэкишти и др.

307. — 1453 (6961) г. января 1, Сучава. — Господарь Александр подтверждает Молдовницкому монастырю ежегодный оброк в 12 бочек вина, посад на Молдове вишне Бани «со всеми доходами» и пасеку у источника Тэтарке.

308. — 1453 (6961) г. января 1. — Господарь Александр освобождает от всяких пошлин три больших воза Молдовницкого монастыря, доставляющих рыбу или соль. Он также освобождает от пошлин мед монастырских пасек.

309. — 1453 (6961) г. января 22, Сучава. — Господарь Александр подтверждает Немецкому монастырю несколько семейств цыган.

310. — 1453 (6961) г. января 26, Сучава. — Господарь Александр подтверждает Побратскому монастырю весь воск из Красного Трыга, ежегодный оброк в 6 бочек вина с господарской десятины в Котнаре или Харлове, 12 колод солода, 4 колоды пшеницы с мельниц в Бане, пасеки, кустыри, мельницы, цыган и татар.

311. — 1453 (6961) г. февраля 8, Сучава. — Господарь Александр подтверждает пану постельнику Оане село Стрешти на Шимузе и оба поселка с мельницей.

312. — 1453 (6961) г. февраля 23, Сучава. — Господарь Александр уполномочивает Ицков монастырь близ Сучавы выстроить село в пределах монастырских владений. Указывается на то, что все кто поселится в этом селе, «будь они из чужой страны, из ляшской земли или из нашей страны, — будут вольны пахать, сеять пшеницу и косить соно на земле местечка Сучавы так же, как жители местечка». Они будут свободны от всех господарских податей и повинностей.

313. — 1453 (6961) г. марта 5, Сучава. — Господарь Александр подтверждает сучавской митрополитии цыган, пожертвованных господарем Ильей.

314. — 1453 (6961) г. апреля 3, Нямец. — Господарь Александр жалует Побратскому монастырю два семейства цыган.

315. — 1453 (6961) г. мая 31, Сучава. — Господарь Александр подтверждает митрополитии несколько цыган.

316. — 1453 (6961) г. июня 12, Сучава. — Господарь Александр подтверждает Симе Тунсулу, Балому Хоржескулу, Штефану Тунсулу и Иоану Хоржескулу села Хоржешти и Тунсенити на Богдане.

317. — 1453 (6961) г. июня 20, Сучава. — Господарь Александр Добрый подтверждает пану логофэту Михаилу село Ловци на Бистрице, ниже местечка Короченова Камени и др.

318. — 1453 (6961) г. июля 8, Сучава. — Господарь Александр освобождает село Балосинови Городницкого монастыря от всех обязательств и отношении господари.

319. — 1453 (6961) г. июля 20, Сучава. — Господарь Александр подтверждает Немецкому монастырю троих татар.

320. — 1453 (6961) г. сентября 7. — Господарь Александр подтверждает пану Витольду село Лужаши на Пруте, купленное у Косте Вранича.

321. — 1453 (6961) г. сентября 30, Сучава. — Господарь Александр подтверждает Молдовисцкому монастырю привилегии, по которым освобождаются от пошлин три больших монастырских воза, разъезжающих по стране за покупками.

322. — 1453 (6961) г. октября 22. — Господарь Александр жалует Ивану Арбуре село Левкушани на Бырлэзеле, «где находился его дом», и поляну по ту сторону Бырлэзела.

323. — 1454 (6962) г. января 1, Сучава. — Господарь Александр жалует Пямецкому монастырю часть господарского зановедного леса в Бохотине «в направлении Козини» для пчельника.

324. — 1454 (6962) г. августа 25, Бэнчени. — Господарь Петр подтверждает Молдовицкому монастырю цыган и освобождает монастырское село Сэсчориг от обязательств в отношении господари.

325. — 1454 (6962) г. августа 25, Котнарь. — Господарь Петр подтверждает Молдовицкому монастырю привилегию, освобождающую от всех пошлин три монастырских воза, разъезжающих по стране для покупок. Указывается на то, чтобы проживающих в Бане монастырских татар не обижали ни саессы, ни господарские сановники, «чтобы эти татары могли покупать и продавать, и чтобы никто не чинил суда над ними кроме моей милости и монахов».

326. — 1454 (6962) г. октября 2, Сучава. — Господарь Петр освобождает от всех пошлин два воза Хуморского монастыря, отправляющихся за рыбой «к Дунаю или на озера или к Днестру, или куда бы их не послали».

327. — 1454 (6962) г. октября 6. — Господарь Петр подтверждает Молдовицкому монастырю права на владение домом в Сучаве, пожертвованным армянским Ионом, а также освобождение этого дома от податей и повинностей.

328. — 1454 (6962) г. октября 8. — Господарь Петр освобождает от господарских пошлин два воза Хоморского монастыря, отправляющихся в Галаци за рыбой.

329. — 1454 (6962) г. декабря 8, Нямц. — Господарь Петр освобождает села Нямецкого монастыря от всех обязательств в отношении господари.

330. — 1455 (6963) г. февраля 8, Яссы. — Господарь Александр жалует Нямецкому монастырю землю на Тополице около Нямца, предусматривая штраф в 100 рублей серебром для жителей местечка, которые затеют ссоры из-за монастырского владения на Тополице.

331. — 1455 (6963) г. мая 12. — Господарь Александр жалует Нямецкому монастырю мельницу и кусок земли по ту сторону Тополицы, ниже местечка Нямц.

332. — 1455 (6963) г. июля 6, Сучава. — Господарь Петр подтверждает Бистрицкому монастырю Ботну со всеми озерами, грлами и озерами, и все пчельники, находящиеся в их границах.

333. — 1455 (6963) г. июля 7. — Господарь Петр подтверждает старую Гаврилу села Стециани, Сырби, Мирчешти, и половину Блэджешти.

334. — 1455 (6963) г. июля 2, Сучава. — Господарь Петр подтверждает логофету Михаилу его выслужение: села Двор Нягоева на Серете, Партэноши у устья Побраты и др.

335. — 1455 (6963) г. августа 15, Сучава. — Господарь Петр подтверждает пану комису Петру несколько сел, вотчин и приобретений.

336. — 1455 (6963) г. августа 20, Сучава. — Господарь Петр подтверждает пану Трифу Борзескулу сола: Бецешти, «где находится его дом», Штефанешти, Болченшти и половину Меришеншти.

337. — 1455 (6963) г. августа 23, Сучава. — Господарь Петр подтверждает несколько сел пану Тадору Лимбэдулче.

338. — 1455 (6963) г. августа 29, Сучава. — Господарь Петр жалуется пану Думе Микачи за первую службу участок на пустоше для постройки села в господарском заповедном лесу Бохотина.

339. — 1455 (6963) г. декабря 12, Сучава. — Господарь Петр подтверждает Немецкому монастырю село Балопешти на Нямце после суда с паном Гостилом.

340. — 1455 (6963) г. декабря 20, Сучава. — Господарь Петр подтверждает Немецкому монастырю село Балопешти на Нямце.

341. — 1456 (6964) г. января 20, Сучава. — Господарь Петр подтверждает Хоморескому монастырю село Пэртешти и селище Днонишова, освобождает жителей этих сел от господарских податей и повинностей и утверждает за монахами право чинить правосудие в этих селах.

342. — 1456 (6964) г. февраля 18, Сучава. — Господарь Петр подтверждает протопоцу Поилу и его сыну пану грамматику Журжу их вотчины, села, селища и участки на пустоше.

343. — 1456 (6964) г. марта 1, Нямц. — Господарь Петр подтверждает Немецкому монастырю озеро Загорна «со всеми принадлежащими в Загорну гирлами».

344. — 1456 (6964) г. «март—май», Васлуй. — Господарь Петр совместно с господарским советом, митрополитом и панами страны «от большого до малого» отправляют логофета Михаила к туркам для заключения мира за 2000 венгерских золотых, «чтобы мы имели мир, и чтобы наша страна не погибала».

345. — 1456 (6964) г. июня 8, Сучава. — Господарь Петр подтверждает несколько сел пану Сину Хотинскому.

346. — 1456 (6964) г. июня 13, Сучава. — Господарь Петр подтверждает Молдовницкому монастырю границу его села у устья Брэдэцела.

347. — 1456 (6964) г. июня 30, Сучава. — Господарь Петр подтверждает господарскому писцу Журжу Иойлевичу села и участки под села.

348. — 1457 (6965) г. августа 12. — Господарь Стефан Великий подтверждает Молдовницкому монастырю два дома в Сучаве и освобождает их «от всех податей и повинностей, от оброка поском и от работы на господарских мельницах».

349. — 1457 (6965) г. сентября 8, Бистрицкий монастырь. — Господарь Стефан Великий подтверждает Бистрицкому монастырю пошлыны с местечек Баков и Таалов, оброк воском с местечка Баков, мельницы выше Бакова и мельницу на поле.

350. — 1458 (6966) г. февраля 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Немецкому монастырю село Балопешти на Нямце, монастырь Хангу и два семейства татар.

351. — 1458 (6966) г. марта 12, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает сучавской митрополии несколько сел, пчельник, виноградники на холме Хырлова и шесть семейств цыган.

352. — 1458 (6966) г. апреля 7, Долний Трыг. — Господарь Стефан Великий подтверждает Бистрицкому монастырю Ботну со всеми озерами, гирлами и озерами, с пчельниками, два двора и пошлину «на суше и воде».

353. — 1458 (6966) г. апреля 12, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает митрополити местечка Роман села: Леукушани с мельницами, Драгомирешти с паромом на Молдаве, мельницы и валильные мельницы на Молдаве ниже местечка Романа и жалует два семейства цыган.

354. — 1458 (6966) г. июля 8. — Господарь Стефан Великий подтверждает Побратскому монастырю село, «где находится дом Онки на Жижки», пожертвованное Онкией.

355. — 1458 (6966) г. августа 31, Долний Трыг. — Господарь Стефан Великий подтверждает Молдовницкому монастырю четыре семейства цыган, освобождая село Борхинешти от податей и повиновостей, за исключением ратной, и жалует места для устройства прудов на Красне.

356. — 1458 (6966) г. августа 31. — Господарь Стефан Великий подтверждает Молдовницкому монастырю привилегию на сбор воска в Бане со всех трактиров. Лица, отрывающие новые трактиры должны записываться у монахов в регистры.

357. — 1458 (6966) г. сентября 5, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Оаше Грама его вотчины, села, поляны и мельницу.

358. — 1458 (6966) г. октября 26, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает панам Нягулову и Татулову села Русн на Езере и Редени на Тутове.

359. — 1458 (6966) г. ноября 11, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Станчулу села Синешти, Крепэтурени и Штурнешти, расположенные в Кырлингэтуреской области, мельницу и пчельник.

360. — 1458 (6966) г. декабря 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Бистрицкому монастырю села: половину Служешти, «где был двор Андриеша Служэскула», с половиной мельницы в Малури, два поселка Онешти и Лабэшешти, а также колодец Хоргы, «где находился монастырь» Андриеша Служэскула, пожертвованные дочерью Андриеша Марушкой.

361. — 1459 (6967) г. — Заметка о грамоте, выданной господарем Стефаном Великим селу Хлинешти.

362. — 1459 (6967) г. января 3, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Лыиз Ружинэ села: Ружинени, «где находился его дом», Тэуци, половину Тележины, Стоборени, Боташани, озеро Ляхов на Гирле Солница с пошлниками, мельницами, кладку на Богате, Богату до устья Гирла Андриеша с источниками, где они впадают в Прутец, так как его льготные грамоты «были украдены при ограблении его дома злодеями».

363. — 1459 (6967) г. января 11. — Господарь Стефан Великий подтверждает Петру Пуюлу селище Балана, приобретенное у Симы Пернапула.

364. — 1459 (6967) г. января 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Ивашку Гоелескулу три селыща, а именно: Каноново селище на Ребриче, селище Никоарино на малой Ребричоаре и селище Журжа блидаря.

365. — 1459 (6967) г. февраля 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Побратскому монастырю в Поляне право чинить суд над людьми монастырских сел, а именно в Поляне и Оничани на Жежини.

366. — 1459 (6967) г. мая 20, Сучава. — Господарь Стефан Великий постановляет, чтобы все угры села Вистрицкого монастыря Лукачешти вносили монастырю епископский налог, чтобы они не имели других судей кроме игумена и монахов в Вистрице, и освобождает их от уплаты всех господарских податей.

367. — 1459 (6967) г. июня 12, Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает внуку Ивашко из Серецела Йону села Берешти, Дрижешти, Хавати и Педжешти на Возове, по суду.

368. — 1459 (6967) г. августа 30, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Хоморскому монастырю ежегодный оброк в 5 бочек вина.

369. — 1459 (6967) г. сентября 3, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Гостилу несколько сел и селниц.

370. — 1460 (6968) г. апреля 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Журжу Галбену половину села Кецелешти на Серете.

371. — 1460 (6968) г. апреля 23, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Вистрицкому монастырю большую и малую пошлину, перепись в Бакове и пошлину в Тазлове.

372. — 1460 (6968) г. июля 1, Сучава. — Господарь Стефан Великий постановляет, чтобы цыганами сучавской митрополии пользовались только для выполнения повинностей для митрополии.

373. — 1460 (6968) г. сентября 3. — Заметка о грамоте Стефана Великого, выданной на поместье Вучуми, называвшееся Репезешти, а также Галбени и Тулешти.

374. — 1460 (6968) г. ноября 27, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Ивулу Воинескулу село Воинешти с монастырем.

375. — 1460 (6968) г. декабря 5, Бырлад. — Господарь Стефан Великий подтверждает на основании судебного решения пану комису Ивашко села: Сэешти на Бырладе и Ромынешти на Жеравце.

376. — 1461 (6969) г. — Господарь Стефан Великий выдает грамоту на поместье Бэлачи на Смиле в Тутове.

377. — 1461 (6969) г. февраля 21, Сучава. — Болрин Шендрика жалует Сучавской митрополии пасеку Баликова, на Вахлусе.

378. — 1461 (6969) г. августа 8, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Ивулу село Микулешти на Черном Потоке и часть брода на Молдаве.

379. — 1461 (6969) г. августа 12, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Гусину и его жене Марушке села Молина, Стронци и Урвиколеса на том основании, что льготная грамота «сгорела тогда, когда сгорела церковь перед городом Сучава, ниже св. Афанасия, загоревшаяся от молнии».

380. — 1461 (6969) г. августа 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Луке Пыркэлэбескулу село Фэрлоешти на Тазлове, по суду.

381. — 1462 (6970) г. «январь—декабрь» 15, Молдовницкий монастырь. — Великий казначей Стефана Великого Игнатие (Юга) жертвует Молдовницкому монастырю три занавеса из красного дамаска с золотым шитьем, покры вало, лампаду из золоченого серебра, коня и 25 венгерских золотых.

382. — 1462 (6970) г. апреля 20, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает наиппе Михула Андронина Марте село Уигиул на Жижкии, «где был судьей Думичика», два пруда и все поляны «надавна принадлежавшие этому селу».

383. — «1462» г. апреля 22, Сучава. — Господарь Стефан Великий выдает грамоту Роману (фрагмент).

384. — 1462 (6970) г. мая 15, Баков. — Господарь Стефан Великий подтверждает жене Спмы Стане половину села Сперлешти. Он также подтверждает Симе селище Комана, купленное им «за свои деньги, отличные от денег жены» у дочери Ули Марены.

385. — 1462 (6970) г. сентябрь, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает несколько сел Бистрицкому монастырю в крае Камени.

386. — 1462 (6970) г. сентября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает монастырю в Короченовом Камене села, мельницы, озера, шерстепрядильни, пасеки, монастыри, пруды, реки, татар и цыган.

387. — 1462 (6970) г. сентября 18, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Симе Корче село Корчешти на Козанче.

388. — 1462 (6970) г. сентября 25, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Ане, жене Бырсапа сестре логофета Спмы, села Сочн и Душешти.

389. — 1462 (6970) г. октября 5, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Петру Глодянулу село Глодени на Тележнице, выше Мургу.

390. — 1462 (6970) г. октября 6, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Петру Негри села: Земешти у устья Тазлона, часть Филипешти на Ойтузе и Сакэлешти у устья Тазлова.

391. — 1462 (6970) г. октября 8, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Никоаре Сырбескулу села, «где был двор Думы Черного», «где было село грекове Думы Черного», Дрэджешти, Боркешти, Цибэнешти, Мунчей, «где была крепость Думы Черного», и, «где был Монше Философ на Ребриче».

392. — 1462 (6970) г. декабря 3, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Лацко села Дрэгешти, Лукчешти, Ботешти и Кэжчени.

393. — 1463 (6971) г. — Господарь Стефан Великий подтверждает Петре Витолтенулу село Витолтешти близ Бэсешти (заметка).

394. — 1463 (6971) г. февраля 13. — Господарь Стефан Великий подтверждает Журже Опичану части села Опичени в Сучавском крае.

395. — 1463 (6971) г. апреля 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Штефулу Чернотескулу село Мотишешти у истоков Корода, селище Татула, расположенное также у истоков Корода и поляну в роще Дсокнаци.

396. — 1463 (6971) г. июля 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Нямецкому монастырю весь предел Загорны, освобождая ее от десятины с ульев и приказывая своим слугам не касаться пасек, речек и полей в пределах Загорны.

397. — 1463 (6971) г. июля 31. — Господарь Стефан Великий подтверждает портару Арбуре села Ворона и Руши, а также татарские семейства.

398. — 1464 (6972) г. — Господарь Стефан Великий подтверждает Мане Могошескулу село Могошешти на Вилне в Васлуйском крае (заметка).

399. — 1464 (6972) г. апреля 28, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну логофета Петру Луке половину села Топорэуци, жалует ему за первую службу и другую половину.

400. — 1464 (6972) г. июня 5, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Михэлу Ивану и другому лицу Гэджешти на Ялане.

401. — 1464 (6972) г. июня 11, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает жене пана Пантелен Муше и ее родственникам село Пантелешти на Озере.

402. — 1464 (6972) г. августа 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Мисе село Тырновна, по суду.

403. — 1464 (6972) г. сентября 12, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Тадору Продану село Грекове на Серете, близ Серетского Трыга.

404. — 1464 (6972) г. ноября 2, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Андрейно Чортормейскому села Чортормя, Дубовэцул и Ошихлибул.

405. — 1465 (6973) г. января 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует пасеку сучавской митрополии.

406. — 1465 (6973) г. марта 3, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну Греула пану Кандре купленную им половину села Джурджешти на Ставнике, а также мельницу на Ставнике.

407. — 1465 (6973) г. апреля 11, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает сучавской митрополии купленное митрополитом Теоктистом село Михэеншти на Брэдэцеле, выше Борхинешти.

408. — 1465 (6973) г. декабря 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает несколько цыган митрополии в Долном Трыге (Роман).

409. — 1465 (6973) г. декабря 30. — Господарь Стефан Великий подтверждает Оане село Строешти, по суду.

410. — 1466 (6974) г. — Господарь Стефан Великий подтверждает Влаицулу селнице в Кишиневе у колодца Албишоры.

411. — 1466 (6974) г. февраля 13. — Господарь Стефан Великий подтверждает Бистрицкому монастырю село на Бистрице, «где патаманами были Тэвучь, Пеня и Анапия», а также одного татарина.

412. — 1466 (6974) г. февраля 18, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иоанишу Изварцу купленное им село Муите в Тротунском крае.

413. — 1466 (6974) г. марта 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий освобождает на пять лет от господарских повинностей всех, кто поселится в селе Негоешти, принадлежащем митрополиту Тарасне из города Романа.

414. — 1466 (6974) г. мая 10, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Зографскому монастырю на Афоне годовой оброк в 100 венгерских дукатом.

415. — 1466 (6974) г. июня 11. — Господарь Стефан Великий подтверждает Бистрицкому монастырю, «что выше Камения», монастырь, «где была инокиня Марта», а также пруд Мартина, купленные у Штефула из Томаша.

416. — 1466 (6974) г. июня 21. — Господарь Стефан Великий подтверждает Ивану Дикамэцулу и его сыну Симе половину села Рошиори в Кырлинэтуре.

417. — 1466 (6974) г. июля 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Побратскому монастырю годовой оброк в 10 бочек вина, 2 мажи рыбы, полошину с воска в Красном Трыге, озеро у устья Быкова с гирлами и пасекой, а также татарина.

418. — 1466 (6974) г. августа 1. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочери пана Михаила Мисича Марушке села: Михаляуци, «где был судей Петринко», Михучени на Трестяне и Городиште со всеми полями у леса.

419. — 1466 (6974) г. августа 28, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Бине села Мурджени, «где был двор Крецула на Ялане», место для основания села ниже Крэхана, у Могилы, Ухришешти на Диникове и пасеку.

420. — 1466 (6974) г. сентября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путисенскому монастырю село Верхний Жиков, купленное им у Стана Бабича и его родственников.

421. — 1466 (6974) г. декабря 8, Роман. — Господарь Стефан Великий подтверждает Боде из Думбравы место в пустолях на Бырзоте, «где был монастырь», чтобы он основал село и пасеку.

422. — 1466 (6974) г. декабря 8, Роман. — Господарь Стефан Великий подтверждает Мойко и его брату Косте пустоля, купленный в Кырлигэтуренском крае.

423. — 1467 (6975) г. января 1, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Мойко и его брату Косте селище Штюбеев Колодец, между Ганешти, Рускани и Кошешти.

424. — 1467 (6975) г. января 10, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыновьям Мармуры из Бырлэзела Томе и его брату Джурдже село Мармурени на Бырлэзеле, «где находятся их дома».

425. — 1467 (6975) г. февраля 3, Сучава. — Господарь Стефан Великий освобождает от податей и повинностей села Бистрицкого монастыря и подтверждает игумену и монахам право судить жителей этих сел.

426. — 1467 (6975) г. июня 30, Бырлад. — Господарь Стефан Великий подтверждает Стойке и его сыну Манчулу купленную им половину села Урдешти.

427. — 1467 (6975) г. сентября 11, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Хоморскому монастырю место для пасеки и половину поля Элэторн, пожертвованные монастырю паном Юрнем Шербичем, его матерью и сестрой.

428. — 1467 (6975) г. октября 2, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Луке, его жене Луке и ее брату Иванко село Верхняя Кобыли, «где находился дом Стана Бабича», купленное у бывшего спэтаря Албула.

429. — 1468 (6976) г. — Господарь Стефан Великий выдает грамоту на село Гиндэшени, проданное Грозей Микотичем Стецко Микотичу (заметка).

430. — 1468 (6976) г. февраля 5, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Драгошу село Фаури на Бистрице, места для пруда и мельницы против села Бэхени.

431. — 1468 (6976) г. сентября 12, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Фрышку, Трифу, Ивану и Исае село Фрышешти на Бахлуе.

432. — 1468 (6976) г. сентября 24, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Штефулу Чернэтескуму села Чернэтешти, Мотинешти и другие, а также селища, места на пустолях, полях и мельницах.

433. — 1468 (6976) г. октября 2, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому монастырю половину села Манеуци на Сучаве с половиной мельницы, купленного у жены Ипанко Брасвича Марены и у ее сыновей.

434. — 1469 (6977) г. февраля 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Петре и его братьям Оане и Думе несколько сел и селниц.

435. — 1469 (6977) г. июня 5, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Владу Мурсе половину села Албешти на Стобнике и жалует ему место на пустыре близ колодца у истоков Ларги, выше Рашкани.

436. — 1469 (6977) г. июня 6, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Оане Ипанку и его брату Ивашко села: Липовац на Бырладе с мельницей, Сухулешти у истоков Гулубацула, Сухулешти на Гэрбовэце, пасеку около Вецни, место для мельницы на Таковэце и Неготешти в Сучавском крае. Участки вышеупомянутых сел, принадлежащие его сестре Стане, даются Ивашко Ипанку, «потому что Ивашко выкупил от татар свою сестру Стану».

437. — 1469 (6977) г. октября 13. — Господарь Стефан Великий подтверждает Юге Грасулу половину сел Солдешти в Зэбрауци и Бэтинешти в Путне.

438. — 1469 (6977) г. октября 20, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Тоадеру Звышталю село Звыштелешти на Богдане, а его сестрам село Шербанешти на Богдане.

439. — 1470 (6978) г. февраля 8, Сучава. — Господарь Стефан Великий постановляет переход Иоана Татарина из холопского в крепостное звание, требуя взамен возвращения его из Лянской земли, куда он бежал.

440. — 1470 (6978) г. апреля 1, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Немецкому монастырю пасеку Киприяна в Ботне, монастырь находящийся у истоков Винипишца со всеми полями, сверх того монастырские села и цыган.

441. — 1470 (6978) г. апреля 1, Сучава. — Господарь Стефан Великий освобождает от всех пошлин 3 маки рыбы Немецкого монастыря как при продаже их, так и при покупке.

442. — 1470 (6978) г. мая 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Немецкому монастырю пасеку Киприяна в Ботне, пожертвованную княжой, теткой господаря.

443. — 1470 (6978) г. мая 28, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому монастырю виноградник в пределах Гырлаула, купленный господарем у нескольких бедняков местечка Гырлаул.

444. — 1470 (6978) г. июня 5. — Господарь Стефан Великий подтверждает Бистрицкому монастырю село Гемелии на Великом Таэлове.

445. — 1470 (6978) г. июля 18, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану комису Барсу и его брату пану Сухману села Кобылчепи и Билосоници на Днестре.

446. — 1470 (6978) г. августа 25. — Господарь Стефан Великий подтверждает Урке и его сестрам часть села Дерцска (заметка).

447. — 1470 (6978) г. ноября 26, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает хотлогу Ивашко и его брату Купче Марко Кавадину село Котилжени на Черной Речке.

448. — 1470 (6978) г. ноября 26, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Димитрию Будочу и его брату Георгию Будочу село Мырзешти в Оргеевском крае, которое он им делит надвое.

449. — 1471 (6979) г. июля 3. — Господарь Стефан Великий выдает грамоту на поместье Хэрлешти (заметна).

450. — 1471 (6979) г. августа 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Томе Вонтике села в Поени, «где княжили Балаш и Данчул», а также мельницы на Молдаве.

451. — 1471 (6979) г. августа 15, Путненский монастырь. — Господарь Стефан Великий освобождает от Цоцорской пошлыны людей Побратского монастыря, продающих или покупающих различные товары.

452. — 1471 (6979) г. сентября 10, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому монастырю село Балковци, ниже Серетского Трыга, купленное им у брата питара Алексея Оаны.

453. — 1471 (6979) г. сентября 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует больнице Зографского монастыря на Афонне годовой оброк в 500 аспров.

454. — 1471 (6979) г. октября 24, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Джурджу Котецу и его брату Козме Котецу село Котечари, а лично Джурджу Котецу поляну и пасеку.

455. — 1471 (6979) г. ноября 2. — Господарь Стефан Великий подтверждает Данчу Болдану село Кристешти на Калитше, пустошь у устья Муичелула для постройки села, а также поляну Лошади.

456. — 1472 (6980) г. января 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Негою села Негоешти, «где его дом», и Унгурени, а также мельницу на Васлуе.

457. — 1472 (6980) г. января 22, Сучава. — Господарь Стефан Великий освобождает от всех пошлыны 2 мажи рыбы Воронежского монастыря.

458. — 1472 (6980) г. января 25, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Шандре Тэтэрянулу села Моннешти, Сырби и Джамбири выше местечка Яссы.

459. — 1472 (6980) г. марта 2. — Господарь Стефан Великий подтверждает комису Илне Хуру села и цыган.

460. — 1472 (6980) г. апреля 25, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому монастырю село Острица на Пруте с местом для мельниц на Пруте купленное у пана Табучи и других лиц за 200 золотых.

461. — 1472 (6980) г. июня 1, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает шукам Петре Вилны Лазору и Валашу место в пределе села Петрешти на Вилне, ниже потока Корнилор, «чтобы основать село», и половину поляны Никулиты на Ушице.

462. — 1472 (6980) г. июня 5, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает ситарелу Роману часть села Миклеушани, подаренного ему дочерью дворника Миклауша Станой.

463. — 1472 (6980) г. июня 25. — Господарь Стефан Великий подтверждает дворнику Стефану Кудалбулу и набаше Иоану Врабие землю в долине Джерула.

464. — 1472 (6980) г. августа 19, Сучава. — Господарь Стефан Великий освобождает села Болдешти, Тэтари и Юркии монастыря в Поляне от всякой пени за исключением душегубины или пени за похищение девушки. Только игумен или урядники монастыря могут судить жителей этих сел.

465. — 1472 (6980) г. <октября 8>. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну Былко Петру село Флочешти на Великом Таллове, потому что его льготные грамоты сгорели «в доме Русулога».

466. — 1473 (6981) г. января 8, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Молдовицкому монастырю село Сынгурени в Гигечском крае, поляну Брумари с источниками, речками, прудами и пасекой. Он также подтверждает половину села Остэпчени в Леском крае, подаренного Поном сыном Армянки.

467. — 1473 (6981) г. мая 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает ушеру Драгону село Иванкуци в Черновицком крае.

468. — <1473 г. конец июня—сентября 13>. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану чашнику Ганко и его братьям Гавриилу и Иванко села Васкуци на Днестре и Василюци на Пруте. Он также подтверждает пану Ганко, отдельно от его братьев, панган, полученных им «в Басарабской земли когда я пошел войной на ту страну и поджег и сжег Флочки и Яловицу».

469. — 1473 (6981) г. сентября 3, Сучава. — Господарь Стефан Великий налует Путненскому монастырю господарские мельницы в Серетском Трыге и ежегодный оброк в 12 бочек вина.

470. — 1473 (6981) г. сентября 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Корлату село Беркинешти на Молдаве, теплицу, мельницу при пеще и поляну Мунчелул с монастырем.

471. — 1473 (6981) г. октября 11, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Федору Пернану село Роншори и пасеку на речке Рэпиченов.

472. — 1473 (6981) г. октября 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану стольнику Петру село Брэтнешти на Серете, отнятое у дочери Петра Понича Или.

473. — 1473 (6981) г. декабря 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Стану Горике село у першины Пискула, Пеперигов колодец и место для пасеки, купленное за 120 золотых.

474. — 1474 (6982) г. апреля 5. — Господарь Стефан Великий подтверждает Поцу Булбоси и его брату Михулу из Фараони село Ангелешти.

475. — 1474 (6982) г. августа 26, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Марушке и ее двоюродному брату Михно все села и имущество отца Марушки Купичча, по суду.

476. — 1475 (6983) г. — Господарь Стефан Великий подтверждает продажу третьей части села Мэстэкан в поле Драгопела и поляны, вырубленной дочерью патафа Илии Магдалинной.

477. — 1475 (6983) г. апреля 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану служкеру Михулу и его братьям Чоцею и Симе село Дурнешти и монастырь в Дурнешти.

478. — 1475 (6983) г. апреля 17, Роман. — Господарь Стефан Великий освобождает от всех господарских повинностей два села Городицкого монастыря.

179. — 1475 (6983) г. апреля 25, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Хоморскому монастырю несколько сел, соленый источник Остра и пасеку Златароа.

180. — 1475 (6983) г. мая 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну Валоша Козме село Болошешти на Юкаше, «где находится его дом», и половину села Торторешти, откупленную у бистрицкого монастыря.

181. — 1475 (6983) г. сентября 25. — Господарь Стефан Великий выдает грамоту на село Мерени (заметка).

СОМНИТЕЛЬНЫЕ

1. — 1374 г. июля 3, Бырлад. — Господарь Юрг Корнатович жалует Белоградскому наместнику пану Якше Литавору село Зубровци за доблесть в битве с татарами под селом Еладичу на Днестре.

2. — 1399 (6907) г. марта 15. — Господарь Стефан подтверждает обмен между сыновьями Михула Тудори и сыновьями Ивана Тудори касяющейся части вотчин на реке Трлябше и село Дрэдженшти на Кобыле.

3. — 1430 (6938) г. марта 23. — Господарь Стефан подтверждает Симнону, Драгону, Никите и другим села Биешти, Джигурени и Хэджиешти Орхейского края.

4. — 1437 (6945) г. марта 12, Сучава. — Господарь Илья жалует Нямецкому монастырю поместье в окрестностях Нямецкой крепости с горой, называемой Няц. Указываются границы.

5. — 1442 (6950) г. декабря 16, Сучава. — Господарь Илья подтверждает Бистрицкому монастырю село Лукачешти на Солонем Тазлове, пожертвованное Иваном Порком. Указываются границы.

6. — 1447 (6959) г. сентября 15, Долний Трыг. — Господарь Богдан подтверждает Нямецкому монастырю поместье, расположенное в окрестностях Нямецкой крепости с горой, названной Няц. Указываются границы.

7. — 1453 (6961) г. апреля 5. — Господарь Стефан жалует боприну Дану села Тулешти и Владешти в Нямецком крае.

8. — 1455 (6963) г. февраля 3. — Господарь Александр подтверждает Нямецкому монастырю поместье, расположенное в его окрестностях, с горой Няц. Указываются границы.

9. — 1456 (6964) г. апрель. — Господарь Стефан сообщает архиепископу Юстиниану Прима, что митрополит Висарий умер и просит прислать благословение к людям, которые водворят другого митрополита.

10. — 1456 (6964) г. сентября 20. — Господарь Петр подтверждает Моранчулу село Колибени и половину Вукшешти, купленного у сыновей Данчула.

11. — 1456 (6964) г. октябрь. — Архиепископ Юстиниан Прима Доротеею отвечает на письмо господаря Стефана, посылая благословение к выборам нового митрополита «по законным правилам»; его рукоположат епископы Молдавии и митрополит Угро-Влахиин.

12. — 1456 (6964) г. октября 18. — Господарь Стефан подтверждает Моранчу село Букшешти, купленное у Пэтрашку и у его дяди за 68 золотых. Указываются границы.

13. — 1458 (6966) г. октября 10, Короченов Камень. — Господарь Стефан Великий подтверждает Бистрицкому монастырю границу поместья, расположенного в окрестностях монастыря, со старым запоедным лесом. Указываются границы.

14. — <1460 (6968) г. октября 2>. — Господарь Стефан подтверждает Моранчу и Петре Рошке поместье, расположенное между Черникой и Хажбурли до устья Гирлы Григории, и половину села Букшешти, приобретенного за 50 золотых у Пэтрашка, половину села Токашешти, часть Сусэна и Колодец Леурдиша.

15. — 1462 (6964) г. октября 18, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает Муранич село Букшешти в Черте, купленное за 68 татарских золотых у Пэтрашку.

16. — 1470 (6978) г. мая 28, Сучава. — Господарь Стефан жалует ротному капитану Гаце и его двоюродному брату Мартику Мустьяце поместье в селе Печништур «расположенном на Когальнице в Оргеевском крае».

17. — 1470 (6978) г. октября 26, Сучава. — Господарь Стефан жалует постельнику Николае Матосгаца и Глигашуну Мелчула село Пухоюл, Ланушинского края.

18. — 1471 (6979) г. июля 7, Сучава. — Господарь Стефан жалует Афтанасю, сыну Глигоранко Хряпка, и Иоану, сыну Диордиа Селума на села Букшешти, село Полина, Сорокского края.

DOCUMENTE

DOCUMENTE

1

1384 Mai 1, Hârlău.

Noi Petru voevodul, din mila lui Dumnezeu, duce ¹⁾ al Țării Moldovei luând aminte și ținând seama că strălucita și preamărita doamnă Mărgărita, mama noastră iubită și vrednică de cinste, a pus — din evlavie pentru Dumnezeu și fericita Maria maica sa, precum și pentru fericitul Ioan Botezătorul — să se înalțe și să se zidească în cetatea Siretului ²⁾ o biserică șilăcaș al fraților călugări predicatori ³⁾ pentru mântuirea sufletului său, și al nostru și al părinților noștri, în care biserică sus zisa doamnă, mama noastră și-a ales loc de îngropare după ce Dumnezeu o va chema din lumea aceasta întru, slava sa: și de aceea dorind ea din tot sufletul ca slujitorii zisei biserici și capelanii sau frații predicatori mai înainte pomeniți să poată fi slobozi a se apleca cu mai multă căldură și cucernicie către cătarea spre Dumnezeu, și închinare sau rugăciune ne-a rugat din suflet și ne-a cerut rugător cu dragoste și duioșie de mamă ca să binevoim să dăm și să dăruim deadreptul ⁴⁾ suszișilor frați predicatori slujind la biserica aceea cântarul ⁵⁾ sau cumpăna care este în suszisa noastră cetate a Siretului.

Noi așadar după pilda sfinților regi și principii care prin binefacerile și daniile lor au crescut și au sporit în multe chipuri închinarea și slujba către Dumnezeu ⁶⁾ ca David și alți regi și principii care au fost asemenea cu el, atât în vechiul

¹⁾ *dux.*

²⁾ *civitate Cerehensi.*

³⁾ *contemplationi.*

⁴⁾ *simpliciter.*

⁵⁾ *libram seu pensatorium* (e vorba de taxa ce se percepea de la acel cântar).

⁶⁾ *cultum e servitium devinum.*

testament cât și în cel nou, vrem și purtăm dorința în suflet ca slujba lui Dumnezeu să se săvârșească deapururi în țara noastră cu mai mare cinste și să sporească neîncetat, și mai dorind noi, potrivit poruncii dumnezeiești să cinstim pe doamna, maica noastră, și să-i aducem mângâierea, am primit bucuros cu suflet cucernic și binevoitor evlavioasele sale cereri și rugăminți, și prin cuprinsul celor de față dăruim acum și de-a pururea suszisei biserici a fericitului Ioan Botezătorul și fraților predicatori slujitori ai acesteia, cântarul sau cumpăna care este în suszisa noastră celate a Siretului, și poruncim și hotărâm ca suszisa danie să dăinuiască și să rămână nestrămutată în vecii vecilor, iar slujitorii zisci biserici să fie datori să se roage neîncetat lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră și a doamnei mama noastră și a celorlalți din neamul nostru.

Intru mărturia acestei danii am pus să se atârne pecetea noastră la cele de față, fiind față cei scriși mai jos: prea iubitul nostru domnul Poruczno¹⁾, domnul Bârla²⁾, domnul Giulă³⁾.

Dat în a patra duminică în care se cântă *Iubilate* în anul o mie trei sute optzeci și patru în orașul Hârlău⁴⁾ la curtea mamei noastre prea iubite.

Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 2—4.

Copie latină.

2

1392 (6900) Martie 30, Roman.

† Marele singur stăpânitor, din mila lui Dumnezeu domn, Io Roman voevod stăpânitor al țării Moldovei, dela munte până la mare. Am dat cu fiii mei Olexandro și Bogdan, slugii noastre, Ionaș Viteazul, pentru credincioasa lui slujbă, 3 sate pe Siret, urșul lui cu tot venitul în veac, și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui cu tot dreptul. Numele satelor Ciorsaceuți și Vladimirăuți și Bucurăuți.

Iar hotarul lor: din jos de la Mărășeuți, valul care este deacurmezișul câmpului până la Siret, apoi cealaltă parte a Siretului, la capătul de jos al poenii, o movilă și de acolo drept peste luncă la fântână o movilă, și de acolo drept la bucovină, o movilă și de acolo pe marginea bucovinei în sus, până la hotarul Serbescului la teiu, o movilă, de acolo către toplișă, aici o movilă și de acolo către Siret movila de la mijloc și de acolo peste Siret, în sus până la bucovina cea mare, pe unde iese drumul de la Dobrinăuți la capătul câmpului și de acolo pe marginea bucovinei, pe deal la vale, până la val. Aceasta îi este tot hotarul ocolului.

¹⁾ probabil staroste = capitaneus.

²⁾ Borla.

³⁾ Julia.

⁴⁾ Horleganolo (probabil că lectura corectă ar trebui să fie *Horleyanovo*).

Iar la aceasta credința mea și credința fiilor mei, credința jupanului Iuga Giurgevici, credința jupanului Stefco cu frații lui, credința Bratului Netedul, credința lui Stanislav, credința panului Drăgoi, credința lui Andriaș și a panului Giurgiu, credința panului Draguș Viteazul, credința lui Stravici, credința panului Vlad, a panului Ghidea, a panului Grozea, credința panului Costea, credința lui Oriș, credința tuturor boierilor moldoveni.

Iar pentru tăria acestuia și pentru pomenire, am poruncit să se atârne pecetea noastră cea mare, ca să nu fie clintit, aceasta niciodată în veac.

S'a scris cartea în anul șase mii nouă sute deplin, luna Martie în 30 zile, în cetatea noastră a lui Roman voevod.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 111.

Orig. slav, perg., pecețe atârnată.

Cu trad. rom. din sec. XVIII.

3

1393 (6901) Noembrie 18, Suceava.

Marele domn singur stăpânitor, Io Roman voevod al țării Moldovii, dela munte până la malul mării cu fiul nostru, Olecsandru și cu fiul nostru, cu Bogdan și cu boierii noștri. Facem cunoscut aceasta tuturor bunilor pani, care o vor vedea această carte sau o vor auzi citindu-se, că această slugă a noastră, Todor și cu frații lui, fiii lui Dragomir Albu: Dimitrie, Petru, Miha'il, Giurgiu, ne-au slujit și slujesc cu dreaptă credință și încă mai nădăjduim dela dănușii mai bună slujbă. De accia i-am miluit cu deosebită milă și le-am dat lor un sat, în țara noastră Moldova, pe Suceava.

Iar hotarul acestui sat dinspre o parte, Suceava dela obârșia Sucevei drept la movilă, la satele lui Radomir, de acolo drept peste câmp la altă movilă, de acolo drept la ocolul lui Radomir, la cornul de jos, de acolo la stejar la marginea dumbrăvii și dela stejar drept peste câmp la o movilă, de acolo prin mestecăniș la altă movilă, de acolo drept la plop, de acolo drept la Suceava. Acesta este hotarul lor. Toate acestea le-am dat-o lor uric, cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor.

Iar la aceasta credință mea, credința mamei noastre, doamnei¹⁾ Mușata, credința fiului nostru <Olecsandru>, credința fiului nostru Bogdan, credința boierilor noștri, a jupanului Ștefan, nepotul nostru de soră, credința jupanului Bratul Netedul, credința panului Stanislav dela Ielova, credința panului Drăgoi, credința panului Iuga Giurgevici, credința panului Iurie stolnic și a fratelui său pan Andriaș, credința panului Vlad²⁾ vornic, credința panului Baliță fiul lui Bârlici, credința panului Sâncu Bârlici și credința tuturor boierilor moldoveni.

¹⁾ în text: «eneaghina»;

²⁾ în text «Vlad».

Și pentru tăria acesteia și pentru întărire, am poruncit să alărne pecetea noastră cea mare.

În cetatea noastră, în Suceava, în anul șase mii 900 și 1, luna Noembrie în 18 zile.

Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 29—31.

Copie slavă.

Cu o trad. rom., ibid., f. 32—33.

4

1398 (6906) Iulie 2.

« 6903 <1398> Iuli 2. Ispisoc sârbăse di la domnul Ștefan v<oe>v<o>d, cu tălmăcirea lui, prin cari dăruiești monastirii Probota doă sate pe pârăul Pobrotii, cari monastire iasti în Poiană, între Șomuz și între pârăul Pobrotii, un sat Bodino și altul mai din sus de acesta. Iar hotarul satilor acestora să incepi di la Coman, pe margine, la o movilă lângă drum, iar de acolo pusti țarini la câmp, la doă movili, deci drept pusti câmp la Unghiu, supt un stejar, la o movilă; aceasta-i hotariul de la Coman; deci de acolo pusti dumbravă la vali, la margine dumbrăvii, la o movilă, de acolo drept pusti dumbravă la o movilă, deci în gios pe drum la o movilă, de acolo pe margine tocmai la Unghiu, movilă; deci pusti drum la codru, despre hotarul dela Șindria ».

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 16.

5

1399 (6907) Martie, 12.

6907 <1399> Mart 12. Uric dela domnul Ștefan v<oe>v<o>d, cu tălmăcire lui, întăritori unei Dușca, fata lui Toader, și nepoșilor ei, pe două sate pe Tazlăul Șarat, anume Dolicștii și Liontenieștii și giământate din Măzănăești și giământate din Poiana Călugărișii, ca toate aceste să le fie uric, cu tot venitul.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 20.

6

1399 (6907) <după Martie 12>.

Copie.

Veliat <6907> 1399.

Uric dela Iuga v<oe>vod, de miluire și întăritură, lui Ioan Cormeleu și frații său Trofin, pentru a lor drepti și credincioasă slujbe ci au slujit țării și domniei, pe doă sate, anume Brătila de sus și Brătila de gios, la țin<u>t Totrușului, pe apa Tazlovului mari, din dresă de miluire ce au avut săminția lor, pe aceste moșii, dela Ștefan<a>n v<oe>vod și dela Roman vodă, ca să

stăpâniască, cu bună paci satili ci mai sus scrie, carili sânt întocmai, cât unul, cât altul.

Iar hotarul acestor sate să umble, precum au umblat din vac: din zare dialului celui mari, despre răsărit, unde să întâlnești hotarul Poenii și Gărtenu¹⁾, drept la vali, la obârșia Sașa și tot Sașa în gios, spre apus, păr'la locul răchii roșie și de acolo drept peste Tazlău, la mai înalt dial Cafa, păr'in Griestii despre Caraclău și tot alături cu Griestii spre miazăzi, la un părău, hotar Măneștilor și de acolo spre răsărit alături cu Măneștii, pre părău și preste Tazlov, tot alături, cu Măneștii, pân'la părău Belince, spre poiana Ursa. Și de-acole Brătila în sus, pe Balince, cu apă pân'la obârșia. Și de acolo iarăș la zarea dialului mari și tot zare păr'la locul unde s'au început.

Și spre aciasta esti credința dōmnii sali și a tuturor boerilor.

Scosu-s'au de pre sârbie pre scurt.

Copie întocmai scoasă, de pe condica vechi ci să păstriază în mitropolie.
<1>833 Marti 18.

Iscălit Venia[a]min mitropolit Moldaviei

S'au poslăduit de mini

Ioan pah<a>r<nic>

Arh. St. Buc., ms. nr. 657, f. 75.

Regest rom.

7

<1399 după Martie 12—1400 înainte de Februarie 11>.

Din mila lui dumnezeu, noi Iuga voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu cartea noastră tuturor bunilor pani care o vor vedea sau o vor auzi că această slugă adevărată a noastră, pan Braia, a slujit mai înainte sfânt-răposașilor noștri părinți, iar acum ne slujește nouă cu slujbă dreaptă și credincioasă. Deci noi văzând slujba lui credincioasă, l-am miluit cu deosebită milă, i-am dat un loc pe Strahotin, uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui.

Iar hotarul lui<să fie> ²⁾ mai sus de Strahotin, în sus pe Jijia, la movila lui Vorlov. Acesta fi este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința mea, a lui Iuga voevod și credința copiilor mei și credința lui Ștefan voevod și a copiilor lui, credința frașilor lui, credința lui Olexandru, credința lui Bogdan, credința lui Bratul Netedul, credința lui Stanislav Rotompan și credința lui Costea, credința lui Stravici, credința lui Bârlca de Hârlău, credința lui Roman, credința lui Balicca, credința tuturor boierilor moldoveni, a lui Brae și a fratelui lui, Petrica și a copiilor lor.

¹⁾ pentru • Gărtanul • (cf. nr. 12).

²⁾ omis.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țară, să nu-i ia dania și înscrisul nostru, fără vina lui. Cine îi va lua, unul ca acela să fie blestemat de Dumnezeu și de preacurata lui maică, unul ca acela să fie asemenea tuturor lepădașilor, care s'au lepădat de Dumnezeu.

După M. Costăchescu, Doc. înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 26—27.

Copie slavă.

Cu o trad. rom. Arh. St. Buc., M-rea Coșula 11/11 și alta la Arh. St. Iași, CLXIV/1.

8

<1399 după Martie 12—1400 înainte de Februarie 11>.

Fără dată, un hrisov dela domnul Iuga <oe>vod, cu a lui tălmăcire... cuprinzătoriu că au dat lui Șurban Hândău, pentru slujbile ce au făcut domnitorilor de mai înainte, precum și domniile sale, trii sate, unul Solomonestii, pe Topoliță și două sate, Muntenii și Pânteceștii, pe Cracău. Iară hotarul să le fie după hotarile vechi.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 29.

9

1399 (6908) Noembrie 28.

Tălmăcire depi uric vechiu pe sârbii dela Iuga <oe>vod, din anul 6908 <1399> indiction 8, luna lui Neomvrii în 28, a sfântului mucenic Ștefan, amin; însă uricul fiind rupt, precum să vedi, s'au tălmăcit în cât s'au putut scoate dipi dânsul.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Iuga <oe>vod, domnul țării Moldovii, cu frații domniile meli, dml. Alecsandru și Bogdan... Înștiințari facem prenciastă carti a noastră tuturor boerilor celor buni, cari vor căuta spre dânsa, ori cetindu-să o vor auzi... pentru acest adivărat sluga noastră Țăban, ce au slujât mai înainte întru sfinți odihnițelor, părintelui nostru... lui Petru <oe>vod și lui Roman <oe>vod,..... Ștefan <oe>vod, dar acum ne slujești noă cu dreaptă și credincioasă slujbă... Deci noi, văzând a lui ce dreaptă și credincioasă slujbă cătră noi... l-am miluit pre dânsul cu deosăbită milă, di i-am dat lui în pământul nostru al Moldovii două sate, un satu în Gârbovăți și altul pe Bârlad, în gura Crasnii. Aciasta să-i fie uric cu tot venitul, în vecii vecilor și fiilor lui, nepoțelor, strănepoțelor și prestrănepoțelor lui. <Iar hotarul> acestui sat.....¹⁾ pe Gârbovăț²⁾.....¹⁾ în gura pârăului Crasna..... pârău..... pâră la dealul; dou movili... din drum ce mergi în satul Pancova apoi din drum malul văilor, apoi în ștejar, apoi deacolo

¹⁾ lipsă în text.

²⁾ scris peste: « pe Hârbovăț ».

sari la stânga, la strâmbătura Gârbovăşului, la păr, apoi pisti Gârbovăţ, drept la deal, movila săpată, în moşlocul movilii¹⁾ peatră apoi drept cătră Soholeţ, din movilă, pără la al trile movilă, apoi deacolo în gios pren valea vecirficii movili şi de acolo sari pisti părău Soholeţu la zăvoiul veşnic, apoi malul văilor, în păr, apoi iarăş pisti părău din gios de Igrişte, la zăvoiul veşnic şi deacolo drept pren păduricii pără în drumul cel mare, apoi drept în capătul câmpului în stejar, apoi drept unde să rădică Gârbovaşu păr la părăul Hruşova Iară hotarul din Bârlad . . . prin pădure . . . la deal, apoi de acolo . . . Crasna în drumul Pancovii²⁾ . . . apoi drept cătră Bârlad . . . apoi pisti Bârlad. Aceasta esti tot hotarul. Şi spre aceasta esti credinţa domnii meli de mai sus numit, noi luga voevod şi credinţa fraţilor noştri, *Alexandru şi Bogdan şi credinţa boerilor moldoveni: credinţa lui Bratul Neledul, credinţa lui Stanislav Rotâmpan, credinţa lui Costea Viteazul, credinţa lui Grozea Viteazul, credinţa lui Dragoş Viteazul, credinţa lui Dragoi Viteazul, credinţa lui Ioaniş Viteazul, credinţa lui Roman de Siret, credinţa lui Bădea cel bătrân, credinţa lui Ivan Stravici, credinţa lui Vlud vornic, credinţa lui Mihăilaş, credinţa lui Duma vornic, credinţa lui Mic Horaeş, credinţa tuturor boerilor noştri moldoveni. Iar după viaţa noastră cine va fi domn în ţara Moldovei <din> noştri sau din rudele noastre sau oricine, acela să nu-i clinească dania noastră şi întărirea noastră pentrucă i-am dat Care domn i-ar clinti* Şi spre mai mare lărie şi întăritură tuturor a celor de mai sus scrisă, am poroncit slugii noastre, lui Laţeo să legi pecetea noastră ce mari.

Acad. R.P.R., Filiala Iaşi, Fond. Spiridonie, LIII/1.

Trad. rom. din sec. XIX.

Pasagiile în cursive reprezintă traducerea fragmentului din orig. slav păstrat la Arh. St. Iaşi, CCCXI/1.

10

1400 (6908) Februarie 11.

Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am dat şi am miluit pe sluga noastră, credinciosul pan Dan vameş, din a noastră dreaptă ocină şi dedină, pentru slujba bună ce ne-a făcut. Noi dar am văzut credinţa lui dreaptă <şi> l-am miluit, cu tot sfatul boerilor mari şi credincioşi, cu un loc de şase sate într'un hotar, anume locul Surineşti şi Mânjeştii şi Todereştii şi Şerboteştii şi Lăţcanii şi Iacobestii, unde a trăit Iacob al Orbului, ca să fie miluit dela noi, cum este scris mai sus.

Să-i înceapă hotarul mai din sus de Şurineşti, la sfârşitul părăului, în pădure, la un păr, dela acest păr drept la răsărit, la sfârşitul părăului, printre

¹⁾ În suret: movili;

²⁾ În suret Pancova şi Pancovii.

trei stejari, dela trei stejari drept la răsărit, prin dumbravă, câmp <și> pârâu în movila care se cheamă Movila Găunoasă ¹⁾ dela movilă la vârful dealurilor, unde se despart apele, la marginea dumbrăvii, de cătră răsărit, la pârâu, de aici pârâu la vale, pe unde străbat apele, pe unde trece drumul lui Stan Preușescul peste pârâu, și iarăși de acolo drumul în jos, de cătră răsăritul apelor, unde dă drumul lui Stan Preușescul în apa Vasluiului, apoi apa Vasluiului, în vale până la Brebi, dela Brebi drept la apus la ruptură ²⁾, de acolo drept la apus, peste câmp, la movila săpată, unde se întâlnește hotarul cu hotarul lui Feaer, de acolo drept la apus peste pârâu, în capul rădiului lui Lațcu, apoi dealungul aceluiași rădiu, în sus, până la răpa ³⁾ lui Dragosin, deacolo în sus, prin pădure, până la acelaș pâr, unde s'a început.

De aceia, i-am dat dela noi ocină, cum este scris mai sus, slugii noastre, credinciosului pan Dan vameș și cu tot venitul lui și i-am făcut lui uric și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor și întregului neam cine se va alege lor cel mai deaproape neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Alecsandru voevod și credința boerilor noștri și credința fratelui domniei mele, jupan Bogdan, credința lui Dragoș viteazul și a copiilor lui, credința lui Andriaș și a copiilor lui, credința lui Ioaniș vornic și a fraților lui, credința lui Bârlă dela Hârlău și a copiilor lui, credința lui Duma vornic și a copiilor lui, credința lui Țiban și a copiilor lui, credința lui Horaț Micul și a copiilor lui, credința lui Șandru dela Hotin și a copiilor lui și credința lui Horaț visternic și a copiilor lui, credința lui Tămaș stolnic și a copiilor lui, credința lui Mic dela Molnița și a copiilor lui, credința lui Bratul Strovici și a fraților lui, credința tuturor boerilor noștri.

Am poruncit slugii noastre lui Iațco, să atârne pecetea.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din părinții noștri ⁴⁾ sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn țării noastre Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că-i este dată ocină și dela noi. Iar cine va strica acest uric și aceste semne să fie blestemat de 318 părinți cei de la Nicheia și de toți sfinții.

Scris.....⁵⁾ în anul 6908 <1400> luna Februarie 11 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXXVII/25 și II/2.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R. P. R. ms. 5231 f. 45—47.

¹⁾ « Găunoasă » rom. în textul slav;

²⁾ « ruptură » așa în textul slav;

³⁾ răpă: așa în textul slav.

⁴⁾ « părinții noștri » așa în text.

⁵⁾ loc ilizibil în fotografie.

<1400 după Februarie 11—1432>.

Ispisoc dela Alexandru vodă Bătrânul, prin care dă, mitropoliei Sucevei, Poiana Vlădicenilor.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 329.

1400 (6908) Iunie 29.

Din mila lui Dumnezeu, noi Io Alexandru voevod, domn al țării Moldovei <și¹⁾ fratele domniei mele, jupan Bogdan, Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor bunilor pani, cari o vor vedea <sau o¹⁾ vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boer al nostru, Stroe și Ivan au slujit mai înainte răposașilor părinților noștri, cu dreaptă și credincioasă slujbă și astăzi ne slujesc nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De accia, noi văzând dreapta și credincioasa lui²⁾ slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă și i-am dat în țara noastră în Moldova, 2 sate, uric, cu tot venitul: un sat anume Poiana, <pe Tazlău¹⁾ pe care voevodul i l-a dat deosebit de Ivan, uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților lui și răstrănepoților lui. Iar celălalt sat, anume Gârțanul, mai sus de Gârțan, supt pădure, pe pârâu, acest sat l-a dat voevodul lui Stroe și lui Ivan uric cu tot venitul, în vecii vecilor, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților.

Iar hotarul acestor sate, la Filipe, apoi de-acolo pe pârâu, în sus pe deal, pe deal în jos, pe deal, mai în jos de Poiană, în jos de Poiană, să cadă în pârâu, în vale pe pârâu, până la Tazlău, în drum, o movilă <și peste¹⁾ Tazlău la drumul mare, o movilă, în sus, pe drum, până la vadul mare, la vad, movilele, în sus pe deal, până la Berzinți, în sus pe Berzinți până mai sus de Poiană, la un <stejar¹⁾, și la o movilă, din Poiană, în curmeziș la Filipe, între două drumuri, o movilă. Acesta îi este hotarul unui sat pe care-l stăpânește Stroe, deosebit de Ivan. <Iar¹⁾ celălalt hotar al celuilalt sat dela gura pârâului, în sus pe pârâu, din pârâu la stânga la un stejar, o movilă, dela stejar în curmeziș la drum la ulm la un stejar, movila ulmului, la movila ulmului, pe marginea luncii<în sus¹⁾ pe deal <la un stejar, dela stejar la o movilă, în sus pe deal, până la alt pârâu¹⁾ în jos pe pârâu până la gura la la drum <și pe drum la o movilă și dela această movilă la altă¹⁾ gură de pârâu, o movilă. Acesta este³⁾ tot hotarul acestor sate.

¹⁾ loc rupt, completat după o trad. veche.

²⁾ se întrebunțează singular cu toate că sunt doi.

³⁾ loc șters în orig.

Iar la aceasta credința mea, a mai sus scrisului Alecsandru voevod, credința fratelui <domniei mele>¹⁾, jupan Bogdan, credința tuturor boerilor noștri: Dragoș Viteazul și copiii lui, jupan Andriaș și copiii lui, Stanislav Rotompan...²⁾ și copiii lui, Vlad vornic și frații lui și copiii lui pan Drăgoi și copiii lui, Bârle dela Hârlău și copiii lui, Duma vornic și copiii lui, Țiban și copiii lui, Horaț Mic și copiii lui, Șandru dela Tudora și copiii lui, Horaț vister și copiii lui, Tămaș stolnic și copiii lui, Mic dela Molnița și copiii lui, Bratul Stravici și frații lui, credința tuturor boerilor noștri.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării Moldovei, să nu-i cîntăscă zapisul nostru și credința noastră, fără vina lui. Iar cine ar cînti unul ca acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de 318 sfinți părinți dela Nicheia și să fie asemenea lui Arie și lui Iuda.

<Iar pentru mai mare> întărire, am poruncit slugii noastre Iațco să atârne pecetea noastră.

Scris în anul 6908 <1400> luna Iunie în 29 zile, ziua sfinților apostoli Petru și Pavel.

Acad. R.P.R., XLV/150.

Orig. slav. perg., pecete căzută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 48—50.

Cu o trad. rom. modernă; altă trad. rom. în Uricarul II, p. 250.

13

1400 (6908) August 4.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Io Alexandru voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, jupan Bogdan. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor bunilor pani, care o vor vedea sau o vor auzi celîndu-se, că această adevărată slugă și boer al nostru, Nicula, a slujit sfântrăposașilor noștri părinți, cu dreaptă și credincioasă slujbă și astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă și i-am dat, în țara noastră, în Moldova, un sat Berevo, uric, cu tot venitul, lui și fratelui lui, Mihail și fratelui lui, Toader, apoi și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui, în vecii vecilor.

Iar hotarul lui este la movila care este la Ciungi, din câmp drept la Moldova, dela movila care este la Ciungi, pe drum la altă movilă, la capătul țarinei²⁾ drepte, de acolo drept peste deal, pe cercei apoi la movila veche care este la drum, de acolo drept la Pârâul Negru, apoi pe pârâu în sus, până la podul lui Dragomir Brănișteriu, dela acest pod drept la movilă, la marginea dumbrăvii de sus, apoi pe margine, până la altă movilă, de acolo drept peste vale

¹⁾ loc rupt complectat după o trad. veche.

²⁾ « țarină » așa în orig.

până la o movilă, deasupra dealului și de acolo drept . . . 1) Moldova, la vale, până în dreptul movilei care este la Ciungi, la margine. <Acesta le este hotarul.>1)

Iar la aceasta, credința mea, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința fratelui domniei mele, jupan Bogdan credința tuturor boierilor noștri: credința lui Dragoș viteazul, credința jupanului Andriiaș, credința lui Stanislav Rotâmpan, credința lui Vlad vornic, credința panului Dragoi, credința lui Ioaniș viteazul, credința lui Bârlă dela Hârlău, credința lui Duma vornic, credința lui Țiban <credința lui>1) Mic Horaeț, credința lui Șandru dela Tudora, credința lui Horaeț vistier, credința lui Tamaș stolnic, credința lui Mic dela Molnița, credința lui Bratul Stravici, credința tuturor boierilor <noștri moldoveni>1)

<Iar după>1) viața noastră, cine va fi domn al țării Moldovei, să nu-i clinească zapisele noastre și credința noastră, fără vina lui. Iar cine ar clinti unul <ca acela să fie>1) blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de 318 sfinți părinți dela Nicheia și să fie asemenea lui Arie și lui Iuda.

Și pentru mai mare întărire am poruncit slugii noastre, Iașco să atârne pecelea.

Scris în anul 6908 <1400> August 4 zile.

Acad. R.P.R., CXXXIV/46.

Orig. slav, perg., pecele atârnată, căzută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 36 și 52.

14

1400 (6908) Septembrie 11.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie de la Alexandru voevod, cu mila lui Dumnezeu, domn țării Moldaviei și fratele domniei mele, giupânul Bogdan, scris din leat 6908 <1400> Sept. 11 zile.2)

Înștiințare facem prin această carte a noastră, tuturor cinstiților boeri cine vor căuta asupra ei, sau o vor auzi cetindu-se, pentru acest adevărat sluga și boerul nostru Mogoș, că mai înainte vreme cu dreptate și cu credință au slujit odihniților părinților noștri și acum iarăși cu dreptate și cu credință și noao ne slujește, a căruia văzând noi cea cu dreptate și credință către noi slujbă, l-am miluit cu osăbita a noastră milă, de i-am dat în țara noastră a Moldovei, un sat pe Vilna, pentru ca să-i fie uric cu tot venitul, fraților și fiilor lui, nepoților, strănepoților și prestrănepoților lui, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, din obârșia Vilnei purcede pârăul în jos pân la plopi, iar dela plopi drept peste câmpu pân la trei stejărei, în marginea dum-

1) loc rupt în orig.

2) în trad. greșit: 6950 Sept. 1.

brăvii, dela acei trei stejărei drept la rădiu și în marginea rădiului la movilă și dela movilă pe culmea dealului, pân la poiană, iar dela poiană pe dealul cel mare, până'n obârșia Vilnei; atâta îi este tot hotarul.

Precum spre aceasta este credința a mai sus numitei domniei mele Alexandru voevod, a fratelui domniei mele, a giupânului Bogdan și a tuturor boerilor noștri a Moldovei.

Iar după viața noastră, cine va fi domn țării Moldovei, să nu aibă a clinti scrisoarea și credința noastră, fără vina lui. Iar cine ar face vre-o strămulare, unul ca acela să fie blăstămat de domnul dumnezeu, făcătorul ceriului și a pământului, de preacurata lui maică, de cei 318 sfinți părinți dela săborul Nicheii și să fie întocmai cu Arie și cu Iuda.

Și pre mai mare întăritură, am poroncit slugii noastre, lui lațco, să lege pecetea noastră.

De pe sârbie pe limba moldovenească am tălmăcit la anul 1814 Iulie 21 clucerul Pavăl Debrici.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 43—44.

15

1401 (6909) Iulie 30, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei, cu fratele meu Bogdan. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor panilor buni cari vor vedea această carte sau o vor auzi, că acest adevărat Ohanes episcop armenesc a venit la noi, la scaunul nostru al Moldovei și ni s'a infățîșat cu cărți drepte ale patriarhului ecumenic Antonie de Constantinopol, pentrucă pe patriarhul lui armenesc nu l-am cunoscut încă, ca să se ridice la această episcopie, cu ajutorul domnului nostru marele cneaz Vitovt. De asemenea și ne-a jurat domniei noastre să primească și să întocmească toată rânduiala bisericască.

Deci noi am dat episcopului armenesc Ohanes bisericile armenesti și pe popii lor. În întreaga noastră țară va fi volnic asupra Armenilor cu dreptul său episcopal. l-am dat scaun la Suceava, în cetatea noastră. Care dintre Armeni îl veți cinși va fi ca și cum ați face-o nouă în țara noastră în Moldova, care nu-l va asculta, noi îl vom pedepsi cu mâna lui.

Iar la aceasta este credința mea, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința fratelui domniei mele, Bogdan și credința tuturor boerilor moldoveni și mici și mari.

Și s'a scris la Suceava sub pecetea noastră în anul 6909 <1401> Iulie în 30, cu mâna lui Bratci.

Arhiva Episcopiei Armene - Liov.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

O fotografie la Institutul de Istorie.

1402 (6910) Octombrie 31.

Alexandru voevod dăruiește sfintei mânăstiri Moldovița două mori în Baia, una înăuntrul târgului și alta la marginea târgului și jumătate din altă moară de sladniță și patru sălașe de Tătari, asemenea în Baia. Și nimeni nu trebuie să se amestece la acestea și nimeni să nu impovăreze pe acești Tătari, cu vre-o slujbă domnească.

Iar cine va fi domn după domnia sa, acela să nu strice această danie și întăritură, făcută prea curatei născătoare de dumnezeu.

Iar domnul care ar strica această danie să fie blăstămat de domnul dumnezeu și de prea curata lui maică, de cei 12 frunțași apostoli, de cei 318 sfinți părinți și de toți sfinții; să fie blăstămat și asemenea lui Iuda vânzătorul și blăstămatului Arie. Să aibă parte cu acei Iudei, cari au strigat contra lui Hristos: sângele lui asupra noastră și asupra copiilor noștri. Amin.

Anul 6910 <1402> Octombrie 31.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 45—46.

1403 (6911) Ianuarie 7, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Alecsandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am făcut cu sfatul nostru deplin și cu gândul nostru bun și am făcut pentru sănătatea noastră și pentru sufletul sfântrăposaților domni, mai înainte, pentru sufletul lui Bogdan voevod și pentru sufletul lui Lațco voevod și pentru sufletul lui Petru voevod și pentru sufletul tatălui nostru, Roman voevod și pentru sufletul lui Ștefan voevod și am desprins din ocina noastră și am dat sfintii noastre episcopii, din țara noastră, Moldova, două sate, Averăuții care sunt pe Suceava și alt sat Hrețca, care este aproape sub târgul Sucevei, cu toate hotarele lor vechi și dedemult. Acesta este uric, cu tot venitul sfintii noastre episcopii, în vecii vecilor.

Iarla aceasta, credința mea, a mai sus scrisului, Alecsandru voevod și credința tuturor boierilor moldoveni: credința panului Stanislav Rotompan și a copiilor lui, credința panului Sân Bârlici și a fraților lui, credința panului Bârlă dela Hârlău și a copiilor lui și credința panului Dragoș și a copiilor lui și credința panului Bratul Straovici, credința panului Vlad fost vornic și a fraților lui, credința panului Ion cel bătrân dela Vorona, credința panului Mic Sinovschi și a copiilor lui, credința panului Badea dela Suceava și a copiilor lui, credința panului Micu Albu și a copiilor lui, credința panului Bărau Ștefan și a copiilor lui, credința panului Negru vornic, credința panului Giurgiu dela Volhoveț și a fraților lui, credința panului Hodco dela Tețina, credința panului

Horaeț dela Hotin, credința panului Vlad Tuciaischi vornic de Târgul Roman, credința panului Șandru dela Neamț și a copiilor lui, credința panului Ion Jumătate și a copiilor lui și credința panului Ravas Litovoi și a copiilor lui, credința tuturor boerilor moldoveni și mici și mari.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara Moldovei, din frații noștri sau din neamul nostru sau oricine, unul ca acela să nu clintească dania noastră și întărirea noastră pe care am dat-o sfintei episcopii. Iar oricare domn va clinti, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de 12 sfinți și frunțași apostoli și de 318 sfinți și părinți purtători de Dumnezeu dela Nicheia și de toți sfinții și unul ca acela să fie anatema și unul ca acela să fie asemenea lui Iuda vânzătorul și blestematului Arie și unul ca acela să aibă parte cu cei care au strigat asupra lui Isus Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Și pentru mai mare întărire, am poruncit slugii noastre, Brateiu logofăt să atârne pecetea noastră.

În cetatea Sucevei, în anul 6911 <1403>, luna Ianuarie în 7 zile, la soborul sfântului Ioan Botezătorul.

Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 55—57.

Copie slavă după copie cu litere latine din Polonia.

18

1404 (6912) Iulie 20.

† Suret dila Alexandru vodcă > l<ea> t 6912 (1404) Iul<ie> 20.

Facem înștiințari cu această carte a noastră, în priună cu frații domnii meli Bogdan, cum di a noastră bună voce și cu inimă curată și cu gând bun, gândind la d<u>mnizău și la, preacurata a lui maică și la sfântul ierarhu Nicolaiu, am voit a da, pentru sufletili răpoasaților domni și pintru părinții și frații noștri și pintru sufletil domnii noastre și pintru sufletili boerilor și a slugilor noastre, doao sati pi păraul Pobratii, sf<i>ntii mănăstiri, hramul sf<ă>ntul ierarhu Nicolaiu, cari iasti în poiană, întri Șomuz și întri păraul Pobratii, un sat anume Bodinții și altul din sus di acela, pri aceli sati le-am dat mănăstirii, uric și cu tot vinitul, în vécii vécilor.

Iar hotarul acelor sat<e> a sf<i>ntii mănăstiri, di la Comana iasti pi margini la o movilă, lângă drum, iar di acolo pintri țarini la câmpu, la doao movile, dice driptu piste câmpu la unghiu suptu un știgar, la o movilă, atâta-i hotarul din Coman<a>. Deci di acolo pisti dumbravă la vale, pi marginea dumbrăvii la o movilă, deacolo driptu piste dumbravă la o movilă, în gios pi drumul movilii, di acolo pi marginea la unghiu, la o movilă, dici pristi drum, la codru, atâta-i hotarul din Șandra. Iar hotarul ci au fost<ales> Bârla din Hărlău cu boeri mejieși di pre înprigior, anume Coman și Coțu.

Pintru accia, cridința domnii meli și a fratilui domnii mele Bogdan vod<ă> și dumnealui Giurgi starosti și dum<nealui> Stanislav și dum<nealui> Negru¹⁾ mare vor<nic> și dum<nealui> Ețco și dum<nealui> Giurgi și dum<nealui> Ivașco mare stol<nic> și dum<nealui> Ignat²⁾ și credința tuturor boirilor noștri.

Dice, după a noastră viață, cini va fi domnu țării aciștiia, să nu strici a noastră danie și întăritură, ci mai vărtos să dea și să întăriască. Iar cini s'ar ispiti a strica, unul ca acila să fie blistimat di de<o>mnul de<u>mnizău și di preacurata lui maică și di 12 apostoli și di 318 părinți dela Nichea și să aibă part<e> cu Iuda și cu treceletul Ariia și cu Jidovii ci au strigat asupra lui H<ri>sto<s>, singili lui asupra lor și asupra ficiorilor lor.

Iar pintru mai mari cridința, am poroncit cinstilului și credinciosului boeriului nostru, dum<nealui> Brateiu³⁾ mare log<o>f<ă>t să scrie și a noastră peceți cătră această adivărată cart<i>a noastră să o legi.

S'au talmăcit de Evloghie dascal, l<ea>t 1766, April 6.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrala, 1/1.
Trad. rom.

19

1407 (6915) Ianuarie 7.

† Preasfințitul mitropolit chir Iosif al Moldovlahiei. Cu bunăvoia lui dumnezeu și a preacuratei lui maici și a sfintei lui înălțări, mănăstirea vlădiciei mele, cea de la Neamț, a binevoit vlădicia mea, deasemenea și cu fiul vlădiciei mele Ioan Alexandru voevod domn al țării Moldovei și am dat această mănăstire mai înainte zisă popei chir Domentian, deasemenea și mănăstirea uspeniei preacuratei născătoare de dumnezeu, cea de la Bistrița, ca să fie aceste mănăstiri nedespărțite una de alta, pentru că sânt amândouă ale vlădiciei mele.

Și trimitem acolo pe boerul domnului voevod, pe jupan Petru Ureacle, să dea tot ce se găsește în aceste mai înainte zise mănăstiri în mânele popei chir Domentian, sau cărți sau odăjdii, sau vase, toate dela mare până la mic și iarăși cele ce se găsesc în afară, două sate ale mănăstirii la gura Neamțului, unul de o parte a Neamțului și altul de altă parte, pe care le-a dat sfânt răposatul domn Io Petru voevod și două mori și 2 vii, una pe care a dat-o Petru voevod și alta a cumpărat-o vlădicia mea și oile mănăstirei și boii și caii și stupii și totul, sau mare ,sau mic, în mânele popii chir Domentian, ca să le păzească și să aibă grije de ele, în viața sa.

¹⁾ • Negri • în text.

²⁾ • Iugșan • în text.

³⁾ • Bratîlav • în text.

După trecerea lui către domnul, deasemeni pe cine îl va pune el din frații săi, să fie și acestuia neclintit, în viața vlădiciei mele. După trecerea către dumnezeu a vlădiciei mele, pe cine va alege dumnezeu să fie mitropolit în scaunul vlădiciei mele, sau deasemeni după viața fiului vlădiciei mele, Io Alexandru voevod, cine va fi domn, sau cineva din sfetnicii lor și va nimici această scrisoare și nu va întări, să-l judece dumnezeu și preacurata lui maică și să fie blestemat de 318 părinți purtători de dumnezeu și să aibă parte cu Iuda.

S'a scris aceasta în anul 6915 <1407>, luna Ianuarie 7 zile. Eu Grăd am scris.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava-Iași, CIV/1.

Orig. slav, perg., pecetea lipsă.

20

1407 (6915) Martie 8, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, jupan Bogdan. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi, că această adevărată slugă noastră, pan Popșa Mihail a slujit înaintașilor noștri cu dreaptă și credincioasă slujbă iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit, cu deosebită milă, i-am dat în țara noastră în Moldova, două sate, cu toate hotarele lor vechi, cum au <folosit>¹⁾ din veacul veacului. Numele unui sat, Scorțeuți dela Pârăul Negru, iar celălalt Pâncăuți care este mai sus de Călugării din Dumbravă; aceasta lui uric cu tot venitul, în vecii vecilor și copiilor lui și nepoților lui și fraților lui și nepoților și strănepoților lui și răstrănepoților lui, în vecii vecilor neclintit niciodată.

Iar la aceasta credința mea a mai sus scrisului, Alexandru voevod și credința copiilor mei și credința fratelui meu, jupan Bogdan și credința panului Giurgiu staroste și a fraților lui și a copiilor lor și credința panului Stanislav Rotompan și a copiilor lui și credința panului Dragoș dela Neamț și a copiilor lui și credința panului Mihailaș și a copiilor lui și credința panului Grinco și a copiilor lui și credința panului Ion Jumătate și a copiilor lui și credința panului Vlad vornic și a fraților lui și credința panului Sandru dela Neamț și a copiilor lui și credința panului Sin Bârlici și a copiilor lui și credința panului Vlad dela Siret și a copiilor lui și credința panului Spenea Giurgiu și a copiilor lui și credința panului²⁾ și credința panului Vâlcea și credința panului Tobuci și a copiilor lui și credința panului Oană vornic de Suceava și a copiilor lui și

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

credința panului Iațco și a copiilor lui și credința panului Ravas Litovoi și a copiilor lui și credința panului Iugșa Taderovici și credința panului Manevici Ivașco stolnic și a copiilor lui și credința panului Procelnic Stoian și a copiilor lui și credința panului Stan postelnic și a copiilor lui și credința tuturor boerilor moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara Moldovei din frații noștri sau din neamul nostru sau ori cine, acela să nu le clinească dania noastră și întărirea noastră, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă. Iar când, oricare domn le va clinti fără vina lor, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de 12 sfinți și fruntași apostoli și de 318 sfinți părinți dela Nicheia și de toți sfinții și unul ca acela să fie asemenea lui Iuda vânzătorul și blestematul Arie și jidovilor, care au strigat împotriva lui Hristos: sângele lui asupra noastră și asupra copiilor noștri.

Și spre întărirea tuturor acestora am poruncit slugii noastre, Brateiu logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul șase mii nouă sute cincisprezece <1407> Martie 8.

Acad. R.P.R., Fotografii XXXV/2.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 64—66.

21

1408 (6916) Septembrie 16, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi, că am făcut cu cugetul nostru bun și cu sfatul nostru și cu obștea și am făcut pentru pomenirea sufletelor sfântrăposașilor domni de mai înainte, înaintașii noștri și pentru sănătatea domniei noastre și am dat bisericii sfintei Vineri, care este în târgul Roman unde zace sfântrăposata maica noastră cneghina Anastasia și am dat bisericii aceștia două sate în Țara noastră în Moldova, unul este Leucușouții lui Bratul și cu moara care este la fântână, iar altul este peste Moldova, unde a fost Bratul. Și am dat aceleiași biserici vadul de la Moldova, care este mai jos de târgul Roman și părțile din această voloste. Toate aceste le-am dat acestei biserici sfânta Vineri uric, cu tot venitul, în vecii vecilor.

Iar la aceasta, credința domniei noastre a mai sus scrisului, Alexandru voevod și credința copiilor domniei mele, Roman și Vasilisa și credința panului Giurgiu staroste și a fraților lui și a copiilor lor și credința panului Dragoș dela Neamț și a copiilor lui și credința panului Stanislav Rotompan și a copiilor lui și credința panului Mihăilaș și a copiilor lui și credința panului Jumătate Ion și a copiilor lui și credința panului Vlad vornic și credința panului Negru vornic și credința panului Oană vornic de Suceava și a copiilor lui și credința panului Bra-

tu! Straovici și a fraților lui și a copiilor lor și credința panului Iațco și a copiilor lui și credința panului Șandrișor și a copiilor lui și credința panului Sin Bârlici și a copiilor lui și credința panului Iuga Taderovici și a copiilor lui și credința panului Iliș ceășnic și credința panului Stan postelnic și credința tuturor boerilor moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru sau oricine, accia să nu-i clintească dania noastră și întărirea noastră pe care am dat-o bisericii sfintii Vineri. Iar cine ar voi să-i ia aceasta, ori cine va da sfat pentru ca aceasta să i se ia, unul ca acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și de preacurata lui maică și de 12 sfinți și fruntași apostoli și de 318 sfinți părinți dela Nicheia și de toți sfinții și de sfântul și ecumenicul patriarh și de mitropolitul nostru și unul ca acela să fie asemenea și lui Iuda vânzătorul și Jidovilor cari au răstignit pe Hristos și lui Arie cel de trei ori blestemat.

Și pentru întărire am scris în Suceava, în vremea preasfințitului mitropolit Iosif, cu mâna lui Bratei logofăt și am atârnat pecetea noastră.

În anul 6916 <1408> Septembrie 16.

<Pe verso însemnare din sec. XVI>: Satele Dragomirești și Leucușanii ale cneaghinei Anastasia mama lui Alexandru voevod cel Bătrân,

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 137.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 78—80.

22

1409 (6917) Ianuarie 28, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi, că această adevărată slugă a noastră, pan Giurgiu Ungureanul ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă și i-am dat în țara noastră în Moldova satele, ocinele lui, anume Ungurenii, unde este casa lui și, lângă acesta, Suhodolul la fântână ca să-și așeze sat și pe Turluiu, satele anume: Proceștii și Șperleștii și Negrileștii și Neagăș, unde este jude Neagăș și mai jos, unde este Coman. Toate aceste să-i fie dela noi uric, cu tot venitul, în vecii vecilor.

Iar hotarul Ungurenilor să fie dela Bacău începând din vârful pârâului Călugărului până...¹⁾ și unde ieșea drumul dela pârâu, apoi de acolo drept.....¹⁾ apoi la Piatră, apoi drept prin mijlocul cereteilor, la capătul văii....¹⁾ apoi în jos pe vale până la Valea Mare, apoi pe vale în jos la vadul

¹⁾ loc șters ilizibil în orig.;

de mijloc drept la deal la gura văii, apoi pe deal în sus, valea ce iese din pădure apoi în sus pe vale, până unde iese în poiană apoi pe marginea pădurii de la Tudora, în sus, la capătul poienii arse dela Cârligata, apoi drept în pârâu, apoi pe pârâu în sus până în vârf. Acesta este tot hotarul Ungurenilor ¹⁾)

Iar <hotarul> acestor sate dela Turlui, cu toate poienile și cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit, <să le fie> neclintit lor, niciodată, în vecii vecilor și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului neam al său, cine se va afla mai de aproape.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința copiilor noștri și credința panului Stanislav Rotâmpan și credința panului Mihailaș și credința panului Giurgea și credința panului Vlad vornic și credința panului Jumătate Ion și credința panului Grinco și credința panului Negru vornic și credința panului Oană vornic de Suceava, credința panului Vâlcea, credința panului Sin Bârlici, credința panului Vlad dela Siret, credința panului Soenea, credința panului.....²⁾) vistier, credința panului Domocuș stolnic, credința panului Ilie ceașnic și credința panului Stan postelnic și vistier și credința tuturor boerilor <moldoveni și mari>²⁾) și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru sau oricine, să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le impuțernicească, pentru că <le-am>²⁾) dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Isaia logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6917 <1409> luna Ianuarie 28.

Acad. R.P.R., Pечеți nr. 1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 81—83.

23

1409 (6917) Aprilie 18, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi, că am făcut pentru pomenirea sufletelor sfântă-ropoșilor înaintașilor și fraților noștri și pentru sănătatea noastră și am dat mănăstirii sfântului Nicolae, care este în Poiana Siretului, bălțile dela gura Șumuzului, ca

¹⁾) • tot hotarul Ungurenilor • șters cu o linie neagră.

²⁾) loc șters, ilizibil în orig.

nimeni să nu cuteze să pescuiască până în hotarul care este la Helce. Și încă am mai dat acestei mânăsliri loc unde va dori ca să-și sădească vie și să stăpânească¹⁾ în vecii vecilor cu totul.

Iar la aceasta credința mea, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința fiului meu, Roman și credința panului Stanislav Rotompan și credința panului Hrinco și credința panului Giurgiu și credința panului Vlad vornic și credința panului Jumătate Ion și credința panului Sin Bârlici și credința panului Negru vornic și credința panului Oană vornic și credința panului Bratul Straovici și credința panului Vâlcea și credința panului Iațeu și credința panului Domoncuș stolnic și credința panului Iliș ceașnic și credința panului Stan postelnic și vistier și credința tuturor boerilor moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, sau din frații noștri sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu le clinească ce am dat acestei mânăstiri a sfântului Nicolae.

Iar pentru întărire, am poruncit credinciosului nostru Brateiu logofăt să scrie să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6917 <1409> Aprilie 18.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 112.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom. din 1886 Mai 26.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 87—88.

24

1409 (6917) Noembrie 7, Suceava.

† Din <mila> lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi, că am făcut pentru pomenirea sufletelor înaintașilor noștri și pentru sănătatea noastră și am dat mânăstirii sfintei înălțări a lui Hristos, care este la Nemțișor, un iezer pe Prut, anume Luciul, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar la aceasta, credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința tuturor boierilor moldoveni.

Scrie la Suceava, în anul 6917 <1409> Noembrie 7, cu mâna lui Brateiu logofăt.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, scrie cronologică.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din 1819, Martie 12.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 89.

¹⁾ dela «dela gura... stăpânească», șters cu o linie neagră.

1409 (6917) Noembrie 18, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi, că am făcut pentru pomenirea sufletelor înaintașilor noștri și pentru sănătatea noastră și am dat vama Moldoviței mănăstirii blagoveșteniei preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este la Moldovița, uric cu tot venitul, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința panului Stanislav Rotompan și credința panului Mihailaș și credința panului Giurgiu și credința panului Jumătate Ion și credința panului Negrea și credința panului Oană vornic de Suceava și credința panului Grinceo și credința panului Sin Bârlici și credința panului Vlad dela Siret și credința panului Spenea și credința panului Vlad vornic și credința panului Șandrișor și credința panului Iațco și credința panului Stan Preutescul și credința panului Domoneuș stolnic și credința panului Iliăș ceașnic și credința panului Stan postelnic și vistiernic și credința panului Iugșa și credința tuturor boerilor și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu le cîntească dania noastră. Iar cine le va cînti, unul ca acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de 12 sfinți și frunțași apostoli și de 318 sfinți părinți dela Nicheia și de toți sfinții și unul ca acela să fie asemenea lui Iuda Iscarioteanul și blestematului Aric și Jidovilor, care au strigat asupra lui Hristos, mântuitorul nostru, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru întărirea acestora, am poruncit credinciosului nostru Brateiu logofăt să scrie și să atârne pecelea noastră.

In Suceava, în anul 6917 <1409> Noemvrie 18.

Muzeul Regional Suceava, Nr. 1733.

Orig. slav. pecete atârnată.

O trad. rom. la nr. 1757.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași, III/26.

O copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 90-91.

1410 (6918) Februarie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am făcut pentru pomenirea sufletelor înaintașilor noștri și

pentru sănătatea noastră și am dat și am miluit mănăstirea noastră nou zidită, care este la Moldovița, unde este hramul blagoveșteniei preacuratei născătoare de dumnezeu, cu munții, anume Suhardul Mare și Mic.

Iar hotarul acestor munți, începând din vârful Jireapănului, care este deasupra Fântânii Reci, la Coșna Mică, în jos pe Coșna, până la păltinișul¹⁾ lui Banco, și de acolo în jos până la Coșna Mare și de acolo pe Coșna Mare, până la piciorul²⁾ Suhardului Mare și de acolo drept la deal, până la vârful Suhardului și de acolo tot pe vârful Suhardului, până la obârșia Rusaii și de acolo în vale pe pârâu până la râul Bistrița și de acolo în vale pe Bistrița, până la gura pârâului Fântânii Reci și de acolo pe pârâu, până la Fântâna Rece și până în vârful Jirapănului, unde am început întâi. Toate aceste să fie dela noi uric acestei mai sus scrise mănăstiri cu tot venitul.

Iar la aceasta, credința domniei noastre a mai sus scrisului lui Alexandru voevod și credința panului Stanislav Rotonpan și credința panului Mihailaș și credința panului Giurgiu și credința panului Jumătate Ion și credința panului Negrea și credința panului Oană vornic de Suceava și credința panului Grinceo și credința panului Sin Bârlici și credința panului Vlad dela Siret și credința panului Spenea și credința panului Vlad vornic și credința panului Șandrișor și credința panului Iațco și credința panului Stan Preutescul și credința panului Domoneuș stolnic și credința panului Iliăș ceașnic și credința panului Stan postelnic și credința tuturor boerilor mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră sau din copiii noștri sau din frații noștri sau oricine va fi, acela să nu clintească dania noastră, ci să i-o întărească. Iar cine ar clinti să fie blestemat de domnul dumnezeu și de preacurata și de toți sfinții.

Iar pentru mai mare putere a acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru Brateiu logofăt să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

Scrisă în Suceava, în anul 6918 <1410> luna Fevruarie 15.

M-rea Sucevița Nr. 581.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Fotocopie la Acad. R.P.R., Fotografii, XXVI/1.

Cu o copie slavă și o trad. rom. ibid., ms. 5231, f. 92—95.

27

1410 (6918) Martie 15, Suceava.

Tălmăcire din uric vechiu sârbesc dela Alexandru v<oe>vod scris pe pergament în Suceavă la anul 6918 <1410> Martie 15, în zioa sfântului Lazor, în Sămbăta a 6-le a postului mare.

¹⁾ « păltiniș » așa în orig.;

²⁾ « picior » așa în orig.

Cu mila lui d<u>mnezeu, noi Alexandru v<oe>vod, d<o>mnu țării Moldovii. Inștiințare facem prin această carte a noastră tuturor cui vor căuta pe dânsa, ori cetindu-se o vor auzi-o, pentru acest adivărat credincios sluga nostru, d<u>mnealui Domoneuș stol<ni>c și fratele său Blaj și Iacobu, fiul lui Ghelebi Miclouș ce au slujit ei mai innainte sfânt odihniților d<o>mnilor ce au fost mai innainte de noi, cu dreaptă și credincioasă slujbă, dar <astăzi>¹⁾ ne slujese noaă cu dreaptă și credincioasă slujbă.

Drept aceia noi văzind a lor ce dreaptă și credincioasă slujbă cătră noi, i-am miluit pe dâșii cu deosăbită milă, de le-am dat lor, în țara noastră a Moldovii, șasă sate, pe Cașen și pe Ohtuz ²⁾ anume Stanișoreștii și Laslovoviții și Grozăștii și Stoenăștii dela Vilcie, cu toati hotarăle lor. Pe toate aceste di mai sus scrisă li s'au dat lor uric cu tot vinitul, în vecii vecilor și fiilor lor și nepoților, prestrănepoților și prestrănepoților de fii și fraților lor celor mai di aproape și fiilor lor, nepoților, strănepoților și prestrănepoților de fii, în vecii vecilor.

Și spre aceasta iaste credința domnii noastre de mai sus numit, noi Alixandru v<oe>vod și credința a fiilor noștri și credința boerilor noștri: credința dumnisali Stanislav Rotonpan, credința dumnisali Mihăilaș, credința dumnisale Giurgea și credința dumnisali Ioan Jumătate și credința dumnisali (lipsă) și credința dumnisali Negrea vor<ni>c (lipsă) și credința dumnisali Bărliciu și credința dumnisali Vlad (lipsă) și credința dumnisale Spencea ³⁾ (lipsă) credința dumnisali Iugșan și credința dumnisali Procelnic Stoian, credința dumnisale Bratul Straovici, credința dumnisale Ilii paha<ni>c, credința dumnisale Criste, credința dumnisale Stan post<elnic> și vistiernic și credința tuturor boerilor ai Moldaviei mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi d<o>mn țării noastre, ori din fiii noștri, ori din frații noștri, ori din săminția noastră, sau oricne va fi d<o>mnu, acela să nu le strice lor daniia și întăritura noastră, fiindcă noi le-am dat lor, pentru a lor cea dreaptă și credincioasă slujbă.

Și spre întăritura tuturor acelor di mai sus scrisă, am poroncit credinciosului nostru, dumnisale Brateiu log<o>f<ă>t să scrie și pecetea noastră să o lege cătră această carte a noastră.

Acad. R.P.R., LXIII/221.

Cu o trad. rom. din 1829, *ibid.*, ms. 5231, f. 96—97.

28

1411 (6919) Ianuarie 6, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ în loc de « Oituz ».

³⁾ în sursele « Stenic ».

vor auzi cetindu-se, că am făcut cu bunul nostru gând și cu sfatul nostru și am făcut pentru pomenirea sufletelor înaintașilor noștri și pentru sănătatea noastră și am dat mănăstirei uspeniei preacuratei născătoarei de dumnezeu, care este la Bistrița, două sate, anume Mitiucouți și Brașouți, cu toate hotarele lor vechi, uric acestei mănăstiri cu tot venitul, în vecii vecilor.

Și încă am dat obroc acestei mănăstiri dela curtea noastră în fiecare an câte zece butii de vin și câte zece coloade de grâu și câte nouă postavuri de Cehia și igumenului câte un postav și jumătate de ștofă cenușie.

Și încă mănăstirea dela Bohotiu va asculta de această mănăstire. Aceste toate le-am dat acestei mănăstiri, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, Alexandru voevod și credința copiilor noștri și credința boerilor noștri; credința panului Stanislav Rotompan, credința panului Mihail, credința panului Oană vornic de Suceava, credința <panului>¹⁾ Vlad dela Siret și a fratelui său, Cârstea ceașnic, credința panului Giurgea¹⁾, credința panului Vlad vornic, credința panului Negrea, credința panului Jumătăte Ian¹⁾ credința panului Vâlcea, credința panului Neteac, credința panului Spenea Giurgea, credința panului Iugșa, credința panului Stan Bârlici, credința panului Domoneuș stolnic, credința panului Stan postelnic și vistier și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, sau din copiii noștri, sau din frații noștri sau din neamul nostru sau ori cine, acela să nu le clinească dania noastră și întărirea noastră și obrocul acesta să-l dea acestei mănăstiri. Iar dacă cineva va lua dania noastră și întărirea noastră și obrocul acesta, unul ca acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și de preacurata lui maică și de 12 sfinți și fruntași apostoli și de 318 sfinți părinți de la Nicheia și de toți sfinții și unul ca acela să fie asemenea lui Iuda trădătorul și blestematului Arie.

Și pentru întărire am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6919 <1411> Ianuarie 6.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIX/1.

Fotocople după orig. slav, perg., pecete lipsă.

Cu o copie rom., ibid., CLXXV/3.

29

1411 (6919) Aprilie 14, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

¹⁾ loc rupt în text.

vor auzi citindu-se, că am făcut pentru pomenirea sufletelor înaintașilor noștri și pentru sănătatea noastră și am dat vama mănăstirii Moldovița blagovesteniei preacuratei născătoare de Dumnezeu care este la Moldovița, uric cu tot venitul, neclintit în<vecii> ¹⁾ vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie, începând din vadul Moldovei, care este mai jos de satul Câmpulung, cu poiana, drept la gura pârâului Geredzea, și în sus pe pârâu, până la obârșie și de acolo la Măgura Moșului și de acolo la spărturi și la Măgura Plopului și de acolo la Fântâna Sărată și de acolo pe dealul Frasinilor, drept la Râul Strâmt, la deal pe Suha, unde cade în Moldova și de acolo pe Moldova la pârâul Cetețe, în sus pe pârâul Cetățelii până în vârful Dealului Mare și de acolo tot pe obcina Dealului Mare, cu toate izvoarele, care cad în Moldova și în Moldovița, până la obârșia Fromosului, unde cade în Moldovița și de acolo peste Moldovița, la gura râului Deea și de acolo la obârșia Deii, muntele și de acolo pe dealul Paltinului, unde cade în Moldova, în vad, în jos de satul Câmpulung, unde mai înainte am început. Toate aceste să fie dela noi uric, acestui mai sus scris sat.

Iar la aceasta credința domniei noastre a mai sus scrisului, Alexandru voevod și credința panului Stanislav Rotompan și credința panului Mihailaș și credința panului Giurgiu și credința panului Jumătate Ion și credința panului Negrea și credința panului Oană vornic de Suceava și credința panului Grinco și credința panului Sin Bârlici și credința panului Vlad dela Siret și credința panului Spenea și credința panului Vlad vornic și credința panului Șandrișor și credința panului Iațco și credința panului Stan Preutescul și credința panului Domoneuș stolnic și credința panului Iliăș ceășnic și credința panului Stan pestelnic și credința panului Vâlcea vistier și credința panului Tabuci și credința panului Oprîș și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova sau din copiii noștri sau din neamul nostru pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu clinească dania noastră ci să întărească și inputernicească, pentru că cine ar voi să clinească ori cine ar sfătui aceasta, acela să fie blestemat de domnul nostru Isus Hristos și de preacurata lui maică și de 12 sfinți evangheliști ai lui Dumnezeu și de 12 sfinți și frunțași apostoli ai lui Hristos și de ceilalți 72 și de 318 sfinți părinți, cei dela Nicheia și de toate soboarele ecumenice și să fie asemenea lui Iuda Scarioteanul și blestematului Aric și să aibă parte cu cei care au strigat asupra lui Hristos mântuitorul nostru, sângele lui asupra lor și să fie anatema și să fie blestemat de toți sfinții, cari din veac, prin credință și faptă, au plăcut lui Dumnezeu.

¹⁾ omis în orig.

Și pentru mai mare întărire a tuturilor acestor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Brateiu logofăt, să atârne pecetea noastră.

A scris, Ilie diac, în Suceava, în anul 6919 <1411> Aprilie 14.

După A. I. Iacimirkij, Darstvennyja... gramoty... p. 292—3., după orig. slav. perg.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 98—100 și 102.

30

<1411> Mai 1.

6914¹⁾ <1406> Mai 1. Copie ispisocului domnilor Alicsandru și Ilieș v<oc>vod, prin cari să miluești pe Vlad Dolhici cu un sat pe Crasna, undi esti casa lui și un loc pustiu pisti Prut, anumi Fântâna Veprova diasupra Saratii, spre a-i fi lui uric cu tot venitul și fiilor, nepoților și strănepoților lui, nestrămutat nici odenioară, în veci. Iar hotarul acelu sat să-i fii cu toati aceli vechi hotară, după cum au umblat din vechiu, precum și hotarul locului acelu pustliu să fii cât va pute apuca să stăpâniască din destul pentru un sat.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 51.

31

1411 (6919) Iunie 28.

† Din mila lui dumnezeu, noi Io Alexandru voevod, domn al țării Moldovei cu fratele meu jupan Bogdan. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturilor bunilor pani, cari o vor vedea această carte sau o vor auzi cetindu-se, că această adevărată slugă și boer al nostru Plotun a slujit mai înainte sfântă-
posășilor domni, părintelui nostru, cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De accia noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă, i-am dat un sat, Plotunești, dela Strungă. Acesta să-i fie lui uric, cu tot venitul, în vecii vecilor, acestuia și copiilor lui, sau băiat sau fată, și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și să le fie lor neclintit, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat: dela Cireș deacurmezișul drept pe câmp la Bahlui, apoi pe Bahlui în jos, până la valea care este puțin mai în jos de tci, dela această vale drept în valea Sârbească, pe această vale, până în pădure prin pădure, până la hotarul Radulețului, de acolo pe deal la marginea pădurii, până la însăși strunga spre Giurgevici, apoi la Cireș. Acesta este tot hotarul lui.

Iar la aceasta credința mea, a mai sus scrisului Ioan Alexandru voevod și credința fratelui meu, Bogdan și credința lui Dragoș staroste și credința lui

¹⁾ Veleatul 6914 <1406> s'a transcris greșit de copist, deoarece Iliș, fiul lui Alexandru cel Bun, s'a născut la 20 Iulie 1409. Deci actul trebuie plasat după această dată. Putem admite că veleatul documentului era 6919 <1411> cifra unităților 9 confundându-se cu 4.

Mihail Nevolnic și credința lui Andriiaș și credința lui Ioaniș și credința lui Baliță Bârlici și credința lui Tamaș vornic și credința lui Rotompan și credința lui Vlad și credința lui Șandru pârcălab și credința lui Hotco <delat> Tețina și credința lui Șandru dela Hotin și credința panului Oană stolnic și credința lui Horacț ceașnic și credința lui Badea cel bătrân și credința lui Ioan vornic și credința lui Bârlea dela Hârlău și credința lui Mic Albu și credința lui Bratul Straovici și credința lui Giurgiu dela Vâlhovăț și credința lui Țiban și credința lui Negru dela Bârlad și credința lui Procelnic și credința lui Costea Bratilovici și credința lui Manea și credința lui Bârgău Ștefan și credința tuturor boerilor moldoveni și mici și mari.

Iar după viața noastră cine va fi domn în țara noastră, din frații noștri sau din rudele noastre sau oricine, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, pentrucă i-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Pentru mai mare întărire, am poruncit panului Tamaș să atârne pecetea noastră.

A scris Bratei logofăt în anul 6919<1411>Iunie 28.

<Pe verso însemnare rom.>: Pe Plotunești dela Strungă, ispisoc dela Alexandru vodă.

Arh. St. Iași, CCCXL/2.

Orig. slav, perg. pecete.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 106—109.

32

1411 (6919) Septembrie 22, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi, că am dat lui Șoldan al lui Petru și femeii lui, fiica panului Giulea și copiilor lor și fratelui său, Miclouș, un sat pe Șumuz, anume Tamârtașăuți. Și încă i-am dat lui și femeii lui, fiica lui pan Giulea și copiilor lor, un sat anume la Movila Găunoasă. Acesta să le fie uric, cu tot venitul, în vecii vecilor. Iar în acest sat care este la Movila Găunoasă, fratele lui Miclouș să nu aibă nici o treabă.

Și din acest sat, care se numește Tamârtașăuți am luat cinci curți ¹⁾ de Tălari și le-am dat mănăstirii sfântului Nicolae din Poiană.

Iar hotarul acestor sate după hotarul vechi, din toate părțile.

Iar la aceasta, credința domnicii noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Stanislav Rotompan, credința panului Mihailaș, credința panului Giurgiu vornic, credința panului Vlad de la Siret și a fratelui său pan Cârstea ceașnic, credința panului Oană vornic, credința panului Vlad vornic, credința panului

¹⁾ « dvori » așa în orig.

Negrea, credința panului Grinco, credința panului Nesteac, credința panului Vilcea, credința panului Sin Bârlici, credința panului Spenea, credința panului Iugșa, credința panului Bratul Straovici, credința panului Stan Bârlici, credința panului Domoncuș stolnic, credința panului Stan postelnic și vistier și credința tuturor boerilor moldoveni.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, sau din copiii noștri, sau din frații noștri, sau din neamul nostru, sau oricine, acela să nu le clinească dania noastră și întărirea noastră, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Și pentru întărirea tuturor acestora, am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6919 <1411> Septemvrie 22.

Arh. St. Iași, CCCXL/62.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 112—113.

33

1411 (6919) Septembrie 22, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi, că am luat dela Tamârtașăuți de pe Șumuz cinci curți de Tătari, cu voia lui Șoldan Petru și le-am dat mănăstirii sfântului Nicolae din Poiană ocină și cu totul, acesta neclintit niciodată acestei mănăstiri, în vecii vecilor.

Iar la aceeași, credința domniei noastre a mai sus scrisului, Alexandru voevod și credința copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Stanislav Rotompan, credința panului Giurgiu vornic, credința panului Vlad dela Siret și a fratelui său, pan Cârstea ceașnic, credința panului Grinco, credința panului Oană vornic, credința panului Vlad vornic, credința panului Negrea, credința panului Nesteac, credința panului Vilcea, credința panului Sin Bârlici, credința panului Spenea, credința panului Șandrișor, credința panului Bratul Straovici, credința panului Iugșa, credința panului Petru Ureacle, credința panului Iliș, credința panului Domoncuș stolnic, credința panului Stan Bârlici credința panului Stoian Procelnic, credința panului Stan postelnic și vistier¹⁾ și credința tuturor boerilor moldoveni și mari și mici.

Iar în timpul vieții noastre sau după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, sau oricine, aceștia să nu clinească dania noastră și întărirea pe care am dat acestei mănăstiri mai sus scrise. Iar cine va clinti aceasta, unul acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de 12 sfinți

¹⁾ În 1411 Aprilie 14 Stan este postelnic, vistiernic este Vâlcea.

și frunțași apostoli și de 318 sfinți părinți de la Nicheia și de toți sfinții și unul ca acela să fie asemenea lui Iuda trădătorul și blestematului Aric și Jidovilor, care au strigat asupra lui Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Și pentru întărire am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Suceava, în anul <șase mii 919 <1411>, luna Septemvrie în a douăzeci și doua zi.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 113.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 110—111.

34

1412 (6920) Februarie 19, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetind-se că acest adevărat Roman diac, fiul lui...¹⁾ dela Neamț a slujit mai înainte sfântăposașilor înaintașilor noștri cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar acum ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă, i-am dat în țara noastră, Moldova, <două sate>²⁾ pe Tazlăul Sărat, anume Doleștii și Leontineștii, să-i fie uric cu tot venitul în vecii vecilor și copiilor lui și fratelui lui <Tudor>²⁾ și copiilor lui și celor dintâi coborători ai lor și nepoșilor lor și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor lor în vecii vecilor.

Iar hotarul <acestor>²⁾ sate dela Ardeoa dela Tazlău, din apă din mijlocul plopului, la marginea plopilor, pivnița, dela pivniță drept la vârful dealului, movila, apoi pe deal la <un> păr o movilă, dela acea movilă peste pârâu, pe alt deal, movilă, dela acea movilă pe deal unde se întâlnește cu hotarul lui Cîrță Stan, movilă, de acolo la hotarul lui Borzea, o movilă, de acolo drept la pârâu, la mal o movilă, apoi pe pârâu în jos, dela Ignat drept pe câmp mai jos de Cridă la gura pârâului, apoi în sus pe pârâu, la vârful dealului, apoi pe vârful dealului în jos până în fața pivniței vechi. Acesta îi este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Alexandru voevod și credința copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Stanislav Rotompan, credința panului Mihăilaș, credința panului Oană vornic de Suceava, credința panului Vlad dela Siret și a fratelui lui, Cârstea ceășnic și credința panului Giurgiu dela Frătăuți și credința panului Giumătate Ion, credința panului Vlad vornic, credința panului Negrea vornic, credința panului Șandrișor, credința panului Bratul Straovici, credința panului Vâlcea,

¹⁾ loc șters în orig.

²⁾ loc șters, completat după trad. din sec. XIX.

credința panului Spenea, credința panului Iugșa, credința panului Iliș, credința panului Procelnic Stoian și credința panului Stan Bârlici și credința panului Domoncuș stolnic, credința panului Olexa, credința panului Stan vistier și credința panului Ureacle Petre și credința tuturor boierilor¹⁾ moldoveni.

Iar după viața noastră cine va fi domn în țara noastră sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul <nostru>¹⁾ sau ori cine, acela să nu le cîntească dania noastră și întărirea noastră, pentrucă le am dat pentru dreapta și pentru credincioasa lor slujbă.

Iar pentru întărirea lor, am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

La Suceava în anul 6920 <1412>, luna Februarie în 19 zile.

După Revista Istorică, XXII, 1936, p. 142—144.

Completările sunt făcute după o traducere românească din sec. XIX.

Acad. R.P.R., DCXXXIV/1 și Arh. St. Iași, CLXIV/2.

35

1412 (6920) Aprilie 3.

Un suret di pe ispisocul din 6920 <1412> Aprilie 3, a domnului Alicesandru voevod, prin cari ispisoc să arată cum au miluit pe adevărată și credincioasă sluga domniei sale Coman *fiul lui* Galiș, în pământul Moldovii, un loc pustiu, să-ș facă lui un sat, *lângă* Bașeu.

Și hotarul acelui sat, pe undi au umblat întâi Bașeul, la o fântână, iar di la fântână drept la codru și de la ace fântână de vale, pe pârâul Bașeului, până în Pârâul Albu, iar dela Pârâul Alb în sus la codru, arătând că aceasta este a lui tot hotarul și că au fost hotarnici Giurge Fratovschii și Tobuciu.

Marturi: « feciorii noștrii ». Boerii Stan, Mihăilaș, Ioan vornic de Suceava, Vlad și fratele său Cârste, Jurje Fratovschi, Ionașco Jumătate, Brăescul Vlad, Negre vornic, Șendre, Bratul Straovici, Vâlce, Iugșina Stan Bârlici, Stoian postelnic, Olecșan, Stan vistiernicul.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 97.

36

1412 (6920) Aprilie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Giurca Dragotescul ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și

¹⁾ loc șters completat după o trad. din sec. XIX.

i-am dat în țara noastră, în Moldova, două sate, anume Volodăuții și Cernauca de Sus, în dreptul Toporăuților. Acesta să-i fie uric cu tot venitul, în vecii vecilor și copiilor lui și nepoților lui și fraților lui și strănepoților lui și răstră-nepoților lui, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor două sate, pe unde au hotărnicit și au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința noastră a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința copiilor noștri, credința panului Stanislav Rotompan, credința panului Mihailaș și credința panului Oană vornic, credința panului Giurgiu dela Frătăuți, credința panului Jumătatevici, credința panului Vlad vornic, credința panului Negre, credința panului Grinco, credința panului Nestic, credința panului Șandru, credința panului Bratul Straovici, credința panului Iugșa, credința panului Ureacle Petre, credința panului Iliiaș, credința panului Procelnic Stoian, credința panului Olexa, credința panului Domoncuș stolnic, credința panului Stan vistier și credința tuturor boerilor moldoveni.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră sau din copiii noștri, sau din frații noștri, sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu clinească dania noastră și întărirea noastră, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru întărire tuturor acestora, am poruncit credinciosului nostru Brateiu logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Succava, în anul 6920 <1412> luna Aprilie 5.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIII/15.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă, ibid., ms. 5231, f. 115—116 și 117—118.

37

1413 (6921) Iulie 6, Succava.

Cu mila lui dumnezeu, noi Alexandru, adevărat creștin și domn țării Moldovii, cunoscut facem cu această carte a domniei mele tuturor care vor citi-o, sau o vor auzi citindu-se, că de a noastră bună voie și cu inimă credincioasă am dat în stăpânire, cât va trăi, doamnei Anastasia, soacra noastră, satul Coțmanul mare, cu toate cătunele ce țin de el, anume Suhoverhul, Hijvișcea, Davidăuți, cu toate locurile ce țin de ele, până sub satul Valeva, apoi spre Valeva până la pădurea care se chiamă Dumbrava.

Iară după trecerea ei din viață, toate aceste mai sus numite sate să fie în stăpânirea Episcopiei de Rădăuți, a sfântului Neculai, unde sunt îngropați moșii noștri, și să rămâie ca bunuri ale sale, pentru ca sfânta Episcopie să se bucure de venitul lor în veci.

Și la aceasta este credința domniei mele mai sus scrisului doninul Alexandru, creștin bun și credința tuturor boerilor noștri mari și mici: Stanislav Rotopan,

Mihailaş şi Vlad vornic şi paharnic, Ivan vornic, Iuşa, Iliaş, Stan Babici, Giurgiu şi credinţa tuturor boerilor noştri moldoveni.

Iar după viaţa noastră, acela care va fi ales din mila lui Dumnezeu ca domn, să nu schimbe sau să strice această danie şi întăritură a noastră, ei la fel să o întărească. Acela însă, care ar vrea să strice această danie a noastră să fie blăstămat de domnul nostru atotputernic Isus Hristos şi de preacurata lui maică, fecioara Maria şi de cei 12 apostoli şi de cei 318 părinţi dela Nicheia şi să fie asemenea lui Iuda vânzătorul domnului nostru şi să aibă parte cu de trei ori blăslămatul Arie.

Iar pentru mai multă încredinţare şi întăritură, am poruncit credinciosului nostru boer Bratei, al treile logofăt, ca să scrie această carte şi să lege pecetea noastră.

In Suceava, în anul 6921 <1413> luna Iulie 6.

După M. Costăchescu, Doc. moldoveneşti înainte de Ştefan cel Mare, I, p. 101 — 102.

38

1414 (6922) August 2, Suceava.

Cu mila lui d<u>mnezeu, Io Alexandru v<oe>v<o>d, ţării Moldoviei.

Facem ştire cu această a noastră carte tuturor cine va vîdea-o, sau cetin-du-să va auzi-o, că această<ă> drept sluga noastră, giupânul Şandru, au slujit mai înainte la răposăţii niamurile noastre, cu dreptate şi credincioasa sa slujbă, şi acum asemenea slujăşte şi noao, cu dreptate şi credincioasa sa slujbă. Pentru aceia, văzând noi cu dreptate şi credincioasă slujbă, l-am miluit pre dănsul cu osăbita a noastră milă şi i-am dat lui în pământul nostru a Moldovii un sat anume Muntenii Scutaşi, unde iaste cniaz Litu şi Şarban, ca să-i fie lui uric şi soşii sale Marthii şi feciorilor lor, Cozmii, cu tot venitul în veci, nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi prăstrănepoţilor lor şi la tot niamul lor.

Dar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarale vechi, pe unde au fost din ve<a>c.

Şi pre aceasta este credinţa domniei mele de sus pomenită Alexandru v<oe>v<o>d şi credinţa preaiubitul<u>i nostru fiu Iliuş v<oe>v<o>d şi credinţa tuturor fiilor noştri ce ne-au dăruit d<u>mnezeu şi credinţa boerilor noştri a Moldovii: credinţa giupânului Hîscov şi giupânului Hristii şi a fiilor lor, credinţa giupânului Vlad, credinţa giupânului Mihail şi a feciorilor lui, credinţa giupânului Vlad dela Sireti şi a frăţane-su giupânului Hristea şi a fiilor lor, credinţa giupânului Vlad de la Părăul Albu, credinţa giupânului Ioan Jumătate şi a fiilor lui, credinţa giupânului Ioan vor<ni>c şi a fiilor lui, credinţa giupânului Dragoiu, credinţa giupânului Negrea, credinţa giupânului Tăbăciu, credinţa giupânului Iuşii, credinţa giupânului Iliuş păh<a>r<nic>, credinţa giupânului Stan vor<ni>c, credinţa giupânului Dumiceş stol<ni>c, credinţa

lui Dan postelnic și credința tuturor boerilor noștri a Moldovii, mari și mici și a fiilor lor.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în pământul Moldovii, ori din fiii noștri, ori din neamul nostru, ori pe cine va alege Dumnezeu, să nu-i strice lui această danie a noastră, fără de vina lui, mai vărtos să o întărească, fiindcă i-am dat-o lui, pentru slujba lui cea cu credință.

Și spre mai mare tărie acestor de mai sus scrisă, am porocit credinciosului nostru, slugii lui Isaiia, să scrie și să lege această pecetă la cartea domniei mele.

În Suceava, la let 6922 <1414> Avg. 2.

« S'au talmăcit de cătră Andriiu talmăciu *dela* divan, *fost mare căpit<an>*, la anul 1793, Avg. 23 ».

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 108 — 109.

39

1414 (6922) August 2, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră cui o va vedea sau o va auzi citindu-se că această adevărată slugă a noastră pan Toader Pitic, ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova, trei sate: un sat pe Cobâla, unde este casa lui, unde a fost Veriș Stanislav, iar alt sat la gura Jeravățului, unde cade în Bârlad, anume unde au fost cneji Liș și Țiganeștii și al treilea sat pe Bârlad, unde este altă casă a lui unde sânt cneji Tamaș și Ivan. Aceste să-i fie uric cu tot venitul și copiilor lui și fratelui său, Dragul și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lui și neamului lor, în veci.

Iar hotarul acestor trei sate cu toate hotarele lor cele vechi, pe unde au folosit din veac. Acesta să-i fie neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta, credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului meu fiu Iliăș voevod și credința tuturor copiilor mei, dăruiți de Dumnezeu și credința boerilor noștri moldoveni: credința panului Grinco și a copiilor lui, credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vlad și a fratelui său Cârste și a copiilor lor, credința panului Vlad *dela* Pârâul Alb și a copiilor lui, credința panului Ioan Jumătate și a copiilor lui, credința jupanului Ion vornic, credința jupanului Dragoi, credința jupanului Negre, credința jupanului Giurgiu *dela* Frătăuși și a copiilor lui, credința jupanului Vâlce, credința jupanului Tabuci, credința jupanului Iugșa, credința jupanului Iliăș cîașnic, credința jupanului Stan vornic, credința stolnicului Domincuş și credința lui Dan postelnic și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici și a copiilor lor.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră a Moldovei, sau din copiii noștri sau din neamul sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu, acela să nu-i cîltimească dania noastră, fără vină lui, ci să-i întărească și să-i împu-ternicească, pentru că i-am dat pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare întărire a acestora <tuturor>¹⁾ celor scrise mai sus, am poruncit slugii noastre Isaia Gărdovici, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6922 <1414> luna August 2 zile.

Acad. R.P.R., C/131.

Orig. slav. perg., pecete cîzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 122—123.

40

1414 (6922) Decembrie 20, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cilindu-se, că această adevărată slugă a noastră pan Crăciun Belcescul a slujit mai înainte sfîntrăposașilor noștri înaintași, cu dreaptă și credincioasă slujbă și astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat în țara noastră, Moldova, două sate uric, cu tot venitul, pe Pârâul Alb unde este casa lui din veac și alt sat, Negoești, între Totoești și între Levet Miclouș, ocinele lui, uric lui și copiilor lui, anume Petru și Ivan și Iosif și Andriiaș și copiilor acestor 4 frații, asemenea și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui.

Iar hotarul lui, începînd dela Levet, la malul pârâului, o movilă săpată, de acolo drept la <câmp>¹⁾ la o movilă săpată, apoi drept la marginea dumbrăvii dela Totoești, la marginea dumbrăvii, la o movilă săpată, apoi drept în mijlocul câmpului, la o movilă săpată, apoi drept la malul pârâului, iarăși la movila săpată, apoi peste pârâu și peste dealul cu pădure, la vale, mai sus de fântână în bucovina dela Hlapești, apoi la bucovina din jos, apoi dela capătul acestei bucovine mici din jos, de vale la deal, până mai jos de drumul ce vine dela Hlapești, apoi drept peste pârâu, apoi drept peste bucovina dela Serbea, apoi drept la capătul câmpului dela Vlad, apoi la deal, până la . . .). Acesta este tot hotarul, neclintit, niciodată în vécii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința fiului domniei mele, Iliaș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail, credința panului

¹⁾ loc rupt în orig.

Hrinco, credința jupanului Oană vornic de Suceava, credința panului Vlad dela Pârâul Alb, credința jupanului Vlad dela Siret, credința panului Cârstea, credința panului Negrea, credința panului Iliăș ceășnic, credința panului Vâlcea și credința panului Drăgoi, credința panului Petru Ureacle, credința panului Șandru, credința panului Stan vistier, credința lui Dan postelnic și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar <după viața noastră>¹⁾ cine va fi domn în țara noastră Moldova, din copiii noștri sau pe cine îl va alege Dumnezeu <să fie>¹⁾ acela să nu-i clinească fără vina lui, ei să-i întărească și să-i imputernicească, pentru că i-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a acestor toate de mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, Isaia Gărdovici, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6922 <1414>, luna Dechemvrie 20, în ziua sfântului Ignat, purtătorul de Dumnezeu.

Acad. R.P.R., C/1.

Orig. slav., perg., pecete căzută.

Cu o copie slavă și o trad. rom., *Ibid.* ms. 5231, f. 126—129 și alte două trad. rom. Arh. St. Iași, XI/1 și GDXVII/2.

41

<1415>.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor cări o vor vedea sau o vor auzi citindu-se; că acestor adevărate slugi ale noastre, Nichita și Dobre zugravi, le-am dat în țara noastră, în Moldova, două sate pe Drâslivița, anume Crainicești și alt sat, anume Leuceșești, să le fie uric, cu tot venitul lor și copiilor lor și nepoșilor lor și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor lor și neamului lor, cine se va alege mai aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor două sate, începând din deal, la doi stejari îmbinați dela pământ și de acolo drept la deal, peste pârâu, la stâlp și de acolo drept la stejar, la dumbrăviță și de acolo drept peste pârâu lui Dobrotici, la stejar, la marginea pădurii și de acolo drept la deal, la stâlp, apoi drept pe deal la stejar la Cridă, apoi la fântânile dela pârâu lui Ivan și dela fântâni, drept la dealul Dodului, la movilă, apoi drept peste pârâu Dodului la dealul Prutului, la movilă, apoi unde coboară drumul Răbaiei și de acolo pe dealul Prutului, la movila Rusului, apoi pe acest deal la a patra movilă mică iar dela această movilă deacurmezișul la dealul Dodului, la un stâlp și de acolo deacurmezișul peste pârâu lui Ivan, la deal, în stâlp și de acolo la stâlpul care este între Crainicești și Fetoști și de acolo peste pârâu Crainicului, la deal, la un stejar,

¹⁾ loc rupt în orig.

și de acolo pe deal în sus, până la pădurea Lohanului. Acesta le este tot hotarul, pe unde le-a făcut Dolh Dragomir, trimis de domnia mea.

Iar pe acest hotar, dacă vor avea puțină să întemeieze sate, să-și întemeieze cu această mai sus scrisă întărire.

Iar ei ne vor zugrăvi, pentru aceste două sate, două biserici, una din Târgul de Jos și alta, care va fi voia noastră, afară de bisericile dela Rădăuți, sau o casă sau un pridvor.

Iar pentru mai mare întărire am poruncit să atârne pecetea noastră cea mică, de această carte a noastră, dar cu această întărire întărim, ca și cu pecetea noastră cea mare, până când vor sfârși lucrul nostru mai sus scris. Iar când vor sfârși aceasta noi le vom atârna pecetea noastră cea mare.

Iar la aceste toate, credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail, credința panului Grinco, credința panului Oană vornic de Succava, credința panului Dragoș, credința panului Negrea, credința panului Giurgea, credința panului Iliș ceașnic, credința panului Vâlcea, credința panului NESTEAC, credința panului Șandru, credința panului Dragoi dela Tulova, credința panului Tobuci, credința panului Stan Popovici, credința panului Dan postelnic, credința panului Domoncuș stolnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine ar fi domn al țării noastre Moldova sau din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau <pe cine va alege dumnezeu să fie>¹⁾ acela să nu clintească dania noastră <ci să întărească>¹⁾ și împuternicească.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor <mai sus scrise, am poruncit slugii>¹⁾ noastre, credinciosului Ișaiia logofăt să scrie și <să atârne pecetea noastră, la această carte a noastră>¹⁾....²⁾.

Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 295.

Copie slavă.

Datat după lista boerilor.

42

1415 (6923) Aprilie 13, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, pentru că a binevoit domnia mea cu bunăvoia mea și pentru pomenirea sfântorăpoștilor părinților noștri și pentru pomenirea și sănătatea domniei mele și a copiilor domniei mele și am dat mănăstirii panului Ivan vornic, uspenia sfintei născătoare de dumnezeu, care este la Humor, un sat la obârșia

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ sfârșitul documentului și data rupte.

Solonțului, unde au fost Tatomir și Pârtea și seliștea lui Dionis. Toate aceste să fie mai înainte zisci mănăstiri uric cu tot venitul, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Și am pus zavescă 50 de ruble de argint curat celor care au stăpânit acest sat și copiilor lor și întregului lor neam, cine ar începe cu sfada sau pără sau cu orice fel de răutate, în orice zile și ceasuri, acela să plătească aceste 50 de ruble de argint curat.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri, credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Hrinceo și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Vlad și credința fratelui său pan Cârstea și a copiilor lor, credința panului Vlad dela Pârăul Alb, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Dragoi dela Tulova și a copiilor lui, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Ion Jumătate și a copiilor lui, credința panului Iliș ceașnic și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Stan vistier, credința panului Stan Popovici, credința panului Stan Bărlici, credința panului Dan postelnic, credința panului Domoneuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să întărească și imputernicească, pentru că i-am dat cu toată bunăvoia. Iar cine ar voi să clinească aceasta, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Aric.

Și pentru mai mare întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit acestui credincios al nostru, Isaia logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava, în anul 6923 <1415> Aprilie, 13.

Acad. R.P.R., LXXXV/41.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o copie slavă, ibid., ms. 5231, f. 129—131.

43

1415 (6923) Aprilie 14.

Alexandru voevod arată că a sa adevărată soție Ana, de a ei bună voie și cu bună știre, chiar înaintea morții sale, a dăruit mănăstirii Buna Vestire, care-i la Moldovița și unde este egumen Vasilie, satele anume Vaculinții și

unde Zărână și-a făcut seliște supt pădure, ca să fie acestei mănăstiri uric, cu toate veniturile.

De aceia domnia sa, după voia și dania soției sale, a dat, după moartea ei aceste sate, să fie acestei mănăstiri uric, cu toate veniturile.

Hotarele acestor sale să fie după vechile hotare, pe unde din veac au umblat, neschimbate niciodată.

Blăstăm împotriva acelor ce ar strica dania.

6923 <1415> Aprilie 14.

După M. Costăchescu. Doc. moldovenești. Inuinte de Ștefan cel Mare. I. p. 119 — 120.

44

1415 (6923) Iulie 12.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn a toată țara Moldovlahiei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, că noi înșine și cu sfatul nostru și cu bună voia noastră, am gândit și am făcut pomenire și pentru sufletele întru sfântărașoșilor înaintașilor noștri și pentru sufletul nostru și sănătatea noastră și pentru sufletele copiilor noștri și pentru sănătatea lor și am dat mănăstirii uspenici preasfintei născătoarei de dumnezeu care este la Bistrița, unde este Dometian un sat...¹⁾, anume satul lui Opris și a lui Oană nepotul său, să fie uric acestei mănăstiri cu tot <venitul>¹⁾ dela mic până la mare și cu straja, și nimeni altul să nu cuteze să se încerce întru nimic.

Încă pe lângă aceasta au dăruit boerii noștri credincioși, pan Ion vornic de Suceava și pan Negrea și pan Ion Jumătate și din drept credincioasa <lor> vislujenie, pe care o au dela noi și a dat pan Ion vornic satul său Xini și Voina și pan Ion Jumătate deasemenea a dat satul pe care l-a avut pe Cracău...¹⁾, anume unde a fost¹⁾ cneaz...¹⁾ a dat satul său unde îi <este> casa¹⁾ aceste sate să fie cu sârguință și am dat aceste sate acelei <mănăstiri>¹⁾ dreaptă <ocină>¹⁾ și cu tot venitul în veci.

Iar hotarul <acestor sate>¹⁾ cu toate <vechile lor hotare>, pe unde au folosit <din veac>.

Iar la aceasta este credința domnici noastre și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Iliș voevod și credința tuturor boerilor noștri: credința jupanului Mihail, credința panului Hrinco, credința panului Vlad dela Siret, credința jupanului Oană <vornic>¹⁾, credința panului Vlad dela Pârâul Alb, <credința>¹⁾ panului Oană Jumătate și panului Negrea și a panului Dragoi și panului Șandra și credința jupanului Cârstea și credința <panului> Dragoș și credința lui Iliș ceașnic și a lui Dan postelnic și a lui Domencuș stolnic și credința tuturor boerilor noștri și a copiilor lor și mari și mici.

Dacă cineva ar cuteza sau în viața noastră sau după moartea noastră să ia această danie a noastră ori în ce chip dela mănăstirea preacuratei născă-

¹⁾ loc rupt în text.

toare de dumnezeu care este la Bistrița sau din copiii noștri sau din nepoții noștri sau din rude sau pe cine il va alege dumnezeu să domnească după noi pe vremuri și va lua acle sate dela mănăstirea preasfintei născătoare de dumnezeu, acela să aibă părășă și răzbunătoare pe preasfânta stăpâna noastră de dumnezeu în acest veac și în cel viitor la cumplita și înfricoșata zi a judecății și a răsplăței și să-și moștenescă blestemul tuturor celor care din veac au plăcut bine lui dumnezeu și să fie anatema și catathema a diavolului.

Și pentru întărirea acestor mai sus scrise, am poruncit slugei noastre, Isaia logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte.

În anul 69(23) <1415> indictionul 8, luna Iulie 12.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIX/2.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Data completată după sfatul boțerilor și după indiction.

45

1418 (6926) Ianuarie 15, Baia.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată Maicolea, fiica lui Stoian, cu fiii săi, cu Cozma și cu Sân și cu nepoții săi, cu Balotă și cu Dragoș au pârât pe Vlad și pe Cârstea din Solca, că acest sat dela Solca a fost ocina lor și nu l-au putut dobândi. Iar Vlad și Cârstea s'au îndreptățit. Iar Maicolea, cu fiii săi și cu nepoții săi, au lăsat înaintea noastră, pe Vlad și Cârstea în dreptă avere și au îndreptățit pe Vlad și pe Cârstea înaintea noastră, chiar cu limba lor.

Și noi am pus lui Vlad și Cârstea zavezcă vecinică, optzeci de ruble de argint curat și copiilor lor și fraților lor și nepoților și strănepoților și întregului lor neam, cu Maicolea și cu copiii ei și cu nepoții ei și cu tot neamul lor. Cine din ei va începe cu ceartă sau cu pără sau cu orice fel de răutate pentru acest sat, acela să plătească zavezcă aceste 80 de ruble.

Și la aceasta au fost mărturie: pan Oană vornic, pan Giurgiu dela Frătăuți, pan Dragoș, pan Oană, Stan vistier, Dan postelnic, Popșa Mihail, Dămăncuș stolnic, Oană Bărbosul.

A scris Isaia logofăt la Baia, în anul 6926 <1418> luna Ianuarie 15.

Muzeul Reg. Suceava, nr. 1724.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 134—135.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași, III/29.

46

1418 (6926) Martie 17, Târgul de jos, (Roman).

Cu mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn țării Moldovii, cunoscut facem și cu această scrisoare a noastră tuturor, cari ar căuta la dânsa, sau ar

auzi-o cetindu-se, că a venit înaintea domniei noastre credinciosul boier, Sân Bârlăci, și de a sa bună voc și cu gând bun, din a sa cinstită și credincioasă răsplată, pe care tatăl său Bârlă a câștigat-o prin dreaptă și credincioasă slujbă dela domnii ce au fost mai înainte de noi și a dat mănăstirii Buna Vestire curatei născătoare de dumnezeu, numită Moldovița, două sate, anume Provorotie și Oprîșinți, ca să fie mănăstirii numită mai înainte uric, cu tot venitul, neschimbat niciodată în veac.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele, pe unde din veac au umblat.

Și la aceasta este credința domniei mele, mai sus scrisului Alexandru voevod și credința prea iubitului fiu al domniei noastre, Ilie voevod și credința tuturor boierilor noștri moldoveni.

Și cine ar vrea să strice această danie și întăritură, să fie blăstămat de domnul dumnezeu, de preacurata lui maică și de toți sfinții cari au trăit după poruncile lui dumnezeu, acum și în veacul viitor și să fie asemenea lui Iuda Iscarioteanul și blăstămatului Arie.

Și pentru mai mare lăria și întăritura tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credincioasei slugi, pan Isaiea, să scrie și să le lege pecetea noastră cătră această carte a noastră.

În Târgul-de-jos, în anul 6926 <1418> luna Martie 17.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 129.

47

1419 (6927) Aprilie 8, Suceava

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acești adevărați fii ai panului Ștefan Borălovici, anume Dragomir și Ioanăș, au slujit mai înainte sfântrăposăților înaintașilor noștri cu dreaptă și credincioasă slujbă, azi ne slujesc nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceia noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebită milă, le-am dat în țara noastră, în Moldova, trei sate în Câmpul lui Dragoș, pe Nechid un sat, unde este casa lor, alt sat Pașcani, al treilea sat Dragotești și un sat pe Tazlăul Sărat, anume Provozești și Poiana lui Oprîșdela, Pârău pe Tazlăul Mare. Acestea să le fie lor uric, cu tot venitul, în vecii vecilor, lor, nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate, pe unde le-au făcut hotar pan Șandrișor și pan Iliăș ceașnic.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Milail, credința panului Hrinco, credința panului Negrea, credința panului

Oană vornic, credința panului Vâlcea, credința panului Giurgiu Jumătatevici, credința panului Isaia, credința panului Iliș ceașnic, credința panului Domoncuș stolnic, credința panului Stan Bârlici, credința panului Stan vistier și credința tuturor boerilor moldoveni.

Iar după viața noastră cine va fi domn în țara noastră sau din copiii noștri sau dintre frații noștri sau oricine, acela să nu le clintească dania noastră și întărirea noastră, fiindcă le-am dat pentru slujba lor dreaptă și credincioasă.

Iar pentru întărirea tuturor celor de mai sus am poruncit credinciosului nostru, Ivașco Bratcevicu logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Suceava, anul 6927 <1419> Aprilie 8.

Arh. St. Buc., Tazlău, IV/1.

Orig. slav, perg., pecete lipsă.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

48

1420 (6928) Aprilie 25, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată :lugă și credincios boier, pan V(na') vornic, a slujit mai înainte sfântăroșoșilor noștri înaintași cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră în Moldova satele anume : Corneștii²⁾ și Mielăușești și Loznova și Săcărenii și Dvornicenii și Dumeștii și Tinaștii³⁾ și Lavreștii și Sadova și Homiceștii. Toate acestea să-i fie dela noi uric cu tot venitul lor, lui și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstră-nepoșilor lui și întregului lui neam, cine se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate care sunt pe Băcovăț, începând dela mănăstirea lui Vârzar, pe deasupra prisăcii lui Acibeço pe vârful Gorodiștei, la vârful Lozovci, la podul lui Gârlanici, dela Fântâna Mică până la Fântâna Mare, iar dela Fântâna Mare, pe deasupra la Poiana Târnovului, dela Poiana lui Chiprian, morile lui la Băcovăț, din lunca cea mică și către Poroseci și dela Poroseci la gura Pitușcăii, la Seliștea lui Tigomir, iar dela Seliștea Tigomir pe deasupra Homiceștilor și pe la obârșia Sadovei și dela obârșia Sadovei, la gura Conelii, iar dela gura Conelii pe deasupra, la mănăstirea lui Vârzar.

¹⁾ Într'un suret din 1811 « Vană ».

²⁾ Într'un suret din 1811 « Corniceștii ».

³⁾ În trad. veche : « Tigăneștii ».

Și în acest hotar să-și întămeieze prisăci, câte va putea să întămeieze. Și îi întărim hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Ilieaș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Grinco și a copiilor lui, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Giurgiu staroste și a copiilor lui, credința panului Stan vistier, credința panului Ivan Detco, credința panului Ivan Opriș, credința panului Domoncuș stolnic, credința panului Sendre și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Iliș, credința panului Vâlcea, credința panului Mândricica, credința panului Dan ceașnic, credința panului Nesteac și a copiilor lui, credința panului Stoian Procelnic, credința panului Ciurbă și credința tuturor hoierilor moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine dumnezeu îl va alege domn în țara noastră, Moldova sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu clinească dania noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa slujbă a tatălui său și pentru slujba lui.

Și pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Isaia logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră, la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6928 <1420> Aprilie 25 zile.

După Venelin, Vlahobolg gramotf, p. 60—62.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 139—141.

49

1421 (6929) <Decembrie 13>.

† Noi Alexandru voevod, domnul țării Moldovei și deasemenea și noi Iliș voevod, fiul lui Alexandru voevod, domnul țării Moldovei și noi boierii domnului nostru Alexandru voevod: pan Mihail dela Dorohoiu, pan Vană vornic, pan Grinco, pan Negrea, pan Draguș, pan Giurgiu, pan Vâlcea, pan Șandru, pan Mudriica, pan Iliș, pan Popșa, pan Nesteac, pan Dan, pan Isaia, pan Stan Bârlici și fratele său Vană, pan Cârstea, pan Oprișac, pan Damacuș, pan Lațco Boț și fratele lui, Miclouș, pan Ioaniș, pan Nan Vană, pan Procelnic, pan Budul, pan Ciurbă, pan Ivan Detco, pan Vană Poraul, pan Corlat, pan Ștefan Stravici și fratele său Giurgiu, pan Uncleat și fratele său Tatomir, pan Miclouș, pan Bogdan, pan Iachim Calianovici, pan Goraț și fratele său Stanislav, pan Bârlicico, pan Dragomir Vranici, pan Hodeco și fratele său Lev, pan Boris Golovăț, pan Boris Braevici, pan Danciul Julici, pan Stroișor Drujă, Stanislav Milișev, Bob Oprișac, Lațco posadnic, Gudici, Dumitru Badevici, toți mari și mici.

Facem cunoscut cu această carte a noastră fiecăruia care o va vedea sau o va auzi citindu-se, cui li va fi de trebuință aceasta, că am dat de bună voia noastră și nesiliți de nimeni, Târgul Siret și Volhovățul și cu satele și cătunele, cu morile și cu iazurile și cu vămile și plățile și cu dările, cu câștigul și veniturile și cu toate foloasele cari se țin de acest târg de Siret și de Volhoveț, neluându-ne nimic îndărăt și pentru viitor le-am dat, cât va fi în viață, surorii domnului nostru, Craiului Poloniei și altor țări și marelui cneaz Alexandru astfel numit, Vitovt, cneaghinei Rimgalia, fosta soție a noastră.

Pe lângă aceasta în fiecare an șese sute de ducați de aur sau galbeni roși ungurești, împărțiți în două: trei sute în ziua sfântului apostol Petru și la nașterea lui Hristos alți trei sute, cât va fi în viață. Aceasta li vom da și făgăduim să împlinim și să ținem toate aceste, cum e scris în această carte, pe cinstea noastră și pe credința creștinească, fără înșelăciune și fără viclenie.

Iar dacă nu vom da acești zloți în fiecare an, la ziua și vremea hotărâte scrise în această carte, atunci vom mai da craiului Poloniei, domnului nostru alți șese sute de ducați de aur sau galbeni roși ungurești. Iarăși dacă nu vom plăti adevărații galbeni și ceilalți șese sute de galbeni adăugați, atunci craiul, domnul nostru va scoale acești douăsprezece sute de galbeni dela negustorii noștri și dela pământeni¹⁾ noștri, li va lua și li va trage, atâta vreme cât va trebui ca să îplinească dreptul și galbenii de adaus, fostei noastre soții, cneaghinei Rimgalia, iar noi despre aceasta vom tăcea.

Iar boierii țării Moldovei, scriși pe nume în fruntea acestei cărți, ca martori, făgăduim și răspundem pe cinstea noastră și pe credința creștinească, că domnul nostru Alexandru voevod țării Moldovei și cei ce vor fi după dânsul, vor împlini, ca și noi slugile lor scrise mai sus în această carte.

Iar pentru întărirea acestui cuvânt, am atârnat și pecețile noastre la această carte.

In anul 6929 <1421>.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIII/17.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută. Luna după trad. latină Acad. R.P.R., Fotografii, V/51.

Cu o copie slavă, ibid., ms. 5231, f. 142—148.

50

1422 (6930) Martie 2, Neamț.

† Din mila lui Dumnezeu, eu Alexandru voevod și domn a toată țara Moldovlahiei. Facem cunoscut celor ce vor vedea această scrisoare sau o vor auzi, că a binevoit domnia mea cu bunăvoia mea cea bună și pentru pomenirea sfântrăposașilor părinților domniei mele și pentru sufletul și sănătatea domniei

¹⁾ « pământeni » In orig. « Zemleanchi ».

mele și am dat mănăstirii înălțării domnului și dumnezeului și mântuitorului nostru, cea de la Neamț, unde este stareț chir Siluan, două sate, un sat pe Moldova, anume Budzești, și altul pe Topolița, Seliștea lui Nenovici ca să-i fie acestei mai înainte zise mănăstiri uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat care este pe Moldova, cu toate hotarele vechi, din toate părțile, pe unde a folosit acest sat din veac. Iar hotarul acestei seliști, care este pe Topolița, începând dela un teiu, pe hotarul vechi al lui Giurgiu, la movilă, apoi dela movilă, deacurmezișul la fântână, apoi dela fântână, drept la pârâu, pe pârâu la vale, la capătul de jos al vârtopului, la Ruptură¹⁾, apoi dela Ruptură deacurmezișul la movilă, unde este o salcie lângă drum, apoi pe drum la vale, la pârâul ce curge din vie, pe pârâu la vale, la un mesteacăn, care este pe malul Topoliței. Acesta îi este tot hotarul, pe unde au hotărnicit pan Mândricica și pan Dan ceașnic și Neagoe gramatic.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail, credința panului Oană vornic de Suceava, credința panului Grinco, credința panului Dragoș, credința panului Negrea, credința panului Mândricica, credința panului Mihail Popșa, credința panului Dan ceașnic credința panului Ivan Detco, credința panului Domoncuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau ori pe cine va alege dumnezeu, acela să nu clinească dania noastră. Iar cine ar încerca să clinească, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru și de preacurata lui maică și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie.

Și pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe gramatic, să scrie și să atârne pecetea noastră, la această carte a noastră.

La Neamț, în anul 6930 <1422> Martie 2.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXIX/2.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu două trad. rom., una din 1794 Februarie 17.

Și o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5321, f. 149—151.

51

1422 (6930) August 20.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovii. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

¹⁾ « Ruptură » rom. în orig.

vor auzi citindu-se, că am binevoit, cu bună voia noastră și am făcut pentru sufletele sfântrăposaiilor noștri înaintași și pentru sănătatea domniei mele, am dat mănăstirii dela Bistrița, uspenia preacurarei născătoare de dumnezeu, vama dela târgul Bârlad, să fie acestei mănăstiri uric, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința prea iubitului meu fiu Iliș voevod și credința tuturor copiilor domniei mele și credința boierilor domniei mele: credința jupanului Mihail și a copiilor lui, credința jupanului Grinco și a copiilor lui, credința jupanului Ivan vornic și a copiilor lui, credința jupanului Negrea, credința jupanului Vâlcea, credința jupanului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Dan, credința panului Iliș, credința panului Isaia, credința panului Cârstea, credința panului Sanco, credința panului Stan vistier, credința stolnicului Dămăcuș, credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie aceia să nu clinească dania și înscrisul nostru, ci să o întărească. Iar cine ar încerca să clinească, aceluia să-i fie pârâșe preacurata născătoare de dumnezeu și să fie blestemat de domnul dumnezeu mântuitorul și de toți sfinții.

A scris Cupcici Icofăt, în anul 6930 <1422>, August 20.

Arg. St. Buc., M-rea Galata, XI/1.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 152—156.

Pe verso însemnare contemporană «vama din târgul Bârladului».

52

1422 (6930) Decembrie 25.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Boguș ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceia noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat un sat, în țara noastră în Moldova, Cuciur unde a fost vataman Gherman. Acesta să-i fie uric, cu tot venitul, în veac și tatălui său, pan Nestecac și copiilor lor și fraților lor și nepoților lor și strănepțeților lor și răstrănepoților lor, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința fiului domniei mele, Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința tuturor boierilor noștri: credința panului Mihail, credința panului Vană vornic și copiii lui, credința panului Grinco și copiii lui, credința panului Draguș și copiii lui,

credința panului Negrea, credința panului Vilcea, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Șandru și a copiilor lui, credința panului Mudricica, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan ceașnic și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Damacuș stolnic și a copiilor lui și credința tuturor boerilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, fie din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine va alege dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, pentru că li-am dat pentru dreapta lor slujbă.

A scris Mihail gramatic, în anul 6930 <1422> Decembrie 25.

Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 157 – 159.

Două copii slave, după orig. slav, perg.

53

1423 (6931) Martie 12, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul Balin, a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceia noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova; trei sate pe Putna, anume: unde este casa lui, alt sat unde a fost Lupșe, al treilea unde este vadul la Putna, să-i fie uric, cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților și fraților lui, cine va fi cel mai de aproape, în veci.

Iar hotarul acestor trei sate să fie după hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința noastră și credința fiului nostru Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail dela Dorohoi și a copiilor lui, credința panului Grinco și a copiilor lui, credința panului Ivan vornic și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Vâlcea, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Popșa și a copiilor lui, credința lui Stan vistier, credința panului Oprișac și a copiilor lui, credința lui Ivan Dedco, credința lui Dămăcuș stolnic, credința lui Procelnic, credința lui Ciorbă, credința tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici,

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din frații noștri sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să le întărească, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă, să nu le clinească niciodată în veci.

Iar pentru mai mare întărire a acestei cărți am poruncit slugii noastre, credinciosului Cupcici logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6931 <1423> luna Martie 12.

Acad. R.P.R., XLVI/15.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

Cu o copie slavă, Ibd., ms. 5231, f. 161—162.

54

1423 (6931) Martie 31, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul Vană Popșa a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De accia, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova, două sate pe Rebricea, un sat anume Sârbii, iar alt sat mai jos, satul lui Moišă Filosoful, ca să-i fie uric cu tot venitul și fratelui său, Moišă Filosoful și copiilor lui Vană și fraților lui Vană și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și fraților lui, cine va fi mai apropiat.

Iar hotarul acestor două sate să le fie după hotarul vechiu pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința fiului domniei mele, Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința tuturor boierilor noștri: credința panului Mihail dela Dorohoi și a copiilor lui, credința panului Grinceo și a copiilor lui, credința panului Vanca vornic și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Vlcea, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan ceașnic și a copiilor lui, credința panului Isaia logofăt și a copiilor lui, credința panului Mundricica, credința panului Ivan Dedco, credința panului Dămăcuș stolnic, credința panului Stan vistiernic, credința panului Iacuș vistiernic și a copiilor lui, credința panului Procelnic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Stravici și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici, credința panului Șerbea dela Vaslui, credința panului Mihail Popșa și a copiilor lui, credința panului Ciurbă și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mariși mici, neclintit niciodată, în veci.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din frații noștri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a acestei cărți am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Cupeici logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Onța gramatic în Suceava, în anul 6931 <1423> luna Martie 31.

Acad. R.P.R., ms. 5231, p. 163—167.

Copie slavă după orig. slav. perg., pecete atârnată.

55

1423 (6931) Aprilie 15, Suceava.

† Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat Veriga vataman s'a pârât cu fiii lui Rotâmpan, pentru hotar. Deci noi am trimis pe boierii noștri, Lațco și Corlat. Dar fiii lui Rotâmpan au dat hotar lui Veriga din pământul lor, înaintea acestor boieri ai noștri, de a lor bună voie și i-au pus acestuia hotare, începând dela drumul Băii până la Movila lui Rotâmpan, dela movilă în sus de stejar, apoi drept la vale, mai sus de movilă. Acest hotar să le fie neclintit, în veci.

Iar care dintre ei ar începe orice fel de răutate sau ceartă pentru acest hotar, oricând, acela să plătească zavezcă o sută de galbeni ungurești.

Scriș la Suceava, în anul 6931 <1423> Aprilie 15.

Acad. R.P.R., Fotografii I/5.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Altă fotografie, ibid., XXIII/18.

56

1424 (6932) Februarie 16, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat popa Iuga ne-a slujit nouă credincios. De aceea noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră un sat, lângă Baia, anume Buciu-meni, ca să-i fie uric, cu tot venitul, lui și copiilor lui și fratelui său, Nan și copiilor lui și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

<Iar>¹⁾ hotarul acestui sat, începând dela movila <care>¹⁾ este în deal, pe drum la vale, până la stejarul cel gros, iar dela stejar până la pârâu, iar din pârâu la capătul tufișului, iar dela capătul tufișului, până în drumul ce merge dela Stan până la Baia, apoi pe drum, până la pârâul ce merge <a>¹⁾

¹⁾ loc rupt în orig.

Radeșani, lângă Stăniga, apoi cade mai sus în alt pârâu, de acolo la stejarul ce este la . . .¹⁾, de acolo în sus pe pârâu, dela un stejar la alt stejar, iar de acolo la salcie și de acolo înapoi pe drumul <care>²⁾ merge la Baia, până în hotarul Băii, de acolo pe câmp, până în hotarul lui Dragoș și de acolo înapoi la dumbrevă, în movila cea mare. Aceasta este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Iliș voevod și credința copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Grinco și a copiilor lui, credința panului Ivan vornic de Suceava și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Vâlcea, credința panului Giurgea și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Mihail Popșa și a copiilor lui, credința panului Dan ceașnic și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic și a copiilor lui și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a acestor toate mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe gramatic, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6932 <1424> Fevruarie în 16.

Muzeul din Fălticeni, Orig. slav, perg., pecete atârnată.

O fotografie la Acad. R.P.R., Fotografii, II/3.

Cu o copie slavă, *ibid.*, ms. 5231 f. 170—173 și o trad. rom *ibid.* f. 174—176 și 178;

Cu o trad. rom. din 1785 la Arh. St. Iași, CDXII/1.

57

1424 (6932) <August 26>.

6932 <1424>. Un uric dela Alexandru vod<ă>, întăritură Stanciului David pe satul Badeuții dela Prut<și>²⁾ trei sate la Putna, *al lui Stanciul*³⁾ și satul *lui Purcel*⁴⁾ și satul Mărinii, sa să-i fie drepte ocini și moșii stătătoare în veci. Anume boiarii a lui Alexandru vod<ă>: Cupciciu⁵⁾ mare logofăt, Mihail dela Dorohoi cu fii săi, Grinca, Negrul vor<nic>, Giurge, Vilcea, Dragoș, Iliș,

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ și — șters în copie.

³⁾ « Stanciulovo » în text.

⁴⁾ « Purcelovo » în text.

⁵⁾ « Cubciciu » în text.

Mandricicu, Nesteca, Danul, Isaiia pah<arnic>; Ciurba, Damancușa¹⁾ stol-
<nic>, Știubora.

Arh. St. Buc., ms. 628, f. 545 v.

Rezumat rom., din prima jumătate a sec. XVIII.

58

<1424—1425> Septembrie 4, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu noi, Alexandru voevod, <domn>²⁾ al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră cui o vor vedea sau o va <auzi>²⁾ citindu-se, că această adevărată slugă a noastră <boier>²⁾ Bărbosul, ne-a slujit cu <dreaptă>²⁾ și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și <i-am dat>²⁾ în <țara noastră>²⁾ un sat pe Șumuz, unde este casa lui, ca să-i fie lui uric, cu tot venitul, până când va fi în viață. Iar după viața lui, <să fie>²⁾ femeii <lui>²⁾, Marena și nepoatelor ei, Anuța și Stana și copiilor <lor>²⁾ și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, dinspre Boboș, după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit; iar dela hotarul lui Boboș, la vale pe Șumuz, până la gura lui și jumătatea Poienii lui Zlătaru. Acesta este tot hotarul lui.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Grinco și a copiilor lui, credința panului Negre vornic, credința panului Ivan dela Tulova și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Nestiac și a copiilor lui, credința panului Isaiia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Mândricica, credința panului Stan vistier, credința panului Cupeici logofăt, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui, credința panului Domoneuș stolnic și a copiilor lui și credința tuturor boierilor noștri moldoveni <și>¹⁾ mari și mici.

<Iar după viața noastră>¹⁾ cine va fi domn al țării noastre <sau dintre>¹⁾ copiii <noștri sau din>¹⁾ neamul <nostru>¹⁾ acela să nu le <clintească> dania <noastră, ci să le >întărească și să le imputernicească, pentru că <i-am dat-o> pentru dreapta <și credincioasa>¹⁾ lui <slujbă>¹⁾.

¹⁾ «Damașcușă» în text.

²⁾ loc ștears, ilizibil în orig.;

³⁾ omis în orig.

Și pentru mai mare înlărire a <tuturor acestora>¹⁾ mai sus scrise <am poruncit slugei noastre, credinciosului> Neagoe gramatic, să scrie și să atârne peceata noastră de această carte a noastră.

...¹⁾ Suceava în anul 6...¹⁾ luna Septembrie .1. <Pe verso însemnare slavă din sec. XVIII> « Pentru Țigani »²⁾

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Orig. slav, perg.

Cu o trad. rom.

59

1424 (6932) Octombrie 9, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut <cu această> carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, <că acestor adevărate> slugi ale noastre, Todar și Lie, le-am dat lor un <loc pe Tazlău> lângă râu, la obârșia lui, la pod și unde iese ele din pădure, mai sus de podețul Melastilor să-și așeze și să întemeieze o mănăstire să le fie lor uric de ctitorie, neclintit, lor și copiilor lor și întregului lor neam în veac.

Iar hotarul acestui loc să fie după hotarul vechi, pe unde i-a hotărnicit pan Giurgiu globnic.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliăș voevod și credința tuturor boierilor noștri.

A scris, <Onța>³⁾ la Suceava, în anul 6932 <1424> Octombrie. 9

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, vol. II, pag. 593.

60

1425 (6933) Ianuarie 30, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Ștefan Zugraf, ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceia noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova, patru sate pe Miletin, anume Berchișeștii și Eremieșli și Popești și unde este jude Pașco, aceste să-i fie uric, cu tot venitul, în veci neclintit și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui. Iar dacă nu va avea copii, acestea să fie fraților lui și copiilor lor și nepoților lor, și strănepoților lor, după moartea lui.

¹⁾ loc șters, ilizibil în orig.

²⁾ « Pentru Țigani », așa în orig. deși actul nu se referă la Țigani.

³⁾ Onța, lectură nesigură.

Iar hotarul tuturor acestor patru sate, începând de unde cade Zăpodia lui Băloș în Miletin, pe această zăpodie în sus, la movila care se numește a lui Băloș, apoi peste movilă la Vicole, apoi la altă ruptură, de acolo drept la movila care este în susul tuturor obârșiilor, apoi la vale, pe deal, până la altă movilă, peste vale până la obârșie, apoi la altă vale, apoi pe această vale în jos, până la Miletin, apoi peste Miletin, drept la movila ce este în sus de fântână, dela această movilă mai jos de fântână, până la pisc, de acolo în vale, lângă Dumbravă Căprii, apoi în sus, pe vale lângă frasinii până la obârșia, unde sânt două movile, de acolo pe zăpodie, în sus de Pașco, la Glod, apoi la Miletin. Acesta îi este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința prea iubitului fiu al domniei mele Iliș voevod și credința fiului domniei mele, Stefco și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri moldoveni: credința panului Mihailaș și a copiilor lui, credința panului Grinco și a copiilor lui, credința panului Negrea vornic, credința panului Vană dela Tulova și copiii lui, credința panului Vilcea și a copiilor lui, credința panului Mandriica, credința panului Giurge și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui și credința panului Stan și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Ivan Dedco, credința panului Cubcici logofăt, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Stan Urmezeu și a copiilor lui, credința panului Giurgiu globnic și a copiilor lui, credința fiilor lui Jumetate, credința panului Dămăcuș stolnic și a copiilor lui și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească, pentrucă le-am dat pentru dreapta lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, Mihail gramatic, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte.

In anul 6933 <1425> Ianuarie 30.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIII/19.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete căzută.

Cu două copii slave, *ibid.*, ms. 5231, f. 182—187.

61

1425 (6933) Mai 12, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Stroiici ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceia noi, văzând

dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova, două sate, anume Levoșăuți, cu toate cururile sale și Nepolocăuți și două pustii, una Drenăuți și la Cerlena în dreptul movilei celei mari.

Iar hotarul acestor două sate, după hotarul vechiu, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul acestor două pustii, după hotarul vechiu pe unde au folosit Zubrea, să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și fraților lui, cine va fi cel mai de aproape.

Și încă am dat uric pentru satele lui Ravas, dela Suceava și dela Jijia și pentru Tătari, ca ei și neamul lor, să nu mai pomenească niciodată și nici să nu mai vorbească nimic, niciodată, pentru satele lui Ravas și pentru Tătari.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința iubitului meu fiu, Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința tuturor boerilor noștri: credința panului Mihail dela Dorohoi și a copiilor lui, credința panului Grinco și a copiilor lui, credința panului Negrea vornic, credința panului Vașca dela Tulova și a copiilor lui, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Vilcea și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia ceașnic și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Stan, credința panului Ivan Detco, credința panului Dămăcuș și a copiilor lui, credința panului Opreșac și a copiilor lui, credința panului Ciurbea și a copiilor lui, credința panului Iacuș vistier și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Ștefan clucer și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici și a copiilor lor, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din frații noștri sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, pentrucă le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă. De aceea, să le întărească.

Iar pentru mai mare întărire a acestei cărți, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Cupcici, să atârne pecetea noastră cea mare de această carte.

A scris Oanță gramatic în Suceava, în anul 6933 <1425>, luna Mai 12.

Acad. R.P.R., Peciți nr. 144.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă, *ibid.*, ms. 5231, f. 188—189.

62

<142>6 . . . 8, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră cine o va vedea sau o va auzi citindu-se, că acestor adevărate slugi ale noastre, fiii lui Ștefan Stravici, Toader și Petru, le-am întărit dreptcredincioasa vislujenie a tatălui lor, Ștefan și le-am dat în țara noastră trei sate pe Cărligătura, anume unde este Șerba

Păuşeseul și Lazor, altul unde este Neagu Barbosul și Dragomir Hasnăș, al treilea Bălțați. Încă le-am dat pe Nirnova patru sate, anume: unde a fost Lațco, al doilea unde este Mihul și Panici, al treilea unde este Stancuț, al patrulea unde este Stanciul. Toate aceste să le fie uric, cu tot venitul, lor și copiilor lor și unchilor lor. Giurgiu și Costea și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților <lor>¹⁾ și răstrănepoților lor și întragului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele. Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupeici vornic, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Negre, credința panului Mândricica, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuțernicească.

Iar pentru mai bună întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră, de această carte a noastră.

În Succava, în.....²⁾ 8 zile.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 215.

Orig. slav., perg., pecete atârnată.

Datat după sfatul boierilor.

Cu o copie slavă, *ibid.*, 5231, f. 285—286.

(6)

1426 (6934) Mai 22.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu a această carte a noastră cui o va vedea sau o va auzi citindu-se, că această adevărată și credincioasă slugă a noastră, pan Ștefan cliucinic, ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, două sate și o *puslic*; un sat pe Bârheci, mai sus de

¹⁾ Omis în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

Leucușești, anume Dragsineștii ¹⁾ celalalt sat la obârșia Dobrotvorului, cu numele Dragsinești, al treilea: pustie Pojarita cu toate poienile. Toate acestea să-i fie lui uric, cu tot venitul și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată în veci.

Dacă Ștefan nu va dobândi copii cu femeia lui Olenca, atunci după viața lui să fie Pojarita a Olencăi, până când va fi în viață.

Iar hotarul acestui sat care este pe Bărheci, cu toate hotarele vechi unde din veac au folosit. Iar hotarul Dragsineștilor care este pe Dobrotvor și al Pojaritei începând din vale, dela hotarul lui Laslău, Dobrotvorul și Pojarita, până la obârșie. Și ce va putea întemeia pe acele hotare și aceia să-i fie lui uric și cu tot dreptul mai sus scris.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința banului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Giurgea și a copiilor lui, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Negre, credința panului Nestiac și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Mândricica, credința panului Stan vistier, credința panului Stan Bărlici, credința panului Opriș, credința panului Ivan Detco, credința panului Domoneuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela deasemenea să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le impuțernicească, pentrucă i-am dat pentru dreptate și credincioasa lui slujbă.

Iar spre mai mare<întărire> ²⁾ a tuturor acelora mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In anul 6934<1426>Mai 22.

Acad. R.P.R., CCXX/I.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o fotocopie la Arh. St., Iași, CCLXXIV/49.

64

1426 (6934) August 12, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

¹⁾ « Dragsinești » corectat ulterior cu altă cerneală: « Dragosinești ».

²⁾ Loc șters și ras în orig.

vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Giurgiu Stângaci, ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră patru sate pe Cărligătura, anume Popeștii, unde este casa lui, și Fântânele și Mihneștii pe Bahlui și Gioltanii la Glod și poiana din bucovină. Toate aceste să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, mai de aproape, neclintit niciodată, în veac.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, din toate părțile, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a, mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupceici vornic, credința panului Negrea, credința panului Giurgea și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Giurgea și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlăci și a copiilor lui, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Oprîș și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco și a copiilor lui, credința panului Domoneuș stolnic și a copiilor lui și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu, acela să nu clintească dania noastră, ci să-i întărească și împuternicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Neagoe <logofăt> ¹⁾ să scrie și să atârne pecetea noastră, la această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6934 <1426> August 12 zile.

Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 192—193.

¹⁾ Cople slavă, după orig. slav, perg., pecete căzută.

65

1427 (6935) Aprilie 20, Suceava.

6935 <1427> Aprilie 20. Suceava. Ispisoc dela Alexandru vodă, prin care dă slugii sale, Roman, două sate.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 187.

¹⁾ loc rupt în orig.

1427 (6935) August 18, Suceava.

Cu mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domnul țării Moldovii. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor cări vor căuta la dânsa sau o vor auzi citindu-se, precum am miluit pe sluga noastră adevărată, pe Herman și pe fratele său Iațcu, cu deosebita noastră milă și le-am întărit ocina lor și le-am dat satul lor, unde este casa lor, la Voitinu, unde acesta iese din pădure și din poiană și unde este mănăstirea lor și vechiul lor loc de cosit, sub brădet, ca să le fie uric cu tot venitul, lor, copiilor lor, nepoților lor, strănepoților, răstrănepoților și întregului neam al lor, nestricat niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, cu toate vechile hotare, pe unde din veac a umblat.

Și la aceasta este credința mai sus scrisului Alexandru voevod și credința prea iubitului fiu al domniei noastre, Ilie voevod și credința tuturor copiilor noștri, credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor săi, credința panului Văleca și a copiilor săi, credința panului Cubcici vornicul, credința panului Dragoș și a copiilor săi, credința panului Giurgiu și a copiilor săi, credința panului NESTEAC și a copiilor săi, credința panului Negrea, credința panului Mindriica, credința panului Ilicaș și a copiilor săi, credința panului Dan și a copiilor săi, credința panului Isaiea ceașnicul și a copiilor săi, credința panului Giurgiu Jomotate și a copiilor săi, credința panului Ciurbă și a copiilor săi, credința panului Domoneuș și a copiilor săi și credința tuturor boierilor moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn în țara noastră a Moldovii ori din copiii noștri ori din seminția noastră sau ori pe cine dumnezeu va alege să fie, acela să nu le strice dania noastră, ci să le-o întărească și împuternicească, pentru că le-am dat pentru a lor dreaptă și credincioasă slujbă.

Iar pentru mai multă întăritură tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe, să scrie și să atârne pecetea noastră către această scrisoare a noastră.

In Suceava, în anul 6935 <1427> August 18.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 188 — 189.

1427 (6935) <Septembrie>, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră cine o va vedea sau o va auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Onicica, ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră un sat, la Cărligătură, unde este casa lui, ca să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui

și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat, cât poate folosi destul un sat.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliăș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Căpșici vornic, credința panului Negre, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Nestiac și a copiilor lui, credința panului Iliăș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Domoneuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege <dumnezeu> ' acela să nu le clinească dănia noastră, ci să le-o întărească și să le-o înputernicească, pentru că i-am dat-o pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Și pentru mai mare întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6935 <1427> ')
<Pe verso însemnare slavă din sec.XVI> « Pe Sinești din Cărligătură »

Arh. St. Buc., Peceți nr. 114.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

Cu o fotografie.

68

1427 (6935) Septembrie 14, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut și cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea și am făcut pentru pomenirea sfânt-răposaților părinților mei și pentru sănătatea și pentru sufletul domniei mele și a doamnei domniei mele, Marena și a copiilor domniei mele și am dat mănăstirii dela Neamț, unde este stareț chir Siloan, două sate, la gura Neamțului, anume Cârștianești și Temeșești. Aceste să fie mănăstirii mai înainte zise uric cu tot venitul, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate, începând dela Moldova, peste luncă la gura șanțului¹⁾, apoi pe șanț, până la Troian, de acolo până la pisc²⁾, apoi drept peste

¹⁾ loc ras, ilizibil în orig.

²⁾ în trad. vechi: « hindechiu ».

³⁾ « pisc » în orig.

câmp la cornul pădurii Neamțului. Acesta este hotarul dinspre București. Și de acolo peste Neamț, la o salcie, și de la salcie peste câmp, la movilă, apoi la Movila Găunoasă, apoi de acolo la un trunchiu de stejar, apoi la marginea păduricii curteanului ¹⁾ apoi la movila care este pe Moldova, apoi pe Moldova în sus, până la gura șanțului. Acesta le este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Negre, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Nesteac și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceășnic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu a lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Domoneuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu, acela să nu elintească dania noastră, ci să o întărească și s'o împuternicească, pentru că i-am dat cu tot gândul bun.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosul Neagoe logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6935 <1427> Septemvrie 14.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXI/1.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu două copii slave din sec. XIX.

<Pe verso însemnare din sec. XVIII>: † Cristianești care să chiamă acum Băhueni și Timișești este hotarul.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 197—198.

69

1427 (6935) Septembrie 16, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o va auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, popa Andrei și Filip și Mihul, fiii protopopului Simion, ne-au slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea noi, văzând dreapta și credincioasa slujbă către noi, i-am miluit cu deosebită milă și le-am dat în țara noastră Trâmădecii pe Cușitna unde a fost Bratul și Micul și Seliștea lui Micul. Aceasta să le fie lor uric <cu tot>²⁾venitul. <lor> ²⁾ și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor

¹⁾ Dvoreanov în orig.

²⁾ loc ras, ilizibil în orig.

și întregului lor neam < cine se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veac > ¹⁾.

< Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi > ¹⁾ pe unde au folosit < din veac > ¹⁾.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele. Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupeici vornic, credința panului Negrea, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Nesticac și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să întărească și să imputernicească, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai bună întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6935 < 1427 > Septembrie 16.

< Pe verso însemnare rom. din sec. XVII. > « Trimidicii pe Cuțătna, la Vaslui. »

Acad. R.P.R., XXXVII/5.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o copie slavă, *ibid.*, ms. 5231, f. 200–201.

70

1427 (6935) Octombrie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Oancea ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceia noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat lui și femeii lui, Nastea, pentru slujba lor, în țara noastră, în Moldova, un sat la carpens, unde a fost casa lui Dobrăcin și a lui Bratul Pleșescul, ca să le fie uric, cu tot venitul, și copiilor lui ce-i are, și copiilor Nastei, care sunt cu Dobrăcin și fiului ei, ce este de la alt bărbat, tuturor, deasemenea și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și fraților lui Oancea și surorilor lui și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și

¹⁾ loc șters, ilizibil în orig.

întregului lor neam, cine se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, din jos, de la satul lui Opreșac, după hotarul vechi, la Bașeu, apoi în sus, după hotarul vechi, până la Sușman, după vechiul hotar, și dinspre satele panului Mihail și dinspre pădure, după hotarul vechi, din toate părțile, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Iliș voevod și credința tuturor copiilor lui și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui și credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Negrea, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jometate și credința fraților lui și credința panului Dămăcuș stolnic și credința panului Opreșac și a copiilor lui, credința panului Ivan, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Ștefan și credința panului Costici postelnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, <acela> ¹⁾ să nu le clinească dania noastră și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru și mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, Ivașco Brateiului, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6935 <1427> luna Octombrie 15.

Acad. R.P.R., CCXVII/23.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

Cu o copie slavă, ibid., ms. 5231, f. 203—204.

71

1428 (6936) Februarie 16, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre fiii lui Stan Lucaveț, Turie și Cuzma și sora lor, Motruna și fiii lui Șerbco, Simeon și Costea și Dieniș și Șandru înaintașii lor ne-au slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ei ne slujesc nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deaceia noi, văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră

¹⁾ loc șters în orig.

milă și le-am întărit ocina lor, danie încă de la sfântrăpoșații înaintașii noștri și le-am dat în țara noastră două sate, anume Lucaveț și Pancăuți și cu toate poenile și cu pădurile și cu pâraele și pe Siret în sus, și cu Mihodrea al căror hotar se alătură de ele, de demult, ca să le fie uric cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor două sate cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupeici vornic și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Dragoș Viteazul, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a fraților lui și a copiilor lor, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Hodeco dela Mămornița și a fratelui său pan Lev și a copiilor lor, credința panului Iacuș vistier și a copiilor lui, credința panului Costici postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Bilau ceașnic doamnei ¹⁾ și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie, să nu le clintească dania și întărirea și înscrisul nostru, ci să le întărească și înputernicească, pentrucă le-am dat pentru dreptcredincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ivașco Brateievici, la Suceava, în anul 6936 <1428> luna Februarie 16.

Acad. R.P.R., ms. 5321, f. 207—209.

Copie slavă după orig. slav, perg.,

Cu o copie slavă, ibid., ms. 5231, f. 210—211.

72

1428 (6936) Aprilie 2, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul Pan

¹⁾ În orig.: «cneaghina».

Dragomir ne-a slujit nouă drept și credincios. De aceia noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova, satele anume: Cornii și Strimbii pe Cracău și în acelaș hotar un loc de pustie, tot pe Cracău, să-și întemeieze sat. Aceasta să-i fie de la noi, uric cu tot venitul lui și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.,

Iar hotarul acestor sate, Cornii și Strimbii, care sunt pe Cracău, și a seliștei pustii, care asemenea este pe Cracău, să fie începând din Soci, din pădure, în jos, până în obârșia pâraiașului, la stejar, iar de acolo hotarul peste câmp, până la movilă, iar de acolo pe vale la deal la movilă, iar de acolo drept la Glod, iar de acolo la vârful dealului în movilă unde se împreună hotarele cu hotarul Negotinilor, apoi de acolo...¹⁾ la pârâu la movilă, apoi de acolo peste deal la movilă, la capătul dealului, apoi de acolo la deal în sus la movilă în gâlmee, apoi de aceea laturea...¹⁾ apoi pe Cracău în sus, până la hotarul Bârleștilor, iar de acolo peste câmp, drept la bucovină și cu toate poenile de fânețe din acelaș hotar din sus.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Alexandru voevod <și credința prea iubiților noștri copii, și credința boierilor noștri>¹⁾ moldoveni și credința...¹⁾ noștri și credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic de Succava, <credința panului>¹⁾ Negrea și a copiilor lui, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Jurj Negru și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Mândrea <al lui Jumătate>¹⁾ și a copiilor lui, credința panului Iliăș și a copiilor lui, credința panului Isaia ceășnic și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Ivan și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Șteful vornicel și credința tuturor boierilor moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege domnul dumnezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească.

Iar pentru mai mare putere și întărire am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Neagoie logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ghedeon la Succava, în anul 6936 <1428> luna Aprilie 2.

Acad. R. R. P. Peceți nr. 310.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

¹⁾ loc rupt în orig.

- 1428 (6936) Aprilie 3, Suceava.

Alexandru voevod dă boierului său Opriș satul Oprișani pe Șumuz. Suceava, 6936 <1428> April 3.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 204

1428 (6936) Aprilie 8.

6936 <1428> April 8. Suret scos de dascălul Evloghii de pe ispisocul domnului Alicesandru voevod, prin cari să cuprindi că au dat unui Tăvădar satul lui ci iaste pi Berheciu, undi iaste casa lui, și un loc din pustie pe pârăul Melișcoae, lui ci iaste pi Berheciu, undi iaste casa lui și un loc din pustie pe pârăul Melișcoae, a căruc hotar să-i fii hotar cât a fi de agiunsu unui sat. Iar hotarul sati.lor acestora să fii după hotarul cel vechiu.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I p. 205—206

1428 (6936) Aprilie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut și cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată slugă a noastră Vâlcea, fiul popii Zaharia, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am întărit ocina lui și i-am dat în țara noastră un sat, anume Căl<u>gării¹⁾ pe Vulhova, unde este casa lui, să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat, cu toate hotarele sale vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliaș voevod și credința copiilor noștri și credința tuturor boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Negrea, credința panului Nesteac și a copiilor lui, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Iliaș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jumetate și a fraților lui și a copiilor lui și a copiilor lor, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco și a copiilor lui, credința

¹⁾ cuvântul « Călugaril » este scris posterior peste un loc ras.

panului Hodco dela Mamornița și a copiilor lui, credința panului Iacuș vistier și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, Moldova sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră și întărirea noastră, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului nostru pan Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecelea noastră de această carte a noastră.

A scris Ivașco Brateivici, în Suceava, în anul 6936 <1428> Aprilie 15.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 242.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă, ibid., ms. 5231, f. 215—216.

76

1428 (6936) Iulie 8, Mănăstirea Bistrița.

† Din mila lui Dumnezeu, eu Io Alexandru voevod și domn a toată țara Moldovlahiei. A binevoit domnia mea cu bunăvoia mea să fac pentru pomenirea sufletelor sfântrăposajilor noștri părinți și pentru sănătatea și pentru sufletul domniei mele și al doamnei domniei mele și a tuturor copiilor domniei mele și am dăruit mănăstirii uspenia preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este pe Bistrița, treizeci și unu..... de Țigani și douăsprezece bordeie de Tătari, numite aceste sălașe de Țigani: cneazul Coman, Marco, Sinato, Colorova, Ivașco, Curchea, Costea, Vlad. Nan, Ehava, Mircea, Șofultea, Cernat, Ivan, Danciul, alt Nan, Giurgiu, Herman, fiii lui Golea: Nicola și Cănea, Cojan, Voico, alt Herman, Marco, Trușea, Șandro, Toma, Zavid, Matasă, Coman.....¹⁾, Cernat. Iar Tătarii sunt anume: Palmeș, Toder, Toma, Ciabalai, Filimon...¹⁾ său, Filip, Boris, Tatco, Ivan....¹⁾, Lucaci. Toți aceștia să fie mănăstirii noastre mai înainte zise uric, cu tot venitul și copiii acestora și nepoții lor și strănepoții lor și tot neamul lor, neclintit și nemișcat niciodată, în vecei.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Iiaș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Iiaș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința

¹⁾ loc rupt în orig.

panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Stan vistier, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Hodco postelnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al puterniciei noastre țări sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu, acela să nu le cintească dania noastră, ci să întărească și să imputernicească, pentru că am dat cu tot gândul bun. Iar cine ar încerca să cintească aceasta, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și de preacurata lui maică, de toți sfinții, care din veac au plăcut lui dumnezeu și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Aric și să aibă parte cu cei care au strigat asupra stăpânului Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această poruncă a noastră.

La Bistrița, în anul 6936 <1428> Iulie 8.

Arh. St. Buc., Bistrița, XXIX/1.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 218—220.

Cu o trad. rom.

77

1428 (6936) Iulie 11, Mănăstirea Bistrița.

† Eu robul stăpânului meu Iisus Hristos, Ioan Alexandru voevod și domn a toată țara Moldovlahiei. Am bine voit domnia mea cu bunăvoia mea că am făcut pentru pomenirea sfântăroșoșilor părinților noștri și pentru sănătatea și sufletul domniei mele și al doamnei domniei mele și a tuturor copiilor domniei mele și am dăruit mănăstirei uspeniei preacuratei născătoare de dumnezeu, care este la Bistrița, cincizeci de biserici din ținutul Sucevei. Iar bisericile se numesc: biserica dela Bolojești pe Almaș, biserica lui Mihail Dalh, biserica dela Horaeșți, biserica dela Dobreni, biserica dela Lasloveni pe Cracău, biserica dela Dușești, biserica dela Soci, biserica dela Grieliști, biserica dela Stefana, biserica dela Lupșești, biserica dela Turbatești, biserica dela Ilișești, biserica dela Lincea, biserica dela Borilești, biserica dela Averești, biserica dela Boș, biserica dela Ivanești, biserica dela Bilești, biserica dela Oprișeni pe Chiejdi, biserica dela Hodor, biserica dela Piatra, biserica dela Popa Coste, biserica dela Brașouți, biserica dela Mituc, biserica dela Sobolca, biserica dela Sevco, biserica dela Zanevici, biserica dela Borcea, biserica dela Lisona, biserica dela Za...¹⁾, biserica dela Larga, biserica dela Danila, biserica dela Negri-

¹⁾ loc alb în text.

tești, biserica dela Herilco, biserica dela Sluga lui Stan, biserica dela Calin, biserica dela Trebeș, biserica dela Micla pe Tazlău, biserica lui Bărea, biserica dela Oșmelea, biserica lui Petru Bărgău biserica dela Hlapești, biserica dela Hindov, două biserici pe Cobăle, biserica dela Șandrea, biserica dela Praja, biserica lui Porcu, biserica lui Gociman, biserica lui Bogdan dela Pârâul Alb, biserica dela Itrinești și dela Bărbătești.

Acestate toate să fie uric mănăstirii mai sus zise cu tot venitul și cu sfințirea <preoților> neclintit. Și nici un mitropolit, nici slugile lui, nici dregătorii lui, să nu se amestece <întru nimic> deoarece noi am dat acestea cu mare <blestem>¹⁾

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului și <credința>¹⁾ copiilor noștri.

S'a scris la Bistrița, în anul 6936 <1428> Iulie 11.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIX/3.
Fotocopie după orig. slav.

78

1428 (6936) Iulie 24, Suceava.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn țării Moldovii. Inștiințare facem cu acest uric al nostru tuturor cui vor căuta pre dânsul ori cetindu-să îl vor auzi, că iată acest adevărat sluga noastră, dumnealui Sinata, ce ne au slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă, drept accia noi, văzând a lui cea dreaptă și cu credință slujbă cătră noi, l-am miluit pe dânsul cu deosăbita mila noastră, i-am dat lui în pământul nostru al Moldovei trei sate, unul pe Zeletin, unde este casa lui și pe Frumușel, unde au fost Dragoș și pe Tutuva, unde este cneaz Ciorsac. Toate aceste de mai sus să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui și fiilor lui și fraților lui, lui Toader și lui Berea și nepoților și strănepoților lui și răstră-nepoților lui și la tot neamul lui, cine i se va alege mai aproape, nestrămutat nici odinioară, în veci.

Iară hotarul acestor trei sate de mai sus scrise să le fie după hotarale cele vechi, pe unde din veci au apucat.

Și spre aceasta este credința domniei mele de mai sus scris, Ion Alexandru voevod și credința a preaiubitului, a fiului domniei mele, a lui Iiaș voevod și credința a tuturor fiilor domniei mele și credința boierilor noștri: credința domnici sale Mihail Dorohunșcii și a copiilor lui, credința domniei sale Vilcea și a fiilor lui, credința domnici sale Negrea, credința domniei sale Cupcicea vornic, credința domniei sale Jiurjea Freatovșcii și a fiilor lui, credința domniei sale Dragoș și a fiilor lui, credința domniei sale NESTEAC și a fiilor lui, credința domniei sale Iliș și a fiilor lui; credința domniei sale Dan și a fiilor lui, credința

¹⁾ loc rupt în text.

domniei sale Isaie și a fiilor lui, credința domniei sale Jurje Jumătatevici și a fraților lui și a fiilor lui, credința domniei sale Oprîș și a fiilor lui, credința domniei sale Uncleata și a fiilor lui, credința domniei sale a lui Ivan Detcu, credința domniei sale Domoncuș stolnic, credința domniei sale Negrilă pâliar-nic, credința domniei sale Stan Birlice și a fiilor lui și credința a tuturor boierilor noștri ai Moldovei, a mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în pământul nostru al Moldovei, ori din fiii noștri, ori din neamul nostru, ori pe cine va alege Dumnezeu să fie, acela să nu strice danica și întărirea noastră, ce mai vârtos să-i întărească și să-i imputernicească, fiindcă noi i-am dat pentru dreapta subja lui.

Iar pentru mai mare întărire acestor de mai sus scrisă, am poruncit cinstit credinciosului boierului nostru, domniei sale mare logofăt Neagoe, să scrie și pecetea noastră să o lege de acest uric al nostru.

Au scris Ghedeon, în Suceava, la anul 6936 <1428> Iulie 24.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I p. 215—217.

79

1428 (6936) Iulie 29, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră pan Nan ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită mila noastră și i-am dat și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova, ocina lui dreaptă, satele anume: Buciumenii, unde este casa lui și Stănigenii. Toate acestea mai sus scrise să-i fie de la noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstră-nepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclin-tit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate al Buciumenilor și al Stanigeanilor să fie după hotarul vechi, din toate părțile, pe unde din veac au folosit.

Iar la acesta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Alexan-dru voevod și credința iubitului meu fiu Iliăș voevod și credința copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și copiii lui, credința panului Vâlcea <și copiilor lui>¹, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Negrea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic <și>¹ a copiilor lui, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Iliăș și a copiilor lui, credința panului Duma și a <copii>¹lor lui, credința panului Ilie și a copiilor lui credința panu-lui Uncleat și a copiilor <lui, credința>¹ panului Giurgiu Jumătatevici și a fraților lui și a copiilor lor, credința panului Oprîș și a copiilor lui, <credința

¹) loc rupt în orig.

panului Iacuș vistier și a copiilor lui, credința panului Stancu Bârlicii și a copiilor lui, credința panului Cârstea, credința panului Domocu¹⁾ și stolnic și a copiilor lui, credința panului Negrilă ceașnic și a copiilor lui, credința panului Șteful vornic și a copiilor lui și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn¹⁾ al țării noastre Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu . . . domn al țării noastre, acela să nu clinească dania și întărirea noastră ci să-i întărească și să-i imputernicească.

Iar pentru mai mare întărire am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ghedeon pisarul domniei, la Suceava, în anul 6936 <1428> luna Iulie 29.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, vol. I, p. 219—220.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 224—226.

80

1428 (6936) August 17, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Stanciul și Cârstea ne-au slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat în țara noastră două sate, anume: Bănila și Iuginții. Lui Stanciul, Bănila, iar lui Cârstea și femeii lui Mariei, Iuginții, deosebit de Stanciul. Toate aceste să le fie lor uric, cu tot venitul, lor și copiilor lor, fiecăruia partea sa, cum stă scris mai sus, deasemnea și nepoților lor și strănepoților lui și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintiti nicodată în veci.

Iar hotarul acestor sate, cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Nestic și a copiilor lui, credința panului Iiaș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Uncleat și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic și a copiilor lui,

¹⁾ loc rupt în orig.

credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Costici postelnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari-și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege dumnezeu . . . acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și înputernicească, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecelea noastră, <la această carte> ¹ a noastră.

La Succava, în anul 6936 <1428> August 17.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, vol. I, p. 220—221.

81

1428 (6936) Septembrie 3, Succava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod domn al țării Moldovei, Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră și pan al nostru Fundea ne-a slujit nouă drept și credicios. De aceia noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și <i-am dat>²⁾ și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova <satul>³⁾, anume Fundenii pe Albinea. Toate acestea mai sus scrise să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, al Fundenilor să fie începând dela movila dela Nedecia, dela Balomirești, la <vârful> dealului, până la movilița care este lângă drum, apoi de acolo pe drum la stâlp, până la hotarul Herniceștilor, apoi de acolo pe drum în jos, până unde se împreună hotarul Sanii și Herniceștilor și a Negreștilor, apoi de acolo drept peste câmp până în Pârâul Merilor, la meri, apoi pe pârâu în jos, apoi drept la Dealul Negreștilor, la movilă, apoi de acolo la marginea pădurii, apoi până la marginea bucovinei până la glodul dela Negrești, la infundătură³⁾, apoi de acolo drept la Albinea, apoi în jos pe Albinea, până la gura Străvinoasei, apoi în sus până la obârșie, apoi până la apă <la> Albinea și apoi peste deal, peste bucovină, în bulboacă la râpele⁴⁾ dela Balomirești apoi drept la deal în movila dela Nedecia. Acesta este tot hotarul din toate părțile.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc șters, ilizibil în orig.

³⁾ „infundătura” așa în orig.

⁴⁾ „ripi” așa în orig.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Alexandru voevod și credința iubitului meu fiu Iliș voevod și credința copiilor noștri și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Negrea și a copiilor lui, credința panului Cupeici vornic, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia, și a copiilor lui, credința panului UNECAT și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Jumălatevici și a copiilor, credința panului OPRÎȘ și a copiilor lui, credința panului Stan vistier, credința panului Stan Bârlieci și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnic, credința panului Negrilă ceașnic credința panului Șteful vornicel și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Neagoe logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ghedeon, în Suceava, în anul 6936 <1428> luna Septembrie 3.

Acad. R.P.R., CVIII/59.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o copie slavă, ibid., ms. 5231, f. 228—230.

82

1428 (6936) Decembrie 4, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat Bașotă Manuil a venit înaintea noastră, de a sa bună voe, nesilit de nimeni și a dat un sat al său, de uric, anume Bașoteni, mănăstirii dela Neamț, înălțarea lui Hristos. De aceea și noi după dania lui, dăm și am dat acest sat Bașoteni mănăstirii dela Neamț, înălțarea lui Hristos, să-i fie uric cu tot venitul în veci, neclintit niciodată.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechiu, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința fiului domniei mele Iliș voevod și credința fiilor domniei mele Ștefco și Petru și credința tuturor copiilor domniei mele și credința boe-

rilor domniei mele: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui credința panului Giurcea și a copiilor lui, credința panului Cubcici vornic și a copiilor lui, credința panului Isaiș și a copiilor lui, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jumetatevici și a fraților lui și a copiilor lor, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Bratul fratele doamnei¹⁾ și a copiilor lui, credința panului Stan și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Costici postelnic, credința panului Opriș și a copiilor lui » credința panului Uncleat și a copiilor lui, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Știbur și a copiilor lui și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să întărească. Iarăș cine ar vrea să clintească să-i fie pârș Dumnezeu și preacurata lui maică.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, Mihail gramatic, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava, la anul 6936 <1428> Decembrie 4.

Acad. R.P.R., Ms. 5231, f. 232—233.

Copie slavă după orig. slav, perg., pecete căzută.

83

1428 (6936) Decembrie 28, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn la țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citidu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre Dad și nepotul său Solomon ne-au slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, un sat pe Sârca, anume Dădeștii, unde este casa lor. Acesta să le fie lor uric, cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit nicodată în veci.

Iar hotarul acestor sate cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri, credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor

¹⁾ « cneaghina » în orig.

lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Giurge și a copiilor lui, credința panului Negre, credința panului Mândricica, credința panului Nestcac și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jumătate și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlieico și a copiilor lui, credința panului Dămăcuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și împuternicească.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ion, la Suceava, în anul 6936 <1428> Dechemvrie. 28.

Acad. R.P.R., ms. 5321, f. 236—237.

Copie slavă după orig. slav, pecete căzută.

84

1428 (6936) Decembrie 28, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, fiii lui Ivan vornic, pan Lazăr și Stanciul și Costea ne-au slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De accia, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și am întărit ocina lor și le-am dat în țara noastră Seliștea lui Dobrin, la Humor, unde este mănăstirea lor și încă le-am adăugat către această mănăstire trei sate, sub Dumbrava Înaltă, anume: unde a fost vătăman Minco, alt sat în iazul lor, al treilea sat, unde a fost cneaz Stan. Toate aceste să le fie uric cu tot venitul și fiilor lor și surorilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam neclintit nici-odată, în veci.

Iar hotarul acestei mănăstiri, dela strimtură ¹⁾, pe Humor în sus, până la vârf și pe amândouă laturile. Iar hotarul acestor sate, care sunt sub Dumbravă Înaltă, cât vor putea să folosească trei sate destul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod, și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui.

¹⁾ « strimtură » așa în orig.

credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Negrea, credința panului Giurgea și a copiilor lui, credința panului Mândricica, credința panului NESTEAC și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Stan vistier, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și imputernicească pentru că le-am dat și le-am întărit, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava, in anul 6936 <1428> Decemvrie 28.

Arh. St. Iași, CCCXL/80.

Orig. slav. perg. pecete atârnată.

O copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 234—235.

85

1429 (6937) Ianuarie 10, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată sluga noastră Crăciun Purceleșul l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am întărit ocina lui și i-am dat în țara noastră satul lui, Purcelești, unde este casa lui și jumătate din moară, care este în acest sat. Și dacă s'ar face altă moară la acest pârâu, deasemenea să-i fie jumătate din ea, iar <...> din amândouă morile <să fie> fiicelor lui Micul în veci, pentru că astfel au împărțit fiicele <lui Micul> ¹⁾. Și noi <toate> ¹⁾ aceste le-am dat lui Crăciun să-i fie uric, cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege din casa lui cel mai de aproape neclintit niciodată în veac.

Iar hotarul acestui sat Purcelești începând dela pârâu, drept peste câmp, la Troian, iar de acolo la vale, iar de acolo peste baltă, drept peste câmp, cum sânt hotarele în privilegiile vechi, cu toate hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Alexandru voevod și credința <prea iubitului> ¹⁾ fiu al domniei mele Iliș și credința

¹⁾ loc rupt în orig.

tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Negre, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Stan vistier, credința panului Giurgiu al lui Jomătate și a copiilor lui, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic, credința panului Negrilă ceașnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine il va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le cintească dania noastră ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor scrise mai sus, am poruncit slugii noastre credinciosului Nagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6937 <1429> Ianuarie 10.

Institutul de Istorie și Filosofie al Acad. R.P.R.

Copie slavă după orig. slav, perg., pecete atârnată.

86

1429 (6937) Februarie 1, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boer al nostru, credinciosul pan Giurgiu dela Frătăuși a venit înaintea noastră, de bună voia lui a și dat fiului său, Ivașco, jumătate de sat din Vișineși, partea sa și partea fratelui său, Petru. Iar pan Giurgiu a dat fiului lui Petru, lui Manciul, pentru partea lui din satul Vișineși, un sat al său, anume Corjdanăuși.

Iar noi, după voia și dania lui, l-am miluit pe Ivașco cu deosebita noastră milă, pentru că i-am dat această jumătate din satul Vișineși, să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui. Iar dacă nu-i vor rămâne dintre aceștia atunci să fie a fraților lui, fiilor panului Giurgiu și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliș voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Negre, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnic și

a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Costicî postelnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine va da dumnezeu ca domn al țării noastre, Moldova sau din copiii noștri, sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu le clinească cartea și întărirea noastră, ci să le împuternicească și să le întărească, pentru că le-am dat, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru întărire și putere a acestei cărți a noastre, am poruncit slugii noastre, Ivașco Brateievici, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava, in anul 6937 <1429> Februarie 1.

Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 238—239.

Copie slavă după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom., *ibid.*, f. 240—241.

87

1429 (6937) Februarie 10, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am cugetat cu gândul nostru bun și cu bună voia noastră și am dat soției noastre, doamnei ¹⁾ Marena, mănăstirea dela Vișnevăț, unde este egumen Chiprian, ca să-i fie ei uric cu tot venitul și cu toate folosințele cari ascultă de această mănăstire, ei și copiilor ei, iubitului nostru Petru și altor fii și fiice ale noastre, care vor fi din doamna ²⁾ Marena și copiilor <lor> ³⁾ și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor, neclintit și neatins niciodată in veci.

Iar hotarul acestei mănăstiri: începând din jos, unde cade Mulevatețul în Vișnevăț, apoi în sus pe Vișnevăț, până la obârșie și toate poenile dela obârșia Vișnevățului până în <hotarul> doamnei ¹⁾ și dela mănăstire deacurmezișul la Târnauca, apoi peste Târnauca, deacurmezișul la Gârlani, înapoi la hotarul doamnei ¹⁾.

Deasemenea i-am dat satul lui Cârstea, anume Calinouși unde este Golovca și prisaca la Botne, dela obârșia Cunilei, Brăneștii, unde.....⁴⁾ Igledueștii și Prijoltenii.....⁴⁾ Hrișanii.

Iar hotarul acestor sate fie <după hotarul vechi, pe unde din> ³⁾ veac au folosit.

¹⁾ «cneaghinei» așa în orig.

²⁾ Idem.

³⁾ loc rupt în orig.

⁴⁾ loc șters, ilizibil în orig.

Și asemenea și Țiganii Șolpan și cu frații săi și acei Țigani care.....¹⁾ cu copiii săi Aliman și cu frații săi și cu copiii săi.....¹⁾ și cu frații săi și cu copiii săi Nan și Petriman și cu frații săi și cu copiii săi și Irimia...¹⁾ cu frații săi și cu copilul său. Toate aceste mai sus scrise să-i fie ei uric, doamnei noastre Marenei, neclintit niciodată în veci, aceasta, ei și copiilor ei și fiicelor noastre, cari vor fi din doamna <Marena și>¹⁾ și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor, neclintit niciodată în veci.

<Iar la aceasta este>²⁾ credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu Iliăș voevod și credința fiului domniei mele, Ștefan și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Negrea, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Iliăș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Stan vistier, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui, credința panului.....¹⁾ și a copiilor lui, credința panului Gurgea vornic și a copiilor lui, credința panului Drujea și a copiilor lui, credința panului Duma și a copiilor lui, credința panului Hodco de M<amorința>¹⁾ și a <copiilor>¹⁾ lui și a fratelui său Lev și a copiilor lui, credința panului Ivan C<iu>răl și a copiilor lui, credința panului Dămoncuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Costea postelnic și credința tuturor boerilor <noștri moldoveni>¹⁾ și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri <sau din neamul nostru>²⁾ sau pe cine îl va alege Dumnezeu<să fie>²⁾ acela.....sau i-ar sfătui să clinească, acela să fie <blestemat de> sfântul de viață făcătoare cruce și de 4 evangheliști și de 12 sfinți și frunțași apostoli și de 318 sfinți părinți purtători de Dumnezeu dela Nicheia și să aibă parte cu aceia care au strigat asupra <lui Iisus> Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

<Iar pentru mai mare>²⁾ întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava, în anul 6937 <1429>Februarie 10.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXVII/14.

Fotocople după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 242—244.

¹⁾ loc șters ilizibil în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

miluit pre dânsul cu osebită milă a noastră și i-am dat și i-am întărit lui, intru al nostru pământ al Moldovei, satul anume Pătrăuțai la Suceava, ocolul din sus, unde easte casa lui și pe din sus alt cot *asemene* din Pătrăuți, unde sânt Muntenii și al treile cot *asemene* di Pătrăuți, unde au fost Grecii din Dărmănești, la Fântână și ocolul Tisăcești, unde au fost Toder Negruț, slana codrului loc de sat și pe Vâlhouți la Glod, unde au fost giude Iacăci și Glod Ciorbă *asemene* pe Vâlhouți și pe gura Drăsăsovăi la Fântână *asemene* pe Vâlhouți și pe Borodance, unde au fost Ciorba și pe Lăpușna Iurcenii și la o Petră Cruce și Săcărenii și Lepoveșna și Fântâna Epurelui *asemene* pe Lăpușna și la Fântâna lui Ilieș pe Lupușna, pe din gios de Iurcenim și unde au fost Hrăste giude și pe din gios unde au fost Stăilă giude și unde au fost Jula giude și inpotriva... ¹⁾ peste deal dispre Voloca, la Fântână lângă lacul despre sat, pe deasupra Lăpușnii, la fântâna lui Gherman. Acele ca să fie lui dela noi uric și cu tot vinitul, lui și feciorilor lui, și nepoților și strănepoților lui și tot neamul lui, ce să va alege mai aproape, nerășuit neci odată, in veci.

Iar hotarul acelui sat de acelor fântâni să fii dispre toate părțile după hotarale vechi, pe unde au imblat de veci.

Și despre aciasta iaste credința domnii meli de mai sus scris, Alexandru voivod și credința a pre iubiți fiilor domnii meli: Iliăș, Ștefan și Petru, credința totoror boerilor noștri, a mari și mici.

Iar după a noastră viață cine va fi domn țării și neamului nostru, sau pe cine dumnezeu va alege a fi domn țării Moldovei, să nu străce a noastră danii și întăritură, ce mai ales să de și să întăriască.

Și pentru mai mare tărie am poroneit credincios boerului nostru, d-lui Neagoie ²⁾ logofăt, să scrii și a noastră pecele să o lege cătră aciastă carte a noastră.

(1780) Octomvrie 30

S'au talmăcit de Gheorghii Evloghii dascâl.

Vasăle Gheni căpitan

Acestu suret se s'au scos de Gheorghie Evloghie dascalul la let 1780 Octomvrie 30, depe un ispisoc *domnesc* a lui Alexa Alexandru vodă, di let 7000 April 10 și s'au scos asămine depe cel scos de Evloghii și fiindu și eu de față, am iscălit cū iaste intoema.

Iordachi cap. 1801 Iuni 11.

Și eu am scrâs den covânt in covânt și am iscălit.

Andrei diiac.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 253 — 254.

¹⁾ loc rupt in text.

²⁾ In trad. greșit: Negoră.

1429 (6937) Aprilie 17, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată sluga noastră, credinciosul pan Radul gramatical nostru, ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră două sate pe Terebne, numele acestor două sate: Zubricăuți și Ivancăuți.

Acestea să-i fie uric cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și fraților lui și nepoților lui și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor, neclintit niciodată în vecii vecilor, până când vor fi în țara noastră și ne vor sluji nouă și copiilor noștri.

Iar hotarul acestor două sate să-l aibă și la apă, la Ciuhru, ca să-și facă în el mori. Iar hotarul dinspre alte părți, dinspre toate, după hotarul vechi, pe unde au folosit din veci.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința preaiubiților copii ai domniei mele, Iliș voevod și credința fiului domniei mele Stețcu și credința fiilor domniei mele Petru și a lui Alexandru și credința tuturor copiilor domniei mele și credința tuturor boerilor domniei mele: credința panului Mihail dela Dorohoi și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupecici vornic și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Giurgiu dela Frătăuți, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a panului Isaiia și a copiilor lor, credința panului Domocuș stolnic, credința <panului> Giurgiu a lui Jometate și a copiilor lor, credința panului Negrilă <ceășnic> †), credința panului Costici postelnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața <noastră> † cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le elintească dania noastră și întărirea noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentru că le-am dat, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a acestei cărți a noastre mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Neagoe logofăt să atârne pecetea noastră, la această carte a noastră.

A scris Ivașco Brateevici, la Suceava, în anul 6937 <1429> luna Aprilie 17.

Arh. St. Iași, CCCNL 90.

Orig. slav. perg., pecete.

O trad. rom. din 1782, ibid., CDXIX 1.

1429 (6937) Mai 27, Succava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o va auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boer al nostru, pan Ivan Cupcici ne-a sujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, două sate, numite Cupca, unde este casa lui și dincolo de Prut, Neagouții și dela Neagouți în sus, pe Racovăț, până în hotarul lui Grozea, cât va putea să-și întemcieze. Toate aceste să-i fie uric, cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliș voevod și credința iubiților fii ai domniei mele, Stețco și Petru și Alexandru și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Stan vistier, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Negrilă ceășnic, credința panului Costici postelnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului <Neagoe logofăt> ¹⁾ să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

În Succava, în anul 6937 <1429> Mai 27.

Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 247—248.

Copie slavă, după orig. slav, perg.

Cu o trad. germană la Acad. R.P.R. ms. 5231, f. 249—251.

¹⁾ Ior rupt în orig.

1429 (6937) Iunie 1, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată sluga noastră Onică ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră în Moldova, un sat pe Jajia, unde este casa lui, uric cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților și surorilor lui și neamului lui, cine va fi mai de aproape în veci, neclintit niciodată.

Iar hotarul acestui sat să-i fie după hotarul vechi, pe unde din veac a folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința fiului domniei mele Iliș voevod și credința fiilor domniei mele, Stețco și Petru și Alexandru și credința boerilor domniei mele: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Cubcici vornic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isايا și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Jumetatevici și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Bratul și a copiilor lui, credința panului Stan și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Costici postelnic și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu..., accia să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, Mihail gramatic, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6937 <1429> Iunie 1.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 116.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cople slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 251—252.

O trad. rom., *ibid.*, f. 253.

1429 (6937) Iunie 3, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi

citindu-se, că aceste adevărate slugi și boeri ai noștri, credinciosul pan Lazăr și pan Stanciul și pan Costea, fiii lui Ivan vornic, ne-au slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am întărit drept credincioasa vislujenie a tatălui lor și le-am dat în țara noastră satele lor, anume: pe Tulova, unde este curtea lor, și Stroiinți, la obârșia Sumuzului, și Zaharinț: tot la obârșia Sumuzului, și Litanouți și la obârșia Salautului unde am fost Tălomășit Părteași Căolinții pe Cobâle și seliștea lui Dobrin la Homor, unde este mănăstirea lor, și pe Orbic seliștea, unde este curtea lor și Zagoreni, mai sus de Gociman și unde a fost Bași și Costinți la obârșia Orbicului, și Moitinți pe Iucaș, unde a fost vie și Plopești la Slatină și Dumitrești, mai în jos de iaz, și Cărbunești la vărtec ¹⁾ și amândouă seliștele lui Drăghici, pe Bistrița și moara. Aceste toate cu hotarul vechi și drept, din toate părțile. Iar ia Dumbrava Inaltă, satele: unde este vataman Minco și pe Iubăneasa la iaz și unde este Stan. Iar hotarul lor cât vor putea să folosească destul trei sate. Iar peste Prut, la Derenice, să-i fie locul unde a așezat <sat> Stanco, la Cornul Lăciului și Fântâna Rece și unde este Andriiaș și Bahmatouții și pe Ciuhru, sub cetățuie ²⁾ și Vârful Sec și unde este Ivan Falevici. În tot acest hotar să-și întemeieze zece sate. Și satul Spărietului la obârșia Dobromirei, cu vechiul și dreptul hotar, și pe Prut zece locuri, să-și întemeieze zece sate de această parte a Prutului. Iar hotarul acestor sate care sunt pe Prut, anume despre Unghiul Strâmt, care este mai sus de satul lui Ivan Surinschi, apoi în jos pe Prut, până la balta care se cheamă Ochiul, apoi drept la Pârâul Sărat, apoi în sus pe Pârâul Sărat, până la Pârâul care se cheamă Dobromira, apoi pe Dobromira în sus până la Unghiul strimt pe Prut. Acesta le este tot hotarul. Toate acestea să le fie uric, cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răs-trănepoților lor și întregului lor neam cine se va alege aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Iliăș voevod și credința iubiților fii ai domniei mele, Stețco și Petru și Alexandru și credința tuturor copiilor, noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Cupeici vornic și a copiilor lui, credința panului Negrea credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Iliăș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Domoncuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Hodco postelnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

¹⁾ vărtec = în orig. Icatoviște — locul unde stau oile vara.

²⁾ « Gorodiște » în orig.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le cîntească dania noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentru că le-am dat și le-am întărit, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoc logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6937 <1429> Iunie 3.

Acad. R.P.R., ms. 5231. f. 254—256.

Copie slavă după orig. slav, perg., pecete atârnată.

94

1429 (6937) <Iunie> 19, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru, credinciosul pan Dan Uncleata ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am întărit dreptcredincioasa lui vislujenie și i-am dat în țara noastră, în Moldova, șase sate, anume Polova <și și Zubreuți>¹⁾ pe Prut, unde este casa lui și Ciulinești și unde a fost Vanțea și peste Prut, Demianouți și²⁾ pe Nistru la obârșia Medvediei, unde este <Stepan>¹⁾ vataman, cu pricururile sale²⁾ și trei locuri din pustie, unde este Brievici, un loc la fântână sub prisacă lui și <două>¹⁾ locuri la drumul celor două fântâni. Toate aceste să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și fraților lui și celor mai de aproape carii vor fi, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor șase sate, cu toate hoarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul Zubreuților, din jos dela Andriaș, dela gura văii lângă movila săpată din câmp, apoi peste câmp, la baltă, în jos de casa lui Roman, apoi pe balta²⁾ apoi la capătul de sus al poienilor lui Scumpu, apoi în Prut. Iar hotarul acestor trei locuri din pustie, cât vor putea să folosească destul trei sate.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele Iliăș voevod și credința tuturor copiilor domniei mele și credința boierilor domniei mele: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui credința panului Cupcici vornic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți

¹⁾ completat după ms. vechi.

²⁾ loc rupt în orig.;

și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Iliș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jumetale și a copiilor lui, credința panului Bratul fratele doamnei și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Costici postelnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn <al țării noastre Moldova sau din copiii noștri> ¹⁾ sau din neamul <nostru> ¹⁾ sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie <acela să nu clinească> ¹⁾ vislujenia și înscrisul nostru și dania și întărirea noastră, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru puterea și întărirea acestei cărți a noastre mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, Ivașco Bratevici, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6937 <1429> luna <lunie> ¹⁾ 19.

Acad. R.P.R., V/96.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 261—262.

95

1429 (6937) August 31.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am făcut pentru sănătatea noastră și pentru mântuirea noastră și am dat mănăstirii dela Neamț, înălțarea lui Hristos, iezerul la Nistru, anume Zagorna și prisaca la Zagorna, uric cu tot venitul, ce va fi dela dănsule.

Deaccia, câte care vor trimite dela mănăstirea Neamțului, sau după pește, ori după miere sau după oricare lucru, ori când, să nu li se ia nicăeri vamă, în țara noastră, în oricare loc, nici la vad să nu se ia nimic, sub mare pedeapsă dela noi.

Iar cine ar vrea să ia dela dânsii vamă sau brodină oricând în orice vreme, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui Maică și de toți sfinții, amin.

Scris în anul 6937 <1429> August 31, Mihule.

Acad. R.P.R., ms. 4606, f. 3.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1812, ibid., p. 4 și o trad. rusă, f. 6.

¹⁾ rupt.

1429 (6937) Septembrie 1, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, eu binecinstitorul domn și robul stăpânului meu Isus Hristos, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Moldovlahiei și cu binecinstitoarea doamnă Marina. Ambine voit cu bună voia noastră și din toată buna noastră voie și cu ajutorul lui Dumnezeu, să innoim și să întărim mănăstirea dela Neamț, înălțarea domnului, și i-am dăruit din averea noastră, atât ca să poată folosi cei ce se află înrânsa: balta la Nistru, care se numește iezorul Zagorna, cu gârlele sale și prisaca dela Zagorna și în fiecare an douăsprezece butii de vin, din desetina Neamțului. Toate aceste să fie mănăstirei mai înainte zise, uric cu tot venitul, neclintit niciodată în veci, pentru sănătatea noastră și pentru pomenirea sfântărilor părinților noștri.

Încă am voit și ne-am ales două zile, ca să ni se cânte dumnezeasca liturghie, în toate săptămânile domniei mele Joia și doamnei Marina, Marțea și în aceste zile să se dea fraților trapeză câte o cupă din acest vin care am spus mai sus. Până când vom fi în viață să se cânte acestea pentru sănătatea noastră, iar după moartea noastră, pentru mântuirea noastră. Deasemenea și igumenul chir Siluan al zisei mănăstiri și cu toți frații întru Hristos, cari se află în această mănăstire, ne-au dat făgăduință înaintea lui Hristos să împlinescă toate cuvintele mai sus puse și să le ție tare cu mulțumire și cu rugăciune, din toată inima.

Dacă cumva cineva dintre dâșii sau din cei ce vor fi după dâșii cârmui tori acestei mănăstiri nu ar împlini aceasta, acela să dea seamă înaintea lui Hristos, în ziua cumplitei judecăți și blestemul lor să fie asupra lor.

Și pentru întărirea tuturor celor mai sus scrise, am scris și credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Iliș voevod și credința iubiților fii ai domniei mele, Stațco și Petru și Alexandru și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Uncleat și a copiilor lui, credința panului Opris și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco și a copiilor lui, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lor, credința panului Domoncuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Hodco postelnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clin

tească dania noastră, ci să întărească și impulernicească, pentru că am dat și am făcut aceste mai sus scrise cu tot gândul nostru cel bun.

Iar cine ar vrea să clinească sau ar sfătui să se strice, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și de preacurata lui maică și de 4 evangheliști și de 12 sfinți și fruntași apostoli și de 318 părinți sfinți și purtători de dumnezeu, cei dela Nicheia și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie și să aibă parte cu cei care au strigat asupra stăpânului Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Neagoe logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6937 <1429> Septembrie 1.

<Pe verso însemnare din sec.XV>: Această carte este pentru vin 12 butii și pentru halta Zagorna și prisaca la Hristeni.

Acad. R.P.R., ms. 4606, f. 8.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1812, ibid., f. 9 și una rusă, f. 11.

97

1429 (6937) Septembrie 24, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Bena ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deaccia, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră trei sate, un sat pe Vaslui, jumătate din Faurei, iar alt sat, Mirosălăvești, sub reuiu, al treilea sat unde a fost casa tatălui său, Petru. Toate aceste a să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui, Macrea și Mihail și Giurgiu și Micul și Manea și surorilor lui și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine va fi apropiat, neclintit, nici-odată în veci.

Iar holarul acestor sate cu toate holarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubiților fii ai domniei mele, Iliș, voevod și Stețco și Petru și Alexandru și credința tuturor copiilor noștri și credința hoerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupeici vornic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Negre, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului

Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic, credința panului Negrilă ceașnic credința panului Costici postelnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuțernicească, pentru că i-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor <mai sus> ¹⁾ scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava, în anul 6937 <1429> Septembrie 24.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 2.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 257—258.

98

1429 (6937) Octombrie 15, Suceava.

Ispisoc dela Alexandru voevod, prin care dă doamnei sale Mărina două sate, la Sireti satul lui Vereșceac și satul lui Nan.

Suceava, 6937 <1429> Octomvrie-15.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 294.

99

1430 (6938).

Trei sate anume: Spinenii și Blăneștii pe Bârlad, a tree la Troțuș, anume unde s'au chemat Radul Dumbravnic, cu ispisoc de la Alexandru vodă, din anii 6938 <1430>.

Acad. R.P.R., LVIII/176, p. 4, 2.

Perllipsis (« Izvod ») de moșile « Rusăteștilor », întocmit la Octomvrie 1765.

100

1430 (6938) Februarie 21, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovii, cunoscut facem cu această carte a noastră tuturor care vor căta la dânsa, sau cetindu-se o vor auzi, cum că această adevărată sluga noastră Voiniag și frațele său Bera, fiul lui Coste din Târnovca, ne-am milostivit cu deosebita noastră milă și le-am dat ocina lor Târnovca, satul tatălui lor, unde este casa lor, ca

¹⁾ loc rupt în orig.

să le fie uric, cu tot venitul, lor și copiilor lor, nepoților lor, strănepoților lor și răstrănepoților lor și fraților lor, cari vor fi mai aproape, nestrucată nicio dată, în veac.

Și hotarul acestui sat, din toate părțile, să fie după vechile hotare, pe unde din veac au umblat.

Și la aceasta este credința domniei mele mai sus numit, Alexandru voevod și credința fiilor noștri: Iliăș voevod, Stețcu, Petru și Alexandru și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornicul și a copiilor lui, credința panului Giurgiu din Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Dan, credința panului Isaica și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnicul, credința panului Giurgiu Jomolatevici și a copiilor lui, credința, panului Negrilă paharnicul și credința tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn țării noastre și din copii noștri ori din neamul nostru, ori pe cine Dumnezeu va alege, acela nu trebuie să strice dania noastră și întărirea ei mai vărtos să o întărească căci noi le-am dat pentru a lor dreaptă și credincioasă slujbă.

Și spre mai mare întăritură celor de mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boer, Ivașco Brateevici, să scrie și să lege pecetea noastră către această a noastră carte.

În Suceava, în anul 6938 <1430> luna Februarie în 21.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 297

101

1430 (6938) Iulie 7.

Suretul de pi un uric al dum<i>sale Iordach<e> Cantacuz<i>no mare vist., <iernic> di la Alixandru vod<ă> cel Bătrân, din l<ea>t 6938 <1430>, Iul. 7.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Alixandru v<oe>vod, domnu țării Moldovii. Însămnari facem cu această a noastră car<te> a totu<ror> căți pe dănsa ar căuta sau citindu-s<ă> ar audzi. Iată adivărat acești: ai noștri credincioși boiari giupănul Jurju Jumă<ta>te, cu frați săi, cu giupănul Știful și cu giupănul Măndrul, au vinit înaint<ea> noastră și înaint<ea> a lor noștri moldoviniștilor boiari și cu a lor bună voce au împărțit a părintelui lor Ioan Jumă<ta>te: Jurjii curțil<e> de pe Jijia ce se chiamă Giumătățenii și din sus de Hărlău, Delenii și Miclăușinii, acestia s'au dat Jurjii. Iar giupănului Știful s'au dat Șărbăneștii pe Săriat și cu mori în Sireat și alte sate caril<e> n'am putut citi numil<e>, fiind uricul stricat <Cândeștii, pe Sireti, între Grămești și Rogoșești și în jos de Călinești>, iar cu mor<i> în Siret și Roșiiacii, aceasta-i partea lui Știful. Iar part<ea> Măndrului: Balinții pe Siret, curțil<e> și cu moril<e> ce sânt în Siret și cu tătării ce sânt în acele curți, în Cărligătură și vorişte, unde

au fost curțike> lui Dumbravă și din sus de Hărlău, Vlădenii, acestea s'au dat iar giupănelui Măndrul.

Drept aceea, văzând și noi a lor bună voire, dela noi li-am datu tut<u>ror uric cu tot venitul, fiilor lor, nepoșilor, strănepoșilor și a tot niamul lor neris<i>-pit niciodănoar<ă> în veci.

Și într'aceasta este credința noastră, caril<e> mai sus săutem scriș<i> Alixandru v<oe>vod și credința tuturor boierilor domnii mil<e> mar<i> și mici, și di faț<ă> au fost martur<i>: giupănel Mihăilaș și giupănel Cupeca vornicul și giupănel Negrilă și loț<i> boiarii.

Poroncit-am alui nostru credincios și cinstit boiar Neagu, maril<e> log<o>-f<ă>t, să scrie și pecet<ea> aceasta a noastră să o spândzure de această a noastră adevărată carte.

Tăutul<a> scris, tot acil dimai sus vilei 6938 <1430> Iul<ie> 7.

Acad. R.P.R., ms. 237, f. 545 v;

Trad. rom. de la cca 1750. O altă trad. rom. la Arh. St. Iași, CXL/58, p. 2.

102

1430 (6938) Decembrie 23, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, eu robul stăpănelui meu Isus Hristos, Io Alexandru vovod și domn a toată țara Moldovlahiei și cu binecinstiloarea doamnă Marina. Am binevoit cu bună voia noastră și cu întrecaga noastră bună voie și cu ajutorul lui dumnezeu, să înnoim și întărim mânăstirea înălțării domnului, care este la Neamț, și i-am dăruit din averea noastră, ca să poată trăi cei care trăiesc în ea: halta la Nistru numită iezerul Zagorna, cu gârcele sale și prisaca dela Zagorna și din cele trei mori din jos, care sunt la Baia, a treia parte adică a treia moară toată și în ficcare an douăsprezece butii de vin, din desetina Neamțului. Toate aceste să fie mânăstirei mai înainte zise uric cu tot venitul, neclintit niciodată în veci, pentru pomenirea sfântrăposărilor părinților noștri și pentru sănătatea noastră.

Încă am voit și ne-am ales două zile, ca să ni se cânte dumnezeiasca liturghie, în toate săptămânile, domnici mele, Joia iar doamnei Marinei, Marțea și în aceste zile să se dea fraților la trapeză câte o cupă din acest vin, care am zis mai sus. Cât vom fi în viață, aceasta să ni se cânte pentru sănătatea noastră, iar după moartea noastră, pentru mântuirea noastră. Asemenea și iegumenul numitei mânăstiri chir Siluan și eu toți frații întru Hristos, cari trăiesc în această mânăstire, ne-au dat făgăduință înaintea lui Hristos, să împlinescă toate cele mai sus spuse și să le ție tare, cu mulțumire și rugăciune, din toată inima.

Iar dacă cineva dintre dânșii sau din cei ce vor fi după dânșii cărmuitorii ai acestei mânăstiri, nu ar împlini acestea, aceia să dea scamă înaintea lui Hristos, în ziua cumplită judecări și blestemul lor să fie asupra lor.

Iar pentru mai înaltă întărire: credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubiților fii ai domniei mele, Iliș voevod și Stețco și Petru și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Giurgiu vornic și a copiilor lui, credința panului Cupeici și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Opris și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco și a copiilor lui, credința panului Uceleata și a copiilor lui, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Domoneș stolnic și a copiilor lui, credința panului Negri.ă ceașnic, credința panului Costici postelnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să întărească și împuternicească, pentru că am dat și am întărit cu tot gândul nostru bun.

Iar cine ar vrea să clintească aceasta sau să sfăluiască să se clintească, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata maica domnului și de 4 evangheliști și de 12 sfinți și frunțași apostoli și de 318 părinți sfinți purtători de Dumnezeu, cei dela Nicheia și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie și să aibă parte cu cei cari au strigat asupra stăpânului Hristos sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava, in anul 6938 <1430> Decembrie 23.

<Pe verso însemnare din sec. XV>. Pentru morile dela Baia și pentru butii și pentru Nistru.

Acad. R.P.R., ms. rom. 4606, f. 13.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom., din 1812, ibid., f. 14-15, și o trad. rusă, f. 16-17.

103

1431 (6939) Februarie 6, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, eu robul stăpânului meu Isus Hristos, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Moldovlahiei. A binevoit domnia mea și am făcut pentru pomenirea sfântăroșoșilor părinților noștri și pentru pomenirea și sănătatea domniei mele și a doamnei domniei mele și a tuturor copiilor domniei mele și am dăruit mănăstirii uspeniei preasfintei născătoare de dum-

nezeu, care este la Bistrița, unde este stareț chir Vasilie, vama dela Tazlău, să se fie de vama Bacăului

Și încă am dat mănăstirea sfântului Nicolae, unde a fost Huba și cu satul și cu moara¹⁾ și cu seliștea de pe Nichid și cu hotarul vechi și patru prisăci, una este la Bohotin pe Cozia, și alta este la obârșia Târnaucăi și a treia pe Itchil și a patra la gura Botnii. Toate acestea să fie mănăstirii mai înainte zise uric cu tot venitul, neclintit nicodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubiților fii ai domniei mele Iliș voevod și Stețco și Petru și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri :credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu vornic și a copiilor lui, credința panului Cupcici și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Uncleata și a copiilor lui, credința panului Stan vistier, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Iacuş vistier și a copiilor lui, credința panului Domoneuş stolnic, credința panului Negrilă ceaşnic, credința panului Costici postelnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege dumnezeu. . . . aceia să nu clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească.

Iar cine ar voi să clinească aceasta, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și de preasfânta lui maică și de 4 evangheliști și de 12 sfinți și fruntași apostoli și de 318 sfinți și purtători de dumnezeu părinți, cei dela Nicheia și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Aric.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor scrise mai sus, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6939 <1431> Februarie 6.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 117.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 268—270.

104

1431 (6939) Aprilie 30, Bascacauți.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Am dat popei nostru Iuga două sate, anume Miclea dela Bahna, pe Tutova și Balan dela Strâmba, ca să-i fie lui acest uric neclintit și sub uric să nu se dea nimeni altuia niciodată, în veci. Deasemenea să fie și copiilor lui și nepoților

¹⁾ cu « moară » adăugat de altă mână pe margine.

lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și fraților lui cei mai de aproape neclintit niciodată în veci. Și să asculte de noi și alt sudeț să nu aibă.

Iar hotarul acestor sate cu toate hotarele vechi pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința fiilor domniei mele, Iliș, voevod și Stețco și Petru și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

A scris Oancea în Bascacauți, în anul 6939 <1431> Aprilie 30.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIII/21.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu două copii slave la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 271, 272.

105

1431 (6939) Iunie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că această adevărată slugă și boier al nostru, credinciosul pan Cupcici vornic ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De accia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit vislujenia lui satele, în țara noastră, anume: Hențăuți pe Siret și Grigorăuți mai sus de Dragan și Camena pe Siret pe care i l-a dat fiica lui Miclouș și satul Sepelor care l-a schimbat pentru Dobrinouți și Cutul lui Stepan și poiana unde a fost Dan și Tominți, pe care l-a cumpărat de la Mihail și jumătate din Crasna, pe care a cumpărat-o de la Sandru și Rășcăuți pe care i-a cumpărat de la Nemernica și Vascăuți, amândouă cuturile pe care i l-a dat Bogdan înaintea noastră și pe Jijia pământ să-și întemeieze <sate> de la gura Liubancei în sus și din cealaltă parte de la gura văii lui Lazăr în sus, pe amândouă părțile până la Horacșile lui Coșmarici și peste bucovină, Diacouții, amândouă cuturile pe care i-a schimbat cu fiica lui Costea înaintea noastră, și Catamareuți pe care i-a schimbat cu Catamare pentru Serbouți și pe Bahlui, Neagșinți și prisaca la Cărligătură și la Terebne un pământ din pustie să-și întemeieze sate, anume Cozareuții și Polzalăuți și Vedinți și Micicova și Nestecauți și pe Ciuhru, în sus de moară și în jos de moară și pe Ciuhru, Mihailouți la Vadul de piatră și la Hacișce Leș.

Iar hotarul acestor sate, de la Vadul de Piatră, de cealaltă parte a Ciuhrului în sus, până la Dunărea Ceatariul, iar de la Ciuhru, în jos, până la Dumbrava Rotundă și de la Tador pe hotarul vechi până la Rocovăț și Neagouți și dinspre Grozea și dinspre Costici, pe hotarul vechi, până la Vadul de Piatră.

Toate aceste să-i fie uric, cu tot venitul și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam cine se va alege apropiat, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul celorlalte sate, cu toate hotarele vechi,

pe unde au foslosit din veac. Iar cât va putea să-și întemeieze pe aceste hotare și acestea să-i fie cu tol dreptul mai sus scris.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubiților fii ai domniei mele, Iliș voevod și Stețco și Petru și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Uncleata și a copiilor lui, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Domoneuș stolnic, credința panului Negrilă ceășnic, credința panului Costici postelnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să le întărească și să le împuțernicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră..

In Suceava, în anul 6939 <1431> Iunie 15.

<Pe verso însemnare>: Hențeuți pe Siret.

Acad. R.P.R., LXXXV/42.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 274—277.

106

1431 (6939) Iulie 31, Mănăstirea Bistrița.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, pentru că am voit cu gândul nostru bun și am dat mănăstirii uspenia preasfintii născătoarei de dumnezeu, care este la Bistrița, unde este stareț chir Vasilie, două prisăci, una pe Lopatna și alta prisacă pe Itchil, ca din aceste prisăci să nu se ia desetina din stupii mănăstirii. Și încă am dat mănăstirii mai înainte zise casa lui Crăciun dela Piatra. Toate acestea să fie mănăstirei uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința iubiților fii ai domniei mele, Iliș voevod și Stețco și Petru și credința tuturor boerilor noștri.

Iar cine ar avea să clintească această, să fie blestemat de domnul și de preacurata lui maică și de toți sfinții, cari din veac au plăcut lui dumnezeu.

A scris Neagoe logofăt, la Bistrița, în anul 6939 <1431> Iulie 31.

<Pe verso însemnare din sec. XV>: Pentru prisacă de la Itchil și la Lopatna și casa lui Crăciun.

Arh. St. Buc. M-rea St. Sava, Iași, XXIII/1.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 280.

107

1431 (6940) Decembrie 20, Succava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, că acest adevărat Iliș a părut pe Giurgiu înaintea noastră. Și a rămas Giurgiu să-și răscumpere gâtul său dela noi. Și pentru această gloabă, acest Giurgiu a dat înaintea noastră partea sa din sat din Tămârtașinți slugilor noastre, Balotă și Oancea și ei l-au răscumpărat din această gloabă. Iar noi am miluit pe slugile noastre, Balotă și Oancea și le-am dat acest sat Tămârtașinți. Și le-am adăugat la uricele lor, să le fie uric cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și fraților lor celor mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei părți să fie după hotarul vechiu, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliș voevod și credința fiilor domniei mele, Stețco și Petru și credința tuturor copiilor noștri și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, să nu le cintească dania noastră, ci să le întărească și să le imputernicească, pentru că le dăm pentru dreapta slujbă.

A scris Ghedeon, diacul doamnei, în Succava, în anul 6940 <1431> Decembrie 20.

Acad. R.P.R., Foto., XXIII/22.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Data socotilă dela 1 Septembrie pentru că în Ianuarie 1432 domnea Ilie vodă.

Cu două copii slave la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 282—283 și 284.

108

1432 (6940)

Ispisoc din 6940 <1432> dela bătrânul domn Alexandru voevod, prin care au miluit pe Ivașcu Vladicicu și frații lui, Petre și Iurașcu și Danciul și nepotul lor, Mile, cu aceste două sate pe Vilic, anume Hodoraciinți și Gvozdăuți, moșii întregi, după hotarele lor în pregiur arătate în sămne.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 328—329.

<1432—1442>

† Noi Iliș vovod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Ne îndatorim în scris față de acești pani care au venit la noi din Litvania, în slujba noastră: mai înainte zisul pan Stanislav de Vronova, pan Pașco Albul, pan Nicolai, pan Mihal și alții care sunt și vor fi cu dâșii că avem să le plătim și jurăm să le plătim leafă în fiecare lună câte 5 grivne polone de lantie și câte trei zloși turcești grivna, iar pentru pagube chezușuim.

Și jurăm pentru cei prinși, jurăm cu sfințenie să-i rescumpărăm, dacă, să nu dea dumnezeu, i-se va întâmpla cuiva. Și deasemenea dacă nu le vom plăti leafa și pagubele, atunci le dăm voie lor și celor care sunt cu dâșii să ne ceară socotală, să ne părăscă, să prindă pe negustorii noștri și pe oamenii noștri, până ce ne vom împlini înscrisul nostru față de dâșii. Iar dacă am zice ceva împotriva acestora, am vorbi împotriva cinstei noastre.

Iar pentru aceasta am dat cartea noastră cu pecetia noastră. Și jurăm să le dăm nutrețul cailor, iar pagubele suferite le vom plăti cu bani gata.

Dat în Suceava, Duminecă după sfântul. . . . ')

După Analele Acad. Rom. s. III, t. XXIX (1907), mem. sec. ist., p. 627—628 (textul slav).

Datat din domnia lui Ilie vovod.

110

1432 (6940) Ianuarie 2, Gura Cracăului.

Noi Ilie, vovod și domn al țării Moldovii. Am dat lui Dragoș Urlat satul lui pe Tutova, unde este casa lui, ca să-i fie judecia uric neclintit, niciodată, în veci; deasemeni și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților, neclintit niciodată în veci.

Și sub uric să nu se dea altuia nimănui niciodată. Și să fie de steagul dela Tutova, cine îl va ține și alt sudeț să nu aibă.

Iar hotarul acelu sat să fie pe unde i-a hotărnicit pan Vlad cel Bătrân; dela stâlpul dela capătul dumbravei, unde se varsă și Igrişcea, apoi peste câmp la râul pe care îl are dela Teodor Rusul și din toate părțile pe unde i-a hotărnicit Vlad cel Bătrân.

Și la aceasta este credința domniei mele și credința fiului domniei mele Roman și credința fratelui domniei mele Bogdan și credința tuturor boierilor moldoveni.

A scris Ghedcon diac, la Gura Cracăului, în anul 6940 <1432> Ianuarie 2.

Acad. R.P.R., DCXXXVII/1. .

Copie slavă.

după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută, la m-rea Xeropotam, Muntele Athos.

¹⁾ loc șters în text.

1432 (6940) Ianuarie 4, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru credincios pan Vană și femeia lui, Ana, fiica lui Negre și fiul lor Andreiu, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat în țara noastră două sate, anume Coșilouți și Stanulouți sub Nesfoiu. Toate aceste să le fie uric cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul <Coșil>ouților, în sus, pe pârâul Ruda, la capătul Nesfoiului, împrejurul prisăcii lui Negrea, de la Nesfoiu pe val... despre val, deacurmezișul păduricii lui Costiuco de la pădurice deacurmezișul dumbrăvii, iar de la dumbravă pe hotarul vechi, hotarul dinspre satul lui Liuban.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ilie voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman și credința fratelui domniei mele, pan Bogdan, credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Giurgiu de la Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Giurgiu vornic și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Cupcici, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Dămăcuș stolnic, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Lazăr, credința panului Stanciul, fratele lui Lazăr, credința panului Șteful și a fratelui său pan Mândrea și a copiilor lor, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Toma vornicel și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu domn în țara noastră, Moldova, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a acestor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Neagoie logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Pașco, diacul lui Cupcici, în Suceava, în anul 6940 <1432> Ianuarie 4.

M-rea Sucevița Nr. 500.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

Copie slavă Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 290.

1432 (6940) Ianuarie 13, Suceava.

Suret de pe uricul lui Iliia <voe>vod pe satul Oniceni de pe Jijiia, din anul 6940 <1432> Ghen. 13.

† Cu mila lui Dumnezeu, noi Iliia <oe><o>d, domnu țării Moldovii. Făcem înștiințare cu această carte a noastră tuturor, carii pe dânsa o vor vedea, sau cetindu-să vor auzi, iată acela adevărată slugă noastră Oanica au slujit noao cu dreaptă și credincioasă slujbă. Pentru aceia, văzând noi a lui dreapta și credincioasă slujbă cea către noi, l-am miluit pre dânsul cu a noastră osăbită milă și i-am dat lui întru a noastră țară a Moldovii doao sate la Jijia, unde iaste casa lui, iară alt sat, anume Vicolenii, ca să-i fie lui acele uric, cu tot venitul, lui și feciorilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și feciorilor strănepoților lui și celor mai deaproape, fraților și surorilor lui, nerușuit nici odănoară, în veci.

Iar hotarul acelor sate să fie după vechiul hotar, pe unde den veac au inblat.

Și la aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scris, noi Iiia <oe><o>d și credința fraților noștri Stețca și Petru și credința prea iubit fiului domniei noastre, Roman <oe><o>d și ceilalți.

Au scris în Suceavă Ghedeon, la anul 6940 <1432> Ghen. 13.

Cu porunca sfinției sale părintelui arhimandritului Anthim, fiind igumen, s'au tălmăcit de mine, Hagi Gherasim, Ieromonah Putneanul, la anul 1786, Mart<ie> 31.

Acad. R.P.R., V/74.

Trad. rom. din sec. XVIII.

113

1432 (6940) Ianuarie 17, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Dragoș dela Stamnic ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slugă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră un sat, unde este casa lui, pe Stamnic. Acesta să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răs-trănepoților lui <și> fraților lui celor mai de aproape, neclintit niciodată, înveci.

Iar hotarul să le fie după hotarul vechi, pe unde folosește satul din veac.

Iar la aceasta este credința <domniei> noastre a mai sus scrisului Ilie voevod și credința fraților domniei mele, Stețco și Petru și Bogdan și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri, credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Giurgiu vornic și a fraților lui pan Șteful și Mândrea ¹⁾, credința panului Cupcici, credința panului Dan și a copiilor lui, credința

¹⁾ pasagiul « pan Șteful și Mândrea » lipsește în copia lui I. Bogdan dar se află în copia Costăchescu.

panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Uncleată, credința panului Lazăr și a fratelui său, pan Stancelul, credința panului Boguș, credința panului Dămăcuș stolnic, credința panului Băloș ceașnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din frații noștri <sau din> copiii noștri sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră ci să le întărească și împuternicească.

Și pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosul pan Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava, în anul 69<40>¹⁾ <1432> Ianuarie 17.

A scris Ghedeon diac.

Arh. St. Iași, CCCXI./56.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 1—2.

114

1432 (6940) Martie 8.

6940 <1432> Mart 8. Un ispscoc sârbesc dela domnul Ilie v<oe>v<od>, cu tălmăcirea lui, prin care dă lui Hristea Iucașanul moșia Oșlobenii pe Cracău.

Arh. St. Buc., Opusul de doc. al M-rei Neamț, f. 3, nr. 167, după 1860, Rez. rom.

115

1432 (6940) Aprilie 5.

6940 <1432> April 5. Hrisovul domnului Ilieș v<oe>vod, prin care milu-ești pre Ivașcu Velna Murgul cu Murgestii, sat întreg în trei hotară, Childina și Negrilești.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 341.

116

1432 (6940) August 14, Suceava.

Ilie voevod dăruiește boerului său Isaiea satele Tișeuți, la Suceava, jumătate din Bosancea, Sclajanii, Dobrovleanii, Medveja, Bojii lui Petru, jumătate din Borăle, satul lui Giurgiu, Dreslivele și Jerdenii.

Suceava, 6940 <1432> August 14.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 344.

¹⁾ Data transformată ulterior în 7071 <1563>.

1433 (6941) Ianuarie 28, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată Matusița am miluit-o cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră un sat pe Plotuniță la câmp. anume unde a fost Neagoc Gănescul. Acesta <să-i fie¹⁾> uric ei cu tot venitul și copiilor ei și nepoților ei și mamei ei Maria și fraților ei și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și neamului ei cine se va alege mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, după hotarul vechiu, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Ilie voevod și credința iubitului <fiu²⁾> al domniei mele, Roman, și credința fratelui domniei mele, jupan Bogdan, și credința tuturor boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Giurgiu vornic și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Cupcici și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Șteful și a fratelui său pan Mândrea și a copiilor lor, credința panului Damacuș stolnic, credința panului Beloș ceașnic și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească, ci să le întărească și imputernicască.

Iar pentru mai mare întărire a acestor toate mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului <pan Neagoc logofăt să scrie și să lege pecetea noastră de această carte³⁾> a noastră.

In Suceava, în anul 6941 <1433> Ianuarie 28.

A scris Oancea diac.

Acad. R.P.R., VII/143.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom., modernă; altă trad. rom. la Arh. St. Buc., A. N., MMDCXCVIII/2.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 4.

1433 (6941) Februarie 26, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citin-

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

³⁾ loc șters, ilizibil în orig.

du-se, că această adevărată slugă și boier al nostru, credinciosul pan Dan vor-
nic ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Da aceea, noi văzând dreapta
și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și
i-am dat, în țara noastră un sat la Tamaș, unde a fost Petriță, ca să-i fie uric
cu tot venitul și femeii lui Marușcăi și fratelui ei Ionul și copiilor lor și nepoți-
lor lor și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam, neclintit
niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat după hotarul vechi, pe unde din veac au
folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ilic voevod
și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman și credința tuturor copiilor
noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, cre-
dința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a
copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și copiilor lui, credința
panului Cupeici și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința
panului Stan vistier și credința panului Dămăcuș stolnic și a copiilor lui,
credința panului Lazor și a fratelui său pan Stanciul, credința panului Stan
Bârlicii și a copiilor lui, credința panului Șteful și a fratelui său pan Mândrea
și a copiilor lor, credința panului Mihail Uricel, credința panului Băloș ceașnic
și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copii
noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să
nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și împuternicească, pentru
că i-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit
slugii noastre, credinciosului pan Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea
noastră de această carte a noastră.

A scris Oancea, în Suceava, în anul 6941 <1433> Februarie 26.

Acad. R.P.R., NL/1.

Orig. slav. perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1857 Oct. 13.

Cu o copie la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 3-4.

119

1433 (6941) Februarie 27.

6941 <1433> Fevruarie 27. Ispisoc sârbesc, fără tâlmăcire, dela Iliș vodă,
feciorul lui Alexandru vodă, prin care miluește pe credincioasa slugă Mihail
fiul lui Belici, în pământul măriei sale, cu ocina sa, pe Tămașul, satul de
mijloc, ca să-i fie uric cu tot venitul.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 358.

1433 (6941) Iunie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Onea clucer ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră un sat pe Bârlad, anume satul lui Docolină.

Iar hotarul acestui sat <să fie> pe Bârlad în jos și pe apă și pe deal, până la hotarul Popoiucului, care și acesta <este> un sat al lui și cât va putea așeza în acest hotar, totul să-i fie uric cu tot hotarul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și celor mai de aproape frați ai lui și surorilor neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ilie voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman, și credința iubitului frate al domniei mele, jupan Stefco și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Mihail dela Dorohoi și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Dan vornic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Jomătate și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Cupcici și a copiilor lui, credința panului Uncleală și a copiilor lui, credința panului Lazor și a fratelui său pan Stanciul, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Costea Dragoșevici, credința panului Steful și a fratelui său, pan Mândrea, credința panului Petru Hudici, credința panului Mihail Uricel, credința panului Dămăcuș stolnic, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Stefco și Toma vorniceii și credința tuturor copiilor și boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din frații noștri sau pe ori cine va alege Dumnezeu, acela să nu clinească dania noastră, ci să le întărească și împuternicească, ca unor credincioase slugi, pentru că i-am dat pentru dreaptă slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a acestor toate mai sus scrise, am poruncit credincioasei noastre slugi, pan Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Am scris eu, Ghedeon, în Suceava, în anul 6941 <1433> Iunie 15¹⁾.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fondul Spiridoniei XXI/67.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 7-8.

Un alt orig. slav la Arh. St. Iași CCCXL/36.

¹⁾ În copia lui I. Bogdan, 5, în copia lui M. Costăchescu 15.

1433 (6941) Iunie <după 15>, Succava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovii. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată sluga noastră, Petru Durnea și Ivan și Giurgiu, frații lui, ne-au slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat în țara noastră, în Moldova, satul lor Durnești.....¹⁾ pe.....¹⁾ să le fie lor uric, cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și neamului lor celui mai de aproape, neclintit lor nici-odată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, Durnești să fie după hotarul vechi din toate părțile, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Ilie voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman, și credința fratelui domniei mele, jupan Stețco și credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Giurgiu al lui Jumătate și a copiilor lui, credința panului Dan vornic și a copiilor lui, credința panului Cupcici și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Lazor și a fratelui său pan Stanciul, credința panului Steful și a fratelui său pan Mândrea, credința panului Cuzma Sandrovici, credința panului Ivașcu Procelnic, credința panului Beloș ceașnic, credința uricelului Mihail și credința tuturor boerilor moldoveni și mari și mici,

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din frații noștri sau <pe cine îl va alege Dumnezeu> ¹⁾ să fie acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească pentru că le-am dat, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire <a tuturor celor mai sus scrise> ¹⁾
.....¹⁾ să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Succava, în anul 6941 <1433> Iunie..... ¹⁾

Arh. St. Buc., Peceți nr. 118.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 9-10.

¹⁾ loc șters în orig.

143<3> (694...) Iunie 29, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea domniei mele Giurgiu Ungureanul și a dat, de bună voia lui <din> ¹⁾ vislujenia sa, nepotului său de soră, Ulea și fratelui său Iuga, două sate pe Turluiu, anume Proceștii și Neghișești. Iar după moartea lui, unde este casa lui, pe Nevira, jumătate a acelu sat, l-a dat lui Ulea singur. Iar noi văzând voia lor, deasemenea le dăm dela noi uric și copiilor lor și întregului lor neam, în veci.

Iar la aceasta a fost Giurgiu staroste și pan Fărău și Petru Bratescul și Vana Viriș și Stanciul al lui David și Bogdan diac și One și Filip.

Și asemenea, cine dintre ei nu va avea această înțelegere și va ridica pără, acela să ne plătească șaizeci de ruble.

Și am poruncit lui Pașco diac, să scrie și să <atârne> ¹⁾ pecetea de această carte a noastră.

Scris în Suceava, în ziua sfântului Petru, în anul 694 ²⁾ <143><3.>

Acad. R.P.R., Peceți nr. 5.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 178.

Datat din timpul lui Ilie vodă după 1433 în Iunie 29.

1433 (6941) Noembrie 3, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, cine o va vedea sau o va auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră Mihail Cârștianescul ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, jumătate din Cârștianești, partea lui, cu hotarul vechiu. Acesta <să-i fie> ¹⁾ uric cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Negrilă vornic și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui, credința

¹⁾ omis în orig.

²⁾ După «M» a mai fost o literă căci l se vede baza jos.

panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Banciul, credința panului Duma, credința panului Halmaj stolnic, credința panului Albu ceașnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să întărească și imputernicească.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava, in anul <69-11> 1433 Noembrie 3.

<Pe verso insemnare slavă din sec. XVII>: Cârslăneștii dela Hotin.

Acad. R.P.R... V/95.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1809 Aprilie 9.

Copie slavăa Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 20.

124

1433 (69-11) Noembrie 9, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldovei. Facem știre cu această carte tuturor, cari ar căta la dânsa, sau ar auzi-o cettindu-se, pentru această a noastră adevărată slugă și boer, pan Danco, fiul lui pan Giurgiu dela Frătăuși, care ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Pentru accia și noi, văzând a lui dreaptă și credincioasă slujbă către noi, l-am miluit pe dânsul cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră un sat <la Suceavă> anume Mianouși și patru curți de lătari: Mateis, Ivașcu...cu tot venitul, lui, copiilor lui, nepoților lui, strănepoților lui și întregului neam, nestrămutat nici odată în veac.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele vechi, pe unde din veac a umblat.

Și la aceasta este credința domniei mele mai sus scris Ștefan voevod și credința tuturor boerilor noștri: credința panului Mihail și copiii săi; credința panului Vâlcea și copiii săi; credința panului Dan și copiii săi; credința panului Negrilă vornicul și copiii săi; credința panului Cupcici și copiii săi; credința panului Uncliat și copiii săi; credința panului Domoncuș stolnicul și copiii săi; credința panului Stan Bârlici și copiii săi; credința panului Stan vistiernicul, credința panului Banciul, credința panului Duma, credința panului Mircea vistiernicul, credința panului Halmaj stolnicul, credința panului Albu ceașnicul și credința tuturor boerilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau pe cine Dumnezeu va alege să fie domn al țării

noastră Moldovii, unul ca acela să nu strice dania noastră, ci mai vârtos să o întărească, căci i-am dat pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă către noi.

Și spre mai mare întăritură tuturor celor de mai sus scrise, am poruncit credincioasei noastre slugi, lui Neagoe logofătul, să scrie și să lege pecetea noastră către această carte a noastră.

In Suceava, in anul 6941 <1433> Noembrie 9.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 367.

125

1433 (6941) Noembrie 16, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată sluga noastră, credinciosul pan, Hodco Costici ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă și i-am dat, in țara noastră, satele pe Vorona, anume: Curtea Anușcăi și Hucțeni și Sinești lângă Vereșceac și Glodeni, unde este Nenciul jude și moara pe Siret unde este Huet. Toate acestea să le fie lor uric și femeii sale Vasiutca, și copiilor lor și nepoților lor și fraților Vasutcăi și strănepoților lor, neclintit niciodată, in veac.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Negrilă vornic, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Uncleat, credința panului Petru Hudici, credința panului Banciul și credința fratelui său, Ștefan, credința panului Hămaj, credința panului Albu ceașnic, credința panului...¹⁾ clucer și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copii noștri sau din neamul nostru sau oricine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și imputerniciească, pentru că i-am dat pentru dreaptă și credincioasă slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Și a scris Donciu gramatic, la Suceava, in anul 6941 <1433> Noembrie 16.

După M. Costăchescu, Doc. înainte de Ștefan cel Mare, vol. II, pag. 594—595.
Cu o trad. rom. la Acad. R.P.R., CXCVIII/210.

O copie după trad. rom. la Arh. St. Iași, CCCXXXIX/1, p. 663.

¹⁾ omis numele.

1433 (6941) Decembrie 14.

6941 <1433> Decembrie 14. Ispisoc a domnului Ștefan voevod, prin cari faci danii lui Micle, Răusăanii pe Jâjăia, undi esti casa lui și pe Bârlad, Micodanii, anume Dănuța și la Locurile Gemene.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 373

1434 (6942)

Uric de la Ștefan vodă din 6942 <1434>... satul pe Cobăle, la Movilă, partea lui Costin și peste Prut pe Râmnicovul și dvoriște la Rosomaciu.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești, înainte de Ștefan cel Mare I, p. 400.

1434 (6942) Ianuarie 29, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovii. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boer al nostru, credinciosul pan Blaj a slujit sfânt răposatului părintelui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, satele pe Crasna anume Roșiori, unde este Negrilo și mai jos sub pădure, unde este Pavel Bulgarul și seliștea lui Mirlec și unde este Mic Ruptura. Aceste toate să-i fie uric, cu tot venitul și frașilor lui, pan Domoneuș stolnic și Iacob și copiilor lor și nepoșilor lor și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate, după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domnici noastre a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Cârste și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Negrilă și a copiilor lui, credința panului Uncleat și a copiilor lui, credința panului Petru Hudici și a copiilor lui, credința panului Banciul, credința panului Duma, credința panului Mircea vistier, credința panului Albu ceașnic și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu...¹⁾ domn, acela să nu clintească dănia noastră, ci să întărească și să împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6942 <1434> Ianuarie 29.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 119.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 38—39.

Cu o trad. rom. din 1728 Martie 5.

<Pe verso însemnare din sec. XVI—XVII: « Uric pre Roșiori ce(s) pre Crasna și pre o seliște lângă un Bâlgarin. Roșiori pre Crasna unde iaste Negrilă ».

129

1434 (6942) Ianuarie 29.

6942 <1434> Ghenari 29. Ispisoc de la domnul Ștefan voevod, cu tălmăcire lui, întăritori slugii sale Gruban pe satile lângă Bârlad: Șuşneștii, unde esti Ștefan și Tămașul și pe din sus Cărăpciuneștii și pe Cracovăț...¹⁾ săliștea lui Mihai Bărbosul.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 379.

130

1434 (6942) Februarie 10, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldovii, cunoscut facem cu această carte a noastră, tuturor, cari vor vedea-o sau o vor auzi cctin-du-se, pentru această dreaptă slugă a noastră, Groza, care ne-a slujit cu credință. Iar noi, văzându-l pe dânsul cu credincioasă slujbă către noi, l-am miluit cu osebita noastră milă și i-am dat lui, în țara noastră, un sat anume Cliticoinți, să-i fie lui uric cu tot venitul, lui, copiilor lui, fratelui său Mihail și copiilor lui, nepoților lor, strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului neam al lor, nesticat nici odată în veac.

Iar hotarul acestui sat să fie după vechiul hotar.

Și la aceasta este credința domniei mele mai sus numit Ștefan voevod și credința tuturor boierilor: credința panului Vâlcea și a copiilor lui; credința panului Cupceici vornicul și a copiilor lui; credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui; credința panului Crăstea și a copiilor lui; credința panului Dan și a copiilor lui; credința panului Isaiea și a copiilor lui; credința panului Uncliat și a copiilor lui; credința panului Petru Hudici și a copiilor lui; credința

¹⁾ loc rupt în orig.

panului Ciurbă și a copiilor lui; credința panului Duma, credința panului Mircea vistiernicul, credința panului Bogdan stolnicul, credința panului Albu ceașnic și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, ori din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau pe cine Dumnezeu va alege să fie domn al țării noastre al Moldovii, acela să nu strice dania noastră, ci mai vărtos să o întărească, căci i-am dat pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă.

Și spre mai mare tărie tuturor celor mai de sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofătul, să scrie și să lege pecetea noastră către această carte a noastră.

In Suceava, în anul 6942 <1431> Februarie 10.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înalte de Ștefan cel Mare, I, p. 380—381.

131

1434 (6942) Aprilie 11, Suceava.

Ștefan voevod dăruiește Mitropoliei de la Suceava, cu hramul sfântului Gheorghe, satul Averești și îl scutește de orice dare a țării.

Suceava, 6942 <1434> 11 Aprilie.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 382.

132

1434 (6942) Aprilie 24, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat popă al nostru, luga a slujit mai înainte sfântrăposatului părintelui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă și astăzi ne slujește drept și credincios. De aceia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am întărit drept credincioasa lui vislujenie și i-am dat în țara noastră satele, anume Buciumeni, unde fi este casa și pe Tutova două sate: unde este Niclea din Bahnă și unde este Balan din Strâmba și un loc din pustie pe Bașcu în jos de zăgazul lui Baliță și de Podraga seliștea lui Oțel. Toate aceste să-li fie uric cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui, și în-tregului lui neam neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate cu toate hotarele vechi, pe unde din veac au folosit. Iar hotarul seliștei și al pustiei, cât vor putea să folosească două sate destul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui,

credința panului Uncleat și a copiilor lui, credința panului Negrilă și a copiilor lui, credința panului Petru Hudici și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui, credința panului Mircea vistier, credința panului Banciul și a fratelui său pan Șteful, credința panului Lazor și a fratelui său pan Stanciul, credința panului Duma Negru, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Albu ceașnic, credința panului Dieniș spătar și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și inputernicească, pentru că i-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Neagoie logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Oancea, în Suceava, în anul 6942 <1434> Aprilie 24.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIII/32.

Fotocopie, după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cople slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 51—52.

133

1434 (6942) Aprilie 24, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat rugător al nostru, popa Iuga a slujit mai înainte sfântărușului părintelui nostru drept și credincios, iar astăzi ne slujește nouă drept și credincios. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova, dania părintelui nostru, satele anume Buciumeni, unde este casa lui, iar altul mai jos Togmacești, unde este Micula jude ¹⁾ al treilea, pe Șimuz, Ciorsăcești, al patrulea mai sus de Buciumeni, anume Radeșani și la obârșia Liubanei, Mânzați și la gura Studeniței Temeșești, amândouă părțile, judecie, și Strâmba, de la obârșie până la gură, și pe Tutova Lălești și Hăl-măjești și la obârșia Strajnicei, unde este jude ¹⁾ Mihaiu. Toate aceste să-i fie lui de la noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate după toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința

¹⁾ «jude» așa în orig.

panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Uncleata și a copiilor lui, credința panului Negrilă și a copiilor lui, credința panului Petru Hudici și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui, credința panului Mircea vistier, credința panului Banciul și a fratelui său, pan Șteful, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Duma Negru, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Albu ceașnic, credința panului Dieniș spatar și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici..

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, sau pe ori cine il va alege Dumnezeu să fie, acela să nu-i clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Neagoe logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ghedeon diac, în Suceava, în anul 6942 <1434> Arpilie 24.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/31.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 53—54.

134

1434 (6942) Mai 25, Târgul Iașilor.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că i-am dat acestui adevărat popă Ioil o pustie la Cârli-gătură, unde este fântâna, aproape de Balosin, peste Diba să-și facă mănăstire. Aceasta să-i fie în veci nemișcat și deasemeni și fiului său Giurgiu și copiilor lor și întregului lui neam în veci, și sub uric să nu dăm această mănăstire altuia nimănui, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința tuturor boerilor moldoveni mari și mici.

A scris Costea în Târgul Iașilor, la anul 6942 <1434> Mai 25.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 120.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 55.

Cu o trad. rom. din 1796 Iulie 12.

135

1434 (6942) Iunie 26, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi

citindu-se, că a voit domnia mea cu bunul nostru gând și am făcut pentru sănătatea noastră și pentru sufletul sfântăroșilor părinți ai noștri și am dat mănăstirii din Poiana trei sălașe ce Țigani, anume: Slav Hârlovean și Coste și ginerele lui Negru și Miculița, să fie acestei mănăstiri mai înainte zise neclintit cu tot venitul, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința tuturor boerilor domniei mele, mari și mici.

A scris Oancea gramatic la Suceava, în anul 6942 <1434> Iunie în 26.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 121.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu 3 trad. rom. din 1796 Iunie 24.

Cu o copie slavă lor Acad. R.P.R. ms. 5232 f. 56.

136

1434 (6942) Iulie 12, Dorohoiu.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră cine o va vedea sau o va auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu gândul meu bun și am dat mănăstirii dela Moldavița două sălașe de Țigani, anume Coman și <Cară>¹⁾man. Aceasta să-i fie mănăstirii mai înainte zise uric cu tot venitul și cu danie și cu tot.

Și nici unul dintre sfetnicii²⁾ noștri să nu aibă amestec cu acești Țigani scriși mai sus, deasemenea și cu copiii lor și cu întreg neamul lor, care va ieși din aceste două sălașe mai sus scrise.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boerilor noștri.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, Oancea gramatic să scrie și să atârne pecetea noastră.

În Dorohoi, în anul 6942 <1434> Iulie 12.

Acad. R.P.R., Ms. 5232, f. 57.

Copie slavă după orig slav, perg., pecete căzută.

137

1434 (6942) Octombrie 8, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă noastră, pan Cârstea Vornuntai a slujit mai înainte sfântăroșatului părintelui nostru drept și credincios și astăzi ne slujește nouă drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui

¹⁾ lectură nesigură.

²⁾ în text: « readța ».

slujbă către noi, l-am mîluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în Țara noastră, un sat, ocina lui, unde este Romaneasa, între Bahlui, Acesta să-i fie uric, cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților <lui și strănepoților> lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat cu toate hotarele lui vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan, voevod și credința boerilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui credința panului Cirstea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Mircea, credința panului Petru Hudici, credința panului Negrilă, credința panului Stan Bârlici, credința panului Uncleată și a copiilor lui, credința panului Duma Negru, credința panului Banciul și a fratelui său pan Șteful, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Albu ceașnic credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau pe cine va alege dumnezeu . . .¹⁾ acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

Oancea gramatic a scris, la Suceava, în anul 6942 <1438>, Octombrie 8.

<Pe verso însemnare contemporană>: «Voruntai»

Arh. St. Buc.. Peceți nr. 122.

Orlg. slav. perg., pecete stricată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 61—62.

138

1434 (6942) Octombrie 8, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi cilindu-se, că acestor adevărați Giurgiu <și . . .¹⁾ le-am dat un sat, la obârșia Saratei, unde este jude Fătu și Ilie, să le fie lor judecia uric, și sub uric, să nu se dea nimănu. Și alt județ să nu aibă, că să fie numai de curtea noastră din Iași. Deasemenca să fie copiilor lor și fraților lor și întregului lor neam în veci și neclintit.

Iar hotarul să le fie după hotarul vechi.

¹⁾ loc șters în orig.

<Iar la aceasta este credința> domniei mele și credința boerilor domniei noastre și mari și mici.

A scris Doncea gramatic, la Succava, în anul 6942 <1434> Octomvrie 8.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXXV/3.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă, ibid., ms. 5232, f. 59 și 60.

139

1435 (6943) Ianuarie 3.

Suret dela Ștefan vodă, din let 6943 <1435> Ghen. 3.

† Cu mila lui d<u>mnezeu, noi Ștefan voevod cel bătrân, d<o>mnu țărai Moldovii.

Facem știre cu această carte a domniei mele tuturor, carii ar vede-o sau ar ceti-o, sau ar auzi-o ¹⁾, pentru aceste adevărate slugi a noastre, Micul Neagoe și Răspop Opriș, carii ni-au slujit noao cu direptate și cu credință slujbă. Pentr<u> aceia și noi, văzind a lor direaptă și credincioasă<ă> slujbă spre noi, i-am miluit pre dănsii cu osăbită milă de la noi, o parte de sat din Suhodolu, ce iaste la ținutul Bacăului. Pe ace giună-tate de sat de Suhuodol acestora ce s'au numit mai sus slugi a noastre, Răspop Opriș și Micul Neagoe, pentr<u> aceia li s'au dat lor dela noi uric și cu tot venitul de întăritură pre acea moșie, lor și feciorilor lor și ²⁾ nepoților lor și străne-poților și a tot niamul lor, cât s'ar alege cei mai deaproape, neclătit, nici odinioară, în vea<c>.

Iar după a noastră viață pre cine va rădica dumnezeu să fie domn țăarii Moldovei să n'aibă a strica dania și întăritura noastră, ce să aibă a întări dania noastră, au din feciorii noștri, au dintr'alte niamuri, tot să întăriască.

Și aceasta s'au făcut încredințat domniei mele, precum ni-am scris mai sus, Io Ștefan voevod, și în credința boierilor noștri a Moldovei: Dincia vornicul și a feciorilor lui; credința boiarului Duma ³⁾ și a feciorilor lui; credința boiarului Mirce vornicul, credința boiarului Bogdan și fratelui lui, Șteful; credința boiarului Zanciul postelnicul, credința boiarului ²⁾ Uriache păharnicul și în credința tuturor boierilor noștri a Moldovii, a mari și a mici <criptogramă>.

Și eu preotul Vasilie Neculcescul *din* Ungureni l-am scos de pe slovenic, cu multă nevointă, fiind rupt de tot și vechiu, la l<ea>t 7260 <1751> Sep<tembrie> 18.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 401.

¹⁾ În loc de «auzi-o cetînduse.»

²⁾ Lipsă o parte din trad.

³⁾ «Cernovoceanul» așa în text.

1435 (6943) Februarie 17, Suceava.

Suret scos moldoveneste de pre un ispisoc sîrbăscu dela Iliciaş v<oe>voda, din let 6943 <1435> Fev. 17.

Cu mila lui dumnezeu, noi Iliciaş v<oe>voda, domnu pămîntului Moldovii. Facemu ştire cu această cartea a noastră tuturor, cine pre dănsa să vă uit<a>, sau celindu-să o va auzi, adică<ă> acest adevărat boerul nostru, dum. Mihăilă Bărbosul, slujit-au mai nainte părintelui nostru, lui Alexandru v<oe>vodu, cu dreptate şi cu credinţă şi acmu slujeşte noă cu dreptate şi cu credinţă. Pentru accia şi noi, văzându a lui driapte slujbă, l-am miluit pre dănsul cu deosăbită a noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit lui pre a lui ocini şi uric, dela părinteli nostru, anume satile Drăgoeştili pre Cracău, ce sânt în gura Almaşului şi Vărtopul, ea să-i fiia dum. lui Mihailu Bărbosul dela noi uric şi fiilor lui, nepoşilor şi strănepoşilor, prestrănepoşilor lui şi a tot niamul lui şi totu niamul lui, neclătit nici odănoară, în veci.

Iar hotarul satelor acestora să fiia cu toat<e> hotarele celi vechi, pre undi au imblat de veciu.

Şi la această este credinţa a domniei noastre, ce serie mai sus, noi Ilias v<oe>vodu şi credinţa a prea iubitului meu fiu şi credinţa boiarilor noştri: Giurgiu Frătovschi şi a fiilor lui; credinţă dum. [credinţă dum.] Dan, credinţă dum. Mihail Popşa, credinţă dum. Şteful şi fratelui dum., Măndrul şi credinţă dum. Lazor şi a fratelui său, a dum. Stanciul; credinţă dum. Cozma şi credinţă dum. Duma şi fratelui lui, a dum. Mirce şi credinţă dum. Forov şi credinţă a dum. Cosil<ă> şi a fratelui lui, a dum. Stecoc şi credinţă a dum. Vitolt şi credinţă dum. Mise şi credinţă <dum.> Cârste Ciornog şi credinţă dum. Banciul şi credinţă dum. Vonile Haeveci şi credinţă dum. Vlasin Mogosocul şi credinţă dum. Băloş pah., credinţă dum. Berindii stol. şi credinţa dum. Stanciul comes şi credinţă a tuturor a lor noştri moldovineşti boiari a mari şi a mici.

Iar dup<ă> viaţa noastră, cine va fi domnu din fii noştri, sau din fraţii noştri, sau din niamul nostru, sau iarăşi fie pre cine dumnezeu va alege să fiia domnu pămîntului nostru Moldovii, acela să nu străce lui a noastră daniia şi întăritur<ă>, ce ca să întăriasc<ă>.

Iar spre mai mare lărie şi întăritură tuturoru celor ce seria mai sus, am poroncitu credinciosului nostru boiaru Dinisu logof<ă>t, să serie şi pecetea noastră să o spânzure de acest adevărat scrisoare noastră.

Au scris Iacuş în Suceavă.

(Acest ispisoc sîrbăscu s'au tălmăcit de mine, pre limbă moldovinească, la cursul anilor dela Hrci>stos 1781 Iuli 24. Ieromonah Pavoju Bulgariul).

După M. Costăchescu, Doc. moldoveneşti înainte de Ştefan cel Mare. I, p. 412—413.
Datat după lista boerilor lui Ilie voevod din acelaş an.

1435 (6943) Aprilie 4, Suceava.

† Suret di pi uricul sârbescu dila Știafan vod<ă>, din anul 6943 <1435> Ap<rilie> 4, luni, a șias a săptămân<ă> din postu.

† Facem știri cu această cartia al noastră. Iată acestu adivărat Chiande și ficiori<i> lui Mania și Oancea, slujindu-ni noă cu dreptat<i> și cu credință. i-am miluit cu osăbită a noastră mil<ă>, le-m dat, in țara noastră, in Câmpii lui Dragoș, un satu și o săliști, anum<e> undi est<e> casa lor și săliștea lui Dragoi, acia siliște a Evancii și a ficiorilor lui. Osăbitu, să fiia diasiaminia, acestia toat<e> să fi fiia lor uric cu tot venitul și ficiorilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răst<ri>ianipoșilor lui ciai mai di aproapi di namul lor, ni clălitu nici dănăoar<ă>, in vici.

Iar hotarul să hiia pi hotarik<i> cial<i> vechi.

Și pentru credința sângur lui Ștefan vod<ă> și a toată boerimia, anum<e>, picum scriia pri atunci. Iar dup<ă> a noastră domnia ori pre cini dunădzău va alegi a fi domnu țări noastre, din frații sau din ficiorii noștri, sau fii și din ci nam, acela să nu străci daniia noastră, ci mai vârtos să aihă a o întări, pintrucăci e-m miluit, slujind cu dreaptat<e> și cu credință.

Și piantru credința a toat<e> căle am scris mai sus, am poroncit boeriuul nostru Nagului log<or>f<ă> să scrii și să legi piacelia noastră.

In Suceav<a>, au scris Ghidion, in anii 6943 <1435>.

† Acest suret s'au scos cu Pavăl căm<ă>raș, dila vam<ă> și cu Cerchiaz diiacul di divan,

Arh. St. Buc. A. N. MMCDX/1.

Trad. rom. din sec. XVIII.

1435 (6943) Aprilie 14, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boer al nostru, credinciosul pan Petru Hudicea vornic a slujit mai înainte sfântrăposatului tatălui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă și astăzi ne slujește nouă drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat in Țara noastră satele anume: Curtea lui Mândrea, pe Siret și cu cuturile sale și un loc din pustie la Voinăuți, lângă Oancea Namnota și o prisacă, la obârșia Ogrincei, unde este Alexa Râșcov, și o seliște pe Milcov, anume Lumireni, la prisaca lui Chiprian și la prisaca lui Detelea două locuri din pustie și două sălașe de Țigani, anume Micula și cu

<copiii săi> și .¹⁾ și cu toate sălașele sale. Toate aceste să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și răstrănepoților lui și tuturor fraților lui celor mai de aproape neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul satului lui Mândrea și al seliștei, cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit. Iar hotarul pustiilor, cât vor putea să folosească trei sate, destul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici, credința panului Mircea vistier, credința panului Negrilă, credința panului Ciurbă, credința panului Dămăcuș stolnic, credința panului Costea al lui Dragoș, credința panului Duma Negru, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Diens spătar, credința panului Vanea Ureacle, credința panului Zancea postelnic, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldovei, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine dumnezeu îl va alege să fie acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuțernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Neagoe logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

Oancea gramaticul a scris la Suceava, în anul 6943 <1435> Aprilie 14.

Arh. St. Iași CGCXL/83.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

143

1435 (6943) Mai 12, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Am dat lui Ivașco Podobitu satul lui, la Cărligătură, unde este casa lui. Acesta să-i fie lui judecie și sub uric să nu se dea nimănui niciodată, în veci Deasemenea și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților și răstrănepoților și întregului lui neam neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, după hotarul vechi, pe unde a folosit din veac.

¹⁾ loc rupt și șters în orig.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința tututor boerilor domniei mele și mari și mici.

Oancea gramatic a scris, la Suceava, în anul 6943 <1435>, Mai 12.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 124.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom. din 1805 Aprilie 27 și două fotografii.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 65 și trad. rom. f. 66.

144

1435 (6943) înainte de Octombrie 8.

Un uric vechiu pe Puțurenii *dela Ștefan* vodă, de lca>l 6943 <1435> cu pecele de ceară.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 410

145

1435 (6943) Octombrie 8.

Suret di pe uric sârbesc di la Iliș v<oc>voda, din let 6943 <1435> Octo- <m><rie> 8.

Facem înștiințare pentru adivărate slugile noastre și credincioși boiarii domniei mele Iliș Liciul *mare* post<elnic> și frate-său Simion, carile slujind mai nainte răposatului părintelui domniei mele, cu dreptate și credincioasă slujbă, ci-au făcut, care slujesc astăzi și noă, cu dreptate și credincioasă slujbă. Văzând domnie me lor dreaptă și credincioasă slujbă, osăbit de altă milă a noastră, li-am dăruit întru al nostru pământ al Moldovici> ocină de moșie Ivancicăuți și Vanceneștii, aceste li-am dăruit, pentru dreaptă și credincioasă slujbă, ci-au făcut, cu urice, cu tot venitul, să le fie în veci de veci, copiilor lor, nepoți și strănepoților, care să vor trage din niamul lor, ci să va alegi mai aproape.

Iar hotarul acestor moșii Ivancicăuții și Vanceneștii să fie după cum au ținut părinții de demult.

Pentru aceia credința domniei mele și a preiubit fiul domniei mele Roman și credința dumisale Jurje Fratovschi și credința dumisale Velce *mare* logofăt și credința dumisale Danu și credința dumisale Ștefan Jumăta<te> și frate-său Măndre și credința dumisale Lazăr și frate-său Stanciul *mare* vist<ernic> și credința dumisale Dima Limbădulce și credința dumisale frate-său Mirce și credința dumisale Cozma Șandrovici și credința dumisale *mare* ¹⁾ Tăutu și frate-său Dumitrașcu Coșulă Stetecicu și credința dumisale Baloș pah<arnic> și credința dumisale Berendei stol<nic> și credința dumisale Mise²⁾ și Cârste

¹⁾ «vel» este poate un adaus al traducătorului.

²⁾ în trad.: Miltes.

Giornohuz și a dumisale Iancu și credința dumisale Voicu S. și credința dumisale Stanciul *mare* comis și credința tuturor boerilor noștri, mari și mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domn țării aceștie să nu strice a noastră danie, ci mai vârtos să o întărească cu dăni.

Iar cine s'ar ispili a o strica danie, să fie neertat de domnul dumnezeu și de preacurală a lui maică și de toți sfinții și să fiia asămine Iudii și proclutului Arie și să fie parte lor cu jădovii, care au străgat asupra domnului H<risto>, sângele lor asupra lor și asupra fiilor lor.

Iar pentru mai mare credință și întăritura, am poroncit cinstutului și credinciosului boierului nostru, dumisale Dinisul *mare* logofăt, și a noastră pecete cătră acest adivărat uric să o legi spânzurală.

(Și acest uric s'au tălmăcit de mine Ivloghie dascal la let 7271 <1763> de la Școala domnească din Eși).

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare. I. p. 416—417

146

1435 (6943) Octombrie 18, Hotin.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă și boer, pan Stan Bahici a slujit mai înainte sfântrăposatului părintelui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De accia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova, satele anume: Sobraneți în ținutul Teținei și Vascăuții, satul lui Mișea, căci Mișea a pierdut averea sa în hielenie și Budinții lui Mihail Coșcievici, căci și acesta l-a pierdut în hielenie.

Accasta am dat slugii noastre, pentru dreapta lui slujbă, uric lui, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor, deasemenea și fraților lui, mai înainte și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și la tot neamul lui în veci.

Iar hotarul tuturor acestor sate, cu toate hotarele vechi din toate părțile, pe unde din veacul veacului au folosit.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului, a domniei mele Ilie voevod și credința iubitelui fiu al domniei mele, Roman, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vâlcea vornic, credința panului Șteful și a fratelui său pan Măndrea, credința panului Șteful, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Mișea, credința panului Forou, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Vitolt, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Iacuș, credința panului Berindei

stolnic, credința panului Duma, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Stanciul comis și credința tuturilor boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră, să nu le clinească, ci să le întărească și să le imputernicească. Iar cine ar voi să clinească aceasta, acela să fie blestemat de dumnezeu și de preacurata lui maică și de toți sfinții și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie și să fie anatema, amin.

Iar pentru mai mare întărire a tuturilor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Dienis, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris lacuș pisar, în Hotin, în anul 6943 <1435> Octomvrie 18.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/38.

Fotocopie, după orig., slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 84—85.

147

1435 (6943) Noembrie 25, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată sluga noastră, popa Micu, a slujit mai înainte sfântrăposatului părintelui nostru, iar acum ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă <către noi>,¹⁾ l-am miluit cu mila noastră deosebită și i-am dat în țara noastră, în Moldova două sate, unde este casa lui, pe Rebricca Mică <și mai> jos <unde.....¹⁾> pe care-l-a cumpărat.....¹⁾ luat pentru acest.....¹⁾ uric, cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor două sate după hotarul vechi, pe unde din veacul veacului au folosit.

Iar la aceasta este credința a mai sus scrisului, a domniei mele Ilie voevod și credința iubitelui fiu al domniei mele Roman, credința boerilor noștri: credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vâlcea vornic, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Uncleat și a copiilor lui, credința panului Șteful al lui Jumătate și a fratelui său Măndrea, credința panului Lazor și a fratelui său pan Stanciul, credința panului Duma al lui Limbă dulce și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Vitolt, credința panului Fărău, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berindei stolnic, credința panului Coșilă și a

¹⁾ loc rupt și șters în orig.

panului Stefco, credința panului Cirstea Negru credința panului Iacuș, credința panului Mîsea, credința panului Vlașin spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar pe cine îl va alege dumnezeu, după viața noastră, să fie domn al țării noastre, Moldova, din frații noștri sau din copiii noștri sau din neamul nostru, acela să nu le cîltimească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că i-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare lărie a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Dinis logofăt, să scrie și să atârne pecelea noastră, de această carte a noastră.

A scris Zancea diac, la Suceava, în anul 6943 <1435>, Noemvrie 25.

Arh. St. Buc., Peceji nr. 123.

Orig. slav, perg., pecele atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 86—88.

148

<1436—1442>.

... Ilic și Ștefan întăresc lui Sima logofătul și surorii lui, Ana, soția lui Bârsan, satele Glodenii, jumătate de Voinova, unde au șezut vătămănușul Pașcu, și satele Socii și Dușăștii la ținutul Neamțului.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, pg. 114.

149

<1436—1442>.

Un terfelog fără cear(ă), pre Căinicni și pre Pleșăni, dela Ilieși și Ștefan vodă, l<ea>l 6940 <1432>.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, pg. 86.

150

143<6> 694<4> 15, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilic voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, pan Moica vornic de gloată și fratele său, pan Tador spătar ne-au slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat, în țara noastră, satele anume Bradicești pe Crasna, unde a fost Albu și Bradici și pe Cobăle, unde a fost Ilcaș și pe Bârlad, unde este Lo...¹⁾ și trei locuri din

¹⁾ loc rupt în orig.

pustie, unul pe Crasna, Cirfă Coste mai sus de Nicorești, altul pe.....¹⁾ mai sus de locul lui Piatră și al treilea pe Bâc, la Lunca de Sus. Și încă le-am dat două²⁾ locuri. Toate aceste să le fie uric cu tot venitul, lor și copiilor lor,

Dar acest sat mai sus zis Bradicești, acesta să fie al lui Tador deosebit și copiilor lui Tador și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit, în veci.

Iar hotarul acestor sate, cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul acestor pustii, cât vor putea să folosească cinci sate destul.

Iar la aceste este credința domniei noastre, a mai sus scrisului. Ilie voevod și a lui Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Negrilă și a copiilor lui, credința panului Cârstea vornic și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Costea Dragoșeviei, credința panului Uncleată și a copiilor lui, credința panului Șteful și a fratelui său, pan Mândrea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Duma Negru, credința panului Duma Isaescu, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Banciul și a fratelui lui pan Șteful, credința panului Petru spătar, credința panului Albu ceașnic, credința panului Dieniș spătar și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuterniciască, pentru că le-am dat, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre credinciosului.....¹⁾ logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 694<4> <1436>....15³⁾.

Arh. St. Buc., Ep. Huși, XXV/1.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

O copie și o trad. rom. cu lipsuri și data 1432 la Arh. St. Buc., ms. 546, f. 132—133.

Cu două copii slave la Acad. R.P.R., ms. 5231, f. 291—292 și ms. 5232, f. 69 și o trad. rom., ms. 5231, f. 293—294.

151

1436 (6944) Aprilie 12.

6944 <1436> April 12. Ilie voevod și de al măriei sale frate, Ștefan voevod, fiii domnului Alexandru voevod...că pe o adevărat<ă> slugă anume Baico, pentru ale sale drepte și cu credințe slujbe, ce au slujit părintelui măriilor sale,

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ pasagiul dela «lo... două», șters cu linie neagră.

³⁾ Data ruptă, completată după lista boerilor.

cum și însuși măriile sale, s'au milostivit și din osăbită milă domnească i-au dat și i-au întărit lui, întru acest pământ al Moldovii, pre a lui drepte ocini, sale, anume Dolheștii, unde era casa lui, și Negreșli și Almașelul și Horaița și Roșcani și pe Almași din jos de Dolhești, Dobrenii....

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 427.

152

1436 (6944) Aprilie 21, Vaslui.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei noastre, Ștefan voevod, domnului țării Moldaviei. Înștiințare facem prin această a noastră carte tuturor cui vor vedea-o, sau cetindu-se o vor auzi, pentru adevărata sluga noastră, hotnogul Stanciul părcălabul de Hotin, carele slujind noao cu dreptate și credinciosă slujbă iar noi văzând a lui dreptă și credinciosă slujbă, miluitu-l-am pre el cu osebită milă și încă i-am dat în pământul nostru satul Crasna, unde îi sunt și casele, ca să-i fie uric cu tot venitul, lui și fiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și la tot neamul lui, neclintit nici odănoară, în veci.

Iar hotarul celui sat să fie după bătrânele hotare, pe unde din veci au apucat.

Și spre aceasta este credința domniilor noastre mai sus zise, Ilie voevod și Ștefan voevod, și credința boerilor noștri: credința dumisale Jurj Fratovschi și a fiilor lui; credința dumisale Cristea dvornic și a fiilor lui; credința dumisale Vâlcea și a fiilor lui; credința dumisale Isaia și a fiilor lui; credința dumisale Hudici dvornic și a fiilor lui; credința dumisale Jurj Piatră și a fiilor lui; credința dumisale Șteful și a frățini-său Mândru; credința dumisale Negrilă și a fiilor lui; credința dumisale Lazor și a frățini-său Stanciul; credința dumisale Coste Dragoș, credința dumisale Simion Turcul, credința dumisale Dumici, credința dumisale Banciul și a frățini-său Șteful; credința dumisale Bogdan stolnic, credința dumisale Albul ceașnic și credința tuturor boerilor noștri ai Moldovei, a mari și a mici.

Iar după a noastră viața, cine va fi domn pământului nostru al Moldovei, sau din fiii noștri, sau din frații noștri, sau din neamul nostru, pre cine Dumnezeu îl va alege să fie domn să, nu strice a noastră danie, ci mai vârtos să i-o întăriască și să i-o statorniceiască, căci că i-am dat-o pentru a sa dreptă și credinciosă slujbă.

Iar spre mai mare tărie a tuturor celor de mai sus scris, poruncit-am slugii noastre, credinciosului Oancea logofăt, să serie și să să lege a noastră pecete cătră această a noastră carte.

A scris Oțel în Vaslui, la anul 6944 <1436> luna April în 21.

(De pe sârbie pre limba moldovenească am tălmăcit la anul 1816 Iulie 22 Clucer Pavăl Debrici).

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 429—430

1436 (6944) Mai 4.

Suret dela Ilieș și Ștefan voevod. din leat 6944 <1436>. Mai 4.

Facem înștiințare pentru adevărată sluga noastră, dumnealui Duma Uranie, că slujind mai înainte răposatului părintelui nostru, cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi slujește nouă cu dreplate și cu credință; pentru care și noi, văzând a lui dreaptă și credincioasă slujbă, l-am miluit pre dânsul, osebil de altă milă și i-am dat întru al nostru pământ locu din pustiu, lui și frățini-său Petrică, pe de ceea parte de Ichel, anume Cobâlca, din vârful până în gură și Bezin din vârful până în gură și Samboala și Teleșău, din vârful până gură și Peresecina, din vârful până în gură și câte sate vor pute ca să-și facă, acelea ca să fie lor, în parte dreaptă, uricu cu totu venitul, lor și feciorilor lor, nepoților și strănepoților și a totu neamului lor, ce să va alege mai aproape, nerășuit nici odată, în veci.

Iar hotarul să fie la câte sate vor fi pe acel locu câtu va pute fi de agiuns fieștecăruiă satu.

Și spre aceasta este credința domniei mele de mai sus scrisu, Ilie voevodu și Ștefan voevodu și credința tuturor boerilor noștri, a mari și mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domnu țării aceștie, să nu strice a noastră danie și miluire, ce mai alesu să dea și să întăriască, de vreme ce noi am dat lor, pentru a lor dreaptă și credincioasă slujbă.

Iar pentru mai mare credință și întărire a acestor de mai sus scrise, am poruncit cînstitului și credinciosului boerului nostru, dumnealui Ioan mare logofăt, să scrie și a noastră pecete către această carte a noastră să o lege.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenesti înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 439—440.

1436 (6944) Mai 5, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele Ștefan voevod, domni ai țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru, credinciosul pan Duma Negru a slujit mai înainte sfântrăposatului nostru părinte cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar acum ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am întărit ocina lui și drept credincioasa lui vislujenie și i-am dat în țara noastră, satele pe Rebricea, anume: unde a fost Vană Sinescul și unde a fost Boris și unde a fost Mândrea. Toate acestea să-i fie uric cu tot venitul, lui și

copiilor lui și nepoților lui și surorilor lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate cu toate hotarele vechi unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Ilie voevod și a lui Ștefan voevod și credința hoierilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Cârstea vornic și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui credința panului Uncleată și a copiilor lui, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Stan Bârlici, credința panului Lazor și a fratelui său pan Stanciul, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său pan Mândrea, credința panului Simeon Turcul, credința panului Vitolt, credința panului Banciul și a fratelui său pan Șteful, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Albu ceășnic, credința panului Petru spătar, credința panului Ivan Baicean și credința tuturor hoierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră¹⁾ Moldova dintre copiii noștri sau dintre frații noștri sau din neamul nostru, pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, fiindcă i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar spre mai mare întărire a tuturor acelora mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Oancea logofăt, să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 6944 <1436> Mai 5.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXXV/5.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

155

1436 (6944) Mai 10.

Suret de la Iliiaș vodă și de la Ștefan vodă frați, care au domnit împreună țara Moldovii 6944²⁾ <1436>, Maiu 10.

Facem știre cu această carte a noastră tuturor care ar vede-o, sau ar citi-o, sau auzi-o, pentru această adevărată slugă a noastră Ivan Cautiș, carele slujește noastră cu dreaptă și credincioasă slujbă. Pentru aceia și noi văzind a lui dreaptă și credincioasă slujbă către noi, l-am miluit pre dânsul cu osăbită milă a noastră și i-am dat lui în pământul nostru satul Iliiașăștii, la Cobăle, unde iaste casa lui și cu un loc în pustie, unde iaste moara lui, ca să-și facă osăbit sat.

Pentru aceia i s'au făcut lui uric cu tot venitul, lui și feciorilor lui și fetilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și a tot neamul lor, neclătit nicio

¹⁾ loc rupt și șters în orig.

²⁾ în text: 7944.

dinioară în veci. Iar hotarile aceluia sat din pustie sânt după hotarile cele bătrâne pe unde vor trăi în veci.

Și acestea s'au făcut în credința domniei noastre precum ne-am scris mai sus, noi Iliaș voevod și Ștefan voevod și în credința boerilor noștrii, credința boerilor noștrii, credința boerului Jurja Rastovici și a feciorilor lui, credința boerului Vlămcea și feciorilor lui, Cârstea vornicul și feciorii lui, credința boerului Isaiia și feciorilor lui, credința boerului Hudici vornic și feciorilor lui, credința boerului Jurja Petrea și în credința tuturor boerilor noștrii a Moldovii, a mari și a mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domn pământului nostru Moldovii, din feciorii noștrii, sau din neamul nostru, sau pe cine va alege dumnezeu să fie domn, tot să n'aibă a strica daniia noastră, ci să aibă a ținea și a întări. Pentru că i-am dat lui pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă. Iar cei mai înainte toți să aibă a întări daniia slugii noastre.

Și am poruncit credincios boerului nostru logofătului celui mare carte să-i scrie și pecetea noastră să lege la carte.

Ieromonah Varlam Năcescul din satul Luncași a scris la leat 7263<1755>, Iunie 17.

Acad. R.P.R., CCCXI.1/1.

Copie rom. din 1824, după trad. din 1755.

156

1436 (6944) Mai 23, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod domnul țării Moldovii, și fratele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, cari vor vedea-o sau o vor auzi citindu-se, pentru acest adevărat boer, credinciosul nostru pan Stan Babici și fratele său, pan Iachim și alți frați ai lui: Andriaș, Simeon și Iurie, că ne-au slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Drept aceea, noi văzând a lor dreaptă și credincioasă slujbă către noi, l-am miluit pe dânsul și pe frații săi cu deosebita noastră milă și le-am dat lor în țara noastră a Moldovii un sat, anume Jicovul-de-sus, să le fie lor uric cu tot venitul, nestricat niciodată în veacul veacului, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și la tot neamul lor, care va fi mai aproape

Iar hotarul acestui sat să fie după vechiul hotar pe unde din veac a umblat.

Și la aceasta este credința domniei mele mai sus scrisului Ilie voevod și credința prea iubitului frate al domniei mele, Ștefan voevod, și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman, <și credința tuturor boerilor noștri ai Moldovii>: credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor săi; credința panului Vâlcea, credința panului Isaiea și a copiilor săi, credința panului Stan Bârlici, credința panului Uncleat și a copiilor săi, credința panului Stan posadnic, credința panu-

lui Giurgiu Straovici, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său pan Mândrea, credința panului Lazor și a fratelui său, Stanciul postelnicul, credința panului Duma Limbădulcevici și a fratelui său, Mircea, credința panului Cozma Sendrișorovici, credința panului Manoil, credința panului Vitolt, credința panului Forov, credința panului Băloș ceașnicul, credința panului Berendei stolnicul, credința panului Nemirca, credința panului Iacuș, credința panului Hudea de la Mamornița și fratele său pan Leva și copiii lor; credința panului Boguș Nesteacovici și fratele său pan Pașco, credința panului Ștefco, credința panului Misa, credința panului Cârstea Negrul, credința panului Alexandru spătarul, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine Dumnezeu îl va alege să fie domn al țării noastre Moldovei, ori din frații noștri, ori din copiii noștri, unul ca acela să nu strice dania și întărirea noastră, ci mai vărtos să o întărească și imputernicească căci noi le-am dat lor, pentru dreaptă și credincioasă slujbă.

Acela însă care ar voi să strice dania și întărirea noastră, unul ca acela să fie blăstămat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de toți sfinții.

Și spre mai mare întăritură tuturor celor de mai sus scrise, am poruncit credinciosul nostru boer, Dieniș logofătul, să scrie și pecetea noastră să o lege cătră această carte a noastră.

A scris în Suceava, Petru Bârlăci, în anul 6944 <1436> Mai 23.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 441 — 442.

157

1436 (6944) Iunie 13, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Mihail Stângaciu a slujit mai înainte sfântărosatului părintelui nostru și astăzi ne slujește cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, satele anume: pe Bogdana, unde este Balan și fiul lui Drajan, și pe Smila, seliștea lui Roșca și chilia lui Manasie și pe Iubana, Suseni și la Chegheciu, la pârâul Fântânilor, unde a fost Oană Albul și mai în sus Manești și al Chegheci, locurile din pustie mai jos de Prun, la fântâna Peducelului și mai jos Fântâna Mare și pe Jeravăt, seliștea Fundeștilor, între popa Mircea și Petru Lungul și pe Bârlad, un loc, între Leurinș și Băcsănești, și mai sus de Cobăla, unde se unesc trei văi, un loc din pustie. Toate acestea să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui. Și încă am dat frațelului său Giurgiu Bișea satul lui dela Smila să-i fie acesta deosebit de Stângaciu. <Acestea> să-i fie lui uric, cu dreptul scris mai sus, lui și copiilor lui

și nepoților lui și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate, cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul pustiei cât vor putea să folosească destul patru sate.

Iar la acesta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ilie voevod și a lui Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Cârstea vornic și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Negrilă, credința panului Costea a lui Dragoș, credința panului Uncleată, credința panului Lazor și a fratelui său pan Stanciul, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru, credința panului Simeon Turcul, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Banciul și a fratelui său pan Șteful, credința panului Albu ceașnic, credința panului Petru spătar și credința panului Stanciul comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le cintească dania noastră, ci să le întărească și să le impuțernicească, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Oancea logofăt, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Oșel, în Vaslui, în anul 6944 <1436> Iunie 13.

Acad. R.P.R., XL/2.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 94—95.

158

1436 (6944) Iulie 1, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu aceasta tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boer al nostru credincios, anume pan Alexandru spătar a venit înaintea domniei mele și înaintea boerilor noștri și s'a părît cu panul Mândrea, pentru ocina sa, și a dobândit dela pan Mândrea ocina sa, anume <Glodenii și>¹⁾ Bulgarii pe Crasna. De aceea noi văzând dreptatea și slujba credincioasă a credincioasci noastre slugi, pan Alexandro spătar, i-am înapoiat ocina lui, aceste două sate mai sus scrise și deasemenea satul Muncel. Toate aceste scrise să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților

¹⁾ loc rupt în orig.

lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape, din neamul lui, nelintit în veci.

Iar hotarul tuturor acestor sate, cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la acesta este credința mai sus scrisului, a domniei mele, Ilie voevod și a fratelui domniei mele, Ștefan voevod și credința iubitului meu fiu, Roman și credința panului Giurgiu dela Frălăuși și a copiilor lui și credința panului Vâlcea și credința panului Petru Hudici vornic de Suceava și credința panului Isaiia și a copiilor lui și credința panului Uneleata și a copiilor lui și credința panului Mihail Popșa și credința panului Stan Bârlici și credința panului Șteful Jumătatevici și credința panului Mândrea și credința panului Lazăr Vornicovici și a fratelui său, pan Stanciul postelnic și credința panului Duma <Limbă dulce> ¹⁾ vici și a fratelui său, pan Mireca și credința panului Cozma Șandrovici și credința panului Vitoll <și credința panului> ¹⁾ Manoil și credința panului Fârrou și credința panului Boleş ceășnic și credința panului Berendei <stolnic> și credința panului Iacuș și credința panului Ștețco vornic și credința panului Cârstea Negru și credința panului Mîseca și credința panului Hodco dela Mămornița și credința panului Lev și a copiilor lor și credința panului Boguș al lui Nesteac și a fratelui său, pan Panco și credința panului Stanciul comis și credința panului tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn <în țara noastră> ¹⁾ sau din frații noștri sau din copiii noștri, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat pentru dreapta lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Denis logofăt, să scrie și să atârne pecetea <noastră de această> ¹⁾ cartea a noastră.

Și a scris în Suceava, în anul 6944 <1436> Iulie 1.

Acad. R.P.R., IX/76.

Orig. slav, perg., pecete ntârnulă, căzută, rupt, completat după un rezumat rom. la Arh. St. Iași. Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 101—102.

159

1436 (6944) Iulie 17, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele Ștefan voevod, domni ai țării Moldova. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce-o vor vedea sau o vor auzi citindu-se cu această adevărată slugă a noastră, Hodco Crețovici ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă.

¹⁾ loc rupt completat după un regist deln Arh. St. Iași.

Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, două locuri de pustiu pe Cula, între Borșciari și între Detelev, în Lujca de jos, la două fântâni. Acestea toate să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată, în vecei.

Iar hotarul acelor pustii cât vor putea folosi destul acele două sate.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Ilie voevod și a lui Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Văleca și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Cârstea vornic și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Negrilă și a copiilor lui, credința panului Costea Dragoșevici, credința panului Giurgiu Piatra, credința panului Șteful Jumătatevici, credința panului Duma Negru, credința panului Simeon Tureul, credința panului Lazor și a fratelui său panul Stanciul, credința panului Banciul și a fratelui său Șteful, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Albu ceașnic, credința panului Petru spălar și a tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să la împuternicească <pentrucă> le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acelor mai sus scrise <am> ¹⁾ poruncii credinciosului <nostru> ¹⁾ pan, Oancea logofăt, să atârne pecetea noastră <de> ¹⁾ această carte a noastră.

A scris Laz la Vasslui, în anul 6944 <1436> Iulie 17.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXXV/4.

Fotocople după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

160

1436 (6944) Iulie 17, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boer al nostru, credinciosul pan Vancea logofăt a slujit mai înainte sfânt-răposatului părintelui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit vislujenia lui satele pe Răut, anume Procopinți, unde a fost Procop și Vasile vătăman și cu moara și Macicăușii cu prisaca și Cozarouți și

¹⁾ loc rupt în orig.

Fântâna Albă și la gura Volcințului unde se unesc cu Cotorțea pe Itchil, între Crotolci, mai jos, unde stă Peatră, mai sus de locul lui Oțel și lângă Bâc, de cealaltă parte, pe valea ce cade în dreptul Cheșenăului lui Achaș, la fântână, unde este Seliștea Tătărească în dreptul păduricii. Toate aceste să-i fie uric cu tot venitul și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui de soră și nepoților lui de frate și nepoților lui de fiu și strănepoților lui și răstrănepoților lui și neamului celui mai de aproape al lui, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechiu, pe unde folosesc din veac. Iar hotarul pustiilor, cât vor putea să folosească destul aceste sate pe care întemeiază.

Iar la acesta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ilie voevod și a lui Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Cârstea vornic și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Negrilă, credința panului Simeon Turcul, credința panului Giurgiu Peatră, credința panului Lazăr și a fratelui său, pan Stanciul potelnic, credința panului Bogdan stolnic credința panului Duma Negru, credința panului Banciul și a fratelui său, pan Șteful postelnic, credința panului Șteful Jumătăției și a fratelui său, pan Mândrea, credința panului Stan Bârlici, credința panului Uncleată, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Albul ceașnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească pentru că i-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit să se atârne pecetea noastră de această carte a noastră

În Vaslui, în anul 6944 <1436> Iulie 17. Ghedeon a scris.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIII/39.

Fotocopie după orig. slav. perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 98—100.

161

1436 (6944) Iulie 24, Succava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele nostru Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boer al nostru, credinciosul Petru Ungureanu, din Câmpul lui Dragoș, a slujit mai înainte sfânt răposatului părintelui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De accia, noi văzând dreapta

și credincioasa lui slujbă care noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, Moldova, patru sate anume: în Câmpul lui Dragoș unde a fost curtea lui Netețul și satul lui Parcea și Blăgeștii și poiana unde este fânul lor și Bolăceștii, amândouă judeciile. Acestea le-am dat lui uric cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răs-trănepoților lui și întregului lui neam, care este cel mai de aproape din neamul lui, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate cu toate hotarele lor vechi.

Și la aceasta este credința mai sus scrisului a domniei mele, Ilie voevod și credința iubitului frate, Ștefan voevod și credința fiului domniei mele, Roman și credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui și credința panului Vâlcea, credința panului Hudiei vornic și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui și credința panului Uncleată și a copiilor lui, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan Mândrea și credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Duma Limbăduleevici și a fratelui său, pan Mircea și credința panului Băloș ceasnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Fărâu, credința panului Manoil Grecu, credința panului Vitolt, credința panului Ștefco vornic, credința panului Boguș Nesticovici și a fratelui său, pan Pașco, credința panului Hodeo dela Mamornița și a fratelui său, pan Leu și-a copiilor lor, credința panului Iacuș Negru, credința panului Cârste Negru, credința panului Mircea, credința panului Stan comis, credința panului Stan Babici, credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Și deasemenea cine din neamul lor, împotriva lui Petru sau împotriva copiilor lor ar începe pentru aceste sate, cu omor sau <cu pără> sau cu orice înșelăciune acela să ne plătaescă zăvească 60 ruble de argint curat.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră Moldova sau din frații noștri sau din copiii noștri sau din neamul nostru, acela să le întărescă și să le împuternicească, pentrucă i-am dat, pentru dreaptă și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Dinis logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Pașco gramatic la Suceava, în anul 6944 <1436>, luna Iulie 24 zile.

<Pe verso însemnare din sec. XVIII>: Blăgești în Câmpii lui Dragoș. În rezumatul de pe verso făcut în același vechi: satul Porcenu, Blăgeștii și Bolăceștii.

Acad. R. P. R., Filiala Iași, Fondul Spiridoniei, I/83.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Copie slavă. ibid., ms. 5232, f. 96—97.

*) loc rupt în orig.

1436 (6944) August 11, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei, Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Luca dela Sihle ne slujește nouă credincios. De aceea, noi văzând credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, două sate, unul pe Terebne anume Viadiei, celălalt la gura Sărutei, unde a fost Mihail. Toate acestea să-i fie uric cu tot venitul, lui și fraților lui, Maleat și Stroe și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lui și întregului lor neam, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate, cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la acesta este credința domniei noastre a mai sus scrișilor, Ilie voevod și Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt și a copiilor lui, credința panului Uncleată și a copiilor lui, credința panului Duma vornic, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Șteful al lui Jumătate, credința panului Simeon Turcul, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Albu ceasnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru < sau pe ori cine îl va alege > Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ei să le întărească și să-i inpuțernicească, pentrucă le-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Oancea logofăt să scrie și să atârne pecelea noastră de această carte a noastră.

In Vaslui, in anul 6944 <1436> August 11.

Acad. R.P.R., XXXIV/1.

Orig. slav. perg., pecele atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1807.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 103—104.

<1436> August 24, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei, Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată

slugă și boer al nostru, pan Oană portariul ¹⁾ a slujit mai înainte sfântrăposatului părintelui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă și astăzi ne slujește nouă drept și credincios.

De aceia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit drept credincioasa lui vislujenie, în țara noastră, satele pe Vasluiu, anume: Brudurești, unde e casa lui și seliștea lui Fundea și sub Rediul Lung, Câtești, unde este Mic și Iliiaș, amândouă judeciile și Retezești și la obârșia Bârlăzelului, Bozianii și pe Prut Iacobești și Bârboșii și seliștea Țolului și cu iezerul și via lui la obârșia pârâului Dobrosloveștilor. Acestea toate să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate și seliști, cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ilie voevod și a lui Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului C<ârste> ²⁾ și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru credința panului Cozima Șandrovici, credința panului Negrilă, credința panului . . . clea ²⁾ vornic, credința panului Șteful Jumătate și a fratelui său, pan Mândrea, credința panului Simon logofăt, credința panului Rogdan stolnic, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Simeon T<urcul, credința> ²⁾ panului Costici postelnic, credința panului Foma vistier, credința panului Banciul și a fratelui său, pan Șteful, credința panului Ivan Balcean ceașnic, credința panului Dieniș <spătar> . . . ²⁾.

<Iar după> ²⁾ viața <noastră> ²⁾, cine va fi domn al țării noastre, Moldova din copiii noștri sau din frații noștri sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească <dania noastră> ²⁾ ci să le întărească și să le înputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor <celor> ²⁾ mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Mihail Oțel gramatic să scrie și să atârne pecetea noastră către această carte a noastră.

În Vasluiu, în anul <6944> ²⁾ August 24 zile.

Acad. R.P.R., Peceji, nr. 3.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Datat după sfatul boerilor.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 70—71.

¹⁾ loc șters în orig.

²⁾ loc șters și rupt în orig.

1436 (6944) August 27, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat anume pan Ivașco Balasinovici și cu frații săi și cu Micul și cu Badea au slujit mai înainte sfântărușului părintelui nostru cu dreptcredincioasă slujbă, iar astăzi ne slujese nouă dreptcredincioasă slujbă. De aceea, noi văzând dreptcredincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat în țară noastră, în Moldova, un sat, anume Cruglic, sub Hotin. Acesta l-am dat credincioaselor noastre slugi uric cu tot venitul, lor, copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și întregului lor neam, cine va fi mai apropiat din neamurilor, acestora tuturor neclintit în veci.

Iar hotarul acestui sat, cu toate hotarele lor vechi.

La aceasta credința mai sus scrisului, a domniei mele, Ilie voevod și credința iubitului meu frate, Ștefan voevod și credința fiului domniei mele, Roman și credința panului Giurgiu staroste și a copiilor lui și credința panului Vâlcea și credința panului Petru Hudici vornic de Suceava și credința panului Isaija și a copiilor lui și credința panului Uncleată și a copiilor lui și credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui și credința panului Mihail Popșa și credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan Măndrea și credința panului Lazăr vornicovici și a fratelui său, pan Stanciul postenic și credința panului Duma Limbădulcevici și a fratelui său, pan Mircea și credința panului Cozma Șandrovi și credința panului Domacuș stolnic și credința panului Foro și credința panului Boloș ceașnic și credința panului Berendei stolnic și credința panului Micea și credința panului Manoil și credința panului Vitolt și credința panului Iacuș Pântecosul și credința panului Belava și credința panului Cârstea Negru și credința panului Hodco dela Mamornița și a fratelui său, pan Lev și a copiilor lor și credința panului Boguș și a fratelui său, pan Pașco și credința panului Stanciu comis și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, sau din copii noștri sau din frații noștri, <acela> să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat pentru dreapta lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Denis logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava în anul 6944 <1436> August 27.

Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 105—107.

Copie slavă după orig. slav, perg., pecete căzută.

Altă copie slavă ibid., f. 108—109.

1436 (6944) Septembrie 8, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Ștefan voevod, Facem cunoscut <eu> această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Bala Plopescul a slujit mai înainte sfântăpăosatului părintelui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră Moldova, patru sate pe Tazlău, Topceaneșți pe... și Bratiști și Dohțana. Acesta să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului neam al lui, cine îi va fi cel mai de aproape, neclintit, nici odată în vecii vecilor.

Iar hotarul tuturor acestor sate, cu toate <hotarele lor vechi pe unde> ¹⁾, din veac au folosit.

Iar la acesta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ilie voevod, și credința fratelui domniei mele, Ștefan voevod și credința iubitului <meu fiu, Roman> ¹⁾ și credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui și credința panului Văleca și credința panului Hudiei vornic și a copiilor lui, credința panului Unchie <și a copiilor lui> credința panului Stan Bărlicii <și a copiilor lui credința panului Mihail> ¹⁾ Popșa și credința panului Șteful al lui Jumătate și a fratelui său, pan Măndrea și credința panului Duma al lui Limbădulee și a fratelui său pan Mircea și credința panului Cozma <Șandrovicii...> ¹⁾ și credința ¹⁾ panului Cârstea Negru și credința panului Băloș ceașnic și... ¹⁾ a panului Berindei stolnic și credința panului Seț... ¹⁾ postenic și credința panului Mizea și credința panului Manuil și credința panului Hodeco dela Mamornița și credința lui Lev și a copiilor lor... ¹⁾ și credința panului Bilava și credința panului Stanciul comis și credința panului Vlăhin și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar <pe cine va alege Dumnezeu> ¹⁾ după viața noastră să fie domn în țara noastră Moldova sau din frații noștri sau din copiii noștri <sau din neamul nostru> ¹⁾ acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și înputernicească.

Iar pentru mai mare întărire <a tuturor celor> ¹⁾ mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului logofăt, pan Diniș, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Zancea diac, în Suceava, în anul 6944 <1436> Septemvrie 8.

Acad. R.P.R., LXXIX/147.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o copie slavă în Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 110—112.

¹⁾ loc rupt în orig.

1436 (6944) Septembrie 19, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Stefan voevod. Făcem cunoștința cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru, credinciosul pan Dan Mesehnă a slujit mai înainte sfântă-posedatului părintelui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă, către noi l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră Moldova, opt sate, anume Ruja Petru, pe Cobăle și Onești și Câteștii și Virișeștii și Selevestreanii și la Huțulna Sârbii și Scheienii pe Elești, la gura Jeravățului, și Horincea Cavadinesti și Badea. Aceasta să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine va va fi cel mai de aproape.

Iar hotarul acestor sate cu toate hotarele lor vechi.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului Ilie voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman, și credința panului Giurgiu de la Frătăuți și a copiilor lui și credința panului Vâlcea și credința panului Hudici și a copiilor lui, credința panului Ucniceleată și a copiilor lui și credința panului Mihail Popșa și credința panului Stan Bârliei, și credința panului Șteful Jumătateveiei și a fratelui său, pan Măndre, credința panului Isaia, credința panului Duma Limbădulecveiei și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Cozma Șandroviei și credința panului Vitolt, credința panului Băloș <ceășnic> ¹⁾, credința panului Berindei stolnic, credința panului Fărău, credința panului Manoil Grecu, credința panului <Alexandru> ¹⁾ spătar, credința panului Boguș și a fratelui său, pan Pașco, credința panului Hodeco de la Mamornița <și a fratelui> ¹⁾ său, pan Leu și a copiilor lor, credința panului . . . ¹⁾ credința panului Stanciul comis, credința panului Carceico, credința panului Roman și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, sau din frații noștri sau din <copiii noștri> ¹⁾ sau din neamul nostru, acela să le întărească și să le înputernicească dania noastră, pentru că am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Dinisco logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Și a scris Pașco gramatic, la Suceava, în anul 6944 <1436>, Septemvrie 19.

Arh. St. Buc., Peceti, nr. 125.

Orig. slav, perg., pecete ruptă.

Cu o copie slavă în Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 119—121.

¹⁾ loc rupt în orig.

1436 (6944) Noembrie 30, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea <sau>¹⁾ o vor auzi citindu-se că sfântrăposatul nostru părinte a gândit aceasta cu gândul său bun și a dat pentru sufletul său și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri, sfintei biserici, mănăstirii dela Neamț: un sat tătăresc la gura Neamțului anume Temișești, și în acest sat zece case de Tătari, anume: Mamai cu copiii săi și Albaș cu copiii și Filip cu copiii și Oanciul cu copiii și femeia lui Cărlig cu fiul și familia lui Șandru și Stan cu copiii și Zorea cu nepoții săi și familia lui Ciurilă și familia lui Ștefan și Petraș fiul lui Stanain, deci noi văzând dania sfântrăposatului nostru părinte, de asemenea dăm și întărim sfintei biserici, mănăstirii dela Neamț, acest mai sus scris sat tătăresc, să le fie lor uric cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat, cu toate hotarele sale vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la acesta este credința mai sus scrisului, a domniei mele, Ilie voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui și credința panului Vâlcea și credința panului Petru Hudici și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Neagoe, credința panului Stan Bârlici și credința panului Șteful Jumătatici și a fratelui său, pan Măndre și credința panului Duma Limbădulcevici și a fratelui său, pan Mircea și credința panului Lazăr și a fratelui său, pan Stanciul postelnic și credința panului Băloș ceașnic și credința panului Berendei stolnic, credința panului Mihail Popșa și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, Moldova, sau din copiii noștri sau din frații noștri, acela să nu clinească dania sfântrăposatului părintelui nostru și dania noastră, pe care am dat-o sfintei biserici, mănăstirii dela Neamț, ci să întărească acestei mănăstiri și să împuternicească, pentru că au dat părinții noștri, pentru sufletul lor și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri.

Iar cine va clinti dania noastră, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu.

Și deasemenea dacă dintre Tătarii noștri se vor afla că s'au amestecat între Tătarii mănăstirei, în această răzmeriță, iar noi avem să-i luăm iarăși înapoi.

¹⁾ omis în orig.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Dinisco logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6944 <1436> Noemvrie 30.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXI/2.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 122 — 124 și o trad. rom., f. 125 — 127.

168

1436 (6944) Decembrie 7, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și rugător al nostru, protopop Iuga, a slujit mai înainte sfântărcosului părintelui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă și astăzi ne slujește nouă drept și credincios. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi și rugăciune a lui, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit drept credincioasa lui vislujenie, în țara noastră, satele pe Liubana, anume Mânzați, și la gura Studenței, unde au fost Temeșești, amândouă părțile, cuturi și pe Tutova, unde este Miclea dela Bahna și mai sus, la gura Strâmbii, unde este Balan și unde este Barbă Stan și Stanciul, la obârșia Strâmbii, amândouă judeciile ¹⁾, și Strâmba dela obârșie până la gură, cât va putea să-și așeze sate și cuturi și la Conovițe, unde este Mihail Colici. Acestea toate să-i fie uric cu tot venitul, lui și fiului lui, Mihul gramatic, și tuturor celorlalți copii ai lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestor mai sus scrise sate cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrișilor, Ilie voevod și Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Hodici vornic și a copiilor lui, credința panului Negrilă vornic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, Mircea, credința panului Șteful Jumătate și a frate lui său Mândrea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Simeon Turcul, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Costici postelnic, credința panului Toma vistier,

¹⁾ așa în text «judecle».

credința panului Banciul și a fratelui său, pan Ștefan, credința panului Ivan Balcean ceașnic și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și să le inputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului Mihail Oțel gramatic, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

În Vasluiu, în anul 6944 <1436> Decembrie 7.

Acad. R.P.R., Fotografii, XX111/43.

Fotocopie după orig. slav. pecelea atârnată, căzută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 128—130.

169

1437 (6945)

6945 <1437> Ilieș vodă și Ștefan vodă dăruiesc lui Crăciun pârcaľab un sat, Borodăceni, pe Berheciu, la Poiana lui Roman.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenesti înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 557.

170

1437 (6945) Februarie 7, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Dragomir și Simeon, ne-au slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le am dat în țara noastră, satul lor care este ocina lor, unde este casa lui Dragomir pe Cobăle, anume Călinești și mănăstirea cu via la gura pârăului, în același hotar. Acestea toate să le fie lor uric cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului <lor neam> cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat și al mănăstirii și al viei cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Și la aceasta este credința domniilor noastre a mai sus scrișilor Ilie voevod și Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Cârste și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Piatră și a copiilor lui, credința panului Duma

vornic, credința panului Negrilă, credința panului Coste Dragoșevici, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan Mândrea, credința panului Duma dela Neamț, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Petru spătar, credința panului Simeon Turcul, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Banciul și a fratelui său, pan Șteful, credința panului Albul, credința panului Toma vistier, credința panului Șandrea Poreu stolnic, credința panului Costea ceășnic, credința panului Costici postelnic, credința panului Dieniș spătar și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le cintească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosul Oancea logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Seris în Vaslui, în anul 6945 <1437> Februarie 7.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIX/4.

Fotocopie, după orig. slav. perg.

171

1437 (6945) Februarie 24, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovii. Cunoscutele facem cu această carte a noastră tuturor cari vor căuta la dânsa sau celinduse o vor auzi, precum această adevărată și credincioasă slugă a noastră, boierul anume pan Șteful Jumătatevici, a slujit mai înainte sfântăpăsatului nostru părinte cu dreaptă și credincioasă slujbă și astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Pentru aceasta, văzând noi a lui dreaptă și credincioasă slujbă către noi, l-am miluit pe dânsul cu osebita noastră milă și i-am dat lui întru al nostru pământ un sat anume Vascoți pe Sireti, satul Mușineț și Dragoșani și Batăcouți și satul Lipovăț, din jos de Vaslui, și Maneuți la Suceava, acesta însă lui pan Șteful și pan Mândrea câte o jumătate. Acestea le-am dat credinciosului boier uric, cu tot venitul, copiilor lui, fraților lui, nepoților lui, strănepoților lui și la întregul său neam, care va fi mai deaproape, nestricat niciodată. Iar Maneuții cât va fi el în viață, pe jumătate și copiilor lui, nepoților lui și strănepoților lui.

Iar hotarul tuturor acestor sate să fie cu toate hotarele lor pe unde din veac au umblat.

Și la acesta este credința domniei mele mai sus scrisului, Ilie voevod și credința domniei mele, Ștefan voevod și credința prea iubitului fiu al domniei mele, Roman, credința tuturor boierilor noștri moldoveni: credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor săi, credința panului Vâlcea, credința panului Crâste, credința panului Criste, credința panului Hudici vornicul, credința panului Isaiea, credința panului Negoii, credința panului Stan Bărlici, credința panului Mihail Popșa, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru, vornicul fratelui domniei mele, credința panului Petru spatarul credința panului Negriș, credința panului Duma Limbodulcevicii și a fratelui său, Mircea, credința panului Lazăr și a fratelui său, Stanciul postelnicul, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Firo, credința panului Manoil, credința panului Vitoll, credința panului Miso, credința panului Boloș ceașnicul, credința panului Berendei stolnicul, credința panului Iacuș, credința panului Ivaniș spatarul, credința panului Domacuș stolnicul și a copiilor săi, credința panului Ivașco Unchetici, credința panului Crâstea Negru, credința panului Stețcu Coșilă, credința panului Ilicăș spatarul, credința panului Stan Babici, credința panului Bela, credința panului Roman, fratele lui Hudici; credința panului Hodeco dela Mămornîța și a fratelui său, pan Leva și a copiilor lor, credința panului Boguș Nesticovici și a fratelui său, pan Pasco; credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră pe cine dumnezeu va alege ca domn al țării noastre Moldovii ori din frații noștri ori din copiii noștri sau din neamul nostru, unul ca acela să nu strice dania noastră, ci mai vârtos să o întăriască, căci i-am dat pentru a lui credincioasă slujbă.

Iar satul mai sus scris Vascoți, pe care l-am dat panului Ștefan, a fost al Marușcăi, sora soției noastre și l-au pierdut în viclenie, când a fugit la Ruși ¹⁾. Noi însă l-am vândut lui pan Șteful.

Și spre mai mare întăritură tuturor celor de mai sus scrise, am poruncit credincioasei noastre slugi, lui pan Denise logofătul, să scrie și să lege pecetea noastră către această carte.

Scris în Suceava, în anul 6945 <1437> Fevruarie 24.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 507—508.

172

1487 (6945) Mai 18, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată

¹⁾ așa în text.

slugă a noastră, pan Tofan, ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am întărit dreptcredincioasa lui vislujenie, cinci sate pe Racova, anume Pungeștii, unde este casa lui, alt sat mai sus, Gârcești, al treilea sat, Lușcești, al patrulea sat, unde este Cur Sec, al cincilea sat, unde a fost Văratecul lor vechiu, din veac. Toate acestea să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstră-nepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor cinci sate cu hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit, dar începând dela patru stejari, apoi drept la dealul Racovei, apoi pe deal, până la Stemnic...¹⁾ la deal, apoi la dealul Lipovei la deal, drept la patru stejari numiți mai înainte, la Racova. Acesta este tot hotarul lor.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrișilor, Ilic voevod și al lui Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Hudiei vornic și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt și a copiilor lui, credința panului Negrilă și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma vornic, credința panului Simion Turcul și a copiilor lui, credința panului Petru spătar, credința panului Costea al lui Dragoș, credința panului Șteful Jumătatiei și a fratelui său, pan Mândrea, credința panului Lazăr și a panului Stanciul postelnic, credința panului Duma al lui Limbădulee, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Beloș ceașnic, credința panului Duma al lui Isaiea, credința panului Costici postelnic, credința panului Co<.....>¹⁾ ceașnic, credința panului Albu, credința panului Stanciul comis, credința panului Dieniș spătar și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va di domn al țării noastre Moldova, din copiii noștri sau din frații <noștri>...¹⁾ sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să întărească și să împuternicească pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, pan Oancea logofăt, să atârne pecetea noastră de această carte a noastre.

A scris Sima în târgul Vasluiului <în anul>¹⁾ 6945 <1437> luna Mai 15.

Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 140—142.

Copie slavă după orig. slav, pecete căzută.

Un rezumat la Arh. St. Iași, Anaforale nr. 94, f. 12 v.

Cu o trad. rom. din 1784 la Institutul de Istorie.

¹⁾ loc rupt în orig.

1437 (6945) Iunie 30, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citind-se, că această adevărată slugă și boier al nostru credincios pan Toder Pobrăteanul ne-a slujit drept și credincios. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, Moldova, un sat, anume Giulești mai jos de Hârlău. Aceasta să-i fie în cinste, uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci. Și sub uric, să nu-l dăm nimă-nui, niciodată: pe alt județ să nu aibă, afară de domnia mea și < să ție > de cetatea noastră, Suceava.

Iar hotarul acestui sat cu toate vechile sale hotare, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, Ilie voevod, și credința fiului domniei mele, Roman, și credința tuturor copiilor noștri și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Și am poruncit slugii noastre, credinciosului Dienis, să scrie și să puie pecetea la această carte.

A scris Pașco, la Suceava, în anul 6945 <1437> Iunie 30.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, vol. I, pg. 520—521.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 143—144.

1437 (6945) Iulie 20, Vaslui.

Suret de ispisoc vechiu pe sârbic, de la Ilieș și Ștefan vodă, scris în Vaslui, din leat 6945 <1437> Iulie 20.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Iliaș vodă și fratele domniei mele, Ștefan vodă, domnii țării Moldovei. Înștiințare facem prin această carte a noastră tuturor cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi cetindu-să, pentru acesta adevărat slugă și credincios boierul nostru, dumnealui Cristea Negrul, că mai înainte au slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă întru sfânt odihnitului părintelui nostru, iar acum ne slujește noao, cu dreptate și cu credință. A căruia văzând și noi cea cu dreptate și cu credință către noi slujbă, l-am miluit cu deosebită a noastră milă și i-am dat lui în țara noastră un iazăr pe Prut, anume iazărul Cerlenul, pentru ca să-i fie uric cu tot venitul, lui și fiilor lui și frățini-său Giurgii și fiilor lui, nepoților, strănepoților lor, și preastrănepoților lor și la tot neamul lor, nestrămutat nici odinioară, în veci.-

Și spre aceasta este credința a mai sus numiților domniei noastre, Ilieș voevod și Ștefan voevod și credința tuturor boierilor noștri ai Moldovei, a mari și a mici.

Și spre mai mare lărie tuturor acestor de mai sus scrise am poruncit credincioasei slugii noastre. Oancii logofătului, să scrie și cătră adevărata cartea noastră această pecete să lege.

(De pe sârbie pe limba moldovenească am tălmăcit eu, la anul 1807, April. 26. Polcovnicul Pavăl Debrici *dela* Mitropolie.)

După M. Costăchescu, Doc. moldoveneștei înainte de Ștefan cel Mare, I, p. 525.

175

1437 (6945) August 19, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei, și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnul țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor cari o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru, credinciosul pan Nemirca Ciortorvschi a slujit părintelui nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De accia noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, îi dăm și întărim cât este ocina lui, în țara noastră, Moldova, un sat pe Prut, Nemirceani. Acesta să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fratelui său Ivășco și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat neclintit nici odată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului, a domniei mele, Ilie voevod și credința iubitului frate al domniei mele, Ștefan voevod și credința fiului domniei mele, Roman și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Iasiia, credința panului Petru Hudici vornic, credința panului Cârstea, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Stan Bârlici, credința panului Mihail Popșa, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, Mândrea, credința panului Duma Limbădulcevici și a fratelui său pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Piatră, credința panului Duma vornic, credința panului Negrilaş, credința panului Petru spătar, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Vitolt, credința panului Fărău, credința panului Misesa, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Damacus stolnic, credința panului Berendeiu, credința panului Coste Andronicovici, credința panului Vlașin, credința panului Stanciu comis, credința panului Coreică Onică și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viaja noastră pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră sau din frații noștri sau din copiii noștri sau pe ori cine din neamul nostru, acela să nu le cintească dania noastră, ci să le întărească și să le impunernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Dionis logofăt, să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

Și a scris Pașco diac, în Succava, în anul 6945<1437> August 19.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIII/44.

Fotocopie, după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 146—148.

176

1437 (6945) Octombrie 5.

Suret talmăcil moldoveniști di p<i>ispisocol sârbăsc dela Ilic și Ștefan v<oe>vod, din l<e>t 6945 <1437> Oct. 5.

Cu mila lui dumnce>zău ,noi Iliia v<oe>vod, hincredinciosul domnu și stăpânului nostru l<su>s Heristo>s și cu frat<e>le domnii meli, Ștefan v<oe>vod, domnul țării Moldavii. Bini am voit domnia noastră și din bunăvoința noastră și cu ajutoriu lui dumnce>zău, iat<ă>am innoit și am întărit sfintei noastre mănăstir<i> din Poiană al sfântului Necolaja și am adaos întrânsa din averili noastre cât ca să poată a să chivernisă cii ei să vor afla viețuind într'ânsa, satul anumi unde est<e> Mih<ă>ilă Roșca și Ripiceni¹⁾ și Radovți și unde este Balan și unde est<e> Dragotă și undi est<e> Șandra și undi est<e> Petra Bumbotă și un loc den pustii, pre din gios de Bumbotă, într'o valc.

Iar hotarul acestor saté: din dialul cel mari din gios di drumul cel mar<e> ce esă den păduré, iar dintru acel dial diacurmezışul prest<e> valé la cinci movilé. Iar di acole diacurmizăș la o movilă mic<ă>, pi den gios di drum, iar di acole iarăș<i> deacurmizăș la o movil<ă> mar<e> în câmpu, iar dela aciu movilă în sus vale, la alt<e> 2 movilé, iar di acolo diacurmezăș la o movilă mari pre din sus di marginé hotarului, iar de acolo diacurmizăș la un tei ce stă împreună cu un plop, iar di acole diacurmizăș, din gios di prisaca lui Sădor. Acesta est<e> tot hotaru a tuturor satélor.

Toata acet<e> li-am dat ca să fiia mai sus numitei mănăstiri uric cu lot vinitul, neclătit niciodănioară în veci. Și acest<e> li-am dat pentru sãn<ă>tat<ea> noastră și pentru pomeniri răpoasaților părinților noștri

Spre aceast<a> este cridința domnii noastre de mai sus scris, Iliia v<oe>vod și Ștefan v<oe>vod și cridința tuturor boierilor noștrii, mari și mici, după<ă> cum anumi li arată în hrisovul sârbăsc ²⁾.

¹⁾ așa în text.

²⁾ nota traducătorului.

S'au lălmăcit hrisovu acesta de p<e> sârbiia, moldovinişté, di Procopie
dascalu și uricar, in cursul anilor <ea> 1767 Iuni 7,

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, X/2.

Trad. rom.

177

1437 (6945) Decembrie 20, Succava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele
domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră
tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat boier al
nostru, credinciosul pan Mihail dela Dorohoi a slujit sfântrăposatului tatălui
nostru cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă
și credincioasă slujbă. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către
noi. l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am innoit și i-am
înălțat satele lui și privilegiul pe care i l-a dat sfânt răposatul părintele nostru.
anume: satul Chindinți și satul Herțea pe Prut, Pecialova, satul Pecialouți și
satul Ugrinouți și satul la Iaz și satul la Rochitna, încă satul unde a fost Drago-
mir al lui Mândrea și satul Coteleva și satul Milianouți, încă satul unde a fost
Șizeo, încă satul Zinouți; încă satul unde a fost Malici, la Giurgică, încă satul
la Simca, încă satul Salicee și încă satul Cârstinții, încă satul unde a șezut Petrișor,
la capătul vâlcii și încă satul sub luncușoară, unde șade Dragomir și încă
satul in jos pe Prut, Itovoești și satul Radouți și Vișnăuți și satul pe Nistru,
Lipnic, încă satul unde a fost Cuseară și încă satul unde sunt Caragunicii, încă
satul pe Naslovcea la moară, încă satul Pavustinea, încă satul la Macsim, încă
satul lui Mirișce, încă satul unde este Noguicoi și satul unde a fost Clețină și
satul Tereșeuți, încă satul unde este Rospop, in jos la Bineva și satul Cuhare-
uți și alt sat al lui Cinici sub Bineva și satul unde este Tirvici, încă satul sub
Caragine unde este Simeon cneaz, la obârșia Dobrușei, încă satul sub Caragine,
Dobrușa și satul sub Caragine. Mordvina, încă satul mai jos de Mordvina sub Cara-
gine, Dobrușa, unde sunt fântânele încă satul lui Oleșco, sub Caragine, încă
satul la obârșia Rezinei, unde șade Țigan, încă satul pe Răut, unde este Vadul
Pietri și mai sus de Vadul Pietrei, tot pe Răut, la capătul Stâncii, încă satele pe
Răut, unde este moara, încă satul la Moiatine de Jos, unde este Nichita și satul
unde șed Grabooți la capătul de jos al Culisei, unde a șezut Radul și încă seli-
ștea unde este iazul, la Cornul Bagului, unde au șezut fiii lui Cosco, încă seli-
ștea de sub Măiatini, unde șade Rujici și la Moiatinul de Sus satele ce au fost
ale doamnei și pe Grabova satul unde șade Stan și in capătul de sus al Grabovei,
pe Bașeu, unde șade Matei și sub Dumbrava Inaltă, unde șade Miclouș. Aceste
toate mai sus scrise să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui
și strănepoților lui și răstrănepoților lui și rudei celei mai de aproape cine va fi,
neclintit lor niciodată, in vecii vecilor.

Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise, să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului, a domniei mele, Ilie voevod și credința fratelui domniei mele, Ștefan voevod, și credința fiului domniei mele, Roman, și credința tuturor copiilor noștri, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Isaiia, credința panului Petru Hudici vornic, credința panului Stan Bârlici, credința panului Mihail Popșa și a copiilor lui, credința panului Șteful Jumătăției și a fratelui său, pan Mândrea, credința panului Duma Limbădulcevici și a fratelui său, Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Piatră și a copiilor lui, credința panului Duma vornic și a copiilor lui, credința panului Vitolt și a copiilor lui, credința panului Fărău și a copiilor lui, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Manoil Grecul, credința panului Iliș spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră Moldova sau din frații noștri sau din copiii noștri sau pe oricine din neamul nostru, acela să nu le cîntească dania noastră, ci să le întărească și să le imputernicească, pentrucă i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Dionis logofăt, să scrie și să atârne pecelea noastră de această carte a noastră.

A scris Pașco în Suceava, în anul 6945 <1430> Decembrie 20 zile.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 4.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 153—155 și f. 157—160.

178

1437 (6945) Decembrie 20, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovii și fratele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Ion Ureche păhârnicel ¹⁾ ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, în Moldova, satele Bârgăiani <pe Moldova ²⁾ și... ³⁾> și Sârbii la Tecuci. Toate aceste să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstră-

¹⁾ «păhârnicel», în orig;

²⁾ loc completat după o însemnare la revers;

³⁾ loc rupt în orig.

nepoșilor lui și întregului lui neam cine va fi cel mai de aproape, neclintit nicio-dată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului a domniei mele, Ilie voevod și credința fratelui domniei mele, Ștefan voevod, și credința fiului domniei mele, Roman și credința tuturor copiilor noștri, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Isaiia, credința panului Petru Hudici vornic, credința panului Stan Bârlici, credința panului Mihail Popșa, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan Mândrea credința panului Duma Limbădulcevici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Piatră, credința panului Duma vornic, credința panului Vitolt, credința panului Fărău, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berindei stolnic, credința panului Manoil Grecul, credința panului Iliăș spătar, credința panului Stanciul comis, credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn, în țara noastră, în Moldova sau din frații noștri sau din copiii noștri sau pe oricine din neamul nostru acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și impu-ternicească, pentru căi-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire am poruncit credinciosului nostru pan, Diinis logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Pașco, în Suceava, în anul 6945<1437> Decemvrie 20.

<Pe verso însemnare din sec. XVIII:> uricul Bărgăești de pe Moldova.

Acad. R.P.R., LXIV/2.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

179

1438 (6946) Ianuarie 17, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod domni ai țării Moldovei, <arată că> Duma dela Neamț <a slujit cu credința, pentru care-i dau un sat> în țara noastră a Moldovei, pe Moldova <anume> Roșiorica să-i fie uric cu toate veniturile. I se dă lui, fraților și cobo-
rătorilor. Hotarele să fie cele vechi.

Marturi> credința domniei noastre Ilie voevod și credința fratelui nostru Ștefan voevod <și credința fiului> domniei mele <Roman> și credința boierilor noștri: Jurja Fratovschi, Vâlcea, Isaiia, Petru Hudici vornic, Stan Brăici, Mihail Popșa, Lazăr și fratele, Stanciul postelnic, Piatră, DumaNegru vornic, Petru spătar, Vitolt Fărău, Cozma Șandrovici, Manoil, Băloș ceașnic, Berindeai stolnic, Crâstea Negru, Coste Andronicovici, Alexandru spătar, Stanciul comis și a tuturor boierilor noștri moldovenesți și mari și mici. Intă-

rire și pentru urmași (copii) « fie, din fii, fie din frații noștri, fie din — noștri », fie din alt neam.

Scrie logofătul Dinis.

Suceava 6946<1438> Ianuarie 17.

După M. Costăchescu. Doc. înainte de Ștefan cel Mare. II, pg. 1—3.

180

1438 (6946) Februarie 7, Suceava.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie dela Iliiaș și frați-său Ștefan voevozi, domni țării Moldovii, scris in Suceava, din leat 6946 <1438> Fevr. 7.

Instiințare facem prin această cartea noastră tuturor cui vor căuta asupra ei, sau o vor auzi citindu-se, pentru acest adevărat sluga și boiariul nostru pan Toma Băcescul, precum slujind el mai innainte vreme cu dreptate și cu credință, părinților noștri, și acum și noaoa, cu driaptă și cu credință slujbă: a cărui văzând și noi cea cu dreptate și cu credință cătră noi slujbă, l-am miluitu-l cu osăbită a noastră milă, de i-am datu-i și i-am întărit ocina a unui nepot a femeii sale, a lui Toader, un satu in țara noastră a Moldovei, pe Părăul Negru, cari și l-au fost aşăzat din pustiu, anume Negoestii pe Părăul Negru. Acesta să-i fie lui dela noi uric cu tot venitul și fiilor lui, fraților, nepoților, strănepoților, prestrănepoților și la tot neamul lui cine i să va alege mai de aproape, nestrămutat nici odinioară, in veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după vechiul hotar, până unde s'au apucat din veac.

Și spre aceasta este credința a mai sus numitei domniei mele: Iliia voevod și credința a fratelui domniei mele Ștefan voevod și credința a preiubitului fiu a domniei mele Roman și credința a fiilor noștri și credința a tuturor boierilor noștri, a mari și mici.

Și spre mai mare întăritură tuturor acestor de mai sus scrise am poruncit credincios boieriului nostru, Dienis logofăt, să scrie și cătră adevărată cartea noastră această pecete a noastră să lege.

De pe sârbie pe limba moldovinească am tălmăcit, la anul 1805 Dec. 15.
Polcovnic Pavel Debrici *dela* mitropolie

După « Acte moldovenești dinainte de Ștefan cel Mare », București 1938, p. 25—26.

181

1438 (6946) Februarie 17, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată

slugă credincioasă și boier al nostru, pan Comarici, ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Dcei noi văzând dreptcredincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat două sate, în țara noastră în Moldova, lângă Movila lui Iucaș anume Jideștii și Avereștii ca să-i fie uric și cu tot venitul și copiilor lui și frașilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răs-trănepoșilor lui și întregului lui neam, celor mai de aproape neclintit niciodată, în vecii vecilor și cu toate hotarele lor vechi pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ilie voevod și a fratelui nostru, Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu a domniei mele, Roman și credința tuturor copiilor noștri și credința hoierilor noștri: credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Petru Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Bârlici, credința panului Mihail Popșa și a copiilor lui, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan Mândrea și a copiilor lor, credința panului Duma Dulcescul și a fratelui său, pan Mircea și a copiilor lor, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic și a copiilor lor, credința panului Piatră, credința panului Duma Negru vornic și a copiilor lor, credința panului Petru spătar, credința panului Forou, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Manoil Grecul, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berindei stolnic, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis, credința boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, din copiii noștri sau din <frașii>¹⁾ noștri sau din neamul nostru, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le imputernicească, pentru că le-am dat, pentru dreptcredincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Denis logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6946 <1438> Fevruarie 17.

Arch. St. Buc., Peceți, nr. 126.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom.

182

1438 (6946) Fevruarie 23, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am gândit cu gândul nostru bun și am dat mănăstirii noastre sfânta înălțare dela Neamț, un sat la gura Cracăului, anume Sevcouți, unde

¹⁾ loc rupt în orig.

este Samoil vataman și o prisacă la gara Tatarcăi și moară la gura Jejiei. Toată aceasta să fie acestei mai sus scrise mănăstiri a noastre uric cu tot venitul, pentru sufletul sfântrăposașilor noștri părinți și pentru sufletul sfântrăposatului nostru părinte, cel după sfântul duh, Iosif mitropolit și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea cneaghinci noastre Marena și pentru sănătatea iubișilor noștri copii. Aceasta toată să fie neclintit sfintei Înălțări niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ilie voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman și credința tuturor copiilor noștri, credința boierilor noștri, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Isaia, credința panului Petru Hudici vornic, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Stan Bărlici, credința panului Mihail Popșa, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan Mândrea credința panului Duma Limbădulcevici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Vitolt, credința panului Fărău, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Manoil Protopovici, credința panului Cârstea Negru, credința panului Costea Andronovici, credința panului Iacuș Pântecosul, credința panului Slețco Coșilovici, credința panului Vlașin Ponici, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova sau din frații noștri sau din copiii noștri, acela să nu le clinească dania noastră, pe care am dat-o mănăstirii noastre, sfintei Înălțări, ci să o întărească și să o împuțernicească. Iar cine va clinti această danie a noastră, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de patru evangheliști și de 318 sfinți părinți, purtători de Dumnezeu, cei de la Nicheia, și de 12 sfinți apostoli fruntași, să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie și să aibă parte cu acei, cari au strigat împotriva stăpânului Hristos și sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, este și va fi, în veacurile cele fără sfârșit, amin.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Dienis logofăt, să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

Și a scris Pașco gramatic, la Suceava, în anul 6946 <1438> Februarie 23.

<Pe verso însemnare: contemporană>: Sevcouți și prisacă la gura Jiției.

Arh. St. Buc., Neamț, XXX/1.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din 1835 Decembrie 21.

1438 (6946) Martie 5, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată pania a panului Giurgiu Piatră, Neaga, am miluit-o cu deosebita noastră milă și i-am dat ei, în țara noastră, un sat pe Sitna, anume satul lui Diiacul, mai sus de Stroiia și seliștea care este în acelaș hotar și un loc din pustie, pe Bâc în. . . .¹⁾ la gura Diviceii, să-și întemeieze sat și pe Crasna, anume Slăveștii.

Și deasemenea a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Grozav, fiul lui Mogoșel dela¹⁾, de bună voia sa și a vândut partea sa, jumătate de sat la Mogoș, care este pe Vinca²⁾, paniei Neaga a panului Piatră.

De aceia noi, după bună voia lui și după vânzare, dăm și am dat paniei Neaga <și panului Piatră satul³⁾ anume jumătate de sat, a lui Mogoș mai înainte zisă și dela noi.¹⁾ să-i fie uric cu tot venitul, ei și copiilor ei <și fraților >³⁾ și nepoșilor și strănepoșilor ei și răstrănepoșilor ei și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate, să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit. Iar hotarul acestei pustii, cât vor putea folosi destul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrișilor Ilie voevod și Ștefan voevod și credința boierilor domniei noastre: credința panului <Vâlcea și a > copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Negrilă, credința panului Duma Negru vornic, credința panului Simion Turcul, credința panului Duma Dulcescul <și > a fratelui său, pan Mircea, credința panului Bogdan, credința panului Vanca Ureacle, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Costici, credința panului Ivan Balcean ceașnic, credința panului Cârstea Negru, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Banciul și a fratelui său, pan Șteful, credința panului Șteful și a fratelui său, pan Mândrea Jumătatici, credința panului Vană portar, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Tador vistier, credința panului Șalov Coman, credința panului Dieniș spătar, credința panului Radul Pisc stolnic, credința panului Badea, credința panului Stanciul comis, credința panului Tador Cămilă, credința panului Danciul stolnicul și credința¹⁾ și credința tuturor boierilor <noștri moldoveni mari și mici >³⁾.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră din copiii noștri sau din frații noștri sau pe oricine

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ pasagiul • a vândut . . . Vinca •, șters cu o linie neagră în orig.

³⁾ loc șters, ilizibil în orig.

din neamul nostru, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le impuțernicească, pentru că le-am dat pentru dreapta lor slujbă.

Ia pentru mai mare întărire a tuturilor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan. Sima logofăt, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mihul, în Vaslui, în anul 6946<1438> Martie 5.

Acad. R.P.R., CCIX/1.

Orig. slav. perg., pecete atârnată, căzută.

184

438 (6946) Mai 17.

6946<1438> Mai 17. Ispisocul domnului Ilieș voevod și al fratelui său Ștefan voevod, dat lui Miclea Tavă și fiului său, Stan aprodul ca să stăpânească satul unde este casa lor, pe Crasna, pe din sus de Dodești, și un loc din pustietate, ca să le fie lor uric cu tot venitul. Și hotarul satului să fie pe unde au stăpănit din vechiu, iar hotarul pustietății aceleia, să fie cât va putea apuca să stăpânească din destul pentru un sat.

După M. Costăchescu. Doc. Moldovenești înainte de Ștefan cel mare., II, pg. 23—24.

185

1438 (6946) Iunie 20, Suceava.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn țării Moldovii, și fratele domniei mele, Ștefan voevod, cunoscut facem cu această carte a noastră tuturilor, cari vor căta la dânsa sau vor auzi-o citindu-se, că iată a venit înainte domniei noastre pan Stroe, de a lui bună voe, și a schimbat jumătate de sat, unde a fost Giurgiu Ungureanul, cu pan Hudici vornicul. Și pan Hudici a dat dumnealui, lui Stroe, Rohtineții, cu toate poenile. Deci noi, văzând a lor de bună înțelegere, am dat și dela noi lui dumnealui Hudici vornicul să-i fie dela noi uric cu tot venitul. Asemenea îi mai dăm o pustie la Holmul negru, anume Huboca, și un sat la drum, la gura pârăului Borodac, unde a fost cneaz Mihail, să-i fie și acesta uric cu tot venitul, lui, copiilor, nepoților, strănepoților și întregului neam, care va fi mai aproape, nestrucată, niciodată, în veci.

Și hotarul acestei jumătăți de sat, despre toate părțile, pe unde din veac a umblat. Iar hotarul acestei pustii cât îi va fi de ajuns pentru un sat. Și hotarul satului la drum cu toate hotarele sale, pe unde din veac a umblat.

Și la aceasta este credința domniei mele, mai sus scrisului, Ilie voevod, și credința fratelui domniei mele, Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Roman, și credința tuturilor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului

Vâlcea, credința panului Isaia, credința panului Cristea, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Mihail Popșa, credința panului Stan Bârlici, credința panului Șteful Jumelatevici și a fratelui său, pan Mândre; credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea; credința panului Lazor și a fratelui său, Stanciul postelnic, credința panului Giurgiu Peatră, credința panului Duma vornic, credința panului Negrilaș, credința panului Vitolt, credința panului Firev, credința panului Petre spătar, credința panului Duma lui Isaiea, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berendei stolnicul, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Manuil dela Hotin, credința panului Cristea Negru, credința panului Mise, credința panului Coste Andronicovici, credința panului Veășin Ponici, credința panului Nemirea, credința panului <Hodeo> dela Mămornița, credința panului Ștețcu Coșievici, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Și după viața noastră, pe cine va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre moldovenești ori din frații noștri ori din copiii noștri ori pe cine <unul ca acela să nu strice dania noastră, ci mai vârtos să o întărească, căci i-am dat lui pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă.>

Și spre mai mare tărie <tuturor celor de mai sus scrise, am poruncit> credinciosului nostru boier Dinis logofătul, să scrie <și peceta noastră să o lege cătră aceasă carte a noastră>.

A scris Pașco gramaticul, în Suceava, la anul 6946 <1438>, Iunie 20.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești înainte de Ștefan cel mare., II, pg. 23—24.

186

1438 (6946) Iulie 6, Târgul Vasluiului.

Tălmăcire de pe uricul domnilor Ilie voevod și fratile domnii sale Ștefan voevod, domni țării Moldavii, din let 6946 <1438> Iulie 6.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratile domnii noastre Ștefan voevod, domni țării Moldavii. Facem înștiințare cu această carte a noastră tuturor cui pe dânsa vor căuta sau vor auzi cetindu-se, precum că acest adivărat sluga noastră boieriul Mihăilă Oțâl pisariul nostru, ce ni-au sluiit noaă cu credință și dreptate.

Și văzând noi acea dreaptă și cu credință slujbă a lui cătră noi, l-am miluit pe dânsul cu deosebită milă a noastră și i-am dat noi lui, în pământul nostru, satele pe Berheciu, unde iaste Loloș și mai din gios, unde iaste Stan judele, pe de amândouă părțile și pe Dunavăț, în gura văi Dobrabi, unde iaste Zlătariul și mai sus, unde iaste Costea călugărul.

Așăjdere și la Prut, mai din gios de gura pârăului Oancea, unde iaste Stanislav și săliștea vechi Stoenestii și la Corod la movila Siliștei Sărbilor și dela

movila cea mari pân in gura văi Corăzălului pe amândoaă părțile cât s'ar putea să să așazi un sat cu cotunuri și să-i fie și de cosit fănață.

Toate acestea de mai sus scrisă să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui și fiilor săi și fraților săi și nepoților săi de fii și strănepoților săi și la tot neamul lui cine i să va alege mai de aproape neștrămutat niciodinioară in veci<i>.

Iar hotarale acelor sate să le fie cu toate hotarele cele vechi, iar hotarul acelui loc de pustietate să-i fie câte vor putea apuca din destul.

Și spre aceasta iaste credința domniilor noastre de mai sus scriși Ilie voevod și Ștefan voevod și credința tuturor boierilor noștri ai Moldavii mari și mici.

Și spre mai mare tărie și întăritură tuturor acelor de mai sus scrise, am poruncit cinstil credinciosului boierului nostru, dumisale Sima logofăt, să serie și pecete noastră să o lege de acest uric al nostru.

S'au scris in târgul Vasluiului, la let 6946 <1438> Iulie in 6.

De pe sârbie pe limba moldovenească s'au tălmăcit la 1825 Mart. 6, de mini mai gios iscălitul și fiind întocma cu cel adivărat orighinal sârbese adiverez.

Ioan Stamati pitar tălmăcitoriu.

Arh. St. Iași, CCXLVI/1.

Trad. rom. din 1795.

Cu două rezumate, unul cu data 1437 Iulie 6, M. Costăchescu, I, p. 623 și altul cu data 1438, Iunie 6, M. Costăchescu, II, p. 21.

187

1438 (6946) August 18, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am cugetat cu cugetul nostru bun, pentru sufletul părinților noștri și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea iubiților noștri copii și a iubitului fiu al domniei mele Roman voevod, a dat domnia mea o pustie mănăstirei din Poiană, unde este egumen Dosoftei, lângă cuturile Hârloienilor, ca să-și întemeieze sat. Aceasta să fie acestei mănăstiri, uric cu tot venitul, neclintit niciodată in veci.

Iar hotarul acestei pustii începând dela Valea Mare, drept peste câmp la spini, la stâlpul din mijloc și de acolo drept peste mlaștină, apoi iarăși drept peste poiana Crucea de Piatră, iar de acolo la deal deacurmezișul stâlpului lui Piscan. Acesta este tot hotarul dinspre Racăș. Iar de acolo in sus, pe deal apoi . . . dumbravei la capătul dealului și la capătul dumbravei, la stâlp și de acolo drept peste vale mai sus. . . ¹⁾ iarăși peste câmp drept la marginea spinilor din sus, la stâlp între movile și de acolo deacurmezișul. . . ¹⁾ peste vie la deal la sârătură și de acolo drept peste câmp in Valea Mare. Și in acelaș hotar < să-și facă > ¹⁾ moară unde vor putea. Acesta este tot hotarul acestei pustii, pe unde

¹⁾ loc rupt in orig.

a hotărnicit pan Cârstea Negru cu oameni bătrâni și cu megieși dinprejur.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului Ilie voevod <și credința> fratelui domniei mele, Ștefan voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Petre Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Stan Bârlici, credința panului Mihail Popsa, credința panului Șteful Jumătateveici și a fratelui său pan Măndre și a copiilor lor, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său pan Mircea și a copiilor lor, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic și a copiilor lor, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma vornic și a copiilor lui, credința panului Negriș și a copiilor lui, credința panului Petre spătar, credința panului Duma al lui Isaia, credința panului Vitolt, credința panului Fărău, credința panului Cozma Șandrovici și a copiilor lui, credința panului Băloș ceasnic, credința panului Berindei stolnic, credința panului Manoil dela Hetin și a copiilor lui, credința panului Cârstea Negru, credința panului Micea, credința panului Costea Andronicovici, credința panului Stețco Coșilovici, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră sau dintre frații noștri sau dintre copii noștri sau pe oricine din neamul nostru, acela să nu cîntească acestei mănăstiri dania noastră, ci să întărească și să impuțernicească.

Și deasemenea dela acel sat să nu ne dea nouă nici străjeri și nici zeciuiala din stupi și glebnicii și pripășării <să nu îndrăznească să-i turbure>¹⁾ și să nu care niciodată podvoadă de vin, în veci. Și panii dela Hârlău să nu aibă nicio treabă cu acel sat.

Și pentru mai mare întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit slugei noastre, credinciosului pan Dionis logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această de carte a noastră.

A scris Pașco diacon la Suceava, în anul 6946 <1438> August 18.

Acad. R.P.R., Pечеți, nr. 301.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

188

1438 (6946) August 21, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoseut cu această carte a noastră

¹⁾ omis în orig.

tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră Tivadar ne-a slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, două sate, pe Berheci, anume: unde este casa lui, altul pe pârâul lui Meleşco, unde este Tador Meleşco. Aceasta să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate, după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniilor noastre a mai sus scrișilor Ilie voevod și Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Vâlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Negrilă, credința panului Vană Ureacle vornic, credința panului Limbădulcevici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Simeon Turcul, credința panului Simon logofăt, credința panului Șteful Jumătate și a fratelui său, pan Mândrea, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Costici postelnic, credința panului Toma vistier, credința panului Stanciul și a fratelui său pan Șteful, credința panului Ivan Balcean ceașnic, credința panului Albul, credința panului. Denis spătar și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe cine il va alege Dumnezeu să fie, acela să le întărească și să le împuternicească, pentru că i-am dat <pentru dreapta>¹⁾ lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre Mihail Oțel gramatic să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 6946 <1438> August 21.

Arh. St. Iași, CCCXL/3.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din 1806 Aprilie 7, *ibid.*, XXX/1.

189

1438 (6946) Octombrie 10.

6946 <1438>, Octombrie 10. Suret de pe ispisocul domnului Ilieș, întăritorului Trăful cu frații lui pre un sat, anumi Polăeștii, ci esti întri Tazlăul Sărat și întri Tăitură, ca să li fii lor ocină și moșăi, slăpânitoari în veci.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești înainte de Ștefan cel mare. II, pg. 29..

¹⁾ loc rupt și șters în orig.

1438 (6946) Noembrie 9.

6946 <1438>, Noembrie 9. Dela frații domni Ilieș și Ștefan <oe><o>zi ispisoc înlăritoriu Tatului Herlic și nepoșilor săi de soră, Danciul Paidos și Niagul Roșca, trei sate pe Bistrița, anume Moinești, unde au fost casa lui Herlic și unde au fost Negușor, în gura Orbicului, și Bodeștii din gios și Mogoșăștii din sus.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești înainte de Ștefan cel mare. II. pg. 30.

1439 (6947) Martie 12, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cilindu-se, că a voit domnia mea cu bună-voința sa și am dat mănăstirii noastre care este pe Moldavița, care este hramul sfintei blagoveștenii să-i dăm în fiecare an câte zece butii de vin și pe lângă aceasta am mai dat mănăstirii posada, care este pe Moldova, cu tot venitul, care vine dela această posadă. Și acestea le-am dat lor și mănăstirii noastre, pentru satul lor Toderești pe care l-am luat. Aceasta a noastră danie să fie neclintită hramului sfintei blagoveștenii stăpânire, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ilie voevod și credința fratelui domniei mele, Ștefan voevod, și credința fiului domniei mele, Roman voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Petru Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Stan Bârlici, credința panului Mihail Popșa, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan, Mândrea, credința panului Duma și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru, credința panului Negrilă vornic, credința panului Petru spătar, credința panului Duma al lui Isaiia, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Vitolt, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Băloș ceășnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Cârstea Negru, credința panului Costea Andronicovici, credința panului Nemirca, credința panului Iliăș al lui Negru, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră, sau din frații noștri sau din copiii noștri sau pe oricine din neamul

nostru, acela să nu le clinească această danie a noastră, ci să le întărească și să le imputernicească.

Iar cine se va încumeta să clinească această danie a noastră, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de 12 sfinți frunțași și apostoli și de patru evangheliști și de 318 sfinți părinți cei dela Nicheia și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie și sângele lui să fie asupra lor și asupra copiilor lor și în veacurile fără sfârșit, amin.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Dienes logofăt, să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

A scris Pașco gramatic, în Suceava, în anul 6917 <1439> Martie 12 zile.

Arh. St. Iași, CCCXL/4.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 179—181.

192

1439 (6947) Aprilie 3, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Ștefan voevod, Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat Ivașco, fiul lui Horaiță a venit înaintea domniei mele și a vândut de bună voia sa jumătate din satul său Plișineți boierului nostru, panului Stanciul postelnic pentru nouăzeci de zloși. Și noi văzând bună voia și înțelegerea lor și noi dăm dela noi slugii noastre, pan Stanciul postelnic, să-i fie lui uric.

Iar noi văzând credincioasa și dreapta lui slujbă și noi i-am dat două seliști, pe Jijia, anume Bârsomenii¹⁾ și Dumitrani, mai jos de Bârsomeni, să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate este pe unde și din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința a mai sus scrisului, a domniei mele, Ilie voevod și credința fratelui domniei mele, Ștefan voevod, și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman voevod, și credința copiilor noștri și credința boierilor noștri, credința panului Giurgiu dela Frătăuși și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Petru Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Mihail Popșa, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan Măndrea, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Giurgiu Piatră, credința <panului> Duma Negru, credința panului Negrilă vornic, credința panului Petru spătar,

¹⁾ pasagiu dela • Și noi..... la Bârsomeni • s'a scris posterior peste un text inițial ras.

crediința panului Duma al lui Isaiia, credința panului Vitolt, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berindei stolnic, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Cârstea Negru, credința panului Mîsea, credința panului Ccstea Andronicovici, credința panului Nemirea, credința panului Iliăș al lui Negru, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră pe cine îi va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră sau din frații noștri sau din copiii noștri sau oricine din neamul nostru, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Și deasemenea Ivașco, fiul lui Floraiță, și frații lui. . . .') și copiii lor să nu pomenească de această jumătate de sat, niciodată, în veci.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Dienis logofăt, să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

A scris Pașco gramatic, în Suceava, în anul 6947 <1439> Aprilie 3.

<Pe verso însemnare din sec. XVIII>; pe jumătate din satul Pleșenuții și Bârsumeni și Dumitreni.

Acad. R.P.R., XLVII/227.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

193

1439 (6947) Mai 10, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod și domn al țării Moldovlahiei. A binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu gând bun și inimă curată și am făcut pentru pomenirea sfântrăposaților părinți ai domniei mele și pentru sănătatea noastră și am dat mănăstirii din Poiană, unde este hramul sfântului Niculae, o prisacă pe Botne, anume prisaca dela Visoca, ca să-și așeze albinele la această prisacă. Și dela oamenii din satele lor să-și ia ele desetina dela dâșii la această mănăstire.

Iar desetniciarii noștri să nu îndrăznească să se amestece în aceasta, nici altcineva nimeni, niciodată, sub urgia domniei mele, pentru că dăm și întărim acestei mănăstiri care este hramul sfântului Nicolae precum i-au dat și sfântrăposații noștri părinți.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Cârstea, credința panului Negrilă vornic, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru, credința panului Simeon Turcul, credința panului Bogdan, credința panului

¹⁾ loc rupt în orig.

Vană Ureacle, credința panului Costiei postelnic, credința panului Toma vistier, credința panului Ivan Balcean ceagnic, credința panului Șteful stolnic, credința panului Moica vornic, credința panului Badea clucer, credința panului Purcel, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Manoil Șerbici... <credința panului> Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri și mari și mici.

Iar cine va clinti sau va călea această danie și poruncă a noastră, unul ca acela să fie blestemat de domnul nostru Isus Hristos și de toți sfinții.

Iar pentru mai mare întărire am poruncit să se atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mihul gramatic, în Vaslui, în anul 6917 <1439> Mai 10.

Acad. R.P.R., ms. 5232, f. 188—189.

Copie slavă după orig. slav, perg., pecete atârnată.

194

1439 (6947) Iulie 2, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat protopop Iuga și fiul său, Mihail, ne-au slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă.

Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat în țara noastră Moldova satele anume: Buciumenii pe Șumuz, unde este casa lor, și pe Răut, Cozारेuți și mai jos, la gura Ohrincei și cu prisăcile și cu așezarea la Nistru, orice ascultă de aceste sate, și peste Prut, în dreptul Podolenilor, amândouă cuturile și sub bucovină Jigărenii, amândouă judeciile și unde a fost Mihail Colici și pe Strâmba, unde a fost Barbă Stan, amândouă părțile, și mai jos un loc, anume Străminoasa și unde este Balan și Mihnea dela Bahnă și la gura Studeniței, unde au fost Temeștii amândouă cuturile. Iar privilegiul lui Stan Poiană să nu aibă câștig asupra acestui privilegiu al nostru, niciodată, în veci. Și Mânzații, unde este Toader. Aceste toate să le fie dela noi uric cu tot venitul, lor, copiilor lor și fraților lor și nepoților lor și strănepoților lor și întregului lor neam cine va fi cel mai de aproape neclintit nicodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate a tuturor, cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului, a domniei mele, Ilie voevod, și credința fratelui domniei mele, Ștefan voevod, și credința fiului domniei mele, Roman voevod și credința copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Petru Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Cârstea, credința panului Neagoe logofăt, credința

panului Stan Bârlici, credința panului Mihail Popșa, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan Mândrea, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru, credința panului Negrilă vornic, credința panului Petru spătar, credința panului Duma al lui Isaiia, credința panului Vitolt, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Cârstea Negru, credința panului Costea Andronicovici, credința panului Mîsea, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră, sau din frații noștri sau din copiii noștri, acela să nu le clinească dania noastră, ei să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Dienis logofăt, să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

A scris Pașco gramatic, în Suceava, în anul 6947 <1439> Iulie 2.

Acad. R.P.R.. Fotografii XXIII/45.

Fotocopie după orig. slav. perg., pecete atârnată.

195

1439 (6947) Iulie 15.

Uric dela 6947 <1439>, Iulie 15.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Iliiaș voevod și fratele domniei mele, Io Ștefan voevod, domn țării Moldaviei. Facem știre cu această carte a domniei mele, cine o va vedea și o va auzi celind-o, pentru adevărată slugă a noastră Ivan Stângaciul, că slujind noao cu dreaptă credință și văzându-i noi slujba cea credincioasă cătră noi, cu osăbită milă l-am miluit, i-am dat și i-am întăritu lui dela noi aice, în pământul nostru al Moldaviei, pre un sat a lui, anume unde-i iaste casa lui, pre Racova, care singur el din pustiu și din pădure ș'au făcut lui și seliște pe deamândoao părțile hotarului și parte lui Lungociu, care iaste pe din gios de moșia lui și iaste pre hotarul său, care iarăș el sângur au muncit de au curățit din pădure și au făcut săliște, adică satul și cu morile ce sânt acolo. Aceasta ca să fie lui moșie și uric cu tot venitul, lui și fiilor lui, nepoților și strănepoților lui și a tot neamul lor, ce să va alège mai aproape, nerușcit nici odănoară, în véci.

Iar hotarul acestui sat imblă după hotarăle cele vechi, pe unde au inblat din véci.

Accasta este credința domniei mele, pentru acesta de mai sus numit sat, ce iaste pre Racova, și credința fratelui domniei mele, dumnealui Ștefan vodă și credința tuturor boiarilor domniei mele, dumnealui Vâlcea, dumnealui Cârstea, dumnealui Isaia cu fiii lui; dumnealui Hudici vornicul, dumnealui Jure Pietreanu și Negrilă dvornic. Dumitru părcălab, Simeon Turcul comis. Bogdan stolnic, Balcean păharnic și credința tuturor boiarilor noștri, a mari și mici.

Iar după viața noastră, pre cine va alge dumnezeu a fi domn și stăpânitor în pământul nostru al Moldaviei au din fii noștri au din neamul nostru au măcar dintr'alt neam, tot să miluiască și să întărească slugii noastre, care mai sus s'au numit, Ivan. după cum și domnia mea i-am dat și i-am întărit.

(S'au tălmăcit de mine, Procopie dascal *dela* Mitropolie, la leat 7271 <1762>, Decembrie 18).

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenesti înainte de Ștefan cel Mare., II, p. 49—50.

196

1439 (6947) Iulie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că mai înainte sfântrăposatul părintele nostru a dat pentru pomenirea sfântrăposaților de mai înainte și pentru sufletul său, mănăstirii sfintii înălțări a cinstitei crucei, care este la Horodnic, unde este Antonida stareță, un sat pe Suceava, anume Balasinouți și cu moara. De aceia noi, văzând, i-am miluit cu deosebita noastră milă și am dat și am întărit dania sfântrăposatului nostru părinte să fie acestei sfinte mănăstiri uic, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, cu toate, după hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit. Acesta l-am dat sfintei mănăstiri mai sus scrise.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ilie voevod și credința fratelui domniei mele, Ștefan voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman voevod și credința tuturor boiarilor noștri: credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Petru Hudici și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt și a copiilor lui, credința panului Stan Bârlici și a copiilor lui, credința panului Mihail Popșa, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan Mândrea, și a copiilor lor, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea și a copiilor lor, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic și a copiilor lor, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru și a copiilor lui, credința panului Negrițaș vornic și a copiilor lui, credința panului Petru spătar și a copiilor lui, credința panului Duma al lui Isaia și a copiilor lui, credința panului Vitolt și a

copiilor lui, credința panului Cozma Șandrovici și a copiilor lui, credința panului Băloș ceășnic și a copiilor lui, credința panului Berendei stolnic și a copiilor lui, credința panului Manoil dela Hctin și a copiilor lui, credința panului Cârstea Negru și a copiilor lui, credința panului Mîsea și a copiilor lui, credința panului Costea Andronicovici, credința panului Nemirecă și a copiilor lui, credința panului Stețco Coșilovici și a copiilor lui, credința panului Iacuș Pântecosul, credința panului Alexandru spătar și a copiilor lui, credința panului Stanciul comis și a copiilor lui și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu, să fie domn în țara noastră, Moldova sau din copiii noștri sau din frații noștri sau pe oricine din neamul nostru, acela să nu clintească dania sfântă-roposatului părintelui nostru și dania noastră, ci să întărească și împuternicească, pentru că am întărit și am întărit și am împuternicit dania sfântă-roposatului părintelui nostru.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan, Denis logofăt să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

A scris Hristofor gramatic, în Suceava, în anul 6947 <1439> luna Iulie 15.

Acad. R.P.R., ms. 5232, p. 194—195.

Copie slavă.

197

1439 (6947) Iulie 30, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domnici mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, pan Oană Roșca gramatic și fratele său, Cojca Pătru, ne-au slujit drept și credincios. Și noi văzând dreapta <și credincioasa> ¹⁾ lui slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am întărit dreptcredincioasa lor vislujenie, în țara noastră, satele, la Tutova, anume Călimănești, unde este Ion, mai sus de Lalești, și mai jos Coșmănești, unde a fost Coț <man> și mai jos Coleșăvea, unde a fost Hodco și Măciucă și Seliștea lui Brătan și unde a fost moara lui Brătan, să-și facă moară și prisaca lui Micșica, pe Pârăul See și mai jos loc să-și adune fân și alt sat sau mai sus de Lungani, anume Fântirele. Toate acestea să <le> ¹⁾ fie uric, cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci. Pentru aceasta nimeni din neamul lui ¹⁾ nici ... ¹⁾ lui să nu dobândească cu privilegiu, niciodată, peste <privilegiul> nostru pentru-că anulăm toate privilegiile [lor] dintâiu, cu acest privilegiu pentru-că

¹⁾ loc șters în orig.

lor privilegii ce au avut dela părintele nostru <dela Alexandru voevod> l-au pierdut și au ars.

Iar hotarul acestor <sale> ¹⁾ să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac folosit. Iar hotarul pustiilor, cât vor putea să folosească destul.

Iar la aceasta este credința domniilor noastre, a mai sus scrisului Ilie voevod și credința boierilor noștri: credința panului Vâlcea, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Isaiia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu¹⁾

.....¹⁾
credința panului Bogdan fost stolnic, credința panului Cozma Sandrovici, credința panului Bă <laș>¹⁾ credința panului Piatră <Giurgiu> ¹⁾, credința panului Costici postelnic, credința panului Ivan Balcean ceasnic, credința panului Banciul și a fratelui său, pan Șteful Poiană credința panului Șteful și a fratelui său, pan Măndrea Jumătatici, credința panului Vanea portar, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Dieniș spătar, credința panului Albu, credința panului Tudor Cămilă, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din frații noștri sau din copiii noștri sau din neamul nostru, pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Simion logofăt să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mihail gramatic în Vaslui, în anul 6947 <1439> luna Iulie în 30 zile.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 268.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. contemporană.

198

1439 (6947) Septembrie 13, Gura Cracăului.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei, facem cunoscut tuturor cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se dăm această carte a noastră și întărim dania dela părintele nostru hramului uspeniei sfintei născătoare de Dumnezeu dela Bistrița, pentru sufletul părintelui nostru și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri, ca ori cine să plătească vamă și orășenii și orice fel de negustori,

¹⁾ loc rupt în orig.

din ori ce părți, ori ce mărfă¹⁾ să plătească hramului sfintei născătoare de dumnezeu dela Bistrița, să plătească <vama>²⁾ care este la Bacău. Și nimeni să nu fie torcan²⁾ ei să plătească vama ficcare.

Iar cine vrea să clinească dania și întărirea noastră, acela să fie blestemat de Hristos dumnezeu și de precurata lui maică și de patru evangheliști și de doisprezece fruntași apostoli și de trei sute și opsprezece sfinți părinți, cei de la Nicheia, și să fie blestemat cine va clinti această danie a noastră, cu Iuda și blestematul Arie. Aceasta neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta credința mai sus scrisului, Ilie voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman voevod și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Și am poruncit slugii noastre, credinciosului Pașco pisar, să scrie și să atârne pecelea de această carte a noastră.

S'a scris la Gura Cracăului, în anul 6946 <1439> Septembrie 13.

<Pe verso însemnare contemporană> Vama Bacăului.

Arh. St. Buc., Bistrița, III/30.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

Copie slavă, ibid., ms. 5232. f. 96—97.

199

1439 (6947) Octombrie 26, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldoveii și fratele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru, credinciosul pan Ivan Uscatul ne-a slujit drept și credincios. Și noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit ocina lui, satul pe Pârâul Alb, unde este casa lui. Aceasta să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților și întregului lui neam cine va fi cel mai de aproape neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, cu toate hotarele lor, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului, a domniei mele, Ilie voevod și credința fratelui domniei mele, Ștefan voevod și credința fiului domniei mele Roman voevod și credința copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Ciurgiu dela Frălăuți și a copiilor lui, credința panului Vâlcea, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Petru Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Cârstea, credința panului Stan Bârlici, credința

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ „torcan“ sculit.

panului Mihail Popșa, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, pan Mândrea, credința panului Duma dela Ncamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru, credința panului Negrilă vornic, credința panului Vitolt, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Petru spătar, credința panului Duma lui Isaiia, credința panului Cârstea Negru, credința panului Costea Andronicovici, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră sau din frații noștri sau din copiii noștri sau oricine din neamul nostru, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le impunernicească, pentru că i-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Dienis logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Pașco, la Suceava, în anul 6947 <1439> Octomvrie 26.

După M. Costăchescu, Doc. înalte de Ștefan cel Mare, vol. II, p. 61 — 63.
O trad. rom. din sec. XVIII la Institutul de Istorie.

200

1439 (6947) Octombrie 28, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru credincios pan Giurgea Moian ne-a slujit drept și credincios. Și noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita milă și i-am dat în țara noastră Moldova două sate, anume Moenești și Tătești și Poiana lui Belegheat. Aceasta să-i fie uric dela noi cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate, cu toate hotarele lor vechi, <să fie> pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ilie <voevod și> ¹⁾ credința fratelui domniei mele Ștefan voevod și credința fiului domniei mele, Roman voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri, credința panului Giurgiu dela Frătăuți și a copiilor lui, credința panu-

¹⁾ loc rupt în orig.

lui Vâlcea, credința panului Isaia, credința panului Hudici vornic¹⁾ credința panului Cârstea, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Stan Bărlici, credința panului Mihail Popșa, credința panului Șteful al lui Jumătate și a fratelui său, pan Mândre, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru, credința panului Negrilă vornic, credința panului Vitolt, credința panului Manoil, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berindei stolnic, credința panului Cârstea Negru, credința panului Costea Andronicovici, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn <din copiii noștri . . . > ¹⁾ să-i întărească și să-i imputernicească <pentru că i-am dat pentru > ¹⁾ slujba <lui credincioasă > ¹⁾.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor credinciosului pan Dionis logofăt, să scrie și pecetea de această carte.

A scris Pașco, la Suceava, în anul 6947 <1439> Octombrie 28.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIX/5.
Foto. după orig. slav. perg.

201

1440 (6948) August 3.

6948 <1440>. August 3. Uric dela domnul Ilieș <voevod>, întăritori lui Mihul și Tatul cu un sat pe Cernu, anume Măzăreștii.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești înainte de Ștefan cel Mare., II. p. 61.

202

1440 (6948) August 6, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Fete ne-a slujit drept și credincios. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova, un sat pe Lucaș, anume Mărgineni. Acesta să-i fie cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrenepoților lui și întregului lor neam, cine va fi cel mai de aproape, neclintit nicio dată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, <să fie> cu toate vechile lor hotare, pe unde din veac au folosit.

¹⁾ loc rupt în text.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ilic voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman voevod și credința tuturor boierilor noștri: credința panului Petru Hudici vornic, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Șteful de la Tețina, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Manoil de la Hotin, credința panului Neagoie logofăt, credința <panului> ¹⁾ Mihail Popșa, credința panului Vitoll, credința panului Cârșlea Negru, credința panului Giurgiu Verișciac și a fiului său, pan Toma, credința panului Duma al lui Isaiia, credința panului Beloš ceașnic, credința panului Berindei stolnic, credința panului Ionăș spătar, credința panului Iacuş Pântecosul, credința panului Manoil Gârbovul, credința panului Misca, credința panului One, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră, în Moldova sau din copiii noștri sau din frații noștri sau ori cine din neamul nostru, acela să nu elintească dania noastră, ci să le întărească și să le imputernicească, pentrucă i-am dat, pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Costea logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră.

A scris Hristofor gramatic, în Suceava, în anul 6948 <1440> August 6.

Acad. R.P.R.. Peceți nr. 6.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

203

1440 (6948), August 20.

Sureț de pe ispisocul dela domnul Ilieșcu și fratesău Ștefan <voevod>.

Înștiințare facem prin această carte a noastră tuturor cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi cetindu-să, pentru accaste adevărate slugile noastre, feciorii Țudchii, pan Ștefan și pan Isac, precum că ni-au slujit cu dreptate și cu credință cătră noi slujbă, i-am miluit pre dănșii cu osăbită a noastră milă, de li-am dat lor și li-am întărit a loruş ocină, sati, anume Țudcanii și mai din sus de Țudcani, o fântână întru acelaș hotar, și Urzăcenii și în Heleşteu și Bahna, iar în Bahna arc și Isac parte, și poiana, din sus de Bahna și Săcătura și Poiana și Runcul cel mare. Accste să le fie uric cu tot venitul și fiilor lor, cine li să va alege mai depe aproape, nestrămutate nici odinioară, în veci.

Iar hotarul acestor sate cu toate hotarele lor cele vechi, să fie pe unde s'au apucat din vechiu.

¹⁾ omis în orig.

Care spre aceasta este credința a mai sus numitii domniei mele, Iliesco v<oe>vod, și credința a precubit fratelui domniei mele, Ștefan v<oe>vod, și credința a tuturor boierilor noștri a Moldaviei, a mare și mici.

Și spre mai mare tărie și întăritură tuturor acestor de mai sus scrisă, am poruncit credincios boierului nostru, pan Costia logof<ă>t, ca să scrie și către adevărată carte noastră aceasta pecetea noastră să lege.

Let 6948 <1440> Avgust 20.

«Locul peceții g<os>p<od>, vechi cu sfori».

De pe sârbie pe limba moldoveniască am tălmăcit la an 1805 Martie 20, pole<o>v<nicul> Pavăl Dobriț de la Mitropolie.

Am poslăduil copii aceasta și este întocma asămine cu suretul acel sârbăsc. 1807 Dechem<vrie> 21. Vasile Scântie sulger.

Intocmai depe cel adevărat scris de mine. D<u>m. Filipescu, la anul 1816 mare log<o>făt.

Arh. St. Iași CLXIV/3.

Trad. rom.

204

1440 Septembrie 29.

Cartea lui Ilie și Ștefan voievozi dată pentru satul Irițcova.

După M. Costăchescu, Doc. Mold., II, pg. 72.

205

1440 (6948) Octombrie 4, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod domni ai țării Moldovei. Pacem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest credincios boier al nostru, pan Vană Porcu, a făcut cu gândul său bun la moartea sa pentru sufletul său, singur cu limba sa a lăsat un sat, anume Lucăceștii pe Tazlăul Sărat în dreptul păcurei mănăstirii uspeniei preacuratei născătoare de Dumnezeu care este pe Bistrița, să-i fie uric.

Iar noi deasemenea după dania lui am dat acest sat mai sus scris mănăstirei uspeniei preacuratei născătoare de Dumnezeu, uric cu tot venitul, în vecii vecilor.

Și deasemenea am dat un pustiu pe Sușița, la fântâna lui Spravin, ca să se întemeieze un sat mănăstirei mai sus scrise, să -i fie uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui <sat> ¹⁾ mai sus scris <să fie> ¹⁾ după hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

¹⁾ loc rupt în text.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, Ilie voevod și a fratelui domniei mele, Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Roman voevod și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din frații noștri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să întărească și să imputernicească. Iar cine ar voi să clinească această danie și întărire a noastră acela să fie blestemat de Dumnezeu atotfăcătorul și de preacurata lui maică și de toți sfinții și de 318 sfinți părinți cei dela Nicheia și să fie asemenea lui Iuda trădătorul și lui Arie cel fără Dumnezeu.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru Costea logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6948 <1440> luna Octombrie 4.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIX/6.

Fotocopie după orig. slav, perg.

206

1440 (6948) Octombrie 22.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Ivul, fratele panului Danciul stolnic și cu nepotul ¹⁾ lui Negrea, au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, de bună voia lor și au dat credinciosului nostru pan Ignat satele lui Danciul stolnic de pe Simila anume: Dobromirești și Balosinești. Și privilegiul pe care l-a avut Danciul pe acele sate ci încă i l-au dat înaintea noastră. Pentru aceasta și noi, după bună voia lor <încă am dat> ²⁾ și am întărit credinciosului nostru pan Ignat aceste mai sus <scrise> ¹⁾ sate, să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor, lui și la tot neamul lui, neclintit niciodată, în veci.

Și deasemenea am pus și zăvească 50 ruble de argint topit, că dacă acești mai sus scriși, Ivul și Negrea sau ori cine din neamul lor vor începe împotriva lui, cu pără sau cu gâlceavă sau cu orice <în orice zile, acela> ³⁾ va plăti mai sus scrisa zăvească, 50 ruble <de argint topit> ³⁾

Iar <la aceasta au fost pan> ²⁾ Cârstea vornic pan, Ivan Balcean ceașnic, pan Badea, pan Radul Pisc, <pan> ³⁾ Ponici, pan Ivașco Lațcovici, pan Giurgiu...³

În anul 6948 <1440>, luna Octombrie 22 ⁴⁾

Acad. R.P.R., CVIII/29.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

¹⁾ «nepot» așa în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

³⁾ loc șters, ilizibil în orig.

⁴⁾ lectură nesigură.

1410 (6918) Noembrie 12, Vaslui.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie dela Ilie și dela fratele mării sale Ștefan voevod, domni țării Moldovii, scris de Hristodul în Vaslui, la leat 6918 <1410> Noembrie 12.

Înșliințare facein printr aceasta carte a noastră tuturor cui vor căuta pre dânsa ori celindu-să o vor auzi-o, că iată aciasta adivărată fimce Ciumuleasa din Cobăle au venit înaintea domniilor noastre și înaintea boiarilor noștri, <de> a ei bun voe, și a vândut ocina sa, din uricul său, un sat pe Cobăle, anume Cirlicianii, slugii noastre lui Dragomir, drept 35 zloți.

Noi văzând a lor bună voință, așijderea îi dăm lui după vânzarea ei și încă îi mai întărim slugii noastre, lui Dragomir, satul lui pe Cobăle, anume Călieneștii, unde îi iaste casa lui, toate acele să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și feciorilor lor și fraților lui, nepoților, strănepoților și prestrănepoților și la tot neamul lui, cine îi va fi mai aproape, nestrămutate niciodănoară, în veci.

Iar hotarul Călieneștilor să fie în toate hotarele lui cele vechi, pe unde din veci s'au apucat. Iar hotarul Ceritienilor, ce și l-au cumpărat dela Ciumuleasă, începând din capul iazului heleșteului, preste câmpu la stâlpu, iar dela stâlpu preste câmpu la stejarul cel mare, iar dela stejar dealul prin dumbravă la codru, iar dela codru la vârvul hlabnicului, apoi iarăși dealul pâr la același hăleșteu. Acesta iaste tot hotarul acelui sat ce și l-au cumpărat dela Ciumuleasă

Drept aceia, nime să nu aibă a-l ceri pre acel sat dela Dragomir, nici odănoară, căci că el l-au cumpărat pre banii lui.

Și spre aceasta iaste credința domniilor noastre mai sus numite, Ilia și Ștefan voevod, și credința tuturor boerilor noștri ai Moldaviei, a mari și a mici.

Și spre mai mare lărie și întăritură tuturor acelor de mai sus scrise, poruncit-am credinciosului nostru, dumniului Sămion logofăt, să scrie și pecetea noastră să o lege catră aciastă carte a noastră.

Din limba sârbească s'au tălmăcit pre limba moldovenească de Constantin pitar în Eși, la 1810 Iulie în 10 zile, Ion Talmaciu postelnic.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești înainte de Ștefan cel Mare., II, p. 73.

1440 (6948) Noembrie 25, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, iată eu robul stăpânului meu Isus Hristos, Ioan Ștefan voevod și domn al țării Moldovlahiei. A binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu inimă curată și luminată și cu toată voia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu, ca să întărim și să imputeruicim mănăstirea dela Neamț, ca să fie pentru pomenirea sfântărosatului nostru părinte și pentru sufletul și sănătatea domniei mele. Pentru aceasta, am ridicat dorința și m'am aprins de iubirea de Hristos și am făgăduil acestei mănăstiri mai înainte zise dela

Neam], care este hramul înălțării domnului dumnezeu și a mântuitorului nostru Isus Hristos, ca să aibă dela domnia mea, în fiecare an, câte 2 măști de pește și câte 2 bărbânțe de iere. Aceasta să le fie uric, neclintit niciodată, în veți.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului, a domniei mele, Ștefan voevod și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru Mihul gramatic, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 6948 <1440> luna Noembrie 25.

<Pe verso însemnare contemporană:> pentru pește

Arh. St. Buc., M-rea Neam], serie cronologică.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

209

1441 (6949) Aprilie 16, Bârlad.

Cu mila lui d<u>mn<e>zeu, noi Iliș voevod, domnul țării Moldovei. Știre facem cu această carte a noastră tuturor celor ce pre dânsa vor căuta sau citind pre dânsa vor asculta: adică acel al nostru adevărată slugă, Cozma Pivniceariul, ne-au slujit noao cu dreptate și cu credință. Pentru aceea, văzând noi a lui diriaptă și credincioasă subă cătră noi, miluitu-l-am pre dânsul cu osebită a noastră milă, dat-am și am întărit lui într'a noastră țară, în Moldova, satul pre Bogdana anume Dilșegani, unde au fost socru său, Delșeg, și poiana dela Hovrăleata, unde au fost lui țarina și moara, adecă deasupra Smilei, din sus pre lângă pădure și pre Albiia, unde au fost Neagșa, satul unchiului său, pre Vale Comisoac în gios și Dăreștii, pre Albiia.

Aceaste sate toate de mai sus scrise să-i fie ocină și moșii cu uric și întăritură, lui și cuconilor lui și frașilor lui și nepoșilor și strănepoșilor lui și a toată ruda lui, cine să va alege mai aproape lui, neclintite moșii în veți.

Iar hotarul acestor sate să fie de toate părțile pre hotarul cel bătrân, pre unde au țanut din veci.

Cătră aceste credința domniei mele de mai sus scris, noi Iliș voevod, și credința domniei mele, Ștefan voevod și credința a tuturor boerilor noștri a Moldovei.

A scris Mihail Oșel diac, în Brălad, 6949 <1441> April 16.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 591.

O trad. rom. la Arh. St. Iași CDLVIII/1.

210

1441 (6949) Aprilie 23, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi ci-

tindu-se, că a binevoit domnia mea cu gândul său bun și am făcut pentru sufletul părinților noștri și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri și am dat și am întărit privilegiul dela părintele nostru mănăstiri hramului sfântului Nicolai din Poiană, patru salașe de țigani, anume: Slav Hărlăuanul ¹⁾ cu salașul și Nicola cu salașul și Căliman cu salașul și Băzălă cu salașul. Aceasta să fie mănăstirii noastre, sfântul Nicolae, uric cu tot venitul, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului a domniei mele, Ilie voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman, voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Hudici vornic, credința panului Duma de la Neamț, credința panului Lazor, credința panului Stanciul postelnic, credința panului Beloș ceașnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boer. pan Costea logofăt, să serie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

A scris Cârstea, la Suceava, în anul 6949 <1441>, luna Aprilie 23.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 127.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 1-2.

211

1441 (6949) Iunie 25, Bulgari.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei noastre Ștefan voevod, domni ai țării Moldovei. Facem cunoscut cu această a noastră carte tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Vlad Jicovne a slujit drept și credincios. Și noi văzând drept credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră <în²⁾> Moldova, satele anume: Micușani și la Chigeci la Salcia, Miroslăvești și Călinești, seliștea lui <Bori³⁾> și seliștea lui Gal și seliștea lui Grăd. Toate acestea <să-i fie uric cu tot⁴⁾> venitul lui și <nepotului⁵⁾> lui, Dragoș, și copiilor lui și nepoților și răstrănepoților lui și întregului lui neam neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul satelor și seliștelor, după hotarul vechi unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrișilor Ilie voevod și Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Hudici vornic și a

¹⁾ « Harlovean » așa în origl.

²⁾ loc șters în origl. ;

³⁾ lectură nesigură ;

⁴⁾ loc rupt în origl. ;

⁵⁾ « nepotu » așa în origl

copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Negrilă, credința panului Duma Negru, credința panului Duma Dulcescu și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Petre vernic, credința panului Vanca Uriacle, credința panului Lazor și a fratelui său pan Stanciul postelnic, credința panului Duma Braevici, credința panului Ivan Balcean ceașnic, credința panului Banciul, credința panului Șteful și a fratelui său pan Mândrea, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Vanca Julici, credința panului Dieniș spătar, credința panului Radul postelnic și credința tuturor boerilor noștri <moldoveni, mari și mici>. ¹⁾

<Iar după> ¹⁾ viața noastră <cine va fi domn al țării noastre, dintre frații noștri, sau dintre> ¹⁾ copiii noștri sau din neamul nostru sau pe oricine îl va alege Dumnezeu, <acela să> ¹⁾ nu clinească dania noastră, ci să le întărească și să le impuțernicească, pentrucă i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă către noi.

Și pentru mai mare putere am poruncit credinciosului nostru, pan Sima logofăt, să atârne pecelea noastră de această carte a noastră —

A scris Mihul, la Bulgari, la scim, în anul 6949 <1441> Iunie 25.

Acud., R.P.R., CCXVII/25.

Orig. slav, perg., pecele atârnată, căzută.

212

1441 (6949) Iulie 7.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domni ai țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că acest adevărat Ivul, fratele lui Danciul stolnic și nepotul ²⁾ său Negre au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, de bună voia lor și au dat două sate, anume: Dobromirești și Balosinești panului Ignat stolnic.

<Deci și noi, după bună voia lor încă am dat> ¹⁾ credinciosului nostru pan Ignat stolnic aceste mai sus scrise sate, ca să-i fie uric cu tot venitul și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate cu toate hotarele vechi unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrișilor Ilie voevod și Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ «nepot» așu în orig.;

Neagoe logofăt și a copiilor lui, credința panului Duma Negru, credința panului Negrilă, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său pan Mircea, credința panului Petru vornic, credința panului Vanea Ureacle, credința panului Lazor și a fratelui său pan Stanciul postelnic, credința panului Costea logofătul, credința <panului>¹⁾ Duma Braevici, credința panului Ivan Balcean ceașnic, credința panului Șteful și a fratelui său pan Mândrea Jumătatici, credința panului Oană portar, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Toader vistier, credința panului <Radul>¹⁾ postelnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici—

<Iar după>²⁾ viața noastră cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri, sau din frați noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și să le imputernicească, pentrucă i-am dat pentru drept credincioasa lui slujbă.

Iar spre <mai mare> întărire tuturor acestora mai sus scrise am poruncit credinciosului ¹⁾ nostru, pan Sima logofăt, să atârne pecetea de această carte a noastră.

A scris On ²⁾ . . . ¹⁾ în anul 6949 <1441> Iulie 7.

Acad. R.P.R. CVIII/27.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

213

1441 (6949) Septembrie 29, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilic voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Stefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că această adevărată slugă și boer al nostru credinciosul pan Caloian, ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră în Moldova un sat în ținutul Holinului anume Rjavenți. Acest sat să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și <fraților> lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine îi va fi cel mai de aproape.

Iar hotarul acestui sat să fie cu hotarele lui vechi, unde din veac au folosit neclintit lor nicicdată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Ilic voevod și credința fratelui domniei mele, Stefan voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman voevod și credința boerilor noștri: credința panului Petre Hudici vornic, credința panului Duma Limbădulcevici și fratelui său pan

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ lectură nesigură.

Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său pan Stanciul postelnic, credința panului Cârstea cel Mare, credința panului Duma Negru, credința panului Simeon Turcul, credința panului Negrilă, credința panului Ivan Baicovici, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său pan Mândrea, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Mihail Popșa, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Vitolt, credința panului Cârstea Negru, credința panului Giurgiu Verișceac și a fiului său pan Toma, credința panului Beloș ceașnic, credința panului Berindei stolnic, credința panului Ionăș spătar, credința panului Duma al lui Isaia, credința panului Dieniș, credința panului Ion vister, credința panului Manoil Gârbovul, credința panului Oană, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră pe cine ¹⁾ îl va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră, în Moldova sau dintre copiii noștri, sau dintre frații noștri, sau pe oricine din neamul nostru, acela să nu cîntească dania noastră, ei să-i întărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Costea logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Hristofor gramatic, la Suceava, în anul 6949 <1411>, luna Septembrie 29.

Acad. R.P.R., CXXXIV/48.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

214

1442 (6950) Februarie 24, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și frațele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acești adevărați fii ai lui Stănigă, Vancea și Ilea, au venit înaintea domniei mele și de bună voia lor și au schimbat satul lor, ocina lor, anume Buciumeni cu boeirul nostru, cu pan Costea logofăt. Iar pan Costea logofăt a dat lui Vancea și lui Ilea, pentru ocina lor, jumătate din Goșmănești, care a fost partea lui, pe care i-au dat-o de bună voia lor Andriași și Ciora.

Iar noi văzând buna voia lor, deasemenea dăm și dela noi acest sat mai sus scris, anume Buciumeni credincioșilor noștri boieri, pan Andronic și fiului său, pan Costea logofăt, uric cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine este cel mai aproape. neclintit niciodată în vecii vecilor.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iar hotarul acestui sat, dint toate părțile, după hotarul vechi, pe unde din veacul veacului au folosit.

Și de asemenea pan Coste logofăt a dat privilegiul său, ce a fost pentru Goșmănești, în mânele fiilor lui Stăniță, Vancea și Ilea, iar fiii lui Stăniță, pentru aceasta, nu au dat privilegiul lor, în care sânt scriși Buciumenii, în mâna lui pan Costea logofăt, pentru că au și alte sate în acest privilegiu. Însă pentru aceasta, nu vor mai pomeni nici unul celuilalt pentru acest schimb și nici un privilegiu nu poate dobândi peste acest privilegiu al nostru, nici odă tă și nici nu se va pără nimeni și nici copii lor și nici frații lor și nici rudenia și neamul lor, în vecei.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului a domniei mele, Ilie voevod, și credința fratelui domniei mele, Ștefan voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Hudiei vornic, credința panului Cârstea cel mare, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Mihail Popșa, credința panului Duma Neamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Șteful al lui Jumătate și a fratelui său, pan Măndrea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Duma Negru, credința panului Negrilă, credința panului Duma Braevici, credința panului Cozma al lui Șandru, credința panului Vitolt, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Cârstea Negru, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Dienis logofăt, credința panului Manoil Gârbovul, credința panului Duma al lui Isaiia, credința panului Ioniș spătar, credința <panului> ¹⁾ Iliș spătar, credința panului Bureiul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră, sau din frații noștri sau din copiii noștri sau pe oricine din neamul nostru, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împu-ternicească, pentrucă le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, Pașco, să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

Scris în Suceava, în anul 6950 <1442> Februarie 21.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/48.

Fotocopie după orig. slav. perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 8-10.

215

1442 (6950) Martie 8, Suceava

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră

¹⁾ omis în text.

tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul Cârstea Iucășanul ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebire noastră milă și i-am dat, în țara noastră în Moldova, satele unde îi este casa, anume Bălășești și mai sus anume Balosinești¹⁾ și la câmp, anume Milotinești, unde a fost, așezarea lui Tatul sabierul și la Crai, unde a fost Sas Dan și Dan Văcăle amândouă judeciile. Toate aceste mai sus scrise să-i fie uric și cu tot venitul și copiilor lui și fraților lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate, cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ilie voevod și a lui Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Petru Hudici și a copiilor lui, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Manoil dela Hotin și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Negrilă, credința panului Ivan Balcean ceasnic, credința panului Șteful și a fratelui său, pan Măndrea Jumătate, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Petru spătar, credința panului Oană Urăcele, credința panului Băloș ceasnic, credința panului Berindei stolnic, credința panului Manoil Șerbici, credința panului Moica și a fratelui său, Tador, credința panului Bureiul comis, credința panului Radul Pise și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, să nu cintească dania noastră, ci să le întărească și să le imputernicească, pentru că i-am dat pentru dreptcredincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Costea logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Luca, la Suceava, în anul 6950 <1442> Martie 8.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, VII/1.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII și o copie a acestela din sec. XIX.

216

1442 (6950) Aprilie 5, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei și fratele domniei mele, Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră

¹⁾ pasagiul • satele... Balosinești • șters cu o linie neagră.

tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Miclăuș Raspop, a slujit mai înainte sfântărașului părintelui nostru drept și credincios și astăzi ne slujește nouă drept și credincios. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, și i-am dat și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova, dreapta lui <ocină> ¹⁾ și vislujenie satele, anume: Leucușești pe pârâul..... ²⁾ și <Mile>¹⁾știi pe pârâul Babei, unde este..... ²⁾ și Horjeștii..... ²⁾ <Toate aceste mai sus> ¹⁾ scrise să-i fie lui uric <cu tot> ¹⁾ venitul și copiilor lui și nepoșilor lor și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate și acestei prisăci să-i fie după hotarul vechi, din toate părțile, pe unde din veac au folosit.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ilie voevod și credința prea iubitului frate al domniei mele, Ștefan voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Petru Hudici vornic, credința panului Cârstea cel mare, credința panului Neagoie logofăt, credința panului Mihail Popșa, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Șteful al lui Jumătate și a fratelui său, pan Măndre, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Braevici vornic, credința panului Cozma al lui Șandru, credința panului Vitolt, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Cârstea Negru..... ²⁾ <credința> ¹⁾ panului Moica <și a fratelui său, Tador, > ¹⁾, credința panului Bureiul comis și credința <tuturor boerilor noștri moldoveni> mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine va alege dumnezeu să fie domn, în țara noastră, Moldova, sau din frații noștri sau din copiii noștri sau oricine din neamul nostru, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și împu-ternicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului pan Costea logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Pașco la Suceava, în anul 6950 <1442> Aprilie 5.

Fotografie după orig. slav. perg., pecete atârnată în Anuarul Inst. de Istorie, Cluj 111. 1926, p. 532-533.

217

1442 (6950) Mai 26, Bârlad.

Eu cel în Hristos dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul... domniei mele, Ion Ștefan voevod și domn al țării Moldovlahiei. A binevoit domnia mea,

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ loc șters în text.

cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și prealuminată și din toată buna voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, să dea domnia mea acest înscris și poruncă egumenului dela Zografi și tuturor fraților celor întru Hristos <care trăiesc> ¹⁾ în locașul sfântului mare mucenic și purtător de biruințe Gheorghe dela Sfântul Munte. De aceea <din>... ¹⁾ și sfântului mare mucenic și purtător de biruințe Gheorghe întărirea noastră și pentru sufletul nostru..... ¹⁾ și în acest veac și în acel viitor să facă milostenie..... ¹⁾ în fiecare an să dăm... .. ¹⁾ îi miluim și le dăruim lor..... ²⁾

A scris Toader gramatic la Bârlad, în anul 6950 <1442>, luna Mai 26.

După Kaceanovschi, Documente inedite din arhivele dela Athos <în rusește>, în Izvestia obșcestva arheologii, istorii i etnografii, Kazan 1888, VI-2, p. 49.

218

<1442—1443> Iunie, Suceava.

Urec dela Stefan voevod, domn țării Moldavii, din let 7098 <1590>, Iuni. Scris de Oanța, în Suciava.

Cu mila lui Dumnezeu noi Ștefan voevod domnu țării Moldavii.

Facim știut prin aciastă carte a noastre, tuturor cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi cetindu-să, căci slugii noastre Pătraș și Cozar *din Balta Albă* și Dumca *fiul lui Pătraș și Iurii și Măndre* ni-au slujit noă cu driaptă credință. Deci și noi, văzând ace a lor driaptă slujbă și credință către noi, i-am miluit cu osăbită milă noastră, dându-le în pământul nostru a Moldavii, un sat anumi Duminții, undi esti casa lor, ca să li fii lor uric și cu tot venitul și fiilor lor, asăminea fraților lor și nepoților și strănepoților și preastrănepoților și la tot niamul lor, nestrămutat niciodineaore în vecii vecilor.

Și iarăș facim știut că Cozar, de bună voia sa, pe partea sa au dat-o lui Costin pe Solonț, ca să-ș*ci* facă moară cu Dumca și cu frații săi, Iurii și Măndre.

Iar hotarul acelui sat să fii după hotarul vechiu, mai gios de *Balta Albă*.

Și spre aciasta esti credința domniei mele, noi Ștefan voivod și credința iubitelui nostru frati Petru și credința tuturor boerilor noștrii a Moldavii, mari și mici.

Iar după viața noastră cini va fi domnu țării Moldavii, din fiii noștri, sau din frații noștrii, sau din niamul nostru, sau ori pe cini îl va alege Dumnezeu, acela să nu strămute aciasta dani a noastră, ce mai vărtos să o întăriască, căci pentru driapta slujba lor li-am dat lor aciastă miluire.

¹⁾ așa în textul Kaceanovschi.

²⁾ Mai departe foarte greu de descifrat. Nota lui Kaceanovschi.

Și spre întărire tuturor celor de mai sus scrisă, am poruncit credinciosului nostru mare logofăt, Săma, să scrii și peceția noastră către aciastă carti a noastră să legi.

[Tălmăcită de pi sârbi]

Acad. R.P.R., I./155.

Copie rom. din sec. XIX.

Datut după Sima mare logofăt în domnia lui Ștefan, fiul lui Alexandru cel Bun.

219

1442 (6950) August 10, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod <și> fratele domniei mele, Ștefan voevod, domnii țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cilindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Marco, fiul lui Bontea ne-a slujit drept și credincios. Și noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit, <în> țara <noastră>, ocina lui dreaptă anume Bontestii, pe Stebnic, și alt sat pe Bârlad, la Două Fântâni, unde sânt Bontestii de Jos, și loc de moară la Bârlad pe care le-a dobândit cu slujba tatăl său, Iiaș Bonta, dela părintele nostru, Alexandru voevod. Aceasta să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și surorii sale, Stana și nepotului lor de soră, Micul și copiilor lor, la fel și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit lor, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domnici noastre, a mai sus scrișilor, Ilie voevod și fratele domniei mele, Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Cârstea și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt și a copiilor lui, credința panului Duma Negru, credința panului Negrilă, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Petru vornic, credința panului Oană Ureacle, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Oancea logofăt, credința panului Duma Braevici, credința panului Ivan Balcin ceașnic, credința panului Șteful și a fratelui său, pan Măndrea al lui Jumătate, credința panului Oancea portar, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Toader vislier, credința panului Radul postelnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentrucă le-am dat pentru dreapta lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Sima logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Scris în Vaslui, în anul 6950 <1442> luna August, 30.

Acad. R.P.R. Filiala Iași Fond. Spiridonie VI/71.

Orig. slav. perg. pecete atârnată căzută.

O copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5232. f. 16-17.

O trad. rom. Acad. R.P.R. Filiala Iași Fond Spiridonie VI,71.

220

1442 (6950) Septembrie 8.

Surel dela Iliiaș vodă <și Ștefan vodă>, din leat 6950 <1443>, Septembrie 8.

Facem înștiințare pentru sluga și boiarul nostru, dumnealui Bode Hirje, carele slujind mai înainte la răposatul părintele domnii mele, iară astăzi slujește și noaă, pentru care văzând noi a lui dreaptă și credincioasă slujbă, miluitu-l-am pre dânsul osăbit de altă milă a noastră și i-am dat și i-am întărit lui într'al nostru pământ al Moldaviei, pre a lui dreaptă ocină, satul anume Balomirești, cu amândouă cuturile, la Muncel, între Săreliu și între Moldova, la ținutul Sucevii. Pentru aceea ca să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui, nepoților și strănepoților și a tot neamul ce i să va alege mai aproape, *nestricat* nici odinioară, în vécii.

Iar hotarul satului aceleua anume Balomirești, cu amândouă cuturile, la Muncel, între Săreliu și între Moldova, să fie despre toate părțile după hotarul cel vechiu, pre unde au îmblat din vechi.

Pentru aceea, credința domnii mele și a fratelui domnii mele, Ștefan vodă și a preaiubit fiului domniei mele, Roman <oc>vod, și credința tuturor boiărilor noștri, mari și mici, credința dumisale Petre Hudici vornic și a dumnealui Stanciul postelnic și dumnealui Baloș păharnic și dumnealui Ionaș spătar și dumnealui Ivan vistiernic și dumnealui Sas comis și credința tuturor boiărilor noștri.

Iar după a noastră viață și domnie, cine va fi domn țării aceștie să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai vârtos să de și să-i întărească.

Iar pentru mai mare credința și întăritura am poruncit cinstitului și credinciosului boiărilor nostru, dumnealui Costea logofăt, să scrie și a noastră peceteă cătră această adevărată carte a noastră să o lege.

S'au tălmăcit de Evloghie dascal la 1768, Fevr. 19.

Posleduită după ispisoc la 1796 Iunie 26, de Dimitrie Sturza spatâr, Iancul Miclescul pah.

Arh. St. Iași CDXIX/2..

Trad. rom.

1412 (6950) Septembrie 21.

Ștefan voevod al Moldovii dăruiește mănăstirii Moldovița, pentru hrana părinților, câte două care de pește, fiecare pe an, în ziua de hramul bisericii Buna vestirea Sfintei Marii și pentru aceste două care să nu plătiască nicăiri vamă.

6950 <1412>, Septembrie 21.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești înainte de Ștefan cel Mare.. II, p. 118.

1413 (6951) Martie 6, Neamț.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat boier al nostru, credinciosul pan Mihul pisar ne-a slujit în toate locurile, drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebire noastră milă și i-am dat, în țara noastră, un sat pe Cotovțea, anume Săseni, unde trăiește Laur, pe care i l-a vândut sluga noastră, pan Ivan Boldor, pentru cincizeci de zloți, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, anume: înaintea panului Neagoe și pan Petru Hudici și pan Duma Braevici vornic și pan Petru spătar și pan Ivan Balcean ceașnic și pan Sima vornicul lui Petru voevod și pan Tador ceașnicul lui Petru voevod, și pan Badea vornic, pan Mihail Pâhno, pan Coste vistier și fratele lui, pan Petru, și pan Șendrică gramatic și pan Petrișor stolnic și pan Vană comornic și pan Albu spătar și pan Cernat ploșcar.

De aceea noi văzând bună voia și înțelegerea lor înaintea noastră și înaintea panilor noștri, precum s'au înțeles, am dat și noi credinciosului nostru pan, Mihul pisar, acest sat mai sus scris, să-i fie lui uric. Și deasemenea i-am dat și alt sat sub Botne, lângă Vâlcan, mai jos de Lucani, anume unde a fost Iuga Negru. Și deasemenea i-am dat o prisacă, lângă Săseni, anume prisaca lui Vrabie și deasemenea ori unde va putea să-și așeze mori pe Cotovțea, el să-și așeze oricâte.

De aceea, să fie toate aceste mai sus scrise panului Mihul uric cu tot venitul lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam neclintit, nici odată, în veci.

Iar hotarele acestor sate și al prisăcii să fie cu toate hotarele lor vechi pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod, și credința iubitului meu frate, Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Cârstea, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Tur-

ghici pârceălab de Cetatea Albă și a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credința panului Petru spătar, credința panului Duma Limbădulcici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Toma Vereșceac, credința panului Stanciul postelnic, credința panului Cârstea Negru, credința panului Ivan Balcean ceașnic, credința panului Vană Ureacle, credința panului Albu ceașnic, credința panului Bogdan fost stolnic, credința panului Vană Julici, credința panului Diciș spătar, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Costea Pereciunea vistier și a fratelui său, pan Petru, credința panului Porcu vistier al doamnei, credința panului Tador Vascovici, credința panului Manuil Gârbovul, credința panului Boguș și a fratelui său, pan Pașco, credința panului Fetea Negru, credința panului Șendrică gramatic, credința panului Radul stolnic, credința panului Bunghe comis, credința panului Albu spătar și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, în țara noastră, din copiii noștri sau din frații noștri sau din ruda noastră sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească și să le scrie, pentrucă i-am dat, pentru dreapta și pentru credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire și putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit boierului nostru credincios și cinstit, pan Sima logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, la Neamț, în anul 6951 <1443> Martie 6 zile.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 21—23.

223

1443 (6951) Aprilie 16, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Tâmpa și fiii săi Miclăuș și Giurgiu și Iancul și Mihău au slujit nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat în țara noastră satele, anume Rusești sub Cridă ¹⁾ și pe Siret, Sclipotești, Toate acestea să fie lor deopotrivă și surorii lor, Marușca, uric cu tot venitul și copiilor lor și frașilor lor și nepoșilor lor și strănepoșilor lor și răstrâncpoșilor lor și întregului lor neam neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise cu toate hotarele lor vechi pe unde din veac au folosit.

¹⁾ În orig.: « Mealo » = « cretă ».

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului meu frate, Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Cârstea, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petre Hudici, credința panului Petre spătar, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Iurghici dela Cetatea Albă, a ginerelui său pan Oancea logofăt, credința panului Duma al lui Isaia, credința panului Duma Dulcescul și a fratelui său panul Mircea, credința panului Oană Ureche, credința panului Ivan Balecan ceașnic, credința panului Toma Vereșceac, credința panului Bratul, credința panului Dieniș spătar, credința panului Stanciul Pontici, credința panului Sima vornic, credința panului Oană Julici, credința panului Coste vistier, credința panului Oană portar, credința panului Manoil Șerbici și a fratelui său, pan Iurie, credința panului Radul stolnic, credința panului Manoil Gârbovul și credința panului Cârstea Negru, credința panului Fetea, credința panului Toder Vascoviei fost vistier, credința panului Albul fost ceașnic, credința panului Bogdan, credința panului Toder Cămilă, credința panului Mihail Păhno vornic, credința panului Buga comis și a fratelui său panul Lazia spătar și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau dintre copiii noștri sau dintre frații noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine va alege dumnezeu să fie acela să nu cîltimească dania noastră ci să le întărească și să le împuternicească, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Și pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Sima logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră pe această carte a noastră.

Seris la Suceava, în anul 6951 <1443> Aprilie 16.

Inst. de Istorie al Acad. R.P.R.

Copie slavă.

224

1443 (6951) Mai 1.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu inimă curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântărușosului părintelui nostru, Alexandru voevod și pentru sufletul maicei noastre și pentru sănătatea noastră și am dat mănăstirii noastre dela Pobrata, unde este hramul sfântului arhierarh și făcător de minuni Nicolae și unde este egumen Dositei și am dat acestei mănăstiri mai sus scrise, patru sălașe de Țigani, întâi Micula și cu tot sălașul său și Căliman și cu tot sălașul său și Bizilă și cu tot sălașul său și Slav și cu tot sălașul său. De accia, aceste patru sălașe să fie mănăstirii noastre

uric și cu toată averea lor și cu toate sălașele lor, în veacurile veacurilor, neclintit, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința iubitului meu frate, Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Cârstea, credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Iurighici și a ginerelui său, pan Oancea, credința panului Negrilă, credința panului Vană Urechie, credința panului Ivan Balcean, credința panului Toma Vereșceac, credința panului Costea vistier și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu acela să nu clinească dania și inserisul nostru pentru că am dat și am făcut pentru sufletele înaintașilor noștri și... pentru sănătatea noastră.

Iar cine ar încerca, să clinească dania și inserisul nostru <să aibă> părăș pe sfântul părinte Nicolai.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Mihail pisar, să scrie și să atârne <pecelea noastră>¹⁾ de această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, în anul 6951 <1443> Mai 1.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 128.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 24—25.

225

1443 (6951) Mai 7, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Stefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu inima curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântăpărintelui nostru părinte și pentru sănătatea noastră și am întărit și am imputernicit dania tatălui nostru și am dat mănăstirii noastre din Poiană, unde este hramul sfântului arhierarh și făcător de minuni Nicolae, 9 Tătari anume: Ivanciuc și cu fratele său și cu toate sălașele lor și Ivanca cu fratele și cu toate sălașele lor, Cioncea cu fratele și cu toate sălașele lor și Hriță cu sălașele sale, Muntea cu sălașele sale, Panas cu sălașele sale, Ciunac cu sălașele sale, Ștefănel cu sălașele sale și Tulea vătăman și cu toate sălașele sale. Toți acești Tătari mai sus scriși să fie mănăstirii noastre uric și cu toate sălașele lor și cu toată averea și cu vitele lor, în vecii vecilor și copiii lor și nepoții lor și strănepoții lor și tot neamul lor.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Stefan voevod, și credința iubitului meu frate, Petru voevod și credința boerilor noștri:

¹⁾ loc rupt în orig.

credința panului Cârstea, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Iurghici și a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credința panului Negrilă, credința panului Vană Ureacle, credința panului Bratul, credința panului Ivan Balcean, credința panului Duma Limbăduleici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Toma Vereșciac, credința panului Sinea vornic, credința panului Costici postelnic, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Dienișpătar, credința panului Costea vistier, credința apnului Boguș și a fratelui său, pan Pașco NESTEACOVICI, credința panului Cârstea Negru credința panului Manuil Serbici credința panului Bogdan, credința panului Radul stolnic, credința panului Bunghe comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru ori pe cine îl va alege Dumnezeu, aceia să nu cîntească dania și înscrisul nostru, ci să întărească și să împuternicească pentrucă am făcut pentru pomenirea înaintașilor noștri și pentru sănătatea noastră.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Mihul pisar, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, la Suceava, în anul 6951 <1443> Mai 7.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 129.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 30-32.

226

1443 (6951) Mai 14, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri pan Andreico și fratele său, Luca, de bună voia lor și au vândut boierului nostru, pan Mihul pisar, jumătate dintr'un sat care este lângă Tutova, anume Bălăneștii, această parte, ce este dela pârâu până la Tutova și cu toate casele care sunt de cealaltă parte a pârâului și jumătate din tot hotarul, care ascultă de Bălănești și țarina veche și lot hotarul, care este al Lieștilor, afară de țarina nouă pe care și-au îngrădit-o Lieștii. Și deasemenea noi văzând buna voia lor de aceia am dat și noi credinciosului nostru boier, pan, Mihul pisar, această jumătate din acest sat mai înainte zis și cu acest hotar scris mai sus, să-i fie lui uric, în veci.

Și încă am mai dat credinciosului nostru boier, afară de ceiace a cumpărat dela fiii lui Iliaș, jumătate din Coposești pe Șumuz, să-i fie panului Mihului,

pe jumătate cu Luca șetrariul și cu tot venitul, care este dela acest sat, să le fie lor pe jumătate.

Și încă am mai dat credinciosului nostru pan, Duma aprod, fratele panului Mihul pisar, un sat Sana, care a fost al lui Vlad Matus. Toate aceste mai sus scrise să le fie lor uric și cu tot venitul lor și copiilor lor și fraților lor și nepoților lor și srănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci. Și să nu mai pomenească niciodată fiii lui Iliiaș despre această jumătate de sat anume Bălănești și despre acest mai sus scris hotar, jumătate ce ascultă de Bălănești și tot hotarul Lieștilor și tot câmpul și țarina veche, afară de această țarină nouă, pe care și-au îngrădit-o acuma pentru dâșii acesta să fie a Lieștilor. Iar fiii lui Iliiaș să nu aibă niciodată a pomeni, nici neamul lor, pentru că au vândut de a lor hună voie și au luat pentru ele bani 30 zloți.

Iar hotarul acestor sate, cu toate hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința iubitului meu frate, Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Cârstea, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Negrilă, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Iurghici și a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credința panului Vană Ureacle, credința panului Ivan ceasnic, credința panului Bratul, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Toma Vereșceac, credința panului Costea vistier, credința panului Dieniș spătar, credința panului Sima vornic, credința panului Costici postelnic, credința panului Duma Limbădulcici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Tador Vascovici, credința panului Radul stolnic, credința panului Tador Cămilă, credința panului Bunghe ec mis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, ori cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și să le înputernicească pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasă lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Sima logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador, în Suceava, în anul 6951 <1443> Mai 14.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/50,

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 26—29.

227

1443 (6951) Mai 18, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată sluga noastră, Ștefan Brebu,

ne-a slujit drept și credincios. Și noi văzând dreptcredincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit ocina lui, satul pe Iadrici, anume unde este casa lui. Aceasta să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domnului mele, a mai sus scrisului, a domniei mele, Ștefan voevod și credința iubitului meu frate, Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Cârstea, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Hudici și a copiilor lui, credința panului Negrilă, credința panului Duma Braevici vornic și a copiilor lui, credința panului Iurghici și a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credința panului Bratul, credința panului Vană Ureache, credința panului Ivan Baicean ceașnic, credința panului Oană Julici, credința panului Duma Dulcici și a fratelui său pan Mircea, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Cârstea Negru, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Dieniș spătar, credința panului Toma Vereșciac, credința panului Costea vistier, credința panului Tador Vascovici, credința panului Costici postelnic, credința panului Sima vornic, credința panului Alexandru Levici, credința panului Boguș și a fratelui său, pan Pașco Nesticovici, credința panului Manoil Gârbovul, credința panului¹ credința panului¹ credința panului.....¹ credința panului..... și credința boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și imputernicească, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă..

Iar pentru mai mare întărire a tularor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Sima logofăt, să scrie și să atârne pecetea la această carte a noastră.

Scris la succava, în anul 6951 <1413> Mai 18.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fondul Spiridoniei, XLII/206.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă, *ibid.*, ms. 5233, f. 33-34.

228

1413 (6951) Mai 27, Suceava.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevoda, domn țării Moldovii. Facem știre cu această a noastră carte, cine va vede, sau citindu-să va auzi, precum acest adevărat sluga noastră și credincios boeriu, giupânul Gherei, au slujit nouă cu dreptate și cu credință, și văzând noi slujba lui ce au arătat către noi

¹) loc șters în orig.

cu dreptate și cu credință, drept aceea l-am miluit cu osebită a noastră milă și i-am dat lui, în pământul nostru a Moldovii, satile anumi Nena Studineț, undi iaste casa lui, pe din sus de Micjă Urescul, amândoo părți și pi din gios, unde au fost Colun, amândoo părți și deasupra, unde au fost Clopot și pe gios di iazăru Bălăceștii și pi din gios de Bălăceștii o fântână anume Prozioane, pe din sus de Ezăreanul, să-șci> aşcază acolo sat. Și deasupra Cociubii o fântână, să-șci> aşcază iarăș sat și la Vădice unde au fost Stepan Răstop, la Chengaci, unde au fost Cergașă și pe Prut unde au fost Badea Bratișanul și loc de moară și siliște.

Pe aceste toate să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și fiilor lui și frașilor lui și nepoșilor și strănepoșilor și la tot neamul lui cine să va alege mai de aproape, neclintit niciodinioară, in veci de veci. Iar hotarul tuturor acelor sate să fie cu toate hotarale lor cele vechi, până> unde au apucat din veci.

Și spre aceasta este credința domnii mele Ștefan <oe>vod și credința preiubitului frate al nostru Petre <oe>vod și credința boerilor noștri: credința giupănului Cârste Bătrânul și Negoaia logof<ă>t și Petre Hudici ¹⁾ și Negrilă și Duma Braevici vornic și Bratul și Iurghici din Tarigrad și Oance *ginerel* lui și Oană ²⁾ Ureche și Duma din Neamțu și Mirci *fratele* lui și Vană ³⁾ Iulici și Ivan Balcian <pa>harnic și Toma Vereșceac ⁴⁾ și Stanciul Ponici și Dieniș ⁵⁾ spat<ar>și vist<iernic> . . . ⁶⁾ și Porcu paharnic și Costici și Bogdan stolnic și Sima vornic, Toader Vascovici și Radul stolnic și Manoil Gârbov ⁷⁾ și Cârstea Ciornei și Feti și Bungă comis și credința tuturor boerilor noștri a Moldovii, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn in pământul nostru a Moldovii, din fiii noștri, ori din frații noștri sau oricine va fi din neamul nostru, să nu strice a noastră danie, ci mai ales să-i întărească, fiindcă noi i-am dat pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă.

<Și> pentru mai mare tărie a celor de sus scrisă, am poruncit credinciosului boeriului nostru, giupănului Simon ⁸⁾ logof<ă>t să scrie și să spânzure pecetea la această carte a domnii mele.

Au scris Hristofor, în Suceava, let 6951 <1443>, Mai 27.

Au tălmăcit Andrei tălmăciu căp<i>t<an>, <1>794 Mart 28.

Arh. St. Buc., Condița m-rel Răchitoasa, ms. 575, f. 84.
Cople rom. din 1794.

1) • Hudîș • în text.

2) • Izan • în text.

3) • Ioun • în text.

4) • Vereșgae • în text.

5) • Dieniei • în text.

6) • Ioc alb în text.

7) în text • Manoil Grăbul •.

8) • Simli • în text.

1443 (6951) Mai 28, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Tador Vlădescul ne-a slujit drept și credincios. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit ocina lui, satul pe Siret anume Vlădești lângă Purcelești, ca să fie panului Tador uric și cu tot venitul și copiilor lui și surorii lui, Lola, și nepoților lui și strănepoților lui și întregului lui neam neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului meu frate, Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Cârstea, credința panului Neagoe, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Iurghici și a ginerelui său, pan Vancea logofăt, credința panului Negrilă, credința panului Ivan Balecan ceașnic, credința panului Duma Limbădulcici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Bratul, credința panului Sima vornic, credința panului Vană Ureacle, credința panului Toma Vereșciac, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Dieniș spătar, credința panului Costea vistier, credința panului Porcu ceașnic, credința panului Vană Julici, credința panului Boguș și a fratelui său, pan Pașcu Nesteacovici, credința panului Costici postelnic, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Tador ceașnicul lui Petru voevod și credința panului Mânzul, credința panului Tador Vascovici, credința panului Radul Pisc stolnic, credința panului Badea, credința panului Bunghe comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Ia după viața noastră, cine va fi domn, în țara noastră din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și să le împuțernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Simon logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, în Suceava, în anul 6951 <1443> Mai 28 zile.

Arh. St. Iași, CCCXL/81.

Orig. slav; perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom., ibidem, CCXL/2.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 35—37.

1443 (6951) Mni 30, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi și boieri a noștri, credinciosul pan Mihul pisar și pan Tador gramatic ne-au slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat amândurora împreună în țara noastră, în Moldova, pe Miletin, seliștea unde a fost Vana Berbece și unde a fost Eremia și moara pe Miletin, care a fost a lui Ștefan Zugraf, și mai jos, unde a fost Berchiș și mai jos, unde a fost Hodor Burciuc și cu pădurea cea mare, care este lângă Miletin, și cu tot mărăcinișul care este lângă Miletin și la câmp, ori unde în acest hotar, pretutindeni. Toate aceste să le fie uric, împreună cu tot venitul, lor și copiilor lor, deasemenea și fraților lor și nepoșilor lor și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor și întregului lor neam, cine le va fi cel mai de aproape deopotrivă tuturor și neclintit lor, niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestor seliști să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

La acestea este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința fratelui nostru, Petru voevod, credința boierilor noștri: credința panului Cârstea cel bătrân, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Negrilă, credința panului Bratul, credința panului Iurghici dela Cetatea Albă și a ginereului său, pan Oancea, credința panului Oană Urcacle, credința panului Ivan Balcean, credința panului Duma Limbădulcevici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Sima vornic, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Toma Vereșciac, credința panului Dieniș spătar, credința panului Costea vistier, credința panului Ivan Porcu ceașnic, credința panului Costici, credința panului Vană Julici, credința panului Manoil Șerbescul și a fratelui său, pan Iurie, credința panului Cârstea Negru, credința panului Toder Vas-covici, credința panului Radul stolnic, credința panului Manoil Gârbovul, credința panului Fete Negru, credința panului Bunghe comis și a fratelui său, pan Lazea spătar, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau pe oricine din neamul nostru, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le impuțernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare înlărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Sima logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Hristofor, în Succava, în anul 6951 <1443> luna Mai 30.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/51.

Fotografle după orig. slav, perg. pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 38—40.

231

1443 (6951) Mai 31, Succava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscul cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Giurgiu Drăgușanul și fratele său Alexa, ne-au slujit drept și credincios. De aceia, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat, în țara noastră, un sat, pe Stavnic, anume Drăgușanii, care este ocina lor, pe vechiul lor hotar, anume Fântâna de la Hotin, ca să-și întemeieze sat. Aceste mai sus scrise să-i fie uric și cu toi venitul. Și le-am dat un loc de prisacă dela Glodeni, anume unde a fost <Toma>¹⁾. Toate aceste să-i fie uric și cu tot venitul și copiilor lor deasemenea și nepoților lor, deasemenea și strănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat <să fie> după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința fratelui domniei mele, Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Cârstea, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici și a copiilor lui, credința panului Duma Braevici vornic și a copiilor lui, credința panului Bratul, <credința >²⁾ panului Duma Braevici vornic și a copiilor lui, credința panului Duma dela Neamț și credința panului Mircea, credința panului Oană Ureacle, credința panului Iurghici și a gine-relui său, pan Oancea logofăt, credința panului Negrilă, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Toma vistier, credința panului Costea vistier, credința panului Ivan Balcean ceașnic, credința panului Cârstea Negru, credința panului Tador Vascovici, credința panului <Radu>³⁾ stolnic, credința panului Boguș și a fratelui <său Pașco NESTEACOVICI>³⁾, credința panului Manoil Șerbici, credința panului Fete Negru, credința panului Moica și a fratelui său pan Tador, credința panului <Bunghe comis>³⁾ și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

¹⁾ lectură nesigură.

²⁾ omis în orig.

³⁾ loc rupt și șters în orig.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, să nu le cîntească dania noastră, ci să le întărească și imputernicească, pentrucă le-am dat pentru drept credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare înlărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Sima logofăt, să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Luca gramatic, la Suceava, în anul 6951 <1443> Mai 31.

Arh. St. Iași, CCCXI/51.

Orig. slav. perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom., ibid., 424/1.

232

1443 (6951) Iunie 8, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod și domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Hliiaș Șanga a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, în Moldova, satele anume: Văsiești pe Urmeniș, unde este casa lui, și Băsești pe Tazlău și jumătate din Bădești¹⁾ și o poiană pe Trotuș anume Borila. Toate aceste mai sus scrise, să-i fie uric cu tot venitul <lui>²⁾ și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam neclintit, niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde din veci au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod, și credința fratelui meu, Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Cârstea cel bătrân, credința panului Neagoe, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Duma vornic, credința panului Negrilă, credința panului Oană Țreacle, credința panului Cârstea Negru, credința panului Bratul, credința panului Iurghici și a ginerelui său, pan Oancea, credința panului Balcean credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Banciul, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Vană Julici, credința panului Manoil Șerbici și a fratelui său, pan Iuric, credința panului Sima vornic, credința panului Boguș și a fratelui său, pan Pașco, credința panului Costea postelnic, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Dieniș spătar <credința panului>³⁾ Șandru Levici, credința panului Toma Vereșciac, credința panului Costea

¹⁾ pasagluul «jumătate din Bădești» șters în orig. cu o linie neagră.

²⁾ omis în orig.

³⁾ loc rupt în orig.

vistier, credința panului Costea al lui Andronic <credința panului>¹⁾ Albu ceașnic, credința panului Pâhno, credința panului Oană portar, credința panului Moica¹⁾ și a fratelui său, pan Tador, credința panului Manoil Gârbovul, credința panului Badea vornic, credința panului Fete, credința panului <Radul>¹⁾ stolnic, credința panului Ivan, credința panului Giurgiu Vlișniță, credința panului Bunghe comis și a fratelui său, pan Lazea <spătar și credința tuturor boierilor noștri>) moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din <copiii noștri>) sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu clinească dania noastră, ci să le înlărească și să le imputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am porucit panului nostru, Simon logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Oanța la Succava, în anul 6951 <1443> luna Iunie 8 zile.

Acad. R.P.R., CVIII/57.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 41—42.

O trad. rom. din 1775, CCCXLVIII/1.

233

1443 (6951) Iunie 20.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod și domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Vlașin Creșescul ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând drept credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră Moldova, și i-am întărit ocina lui, seliștea lui Cașin, anume unde a fost casa tatălui său, Stan Crețul, mai sus de Stan Cașin și patru poiene în acelaș hotar, pe care le-a întemeiat tatăl său ca să-și întemeieze sate și la Vrancea seliștea lui Delca, Albiia, la Nadila. Toate aceste să-i fie uric, cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestora să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința fratelui nostru, Petru voevod și credința boierilor noștri.

Anul 6951 <1443> Iunie 20.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. nr. 628, f. 613.

Copie slavă.

Cu o trad. rom. la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 43 și 45.

¹⁾ loc rupt în orig.

1443 (6951) August 3, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldovii, Cunoscut facem cu această carte a noastră tuturor, care vor căta la dânsa, sau citindu-se o vor auzi, pentru această adevărată slugă a noastră, Stan din Jicov și fiul său, Drăguș, ne-au slujit nouă cu dreptate și cu credință. Pentru aceea, noi, văzându-i pe dâșii cu dreaptă și credincioasă slujbă cătră noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat, în țara noastră, un sat unde iese Suceava din poiană, anume Jicovul de sus, unde este casa lor, ca să le fie uric cu tot venitul, lor, copiilor lor, nepoților lor, strănepoților lor și răstrănepoților și întregului neam al lor, nestricat niciodată, în veac.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele vechi, pe unde din veac a umblat.

Și la aceasta este credința domnicei mele mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului frate al domniei mele, Petru voevod, și credința boerilor noștri: credința panului Neagoe logofătul, credința panului Petre Hudici și a copiilor săi, credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Duma Braevici vornicul, credința panului Negrilă, credința panului Oană Ureacle, credința panului Bratul, credința panului Iurghici și a ginereului său, Oancea logofătul, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Ivan Balcean ceașnicul, credința panului Bogdan stolnicul, credința panului Oană al Danciului, credința panului Manoil Șerbici și a fratelui său, pan Iurie, credința panului Boguș și a fratelui său, pan Pașco Nesticovici, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Dieniș spătarul, credința panului Toma Vereșceac, credința panului Costea visternicul, credința panului Costea Andronicovici, credința panului Tador Vascovici, credința panului Ivan Porcu ceașnicul, credința panului Radul stolnicul, credința panului Oană portarul, credința panului Moica și a fratelui său, pan Tador, credința panului Albu ceașnicul, credința panului One, credința panului Manoil Hârbov, credința panului Bodi vornicul, credința panului Bunghe comis și a fratelui său pan Lazea spatarul, și credința tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri, sau din frații, sau din neamul nostru ori pe cine Dumnezeu va alege, acela să nu strice dania noastră, ci mai vârtos să o întărească, căci le-am dat pentru a lor dreaptă și credincioasă slujbă.

Și spre mai mare întăritură, am poruncit credinciosului nostru jupan, Simon logofăt, să scrie și pecetea noastră să o lege cătră această carte a noastră.

A scris Luca în Suceava, în anul 6951 <1443>. August 3.

După M. Costăchescu, Doc. Mold., II, pp. 177—178.

1443 (6951) August 24, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovi, Facem cunoscut cartea tuturor, celor ce o vor vedea sau < o > ¹⁾ vor auzi ²⁾ citinduse, că acest adevărat credincios boer al nostru, pan Moica și fratele său, pan Tador ne-au slujit drept < și > ¹⁾ credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit satele lor și vislujenia dreptcredincioasă, pe care o au dela noi, satele pe Rebricea, anume Pojerești și Petrițești, unde este casa lui Piatră și pe Rebricioara satul lui popa Micu și mai jos, unde au fost Stoian și Giurgiu Blidaru ²⁾ juzi și mai jos, unde a fost . . . ¹⁾ și < mai jos > ¹⁾ unde a fost Stoian Folea și mai jos seliștea lui Marcu și seliștea lui Nicoară și Vaslui . . . ¹⁾ și la Tecuci, unde a fost Andrei vataman . . . ¹⁾ și pe Botna locuri din pustie, la gura . . . ¹⁾ pe Tutova . . . ¹⁾ sălașe de Țigani, anume: Coste < cu sălașele sale > ¹⁾ . . . ¹⁾ cu sălașele sale. < Toate > ¹⁾ aceste < să le > ¹⁾ fie uric și cu tot venitul și copiilor lor și fraților lor și nepoților lor și strănepoților lor și strănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acelor sate și seliști să fie după hotarele vechi, pe unde din veac au folosit. Iar hotarul pustiilor cât vor putea să folosească satele destul.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului meu frate, Petru voevod, și credința boierilor noștri: credința panului Negoe, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Duma și a fratelui său, pan Mircea Limbădulcici, credința panului Negrilă, credința panului Oană Ureacle, credința panului Duma al lui Isaia, credința panului Bratul, credința panului Iurghiici și a ginererelui său, pană Oancea logofăt, credința panului Cârstea Negru, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Ivan Balcean, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Manuil Șerbici și a fratelui său, pan Iurie, credința panului < Sima > ¹⁾ vornic, credința panului Boguș și a fratelui său, pan Pașco NESTEACOVICI, credința panului Costici postelnic, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Diciș spătar, credința panului Toma Vereșceac, credința panului Coste vistier, credința panului Coste al lui Andronic, credința < panului > ¹⁾ Tador Vascovici, credința panului Ivan Porcu ceașnic, credința panului < Albu > ¹⁾ ceașnic, credința panului Manuil Gârbovul, credința panului Bodea < > ¹⁾ și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici. > ¹⁾

¹⁾ loc șters în orig.

²⁾ lectură nesigură.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege dumnezeu, domn, să nu le clinească dania noastră, ci să le-o întărească și să le impuțernicească pentrucă le-am dat pentru dreapta și cedincioasa lor slujhă.

Iar pentru mai mare tărie a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Sima mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, la Suceava, în anul 6951 <1443> August 24 zile.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, vol. II, p. 179—182.

236

1443 (6951) August 25, Roman.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat călugăr și rugător al nostru, Sava a cumpărat o vie dela Andrisa dela Neamț și via este mai sus de celaltea Neamțului și este locul, unde este teascul acestei vie. Și i-am dat loc, să-și facă chilie. Și asemenea i-am dat chilia lui Macarie, care este mai jos de mănăstirea Neamțului, să-i fie lui și cu grădina ei și cu tot locul. Toate aceste mai sus scrise și via și locul de chilie și chilia călugărului Macarie și cu toate cele ce atârnă de ele să fie ale rugătorului nostru călugăr, Sava, uric și cu tot venitul, cât va fi viața lui nemișcat întru nimic, Și la moartea sa cui îi va da Sava, să fie deasemenea ale acestuia nemișcat, în veci.

Și deasemenea nici un egumen sau alt călugăr să nu aibă alt amestec, întru nimic cu călugărul nostru, Sava și nici cu acest loc. Și deasemenea la via lui, nici unii din pârăcâlabii noștri și nici clucerii noștri și nici deselinicerii să nu aibă amestec, să ia desetina din vin, în veci, pentrucă i-am dat, pentru sufletul sfântrăposaților părinților noștri și pentru sănătatea noastră.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința fratelui meu, Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Neagoe, credința panului Hudici, credința panului Duma vornic, credința panului Negrilă, credința panului Costea vistier și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Și pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Sima logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, în Târgul, de Jos, în anul 6951 <1443> August 25.

<Pe verso însemnare contemporană>: Vila lui Nicandru.

Acad. R.P.R., LI/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 48—49.

1443 (6951) Noembrie 29, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a voit domnia mea cu bună voia noastră și cu inima curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântărașilor părinților noștri și pentru sănătatea noastră și ne-am gândit cu buna noastră voie și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim mănăstirea noastră, care este la Moldavița, hramul sfintei blagoveștenii a preasfintei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria.

Și întărim acestei mănăstiri, mai înainte zise cu această carte a noastră satele sale pe care le are dela părinții noștri, deasemenea și morile și vama, numită vama dela Moldavița și cu satul și trei mori, care sunt la Baia, care le sunt jumătate cu călugării dela Neamț, și două mori care sunt la Baia și le sunt jumătate cu pargarii dela Baia și stopa de hătut sumane și un sat și cu moara, anume Sășciiori, și dincolo de Bucovină, Vaculinți lângă Brainți și seliștea lui Zărână. Toate aceste mai sus scrise să fie acestei mănăstiri mai înainte zise de uric și de ohabă nemișcate niciodată, în veci și cu tot venitul.

Iar hotarul acestora mai sus scrise sate și seliști să fie cu toate hotarele vechi pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului meu frate, Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Neagoie, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Iurghici și a ginerelei său, pan Oancea logofăt, credința panului Simon logofăt, credința panului Negrilă, credința panului Vană Ureacle, credința panului Bratul, credința panului Sima vornic, credința panului Ivan Bălcean, credința panului Toma Vereșceac, credința panului Costici postelnic, credința panului Vană portar, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Vană Julici, credința panului Dieniș spătar, credința panului Coste vistier și a fratelui său, pan Petru ceașnic, credința panului Ivan Porcovici ceașnic, credința panului Boguș și a fratelui său pan Pașco Neteacovici, credința panului Manuil Gârbovul, credința panului Fete Negru, credința panului Manoil Șerbici, credința panului Cârstea Negru, credința panului Tador Vascovici, credința panului Radul Pisc stolnic, credința panului Bunghe comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar cine va fi domn în țara noastră, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră ci să le întărească și să le înputernicească. Iar cine ar încerca să le ia sau să clintească orice din aceste mai sus scrise, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu atotțiitorul, făcătorul cerului și al pământului și de preacurata născătoare de Dumnezeu și de 12 apostoli și de 4 evan-

gheliști și de 318 părinți purtători de dumnezeu, care s'au adunat împotriva lui Arie cel fără dumnezeu, hulitorul sfintei troițe, și să fie asemenea lui Iuda Iscarioteanul vânzătorul și să aibă parte cu cei care au strigat asupra lui Hristos, domnul nostru și au spus: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador la Suceava, în anul 6951 <1443> Noembrie 29.

Acad. R.P.R., Fotografii V/2 .

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII la Acad. R.P.R., XXXIV/119.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 50—53.

238

1443 (6951) <Noembrie 29>.

Ținutul Socevei

Negomireștii cu Iurceștii și cu Bodeștii pe Pobrata.

Uric dela Ștefan v<oc>voda, din vl<e>t 6951 <1443> [Noembrie 29] ¹⁾, întru caré scrie că domnia sa au miluit a sa sfântă rugă, sf<ă>nta m<ă>n<ă>stire Pobrata ș'au întărit pre a ei sate ce-au avut dela părintele domniei sale, 3 sate pe Pobrata, anume Negomireștii și Iurceștii și Bodeștii și cu moara, ca s<ă>fie sfintei m<ă>n<ă>stiri drepte ocini și moșii în véci.

Iar hotarul acestor mai sus numite 3 sate ca s<ă>fie pe hotarul véchiu, pe unde au lăcut din véci.

Iar pentru alte moșii ce mai scrie într'acest hrisov, anume Grabăuței, Ciulineștei, Bereștii ²⁾ [la Prut] ³⁾ și cu moara pe Telița și Prisaca Inaltă și Radovței și moara la Bahluiu, acéstea toate s'ar scrie la rândul său.

Arh. St. Buc., ms. 628, f. 540.

Rezumat rom. din prima jumătate a sec. XVIII. Deasupra înainte de text, mai scrie: « Moșile mănăstirii Pobratei, l<ea>t 7249 <1741> Mart. 2.

239

1444 (6952) Aprilie 8, Suceava.

Ștefan voevod întărește mitropoliei din Suceava poslușniciei săi, cărora le dă scutiri.

Suceava, 6952 <1444> Aprilie 8

După M. Costăchescu, Doc. Moll., I, pg. 202.

¹⁾ Data de lună și zi s'a completat după M. Costăchescu și el după registul dela Arh. St. Iași.

²⁾ « Bereștii » în text.

³⁾ Adăugat după Costăchescu și el după registul dela Iași.

1444 (6952) Aprilie 26, Roman.

† Din mila lui dumnezeu, noi Petru voevod, moștenitor¹ al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit cu bună voia noastră și cu inimă curată și luminală și am făcut pentru pomenirea sfântrăposatului nostru părinte Alexandru voevod și pentru sănătatea noastră și am dat mănăstirii noastre dela Pobrata, unde este hramul sfântului arhieru și făcător de minuni Nicolai, unde este egumen Eustatie și am dat acestei mai sus scrise mănăstiri patru sălașe de Țigani, întâiul anume Micula și cu tot sălașul lui și Căliman cu tot sălașul lui și Bizilă cu tot sălașul lui și Slav cu tot sălașul lui. De aceea, aceste patru sălașe să fie mănăstirii noastre uric și cu toată averea lor și cu toate sălașele lor, în vecii vecilor, nemișcat niciodată.

Iar la aceasta este credința domnicii mele, a mai sus scrisului, Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Bratul, credința panului Sima vornic, credința panului Toader ceașnic, credința panului Ivan Mânzul, credința panului Nicoman, credința panului Iurie Cupcici, credința panului Stețco, credința panului David stolnic, credința panului Costea Hrișcan și credința tuturilor boerilor noștri mari și mici.

Iar pentru înlăturirea tuturilor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Ilie logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Târgul de Jos, în anul 6952 <1444> Aprilie 26.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 130.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 61-62.

1444 (6952) Iunie 18.

<Ștefan voevod, cu mila lui dumnezeu, domn țării Moldovii>. Facem știre tuturilor cui se cade a ști, pentru acest adevărat popa Toader din Bârlad, care slujind nouă cu dreptate și cu credință și cu dreaptă și curată rugă către dumnezeu pentru noi. Pentru care noi, văzând a lui dreaptă și credincioasă slujbă cătră noi, l-am miluit pre el cu osebită mila noastră și i-am dat și i-am întărit lui, întru al nostru pământ, moara fratelui său, a popii lui Draghie, ce iaste pe Smila, unde au fost hăleșteul Bistricenilor, valea până unde cade Smila în Bârlad, și am poruncit lui să-și facă și sat, iar altul nime să n'aibă a se amesteca pe acel de mai sus zis pârâu, cât iaste lui mai sus scris. Și pe Lahova,

¹) moștenitor: în orig.: *otici*: domn cu drept de moștenire din tată în flu, apare în titlul cneșilor ruși de Chiev și alții.

unde au fost mănăstire a fratelui său, a popei Draghie, încă am mai dat aceluia de mai sus zis, popa Toader din Bârlad¹⁾). Deci toate acele de mai sus scrise să-i fie lui uric și cu tot venitul lui și feciorilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și a tot neamul lui, ce să va alege mai aproape, *nestrical* niciodată, în veci.

Iar hotarul acei pustii să fie, cât va fi de agiuns unui sat.

Spre aceasta este credința domniei mele de mai sus scris, Ștefan voevod, și credința fratelui domniei mele, Petru voevod, și credința tuturor boerilor noștri ai Moldovei, a mari și a mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domn țării aceștie, din fiii și neamul nostru, sau pe cine dumnezeu va alege, să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai ales să de și să întăriască, de vreme ce și noi am dat și am întărit, pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă.

Și pentru mai mare lărie a celor de mai sus scrise, am poruncit credincios boerului nostru, dumnea lui Mihaiu logofăt, să scrie și a noastră pecete cătră această adevărată carte a noastră să o lege.

6952 <1444>, Iunie 18.

S'au lălmăcit de Gheorghe Evloghie dascal, leat 1780 Martie 23.

Traducerea e adevărată la 1826 Iulie 27.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare., II, pp. 204—205.

242

1444 (6952) August 1, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau vor auzi citindu-se, că a voit domnia mea cu bună voia noastră și cu inimă curată și lumînată și cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu și am dat această carte a noastră mănăstirii noastre dela Horodnic, aceia, ca acest sat ce ascultă de această mănăstire, anume Balasinouși să nu dea acest sat nici dare, nici iliș, nici podvodă, nici desetină, nici osluh, nici posadă, nici la moară să nu lucreze, nici la celate, nici vin să nu care, nici la oaste nici odată să nu meargă, nici la jold și nici să nu aibă vreo altă slujbă și danie a noastră, niciodată în veci. Pentru aceasta nici un boier, nici vornic, nici osluhar, nici joldunar, nici posadnic, nici globnic, nici ilișar și nici altul nimeni din dregătorii noștri, nici măcar să nu se ivească în acest sat.

Iar dacă cineva va turbura pe acești oameni sau va lua dela dânșii orice, fără voia lor, acela va plăti cu capul. Și deasemenea cari ce venit va fi, orice, din acest sat, ci să l ia cei dela această mănăstire. Și deasemenea pe acești

¹⁾ loc șters și ras în text.

oameni nimeni să nu îndrăznească să-i judece, niciodată, ci să i judece dregătorii ¹⁾ din această mânăstire și pe alt sudeț să nu aibă niciodată, în veci.

Și deasemenea această carte a noastră să le fie neclintită cât vor trăi ei.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința tuturor boierilor noștri și mari și mici.

Iar cine ar vrea să clinească această danie și înscris al nostru sau să le calce și ar vroi să-i turbure întru ceva, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și de preacurata lui maică și de 4 evangheliști și de 12 apostoli fruntași și de toți sfinții.

Iar pentru mai mare putere am atârnat și pecelea noastră de această carte a noastră.

Scris în Suceava, în anul 6952 <1444> luna August 1 zile.

Acad. R.P.R., Ms. 5233. p. 65--66.

Copie slavă.

243

1444 (6952) Septembrie 1.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că această adevărată slugă și boier al nostru credincios, pan Mic Crai, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova și i-am întărit ocina lui dreaptă, anume: Budești pe Pârâul Negru și la obârșia Pârâului Alb, Maleștii și Glodeni și Crăeștii pe Pârâul Negru. Și deasemenea i-am dat vislujenia, pe care a dobândit-o cu slujbă dreaptă și credincioasă dela noi, anume Obârșia, pe Pârâul Alb și la obârșia Pârâului Negru, Bahna și pe Pârâul Alb, jumătate de sat din Hlăpești, partea din Malești. Acestea toate mai sus scrise să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape, neclintit, niciodată în veci.

Iar hotarul acelor sate să fie după toate vechile lor hotare, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului meu frate, Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Negrilă, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Jurghici și a ginerelui lui, panului Oancea logofăt, credința panului Simon logofăt, credința panului Oană Ureacle, credința panului Bratul, credința panului Sima vornic, credința panului Costici, credința panului Duma Dolcescul și a fratelui lui, pan Mircea, credința panului Lazor și fratelui lui, pan Stanciul, credința panului Oană Julici, credința panului Stanciul Ponici, credința panu-

¹⁾ • ureadnicii • așa în orig.

lui Dieniş spătar, credința panului Cârstea Negru, credința panului Boguş și a fratelui lui, pan Pașco NESTEACOVICI, credința panului Costea vistier, credința panului Porcu ceașnic, credința panului Tador Vascovici stolnic, credința panului Manoil Gârbov, credința panului Fetea Negru, credința panului Pisc Radul, credința panului Manoil Șerbici, credința panului Moica și a fratelui lui, pan Tador, credința panului Badea vornic, credința panului Mihail Păhnea și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu domn <acela> ¹⁾ să nu-i clinească dania noastră, ci <să> ¹⁾ -i întărească și să-i infulernicească, pentru că i-am dat pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

A scris Șandru gramatic în anul 6952 <1444> luna Septembrie 1 zi.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 387.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

244

1445 (6953) Februarie 18.

Uricu scris pe sîrbia dela Ștefanu v<oe>voda, în carele scria că face știré tuturolu celoru ce vor vedea sau cetindulu ilu voru auzdi precum au venitú înaintea mării salé adevărații și credincioșii boiari ai mării salé, boiariulu Lazoru și cu fratele^e lui, Stanciulu și de a lorú bună voia au datú m<â>n<ă>știrii salé, Homorului <cu hramul> sf<i>ntei adormiri <a maicii domnului> trei sate, un sat suplu Dumbrava cea înaltă, anume Vorniceni <și> altú satú Antileștii <și> al treile satú Parțeștii, și celelalte.

6953 <1445> Februarie 18 ²⁾).

Acad. R.P.R., ms. 111, f. 40.

Rezumat rom.

245

1445 (6953) Februarie 18, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat și preacinstit boier al nostru, credinciosul

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ Urmează în parenteze. Caută înapoi într-o această-ș condică, în scrisorile Parțeștilor, la fila 36, la Noce>m. G, acolo lasté scrisu tot uriculu acesta, fiindu tustrelé l salele scri<c> într'un uric. <fila arătată este lipsă>.

pan Mihail logofăt ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă cătră noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova, un sat, pe Siret, anume Ciumălești, amândouă culturile și cu moara și cu vama de trecere¹⁾ și cu toate hotarele sale vechi, să-și facă curte în acest sat și mori pe Siret. Și încă i-am mai dat și-i întărim satele pe Miletin, în jos de Șipote, dela plopi în jos, unde au fost satele lui Ștefan Zugraful, unde este Hodor Burcic și mai jos de Burcic, unde a fost Berchiș și în sus în dreptul morii, unde a fost Eremia și unde a fost moara lui Ștefan Zugraful, să-și așeze moară, și seliștea lui Iuga Pățurnicherul și cu Stejerei și iazul la Jejoara Seacă și oricât va putea să-și întemeieze în acest hotar dela plopi în jos, iar el să-și întemeieze. Toate aceste mai sus scrise să-i fie uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și frașilor lui și nepoșilor lui și stră-nepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris, Ciumălești, să-i fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde din veac au folosit și cât vor putea să folosească destul cu toate cătunele lor. Iar hotarul acestor sate dela Miletin, deasemenea să fie cu toate hotarele vechi dela plopi în jos, oricât vor putea folosi aceste sate, destul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului meu frate, Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici și a copiilor săi, credința panului Duma Braevici vornic și a copiilor săi, credința panului Negrilă și a copiilor săi, credința panului Iurghici, credința panului Sima logofăt, credința panului Oancea logofăt, credința panului Stanciul Ponici și a copiilor săi, credința panului Bratul, credința panului Dieniș spătar, credința panului Duma Dulcescul și a fratelui său, pan Mircea și a copiilor lor, credința panului Sima fost vornic, credința panului Costea vistier, credința panului Tador stolnic, credința panului Porcu ceașnic și credința tuturor boierilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, din copiii noștri sau din frașii noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania și înscrisul nostru, ci să le întărească și să le inputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, Tador diac, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

S'a scris în Suceava, în anul 6953 <1445> Februarie 18 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/52.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cople slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 69—71.

¹⁾ « perevoz » așa în text.

1445 (6953) Februarie 20.

Ștefan voevodul Moldovei face cunoscut cum a dat și dă sfintei mănăstiri Molvovița jumătatea iezerului de la Covur și jumătatea acelu iezer dela Covur, care dă în Ilp, cu toate veniturile și vama din toate părțile Covurului.

Cine ar prinde pește aici, trebuie călugării să ia jumătate din venit și vamă pe uscat.

Cine însă ar cuteza să ia măcar un groș din acel venit al călugărilor, fără voia lor, unul ca acela să fie blestemat.

6953 <1445> Fevruarie 20.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare., II, pg. 217.

1445 (6953) Aprilie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat pan Coste Andronicovici, a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri de bună voia sa și a vândut, din drept-credincioasa sa vislujenie, credinciosului nostru pan, Mihail logofătul, seliștea, anume Stănigești, aproape de Baia, unde a fost Stăniga, pe care a răscumpărat-o pan Coste de la fiii lui Stăniga, dela Oancea și de la Ilea. Și el iarăși a vândut-o lui pan Mihail logofăt, pentru 50 zloți și un cal, cu toate hotarele vechi ce au ascultat din veac de acest sat, pe timpul lui Stăniga. Și privilegiile sale pe care le-a avut pe această seliște, le-a dat în mâinile lui pan Mihail logofăt, înaintea noastră.

De aceia, noi văzând bună voia lor, pentru aceasta, și înțelegerea ce au făcut-o între dânșii, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri și noi pentru aceasta dăm și am dat lui pan Mihail logofăt această seliște mai înainte zisă a lui Stăniga cu tot venitul și cu hotarele vechi.

Și încă am mai dat boierului mai înainte zis, pan Mihail logofăt și fratelui său, pan Duma postelnic, satele Bârzetea, anume unde este Ciunca Stan și unde a fost Ciunca Giurgiu și mănăstirea lui Ciunca Stan și un loc din pustie aproape de granița leșească, anume seliștea Gavrilouși, ca să-și întemeieze sat.

Și aceste toate mai sus scrise să le fie lor uric și cu tot venitul și fratelui său, Toader și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul Gavriloușilor să fie după tot hotarul vechi, pe unde din veac au folosit și cât vor putea să folosească îndestul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, mai sus scrisului. Ștefan voevod și credința iubitului frate al domniei mele, Petru voevod și credința

boierilor noștri: credința panului Neagoie, credința panului Petru Hudici, credința panului Negrilă, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Iurghici, credința panului Simion logofăt, credința panului Bratul, credința panului Balcean ceașnic cel bătrân, credința panului Sima vornic, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Dieniș spătar, credința panului Duma Dulcescul și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Coste vistier, credința panului Tudor Vascovici, credința panului Porcu ceașnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și să le înputericească, pentrucă le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, Toader diac, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Scris în Suceava, în anul 6953 <1445> luna Aprilie în 5 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/53.

Fotocopie după orig. slav. perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 73—75.

248

1445 (6953) Iulie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios al nostru pan Oancea logofăt, ne-a slujit drept și credincios. De aceia noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, în Moldova, satele anume Procopeni, pe Răut, și peste Prut în dreptul Podolenilor, unde este Călugărița și unde este Vanța și lângă Șumuz, Bezhaci, și pe Suceava, Velicosilți și trei sălașe de țigani anume: Coste cu sălașul său și Micula cu sălașul său și Mihail cu sălașul său. Și încă i-am dat, pe Voinava, jumătate de sat, unde este Pașco vătaman. Toate aceste mai sus scrise să-i fie de la noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie, cu toate hotarele sale vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Negrilă, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Oană Ureacle, credința panului Iurghici, credința

panului Simion logofăt, credința panului Ivan Balcean, credința panului Dieniș spătar, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Oană Julici, credința panului Duma Dulcescul și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Manoil Gârbovul, credința panului Costea vistier, credința panului Coste al lui Andronic, credința panului Toader Vascovici, credința panului Porcu ceașnic, credința panului Badea vornic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Mihail logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Șandru gramatic, în Suceava, în anul 6953 <1445> luna Iulie, 15.

Acad. R.P.R., Fotograffii XXIII/54.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 82—83.

249

1445 (6953) August 8, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al <țării> ¹⁾ Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios al nostru, pan Oană Ureacii, a slujit mai înainte sfântrăposatului părintelui nostru drept și credincios și astăzi ne slujește nouă drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, din țara noastră Moldova, sate pe Putna, anume unde a fost Stan Hărțăgan, unde a fost casa lui Radul și a lui Andriiaș, mai sus și la rediul lui Andriaș Caliman. Acestea mai sus scrise să-i fie și dela noi uric cu tot venitul, lui copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici și a copiilor lui, credința panului Negrilă și a copiilor lui, credința panului Duma Braevici vornic și a copiilor lui, credința panului Iurghici, credința panului Simon logofăt, credința panului Oancea logofăt, credința panului Ivan Balcean, credința a panului Stanciul Ponici, credința panului Dieniș

¹⁾ loc rupt în text.

spătar, credința panului Duma Dulcici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Cârstea, credința panului Costea vistier, credința panului Porcu ceașnic și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și inpuțernicească, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a luturilor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Iliăș, la Suceava, în anul 6953 <1445> August 8.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 226—227.

250

1445 (6953) August 11, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Toader Gănescul ne-a slujit drept și credincios. Deci <noi văzând dreapta și credincioasa lui> slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, în Moldova <pe Iala>ⁿ, un sat, anume unde a fost socrul său, popa Oană la... Tutova, unde este Vlad fiul lui Oană și la obârșia Ialanului... unde a întemeiat Toma, socrul său. Și întru aceasta au venit înaintea noastră Stan posadnic cu copii săi și <a vândut> panului nostru, Toader Gănescul, un sat, anume Grumazești... pentru 60 zloți.

De aceea și noi am dat <și am întărit> panului nostru, Toader Gănescui, acest sat mai înainte zis Grumazești, ca să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și frașilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată <în veci>.

<Iar> hotarul acestor sate să fie după toate hotarele vechi pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoie logofăt, credința panului <Petru Hudici și a copiilor lui, credința panului Negrilă și a copiilor lui, credința panului Duma Braevici vornic și a copiilor lui>, credința panului Iurghici, credința panului Sima logofăt, credința <panului Oancea logofăt>, credința panului Ivan Balcean, credința panului Stanciul <Ponici>, credința panului Dieniș spătar, credința panului Oană Julici, credința panului Duma Dulcescul și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Manoil Gârbovul,

crediința panului Costea vistier, credința panului Costin Cernat, credința panului Toader Vascovici, credința panului Porcu ceașnic, credința panului Toader stolnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le inputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris... gramalic, la Suceava, în anul 6953 <1445> August 11 zile,

Acad. R.P.R.m.s, 5233 f. 85.—86.

Copie slavă după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

251

1445 (6953) Septembrie 23.

Urică scrisă pe sîrbia dela Ștefan v<oc>vod, dată sfintei m<â>n<ă>stiri Homorului, ca cândă voră trimite 2 cară, să aducă pește de la Galați sau ori de undă, în toată țara, să nu plătiască vama domniască și de toți vameșii și în totu loculă să nu fiia supărați.

6953 <1445> Septembrie 23.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenesti înainte de Ștefan cel Mare., II, p. 235. În documentul autentic din 2 Octombrie 1454 dat m-rii Homor pentru scutirea celor 2 care, se arată că vor aduce pește dela Dunăre și Nistru, nementionându-se localitatea Galați, care nu apare în nici un act original din secolul XV.

252

1445 (6953) Septembrie 27, Târgul de Jos.

† <Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei>¹⁾ <am făcut>¹⁾ pentru sănătatea ...¹⁾ <când va trimite mănăstirca>¹⁾ două care <după pește>¹⁾ la Dunăre...¹⁾ de aceia nici un vameș ...¹⁾ <să nu cuteze>¹⁾ să ia vamă dela aceste două care mai sus scrise...¹⁾ <cine>¹⁾ s'ar încumeta să ia vamă sau să clinească acestea mai sus scrise de noi, acela va vedea mare pedeapsă și urgie a domniei mele.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința tuturor borilor noștri mari <și mici>¹⁾.

A scris Șandro în Târgul de Jos, în anul 6953 <1445> luna Septembrie 27.

După Codrul Cosminului, VIII, 1934, p. 459—460, text slav cu traducere.

¹⁾ loc șters, ilizibil în text.

1445 (6953) Septembrie 30, Târgul de Jos.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu inimă curată și luminată și cu toată bună voia noastră și am dat preasfințitului mitropolit, chir Calist al Romanului, un tătar, anume Pașca, din Tătarii noștri dela Neamț, și cu sălașele sale [și cu averea lui] și cu toată averea lui, oricâtă are, să-i fie uric, neclintit niciodată, în veci.

Iar după moartea lui, sau îl va lăsa bisericii, ori îl va da cuiva, ori îl va slobozi, el este volnic. Iar întru aceasta noi nu avem nici un amestec. Iarăși dacă îl va ierta, unde va trăi el în țara noastră, să trăiască acolo slobod, după legea românească ¹⁾ iar nimeni să nu îndrăznească să-i amintească de robie și să nu-i poată lua.

Iar la aceasta este credința domniei mele, Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Simon logofăt, credința panului Costea vistier, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Costea Andronicovici, credința panului Porcu ceașnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am atârnat și pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Luca, în Târgul de Jos, în anul 6953 <1445> luna Septembrie în 30.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, seria cronologică.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 I. 89—90.

1446 (6954) Ianuarie 25, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios boier al nostru pan Mihail logofăt ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, un sat, din satele noastre anume Vânătorii noștri pe Bistrița, care sunt mai jos de Piatra lui Crăciun și cu cătunele.

Încă i-am mai dat și i-am întărit satul la graniță, aproape de Sneatin, anume Gavrilouți, el însuși și l-a întemeiat din pustie.

¹⁾ în orig. « voloskol zakon »

Incă i-am dat șase sălașe de Țigani, anume: Bârlad și Dumitru și Buzdugan și Coste și Miculiță și Piciorog, cu femeile și copiii lor și cu toți urmașii lor. Toate aceste să-i fie dela noi uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui, cine va fi cel mai de aproape.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele lor vechi pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Negrilă, credința panului Petru spătar, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Iurghici și a ginereului său, pan Oancea logofăt, credința panului Oană Ureacle, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Costici postelnic, credința panului Duma Dulcescul, credința panului Mircea, credința panului Balcean, credința panului Toma Vereșceac, credința panului Bratul, credința panului Duma al lui Isaia, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Cârstea Negru, credința panului Toader Vascovici, credința panului Radul stolnic, credința panului Bunghe comis și a fratelui său, pan Lazea și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului Stețco pisar, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Scris în Suceava, în anul 6954 <1446> luna Ianuarie 25.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/56.

Fotocople după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cople slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 94—96.

255

1446 (6954) Ianuarie 26, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Ostapcu Ogorileu ne-a slujit drept și credincios. De aceia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țară noastră, în Moldova, un sat, ocina lui, pe Răut, unde a fost casa lui, anume Bugaiciouși. Toate aceste mai sus scrise să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fra-

ților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine va fi mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la acesta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Nagrilă, credința panului Urghici și a ginerelei său, pan Oancea logofăt, credința panului Vană Ureacle, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Costea vistier, credința panului Costea al lui Andronic, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Oană Julici, credința panului Toader Vascovici, credința panului Porcu ceașnic, credința panului Petru ceașnic, credința panului Albul spătar, credința panului Badea, credința panului Pâhnă, credința panului Luca comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din frații noștri sau pe ori cine va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boer, pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Scris în Suceava, în anul 6954 <1446> luna Ianuarie 26.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/57.

Fotocopie după orig. slav. perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 97—98.

256

1446 (6954) Februarie 19, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei, Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit cu bună voia noastră și am făcut pentru sufletul sfântăroșilor părinților noștri și pentru sănătatea doamnei noastre și a copiilor noștri, ca să întărim, după mila lui Dumnezeu, mănăstirea noastră dela Neamț, înălțarea lui Hristos și am dat acestei mănăstiri, în fiecare an, câte 2 măji de pește dela Chilia și de la cneaghina noastră trei cântare de icre negre.

Pentru aceasta, oricine din boerii noștri va fi pârălab la Chilia și dregătorii lor să dea toate acestea mai sus scrise acestei mănăstiri dela Neamț, când vor veni trimișii dela mănăstire. Iar care din pârălabi sau din dregători nu vor da aceasta, aceștia ne vor plăti 30 de ruble de argint curat și afară de aceasta vor mai vedea și pedeapsa domniei mele.

Iar toate acestea mai sus scrise să-i fie uric dela noi acestei mănăstiri cu tot venitul.

Și nimeni nu va impiedica aceste două care nicăeri, întru nimic, la vama sau la vad, la vămile vândute și nici la cele nevândute și nicăeri, în țara domniei mele. Iar cine ar impiedica sau ar opri aceste care cu această carte, acela ne va plăti 20 zloți. Altfel nu va fi.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința copiilor noștri și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Scris la Suceava, în anul 6954 <1446> Februarie 19.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 99 – 100.

257

1446 (6954) Februarie 21.

Ștefan voevod pentru slujbele lui Pipou și fratelui său, Coste Birovici, îi miluește cu un sat pe apa Bistriței, anume Birăeștii, cumpărat drept 60 de de galbeni dela Mihăilă Moimescul.

6954 <1446> Februarie 21.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenesti înainte de Ștefan cel Mare., II, pg. 246.

258

1446 (6954) Februarie 22.

† Suret dela Ștefan voevod, <ea>t 6954 <1446>, Fev. 22.

† Facim înștiințare cu această carte a noastră, precum bine am voit, de a noastră bună voia și cu inimă curată, de am dat mănăstirii noastre Probatu din poiană, unde iaste hramul sfinți Necolai, pe satul anum<e> Răp<i>cenci, cu toate cuturile, unde au șezut David vătămanul și Bălan și Radovschi și Rusunete și Dobrocin și doao mori pe Tilița și prisacă din sus, pré acca toată de mai sus scris, să fie mănăstirii uricu cu tot venitul, *nestricat* niciodănoară în veci.

Iar hotarul satului acelu și cu cuturile lui să fie din drumul cel mari ce vini de la Gotovța drept undi iaste un buor într'un copaci, iar de acolo la dialul cel înalt din gios de părau, la un stălp și la un stejar cu boor și de acolo în gios dialul, iar de la capul dialului drept peste părau la dial, la o moviliță mică, deci la un stălp și de acolo la 5 movile, la un stălp și de acolo dript la o movilă mică, din gios de stălp și de acolo drept la o movilă mari, la câmp, la stălp, și de la movilă în sus dialul la doao movili, una mai mică lângă un stălp, și de acolo dript piste câmp, deci peste o valé mari, deci la movila cea mari, la un stălp, deci din sus de marginea hotarului și de acolo să înforce dript

peste valé supt o moviliță, drept la un teiu, giuătate numai deabe stă lângă un stâlp, de acolo la doi plopi cu boor și la unghiu, d'unde iasă drumul morii din păduri și de acolo Telița in gios până la gura molașefului și într'ansul doao mori, deci din vârful Teliței și la un stâlp și dela un stejar dript peste păduri, la drum, deci drumul și dialul in gios până la un copaci însămnat lângă drumul cel mar<e> ce iast<ă> din Gotovța, atâta iasti tot hotarul acelu, dă mai sus scris sat și a morilor. Iar hotarnici au fost dum. Petrișor și Micovici și Urii și Vascu și Șendrea și Iarcea și megiaș<i> din pren pregiur. Iar megeiașii din prin pregiur: Boboteștii și Vasili vătăman și Ivașcu giudé și Mihail Scumpul și frati-seu Patul.

Pintru aceia credința domnii mèle și a boierilor noastre: dum. Cozma mare vor. și dum. Dieni mare spătar și dum. Coste mare vist. și dum. Gorchi mare pah., și credința tuturor boierilor noștri mar<i> și mici.

Iar pintru mai mar<e> credința și întăritura am poruncit cinstului și credinciosului boiarului nostru, dum. Mihail logof., să scrii și a noastră pecetă cătră această adevărată carte să o lége.

S'au talmăcit de Evloghie dascăl, 1<ea>t 1767, Mai 20.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIX/8.

259

1446 (6954) Martie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Faceam cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Dragomir Oțel, ne-a slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit, in țara noastră, in Moldova, ocina și cumpărătura lui dreaptă, satul anume Bozianii, la obârșia Albânci și cu mănăstirea și cu amândouă pârâiașele, pe care acest sat și mănăstirea l-au vândut verii săi, Stanciul Cormohuz și sora lui, Negrita, fiii lui popa Iliiaș pe 190 zloți tătărești.

Toate acestea mai sus scrise să fie slugii noastre, pan Dragomir Oțel, dela noi uric și cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strenepoților lui și răs-trănepoților lui și întregului lui neam cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, in veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi, din toate părțile, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Sima logofăt, credința panului Iurghici, credința panului Oancea logofăt, credința panului Oană Ureacle, credința panului Ivan Baicean, credința panului

Oană Julici, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Dieniș spătar, credința panului Duma și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Costea vistier, credința panului Costea Andronic, credința panului Toder Vascovici credința panului Porcu ceașnic, credința panului Badea vornic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră a Moldovei, iar acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i înputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire am poruncit slugii noastre, credinciosul pan, Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Giurgiu, în Succava în anul 6954 <1446> luna Martie 5 zile.

<«Pe verso însemnare»>: urecu de 275 ani, este estimp cându au inblat vâtelul 7229 <1721> meseța Iuni 3 și i-am socotit veletul eu Budrieș Cudrescul. Acad. R.P.R., CVIII/60.

Orig. slav, perg. pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. contemporană.

Copie slavă la Acad. R.P.R. ms. 5233 f. 101—102.

260

1446 (6954) Martie 11, Davideni.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia și inima curată și luminată și am dat această carte mânăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări a domnului și i-am dat, pentru ca oricâte sate ascultă de mânăstirea noastră, anume: unde este Samoil vătăman pe Bistrița și Dvorinești și Timișești și Crăsti<nești și B>¹⁾ aloșești și la Topoliță, unde a fost arbă-geamără și Bașotiani și <Fântăreale> ¹⁾ și Dragomirești pe Șumuz, și Telibecinți, pe Siret <toate>¹⁾ aceste sate mânăstirești mai sus scrise, să fie slobode de toate, să nu dea acești oameni din aceste sate nici dare, nici posadă, nici iliș, nici podvoadă, nici delină, de stupi și nici de porci. Și deasemenea, nici la cetate să nu muncească și nici la mori și la iazuri și să nu aibă nici o altă dare și slujbe.

Și deasemenea, în aceste sate, să umble nici globnicii, nici, pripășarii, nici ilișarii și nici altul nimeni dintre dregătorii și pererubții noștri.

Și deasemenea, pe acești oameni din aceste sate nimeni să nu îndrăznească să-i judece întru nimic, și nici pentru orice faptă. Iar cui i se va părea că are

¹⁾ loc rupt în orig.

strâmbătate dela acești oameni din aceste sate, acela să-i părăscă înaintea egumenului dela Neamț și înaintea dregătorilor mănăstirii și pe alt județ să nu aibă.

Și deasemenia, nici osluharii să nu umble în aceste sate, nici județii, ori cari, să nu ia gloabă, când se va face vre-o moarte în satelorlor, ci singuri să ia gloaba.

Iar care din dregătorii noștri ar încerca și ar clinti aceste mai sus scrise ale noastre, ori în ce, acela va primi mari pedepse și urgie dela domnia mea.

Iar la aceasta este credința <domniei>¹⁾ mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Și pentru aceasta, am dat această carte sub pecetea noastră

Scris în <satul>¹⁾ lui David, în anul 6954 <1446> luna Martie 11.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț. XXI/3.

Orig. slav., perg., pecele pierdută.

Cu o copie slavă din sec. XIX și o trad. rom. din 1803 Iulie 15.

Altă copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 106—107.

261

1446 (6954) Iunie 6, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, oricui li va fi trebuință, că a binevoit domnia mea cu ajutorul lui dumnezeu și cu bună voia și inima curată și luminată și întărim mănăstirea noastră dela Neamț unde este hramul sfintei înălțări și am dat mănăstirii mai înainte zise o mănăstire, la Boiște, unde a fost chilia vlădicăi Iosif, unde sunt călugărițe, cu toate hotarele vechi, unde din veac au folosit.

Încă am mai dat mănăstirii mai înainte zise pe toți popii din satele mănăstirești, anume: biserica din Telebecinți și biserica din Bașoteni și biserica din Dvorinești și biserica din Baloșești și biserica dela Gura Cracăului și biserica din Trestiana și din Balomirești, ca să asculte de mănăstirea noastră, cu toate veniturile. Toate aceste mai sus scrise să fie mănăstirii noastre uric cu toate veniturile, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Negrilă, credința panului Oană Urcacli, credința panului Ivan <Balcean>¹⁾, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Porcu ceașnic <și credința>¹⁾ tuturor boerilor noștri mari și mici.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Șandru, la Vaslui, în anul 6954 <1446> luna Iunie 6.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Orig. slav, perg., pecetea atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 108—109.

262

1446 (6954) Iunie 20, Suceava.

Cu mila lui dumnezău, domnu pământului Moldovei, Ștefan v<oc>vod. Facem știre cu această carte a noastră, tuturor cui să cade a ști, precum au venit înaintea noastră și dinaintea boiarilor noștri, dumnelui Oana ce-au fostu păh<ar-nic>, de a lui bună voc, ș'au vândut un sat dinr'al său uric, slugii noastre Petrii Vlașnecul, drept 50 zlofi tălărăști, anume Vlașineștii, din ocinile lui. Și noi, vădzind a lor bună voc și tocmală, datu-i-am slugii noastre Petrii Vlașnecul pe acel de mai sus scris, satul Vlașinești, ca să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și fiilor lui și nepoților și fraților lui și a toată săminția lui. Iară hotarele acestui sat să fie după cum au înblat hotarale bătrâne de veci.

Aceasta facem știre.

În Suceav<a>, vl<ea>to 6954 <1446>, Iuni 20.

<La începutul actului de altă mână>: Mai gios a Căprienii.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 628 f. 470.

Trad. rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

263

1446 (6954) Iulie 20, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan vovod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia și inima curată și luminată și dăm și întărim satele mănăstirii noastre dela Nemț, unde este hramul sfintei înălțări, anume Dvorenești, pe Moldova și Fântărele, pe Pobrata, acest sat pe care l-a dat mănăstirii noastre pan Cârstea, din uricul său. Toate aceste mai sus scrise să fie mănăstirii noastre uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul Dvoreneștilor să fie după hotarul vechi, pe unde a hotărnicit pan Negrea, mai jos de sat fântâna, apoi la deal pe apă, dela apă la un stejar, dela stejar mai sus de cetățuie, dela cetățuie la movila găunoasă, dela movila găunoasă peste dumbravă, apoi la marginea dumbrăvii o movilă, apoi dela această movilă drept la Moldova. Iar hotarul Fântărelelor să fie după toate hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Negrilă, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Iurghici, credința panului Oană Ureacli, credința panului Ivan Balcean, credința panului Oancea logofăt, credința panului Oană Julici, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Cârstea Negru, credința panului Costea vistier, credința panului Costea al lui Andronic, credința panului Toader Vascovici, credința panului Gânea vistier, credința panului Porcu ceășnic, credința panului Badea vornic, credința panului Luca comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să întărească și să le imputernicească mai sus scrisi mânăstiri a noastre, pentru că am dat și am întărit, pentru pomenirea sfântărilor noștri părinți și pentru sănătatea noastră și a copiilor noștri.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru, la Suceava, în anul 6954 <1446> luna Iulie 20.

<Pe verso însemnarea contemporană>: Dvorenești și Fântirele.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXI/1.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă și o trad. rom. din sec. XIX.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 111—113.

264

1447 (6955) Ianuarie 14, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boer, pan Șandro spătar ne-a slujit drept credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, în Moldova, satele pe Nistru, anume: Colescuți și Râscinții și Dubovaia și Neporotova și Vișneuți și Ojogov și la gura Cobălcinci, unde este moara.

Toate acestea mai sus scrise, să-i fie lui uric dela noi și cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam neclintit, niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate <să fie> cu toate hotarele vechi pe unde din veac au folosit.

Iar pentru aceste mai sus scrise sate s'a pârit pan Șendrică, înaintea noastră și înaintea <boerilor>¹⁾ noștri la Suceava cu pan Negrilă și cu pan Bașa și cu pan Sârbu, și a câștigat pan Șendrica acest drept cu privilegiu și să nu mai pomeniască acești pani mai înainte ziși, panului Șendrica de aceste sate mai sus scrise niciodată, în veci, pentru că a câștigat Șendrica cu dreptate cum scriem mai sus.

Iar la aceeași este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoe și credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Iurghici și a ginerelui său, pan Vancea logofăt, credința panului <Costea>¹⁾ vistier credința panului Costea Andronic, credința panului Vană Julici, credința panului Vană Ureacle, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Dieniș spătar, credința panului Vascan stolnic credința panului Cascoia comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania <noastră>²⁾ <ci să le întărească și să le impu-ternicească, pentru că> i-am dat pentru dreapta și pentru credincioasa lui slujhă și pentru dreptatea lui, cum scriem mai sus.

Iar pentru mai mare întărire a acestor toate am poruncit credinciosului <nostru>³⁾ pan, Mihail logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador al lui Prodan, în Suceava, în anul 6955 <1447> Ianuarie 14.

Acad. R.P.R., XXXI/63.

Orig. slav, perg. pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. incompletă din 1805 Aprilie 28.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 114—115.

265

1447 (6955) Februarie 11, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut că această carte a noastră tuturor celor ce vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a voit domnia mea cu bunăvoia noastră și cu inimă curată și luminată și cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu, ca să întărim și să înputernicim mănăstirii noastre dela Moldovița, unde este hramul sfintei blagoveștenii a preasfintei născătoare de dumnezeu, dania sfântrăposatului părintelui nostru, Alexandru voevod, începând cu vama ce duce în țara Ungurească, care este mai jos de mănăstire, la gura Moldaviței, și satul care este la vamă, unde a fost jude Cârstea și pe Prut un iezer,

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

anume Blisceatul și cu toate gârlele sale și la Chigheci o prisacă, anume prisaca lui Brumar și cu poiana.

Și deasemenea le-am dat dela noi jumătate din Vadul Călugăresc și cu jumătate de vamă și cu jumătatea din vama de trecere¹⁾ și cu jumătate din iezerele ce ascultă de această vamă, și cu jumătate din tot venitul, partea cneaghinei noastre. Și deasemenea vom da acestei mănăstiri mai înainte zise, în fiecare an, câte zece butii de vin. Toate aceste mai sus scrise să fie mănăstirii noastre uric și cu tot venitul neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat dela vama și al acestei prisăci dela Chigheci să fie cu toate hotarele lor vechi pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod, și credința boerilor noștri: credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Negrilă, credința panului Duma Bravici vornic, credința panului Ivan Balcean, credința panului Costea vistier, credința panului Manoil Grecul, credința panului Stanciul Ponici, credința panului Costea Andronicovici, credința panului Tador Vascovici, credința panului Vană Julici, credința panului Oancea logofăt, credința panului Porcu ceașnic și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentru că i-am dat acestei mănăstiri a noastre, de bună voia noastră precum am scris mai sus.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Luca gramatic, în Suceava, în anul 6955 <1447> Februarie în 11 zile.

Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 116—117.

Copie slavă după orig. slav, perg., pecete atârnată.

266

1447 (6955) August 22, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și inima curată și luminată și cu toată buna voia noastră, să întărim și să împulernicim mănăstirea noastră dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări a domnului Dumnezeu și a mântuitorului nostru Isus Hristos și am făcut pentru pomenirea sfântărușului tatălui nostru, Alexandru voevod și pentru sănă-

¹⁾ « perevaz » așa în text.

tatea noastră și am dat această carte a noastră satelor mănăstirești dela Neamț, anume: Temișești și Dvoreniști și Cârstinești și Băloșești și Geminești și Pașco și Petrică și la gura Cracăului, Sauceștii și Bașoteni și Fântânele și Dumbrăvița și Telebecinți cu mori și Clococina și Cobălcini și Bilosăuți și Dragomi-rești și Hlapești și iezerele lor Luciu și Zahorna.

La toate aceste sate mai sus scrise și iezere să nu se amestece întru nimic nimeni din panii noștri și să nu ne plătească dare, nici posadă, nici iliș, nici podvoadă, nici la jold să nu plătească, nici la mori, nici la cetate să nu ne muncească nici globnicii, nici pripășarii, nici osluharii să nu îndrăznească să-i turbure și nici județii să nu ia gloabă dela acești oameni din aceste sate, nici globnicii lor, nici pripășarii să nu ia din aceste sate nici gloaba, nici tre-tină, chiar dacă între acești oameni va fi dușegubină, fie tâlhărie fie ori ce fel de faptă sau mare sau mică, dregătorii noștri să nu aibă dreptul să judece pe oamenii lor și nici să-i prade, ci numai călugării dela mănăstirea Neamțului cu egumenul și cu cine știu ei, să judece pe oamenii lor din aceste sate mai sus scrise, și să facă cu această gloabă ce știu și să nu plătească acești oameni nici o slujbă a noastră și nici o muncă și să nu ne plătească afară de oaste, când domnia mea va merge în persoană.

Iar cine se va amesteca în aceste mai sus scrise, să ia orice, peste cartea noastră, sau gloabă sau orice, acesta va vedea mare pedeapsă și urgie a domniei mele și să fie neiertat de domnul Dumnezeu.

Toate aceste mai sus scrise să fie acestei mai înainte zise mănăstiri neclin-tit, nici într'un fir de ață, în viața domniei mele.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Petru voevod și credința fratelui domniei mele, Roman voevod și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Ilie logofăt, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Oanța, la Suceava, în anul 6955 <1447> luna August în 22.

<Pe verso însemnare din sec. XVI> Pentru globnici.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXI/5.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din 1803 Iunie 16.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 192—195.

267

1447 (6955) Septembrie 15.

Petru voevodul Moldovei dă mănăstirii Neamțu, ce este pe Nemțișor locul ce este din susul mănăstirii și pe din jos și plaiul ce se chiamă Neamțul. 6955 <1447> Septembrie 15.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 299.

1448 (6956) Februarie 18, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Roman voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această credincioasă slugă a noastră, pan Petrea, fiul lui Toma, a slujit mai înainte părintelui nostru cu dreaptă slujbă și astăzi ne slujește cu credință și dreptate. De accia, noi văzând dreapta lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat un sat, în țara noastră, anume Storojineț, pe Siret mai sus de Rubcea.

Iar hotarul acestui sat <să fie> pe unde a folosit acest sat de demult. Și deasemenea pe lângă acest sat și pe lângă acest hotar și poiana Sârbului.

Accesta să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoșilor lui și stră-nepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape.

Iar la aceasta este credința domniei mele, Roman voevod, și credința iubitu-lui frate al domniei mele, Iihno și credința boerilor noștri: credința panului Oană mare vornic și credința panului Manoil cel mare și credința panului Costea părcălab și a fratelui său pan Petru și credința panului Șteful Jumăta-ievici și credința panului Miclea Creul și credința panului Micul vistier și cre-dința panului Hodeo Știbor și credința panului Șandrică aprod și credința boerilor noștri mari și mici

Și deasemenea pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră, după viața noastră, sau din frații noștri sau din copiii noștri, acela să nu-i elintească, ci să-i întărească dania noastră. Iar cine va clinti dania noastră acela să fie blestemat de Dumnezeu și de preacurata lui maică și de 4 evan-gheliști și de 12 apostoli fruntași și de 318 sfinți părinți cei dela Nicheia.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit logofătului nostru pan, Stanciul să atârne pecetea noastră de această carte.

Scris în Suceava, în anul 6956 <1448> Februarie 18.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/58.

Fotocopie după orig. slav, perg, pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 123—124.

1448 (6956) Februarie 23, Colomeia.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Roman voevod, domn al țării Moldovei și cu sfatul tatălui meu Ilie voevod și al mamei mele, Marena doamna, și cu tot einstitul nostru sfat și cu toți boerii noștri. Facem cunoscut cu această carte celor buni ai noștri cine o va vedea sau o va auzi citindu-se, că acest adevărat iubit părinte al nostru, pan Didrih Buceaschi, staroste al țării Podoliei și al

Camenitei, care mai înainte a stat lângă tatăl meu Ilie voevod și i-a făcut mult bine și după aceea a stat lângă mama mea, anume Marena domana, iar acum stă lângă noi și stă pentru binele nostru și m'a luat pe lângă cinstea sa, în loc de fiu, iar milostivirea sa să-mi fie în loc de părinte și mi-a jurat și mi-a dat în scris, că va sta alături cu noi, tot sfatul său și toată puterea sa, pe care i-a dat-o domniei sale bunul Dumnezeu și mi-a jurat că mă va milui până la sfârșitul vieții sale, precum un tată miluește pe fiul său și ca milostivirea sa să stea alături cu noi, ca să ne dobândim moștenirea noastră.

Iar noi, după jurământul milostivirii sale și după înscrisul domniei sale că ne va face bine și ne a dat în scris să ne facă bine, iar noi am jurat și am dat în scris, ca unui iubit părinte al nostru și întărim cărțile tatălui meu, Ilie voevod și i-am dat noi dela noi, ca unui iubit părinte al meu, satele, anume Vasilov, pe Nistru și satul Borisov și Cuciurul, satul lui Lențovici și Iurcăuții și Verbouți. Acesta să-i fie lui uric și cu tot venitul și cu toate hotarele vechi, pe unde din veac au folosit

Iar dacă nu vom ținea după înscrisul părintelui nostru, Ilie voevod, și după înscrisul nostru, atunci pan Didrih Buccaschi să fie volnic să ia dela negustorii noștri, în țara craiului și în țara noastră, dacă nu-i vor plăti, ceiace i-am scris. Iar iubitul meu părinte și noi deasemenea, să nu putem plânge înaintea iubitului nostru rege al Poloniei și al țării Litvaniei și altora <înaintea> tuturor nobililor și înaintea întregului sfat al Poloniei.

Iar la aceasta este credința domniei mele a lui Roman voevod, a mai sus scrisului, și credința tuturor boierilor moldoveni: credința panului Costea Perecichiu mare vornic și credința panului Manoil dela Hotin și credința panului Oană Pântece și credința panului Cozma Șandrovici și credința panului Șteful Jumătatici și credința panului Micea și credința panului Hodco Știbor și credința panului Costea ceașnic și credința panului Miclea Greul și credința panului Baloș ceașnic și credința panului Petru ceașnic și credința panului Micul vistier și credința panului Borciul și credința panului Petru vistier și credința panului Iurie stolnic și credința panului Tador postelnic și credința panului Bude stolnic și credința panului Ivașco Ciortan și credința panului Gănea și credința panului Iva Bâzdăga și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar cine nu ar ținea înscrisul nostru, acela să fie blestemat de Dumnezeu cel prea înalt și de preacurata lui maică și de 12 apostoli frunțași și de 318 părinți și să se asemene cu Iuda <și> Arie.

Iar pentru mai mare puterea acestui înscris al nostru, am poruncit credinciosului și preacinstiului boier, panului Stanciul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră mai sus scrisă.

Scris la Colomeia, în anul 6955 <1448> luna Februarie 23.

Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 125—127.

Copie slavă după orig. slav, perg., pecete atârnată.

1448 (6956) Aprilie 5, Mănăstirea din Poiană.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și inimă curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântrăposașilor părinților noștri și pentru sănătatea noastră, că să întărim mănăstirea noastră din Poiană, care este hramul sfântului Nicolae și am dat această carte a noastră satelor mănăstirești, oamenilor din Ciulinești și din Berestani și din Roșca, care este lângă Hârlău, pentru ca să nu plătească dare, nici posadă, nici podvodă, nici iliș, nici la mori să nu muncească nici la jold să nu umble, nici bușile noastre să nu le care și să nu aibă nici o altă slujbă a noastră.

Și oricâți cococari sunt în aceste sate sau orice meșteri, să fie întreg acest venit al mănăstirii.

Și deasemenea județii din Iași și din Hârlău și globnicii lor, nici pripășarii să nu aibă treabă să judece pe acești oameni, nici să-i prade nici să nu ia gloaba, nici tretină dela acești oameni nici pentru osluh¹⁾ orice fel de faptă s'ar întâmpla între acești oameni, să-i judece călugării și ei să ia această gloabă și tot venitul provenit dela acești oameni.

Iar cine ar vrea să clinească dania noastră, acela va vedea pedeapsa domniei mele și să fie anatema.

Toate acestea să le fie neclintit în viața domniei mele.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar pentru mai mare putere am atârnat pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Oanța în mănăstirea din Poiană, în anul 6956 <1448> Aprilie 5.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 131.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 128—129.

1448 (6956).

Petru voevod, domnul țării Moldovei. . . . că a venit înaintea domniei sale Cămârzan și soția sa, Stana, și de a lor bună voie au dat sfintei mănăstiri danie casa lor, din ulița ce duce drept la cetate.

Cât timp vor fi în viață, să aibă a rămânea în casă, dar să dea mănăstirii în fiecare an o camână de ceară. După moartea lor însă casa să se dea mănăstirii.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenesti înainte de Ștefan cel Mare, II, p.374.

¹⁾ • osluh , = neascultare.

1448 (6956) Aprilie 23, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios și cinstit boier al nostru, pan Mihail logofăt, ne-a slujit drept și credincios. De accia noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, în Moldova, de la noi, locul morilor noastre din târgul nostru, din Baia, unde a fost vechile mori domnești ale părinților noștri și ale fraților noștri, ca să-și facă mori și ori ce va fi voia lui, fie torcatorie de lână sau piue de sumane sau orice sau stupa ¹⁾.

Iar hotarul acestor mori și a acestui loc cât va fi destul de întins, în toate părțile și în sus și în jos și să fie venitul dela aceste mori, din orașul nostru, din Baia, cât a fost venitul dela aceste mori, pe vremea înaintașilor noștri, la fel și acum, toate acestea să asculte de aceste mori mai sus scrise.

Și să fie volnic pan Mihail logofăt, să pedepsească și să ia dela acel care este în hotarul lui și nu va căra la aceste mori. Toate aceste mai sus scrise să-i fie date dela noi uric și cu tot venitul lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici, credința panului Bratul, credința panului Stanciul, credința panului Costea Orășescul vornic, credința panului Ivan Baicean, credința panului Ivan Mânzul, credința panului Duma și a fratelui său, Mircea Dulcescul, credința panului Costea Androinicovici, credința panului David stolnic, credința panului Nicoman, credința panului Tador Vascovici stolnic, credința panului Danciul vistier, credința panului Tador Moicescul, credința panului Radul Pisc stolnic, credința panului Petru ceagnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră, în Moldova, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și pentru credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Ilie logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

¹⁾ moară de pisat.

A scris Luca gramatic, in Suceava, in anul 6956 <1448> luna Aprilie in 23 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/59.

Fotocopie după orig. slav. perg. pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 130—132.

273

1448 (6956) Iulie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem eunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, credinciosul pan Cernat ploșcar și fratele său, Șteful ne-au slujit drept și credincios. De aceea, noi văzând cu dreapta și credincioasa slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit, în țara noastră, în Moldova, satele pe Corod, anume: Pâtcăești, pe care i-au cumpărat dela Pâtco pe 60 de zloți, amândouă părțile și de cealaltă parte, între Motosești și între Vitezești, un loc din pustie, să-și întemcieze sat și mai în jos de Vitezești, la fântână, un loc din pustie, să facă sat și Zmuții pe Suholui și mai în jos, unde e jude Uliu, anume Milești și seliștea Dăbeștilor și Cernătești, la obârșiile Gerului și mai jos, Gorunești și între Mândrești și între Frățilești un loc din pustie și seliștea Frățileștilor și în dreptul Bârzotei o prisacă, la fântână, unde a fost Călugărul și pârâul în dreptul Cojoeștilor, unde a fost prisaca lui Roșca, și Găunosa, dela obârșie până la gură și seliștea lui Lașco Furul, pe Suholui, și seliștea Comăneștilor, la gura Cneajei și seliștea lui Mănea pe Covurlui și seliștea Șcheianilor și mai jos seliștea lui Fâlfoi și a lui Radul și a lui Radici, unde este jude Dragoș. Și iezerul Covurluiului cu gârla și unde a fost Că... și pe Prut Fărești și gârla Flămânzilor și jumătate din morile noastre dela Covrului pe Prut, să-și facă casă și jumătate din pădure și jumătate din pivele de sumane și din pești și din tot venitul și pe apă și pe uscat, să le fie jumătate, și de cealaltă parte a iazului să-și facă torcătorie de lână, și dela iaz în vale pe Prut, din toate târguelile să fie lor toată această vamă și pe apă și pe uscat, și seliștea Folteștilor și seliștea lui Berivoi pe Ialan, și fântâna lui Balin, pe Suholui și fântâna Cucului și cu morile și pe Cracău unde sunt juzi Dragan și Nasoc, amândouă părțile și mănăstirea și pe Bârlad, Blajari și Merești și mănăstirea, la gura Bârlășelului unde este Agapie și Liești și Gârlești și Tălăbăești, ocina lor, unde au fost Voico și Șteful și Micu, cu toată gârla dela Bârlad, și Tonceștii cu gârla și gârla Brateșului cu satul seliștea lui Duma pe Călmățui.

Toate aceste mai sus scrise să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iat hotarul acestor sate și seliști mai sus scrise să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit. Iar hotarul acestor pustii cât vor putea să folosească destul.

Iar la aceasta este credința domnici mele, a mai sus scrisului Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici, credința panului Bratul, credința panului Stanciul, credința panului Costea Orăș, credința panului Duma și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Ivan Baicean, credința panului Oană Julici, credința panului Ivan Mânzul, credința panului David stolnic, credința panului Oană portar, credința panului Tador Negru, credința panului Tador Vascovici stolnic, credința panului Nicoman, credința panului Tador Moicescul, credința panului Hrinea spătar, credința panului Sârbul postelnic, credința panului Danciul vistier, credința panului Radul Pisc, credința panului Petru ceașnic, credința <panului> ¹⁾ Goian comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn, în țara noastră, în Moldova, acela să nu cîntească dania noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentrucă le-am dat, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Ilie logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Luca gramatic, la Suceava, în anul 6956 <1448> luna Iulie 15.

Acad. R.P.R., CXXXIV/45.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 133 — 135 și o trad. rom. ibid., f. 137 — 139.

274

1448 (6956) Iulie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Petru voevod, domn țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, credinciosul pan Roștea și fratele său, Cojea ne-au slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat, în țara noastră, satele anume Călimănești sub dumbravă, unde este casa lui Roștea, și pe Tutova, Broșteni, unde este casa lui Cojea și seliștea anume a lui Stan și mai jos Micul, unde a fost Căliman, și Călimănești, unde a fost

¹⁾ omis în orig.

Ion Călimănescul și Bogești, unde a fost Ivan ¹⁾ și la obârșia Luminatci²⁾, la fântână, seliștea Ivului și Măciucă și mai jos Gorun și cu <seliștea ³⁾ lui Brătan și prisaca lui Micșea și la Seaca, mai jos de prisacă, un loc din pustie, la Prut, mai jos de Făurci... ⁴⁾ Mirosălveștilor un loc din pustie și pe Ialan Micșineștii copiilor lui Micșea.

Toate aceste mai sus scrise să-i fie dela noi <uric> cu tot venitul, <lor și copiilor lor> ⁴⁾ și fraților lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate și seliști să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit. Iar acestor pustii cât vor putea trăi, îndestul.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Bratul, credința panului Stanciul, credința panului Costea Orăș, credința panului Vană Julici, credința panului Duma Dulcevici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Ivan Balcean, credința panului Ivan Mânzul, credința panului David stolnic, credința panului Vanca portar, credința panului Tador Negru, credința panului Tador Vascovici stolnic, credința panului Nicoman, credința panului Tador Moicescul, credința panului Hrinea spătar, credința panului Sârbul postelnic, credința panului Danciul vistier, credința panului Radul Pisc, credința panului Petru ceașnic, credința ⁴⁾ și credința tuturor boierilor noștri mari <și mici> ³⁾.

Iar după viața noastră, <cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru>⁴⁾, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentrucă le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor <slujbă> ⁴⁾.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Ilie logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Luca fiul lui Vulpeș în Suceava, în anul 6956 <1448> luna Iulie 15 zile.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 269.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

O trad. rom. la Arh. St. Iași, CCXLVIII/1.

¹⁾ lectură nesigură: Ivan.

²⁾ pasagiul dela «Luminatci și până la Ivul» scris posterior peste un text inițial spălat.

³⁾ loc șters, ilizibil în orig.

⁴⁾ loc rupt în orig.

1448 (6956) Iulie 27, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. <Facem >¹⁾ cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat boer al nostru, credinciosul pan Ivan Porcu re-a slujit nouă drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am înălțat ocina lui, în țara noastră, în Moldova, satele anume: unde este curtea lui pe Pârâul Negru și Sârbi și Arămești și Românești și Stubești și Cornești și Tulești și moara din câmp, care a fost a lui Andreico și Cuculăteștii și Bârjovenii și selişrea lui Manuil...²⁾ și Săcuianii și pe Tutova, Mihail Croitor³⁾ și la Glod și pe Bâc, la Botne, Volosenii și la Crețul și la Clim și unde este cruglici și pe Siret la Mălurc, unde este Oancea și la Iac și în Dragoman și Grozești și Marcone și la Golâmboanic cu vadul și Neburești și la Tecuci la Săseni pe amândouă părțile pârâului, și casa lui Frâham din Târgul de Jos și Țiganii anume: Sinat și Nicula jude și Nan și Gârdea și Costea...³⁾ și Curca și Coste și Radul și Dadul și Duma și Patos. Toate aceste mai sus scrise să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrărepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domnicii mele, a mai sus scrisului Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoe Icgofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului <Duma>¹⁾ Braevici vornic, credința panului Bratul, credința panului Stanciul, credința panului Costea Orășescul, credința panului Vană Julici, credința panului Duma Dulcevici și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Ivan Bălcean, credința panului Mânzul, credința panului David stolnic, credința panului Vanea portar, credința panului Tador Negrul, credința panului Tador Vascovici stolnic, credința panului Nicoman, credința panului Tador Moicescul, credința panului Hrinea spătar, credința panului Sârbul postelnic, credința panului Dânciul vistier, credința panului Radul Pisc, credința panului Petru ceașnic, credința panului Goian comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră Moldova, acela să nu-i clintească dania noastră,

¹⁾ loc rupt și șters în orig.

²⁾ « Croitor » așa în orig.

³⁾ două cuvinte tăiate afară din text.

ci să-i întărească și să-i înputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare înlărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Ilie Icofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobruleț în Suceava, în anul 6956 <1448> luna Iulie 27.

<Pe marginea de jos, dreapta>: Iordache C. această s'au sco<s> cându am avut păr<ă> cu Dumitraș postelnic rămăindu-l pre dumnealui,

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 7.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 140—141.

276

1448 (6956) Septembrie 3, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscute cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și inimă curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântărașoșilor părinților noștri Alexandru voevod și a mamei noastre, Maria, ca să întărim mănăstirea noastră dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări a domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos și am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre mai înainte zise sălașele de Țigani, anume: Vlad și Lațcu și Herțea. Toți aceștia și cu toate sălașele lor și cu copiii lor să fie ai mănăstirii noastre mai înainte zise, uric cu tot venitul neclintit niciodată, în vecii vecilor, precum l-a dat părintele nostru sfântărașoșul Alexandru voevod, acestei mănăstiri, tot așa și noi îi dăm și îi întărim acestei mănăstiri a noastre.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoe, credința panului Petru Hudici, credința panului Stanciul, credința panului Duma vornic, credința panului Mânzul, credința panului Balcean, credința panului Costea Oraș, credința panului Duma și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Nicoman, credința panului Tador Negru, credința panului Costea Andronic, credința panului Tador stolnic, credința panului Petru ceașnic, credința panului Goian comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Și deasemenia oricine din boerii noștri, oricine ar vrea să oprească pe acești Țigani sau i-ar ascunde înaintea călugărilor, acela va plăti cu gâtul său.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copii noștri sau din frații noștri sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească mănăstirii noastre dania noastră, pe care a dat-o părintele nostru și am dat-o și noi, pentru sufletul și pomenirea lui și pentru sănătatea noastră. Iar cine ar vrea să clinească aceasta, acela să fie neiertat de Dumnezeu.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Ilie logoăt, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Oanța, la Suceava, în anul 6956 <1448> luna Septembrie în 3 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 142—143.

277

1448 (6956) Septembrie 3, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Ulea ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, în Moldova, satele la Covârluiu: jumătate de sat din Ungurenii, dela Nevira și jumătate de moară și Sperlești pe Turluiu și Procești, mai jos de Sperlești și Negășești în dreptul Sperleștilor și Bășoteni pe Tazlău și seliștea lui Petrilă și Tisești pe Trotuș și Budești.

Toate aceste mai sus scrise să-i fie lui și fratelui lui Iuga, dela noi uric, deasemenea și copiilor lor și fraților lor și nepoților lor și strănepoților lor și răs-trănepoților lor și întregului lor neam, cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate și seliști să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului <Duma>¹⁾ Braevici, credința panului Bratul, credința panului Stanciul, credința panului Costea Orăș, credința panului Oană Julici, credința panului Duma Dulcescul și a fratelui său pan Mircea, credința panului <Mânzul>¹⁾ credința panului Ivan Balcean, credința panului David stolnic, credința panului Oană portar, credința panului Tader Negru, credința panului Tader Vascan, credința panului Nicoman, credința panului Tader Moicescul, credința panului Hrinea spătar, credința panului Sârbul postelnic, credința panului Danciul vistier, credința panului Radul Pisc, credința panului Petru ceașnic, credința panului Goian comis și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru pe ori cine îl va alege Dumnezeu să

¹⁾ loc rupt în orig.

fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le imputernicească, pentrucă le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Ilie logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Iliș, în Suceava, în anul 6956 <1448> luna Septembrie 3.

<Pe verso însemnare sec XVIII:> Ispisoc dela Pătru vodă pre Spirlejești și pre Procești den gios de Spârlești și de Negoști împotriva Proceștilor,

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 103.

Orig. slav., perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 144—145.

278

1448 (6956) Septembrie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Marco ne-a slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebila noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova, un sat anume Pancești, la obârșia Bârladului și o prisacă, la gura Racovii, anume prisaca lui Ferțea, în hotarul târgului Vaslui și un loc de moară pe Racova, unde-i va plăcea, în hotarul târgului. Aceasta să-i fie lui uric și cu tot venitul și copiilor lui și fraților lui și întregului lui neam cine va fi cela mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi, pe unde un veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domnici mele, a mai sus scrisului Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoie logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Bratul, credința panului Stanciul, credința panului Costea Orășescul, credința panului Oană Pântece, credința panului Duma și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Ivan Baicean, credința panului Ivan Mânzul, credința panului Costea Androinicovici, credința panului Tador Negru, credința panului David stolnic, credința panului Tador Vascovici stolnic, credința panului Nicoman, credința panului Oană portar, credința panului Hrinea spătar, credința panului Danciul vistier, credința panului Petru ceașnic și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să le întărească și să le imputernicească, pentrucă i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Ilie logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Luca gramatic, în Suceava, în anul 6956 <1448> luna Septembrie 15.

Arh. St. Iași. CCCXL/64.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

Copie slavă, la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 150—151.

279

1448 (6956) Septembrie 22, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, pan Mihail logofăt și frații săi, Duma și Tador și Stan Poiană și s'au părît pentru două sate, anume: unde a fost Drăguș Teameș, la gura Studenței și unde a fost Teameș Petru bătrân mai sus. Și și-au înfățișat privilegiile lor pe aceste sate. Și și-au înfățișat pan Mihail logofăt cu frații săi privilegiul de tocmeală dela Iliăș și dela Ștefan voevod când s'au tocmît Stan Poiană cu tatăl lor cu luga protopopul.

Deci pan Mihail logofăt cu frații săi au dobândit aceste sate mai înainte zise unde a fost Drăguș Teameș, la gura Studenței și unde a fost Teameș Petru cel bătrân, cu privilegiile lor, cum scriem mai sus.

De acela, noi am pus peste aceasta, panului Mihail logofăt, și fraților lui zavească 60 ruble de argint topit, ca ori când s'ar sculă Stan Poiană sau frații lui sau copiii lui sau oricine din neamul lui împotriva panului Mihail logofăt sau împotriva fraților lui sau a copiilor lui sau a oricui din neamul lor pentru aceste sate, sau cu pără sau cu sfadă ori cu orice, oricând, în orice zile, acela va plăti zaveasca mai sus scrisă 60 ruble de argint topit.

Iar la aceasta au fost martori boerii noștri: pan Duma Braevici vornic și pan Stanciul și pan Coste Androinicovici și pan Dragotă și pan Danciul vis-tier și pan Petru ceașnic și pan Tador pisar și pan Sârbul postelnic și alți boeri ai noștri, cari au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii nosatre, Luca diac, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Scris în Suceava, în anul 6956 <1448> Septembrie 22.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIII/62.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 152—153.

1448 (6956) Octombrie 5, Mănăstirea din Poiană.

† Din mila lui Dumnezeu noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și inimă curată și luminată și cu toată buna voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântărilor părinților noștri, Alexandru voevod și a mamei noastre, doamna Maria și am dat mănăstirii noastre din Poiană, unde este hramul sfântului arhieru și făcător de minuni Nicolae, în fiecare an, câte șase buți de vin, din desetina noastră, sau dela Hârlău sau dela Cotnari sau iarăși fie din orice parte. Și deasemenea am dat acestei mănăstiri mai înainte zise toată ceara dela Târgul Frumos, s'o ia călugării, în fiecare an, dela toți câți vor avea «cârciumi»¹⁾. Totul și vinul și ceara să fie mănăstirii noastre uric în vecii vecilor, neclintit și nemișcat.

Și deasemenea oricine va fi egumen în această mănăstire mai înainte zisă și câți frați vor fi ei să aibă a îngriji totdeauna de mântuirea sufletului domniei mele, și vor sluji în fiecare Miercuri, la vecernie, paraclis, iar Joi liturghie și fraților să li se dea câte o cupă la trapeză și aceasta va fi neschimbat, în toate săptămânile în toți anii. Iar noi vom îndeplini toate aceste mai sus scrise.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoe, credința panului Petru Hudedici, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Bratul, credința panului Stanciul pârcaș, credința panului Costea Orăș, credința panului Vanea Julici, credința panului Duma și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Ivan Balecan, credința panului Coste Andronicovici, credința panului Vană Porcu, credința panului Ivan Mânzul, credința panului David stolnic, credința panului Tador Vascovici stolnic, credința panului Tador Negru, credința panului Petru ceașnic, credința panului Hrinea spătar și credința panului Danciul vistier, credința panului Goian comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi din binecinstitorii domni, domn în țara noastră, din copiii noștri sau din frații noștri sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să mai dea și să le întărească, pentru că am dat pentru sufletul tuturor înaintașilor moldoveni, care s'au trudit pentru țara Moldovei.

Iar cine ar încerca, sau domn sau boer să nimicească una din acestea, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de 12 frunțași apostoli și de patru evangheliști și de 318 părinți purtători de Dumnezeu dela Nicheia, cari s'au adunat împotriva lui Arie cel fără Dumnezeu și

¹⁾ loc completat după confirmările ulterioare.

să fie asemenea lui Iuda trădătorul și celor care au strigat împotriva stăpânului Hristos sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor. Și cine va fi egumen sau frați în această mănăstire și nu vor îngriji de mântuirea noastră și de pomenirea înaintașilor noștri, aceluia să le fie judecători Dumnezeu și sfântul Nicolae.

Iar pentru mai mare întărire, am poruncit credinciosului nostru pan Ilie logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador, în mănăstirea din Poiana, în anul 6956 <1448> luna Octombrie 5.

<Pe verso însemnare din sec. XV>; «Pentru cupa de vin».

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 132.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 154—157.

281

<1448 înainte de Octombrie 10>.

† Iată eu pan Cârstea am dat un sat mănăstirii Neamț, unde este egumen pop Siluan, anume satul Cârniceni. Acesta mai sus scris l-am dat pentru sufletul meu și pentru sufletul iubitului meu fiu, Iliășco și pentru sufletul paniei noastre și a tuturor copiilor noștri.

Iar care din copiii noștri sau din neamul nostru ar vrea să clinească aceste mai sus scrise acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de noi.

Iar hotarul satului: mai sus de pârâu, în jos la Fântâna Dulce, dela fântână la Pobrata, pe Pobrata în jos, dela Pobrata, la fântâna lui Borea.

A scris Doncea.

Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 158—160.

Copie slavă.

282

1448 (6956) Octombrie 10, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că dăm și întărim mănăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul sfintii înălțări, un sat, pe care l-a dat pan Cârstea din uricul său, anume Cârniceni, mai jos de Pobrata, ca să fie dela noi uric și cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie mai sus de pârâu, în jos până la Fântâna Dulce, iar dela fântână la Pobrata și pe Pobrata în jos și dela Pobrata și Fântâna lui Borea, pe unde a dat și pan Cârstea.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Petru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Neagoe logofăt, credința panului Petru Hudici, credința panului Bratul, credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Stanciul, credința panului Costea Orăș, credința panului Oană Julici, credința panului Ivan Balcean, credința panului Duma și a fratelui său, pan Mircea, credința panului David stolnic, credința panului Oană portar, credința panului Tader Vascovici, credința panului Sârbul postelnic, credința panului Mânzul, credința panului Petru ceașnic, credința panului Danciul vistier, credința panului Goian comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră, ci să întărească și să inpuțernicească, pentru că am dat aceste mănăstiri.

Și pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Ilie logofăt, să scrie și atârne pecetea noastră, de această carte a noastră.

A scris Iliăș, la Suceava, în anul 6956 <1448> Octombrie 10.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 368—370.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233, f. 158—160.

283

1449 (6957) Februarie 21.

Uricu sârbăscu mic *dela* Alicsandru vodă, din velet 6957, <1449> Fev. 21, scriindu precum au dat ș'au întărit Marușcui lui Stroi *dela* mănăstirea Boișște, lângă Graș, unde este hramul naștirea preasfintii de dumnezeu născători, ce i-au dat ei maica lui Draguș, ca să-i fie ei neclătut, și cu poiana ce este supt ascultare acci mănăstiri și cu tot vinitul.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 376—377.

284

1449 (6957) Martie 23.

Copie după hrisovul domnului Petre <oe>vod.

Intăritură lui Petre Tâmpa, din uricu de miluire ci au avut bunul lui *dela* Ștef<a>n <oe>vod, din liat 6901 <1393>, pre uscat la gura Tazlăului Mari, în ținutul Trotușului, anumi Zămișăștii și Săcălosăștii, cari i-au zis Edomirești, alături pe din sus cu satul Măneștii, iar hotarul acestor, ca să hie precum au hotărit. Și s'au socotit în sămne ce s'au început dintr'<a>pa Caraculului, drept prin

muchia Babii Ghigiului, la Tazlău, la mai aproape cot al Tazlăului, de siliște Zămișăștii și tot alături, cu Măneștii, peste apa Tazlăului și piste pârâu, Belicia, la dial, la râpa Roșie. Și de acolo drept pe râpă la vali, la Trotuș, ceva mai gios, de gura Tazlăului, și tot Trotușul în sus, la Caraclău, unde esti tot hotarul satului Edumireștii, alături cu Măneștii, de unde s'au început.

Și spre aciasta esti credința domnului și credința a tuturor boierilor a mari și a mici

Liat 6957 <1449> Marti 23.

Copie întocmai după condica vechi ci să păstriați aice în mitropiile și să adiveriază. 1833 Fevr<uar>i 26.

Iscălit Veniia[a]min mitropolit Moldovei.

Arh. St. Buc. ms. nr. 657/f. 74.

Rezumat rom.

285

1449 (6957) Aprilie 8, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, cui li va fi această de trebuință și inima noastră cu totul luminată și curată pentru sufletul părinților noștri, Ilic voevod și pentru sănătatea noastră că dăm și întărim dania părinților noștri mănăstirii noastre dela Pobrata, din Poiană, unde este hramul sfântului părinte Nicolae, ca să fie mănăstirii noastre dela noi toată ceara dela Târgul Frumos, dela câte cărciumi se vor face la Târgul Frumos, să ia călugării dela Pobrata ceara mănăstirii noastre.

Și deasemenea din vinul din desetina noastră, în fiecare an, câte șapte buți de vin, să fie mănăstirii noastre dela noi uric, neclintit niciodată în veci. Pentru aceasta, oricine va creșta desetina din vin dela noi, prin țara noastră, acela să dea mănăstirii noastre mai sus scrise câte șapte buți de vin. Și altfel să nu cuteze să facă nici unul din dregătorii noștri.

Iar oricine din urednicii noștri ar opri și ar călca cartea noastră și dania noastră, acela va vedea pedeapsa noastră și urgia domniei mele.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Alexandru vevod și a tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a cărții noastre am poruncit credinciosului nostru pan, Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Și a scris Vasco gramatic, la Suceava în anul 6957 <1449> Aprilie 8.

<Pe verso însemnare din sec XVII>: Pentru ceară

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 133.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 162-164.

1449 (6957) Mai 26, Roman.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, ca a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri boierul nostru credincios, pan Oană Păntece, de bună voia lui și a făcut pentru sufletul răposatului părintelui său și pentru sănătatea sa și pentru sufletul său și a dat din uricul său mănăstirii noastre dela Moldavița, unde este hramul blagoveștenii preacuratei născătoare de Dumnezeu, posada ce este la Moldova. Deci noi văzând bună voia lui pentru aceasta deasemenea și noi am făcut pentru sănătatea noastră și pentru sufletul nostru și am dat această posadă înainte zisă care este pe Moldova, să fie mănăstirii noastre dela Moldavița, uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Petru Hudici, credința panului Duma Braevici, credința panului Stanciul, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Mireea Dulcescul, credința panului Costea vornic și a fratelui său, pan Petru pârcălab de Cetatea Albă, credința panului Costea Andronic, credința panului Ivan Balcean, credința panului Șandrică aprod, credința panului Petru vistier și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jușan, Mihail logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș gramatic, în Târgul de jos, în anul 6957 <1449> luna Mai 26.
<Pe verso însemnare din sec XVIII>: Posada pe Moldova

Acad. R.P.R., LXVII/118.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 165—166.

1449 (6957) Iunie 5, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră oricărui om bun, care o va vedea sau o va auzi citindu-se, cui va fi nevoie aceasta, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri pan Coste pârcălab și a părîl pe Gherghe heregariul, zicând: «Ți-am dat în mână opt sute de zloți în păstrare, ca unui prieten, dă-mi-i ».

Și Gheoghe atunci nu a tăgăduit, zicând înaintea noastră: «E drept, ai dat în mânele mele zloții tăi în păstrare, însă eu am voit să-mi fac câștig cu banii tăi, am cumpărat dela Petru voevod vama și hereghia și aceasta m'am înșelat și banii tăi i-am cheltuit și acum sunt dator față de tine ».

Și pan Coste a spus: « Să nu fii dator față cu alții, dă-mi banii mei ».

Iar Gherghe ridicându-se a spus: « Nu am alta, pe sufletul meu, decât satul pe care mi l-a dat Ștefan voevod, lângă Vaslui, cu moară și casele mele cu singur le-am clădit în mahalaua Suceavii, ia, pane Costea, căci alta nu am nimic și ce va fi mai mult, tu, pentru Dumnezeu, iartă-mă ».

Și au fost atunci multe cuvinte, pentru că i s'a părut lui pan Coste că are puțin pentru banii săi. Apoi la urmă Gherghe ridicându-se cu oameni buni, a rugat pe pan Coste ca să-l ierte, pentru acest sat și pentru case. Și pan Coste s'a milostivit de dânsul și i-a dat Gherghe cu voia să acest sat mai sus scris care este lângă Vaslui și casele sale din Suceava, cu tot dreptul, lui pan Costea pârcaľab pentru averea lui proprie de opt sute zloți gata, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Iar noi văzând aceasta, că Gherghe a dat de bună voe, pentru datoria sa, satul și casele sale și noi deasemenea dăm și am dat credinciosului nostru pan, Costea pârcaľab, acest sat mai înainte zis, sub Vaslui și cu moară la Bârlad și casele lui Gherghe din Suceava, ca să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și frașilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul vechiu al satului să fie cel pe care l-a hotărnicit Ștefan voevod. Iar casele, cu tot dreptul.

Și zavească punem între dânsii 60 ruble de argint curat, dacă ar începe Gherghe sau copiii lui sau frașii lui sau oricine din neamul lui, ori când sau înaintea noastră sau iarăși înaintea altui voevod pe care Dumnezeu îl va alege să fie domn, în țara noastră, ar pără pe pan Costea sau pe frașii lui sau pe ori cine din dânsii lui, ori când în orice zile și ceasuri, atunci acesta va plăti cum se cuvine această zevească, 60 ruble de argint, pentru că Gherghe a dat acest sat și aceste case, pentru dreapta lui avere cum stă scris mai sus.

Iar la aceasta au fost panii noștri: a fost pan Manoilo, pan Braevici, pan Stanciul, pan Lazor, pan Oană Pântece, pan Ivan Baicean, pan Cozma Șandrovici, pan Coste Androinic, pan Oancea logofăt, pan Albul spătar, pan Șendrica aprod, pan Coste Danovici, pan Scurtul, pan Tador Vascan, pan Tador Moica, pan Radul Pisc, pan Hotco Creșcan, pan Lazea, pan Șendrica Tolicico, pan Giurgea comis și înaintea altor boieri ai noștri mari și mici. Și târgoveți, oameni buni, au fost la aceasta, numele lor: Vasilnea vameș, Nichil voit, Serchiz voit armean, Toman și alți oameni buni, cari au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare întăriri a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt, să atârnc pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Șandro gramatic, în Suceava, în anul 6957 <1449> Iunie 5.

Acad. R.P.R. Fotografii XXIII/63.

Fotocople după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă în Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 167—170.

1449 (6957) Iunie 27, Iași.

† Din mila lui Dumnezeu și noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că dăm și am dat această carte a noastră mănăstirii noastre a sfântului Nicolai din Poiană, pentru aceasta ca ori câte sate ascultă de această mănăstire a noastră, să nu cuteze să umble în aceste sate nici unul din dregătorii noștri și nici globnic și nici pripășar și nimeni altul din dregătorii noștri.

Și deasemenea să nu aibă a-i judeca pe acești oameni din aceste sate mănăstirești niciunul din panii și dregătorii noștri, pentru nimic, pentru nici o faptă, iar cui i se va părea că are strâmbătate dela acești oameni, din aceste sate, ori pentru ce sau pentru faptă mică sau pentru mare, ei să-i părăsească și să-i invinuiască înaintea egumenului, ori cine ar fi în mănăstirea sfântului Nicolai și înaintea dregătorilor lui, pentru ori ce, de ar fi chiar caz de omor sau pentru ori ce fel de faptă, alt județ să nu aibă, niciodată în veci, pentru nimic, ci el însuși să judece oamenii săi și să-i pedepsească pentru toate și pentru gloabe și pentru orice vini, ori care se vor face la oamenii lor.

Și deasemenea oricâți popi vor fi în aceste sate mănăstirești mai sus scrise, ei asemenea să asculte de hramul sfântului Nicolae, cu tot venitul, ori care-l au și-l dau mitropolișilor și protopopilor.

Pentru aceasta, cine va fi mitropolit, în țara noastră, în scaunul nostru, în Succava, sau protopop să nu aibă nici o treabă și nici un amestec cu acești popi, pentru că am dat acest venit hramului sfântului Nicolae, pentru sănătatea noastră și pentru sufletul părinților noștri și fraților noștri.

Toate aceste mai sus scrise să fie mănăstirii noastre, neclintit întru nimic în veci.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului, a domniei mele, Alexandru voevod și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar cine ar clinti această danie a noastră, chiar cu un fir de păr, să fie blestemat de Dumnezeu și de preacurata lui maică și de toți sfinții și lui anatemă.

Iar pentru mai mare înlărire a acestei cărți a noastre, am poruncit credinciosului nostru pan, Mihul logofăt, să atârne pecetea noastră proprie.

Și a scris Vasco gramatic, la Iași, în anul 6957 <1449> Iunie 27.

Arh. St. Buc., M-rea Probata, serie cronologică.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1912.

Copie slavă în Acad. R.P.R., ms. 5233 f. 171—173.

1449 (6957) August 26.

Alexandru voevod Moldovii dă mănăstirii Moldovița « jumătate din lacul Covur, dealungul Dunării, jumătate din râul Ialpuș, care dă în Covur, jumătate din bălțile cele mici, care sânt din Covur, jumătate din vama de pește, pe apă și uscat, din toate părțile, și jumătate din toate veniturile de acolo, din judecarea gâlcevilor și a drumurilor ».

6957 <1449> August 26.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 393.

1449 (6957) August 27.

Alexandru voevod Moldovei întărește boerului Ioan Armenciocul Iarcan, că s'a milostivit cu dânsul, ca să nu dea nimic, din casa sa, din Suceava, și din ceia ce ar cumpăra oricând, în țara Moldovii, să nu plătească nici o vamă.

6957 <1449> August 27.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 394.

1450 (6958) Ianuarie 23.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Bogdan voevod, domn țării Moldovii. Facem înștiințarea, precum au venit înaintea noastră și a boierilor noștri, dumnului Ștefan, ficior lui Fumu, și fratele lui, dumnului Măndre, de a lor bună voe au dat mănăstirii noastre Niamțului, pentru sufletele răposaiților părinților lor, un loc pe hotarul Dilenilor, însă ca să facă doao mori, iar în hotarul pământului ca să nu se amestice, ci numai călugării ca să aibă a-și face mori pe hotarul acela.

Deci noi văzând a lor bună învoială, am dat și am întărit acel loc, ca să-și facă călugării dela Niamțu loru-ș mori.

Pentru accia, nime din niamul Ștefului sau a Măndrii sau din ficiorii lor ca să n'aibă a să amestica niciodinioară, în vec la acel loc.

Și credința domnii mele și a toți boerii noștri.

Iar pentru mai mare întăritura pentru acel loc de mai sus scris, am poruncit dumisale cinstit credincios boerului nostru, Petre mare logofăt să scrie și a noastră pecete cătră această carte a noastră să o lege. 6958 <1450>, Ghenar 23.

L.S.D.

Mare logofăt

Și s'au tălmăcit de Evloghie dascăl la anii 7269 <1761> Iunie 27.

S'au posleduit Constantin Leondari sulgeriul

Acad. R.P.R., DXIII/2.

Cople rom. după trad. din 1817.

1451 (6959) Ianuarie 10.

Bogdan voevod Moldovii, dăm mănăstirii Moldovița un uric, ca mănăstirea să nu dea din casele sale din Suceava, unde este locuința armencii Stana. nici un fel de dare domnească, nici mare, nici mică și nici ceară să nu dea.

Asemenea, aceste case nu au a lucra la morile domnești, nici un fel de dări domnești să nu dea, nici slujbe domnești să nu facă, niciodată, ci toate veniturile de acolo să fie ale mănăstirii Moldovița, să le ia călugării și alții să nu fie judecători peste dâșii.

6959 <1451>, Ianuarie 10.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 397.

1451 (6959) Aprilie 3, Suceava.

Bogdan voevod întărește boierului Colțea satul Miclești cu cuturile sale. Suceava, 6959 <1451> Aprilie 3.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, 398

1451 (6959) Iunie 13, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Bogdan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră și boier, pan Vlad Zlălărescul a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri de bună voia lui și a vândut din uricul său, jumătate de sat anume Alhești pe Stebnic, partea lui Barbă Jamân, pentru 35 galbeni, lui Dragoș Albescul și fratelui său, Petru.

Deci noi văzând târguiala lor, de asemenea am dat această mai sus zisă jumătate de sat, să le fie lor dela noi uric cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoșilor lor [și nepoșilor lor] și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor lor și întregului neam al lor, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acelu sat cu toate hotarele sale, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului Bogdan voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Ștefan voevod și credința boierilor noștri, credința panului Bratul, credința panului Oțel, credința panului Va<nă Pân>tece, credința panului Dragomir vornic, credința panului Danciul pârcaľab, credința panului T<ăd>or Văscan, credința panului Măndr<icica>, credința panului Tador Moicescul, credința panului Sărbul, credința

panului Goian, credința panului Hodco Crețevici, credința panului Mic Crai, <credința panului> Radul Pisc, credința panului Laz Pitic, credința panului Ignat, credința panului Iurie dela Poiană, credința panului.....¹⁾ credința panului Vlaicul.....¹⁾ credința panului Drag...¹⁾ ceașnic, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni <mari și mici>.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre în Moldova, ori pe cine va alege Dumnezeu să <fie domn sau din >¹⁾ copiii noștri sau din frații noștri sau pe oricine din neamul nostru, acela să le întărească și să împuternicească <dania noastră, pentru că ne a slujit>¹⁾ nouă drept și credincios.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan <Pă>tru logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador Popevschi, la Suceava, în anul 6959<1451>luna Iunie 13.

Muzeul Româno-Rus nr. 920.

Orig. slav, perg., pecete atârnată pierdută.

(Un rezumat rom. din 1829 la M. Costăchescu, Doc. mold. înainte de Ștefan cel Mare II, 398 cu data greșită, 10 Iulie).

295

1451 (6959) Iulie 14.

† Facem înștiințare pentru adevărat și credincios boiarul nostru Zianco, că slujind noao cu dreaptă credință, miluitu-l-am pre dănsul osebit de altă milă a noastră, sate anume Husii pe Șomuz, unde au fost casele Oncii și pe Topoliță, Urichenii și Răteștii unde sint casele lui și Davideștii, unde au fost curțile-lui cele vechi și parte lui din Ceahlăeni și Alexandrenii în gura Zahornii și giumătate de Curticești și Țiganii lui, anume: Coste și nepoții lui: Vasiiu și Vlaico.

Pe toate acele de mai sus scrise ca să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui, nepoților și strănepoților lui și a tot neamul ce să va alege mai aproape, nerușuit niciodată, în veci. Iar hotarile satelor acelora să fie lui despre toate părțile după hotarul cel vechiu, pe unde au umblat din vecu.

Pentru aceia credința domniei mele și a preiubit fiului domniei mele Ștefan voevod și credința tuturor boierilor noștri.

Și pentru mai mare întăritura a celor de mai sus scrise am poruncit cinstit și credincios boiarului nostru, dumnealui Petru logofăt, să scrie și a noastră pecete cătră această carte să o lege.

După Acte Moldovenești din anii 1426—1502 (București, 1947) p. 44.

¹⁾ locuri rupte și șterse.

1451 (6959) Iulie 31, Târgul de Jos.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Bogdan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cilindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voie și cu inimă curată și luminată și am dat mănăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări și întărim doi Tătari, anume Pașco și Petrică cu copiii lor, ca să fie mănăstirii noastre uric cu tot venitul, neclinlit niciodată, în veci, precum i-au dat dela început frații noștri Ștefan voevod și Petru voevod și i-au întărit lor cu cărțile lor.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului noi Bogdan voevod și credința iubitului meu <fiu> Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Bratul, credința panului Oțel, credința panului Dragonir vornic, credința panului Vană Pântece, credința panului Onicică vistier, credința panului Ciopei postelnic și credința tuturor boierilor noștri și mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Petru logofăt, să alărne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Solomon, în Târgul de Jos, în anul 6959 <1451> luna Iulie 31.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII—XIX.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 3—4.

1451 (6959) Septembrie 13, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Bogdan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cilindu-se, că am gândit cu bun gândul nostru și cu bună voia noastră, că vom da în ficcare an câte 10 butii de vin mănăstirii noastre dela Moldovița, unde este hramul sfintei blagoveștenii și acest vin îl vom da <sau de va fi rod> sau de nu va fi.

Și dăm pentru sufletul părinților noștri <și pentru sănătatea noastră> și pentru sănătatea copiilor noștri. Și aceasta să fie neclinlit mănăstirii noastre până va fi viața noastră.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

A scris Dobrul, în Suceava, în anul 6959 <1451> Septembrie 13.

Muzeul Reg. Suceava nr. 1765.

Orig. slav, perg. pecete.

O copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 5.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași III/37.

1451 (6959) Octombrie 17, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Bogdan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Pătru Durnea ne-a slujit drept și credincios. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova, <un loc>¹⁾ de prisacă din pustie, pe Sacovăț, pe partea de dincolo de Sacovăț și loc de moară matea Sacovățului și hlabnicul care este mai sus de Gruet, să-i fie pentru fânaț și să asculte acest hlabnic de această prisacă.

Toate aceste mai sus scrise să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și între-gului neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veaci.

Iar hotarul acestui loc de prisacă să fie după obiceiul prisăcilor, în toate părțile.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi Bogdan voevod și credința iubitului meu fiu, Ștefan voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise și . . . ¹⁾ am poruncit credincioasei noastre slugi, panului Petru Icgofâl, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6959 <1451> Octombrie 17.

Pe verso însemnare: «Dela Bogdan voevod întărire lui Petru Durnea pe o prisă pe Sacovăț 6858 <1451> Octombrie 17.

Muzeul Reg. Suceava nr. 1693.

Orig. slav, perg. pecete atârnată căzută.

Fotocopie Acad. R.P.R., Fotografii XXVI/4.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 6—7 și o fotocopie la Filiala Iași 11/79.

1452 (6960) Suceava.

Cu mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domnul tății Moldovii. Cunoscut facem cu această carte a domniei mele tuturor cari vor căuta la dânsa sau o vor auzi citindu-se, că a noastră adevărată slugă, pan Giurgiu Măjatco, ne-a slujit nouă cu credință. De aceea noi, l-am miluit cu un sat. Dragotești, pe Milétin, cu tot venitul, ca să-i fie uric nestricat, în veac.

Asemenea a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Ivan Cușterca și de al lui bună voie a dat fratelui său, Măjatco Giurgiu, o parte a sa în Drăgănești.

¹⁾ loc șters în text.

Deci domnia mea, văzând această de bună voe dăruire, am dat acest sat Drăgănești pe Cracău, slugii noastre, lui Giurgiu, copiilor săi, nepoșilor, stră-nepoșilor și întregului neam al său, ca să-i fie uric nestruciat, cu lot venitul.

Și s'a sculat Vlașin și a părîl pe Giurgiu, pentru satul Drăgănești, la care pârîșul a fost împiedecat pentru alte pârî cu o zavescă de 100 zolți.

Și la aceasta este credința domniei mele, Alexandru voevod și credința boierilor noștri, credința panului Braevici vornic și a copiilor lui, credința panului Manoil și a copiilor lui, credința panului Lazăr și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Coste părcălebul și a fratelui său, pan Petru, credința panului Ivan Balcean....., credința panului Cozma Șandrevici stolnic, credința panului Toader Moica, credința panului Hodco Crejevici, credința panului Șendrică..... și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi ales domn țării noastre, acesta să nu strice dania și întăritura noastră.

Iar pentru mai mare tărie tuturor celor mai su scrise am poruncit credinciosului nostru marelui logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră către această carte a noastră.

A scris Toma diac, în Suceava, în anul 6960 <1452>.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 437—438.

300

1452 (6960) Februarie 24, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu inima curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântăroșoșilor noștri părinți și pentru sănătatea noastră și dăm și am dat această carte a noastră mănăstirii noastre dela Bistrița. Pe lângă aceasta îi întărim Botna și cu toate ezerele, care țin de Botna și pe unde le este hotarul vechi și două năvoade la Nistru, unde a fost demult și prisaca lor. Toate aceste mai sus scrise să le fie lor uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Pentru aceste, oricine va stăpâni dela noi, Teghina, nici nimeni altul să nu se amestece la aceste ezere, cu nimic, nici să nu ia vamă din hotarul lor și nici pripas și nici altceva nimic, ci tot acest venit și pripas să le ia inșiși călugării și nimeni altcineva.

Iar cine ar încerca să ia orice dela ei, acela este potrivnic nouă și cărții noastre.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor acelora am atârnat pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dohrul, la Vaslui, în anul 6960 <1452> Februarie 24,

Arh. St. Buc., M-reu Galata, XI/2.

Orig. slav, perg., pecete atrârnată, căzută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 9—10.

301

1452 (8960) August 9.

6960 <1452> Avg. 9. Ispisoc sârbăscu cu tâlmăcire lui, di la domnul Alixandru, prin care întărești satul Păstrăveștii, amândouă colurile, lui Stan Păstrăv, ce l-au cumpărat di la Ștefan, nepotul lui Bogdan stolnic, drept 60 zloți tălărești.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 409.

302

1452 (6960) Septembrie 7, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată Tizoane, fiica lui Conatas dela Neamț și cu fiul său, Leurinț, de bună voia lor au vândut o bucală de pământ care este ocina lor, mănăstirii noastre dela Neamț și lui Simon egumen, pentru treizeci și cinci zloți, anume peste Pârâul Sec și unde este o cruce la câmp, mai jos puțin de cruce și mai jos de Sacalășești dela Topoliță, dela hotarul Sacalășeștilor drept la Pârâul Sec.

Deci noi, văzând bună voia lor și înțelegerea deasemenea și noi am dat această bucată de pământ mănăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul lor, neclintit niciodată, în veci.

Iar cine din acești oameni sau oricine din neamul lor ar voi să pârască pentru această bucată de pământ, acela să plătească zavează 60 de ruble de argint topit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Alexandru voevod, și credința boierilor <noștri> : credința panului Braevici vornic, credința panului Costea pârçalab, credința panului Lazăr, credința panului Radul Pisc, credința panului Lazea Pitic, credința panului Duma vistier, credința panului Petrică postelnic și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Debrul, la Suceava, în anul 6960 <1452> luna Septembrie 7 zile.
<Pe verso însemnare contemporană>: pământul dela Laurinț.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXIII/3.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din 1801 Iunie 12.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 15-16.

303

1452 (6960) Septembrie 10, Suceava.

Surat urecului dela Alicesandru vodă cel bătrân din let 6952 <1452> Septembrie 10.

Facem știre cu această carte a noastră tuturor cui pe dânsa... sau citindu-o va auză, precum acest adevărat a nostru credincios boier giupănul Ignat postelnicul slujind noă cu dreptate și cu credință, am văzut a lui dreaplă și cu credință slujbă cătră noi, l-am miluit... dânsul și din deosebita milă noastră i-am întărit pre a lui dreaptă ocină și moșii sate anume: Șoldestii la Dumitra și Ciorăștii și Bârlăleștii și Șoltăneștii și Socii cu mânăstiri și cu Stanul și pe Prut Dănișoara și Ciocăneștii și Borzăștii și tot acolo Vadul Rușilor, unde este Niag și de acolo câmpul până agiunge la altă sălești unde au fost Maneș s... Ștelunova și pe din sus la gura Sărășii silește Buvin... us ma... da... osebit alte sălești și pe din sus de Husova și Dobromireștii pe Smila și Balosinești pe Smilișoara și pe Tutova unde este freatele lui o... și unde este casa lui, la Moina și silește Negrileștii și silește pe Lucoveț unde au fost Frumușelul și Zorilă pe Tegheci și la Prut pe gârla Soholețul unde... avut și Mojov și Vaz.

Aceste toate de mai sus scrisă sate ca să-i fii lui și dela noi uric cu tot hotarul neclintit, nerușuit stătător în veci lui și ficiorilor și fraților lui și nepoșilor lui și a strănepoșilor și a tot rodul lui care să vă alege mai de aproape a lui.

Iar hotarul acestor sate de mai sus <s>crise ca să fii tot pe hotarale vechi pe unde au imblat de vechi.

Și intru aceasta este credința a însuși domnul de mai sus numitul Alicesandru voevod și credința boerilor noștri, credincios boierul nostru D..... Postelnicul, ... Ivan Bălcean și Coste D<anovi>ci și credința giupănului.. r..... și petre stolnic... comis și credința tuturor boierilor noștri a mari și mici a noastră viață și domnie... alege dumnezeu a fi domn... ori din fii noștri ori din... neamul nostru, acesta... întăritură ce mai vârtos... pentru a lui dreaptă slujbă.

Și pentru mai mare întăritură a tuturor de mai sus scrise poruncit... giupânului Mihail logofăt, ... a noastră peceti și... către această adevărată carte a noastră.

Au scris în Suceava.

... stolnicul
7251...

După Acte Moldovenești din anii 1426—1502 (București, 1947). p. 52—53.

304

1452 (6960) Octombrie 27, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că venind înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, de bună voie și de nimeni nesilit, pan Manu Globnicovici și cu fiii săi, Luca și Iurie și Lazor, și au vândut seliștele lor pustii, care sânt la graniță, anume Ivancouși și Pogorilouși și Hatcinți și cu hotarele lor și cu cătunele lor și cu hotarele vechi pe unde scrie în vechiul lor privilegiu, din toate părțile, afară de Davidouși și le-a vândut credinciosului nostru boier, pan Mihail logofăt, pentru o sută și douăzeci de zloți turcești.

Și le-a dat pan Mihail înainte o parte din bani, iar rămășița le-o va da când vor ieși ei și-i vor da tot hotarul vechiu al acestor seliști după înțelegere. Pentrucă așa s'au înțeles, ca cel mai înainte zis, pan Manca cu copiii săi, să dea zi potrivită lui pan Mihail, ca să iasă cu panii și megieși și cu vechiul lor privilegiu, cu toate laturile acestor seliști cum e în privilegiul lor vechi. Iar după ce vor da aceasta cu oameni buni și statornici, atunci pan Mihail va da rămășița de bani, lui pan Manu și copiilor lui. Iar noi atunci vom întări cu privilegiul cel mare, după dreptate și după obiceiul țării noastre. Iar până atunci și după aceia pan Mihail va slăpâni aceste seliști și va întemeia și își va face și mori și iazuri ca în ocina sa dreaptă și în averea sa, pentrucă a dat banii săi drepti.

Și deasemenea punem zavească și am pus între dânșii cincizeci de grivne de argint, cine dintrânșii va începe < să facă > în alt chip sau ar voi să întoarcă, sau pan Mihail și urmașii lui, sau pan Manu și cu copiii săi și urmașii lor, acela va plăti zaveasca mai sus scrisă.

Și toate aceste vor fi panului Mihail și fraților lui și urmașilor lui uric cu tot venitul, în vecii vecilor.

Iar la aceasta au fost boierii noștri: pan Duma Braevici vornic și pan Lazor și pan Stanciul și pan Coste pârcălab și pan Petru și pan Ivan Balcean și pan Oană Pântece și pan Cozma al lui Șandru și pan Toader Vascan stolnic, pan Șendrică Tolocico, pan Scurtul, pan Cozmiță și pisarii noștri: pan Toader Prodan și Dobrul și Cârstea și Vulpaș.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit slugii noastre, Stejco pisar să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Seris în Suceava, în anul 6960 <1452> Octombrie 27.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/64.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 18—20.

305

1452 (6960) Decembrie 21, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cilindu-se, că această adevărată și credincioasă noastră slugă, pan Oană Cândescul ne-a slujit drept și credincios. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebila noastră milă și i-am dat și i-am întărit ocinele lui: Drăgoești la gura Dobrotvorului și pe Zeletin jumătate de Petrești și la gura Pojeritei la Baico și la gura Berheciului, Verișești. Acestea mai sus scrise să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după toate hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Stanciul, credința panului Coste pârcălab și a fratelui său, pan Petre, credința panului Bălcean, credința panului Bratul, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Vană Julici, credința panului Coste Orăș, credința panului Coste Danovici, credința panului Tador Vascan, credința panului Tador Moica, credința panului Șandru dela Dorohoi, credința panului Vlașin, credința panului Duma vistier, credința panului Albu spătar, credința panului Goian ceașnic, credința panului Giurgiu comis și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, <din copiii noștri>¹⁾ sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le cîntească dania noastră, ci să le întărească și să le scrie, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru boier, pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador, la Suceava, în anul 6960 <1452> luna Decembrie 21.

Arh. St. Buc., M-rea Răchitoasa, III/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată pierdută.

Cu o trad. rom. din 1912 Iunie 4 și o fotografie.

306

1452 (6960) Decembrie 21, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem, cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată și credincioasă slugă a noastră, pan Trișor, fiul lui Șandro dela Lucaș, ne-a slujit drept și credincios. De aceea noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit ocinile lui, satele anume Oprișești pe Zeletin și Cârna și Răchițiș și pe Dobrotvor, unde este popa Duma, și pe Lucaș, unde este casa tatălui său și Margine. și Mele...¹⁾ Acestea toate să-i fie uric cu tot venitul, lui și fratelui său, Tador și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam neclintit, niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după toate hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Manuil dela Hotin, credința panului Stanciul, credința panului Coste părcălab, credința panului Petre, credința panului Balcean, credința panului Bratul, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Vană Julici, credința panului Coste Orăș, credința panului Coste Danovici, credința panului Tador Vascan, credința panului Tador Moica, credința panului Sandru dela Dorohoi, credința panului Hodco Crețian, credința panului Giurgiu Găurice, credința panului Radul Pisc, credința panului Vlașin, credința panului Duma vistier, credința panului Albu spătar, credința panului Goian ceașnic, credința panului Ivan stolnic, credința panului Giurgiu comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iar pentru mai mare pulere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Mihail fogofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador, in Suceava, in anul 6960 <1452> luna Decemvrie 21..
<Pe verso însemnare>: satul Oprișuști la Tecuciu.

Acad. R.P.R., LXXV/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1785 Iulie 24.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5231 f. 22—23.

307

1453 (6961) Ianuarie 1, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, cu robul stăpânului meu, Iisus Hristos, Io Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și gând curat și bun și cu îndemnul lui dumnezeu și cu învățătura sfatului bun și am făcut pentru pomenirea sfânt-răposaților înaintașilor noștri și iarăși și pentru sănătatea noastră și am dat și am întărit obrocul mănăstirii noastre dela Moldavița, unde este hramul sfintei blagoveștenii a preacuratei născătoare de dumnezeu, ca până când ne va da dumnezeu să domnim în Moldova, domnia mea să dea în fiecare an, acestei mănăstiri, care s'a spus mai înainte, câte 12 butii de vin, din desetina noastră.

Și deasemenea întărim dania înaintașilor noștri și dăm sfintei mănăstiri Moldaviței posada, care este pe Moldova, mai în sus de Baia și cu toate veniturile, hotarele și izvoarele.

Și deasemenea a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, boierul nostru, pan Coste Orăș, de bună voia sa și a făcut pentru dragostea de dumnezeu ca să-i fie vecinică pomenire și a dat prisaca sa, care este în braniștea noastră, la Bohotin, la izvor pe Tatarca, și a dat-o mănăstirii noastre dela Moldovița.

Deci noi, văzând buna voia sa și îndemn dela dumnezeu și noi deasemenea am dat această mai înainte zisă prisacă mănăstirii noastre, ca să-i fie uric cu tot venitul. Și oricine își va așeza în această prisacă stupii săi, desetina s'o ia călugării dela Moldovița și altul nimenea. Toate mai sus scrise să fie mănăstirii uric cu tot venitul, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestei prisăci să fie după hotarul ei vechi, pe unde a fost dedemult.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Manuil de la Hotin, credința panului Stanciul, credința panului Coste pârcaș și a fratelui său, pan Petru, credința panului Baicean,

credința panului Bratul, credința panului Cozma Șandrovicei, credința panului Vană Julici, credința panului Coste Orăș, credința panului Coste Danovici, credința panului Tador Moica, credința panului Tador Vascan, credința panului Șandro dela Dorohoi, credința panului Hedeo Crețeanu, credința panului Găurice, credința panului Radul Pisc, credința panului Vlașin, credința panului Gojan ceașnic, credința panului Giurgiu comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, să nu clin-tească dania noastră, ci să întărească. Iar cine ar încerca să nimicească cele mai sus scrise, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu atotțiitorul și de preacurata lui maică și de toți sfinții, cari din veac au plăcut lui Dumnezeu, amin.

Și pentru mai mare întărire am poruncit credinciosului nostru, pan Mihail logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador, la Suceava, anul 6961 <1453> Ianuarie 1.

Arh. St. Iași CCCXL/5.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 43—45.

Data zilei după trad. rom. Copie ibid. f. 31—32.

308

1453 (6961) Ianuarie 1.

Alexandru voevod se milostivește și întărește sfintei mănăstiri Moldovița, ca trei mari care ale mănăstirii să umble în întreaga țară și ori unde ar duce pește sau sare, să nu aibă nicăieri a plăti vamă. Iar mierea din prisăcile sale să nu plătească nici o vamă.

6961 <1453> Ianuarie 1.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 441.

309

1453 (6961) Ianuarie 22, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și inimă curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântăroșoșilor părinților noștri și pentru sănătatea noastră, ca să întărim mănăstirea noastră dela Neamț unde este hramul sfintei înălțări a domnului Dumnezeu și a mântuitorului nostru Iisus Hristos și am dat acestei mănăstiri a noastre mai înainte spuse, sălașele de Țigani, anume: Nanul, fiul lui Vlad și frații lui, Mihul și Voica și Radul și cu fiul lui Lațcu și Alexa și Zavid cu sălașele lor și Alexa, fiul lui Herța

și Dinga, fiul lui Nicula. Toți aceștia cu sălașele lor și cu copiii lor să fie mănăstirii noastre cu tot venitul, neclintit uric niciodată, în vecii vecilor, precum i-a dat părintele nostru acestei mănăstiri: asemenea și noi dăm și-i întărim mănăstirii noastre.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod, și credința hoierilor noștri: credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Costea pârcaľab și a fratelui său, pan Petre, credința panului Baicean, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Vană Julici, credința panului Coste Orăș, credința panului Vitolt, credința panului Coste Davinovici, credința panului Șandru, credința panului Albu spătar, credința panului Tador Vascan, credința panului Tador Moicescul, credința panului Crețevici, credința panului Pisc, credința panului Goian ceașnic, credința panului Duma vistier, credința panului Petrică postelnic, credința panului Ivan stolnic, credința panului Giurgiu comis și credința tuturor hoierilor noștri moldoveni mari și mici.

Și deasemenea, ori care din hoierii noștri ar dori să oprească acești Țigani sau să-i ascundă înaintea călugărilor, acela să plătească cu gâtul său.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu clinească dania noastră mănăstirii noastre, pe care a dat-o părintele nostru și am dat-o și noi pentru sufletul său și pentru sănătatea noastră. Iar cine ar vrea să clinească aceasta, acela să fie neiertat de dumnezeu.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră,

A scris Dobrul, la Suceava, în anul 6961 <1453> luna Ianuarie 22.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 35—37.

310

1453 (6961) Ianuarie 26, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu inima curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântrăposașilor inaintașilor noștri și am dat și am întărit cu această carte a noastră mănăstirii noastre dela Pobrata, unde este hramul părintelui nostru, sfântului Nicolae făcătorul de minuni și unde este egumen popa Eustalie, loată ceara dela Târgul Frumos și șase buți de vin din desetina noastră dela Cotnari, sau dela Hârlău și încă o prisacă din braniștea noastră, dela Bohotin, anume a lui Bozea.

Și încă am mai dat cu voia șoltuzilor și pârgarilor dela Baia, să aibă din morile lor, în fiecare an, câte douăsprezece coloade de malț și patru coloade de grâu, acestea să le dea în fiecare an mănăstirii noastre, fără piedică.

Pentru aceasta dacă Sașii din Baia vor călca tocmelele lor, oricând atunci Sașii ne vor plăti 60 ruble de argint.

Și încă am mai dat toată Poiana lui Ureacle și trei Tătari, anume Baien și cu sălașul său și cu averea lui și Dumșa cu sălașul și cu averea și Ștefan cu sălașul și cu averea.

Și moara dela Toplița și hotarul dela gura Cacovei, unde iese drumul din pădure, dela capăt drept la deal și peste câmp, apoi la stâlp, apoi la ruptură și de acolo drept la gura Sascăi, apoi în sus la Neamțul Mare, apoi dealungul apei și până la gura pârăului, între Poenile lui Ureacle și a lui Rusco. Acesta este tot hotarul. Iar hotarnic a fost Oană Julici și megieșii. Și încă o pustie la pârăul Iezerului, să-și așeze și vărătec și sat.

Iar hotarul acestei pustii la obârșia văii, în jos de drum, un stâlp, apoi pe vale, la Hrișone, apoi pe pârâu și până la gură, un stâlp, în jos de moviliță apoi drept la deal, la movilița mică, apoi peste vale, la movilița mare, anume a lui Știubeiu, apoi drept peste câmp la movilița mare, în sus de drum, apoi drept la glodul rotund, apoi în sus la deal, la stâlp, apoi drept la marginea Turjucăi, apoi drept în jos de drum, la stâlp. Acesta le este tot hotarul. Iar hotarnici au fost pan Tador Vascan și pan Ivan Cățelan și toți megieșii, care sânt împrejur.

Și încă doi Țigani, anume Lalu și cu sălașele sale și Bona cu sălașele și un tătar, anume Cojea și cu sălașul.

Încă am mai dat două pâraie la obârșia câmpului, care cad în Bahlui, să-și așeze moară și încă un loc de moară, în sus de gura Teliței. Toate aceste mai sus scrise să le fie lor dela noi uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului, noi Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Stanciul pârălab de Cetatea Albă, credința panului Petru pârălab, credința panului Cozma Șandroviți, credința panului Ivan Băicean, credința panului Coste Orăș, credința panului Bratul, credința panului Vană Pântece, credința panului Șandru dela Dorohoi, credința panului Costea Danovici, credința panului Albul spătar, credința panului Tador Vascan, credința panului Hodco Crețevici, credința panului Tador Moica, credința panului Giurgiu Găurice, credința panului Petrică postelnic, credința panului Duma vistier, credința panului Ivan stolnic, credința panului Giurgiu comisul și credința tuturor boierilor noștri și mariși mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din frații noștri sau din neamul nostru pe ori cîc il va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le

clintească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că am dat pentru pomenirea sfântărașoșilor înaintași și pentru sănătatea noastră.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru, pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ghi<dion>, la Suceava, în anul 6961 <1453> luna Ianuarie 26.

<Pe verso însemnare din sec. XVIII>; Milostenie dela domnie pentru vin, pentru vin, pește, săcară slad, ceară, med.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 134.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 38-42.

311

1453 (6961) Februarie 8, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, Stroiasa Marușca de bună voia sa și a dat nepotului său, pan Oană postelnic, satul său Stroești, la gura Șumuzului, pe Moldova, amândouă cuturile. Deci noi, văzând buna lor invoială, deasemenea și noi am dat acest sat mai înainte zis Stroești, amândouă cuturile și cu moara, să fie lui pan Oană uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților și întregului lui neam, neclintit niciodată în veci.

Și deasemenea oricine ar vrea să părăscă pentru acest sat din alți frați ai ei sau nepoți¹⁾ sau oricine din neamul ei sau din neamul tatălui ei sau din neamul mamei ei, oricine ar pări pe Oană, pentru acest sat, acela să plătească zaveazcă 60 de ruble de argint topit.

Iar la aceasta au fost martori: pan Duma Braevici vornic și pan Manoiil și pan Stanciul, pan Coste pârcălab și fratele său, pan Petru, pan Ivan Baicean, pan Vană Julici și pan Cozma Șandrovici, pan Vitolt, pan Coste Danovici, pan Albul spătar, pan Duma vistier, pan Petru postelnic, pan Știbor, pan Ivan stolnic, pan Giurgiu comis și toți ceilalți boieri ai noștri și mari și mici.

Iar pentru mai mare putere am poruncit credinciosului nostru pan, Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul, la Suceava, în anul 6961 <1453> Februarie 8.

Arh. St. Iași CCCXI./6.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom. ibid. GLVIII/2.

¹⁾ «nepoți» așa în orig.

1453 (6961) Februarie 23, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu curată și luminată inimă și am făcut pentru pomenirea sfântărașilor părinților noștri și pentru sănătatea noastră și am dat mănăstirii noastre, care este lângă Suceava, mănăstirea lui Iațco unde este hramul uspenia sfintei născătoare de Dumnezeu, unde este starița Fevronia, să-și întemeieze sat în hotarul mănăstirii, împrejurul mănăstirii, unde-i va plăcea.

Și pe ori cine vor chema sau din țară streină ori din Țara Leșească ori din țara noastră, toți acești oameni câți vor fi la această mănăstire, să fie slobozi să-și are și să-și semene grâu și să cosească fân în țarina târgului Suceava ca și oamenii lărgoveji.

Și deasemenea acești oameni să aibă slobozenie, fie că vor fi meșteri sau cojocari sau orice fel de meșter sau rus sau grec sau orice fel de limbă, să nu dea acești oameni nici dare, nici posadă, nici iliș, nici la morile noastre să nu lucreze, nici la cetate, nici să nu dea desetină dela albine, nici din vii și nici alta nimic să nu dea, niciodată, în veci.

Și deasemenea acești oameni să fie slobozi să umble în bună voie cu oale sau cu sare sau după pește, fie că vor umbla cu marfă vie sau moartă, cu ce vor putea trăi pretutindeni în țara noastră, vânzând și cumpărând și prin târguri și prin sate și vamă nicăiri să nu dea, nici un groș, fie că vama este vândută sau nevândută. Și deasemenea, nici vornicii de Suceava, nici altul nimeni să nu aibă treabă cu acești oameni, nici să-i judece nici nimic alta dela ei să nu ia. Iar cui se i va părea strâmbătate asupra acestor oameni, iar acela să-i cheme dinaintea stariței sau dinaintea domniei mele, iar alt sudeț să nu aibă, ci tot acest venit să fie al mănăstirii noastre.

Aceste toate mai sus scrise să fie ale mănăstirii noastre uric și cu tot venitul, neclintit, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod, și credința boierilor noștri: credința panului Duma vornic, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Costea părcălab și a fratelui său, pan Petru, credința panului Balcean, credința panului Julici, credința panului Cozmiș, credința panului Duma vistier, credința panului Petrică postelnic, credința panului Giurgiu comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, acela să nu clintescă mănăstirii noastre dania noastră. Iar cine va clinti această danie a noastră acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și mântuitorul nostru, Iisus

Hristos, și de preacurata lui maică și de 318 părinți dela Nicheia și de toți sfinții care au strigat: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor ¹⁾).

Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru, pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul, la Suceava, in anul 6961 <1453> Februarie 23.

Acad. R.P.R., XL/3.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1880.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 48—50.

313

1453 (6961) Martie 5, Suceava.

Alexandru voevod întărește dania unor Țigani mitropolici din Suceava, cu hramul sfântului Gheorghe, danie făcută de inaintașul său, Ilie voevod. Suceava, 6961 <1453> Martie 5.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 465

314

1453 (6961) Aprilie 3, Neamț.

* † Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu inima curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântărilor noastre părinți și am dat mănăstirii noastre dela Pobrata, unde este hramul sfântului Nicolae, pe unul din Tătarii noștri dela Neamț, anume Baico și fiul lui, Dumitru, cu sălașele lor, să fie mănăstirii noastre uric cu tot venitul, să asculte de mănăstirea noastră.

Pentru aceasta, după viața noastră nimeni, cine va fi domn in țara noastră sau cine va stăpâni atunci Neamțul, să nu ia pe acești mai suscriși Tătari dela mănăstirea noastră.

Iar cine ar vrea să clinească sau să ia pe acești Tătari, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și mântuitorul nostru, Iisus Hristos și de 318 părinți, cei de la Nicheia și de toți sfinții și să fie asemenea cu Iuda și blestematul Arie și <celor> care au strigat: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor. Și aceluia să-i fie păraș sfântul Niculae.

Și la acesta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Braevici vornic, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Costea parcălab, credința panului Băicean și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

¹⁾ așa în orig. formula necompletă.

Iar pentru mai mare putere am poruncit jupanului Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul, diacul nostru la Neamț, în anul 6961 <1453> Aprilie 3 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Probata, serie cronologică.

Orig., slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 52—53.

315

1453 (6961) Mai 31, Suceava.

Alexandru <oe>vod întărește daniia părintelui său Ilie <oe>vod, carele au dat mitropolii Tiganii pe Voico Baltă și Roman, cu a lor săminție, adăugând și dela sine a lui Caliman sălaș cu niamu lui.

Suceava, 6961 <1453> Mai 31 zile.

Arh. St. Buc., Codica Mitropoliei Moldovei ms. nr. 527 f. 67—68.

Rezumat rom. din 1850.

316

1453 (6961) Iunie 12, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, anume Sima Tunsul și Băloș Horgescul și Ștefan Tunsul și Ioan Horgescul ne-au slujit drept și credincios. De aceea noi, văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră <milă> ¹⁾ și le-am dat în țara noastră, un sat pe Bogdana, anume Horgești care le este ocină.

<Și la...> ¹⁾ deasemenea a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri luga de bună voia sa și le-a vândut lor din uricul său un sat pe Bogdana anume Tusești pentru 83 zloți. Toate aceste mai sus scrise ¹⁾ să le fie lor uric și cu tot venitul <lor> ¹⁾ la fel și copiilor lor, la fel și nepoților lor și strănepoților <lor> ¹⁾ și răstrenepoților lor și întregului lor <neam> neclintit niciodată, în -veci.

Iar hotarul acestor sate după vechiul hotar, pe unde din veac au folosit.

Iar la acesta este credința domnici noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Braevici vornic, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Petru pârcălab, credința panului Oană Pântece, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Costea Orăș, credința panului Costea Danovici, credința panului Sandro dela Hârlău, credința panului Tador Vascovici, credința panului Tador

¹⁾ loc șters și rupt în orig.

Moica, <credința panului> ¹⁾ Hodco Crețevici, credința panului Mica... ¹⁾,
credința panului Radul Pisc, credința panului....., credința.....
spătar,..... ¹⁾
și credința tuturor boierilor noștri moldoveni <mari și> ¹⁾ mici.

Iar după viața noastră <pe cine îl va alege dumnezeu ¹⁾> să fie domn al țării noastre, <din copiii noștri> sau din frații noștri <sau din neamul nostru sau pe oricine dumnezeu îl va alege să fie, acela> să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat, pentru drept credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Luca, la Suceava, în anul 6961 <1453> Iunie 12.

Acad. R.P.R., CNCIX/2.

Orig. slav. perg. foarte șters, pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1814 Iunie 18.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 54—55.

317

1453 (6961) Iunie 20, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat și cinstit și credincios nostru boier, pan Mihail logofăt, a slujit mai înainte sfântărașilor noștri înaintași drept și credincios, iar astăzi ne slujește și ni se arată prieten drept și credincios, ca un adevărat creștin. De aceea noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și-i dăm și —am dat satele în țara noastră, în Moldova: un sat pe Bistrița, anume Vânătorii noștri cari sânt mai jos de târgul de la Peatra lui Crăciun, pe care i-am dat noi înșine în schimb pentru satul lui, pentru Ciumalești, care sunt pe Siret, și deasemenea îi întărim satele și vislujenia lui și ocinele drepte pe care le are de la înaintașii noștri, pe Răut, anume Procopeni și cu moară și Izbiștea și cu prisăcile, cari au ascultat și ascultă de aceste sate și ascultă și mai jos pe Răut, la Fântâna Albă unde sunt satele și mai în sus de cetatea noastră, Hotin, un sat pe Nistru, anume Rașcouți, pe care le-a cumpărat cu averea lui dreaptă, și alt sat lângă Snea-tin, anume Gavrilouți și mai sus de Budilcea, anume jumătate din Șirouți, pe care i-a cumpărat de la Șendrică.

Și încă a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri pan Petru Hudici și fiul său, Iațco și ginerele său, pan Șandro și au vândut un sat care este pe

¹⁾ loc șters în orig.

Moldova, anume Verigenii, toate trei cătunele, credinciosului nostru boer, pan Mihail logofăt, de bună voia lor, pentru o sută și patruzeci de zloți. Și a plătit pan Mihail totul, înaintea noastră. Iar ei au dat, înaintea noastră privilegiul lor, pe care l-au avut dela înaintașii noștri pe acest sat, panului Mihail logofăt. De accia noi, văzând bunăvoia lor și noi deasemenea am dat panului Mihail acest sat, Verigeni, ca să-i fie de la noi uric, toate trei cătunele.

Și deasemenea îi întărim satele lui drepte pe care el și le-a cumăărat pe banii săi drepti de la pan Vană Pășco și de la soția lui, sora lui Raiciu, anume: Curtea de Jos a lui Neagoie, care este pe Siret, și alt sat mai sus de Curte, anume Părtanoși, și alte sate de cealaltă parte a Siretului, anume Pobruța și Berindești și Valea Seacă și Heciu, și alt sat lângă Cotnari, anume Giulești.

Toate aceste mai sus scrise să fie panului Mihail de la noi uric cu tot venitul. Iui și copiilor lui și fraților lui, pan Duma și pan Tador și nepoților lor și stră-nepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate să fie toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Manuil de la Holin, credința panului Stanciul, credința panului Baicean, credința panului Petru părcălab, credința panului Vană Julici, credința panului Coste Orăș, credința panului Bratul, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Coste Danovici, credința panului Tador Vascan, credința panului Danciul părcălab, credința panului Șandro de la Dorohoi, credința panului Albu spătar, credința panului Tador Moica, credința panului Hodco Crețeanu, credința panului Radul Pisc, credința panului Goan, credința panului Giurgiu Găurice, credința panului Petru al lui Iachim, credința panului Iurie Mihailașevici, credința panului Petru Ponici, credința panului Petru Scurtul, credința panului Cozma vistier, credința panului Ivan stolnic, credința panului Giurgiu comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși oricine va fi, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le scrie, pentru că i-am dat, pentru dreapta lui slujbă și prietenie statornică.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit poruncit slugii noastre, Tador al lui Prodan, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Scris în Suceava, în anul 6961 <1453> luna Iunie 20.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/65.

Fotocopie după orig. slav. perg, pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 56—60 și 61—63.

1453 (6961) Iulie 8, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu curată și luminată inimă și am făcut pentru pomenirea sfântărașilor părinților noștri și pentru sănătatea noastră și am dat această carte a noastră tuturor oamenilor mănăstirii dela Horodnic, unde este hramul cinstitei și de viață făcătoare, înălțarea crucii, și anume oamenilor din Balosinăuși și le-am întărit dania înaintașilor noștri, ca să aibă slobozenie în veci, de toate, să nu dea dare, nici posadă, nici podvoadă, nici iliș, nici la morile noastre să nu lucreze, nici la cetate, nici la straje să nu meargă nici gorștina de porci să nu dea, nici desertina din stupi, nici vin să nu care acești oameni, nici oricare altă dare și slujbă a noastră să nu aibă acești oameni în veci, nici la oaste să nu meargă nicio-dată.

Deasemenea în acest sat în Balosinești să nu aibă a umbla nici globnici, nici pripășari, nici osluhari și nici pererubși, nici un fel de dregător¹⁾, nici să nu judece pe acești oameni, nici gloabă să nu ia dela dâșii, nici tretina și nici nimic altveva, pentru nici o faptă, nici pentru mare, nici pentru mică. Toate aceste să le fie lor neclintit, întru nimic, în vecii vecilor.

Iar la acesta este credința domniei <mele>²⁾ a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar cine ar încerca să le clinească dania domniei mele, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de toți sfinții. Asemenea și dela noi va vedea asupra lui pedeapsă și urgie.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit jupanului Mihail logofăt, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș la Suceava, în anul 6961 <1453> luna Iulie 8 zile.

<Pe verso însemnare contemporană>: Mănăstirea dela Horodnic...²⁾.

Acad. R.P.R., LXXXV/43.

Orig. slav, perg. pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 64—65.

1453 (6961) Iulie 20, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoia noastră și cu inima

¹⁾ «ureadnic» în orig.

²⁾ loc șters în orig.

curată și luminală și am dat și am întărit mănăstirii noastre de la Neamț, unde este hramul înălțării domnului dumnezeu și a mântuitorului nostru, Iisus Hristos, Tătarii, anume: Pantea și Giurgiu și Ion, ca să fie mănăstirii noastre mai sus scrise uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braeviei vornic, credința panului Manoil de la Hotin, credința panului Stanciul, credința panului Ivan Băicean, credința panului Petru pârcaľab, credința panului Oană Pantece, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Coste Orăș, credința panului Coste Danovici, credința panului Tador Vascovici, credința panului Bratul, <credința panului>¹⁾ Tador Moicescul, credința panului Radul Pisc, credința panului Albul spălar, credința panului Petru postelnic, <credința panului>¹⁾ Goian ceașnic, credința panului Cozma visticier, credința panului Ivan stolnic, credința panului Giurgiu comis și credința <tuturor boierilor>¹⁾ noștri mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn, în țara noastră, în Moldova, acela să nu clinească dania noastră <ci>¹⁾ să întărească și să împuternicească.

Iar pentru mai mare tărie a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș, la Suceava, în anul 6961 <1453> luna Iulie 20 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms, 5234 f. 67—68.

320

1453 (6961) Septembrie 7.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Coste Vranici, a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri de hună voia sa și cu gândul său bun și a vândut satul său, dreapta sa moșlenire, anume Lujani, care sânt mai jos de Ripujinți, pe Prut și l-a vândut panului Vitolt, pentru patru sute de zloți țurcești, cu toate hotarele și cu tot dreptul neoprindu-și nimic lui și nici rudelor sale.

De aceia noi, văzând buna lui voe pentru aceasta și plata dreaptă, dăm și am dat credinciosului nostru boier, pan Vitolt, acest sat mai sus scris, anume Lujani, ca să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și stră-

¹⁾ loc rupt în orig.

nepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată în veci.

Iar holarul acestui sat mai sus scris, să fie cu toate hotarele vechi, pe unde din veac au folosit și din toate părțile.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici vornic, credința panului Stanciul, credința panului Coste pârcălab și a fratelui său, pan Petru, credința panului Baicean, credința panului Vană Julici, credința panului Albu spătar, credința panului Radul Pisc, credința panului Gocan, credința panului Danciul pârcălab, credința panului Coste Orăș, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Coste Danovici, credința panului Șandro spătar, credința panului Tador Vascan, credința panului Moica, credința panului Giurgiu Găurice, credința panului Petrică postelnic, credința panului Giurgică comis și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, din copii noștri sau din neamul nostru, sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le cintească întărirea și dania noastră.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, Mihail logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Luca, în anul 6961 <1455> Septembrie 7 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/66.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 69-70.

321

1453 (6961) Septembrie 30, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor asculta cetîndu-se, cui va fi aceasta de nevoie, că a binevoit domnia mea cu bună voință și am dat și am întărit și dela noi dania sfîntrăpoșailor noștri înaintași sfintei mănăstiri dela Moldavița, să aibă dela noi trei care mari scutite¹⁾ în toată țara domniei mele și prin târguri și prin sate și pe la toate bălțile și iczerile și la toate vămile și la toate ocnele de sare, ori unde vor încărcă în aceste trei care sau pește sau sare sau miere sau alte târguieli, ce este hrana sfintei mănăstiri și sfintei biserici. . . .¹⁾ peste tot în toate locurile să treacă cu aceste trei care, slobod și cu bună voie și fără piedică și pela toate vadurile iar vama din aceasta, pentru toate, să nu plătească nicăieri în toată țara domniei mele sau de va fi vama vîndută sau va fi nevîndută. Iar când

¹⁾ « larean » în text.:

²⁾ loc alb în text.

vor aduce miere din prisucile lor, acestea să nu plătească vamă nici la Iaș, nici aiurea, nici o brodină ¹⁾ să nu plătească la nici un vad. Acestea toate mai sus scrise să fie sfintei mănăstiri și sfintei biserici dela noi uric, neclintit niciodată, în veci.

Iar cine s'ar incumeta, dintre boierii noștri sau din vameșii noștri sau [sau] oricare dregător ²⁾ al nostru să treacă peste această danie și întărire a noastră, să oprească și să ia din aceste trei care ale bisericii, chiar preț de o jumătate de gros, acela ne este nouă potrivnic și călcător al cărții noastre și noi înșine pe unul adevărat ca acela îl vom pedepsi fără milă.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului, a domniei mele Alexandru voevod și credința tuturilor boierilor domniei mele, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihul să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Petru la Suceava în anul 6961 <1453> Septembrie 30.

După Codrul Cosminului VIII, 1934, p. 460—462.

Text slav și traducere.

322

1453 (6961) Octombrie 22.

Uric sârbăscu de la Alexandru vodă, din vâlet 6961 <1453> Octombrie 22, scriind că au miluit pre adevărat sluga Ivan Arbure, cu un sat anume Leucușeni pe Bârlăzel, unde i-au fost casa lui, și piste Bârlăzel poian<ă>.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenesti înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 499.

323

1454 (6962) Ianuarie 1, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu inimă curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântărilor noștri și am dat mănăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări, din braniștea noastră dela Bohotin și anume dela drumul care merge către Nuoreș, Covasna cu toate obârșiile ei, iar prisaca să fie din părțile Coziei, către dealul mare și să-și așeze oameni, cât vor putea să așeze la acea prisacă.

De aceia nici un brănișter, oricine va ține dela noi Bohotinul, să nu aibă nici un amestec cu această prisacă și cu acești oameni. Și nici desetină să nu ia dela ei, ci tot acest venit să fie al mănăstirii noastre. Toate aceste mai sus.

¹⁾ «vamă la vaduri».

²⁾ «urednic».

scrise să fie mănăstirii noastre dela Neamț uric și cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecei.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod, și credința boierilor noștri: credința panului Braevici vornic, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Stanciul, credința panului Petru părcălab, credința panului Bratul, credința panului Vană Julici, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Baiceanul, credința panului Costea Orăș, credința panului Costea Danovici ceașnic, credința panului Șandru dela Dorohoi, credința panului Tador Vasean, credința panului Tador Moica, credința panului Mic Craliu, credința panului Crețevici credința panului Radul Pisc, credința panului Alb spătar, credința panului Petrică postelnic, credința panului Cozma vistier credința panului Ivan stolnic, credința panului Ciurgiu comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, pe ori cine il va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră, în Moldova, acela să nu clinească dania noastră mănăstirii noastre, ci să le întărească și să le imputernicească.

Iar cine ar vrea să clinească sau să calce această danie a noastră, acela să fie blestemat de dumnezeu și de preacurata lui maică și de 318 părinți purtători de dumnezeu dela Nicheia și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie <și celor> ¹⁾ care au strigat împotriva domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru, jupan Mihail logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul diac, la Suceava, în anul 6962 <1454> luna Ianuarie 1, în ziua sfântului Vasile.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Orig. slav., perg., pecete pierdută.

¹⁾ Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 71—73.

324

1454 (6962) August 25, Băiceni.

† Din mila lui dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acești adevărați călugări ai noștri dela Moldavița au adus înaintea noastră privilegiile de întărire ale înaintașilor noștri, pe cari le-au dat părinții noștri, pentru sufletul lor, mănăstirii mai sus scrise, hramului sfintei blagoveștenii, Țigăanii, anume: Băra și Badiu și Coman și cu copiii lor și Caraman, fratele lui Berea, și cu copiii lui.

¹⁾ omis în orig.

Și asemenea am dat slobozie satului mănăstirii să nu aibă treabă în acest sat nici globnic, nici ilișari și nici podvoadă să nu dea din acest sat și nici dare și posadă și nici la morile noastre să nu lucreze și nici cu altceva nimic să nu aibă a ne sluji și nici să nu ne dea niciodată, ci tot venitul din acest sat să meargă la mănăstirea mai sus scrisă și urmărirea răufăcătorilor din hotarul său să nu plătească acest sat și nici la cetate să nu lucreze oamenii din Săsciori și nici altceva nimic.

Iar la această întărire mai sus scrisă a daniei înaintașilor noștri, este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Vană Pântece, credința panului Duma părcălab, credința panului Coste Orăș, credința panului Petru fost logofăt, credința panului Duma Micaci spătar, credința panului Lazea Pitic, credința panului Ioan vistier, credința panului Toma Căndevici, credința panului Ioan vistier, credința panului Toma Căndevici, credința panului Hodco Crețevici, credința panului Ignat Popescul, credința panului Micul postelnic, credința panului Ion Buorean, credința panului Fedor posadnic, credința panului Sin stolnic, credința panului Dragoș ceașnic, credința panului Petru Ezereanu comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru boier, pan Cozma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Giurgiu Ioilovici, în Băiceni, în anul 6962 <1454> August 25.

Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 78.

Copie slavă după orig. slav, perg., pecete mică atârnată.

325

1454 (6962) August 25, Cotnari.

† Din mila lui Dumnezeu, <noi> Petru voevod, domn al țării Moldovei. Face cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acești adevărați călugări ai noștri dela Moldovița au adus înaintea noastră privilegiul înaintașilor noștri. Pentru aceia noi, văzând privilegiile lor le-am și întărit dania părinților noștri și am dat cartea noastră mănăstirii noastre, care este pe Moldovița, hramului sfintei blagoveștenii ca să umble trei care ale lor la pește sau la Dunăre sau la Nistru ori la oricare bălți, să umble cu bună voce și fără oprire și să nu plătească vamă nicăeri, și la vămile vândute și la cele nevândute, nici în Târgul Frumos, nici în târgul Iașilor și nici la Lopușna, nici la Vadul Călugărilor, nici la Vaslui, nici la vadul Țoțorei și nici la Mogoșești, nici la târgul Romanului.

Și deasemenea să nu dea aceste trei care vamă, când vor merge după sare și deasemenea să nu dea vamă carele lor, când vor căra miere dela Bohotin.

Pentru aceasta nici unul din dregătorii ¹⁾ noștri să nu cuteze să încerce să ia vamă dela aceste care mai sus scrise, sub pedeapsa noastră mare.

Și deasemenea cu Tătarii lor, cari sunt la Baia, Sașii dela Baia să nu aibă nici o treabă, nici vornicii și nici ilișarii și nici unu! din dregătorii ¹⁾ noștri și să fie volnici acești Tătari să vândă și să cumpere și să nu-i judece nimeni, decât domnia mea și călugării.

Și la aceste toate mai sus scrise, credința domniei mele, Petru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Oană Pântece, credința panului Duma părcălab, credința panului Coste Orăș, credința panului Petru logofăt, credința panului Duma, spătar Micaci, credința panului Lazea Pitic, credința panului Ion vistier, credința panului Toma Căndevici, credința panului Hodco Crețevici, credința panului Ignat Popescul, credința panului Micul postelnic, credința panului Ion Buorean, credința panului Fedor posadnic, credința panului Sin stolnic, credința panului Dragoș ceașnic, credința panului Petru Ezereanu comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Cozma logofătul, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ivașco diac, în Colnari, în anul 6962 <1454> August 25.

Muzeul Reg. Suceava nr. 1700.

Orig. slav, perg., pecete.

O copie slavă Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 74—76.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași 111/191.

326

1454 (6962) Octombrie 2, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună și curată și luminată inimă și am dat această carte mănăstirii noastre, unde este hramul preacuratei născătoare de Dumnezeu dela Humor, pentru sănătatea noastră și pentru sufletul sfântărașilor părinților noștri. Pentru aceasta, oricând va trimite această mănăstire două care după pește, la Dunăre sau la iezero sau la bălți sau la Nistru sau ori unde le va trimite, aceste care să nu dea nicăeri, în țara noastră, la vaduri și la vămile de trecere ²⁾.

Și unde vor încărca pește în aceste care sau vor fi vămi vândute sau nevândute, iar vamă să nu dea nicăeri în țara noastră, ci să umble în bună voe, fără nici o oprire și mergând acolo și întorcându-se.

¹⁾ «ureadnici», așa în orig.

²⁾ „perevoz”, așa în orig.

Pentru aceasta, nici un vameș din țara noastră să nu cuteze să încerce să ia vamă dela aceste două care mai sus scrise. Iar care vameș sau dregător ¹⁾ al nostru ar încerca să ia vamă și să clinească dania și înscrisul nostru, apoi unul ca acela va vedea dela noi mare pedeapsă și urgie a domniei mele.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Petru voevod și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

A scris Gheorghe Sârbul și cântăreț, la Suceava, în anul 6962 <1454> Octomvrie 10.

<Pe verso însemnare din sec. XVIII:> Dela Petru vodă pentru 2 cară cu pești dela bălți să nu de vama și brodină leat 6962 <1454>.

Acad. R.P.R., LXXXV/44.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 83.

Cu o trad. gerim. Ibid. f. 84—85.

327

1454 (6962) Octombrie 6.

Petru voevod Moldovii întărește stăpânirea mănăstirii Moldovița și scuti-rea de dare pentru casa din Suceava, pe care a dat-o danie mănăstirei, armeanul Ion. Să nu dea domniei nici un fel de dări sau robote, ci toate veniturile și robotele să fie ale mănăstirei.

6962 <1454> Octomvrie 6.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 515.

328

1454 (6962) Octombrie 8.

Urică scrisă pe sîrbia dela Petru voevod, dată sfintei mănăstirii Homorului, ca cându vor trimite călugării 2 cară, se aducă pește dela Galați ²⁾ și de la iazere, de la bălți sau ori de undă ar fi, pre acele 2 cară cu pește să nu plătiască vama, în toată țara, nici la vaduri, nici brudina și măcaru de ar și vindă acel pește pre la tîrguri, ci nici atunci să nu plătiască nicăieri nici o vamă.

Din anii 6962 <1454> Octombrie 8.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 515—516.

¹⁾ «ureadnic», așa în orig.

²⁾ Vezi observațiunile dela documentul în rezumat, din 23 Septembrie 1455, vabile și aci.

1454 (6962) Decembrie 8, Neamț.

† Din mila lui dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu buna voia noastră și inima curată și luminată și am dat această carte a noastră mănăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări a domnului și am dat pentru ca oricâte sate ascultă de mănăstirea noastră, anume unde este Samoil vătăman pe Bistrița și Dvorenști și Timișești și Cârsliești și Bîloșești și Manești și pe <Topo>-¹⁾ lița, unde a fost Barbă Geamără și Bașoteni și Fântărele și Dragomircești și Trestiana²⁾ și Telbecinți, pe Siret, să fie satele mai sus scrise mănăstirii <noastre>²⁾ slobode de toate, să nu dea acești oameni din aceste sate nici dare, nici posadă, nici iliș, nici podvodă, nici desetină de stupi și nici din porci, nici la jold să nu umble, nici la cetate să nu lucreze, nici la mori <și> la iazuri să nu lucreze, nici să nu ne dea vre-o altă dare și slujbă oarecare a noastră și nici să nu ne slujească nouă. Și deasemenea în aceste sate să nu aibă a umbla nici gloabnici, nici pripășari, nici ilișari și nici pererubți și nici nimeni altul din dregătorii noștri, nici județi și nimeni altul să nu-i judece, nici să nu ia gloabă de la dânsii, nici tretină și nici pentru dușegubină, nici pentru faptă mare, nici pentru mică.

Iar când cuiva i s'ar părea vre-o strâmbătate, din partea acestor oameni din aceste sate, să-i învinuiască înaintea cgmeneului de la Neamț și înaintea dregătorilor mănăstirii și pe alt județ să nu aibă. Deasemenea nici județii, nici osluharii să nu umble în aceste sate, nici să nu ia gloabă când se va face vre-o moarte, ci înșiși călugării să ia gloaba.

Iar care din dregătorii noștri ar încerca și ar clinti aceste mai sus scrise, pentru orice, acela ne este protivnic nouă și cărții noastre.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Petru voevos și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar pentru aceasta, am dat această carte sub pecetea noastră.

Scris la Neamț, în anul 6962 <1454> Decembrie 8.

<Pe verso însemnare din sec. XV:> Pentru toate satele.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXI/6.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234, f. 87—88.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

1455 (6963) Februarie 8, Iași.

† Din mila lui dumnezeu, noi Alexandru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

¹⁾ loc rupt în orig.

vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu curată și luminată inimă și din toată buna voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim biserica mănăstirii de la Neamț și am dat mănăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări, pământul nostru, care este lângă Neamț care este pe Topolița, pe care acel pământ au voit să vândă târgoveții dela Neamț lui Stețco unde a hotărnicit Coste Țolici cu megiașii.

Toate aceste mai sus scrise, acest pământ, să fie al mănăstirii noastre dela Neamț uric și cu tot venitul neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul să fie din toate părțile, pe unde a hotărnicit Coste Țolici.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința boerilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Stanciul, credința panului Petru părcălab, credința panului Vană Julici, credința panului Danciul părcălab, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Fedor vornic, credința panului Albu spătar, credința panului Petrică postelnic și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Și iarăși dacă se vor pâri târgoveții dela Neamț sau vor pomeni pentru acest hotar, oricare om târgoveț, acela să plătească zăvească o sută de ruble de argint.

Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru pan Sandro lăgofăl, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobru, în Iași, în anul 6963 <1455> luna Februarie 8.

<Pe verso însemnare contemporană:> «Pământul dela Topolița și locul lui Țolici».

Acad. R.P.R., XXX/87.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 91 și 92.

331

1455 (6963) Mai 12.

1455 <6963> Mai 12. Alexandru voevod, hărăzește mănăstirii Neamțului o moară și o bucată de pământ peste Topolița, mai jos de Neamțul.

După M. Costăchescu, Doc. înainte de Ștefan cel Mare, vol. II, p. 528.

332

1455 (6963) Iunie 6, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu inimă curată și luminată și din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui dum-

nezeu, ca să întărim biserica noastră, mănăstirea noastră dela Bistrița, unde este hramul uspenia sfintei născătoare de dumnezeu, anume cu Bolna și cu toate ezerele și gârlele și ezureanele și dela Cheșenăul Roșu până la dealul Zagornei și în sus pe Nistru și în jos, și toate prisăcile câte sânt în acest hotar, în hotarul lor și două vaduri și cu vama și pe uscat și pe apă.

Și deasemenea, nimeni să nu îndrăznească să facă năvoade în hotarul lor, la Nistru sau în ezere sau < să facă > zăgazuri¹⁾ și nici să nu prindă pește în hotarul lor.

Deasemenea, nimeni din boerii noștri, sau dintre desetnici să nu cuteze să ia desetina dela stupi și nici pe prisăcari să nu-i turbure cu nimic, ci tot acest venit să fie al mănăstirii noastre.

Toate aceste mai sus scrise să fie mănăstirii noastre uric și cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar cine ar vrea să clinească această danie și înscris al nostru sau le va lua lor vamă sau orice, cine ar vrea să clinească sau să calce în ori ce, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus Hristos și de preacurata lui maică și de 318 părinți purtători de dumnezeu dela Nicheia și de toți sfinții și să fie asemenea lui Iuda, blestematului Arie și celor care au strigat împotriva domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor. Și fără de aceasta, acela va fi sub marea noastră pedeapsă și urgie a domniei mele.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Petru vnevod și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar pentru mai mare pulere, am poruncit credinciosului nostru pan Petru logofăt, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul, la Suceava, în anul 6963 <1455> Iunie 6.

Arh. St. Buc., M-reu Galata, X1/4.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234, f. 99—101.

Cu o trad. rom. din 1912.

333

1455 (6963) Iunie 7.

Noi, cu mila lui d<u>mnăzău, Petru v<oe>v<od>, domn țării Moldovii.

Facem știre cu această carte a]l] noastră, tuturor cine pre dânsa va citi, sau citindu-se va auzi, pentru această adevărată slugă a noastră și credinciosul boeriu, Gavril spathariu, au slujit noaă cu dreaptă credință.

Pentru accia, văzându-i a]i] lui dreaptă și credincioasă slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită a noastră milă, i-am dat și i-am întărit lui satul anume

¹⁾ În orig.: platu = zăgaz de nuiele în apă pentru oprirea peștelui.

Steţcanii, a fimeii lui ocină, Sârbii ¹⁾ pe Seret şi Mirceştii şi jumătate den Blăgeşti ²⁾, pe Topolişă, ce le-au cunpărat dela Baico drept 50 de zloji ³⁾.

Accelea toate mai sus scrisă ca să-i fie lui de noi uric cu tot venitul, lui şi ficiorilor lui şi fraţilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui, prestrenepoţilor lui şi tot neamul lui celui mai de aproape nestrămutat niciodinioară, în veci.

Iară hotarul acelor sate să-i fie pe unde din veac au înblat.

Şi spre accia iaste credinţa domnii mele celui mai sus scris, Petru ⁴⁾ şi credinţa mitropolitului nostru chir Theoctist şi credinţa arhimandritului chir Evstatie bistriceanul şi credinţa boerilor noştri: credinţa boerului Bratului celui mare, credinţa boeriului Manoil ⁴⁾ dela Hotin, credinţa boeriului Luca uşer, credinţa boeriului Lazar şi a fratelui lui, Stanciul ⁵⁾, credinţa boeriului Baiceanul, credinţa boeriului Petru părcălab, credinţa boeriului Sendrică ⁶⁾ dela Dorohoi, credinţa boeriului Danciul părcălab (de aicea nu s'au mai putut tălmăci, fiind slovile ştersă den parte, câteva nume ⁷⁾ şi credinţa a tuturor boerilor noştri a Moldovii, a mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pre cine dău-mnăzău il va alege domnu în pământu nostru, din fii noştri sau den neamul nostru să nu strice dania ci i-am dat-o lui, ci să o înputernicezi şi să o întărească pentrucă ⁸⁾ i-am dat-o pentru a[i] lui dreptată şi credincioasă slujbă.

Iară pentru mai mare întărire a celor mai sus scrisă ⁹⁾, am poruncit credinciosului nostru boeriu Petrei logofătului să scrie şi pecetea noastră să o spânzure către această carte a noastră.

Au scris Dobrul ¹⁰⁾, în Suceava, la let 6963 <1455> Iunie 7.

Arh. St. Buc., M-rea Neamţ, XXVIII/1.

Trad. rom. dela începutul sec. XIX.

334

1455 (6963) Iulie 2, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Petru voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscul cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau

¹⁾ • Sârbii • în text.

²⁾ • Blăgeşti • în text.

³⁾ • Galbini • în text.

⁴⁾ • Manole din • în text.

⁵⁾ • Stan • în text.

⁶⁾ urmează şters: credinţa boeriului Şandrica den Dorohoi.

⁷⁾ cuvintele între paranteze sunt scrise de tălmăci.

⁸⁾ • ce • în text.

⁹⁾ • a celui mai sus scrisă • în text.

¹⁰⁾ • Zobrul • în text.

a vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios și cinstit boer al nostru, pan Mihail logofăt a slujit mai înainte sfântrăpoșajilor părinților noștri drept și credincios, iar astăzi ne slujește nouă drept și credincios. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit dreptcredincioasa lui vislujenie, satele anume: Curtea lui pe Siret, care a fost a lui Neagoe și Părtănoșii și la gura Pobratei, unde este jude Cârstea și Danciul, amândouă judeciile și Heciul și Pârăul Sec pe care și l-a cumpărat dela verii lui Neagoe și pe Răut, Procopeni cu moara și Izbișcea, unde sunt Danilo și Budul și prisaca lui pe Nistru, anume a lui Bileac, cu gârla și ozerul și cu tot venitul lui și la graniță, sub Sneatin, Gavriloși și mai jos de acesta Ivancouși și Pogoriloși, pe care le-a cumpărat dela Manea globnicul și dela copiii lui, pe Nistru, anume Rașcouși pe care i-a cumpărat dela Mândrea Jumătate. Toate aceste mai sus scrise să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în vecei.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Petru vovod și credința mitropolitului nostru, chir Teoctist și credința arhimandritului nostru chiar Eustatic dela Bistrița, și credința boerilor noștri: credința panului Bratul cel mare, credința panului Manoil dela Hotin, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Hodco vornic, credința panului Baiceanul, credința panului Petru părcălab, credința panului Șendrică dela Dorohoiu, credința panului Danciul părcălab, credința panului <Duna> ¹⁾ părcălab, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Dragoslav, credința panului Duma Micaci, credința panului Radul spătar, credința panului Gocan, credința panului Albu, credința panului Sin, credința panului Stefco Damacusevici, credința panului Micul postelnic, credința panului Ion vistier, credința panului Dragoș ceașnic, credința panului Mihul stolnic, credința panului Petru comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn, în țara noastră, în Moldova, acela să nu-i clintească dania <noastră> ¹⁾ ci să-i întărească și să-i inpuțernicească, pentru că i-am dat, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

¹⁾ loc șters și ilizibil în fotocopie.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Petru logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul, la Suceava, în anul 6963 <1455> luna Iulie 2 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/69.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 102-104.

335

1455 (6963) August 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat și credincios boier al nostru, pan Petru comis ne-a slujit drept și credincios. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova, satul pe Tutova, anume Grădești, unde este casa lui și mai jos, Făuroanca și Stănigești și Hălmăgești, sub Cetățea, pe care l-a cumpărat dela Mihul logofăt, pentru 80 zloți și Glodeni, pe care l-a cumpărat dela Mihul Tudosi, pentru 55 zloți și Borcești pe care l-a cumpărat dela fiii lui Negrilă pentru 60 zloți și la obârșia Studenței, Dragosini și prisaca lui dela Gițea.

Acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la acesta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Petru voevod și credința mitropolitului nostru, chir Teoctist, și credința arhimandritului nostru, chir Evstatie și credința boerilor noștri: credința panului Bratul, credința panului Manoil, credința panului Hoteo vornic, credința panului Mihail logofăt, credința panului Stanciul, credința panului Petru pârcălab, credința panului Oană Pantece, credința panului Ivan Balcean, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Danciul, credința panului Duma pârcălab, credința panului Dragoslav, credința panului Sin, credința panului Duma Micaci, credința panului Radul spătar, credința panului Micul postelnic, credința panului Ion vistier, credința panului Dragoș ceașnic, credința panului Mihul stolnic și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu, acela să nu-î clintească dania noastră, ci să-î întărească și să-î înputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare înlărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Petru logofăt, să scrie și să atârne peceta noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș, la Suceava, în anul 6963 <1455> luna August 15, în ziua uspeniei sfintei născătoare de dumnezeu.

<Pe verso însemnare contemporună de diac:> Comisul Pătru.

Acad. R.P.R., CLXXXII/19.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzulă.

Cu o trad. rom. din 1837.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 105—106.

336

1455 (6963) August 20, Suceava

† Din mila lui dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Trifu Borzeseul ne-a slujit drept și credincios. De accia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit satele anume Bețești, unde este casa lui, în Câmpul lui Dragoș unde este moara pe care l-a răscumpărat Bețea, pentru o sută de zloți și Ștefănești pe care l-a schimbat cu Bețea și a dat pentru Ștefănești părțile femeii sale, din Marișești, și Bolcești și jumătate din Marișești, părțile lui Șteful și ale lui Petru și Ceretiani, lângă acest sat. Toate aceste mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților și nepoților și stră-nepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine va fi cel mai de aproape neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Petru voevod și credința mitropolitului nostru chir Teoctist și credința boerilor noștri: credința panului Bratul, credința panului Manoil, credința panului Hodeo vornic, credința panului Mihail logofăt, credința panului Stanciul, credința panului Vană Julici, credința <panului Cozma>¹⁾ Șandrovicei, credința panului Baiceanul, credința panului Petru părcălab, credința panului Șendrica, credința panului <Stan>¹⁾ciul părcălab, credința panului.....¹⁾ <credința panului>¹⁾ Duma Micaci, credința panului Radul spătar, credința panului Sin, credința panului Ion vistier, credința panului Micul postelnic, credința panului Dragoș ceașnic, credința panului Mihul stolnic, credința panului Petru comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

¹⁾ loc rupt în text.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră, în Moldova, acela să nu clinească dania noastră, că să-i întărească și să-i înputernicească, pentru că i-am dat, pentru dreapta lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Petru logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul, la Suceava, în anul 6963 <1455> luna August 20 zile.

Arh. St. Buc., Fotografii XI/1.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 107—108.

337

1455 (6963) August 23, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Tador Limbădulce ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit ocina lui, satele, anume: unde este curtea lui, Branșteri, și Julești și Schei și Bărboși și Beșicureni și Frătești, pe Pârâul Negru, și Mastecârul, și pe Neamț, Grașii și Moșești și Lisețul și Iubanești. Acestea toate mai sus scrise să-i fie lui uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine va fi cel mai de aproape, neclinlit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Petru voevod și credința mitropolitului nostru chir Teoctist și credința boerilor noștri: credința panului Bratul, credința panului Manoilo, credința panului Hodco vornic, credința panului Mihail logofăt, credința panului Stanciul, credința panului Oană Julici, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Baiceanul, credința panului Petru pârcălab, credința panului Șendrică, credința panului Danciul pârcălab, credința panului Dragoslav, credința panului Micaci, credința panului Radul spătar, credința panului Sin, credința panului Ion vistier, credința panului Micul postelnic, credința panului Dragoș ceășnic, credința panului Mihul stolnic, credința panului Petru comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră, în Mol-

dova, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească pentrucă i-am dat pentru dreapta lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Petru logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul, la Suceava, în anul 6963 <1455> luna August 23 zile.

Acad. R.P.R., LXXVI/123.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzulă.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 109—110.

338

1455 (6963) August 29, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Faceam cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Dumă Micăci, ne-a slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat lui, în Branîștea noastră, la Bohotin, un loc de pustie, anume pârâul Coziia, lângă prisaca mânăslirei, ca să-și întemeieze sat, la Capul Piscului.

Accasta să-i fie lui dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine fi va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei pustii să-l aibă din toate părțile, cât va putea să folosească destul un sat și cu aratul și cu fânețele.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Petru voevod și credința mitropolitului nostru, chir Teoctist și credința boerilor noștri: credința panului Bratul, credința panului Manoil, credința panului Hodco vornic, credința panului Mihail logofăt, credința panului Stanciul, credința panului Oană Julici, credința pannului Petru pârălab, credința panului Baiceanul, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Danciul, credința panului Dragoslav, credința panului Sin dela Hotin, credința panului Radul spătar, credința panului Ion pârălab, credința panului Micul postelnic, credința panului Dragoș ceașnic, credința panului Mihul stolnic, credința panului Petru comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească și să le imputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Petru logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș, la Suceava, în anul 6963 <1455> luna August 29

<Pe verso însemnare din sec. XVI>: Satul Cozia în branște pe Bohotin.

Acad. R.P.R., Peceti, nr. 158.

Orig. slav., perg., pecete atârnată.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 523-1 f. 111—113.

339

1455 (6963) Decembrie 12, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea hoerilor noștri Gostilo și a pârât pe călugării dela Neamț, pentru un sat, numit Baloșești, pe Neamț. Deci s'au pârât cât s'au pârât cu privilegiile lor, dar pan Gostilo n'a putut să dobândească acest sat dela călugări, ci a pierdut din toată legea, iar călugării au dobândit acest sat cu toată legea și cu privilegiile lor.

Deci, noi văzând aceasta deasemenea și noi, am dat și am întărit acest sat mai înainte zis, Baloșești, pe Neamț, să fie mănăstirii noastre dela Neamț uric lor și cu tot venitul, neclintit niciodată, în veac.

Pentru aceasta, ori când vor pomeni sau vor pârî Gostilo sau copiii săi sau ori cine din neamul lui, pentru acest sat, acela să plătească zavează o sulă de ruble de argint, cine va pomeni de Baloșești împotriva călugărilor, oricând, în orice zile și ceasuri.

Iar la aceasta a fost martori însumi domnia mea, mai sus scrisul Petru voevod și mitropolitul nostru, chir Teoctist și pan Bratul, pan Manoilo, pan Hodco vornic, pan Stanciul, pan Mihail logofăt, pan Oană Julici, pan Cozma Șandrovici, pan Ivan Baicean, pan Petru pârăcâlab, pan Albul, pan Bratul, pan Coste Orăș, pan Micul postelnic, pan Ilea vistier, pan Mihul stolnic, pan Lazor, pan Dragoslav, pan Duma Micaci, pan Petru comis și alții, toți hoerii noștri mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Petru logofăt, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul, la Suceava, în anul 6963 <1455> Decembrie 12 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Orig. slav., perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234, f. 117—118.

Cu o trad. rom. din sec. XIX.

1455 (6963) Decembrie 20, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea, cu bună voia noastră și cu inimă curată și luminată și din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim Biserica noastră dela Neamț și am dat și am întărit mănăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări, satul anume Baloșești, pe Neamț, să fie mănăstirii noastre uric și cu tot venitul, ei, neclintit niciodată, în veac.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Petru voevod și credința mitropolitului nostru, chir Teoclist, și credința boerilor noștri: credința panului Bratul, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Hodeo vornic, credința panului Vană Julici, credința panului Mihail logofăt, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Baiceanul, credința panului Petru părcălab, credința panului Danciul, credința panului Dragoslav, credința panului Micaci, credința panului Radul spătar, credința panului Micul postelnic, credința panului Ile vistier, credința panului Dragoș ceașnic, credința panului Mihul stolnic, credința panului Petru comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră, în Moldova, acela să nu-i clinească dania noastră, ei să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat, pentru sfânta înălțare. Iar cine ar vrea să clinească aceasta și această danie a noastră mănăstirii noastre dela Neamț, acela să fie blestemat de Dumnezeu și de preacurata lui maică și de cei 318 părinți purtători de Dumnezeu cei de la Nicheia și de toți sfinții și să fie asemenea lui Iuda, blestematului Arie (și celor⁸⁾) cari au strigat împotriva domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru, Iisus Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Petru logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul la Suceava, în anul 6963 <1455> luna Decembrie 20 zile.
<Pe verso însemnare>: călugării dela sfânta înălțare.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Orig. slav., perg., pecete pierdută.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234, f. 119—120.

Cu o trad. din sec. XIX.

⁸⁾ omis în orig.

1456 (6964) Ianuarie 20, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am dat această carte sfintei noastre mănăstiri și rugătorilor noștri dela Homor <hramul>¹⁾ uspenia preasfintei născătoare de Dumnezeu, pentru cele ce sunt satele lor, anume Pârtești și seliștea lui Dieniș. Acești oameni, oricâți sunt în acele sate, să aibă dela noi slobozenie de toate dările și muncile noastre, să nu plătească dare, nici posadă, nici podvodă, nici ilis să nu ne dea niciodată, nici la jold să nu umble, nici la cetate să nu luereze, nici la mori și nici o slujbă sau o muncă de a noastră să nu ne luereze, nici să ne plătească, ci numai să slujească și să muncească acestei sante mănăstiri mai sus scrise. Deasemenea și venitul tot cât este dela acele sate, acela tot să fie al mănăstirii.

Și deasemeni sudeții dela Suceava sau vornicii sau oricare dintre urednicii sau pripășari sau osluhari să nu îndrăznească să turbure pe acești oameni, nici pentru nimic să-i judece și nici să-i prade, nici gloabă și nici tretină să nu ia dela ei, fie că s'ar întâmpla furt sau dușegubină sau răpire de fecioară și acestea toate să fie ale mănăstirii ca și toate gloabele și venitul tot. Și călugării să judece pe acești oameni ai lor sau noi înșine. Și deasemenea cât este hotarul acelor sate, pe apă sau în pădure, ei să fie volnici să-l apere. Iar cine s'ar afla că prinde pește sau taie pădurea în hotarul lor, fără voia lor, pentru aceasta <să dea> gloaba, 12 grivne. De asemenea oricât pripas va fi în acele sate iarăși să fie al mănăstirii.

Iar cine ar voi să facă peste această carte, chiar și puțin, acela ne va plăti nouă 10 ruble de argint și să fie neiertat de bunul Dumnezeu, pentru că noi am miluit cu aceasta, această mănăstire, pentru sănătatea noastră și pentru pomenirea părinților noștri. Acestea toate mai sus scrise să fie mănăstirii noastre în veci. Iar la aceasta este credința noastră și credința mitropolitului nostru și a tuturor boerilor noștri.

Iar pentru mai mare împuternicire a acestor mai sus scrise, am poruncit să se scrie și să se atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Gheorghe Sârbul, la Suceava, în anul 6964 <1456>, Ianuarie în a 20 zi.

Acad. R.P.R., Fotografii XXVIII/2.

Fotocopie după orig. slav., perg., pecete atârnată.

1456 (6964) Februarie 18, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi

¹⁾ omis în text.

citindu-se, că acest ad-vărat rugător al nostru, protopop Ioil și fiul său, pan Giurgiu gramatic, ne-au slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit, în țara noastră, în Moldova, ocina lor dreaptă și vislujenia dela noi, satele, anume: Onești pe Cărligătura, pe amândouă părțile pârâului și prisaca pe care a făcut-o Giurgiu Negru și mănăstirea lor și locul de prisacă în acelaș hotar și mai sus Vorovești și poiana la Ștefan Roșul, pe care a făcut-o Ștefan de bună voia lui pe pârâu, și mai jos acelaș pârâu, în lazul lui Simion, un loc de moară și prisaca lor în dreptul Podobitului, în pădure și Arpăsești lui Arpaș și peste Bahluiu la Gloduri dela mcvila mare și la fântâna lui Berbeniță un loc de pustie să-și întemeieze sat și fânaț și pe Șacovăț un loc de moară, unde vor putea să-și facă și pe Stavnic asemenea, și la Nistru, Cunicca, amândouă cătunele și Cobălia și Armeni, lângă Suceava și seliștea lui Scandal lângă Roșiori și Toderesti.

Toate acestea mai sus scrise să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lui Giurgiu și nepoșilor lor și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veac.

Iar hotarul acestor sate și seliști să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit. Iar al acestor pustii cât vor putea folosi destul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Petru voevod și credința mitropolitului nostru, chir Teoctist și credința boierilor noștri: credința panului Bratul, credința panului Manoil, credința panului Hotco vornic, credința panului Stanciul, credința panului Mihail logcăt, credința panului Oană Julici, credința panului Ivan Baicean, credința panului Petru pârcălab, credința panului Cozma Șandrovici, credința panului Danciul, credința panului Sin dela Hotin, credința panului Dragoslav, credința panului Duma Micaci, credința panului Radul spătar, credința panului Micul postelnic, credința panului Ile vistier, credința panului Dragoș ceașnic, credința panului Mihul stolnic, credința panului Petru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră, în Moldova, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să-i întărească și să-i impu-ternicească pentru că i-am dat pentru dreapta și pentru credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Petru logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș, la Suceava, în anul 6964 <1456> luna Februarie 18 zile.
<Pe verso însemnare din sec. XVI:> Aici satul Onești dela Cărligătura

Acad. R.P.R., Peceți nr. 179.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cople slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 128—129.

1456 (6964) Martie 1, Neamț.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi -o, cui îi va fi această de trebuință, că am dat și am întărit dania părintelui nostru sfânt răposatul Alexandru voevod, ca să nu cuteze să se amestece nimeni din dregătorii noștri și din boierii noștri la iezorul Zagorna, pentru că este dat de înaintașii noștri mănăstirii dela Neamț. Da asemenea am dat și am întărit cu tot venitul.

Iar hotarul ei < să fie > în jos pe Nistru, dela Chișa în jos, până la gura Zagornei și cu toate gârlele câte cad în Zagorna și Gârla Voevodului și cu prisaca lui Ivanco și prisaca Zagornei și trei vaduri la Nistru, Havaronea și Corabeca și la gura Zagornei și toate zăgazurile de nuiete care să fac în acest hotar. Și în dumbrăvile lor, să nu umble nimeni fără voia lor, nici în bălți și nimeni întru nimic să nu cuteze să se amestece.

Și deasemenea, în acest hotar, desetina dela stupii ori a cui ar fi, să ia desetina dregătorii mănăstirii. Și deasemenea și vama dela cei ce vor prinde pește în hotarul Zagornei.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Scris la Neamț, în anul 6964 <1456> Martie 1.

Acad. R.P.R., ms. 4606, f. 18.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută

Cu o trad. rom. din 1812 ibid. f. 19 și o trad. din 1835 f. 21—21 v.

1456 (6964) < Martie — Mai > Vaslui.

† Noi Petru voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei cu panii sfatului nostru moldovenesc și cu mitropolitul nostru, chir Teoctist și cu toți panii dela mare până la mic, ne-am sfătuit și mult um socotit între noi despre cotropirea și picirea țării noastre care este din toate părțile și mai ales dela Turci, care au prădat și pradă de atâtea ori și cer dela noi dare două mii de galbeni ungurești.

Noi însă nu am fost datori să le dăm. Dar a ne apăra nu este cu puțință pentru că nu avem sprijin și nici ajutor din nici o parte, așa cum au avut înaintașii noștri. Iar nedându-le, ei singuri vor lua, precum au luat și până acum soțiile și copiii fraților noștri.

Deaceia ne-am sfătuit toți împreună să înlăturăm nevoia, după puțința ce o avem și să ne plecăm capul în fața acelei păgânătăți, să găsim și să dăm cu ce vom putea să-i înblânzim, până când milostivul Dumnezeu se va îndura să

putem iarăși avea ajutor dela Dumnezeu și să aflăm aliații noștri, așa cum au avut și înaintașii noștri.

Deaceia, sfătuindu-ne, toți împreună am rugat pe boierul nostru, pan Mihail logofăt, ca să plece la Turci, să înlăture greutatea noastră, luând pe Dumnezeu în ajutor și să ne facă nouă pace, ca țara noastră să nu se mai piardă. Dacă va putea cu ceva mai puțin, e bine. Și iarăși, dacă nu va putea să-i roage și să izbutească întru aceasta, atunci să dea și acei două mii de galbeni ungu-rești, ca să avem noi pace, iar țara noastră să nu se mai piardă.

Și am jurat și jurăm cu această carte a noastră panului Mihail logofăt că să nu spunem niciodată niciun cuvânt împotriva lui și deasemenea ca nimeni să nu poată spune împotriva lui că el a făcut acea dare, pentru că noi toți împreună l-am trimis să dea acea dare pentru nevoia noastră.

Și la aceasta am dat cartea noastră panului Mihail logofăt și cu toți panii noștri și ai sfatului moldovenesc, supt pecetia noastră și supt pecețile tuturor boierilor noștri, ca el să umble din toată inima pentru pacea noastră. Iar panii noștri anume: mai întâi mitropolitul nostru chir Teoctist și pan Bratul, pan Duma Braevici, pan Lazor, pan Stanciul, pan Manoilo, pan Ivan Balcean, pan Oană Pântee, pan Cozma Șandrovici, pan Hodeo Șlihor vornic, pan Petru părcălab, pan Petru logofăt, pan Hadco Crețevici, pan Moica și fratele lui, pan Toader, pan Goian, pan Coste Orăș, pan Coste Danovici, pan Șendrica Tolocico, pana Lazea Pitic, pan Andrușco, pan Ion Bucium, pan Mic Crai vornic, pan Toader Dulcevici, pan Mihul Starostici, pan Sin dela Hotin, pan Bolhosea postelnic, pan Roman Hudici, pan Iațco Hudici, pan Ivașco Hrinco-vici, pan Ilea vistier, pan Vasco Levici, pan Hrinco Levici, pan Danciul Cn-cajnici, pan Negru Câmpeanu, pan Ivașco Usteclă, pan Dragoslav, pan Negoii și fratele lui, pan Bratul, pan Eremia, pan Porcu, pan Ezerean comis, pan Mihul stolnic, pan Gangur spătar, pan Negrilă vornic, pan Dragoșe ceașnic, pan Zeaico, pan Duma Micaci, pan Duma Galbinu, pan Coste Tolici, pan Petru Srăbescul, pan Micul spătar și pan Giurgiul Lențea și pisarii noștri: pan Toader Prodan și pan Dobrul și pan Cârstea și pan Solomon și alții toți.

Iar Stețco a scris la Vaslui în anul 6964 <1456>.....¹⁾

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/73.

Fotocopie după orig. slav, perg. peceți atârmate (una singură s'a păstrat, dar se vede șnurul mai multor peceți).

Data lunii și a zilei rupte. Pentru data lunilor, vezi: *Studii* V—3, 1952, p. 188—189.

345

1456 (6961) Iunie 8, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor

¹⁾ Este probabil că în act se află și data lunii și a zilei, care au fost rupte prin facerea găurilor pentru șnurul peceților.

auzi citindu-se, că acest adevărat credincios pan al nostru Sin dela Hotin ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu dcosebila noastră milă și i-am dat și i-am întărit ocina soției lui, nepoata lui Mihailaș, satele anume Sizcouți, unde a fost curtea lui Iurie, pe Prut, și Malinți și Sizcouți unde este Hodoriei și mai în sus de aceasta Zamcouți și sub Hotin, Berestia și Gorodiște, mai jos de Urmezeu, și Crainicouți și Vășniveț și la graniță, Boriscouți. Toată aceste mai sus scrise să-i fie lui uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape, neclinlit niciodată, în veac.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Deasemenea nici un privilegiu pe care l-au făcut înaintașii pe aceste sate să nu aibă câștig asupra privilegiului său, niciodată, pentru că-l călcăm cu această carte.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Petru vovod, și credința mitropolitului nostru, chir Teoclist, și credința panului Braevici, credința panului Bratul, credința panului Manoil, credința panului Hodco vornic, credința panului Stanciul, credința panului <.....> ¹⁾ credința panului Petru pârcălab, credința panului Danciul, credința panului Cozma, credința panului Baicean, credința panului Tador Moricescul credința panului ²⁾ <Tador Dămăcuș ²⁾, credința panului Micul postelnic și credința panului Ile vistier, credința panului Dragoș ceășnic, credința panului Mihul stolnic, credința panului Petru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu domn, în țara noastră, în Moldova, acela să nu-i clinteacă dania noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Petru logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Dobrul, la Succava, în anul 6964 <1456> Iunie 8 ilze.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, vot. II. p. 577—579.

346

1456 (6964) Iunie 13, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu noi Petru vovod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi

¹⁾ loc șters în text.

²⁾ loc ilizibil în text.

citindu-se, că a binevoit domnia mea și cu toți boierii domniei mele ne-am sfătuit și am dat și am întărit hotarul sfintei mănăstiri dela Moldavița, al satului lor, la gura Brădățelului. Hotarul acestui sat, începând dela drumul mare al Sucevei, din movila depe pisc, apoi dela pisc drept pe vale în jos până la iazul lui Panco, apoi dela iaz în jos pe pârâias, până la iazul Călugăriței și cu iazul tot în hotarul mănăstirese, apoi dela acest iaz în sus și toate ogoarele călugăriței, apoi din capătul acestor ogoare dinspre Șumuz, apoi, pe drum în jos până la Crasna, apoi dela Crasna în jos, la piscul țarinei, apoi dela piscul acestei țarine, drept peste Rât, la Șumuz, apoi dela Șumuz drept la hotarul mănăstirii în deal. Acesta îi este tot hotarul, deplin, ca să fie sfintei mănăstiri și cu satul și cu iazul Călugăriței și cu hotarul cât scrie mai sus și cu satul numit la gura Brădățelului. Acestea toate să fie sfintei mănăstiri dela Moldavița uric, necintit în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului, Petru voevod și credința tuturor boierilor domniei mele mari și mici.

Și la aceasta, când am hotărnicit acest hotar, am fost însumi domnia mea și a fost mitropolitul nostru chir Teoctist, și pan Stanciul părcălab, pan Mic Crai, pan Petru comis, pan Iurie Șerbici, pan Grinco dela Mămornița și rugătorul nostru la Dumnezeu popa Rusu cu fiul său, Bogdan și pan Tador sulger, pan Serchiz voit de Suceava, pan Ivașco Armeanul, pan Ivașco Fultuc cu fratele său și fiii lui Oprișac și pan Mihul stolnic și Roman Tude și alți pani destui.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Petru logofăt, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră

A scris Petru Ardanovici, în Suceava, în anul 6961 <1456> luna Iunie 13.

Acad. R.P.R.. CCIX/7.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu două trad. rom.: una din 1741, alta din 1799 Iunie 27.

347

1456 (6964) Iunie 30, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă Jurj Ioilevici, pisarul nostru, ne-a slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebire noastră milă, i-am dat și i-am întărit în țara noastră satele, ocina lui, anume Onești la Cărligătura și cu mănăstirea.

Dar Scurtul și Cozma să nu aibă a câștiga împotriva lui Ioil cu privilegiile pe care și le-au făcut ei fără vreme dela Alexandru vorvod asupra <ocinelor> lui Ioil.

Și Vorovești, și pe Bahlui, între Bodicica și între Drinești, un loc din pustie ca să-și întemeieze sat, pe care l-a hotărnicit Oanța, pe care l-a cumpărat Ioil dela Cupcea și dela Filip pe 40 zloți. Și Știubeienii pe Crasna, ocina lui; pe aceasta a dat-o Butaș de bună voie lui Ioil, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri.

Acestea toate să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam cel mai apropiat neclintit, niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Și la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului Petru voevod și credința mitropolitului nostru, ehir Teoctist și credința boierilor noștri: credința panului Duna Braevici, credința panului Bratul, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Hoteo vornic, credința panului Oană Julici, credința panului Mihail logofăt, credința panului Petru păcălab, credința panului Ivan Baicean, credința panului Cozma Sandrovici, credința panului Danciul, credința panului Ion păcălab, credința panului Dragoslav, credința panului Duma Micaci, credința panului Radul spătar, credința panului Micul postelnic, credința panului Ilea vistier, credința panului Dragoș ceășnic, credința panului Mihul stolnic, credința panului Petru comis, credința panului Mic Craii vornic de gloată și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu-i clinească dania noastră, ci să întărească și să inpuțernicească pentrucă i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar spre mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Petru logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș, la Suceava, la anul 6961 <1456> luna Iunie ¹⁾ 30 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIX/9.
• Fotocopie după orig. slav.

348

1457 (6965) August 12.

Ștefan voevod întărește și miluiește sfânta mănăstire' Moldovița să nu den casele ei din Suceava unde locuiește armeanca Stanca nici un fel de dări domnești, nici mari, nici mici, deasemenca nici o piatră de ceară. Deasemenca nu au să lucreze la morile domnești, nici nu vor plăti nici un fel de dări.

¹⁾ luna neclară în fotografie.

nici nu vor face slujbe domnești, căci el a dat numitei mănăstiri toate veniturile dela aceste două case. Deasemenea măria sa întărește acesteia stăpânirea asupra acestor două case din Suceava.

După F. A. Wickenhauser, Die Urkunden des Klosters Moldowitza, Viena, 1862, p. 65—66.

Rezumat german după textul slav.

349

1457 (6965) Septembrie 8, M-rea Bistrița.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscute cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră, cu inimă curată și luminată și din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu ca să întărim biserica noastră, mănăstirea dela Bistrița, unde este hramul uspeniei preacuratei născătoare de dumnezeu, dăm și întărim cu această carte a noastră, dania hunicului nostru, sfântărcosului, Alexandru voevod cel Bătrân și deasemenea a înaintașilor noștri: vama dela târgul Bacăului și de la Tazlău, vama care din veac adunată de acea mănăstire și pietrele de ceară din târgul Bacăului și morile din sus de Bacău pe care le-au întemeiat ei cu banii lor și moara dela câmp.

Deasemenea dela aceste mai sus scrise vămi și de pietrele de ceară să nu fie niciunul scutit ¹⁾, nici mare nici mic, nici din țara noastră, nici din țară străină, chiar de ar fi scutirea ²⁾ cu pecetea cea mare.

Deasemenea niciun boier al nostru, nici sluga noastră, nici nimeni altul să nu aibă a pune niciodată altă vamă în dreptul acestor vămi și toți negustorii, fie din țara noastră fie din țară străină, să fie supuși să plătească vama și pietrele de ceară în mâna urednicilor mănăstirii, iar altcuiva nimănu.

Și deasemenea nici un boier al nostru, nici urednic, nici vameș, nici globnic și nimeni altul să nu îndrăznească să se amestece în venitul mănăstirii, fie chiar pentru preț de un groș. Toate acestea mai sus scrise să fie mănăstirii noastre mai sus scrise, dela noi uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Cozma Șandrovicei, credința panului Manoil fost... ³⁾ de la Neamț, credința panului Oană Julici, credința panului Petru părcălab, credința panului Vlaicul părcălab de Cetatea Albă, credința panului Coste Orăș, credința panului Goian vornic, credința panului Iliăș și a panului Petru Ponici părcălabi de Suceava, credința panului

¹⁾ In text « tarean ».

²⁾ In text « tareanstvo ».

³⁾ lipsă in text.

Ciopeia părcălab de Neamț, credința panului Ojel, credința panului Hodoș Crețevici, credința panului Mic Crai, credința panului Stețco Dămănceșevici, credința panului Isaiia postelnic, credința panului Stanimir vistier, credința panului Zbierea stolnic, credința panului Tador Ceășnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră, în Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră. Iar cine ar vrea să clinească această danie a noastră, sau noi înșine, sau boierii noștri, sau cricine, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos și de preacurata lui mamă și de 12 sfinți apostoli de frunte și de 4 evangheliști și de 318 sfinți părinți cei dela Nicheia și de toți sfinții care au plăcut lui dumnezeu și să fie asemenea lui Iuda trădătorul și a blestematului Arie și să aibă parte cu acei care au strigat asemenea slăpânului Hristos: sângele lui asupra lor și a copiilor lor.

Iar spre mai mare țorie și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru pan, Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toma în mânăstirea unde este hramul uspeniei preacuratei născătoare de dumnezeu, dela Piatra, în anul 6965 <1457> luna Septembrie.

<Pe verso însemnare contemporană slavă> «vama dela Bacău».

După I. Bogdan. Doc. lui Ștefan cel Mare, I, pp. 3—5.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

350

1458 (6966) Februarie 13, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră, cu inimă curată și luminată și din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu și cu gândul nostru bun, ca să întărim biserică și mânăstirea noastră dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări și am dat și am întărit mânăstirii noastre dela Neamț satul, anume Baloșești dela Neamț și mânăstirea dela Hangu pe vechiul hotar și doi Tătari anume Oancea și fiul lui, Petraș și femeile lor și copii lor și Pantea cu fratele său Giurgea și mama lor și copiii lor. Toate acestea mai sus scrise să fie mânăstirii noastre uric cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat și al mânăstirii să fie pe vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința mitropolitului nostru chir Teoctist și credința boerilor

noștri: credința panului Manoil, credința panului Vlaicul, credința panului Petru părcălab, credința panului Goian vornic, credința panului Știbor, credința panului Toma Cănde, credința panului Iiaș Modruz, credința panului Mie Crai, credința panului Albu, credința panului Ponici, credința panului Lazea Pitic, credința panului Șandru dela Dorohoi, credința panului Hodeo Crețevici, credința panului Stețco Dămăcuș, credința panului Olovenco, credința panului Sin, credința panului Sechiș spătar, credința panului Stanimir vistier, credința panului Isaia postelnic, credința panului Tador ceașnic, credința panului Zbiere stolnic, credința panului Buorean comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau iarăși pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, Moldova, acela să nu elintească dania noastră, ci să întărească și să împuternicească mănăstirii noastre, dania noastră.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

In Suceava, în anul 6966 <1458> luna Februarie 13.

<Pe verso însemnare slavă contemporană:> Când a făcut întâiul mare privilegiu Ștefan voevod și a pus el pecetea sa cea mare și nouă pe acest privilegiu al mănăstirii Neamțul.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din 1850–1860.

351

1458 (6966) Martie 12, Suceava.

Ștefan voevod întărește mitropoliei Sucevei următoarele proprietăți, parte dăruite, parte cumpărate, parte schimbate cu altele: a) Vlădenii pe Siret, cu mori; b) Sârbii, tot pe Siret; c) Avereștii pe Suceava, cu mori; d) Mihăieștii pe Șonuz, lângă podul de piatră din sus de Bahrinești, cu morile și cu cuturile sale; e) Vereșecanii pe Siret, cu mori; f) Ungurenii; g) Jicovul de jos; h) prisaca lui Batin; i) viile din dealul Hârlăului; k) șase sălașe de țigani.

După I Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare I, p. 7.

352

1458 (6966) Aprilie 7, Târgul de Jos.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei, face-m cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu a noastră bunăvoință, și cu curată

și luminată inimă și toată bună voia noastră și cu ajutor delă dumnezeu ca să întărim biserica mănăstirii delă Bistrița, unde este hramul uspenia sfintei născătoare de dumnezeu, anume <cu>¹⁾ Botna și cu toate iezerele și gârlele și iezărașele, și delă Chișinăul Roșu până la dealul Zagornei și toate prisăcile mai sus și mai jos de Nistru, câte sunt în acel hotar în hotarele lor și două curți și cu vama și pe uscat și pe apă.

Deasemenea, nimeni să nu îndrăznească să-și facă colibe²⁾ în hotarul lor, la Nistru sau la iezera sau zăgazuri de nuiele, nici să prindă pește în hotarul lor. Iar cine va prinde pește fără voia lor, delă acela vom lua 40 grivne. Deasemeni, nimeni din boierii noștri sau desetnic, să nu îndrăznească să ia desetina din stupi, nici berbenița de miere, nici prisăcarii să nu-i turbure cu nimic.

Iar cine va avea cu oamenii lor fie oricare lucru, sau mare sau mic, ureadnicul lor împrejur să judece pe omul său, sau înainte domniei mele, alt sudeț să nu aibă, ci acel venit să fie întreg al mănăstirii noastre.

Acestea toate mai sus scrise să fie mănăstirii noastre uric cu tot venitul și neclintit niciodată în veci. Iar cine ar voi să clinească această danie și zapis al nostru, sau să le ia vamă sau orice, cine ar vrea să clinească sau să calce, fie în orice, acela să fie blestemat de domul dumnezeu atot ținătorul și de preacurata lui maică și de 318 părinți purtători de dumnezeu delă Nicheia și de toți sfinții, și să fie asemenea cu Iuda <și> cu blestematul de Arie <și cu cei>¹⁾ care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos; sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor. Și acela va fi pe lângă aceasta și sub pedeapsa noastră și sub urgia domniei mele.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Isai, la Târgul de Jos, în anul 6966 <1458> luna Aprilie 7.

Arh. S. Buc., M-rea Galata. N1/6.

Orig. slav., perg.

353

1458 (6966) Aprilie 12, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, și domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se. Iată a binevoit domnia mea cu bună voința noastră cu inimă curată și luminată și am dat și am întărit mitropoliei noastre din târgul Roman, unde este hramul sfintei mucenice Paraschiva, satele din țara noastră

¹⁾ omis în orig.

²⁾ colibe în orig.

in Moldova, anume Leucușani, mai sus de târg și Dragomirești, cu podul umblător iar Lecușani cu mori, însă podul umblător este pe Moldova.

Iar cine va trăi în aceste sate, din orice limbă, ei să nu aibă a plăti nici iliș, nici dare, nici podvadă, nici să nu lucreze la morile noastre; deasemenea să nu umble între dâșii nici sudeți, nici globnici, nici pripășari, nici osluhari, nici pererubți, nici altul nimeni altul din slugile noastre, nici să nu-i judece, nici să nu ia gloabă dela ei, nici tretina, nici nimic alta, nici pentru faptă mare nici pentru mică.

Deasemenea dăm și întărim mitropoliei noastre morile care sunt pe Moldova, mai jos de târgul Roman și cu pivele.

Și deasemenea acești oameni din acele sate să nu aibă a plăti nici vamă din târguierile lor nici din pește, nici din varză. Și deasemenea ori câți oameni ascultă de mitropolie să nu-i judece nici șoltuzi, nici pângari, nici să nu ia gloabe dela ei, nici sfetnicii¹⁾ târgului, nici pentru ceartă, nici pentru ziua de sfântul Ilie, nici vameșii să nu le ia vamă, nici dare²⁾ să nu dea cu alți orășeni nici podvoadă, nici la morile noastre să nu lucreze, ci tot venitul să asculte de mitropolia noastră.

Și încă am dat două sălașe de Țigani, anume Cernat și Caba.

Deasemenea toți săracii să asculte de mitropolia noastră și alt sudeț să nu-i judece afară de mitropolit sau de protopopul lui, sau de urednicul lui, atât în târg, cât și prin sate. Toate acestea mai sus scrise să fie mitropoliei noastre, dela noi, uric cu tot venitul, neclintit în vecei.

Iar hotarul satelor să fie³⁾ pe vechiul hotar, pe unde au folosit în veac. Iar hotarul morilor, dela strămtori, unde se străntează Moldova, mai jos de moară, din ucel loc să fie hotarul morii.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului. Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Manoil, credința panului Vlaicul, credința panului Goian vornic, credința panului Hotco Șibor, credința panului Toma Ghide, credința panului Iliăș Modruz, credința panului Mic Craiul, credința panului Lazea Pitic, credința panului Petre Ponici, credința panului Șandrici, credința panului Hotco Crețovici, credința panului Stețco Dămăcușevici, credința panului Isaiia dela Neamț, credința panului Olovenco, credința panului Stanimir vistier, credința panului Sachis spătar, credința panului Tador ceășnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Bourean, comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru oricine, acela să nu clintească dania și întărirea noastră.

¹⁾ • read(ă) = membrul sfatului • în orig.

²⁾ • dan • în orig.

³⁾ lipsă în orig.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș diac la Suceava în anul 6966 <1458> luna Aprilie 12 zile.
<Pe verso însemnare din sec. XVI> « Pentru poslușniciei din târg ».

Acad. R.P.R., LXIV/3.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

354

1458 (6966) Iunie 8.

Suret dela Ștefan v<oe>voda, v<ă><e>t 6966 1458 Iun<i> 8

Facem înștiințare pentru adevărată <sluga noastră> Onica de la Jijiia, că au venit, înainte noastră și înainte boiarilor noștri, de a lui bună voe și au dat al său sat și a sa moară din Jijiia, unde este casa lui și a sale diresuri, mânăstirei Pobrații, unde este hramul sf<ân>tului Nicolae.

Deci noi, văzind a lor bună invoială și plăcere, așijderea am dat și am întărit pre acel de mai sus zis sat, unde este casa Onicăi, pe Jijiia, și cu moară și cu tot venitul și hotarul ce să cuvine acelu sat, să fie mânăstirii Pobratei, und<e> este hram sf<ă>ntul Nicolai, uric nesticat niciodănăoară, în veci.

Iară hotarul acelu sat cu toate hotarele cele vechi, pe und<e> au umblat din veac.

Pentru acéia credința domnii mele de mai sus scrise Ștefan v<oe>vod și credința mitropolitului nostru chir Theoctist și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iară după a noastră viață, cine va fi domnu țarei aceștia să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai ales să dea și s<ă>ntăriască.

Iar pentru mai mare credința și întărirea acelor de mai sus scrise, am poruncit cinst<it> și credincios boiarului nostru, dum. Dobrii logof<ăt>, să scrie și a noastră pecel<e> cătră această carte a noastră să o lege.

S'au tălmăcit de Evloghie dascal, l<ea>t 7268 <1760>, Iunie 16.

Acad. R.P.R., VII/32.

Trad. rom. din 1760.

355

1458 (6966) August 31, Târgul de Jos.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoința sa cu gând curat și inimă luminată și cu tot sfatul și am întărit și am dat sfintei biserici dela sfânta mânăstire dela Moldovița, unde este hramul preasfintei blagoveștenii

ca să fie și dela domnia mea la această sfântă biserică acești Țigani, anume Hărman și Bera și Badu și Coman și cu toate sălașele lor și copiii lor și toate rudele și neamurile lor și nepoții lor, să fie la această sfântă biserică uric cu tot venitul.

Și deasemenea am dat slobozie satului mănăstirii, anume Borhinești, ca să nu umble în acel sat nici globnicii dela Suceava și nici ilișari; nici podvoadă să nu dea, nici posadă, nici la morile noastre să nu lucreze, nici să nu care vin, nici să nu dea dijmă din stupi și din porci, nici pe urma tâlharilor să nu gonească în hotarul aceluia sat și să nu primească și la cetatea Sucevei să nu lucreze <oameni>¹⁾ din acel sat. Iar la oaste atunci să meargă acești oameni, când se va întâmpla ca însuși domnia mea să merg la oaste, atunci să meargă și acești oameni la oaste și alt cândva niciodată. Iar acest venit și toată slujba din acel sat, tot să asculte de sfânta biserică dela Moldovița.

Și deasemenea dela domnia mea am dat sfintei mănăstiri dela Moldovița să facă iazuri sfintei biserici pe Crasna, mai sus de iazurile lor, să fie sfintei biserici uric în vecei cu tot venitul, neclintit niciodată în vecei.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința tuturor boierilor domniei mele mari și mici.

Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru pan. Dobrul logofăt, să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Petru Ardanovici, în Târgul de Jos, în anul 6966 <1458> August 31.

Acad. R.P.R., Fotografii V/31.

Fotocopie după orig. slav. perg., pecete atârnată.

356

1458 (6966) August 31.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință, cu gând curat și inimă luminată și am dat și am întărit și noi dela noi dania înaintașilor noștri, sfintei mănăstiri dela Moldovița, unde este hramul sfintei blagoveștenii ca să asculte și să adune ceara dela Baia, din toate cârciumile cum a dat și Ștefan voevod la această sfântă biserică. Asemenea și domnia mea dăm ceara din toate cârciumile din Baia, ca să asculte de aceste sfântă mănăstire, de această sfântă biserică dela Moldovița, cu tot venitul.

Iar cine ar voi să facă cârciumă, să aibă a se scrie în catastif la călugări. Iar cine nu se va scrie în catastiful lor, călugării au voie dela noi să-i ia băutura lui și încă să ia dela acel om 20 de zloți.

Deasemenea șoltuzii și pângarii și vornicii sau cine va avea dela noi să ia ceară pe la alte târguri, la Baia niciunul dintre ei să nu amestece întrun nimic,

¹⁾ lipsește în text.

ci numai călugării să ia ceara dela Baia din toate cărciumile, pentrucă domnia mea am dat și am întărit această danie sfintei biserici, ca să fie această danie sfintei biserici, uric în veci neclintit, niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar cine ar voi să clintească această întărire și danie, acela este potrivnic nouă și călcător al cărții noastre și va vedea marea noastră pedeapsă și urgie.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Dobrul logofăt să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Petru Ardanovici în anul 6966 <1458> luna August 31.

Arh. St. Iasi. CCCX1/7.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

357

1458 (6966) Septembrie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Iată această adevărată, credincioasă slugă și boier al nostru pan Oană Gramane-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, i-am dat și i-am întărit ocina lui, satele lui, anume: la câmpul lui Dragoș, pe Nichid, după judecii ¹⁾, unde a fost jude Drăganici și unde a fost jude Dâmba și Poiana dela Pârâu, unde este biserica ca și jumătate din Poiana Lungă și Runcușorul la vârful dealului și moara care este pe Nichid. Toate aceste să-i fie dela noi uric cu tot venitul lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui.

Iar aceste două judecii ¹⁾ și poieni, toate mai sus scrise < să fie > ²⁾ după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac și din vale și din vârf, neclintit nicodată în vecii vecilor.

Accasta scriem.

Din Suceava, 6966 <1458> Septembrie 5

<Boierii>, anume ³⁾: Hodco Grețcovnicul, Isaiia dela Neamț, Stețco Domoçuș, Petre Echimovici, Cozmiță, Buftea, Fetion, Sacșe spătar, Iuga vistier, Toațer.....⁴⁾ postelnic, <Zbiare> ⁴⁾ stolnic.....⁴⁾ comis.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 628, f. 390 v.

Cople slavă.

¹⁾ sudecii în textul slav.

²⁾ omk în text.

³⁾ anume - rom. în text.

⁴⁾ rupt.

1458 (6966) Octombrie 26, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domu al țării Moldovei. Faceem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Mălin și Vișa și ginerele lor Ivașco Vitoltescu de bună voia lor și nesiliți de nimeni și au dat și au cedat slugilor noastre, Neagul și Tatul, nepoților lui Poiană, satele pe care le-a dat și le-a lăsat unchiul lor Stan Poiană, anume Rușii dela Iezer și Redeni pe Tutova. Iar Neagul și Tatul le-a dat lor privilegiul lui Poiană, în care li se scrie satul Timișești.

Deci noi, văzând bunăvoia lor și toameala pentru aceasta, deasemenea am dat și am întărit slugilor noastre, pan Neagul și pan Tatul aceste sate, Rușii dela Iezer și Redeni pe Tutova, ca să le fie lor uric cu tot venitul și copiilor lor, la fel și fraților lor și nepoților lor și strănepoților lor și întregului lor neam, cine sa va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate să le fie cu toate vechile hotare, pe unde au folosit din veci vecilor.

Iar la acesta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința mitropolitului nostru chir Teoctist și credința boierilor noștri: credința panului Manoil, credința panului Vlaieul, credința panului Goian vornic, credința panului Hodeco Știber, credința panului Toma Cănde, credința panului Mic Crai, credința panului Petru Ponici, credința panului Albul, credința panului Lazea, credința panului Hodeco Crețovici, credința panului Isaiia dela Neamț, credința panului Ștefco Dămăcușevici, credința panului Petric Iachimovici, credința panului Cozmiță, credința panului Buhtea, credința panului Petion, credința panului Șachiș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Crasnăș postelnic, credința panului Tador ceașnic, credința panului Zbiare < stolnic > ¹⁾, credința panului Buoreanul comis și credința tuturilor < boierilor > ¹⁾ noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi < domn al țării noastre > ¹⁾ din copiii noștri sau din neamul nostru, sau ori pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le cîntească dania și întărirea noastră, ei să le-o întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne peceta noastră de această carte a noastră.

A scris Șeful la Suceava, în anul 6966 <1458>, luna Octombrie 26.

Acad. R.P.R., CLXXIV/1.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din 1835 Mai 14.

359

1458 (6966) Noembrie 11, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, că această adevărată slugă credincioasă a noastră, pan Stanciul Sinescul, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocinile lui drepte, satele din ținutul Cărligăturii, anume Sineștii pe Cireșnița, sub pădure și Crepăturenii și Sturneștii și moara dela matca Bahluțului Mic și prisaca dela capătul gruiului dela Sacovăț, pe Pârâiul Fântânilor. Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie din toate părțile după vechiul hotar pe unde au folosit în veac; iar hotarul acelei prisăci să fie cât va putea folosi o prisacă.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința mitropolitului nostru chir Teoclist și credința boierilor noștri: credința panului Manoil fost <părcălab> ¹⁾ de Hotin, credința panului Vlaicul părcălab, credința panului Goian vornic, credința panului Hodco Ștîbor, credința panului Toma Căndea, credința panului Mic Crai, credința panului Petru Ponici, credința panului Albu spătar, credința panului Lazea, credința panului Hodco Crețovici, credința panului Isaiia părcălab de Neamț, credința panului Stețco, Dămăcuș, credința panului Petric Iachimovici, credința panului Cozmiță, credința panului Buhtea, credința panului Felion, credința panului Sachiș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Tador ceagnic, credința panului Zbiarc stolnic, credința panului Crasnăș postelnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

¹⁾ loc alb, lipsă în orig.

Iar după viața noastră, cine va fi domn <al țării noastre> ¹⁾ din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră în Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră ci să-i întărească și să-i imputernicească pentrucă i-am dat pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare tărie și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Isaiia la Suceava în anul 6966 <1458> luna Noembrie 11.

Acad. R.P.R.. XI.VII/237.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

360

1458 (6966) Decembrie 14, Suceava.

Malurile, ținutu Bacău, let 6966 <1458> Dech. 14.

Cu mila lui dumnezeu, noi Ștefan <oe><o>d, domn țarei Moldaviei. Facem înștiințare cu această carte a domniei mele, tuturor cine o va vedea, sau cetindu-se o va auzi, că viind înăinte noastră și înăinte boerilor noștri, mari și mici, Mărușca, fata lui Andrieș Slujăscul, giupâncasa lui Negrilă, de a sa bună voi ș'au dat satele sale și moară, parte a ei, ei ș'au împărțit, înăinte noastră și înăinte boerilor noștri, cu frajii sei și cu surorile sale, și au dat mănăstirei Bistriții, unde este hramul Adormirea preasfintei născătoarii de dumnezeu; numele satelor: giumătate de Slujești, unde au fost curtea tatălui ei, și giumătate de moară, și din tot venitul giumătate, și la Maluri amândoa coturi Oneștii și Lăbășeștii, și fântâna Horgăi ²⁾, unde au fost mănăstirea tătânsău, ca să-și facă pe locul acela prisacă; și să o pomenească scriindu-o la pomelnic.

Iar domnia me, văzând bunăvoința a ei și danie, am întărit cu uric, ca să fie sfintei mănăstiri Bistriții cu tot venitul

Iar hotarul numitelor sate să le fie pe unde din vechi s'au stăpânit.

Pre care este credința a domnie mele, noi Ștefan <oe><o>d și credința mitropolitului nostru chir Teoclist, și credința tuturor boerilor noștri, mari și mici.

S'au scris la Suceava.

Dobrul logofăt.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 25—26.

¹⁾ loc șters în orig.

²⁾ În trad. « Horgului ».

1459 (6967)

Un uric pe Hlinești, din leat 6967 <1459> dela Ștefan vodă.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenesti dela Ștefan cel Mare, p. 20.

1459 (6967) Ianuarie 3, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi, că această adevărată slugă a noastră, pan Lănnă Rugina, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am înătrit în țara noastră, Moldova ocinele și satele lui, anume Ruginenii, unde a fost casa lui și Tăușii și jumătate din Telejina și Ștoboreni și Botășenii și iezorul Lahilor ¹⁾ dela gârla Soarelui, cu vama și cu moara și cu iezorul Lahilor, ¹⁾ cu grindul dela Bogata mai jos de Rentea, Bogata până la gura gârlei lui Andrieș și încă cu șipotele, unde cad în Pruteș.

Iar privilegiile pe care le-a avut pe aceste sate și pe iezere, i s'au furat, când niște răufăcători i-au furat casa, cum ne-au mărturisit aceasta megieșii, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri.

Toate aceste mai sus scrise să-i fie dela noi uric, cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam cine li va fi cel mai de aproape, să le fie neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit. Și hotarul iezerelor este Rentea.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința mitropolitului nostru chir Teoctist și credința boierilor noștri: credința panului Manoil și credința panului Vlaicul părcălabi de Cetatea Albă și credința panului Goian vornic, credința panului Hodeo Șlihor, credința panului Toma Ghinde, credința panului Mic Crai, credința panului Petru Ponici, credința panului Albul, credința panului Lazea Pitic, credința panului Crețoiascu, credința panului Isaie părcălab de Neamș, credința panului Șteco Dămocuș, credința panului Petru Ochimovici, credința panului Cozmiță, credința panului Buhte, credința panului Felion <credința panului Sacăș> ²⁾ spătar, credința panului Iuga visțier, credința panului Crasnăș postelnic și a panului Tăutul, credința panului <Toader ceașnic> ²⁾, credința panului Zbere stolnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

¹⁾ Lahilor pentru Lehilor.

²⁾ lipsă în text.

Iar pentru mai mare întărire și putere a uricului, am poruncit credinciosului nostru, Dobre logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Isaie, in Suceava, 6967, <1459> Ianuarie 3 zile.

Muzeul Municipal din Iași, pach. IV nr. 2.

Copie slavă.

O altă copie slavă și cu trad. rom. la Arh. St. Iași CLV111/3.

363

1459 (6967) Ianuarie 11.

Ștefan voevod întărește boierului Petru Puiul, între altele, seliștea lui Bălan, cumpărată dela Sima Perianul.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare. I. pg. 27.

364

1459 (6967) Ianuarie 13, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindându-se că această adevărată slugă credincioasă a noastră Ivașco Goencscul, ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebire noastră milă și i-am dat și i-am întărit, în țara noastră în Moldova, seliștea care a fost a lui Conon pe Rebricea, pe care a cumpărat-o dela Băloș pentru 40 de zloji și peste munte la Rebricioara Mică seliștea lui Nicoară și seliștea lui Giurgea blidarul, pe care amândouă seliști le-a cumpărat dela Bala și dela Male fiica lui Ivan, pentru 30 de zloji. Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela <noi> ¹⁾ uric cu tot venitul lui și copiilor lui și frașilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și tuturor verilor lui cine o se va alege cel mai de aproape neclintit în veci.

Iar hotarul acestor seliști cu toate vechile hotare <să fie> ¹⁾ pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domnicii noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința mitropolitului nostru, chir Teoctist și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian vornic, credința panului Hodco Știbor, credința panului Toma Cânde, credința panului Mic Crai, credința panului Petru Ponici, credința panului Albul, credința panului Lazea, credința panului Hodco Creșovici, credința panului Isaiia dela Neamț, credința panului Petric Iachimovici, credința panului Cozmiță

¹⁾ lipsă în orig.

toat vistier, credința panului Buhtca, credința panului Felion, credința panului Sachiş spătar, credința panulu Iuga vistier, credința panului Crasnüş postelnic, credința panului Toader comis, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Ion Buoreanul <comis și credința tuturor boerilor noștri, mari> ¹⁾ și mici.

Iar după viața noastră cine <va> ¹⁾ fi <domn> ¹⁾ în țara noastră Moldova, acela să nu-i clinească dania <și întărirea> ¹⁾ noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Șteful, la Suceava, în anul 6967 <1459> Ianuarie 13.

Acad. R.P.R., Peciți nr. 172.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

365

1459 (6967) Februarie 16, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, cui va fi această nevoie că am dat și am întărit cu această carte a noastră oamenilor mânăstirii noastre <din Poiană> unde este hramul sfântului Nicolae, anume toți oamenii din <Poiana> ¹⁾ și din Oniceni <pe. ²⁾ Jijia, ca să aibă slobozie să nu umble în acele sate județii dela Dorohoi și nici urednicii lor, deasemenea nici podvoadă să nu dea.

Pentru aceasta nici un sudeț al nostru, nici globnic, nici pripășar să nu îndrăznească să judece pe acești oameni nici să ia gloabă dela ei, nici tretina, nici un groș. Iar cui ar vedea strâmbătate la acești oameni să-i pârască cu legea în fața egumenului sau înaintea urednicilor lui, iar alt sudeț să nu aibă deasupra lor pentrucă le-am dat lor nestrămutat în veci.

Iar la aceasta este credința domnici noastre și credința mitropolitului nostru, chir Teoclist și credința boierilor noștri mari și mici.

Iar pentru mai mare putere am poruncit lui pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

S'a scris la Suceava, în anul 6967 <1459> Februarie 16.

<Pe verso însemnare contemporană> « pentru gloabe ».

Arh. St. Buc., Peciți nr. 135.

Orig. slav. perg., pecete mică atârnată.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ omis în orig.

1459 (6967) Mai 20, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voința noastră și cu inimă curată și luminată și dăm și am dat această carte a noastră, mănăstirii noastre dela Bistrița, unde este hramul uspeniei sfintei născătoare de Dumnezeu, unde este egumen chir popa Eustatie arhimandrit, pentru ca toți Ungurii din Lucăcești, din acest sat al mănăstirii, câți vor fi, să plătească darea episcopescă¹⁾ mănăstirii noastre dela Bistrița. Pentru aceia niciun biscop²⁾ și nici o slugă de a lor nici una din slugile noastre să nu îndrăznească să ia dela ei darea episcopescă¹⁾, nici un groș.

Și deasemenea sudeții din Bacău sau globnicii lor sau slugile lor să nu aibă a judeca pe acești oameni ai mănăstirii, din Lucăcești pentru nici o faptă, nici pentru faptă mare nici pentru mică și nici gloabă să nu ia dela ei dela acești oameni din acel sat, nici un groș, nici pentru faptă mare, nici pentru mică ci să-și judece singuri călugării noștri de la Bistrița pe oamenii lor, iar alt sudeț să nu aibă acei oameni din Lucăcești, pentru nici o faptă, numai egumenul dela Bistrița și cu călugării, să-i judece.

Și deasemenea să nu dea nici desetină din stupi, să nu ia slugile noastre, ci numai călugării să ia dela oamenii lor. Deasemenea și pripasul care va cădea în hotarul lor să fie tot al mănăstirii noastre dela Bistrița.

Toate acestea mai sus scrise să fie mănăstirii noastre dela Bistrița nemișcate niciodată în veci. Iar cine ar încerca să clinească această danie și înscris al nostru, acela să fie sub marea noastră pedeapsă.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința mitropolitului nostru chir Teoctist și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ghedeon, la Suceava, în anul 6967 <1459> luna Mai 20 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Tazlău, VIII/1.
Orig. slav, perg., pecete căzută.
Cu o trad. rom. din 1912.

¹⁾ în orig. « biscopov dan ».

²⁾ termen folosit pentru episcopii catolici.

1459 (6967) Iunie 12, Iași.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, cui va fi această de nevoie că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, Ivașco din Serețel și s'a părât cu nepotul său, Ion Negoescul, pentru satele, anume Berești și Drinjești și Havati. Și s'au părât ce s'au părât și Ivașco din Serețel a pierdut aceste sate din toată legea, pentrucă Ion a adus un privilegiu mare, că i-a dat Ivașco aceste sate de bună voia lui, și nici Ivașco, aici înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, n'a putul să se apere nicum.

Pentru aceia noi văzând voia lui Ivașco, am dat și am întărit și dela noi slugii noastre, Ion, toate aceste sate mai sus scrise, ca să-i fie lui uric cu tot venitul, neclintit în veci.

Și încă i-am întărit satul anume Negești pe Pârâul Carului pe care l-a cumpărat dela Tador Fofăș pentru 70 de zloți.

Pentru aceasta, nici Ivașco din Serețel și nici copiii lui și nici oricine din neamul lui să nu aibă a mai părâ nici cu o carte, niciodată în veci, pentru aceste sate mai sus scrise și nici cineva din neamul Fofășeștilor să nu aibă a mai pomeni de Negești în veci. Iar cine va mai pomeni în orice zile și ceasuri, sau Ivașco, sau neamul Fofășeștilor, acela să plătească zavească 60 de ruble de argint.

Iar la aceasta este mărturia a însăși domnia mea, mai sus scrisului Ștefan voevod și a boierilor noștri: pan Vlaicul, pan Goian vornic, pan Stanciul, pan Hotco Șlibor, pan Toma Cânde, pan Petru Ponici, pan Mic Crai, pan Isaia, pan Albu, pan Ion Bucium, pan Cozmiță, pan Lazea, pan Hotco Crețovici, pan Radul Pisc, pan Sachiș spătar, pan Iuga vistier, pan Crasnăș postelnic, pan Tador ceașnic, pan Zbiare stolnic, pan Buorean comis și alți boieri care au fost la aceasta, mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturilor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș, la Iași, în anul 6967 <1459> Iunie 12.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 216.

Orig. slav. perg., pecete domnească și 5 peceți boierești atârdate.

1459 (6967) August 30, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturilor oelor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se când va fi cuiva nevoie, că a binevoit domnia mea cu bună

voința noastră și cu inimă curată și luminată, din toată buna voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântărilor noastre părinți și pentru sănătatea noastră, ca să întărim mănăstirii noastre numită Homor, unde este hramul sfintei uspenii a preacuratei născătoare de Dumnezeu ca să aibă dela noi obroc în fiecare an câte 5 butii de vin; aceasta să fie mănăstirii noastre dela Homor, uric.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința mitropolitului nostru, chir Teoctist și credința boierilor noștri: credința panului Manoil, credința panului Vlaicul părcălab, credința panului Goian vornic, credința panului Hodeo Știbor, credința panului Cănde, credința panului Mic Crai, credința panului Petru Ponici, credința panului Albul, credința panului Lazea Pitic, credința panului Hodeo Crețovici, credința panului Isaiia de la Neamț, credința panului Stețco Dămăcuș, credința panului Petric, credința panului Buhtea, credința panului Sachăș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Crasnăș postelnic, credința panului Tador ceașnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, Moldova, acela să nu le clinească inscripșul și dania noastră, ci să le întărească și să le imputernicească.

Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Isaiia Susmanovici, la Suceava, în anul 6967 <1459>, luna August 30.

Acad. R.P.R., LXXXV/45.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

369

1459 (6967) Septembrie 3, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetinduse, că această adevărată slugă și boierul credincios pan Gostilă, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina și dedina lui dreaptă, satele anume: Gostilești, unde este casa lui și Negoești și Obadia și Bahna ¹⁾ și Făurei și Bărzotești pe Bistrița și Mănești pe Neamț ²⁾ și Bran pe Cneaja și seliștea unde au fost Vorovești și Băloțesti și mai jos Comănești și unde au fost Hăснаș și Șpătorești și

¹⁾ pasagiul „Gostilești... Bahna“, șters cu o linie neagră.

²⁾ pasagiul „Bărzotești... Neamț“, șters cu o linie neagră.

Gheuroești. Aceasta să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și <copiilor lui> ¹⁾ și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate cu toate vechile hotare <să fie> ²⁾ pe unde au folosit din veac; iar hotarul Bârzoteștilor și al Obadiei pe unde au hotărnicit pan Albul și pan Cozmiță.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința mitropolitului nostru chir Teoctist și credința boerilor noștri: credința panului Manoil, credința panului Vlaicul, credința panului Goian vornic, credința panului Hotco Știbor, credința panului Toma Căndea, credința panului Mic Craiu, credința panului Petru Ponici, credința panului Albul, credința panului Lazea, credința panului Hotco Crețovici, credința panului Isaiia dela Neamț, credința panului Ștefco Dămăcuș, credința panului Petric, credința panului Cozmiță, credința panului Buhtea, credința panului Fetion, credința panului Sachiș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Crasnăș postelnic, credința panului Tador ceașnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Boureanul comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iarăși pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră în Moldova, acela să nu-i clintească întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentrucă, <am dat> ¹⁾ și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

A scris Șteful la Suceava în anul 6967 <1459> luna Septembrie 3 zile.

Acad. R.P.R., LXIV/4.

Orig. slav. perg., pecete căzută.

370

1460 (6968) Aprilie 13, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, ori cui îi va fi de trebuință, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri mari și mici sluga noastră Fărțe Dragoșe, de bună voia lui și nesilit de nimeni și a vândut slugii noastre, Roman Temeșescul, pe 70 zloți tătărești satul său, dreapta lui ocină pe care el a dobândit-o diu

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ omis în orig.

tot dreptul și legea, dela Andreico și dela fratele său, Luca, fiii lui Iliș păharnic, anume satul Chețeștii pe Siret.

Și intru aceasta iarăși s'a ridicat Roman Temeșescul, tot de bună voia lui și a vândut jumătate de sat din Chețești din uricul său, slugii noastre, pan Giurgiu Galbenu, pe 35 zolji tătărești.

Deci noi văzând buna voia lor și tocmeala și noi deasemenea am dat și am întărit dela noi această jumătate de sat mai înainte zisă din Chețești slugii noastre, pan Giurgiu Galbenu, să-i fie uric, cu toată jumătatea din venit, deasemenea și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răs-trănepoților lui și întregului lui neam, cine îi va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în vecii veciilor.

Iar hotarul lui să fie din toate părțile jumătate din hotar. Însă jumătate de sat din Chețești și jumătate din hotar, și jumătate din tot venitul să stăpânească Roman.

Iar la aceasta este marea mărturie a domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și a tuturor boerilor noștri: pan Manoil, pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian, vornic, pan Coste Danovici, pan Hodeco Știbor, pan Toma Ghinde ¹⁾, pan Mic Crai, pan Petru Ponici, pan Alb spătar, pan Lazea, pan Hodeco Crețevici, pan Isajia dela Neamț, pan Ștefco Dămăcușevici, pan Petrică, pan Cozmiță, pan Buhle, pan Fetion, pan Sachis spătar, pan Iuga vistier, pan Crasniș postelnic, pan Tador ceășnic, pan Zbiarea stolnic, pan Ion comis și a tuturor celorlalți boeri ai noștri mari și mici și toți megiașii lor, care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit panului Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toma, la Suceava, în anul 6968 <1460> Aprilie 13, în ziua învierii lui Hristos.

Arh. St. Iași CCGXL/84.

Orig. slav, perg., cu două peceti atârnate.

371

1460 (6968) Aprilie 23, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată, din toată bunăvoia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am dat și am întărit dania înaintașilor noștri, mănăstirii noastre unde este hramul preasfintei născătoare de Dumnezeu, care este la Bistrița, unde este

¹⁾ în loc de « Cănde ».

stareț chir Eustatic, vama mare și mică și numărătoarea ¹⁾ dela Bacău și deasemenea și vama dela Tazlău. Și deasemenea orice negustori și ori de unde ar veni ca să depoziteze marfa sa la Bacău, iar ei să ia dela dânsii vama cea mare din grivne, iar marfa care va trece, ei să ia de car cât este drept. Toate acestea să fie mănăstirii noastre mai sus spuse uric cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, Ștefan voevod, și credința mitropolitului nostru chir Teoctist și credința boierilor noștri: credința panului Manoil, credința panului Duma Braevici, credința panului Vlaicul pârcălab, credința panului Goian vornic, credința panului Hodco Știbor, credința panului Toma Cânde, credința panului Petru Ponici, credința panului Costea Danovici, credința panului Albul, credința panului Mic Crai, credința panului Lazea Pitic, credința panului Hodco Crețovici, credința panului Isaiia dela Neamț, credința panului Ștețco Dămăcuș, credința panului Petric Iachimovici, credința panului Cozmiță, credința panului Ion Bucium, credința panului Buhtea, credința panului Fetion, credința panului Sachiș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Tador ceașnic, credința panului Crasnăș postelnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iarăși pe cine va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, în Moldova, acela să nu-i clinească inscrișul și dania noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească.

Iar cine ar vrea să clinească aceasta, acela să fie blestemat de domnul și de preacurata lui mamă și de toți sfinții care din veac au plăcut lui Dumnezeu și să fie asemenea lui ²⁾ și lui Arie cel blestemat.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și de această carte a noastră.

A scris Isaiia Sușmanovici, la Suceava, în anul 6968 <1460> luna Aprilie 23, în ziua sfântului Gheorghe.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava, Iași, XXXIV/2.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

372

1460 (6968) Iulie 1, Suceava.

Ștefan voevod hotărăște ca Țigani mitropoliei Sucevei să nu fie întrebuințați decât pentru slujbele mitropoliei.

După I. Bogdan, Doc. Ștefan cel Mare, I, p. 39.

¹⁾ « numărătoarea » în orig. « pereplis ».

²⁾ loc rupt în orig.

1460 (6968) Septembrie 3.

Ispisoc dela Ștefan voevod, sârbesc, din leat 6968 <1460> Septembrie 3, pentru moșiile Buciumi, ce s'au numit și Răpezeștii, Galbenii și Tuleștii.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 37.

1460 (6968) Noembrie 27, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, ori cui îi va fi de trebuință, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Ivul Voinescul, ne-a slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit dreapta lui ocină, satul anume Voineștii și cu mănăstirea pe care le-a cumpărat dela Ion și dela Petrică pe 50 de zloți, ca să-i fie dela noi uric și cu tot venitul oricât ține de acest sat și de această mănăstire, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, oricine îi va fi cel mai de aproape neclintit lor, niciodată în veac.

Iar hotarul acestui sat și al acestei mănăstiri să fie după hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința noastră, a domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Goian vornic, credința panului Vlaicul, credința panului Hotco Ștîbor, credința panului Coste Danovici, credința panului Toma Chinde, credința panului Mic Crai, credința panului Petru Ponici, credința panului Albul, credința panului Lazea, credința panului Hotco Crețescul, credința panului Isaiia dela Neamț, credința panului Stețco Dămăcuș, credința panului Cozmiță, credința panului Buhte, credința panului Fetion, credința panului Sacăș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Toader ceașnic, credința panului Crasnăș postelnic, credința panului Zbiarea stolnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege dumnezeu domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul rudenia noastră, acela să nu cîntească dania și înscrisul nostru, ci să-i întărească și să-i împulernicească.

Iar pentru mai mare întărire a tuturilor celor mai sus scrisuse, am poruncit credinciosului nostru pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Andreico, la Suceava, în anul 6968 <1460> luna Noembrie 27.

Acad. R.P.R., CXXXV/182.

Orig. slav, perg., pecete atârnată. Căzută.

Cu o trad. rom. din 1812 Octombrie 5.

375

1460 (6968) Decembrie 5, Bârlad.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se dacă cuiva va fi nevoie, că au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri slugile noastre anume, Ivașco comis și Toma Dimitrescul și Coste Turbure și s'au părât pentru satele anume Săsești pe Bârlad și pentru satul Românești, unde a fost Roman, pe Jiravăț, amândouă părțile; Și s'au părât ce s'au părât, însă pan Ivașco cu privilegiile socrului său pan Ivan vistier a câștigat cu toată dreptatea și judecata, iar Toma Dumitrescul și Coste Turbure cu toate neamurile lor au pierdut cu privilegiile lor cu toată dreptatea și legea. Și să nu aibă mai mult să părăscă nici să pomenească pentru aceste sate niciodată în veci.

Deci noi văzând câștigul lui pan Ivașco, iar noi deasemenea am dat și am întărit aceste sate mai înainte spuse anume Săsești, pe Bârlad și Românești, pe Jeravăț, amândouă părțile, slugii noastre, pan Ivașco comis, să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine va fi cel mai de aproape, să le fie neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul, după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Și peste acestea toate noi am pus zaveazcă 100 ruble de argint slugii noastre. Iar pan Ivașco și copiilor lui și întregului său neam, ori când și în orice zile și ceasuri ar voi Toma sau Coste sau copiii lor, sau frații lor, sau tot neamul lor să părăscă sau să pomenească lui Ivașco sau copiilor lui, sau fraților lui, sau întregului său neam, acela să ne plătească mai sus scrisa zavează de 100 ruble de argint.

Iar la aceasta este martor însuși domnia mea, mai sus scrisului Ștefan voevod și mitropolitul nostru, chir Teoctist și panii noștri: pan Duma Braevici, pan Manoilo, pan Stanciul, pan Vlaicul pârcaľab, pan Goian vornic, pan Hodco Știbor, pan Coste Danovici, pan Toma Cănde, pan Petru Ponici, pan Mic Crai, pan Lazea, pan Albul, pan Hodco Crețovici, pan Isaiia dela Neamț, pan Ștefco Dămăcuș, pan Petric Iachimovici, pan Cozmiță, pan Ion Bucium, pan Buhtea, pan Fetion, pan Sachăș spătar, pan Iuga vistier, pan Tador ceașnic,

pan Crasnăș postelnic, pan Zbiarea stolnic, pan Ion comis și alți destui pani, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și de această carte a noastră.

A scris Isăia Sușmanovici, la Bârlad, în anul 6968 <1460> luna Decembrie 5.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 243.

Orig. slav, perg., 7 peceți atârdate.

376

1461 (6969).

Moșie pe Smila, ce să numești la Bălaci *din* Tutova, cu ispisoc de la Ștefan vodă, let 6969 <1461>.

Acad. R.P.R., LVIII/176, p. 3, 4; «izvod» de moșile «Rusăteștilor» din Octombrie 1765.

377

1461 (6969) Februarie 21, Suceava.

Boierul Șendrică dăruiește mitropoliei Sucevei prisaca numită a lui Bălin, pe apa Bahluiului.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, p. 44.

378

1461 (6969) August 8, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut că această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă va fi cuiva nevoie că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri mari și mici, pan Ivul Solca și ginerele lui Bogdan, fiul lui Herman, de bună voia lor și nesiliți de nimeni și s'au tocmnit asupra ocinei lor și a dat Ivul lui Bogdan și nepoatei sale Stana un privilegiu dela Alexandru voevod cel Bătrân, care le era scris pe trei sate dela Moisie și dela Solca, din partea lui Ivul, două case și o slatină.

Iar Bogdan și femeia lui, Stana, s'au lăsat înaintea noastră ca mai mult să nu părăsască, nici să pomenească în veci lui Ivul pentru partea lui din sate și nici copiilor lui, nici nepoților lui, nici întregului lor neam, nici ei însăși, nici copiii lor, nici altcineva din neamul lor, ci să aibă pace în veci.

Și deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Grada și nepoții ei, iarăși de bună voia lor și s'au învoit și cu sora ei Cerna, panița lui pan Ivul și a dat Grada și nepoții ei surorii sale Cerna, din vislujenia

tatălui lor, un sat pe Pârâul Negru, anume Miculești, unde <a fost> ¹⁾ casa tatălui lor, Nicola, și a treia parte <din vadul de pe> ²⁾ Moldova.

Deci noi văzând bună voia lor și tocmeala cu toate părțile, iar noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit lui pan Ivul ¹⁾ și cu tot venitul și hotarele, pe care le-a folosit din veac, și care ascultă de această parte a lui din sate și Miculești pe Pârâul Negru și a treia ¹⁾ parte din vadul de pe Moldova. Toate acestea mai sus scrise să-i fie lui uric și cu tot venitul, lui și femeii lui, Cerna și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, nestrămutat în vecii vecilor.

Iar hotarul Miculeștilor <să fie> ³⁾ pe unde le-au hotărnicit pan Albul și pan Lazea și pan Cozmița și cu megiașii.

Iar la aceasta este marca mărturie a domniei mele, a mai sus scrisului. Ștefan voevod și a mitropolitului nostru chir Teoctist și a boierilor noștri: pan Braevici, pan Manoilo, pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian vornic, pan Hotco Știbor, pan Coste Danovici, pan Toma Cănde, pan Mic Crai, pan Petru Ponici, pan Hotco Crețovici, pan Isaia dela Neamț, pan Stețco Dămăcuș pan Petric, pan Buhtea, pan Bucium, pan Sachis spătar, pan Iuga vistier, pan Pașco postelnic, pan Tador ceașnic, pan Zhiarea stolnic, pan Ion comis și alți pani ai noștri mari și mici care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră și pecețile boierilor noștri.

A scris Șteful, la Suceava, în anul 6969 <1461> August 8.

<Pe verso insemnare slavă sec. XVI:> Pe Miculești pe Pârâul Negru și cu trei părți din vadul dela Moldova, care acum se numește Trifești • <Deasemenea rom. sec, XVIII> • Pe satele Moisinii Solca și Valovățu •

Acad. R.P.R., Peceți nr. 204.

Orig. slav, perg., 5 peceți căzute.

379

1461 (6969) August 12, Suceava.

Ispisocul domnului Ștefan vodă cel Marc.

† Cu mila lui Dumnezeu, noi Ștefan vodă, domnitoriu țării Moldovii. Facem știre cu această carte a noastră, tuturor ce vor căută pe dânsa, sau cetin-du-o vor auzi, că iată credincios boierul nostru, dumnealui Crasnăș și dumnea-lui Jurja Necorescu, au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri și au părît pe sluga noastră Husin și pe soția lui Marușca, fata lui Ion

¹⁾ loc șters în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

³⁾ lipsă în orig.

Munteanu, pentru satul Urvicolesă și Stroinții și Molnița, și au arătat și un ispisoc ce l-au avut Duma Negru dela moșii noștri Ilieș și Ștefan vodă.

Iar Husin și soția lui Marușca au zis: și noi avem ispisoc vechiu dela Alixandru vodă cel Bătrân, dat părintelui nostru, lui Ion Munteanu, nepot lui Onufreiu. Și se află la mâna preotului rusăsc ce ieste în mahalaua târgului.

Deci venind și preotul acest rusăsc au zis cum că: drept iaste că au fost acel ispisoc dela Alixandru vodă cel Bătrân în mâna me, și era scris de mână lui Brătei pe acele trei sate ce era date lui Ion Munteanu, dar acel ispisoc au ars atunci când au ars și biserica cea dinaintea târgului Sucevii, ce s'au aprins de iunet, mai la vale de sf. Atanasie.

Deci cercetând noi, împreună cu boerii noștri, adevărul, am poruncit preotului rus ca să aducă marturi șase preoți, și el al șaptelea împreună cu dâșii să giure cum că acel ispisoc au fost adevărat. Și aducând preotul rus întru aceeaș zi alți șase preoți și el al șeptilea, au giurat pe preoția lor precum că acel ispisoc al lui Ion Munteanu ce are dela Alexandru vodă pe trei sate, anume pe Molnița, Stroinții și Urvicolesă, au fost adevărat și era scris de mână lui Brătei și au ars împreună cu biserica, de s'au prefăcut în cenușă. Și așa Husin și soția sa Marușca au câștigat toată dreptatea. Iar dumnealui post. Crasnăș și dumnealui Jurja Necorescu au pierdut giudecata înaintea tuturor boerilor noștri.

Și văzând noi această izbândă cu cale, am dat lui Husin și soției sale Marușcăi, felii lui Ion Munteanu, pe acele trii sate: Molnița, Stroinții și Urvicolesă, ca să le fie lor uric de stăpânire cu tot venitul, după uricul cel vechiu al lor, copiii lor și strănepoșii lor ce se va alege mai de aproape, neclătit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor trei sate să fie din toate părțile după hotarele vechi, pe unde din veac au stăpânit.

Și la aceasta am pus legătura vecinică 60 de ruble în argint, ca vrând cândva cinevâ din neamul lui Duma Negru a se scula cu acel ispisoc asupra neamului lui Ion Munteanu, ori în care zile și vreme, să aibă a răspunde acei bani de legătură.

Și la aceasta este mărturia a însuș domniei mele mai sus scrisului Ștefan vovod și a preosfințitului mitropolitului nostru chir Theoctist, și a boerilor noștri: a d. Duma, d. Manoil, d. Stanciu, d. Goian vornic... a d. Zbera stolnic, a d. Boureanu comis și a altor boeri ai noștri.

Iar pentru mai mare întăritură tuturor celor scrise mai sus, poruncit-am credinciosului boerului nostru, d. Dobrul logofătul, a scrie și a legă pecetea noastră și a boerilor noștri către această carte.

Scrisu-s'au în Suceava la velet 6969 <1461> Avgust 12. Toader Prodan.

După I. Bogdan, Doc. Ștefan cel Mare, I. p. 47-49.

1461 (6969) August 17. (Succava).

Suret di uric sirbescu din vleit 6969 <1461> Avgust 17.

† Miluit de dumnezeu, noi Ștefan voevoda, domnu pământului Moldovii. Inștiințare facem cu această carte a noastră, tuturor, cui se cade a ști, sau citindu-se să înțeleagă, precum au venit, innainte noastră și innainte boierilor noștri sluga noastră Petrișor, ficiorul lui Galin, și s'au părât cu Luca Părcălăbescul, pentru satul Fărloeștii di pe Tazlău; și după ce s'au părât, s'au sculat sluga noastră Petrișor cu a sa bună voe, innaintea noastră și innainte a lor noștri boeri, și s'au lăsat de acest sat, ce-i numit mai sus, și l-au dat ¹⁾ Lucăi. Și dumnialui Luca i-au dat 20 galbeni lui Petrișor.

Deci și noi, văzând a lor de bună voe tocmală, așijdere și noi am dat și am întărit dumisale Lucăi Părcălăbescului pre acel de mai sus numit sat Fărloeștii pe Tazlău, dându-i dela noi uric pe tot vinitul, lui și ficiorilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și tot neamul lui, care se vor alege mai de aproape, neclătit și *nestrical* nici odănoară, in veci.

Iară hotarul acestui sat s'au dat după semnele hotarilor vechi, carele din veci s'au folosit.

Și la aceasta sânt martur sângur domnie me Ștefan voevod ce s'au scris mai sus, și cu tot sfatul nostru și cu ai noștri boeri: pan Duma, pan Manoil, pan Vlaico părcălab, pan Stanciul, pan Goian vornic și alți boeri, mari și mici.

S'au scos pe moldovenie la vleit 7251 <1743> Mart. 20

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 50.

1462 (6970) <Ianuarie — Decembrie> 15, M-rea Moldovița.

† Cu voia tatălui, cu ajutorul fiului și cu săvârșirea sfântului duh. Iată eu, robul stăpânului meu Isus Hristos, pan Ignatie numit luga, marele vistier al lui Ioan Ștefan voevod. Iată am binevoit cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată, din toată bună voia noastră și mai ales cu ajutorul lui dumnezeu și din dragostea dela dumnezeu pentru sfântul locaș al sfintei și slăvitei blagoveștenii a preasfintei și curatei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, care este la Moldovița, am dat trei perdele de damască roșie cu aur și un pocrovăț și răcavițe din aceiaș cambă de damasc și o candelă de argint aurită ²⁾ și un cal și 25 de zloți ungurești ca să-mi facă pomenire in vecii vecilor, într'o zi din an, Joia inaintea sfântului mare mucenic Dimitrie, Miercuri scara parastas iar Joi

¹⁾ In suret e au dat-o ».

²⁾ pasagiul „și o candelă de argint aurită“, adaus pe margine.

sfânta leturghie pentru sufletul nostru și pentru soție, cneaghina Nastea și iubitul meu copil Mihul și fiica mea dragă Sofia, numită Sopțea.

Iată eu smeritul egumen al cinstului locaș al sfintei blagoveștenii și ieromonah Anastasie și cu toți frații cei intru Hristos, văzând noi, fiule al bisericii și bunule și drept prieten al nostru, bunăvoința ta, am făcut intru aceasta ceea ce am jurat milei tale, pane Ignatie și soției tale și copiilor tăi, și nepoșilor tăi și strănepoșilor, până va fi acest sfânt locaș să fie dela noi această bună voință pentru sănătatea voastră și pentru sufletul vostru. Iar după viața noastră, cine din nastavnici <și din frații sfântului> ¹⁾ locașului acesta nu se va ține de această invoială a noastră, acela să fie..... ²⁾.

Scris la sfânta mănăstire Moldovița, în anul 6970 <1462> luna.....²⁾
15 zile.

Am scris, monahul Ilarion.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 69—70.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

382

1462 (6970) Aprilie 20, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, credinciosul nostru pan Bratul, fiul lui Procelnic, de bună voia lui, nesilit de nimeni nici asupra și a vândut ocina sa dreaptă din uricul său drept, un sat anume Unghiul, unde a fost jude Dumicaica, mai jos de Fălfoe, pe Jijia și două iezere care sunt între Prut și între Jijia și toate poienele care au ținut de demult de acel sat. Și a vândut acest sat Martei, panița panului Mihul Androinic, pentru 190 de zloți tătărești. Și s'a ridicat Marta, panița panului Mihul Androinic, de a plătit toți acești bani mai sus scriși, 190 de zloți tătărești, în mâinile panului Bratul, fiul lui Procelnic, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând tocmeala de bună voie și plată deplină, deasemenea și dela noi am dat și am întărit Martei, panița panului Mihul Androinic acest sat mai înainte spus, anume Unghiul, unde a fost jude Dumicaica, pe Jijia, mai jos de Fălfoe și două iezere care sunt între Prut și între Jijia și toate poienele câte au ținut de demult de acel sat. Toate acestea să-i fie ei și dela noi uric cu tot venitul, ei și copiilor ei și fraților ei și nepoșilor și strănepoșilor și răstrănepoșilor și întregului ei neam, cine i se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată în veci.

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ loc șters în text.

Iar hotarul acestui sat și a iezerelor și a acelor poieni să fie din toate părțile după vechiul lor hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este marea mărturie a însăși domniei mele, Ștefan voevod și a boierilor noștri. Au fost: pan Duma Braevici și pan Manoilo și pan Stanciul pan Vlaicul, pan Goian vornic, pan costea Danovici, pan Toma Căndea, pan Petru Ponici, pan Albu, pan Lazea Pitic, pan Hodco Crețovici, pan Isaia de la Neamț, pan Ștețco, pan Petrica, pan Buhtea, pan Sachiș spătar, pan Iuga vistier, pan Pașco postelnic, pan Negrilă ceașnic, pan Zbiare stolnic și Buorean comis și alți destui dintre boierii noștri moldoveni, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și pecetea boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Ștețco la Suceava, în anul 6970 <1462> Aprilie 20.

După I. Bogdan, Doc lui Ștefan cel Mare I, p. 51—52.

Orig. slav, perg., 7 peceti pierdute.

Cu o trad. rom. Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms, 629, f. 3 și 2.

383

<1462> Aprilie 22, Suceava.

.....¹⁾ noastră lui Roman și copiilor lui, atunci . . .
.....²⁾ care²⁾ sau altul care îl va pără, 100 de ruble de
argint curat.

Iar la aceasta marea mărturie a însăși domnia mea, mai sus scrisul Ștefan voevod și a boierilor noștri. Au fost: pan Duma Braevici <și pan>²⁾ Manoilo și pan Stanciul și pan Vlaicul și pan Goian și pan Costea Danovici și pan Ponici și pan Toma Căndea și pan Albul și pan Hodco Crețevici, pan Isaia, pan Sachiș spătar, pan Iuga vistier, pan Pașco postelnic, pan Negrilo ceașnic, pan Zbiare stolnic, pan Buorean comis și alți destui boieri ai noștri moldoveni mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit lui pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră și pecetele boierilor noștri de această carte a noastră.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit lui pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră și pecetele boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Ștețco la Suceava, în anul²⁾ Aprilie 22.

Biblioteca Univ. din Iași.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Datat după sfatul boierilor.

¹⁾ Partea dela început a pergamentului e ruptă și pierdută.

²⁾ loc rupt în orig.

1462 (6970) Mai 15, Bacău.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan <voevod>, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, ori cui va avea nevoie, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Marena, fiica lui Ulea și a dat de bună voia ei și nesilită de nimeni, mătușei sale, Stana, femeia lui Sima, jumătate de sat din Sperlești <dela> pârâul care este în mijlocul satului, la vale, care este ocina lor dreaptă.

Și deasemenea după această învoială și tocmeală, Marena fiica lui Ulea, ea de bună voia ei a vândut și uricul său drept, o seliște anume Seliștea lui Coman, cea din poiană, pentru șaptezeci de zloți turcești, slugii noastre, Sima Turluiianul, pentru banii lui drepți și curați, care i-au fost deosebit de ai femeii lui, Stana.

Deci noi văzând tocmeala bună dintre dânsii și noi am dat și dela noi <Stanei, femeia> lui Sima, aceasta jumătate de sat din Sperlești care este dela pârâul din mijlocul satului, la vale, ca să-i fie dela noi uric cu tot venitul ei singure și copiilor ei și fraților ei și nepoților ei și strănepoților ei și răstrănepoților ei și întregului ei neam cine îi va fi cel mai de aproape, neclintit întru nimic în veci. Iar acea seliște, anume Seliștea lui Coman, cea din poiană pe care a cumpărat-o sluga noastră Sima dela Marena, pe banii lui, deosebiți de ai femeii lui, aceia să-i fie dela noi uric slugii noastre, Sima și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine iarăși din neamul lui i se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată, întru nimic în veci.

Iar hotarul acestui sat, care este jumătate din Sperlești, să fie pe jumătate tot la fel cu cealaltă jumătate de hotar. Iar hotarul acelei seliști și poieni <să fie> pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este marea mărtuire a însăși domniei mele a mai sus scrisului Ștefan voevod și a mitropolitului nostru, chir Teoctist și a boierilor noștri. Au fost: pan Duma Braevici și pan Manoilo și pan Stanciul și pan Vlaicul și pan Goian vornic și pan Stibor și pan Costea Danovici și pan Toma Cânde și pan Petru Ponici și pan Albu și pan Lazea Pitic și pan Hodco Crețevici și pan Isaia dela Neamț și pan Stețco Dămăcuș și pan Petrica și pan Buhtea și pan Sachis spătar și pan Iuga vistier și pan Pașco postelnic și pan Zbiare stolnic și pan Toader ceașnic și pan Buorean comis și destui alți boieri de ai noștri moldoveni, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră și a boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris la Bacău, în anul 6970 <1462> Mai 15.

Biblioteca Universității din Cluj.

Orig. slav, perg., 4 pereți atârdate.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași 11/83.

1462 (6970) Septembrie, Suceava.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domnul țării Moldovei. Facem știre cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea, sau cetindu-se o vor auzi, precum bine am voit domnia mea, cu a noastră bună voință și cu luminată și curată inimă și din toată a noastră bună voie cu ajutorul lui Dumnezeu, pentru întărirea a noastrei sfinte mănăstiri Bistrița din ținutul Pietrei, unde este hramul adormirea preasfintei și prea blagoslovitei născătoarei de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria și unde este arhimandrit rugătorul nostru părintele....., am dat și am întărit acei sfintei mănăstiri satele în pământul nostru Moldovei, anume satul și cu moară, ce este pe Bistrița..... Tătărășii și cu moară satul Mânăreștii pe și satul Răspopa, Șerbine și Stăncestii dela Bacău și cu moară și cu vii.....

Iar pentru mai multă putere și întărire acelor de mai sus scrise, poruncit-am credinciosului boer, jupan Dobre, să scrie și pecetea să o atârne către această adevărată carte a noastră.

A scris Toma, în Suceava, la anul 6970 <1462>, Septemvrie.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare p. 270—271.

1462 (6970) Septembrie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a binevoit domnia mea, cu bună voia noastră și cu inimă luminată și curată și din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim mănăstirea noastră dela Piatra lui Crăciun, unde este hramul uspeniei preasfintei născătoarei de Dumnezeu, pururea fecioarei, Maria și unde este arhimandrit rugătorul nostru, popa Eustatie, am dat și am întărit acestei sfinte mănăstiri satele în țara noastră Moldova anume satele și morile..... ¹⁾ moara sa care este pe râul Bistrița și în Zdvijinți dela arie și Soboleștii..... ¹⁾ și Vascoștii și Brașeuștii și Bulgarii și Mărăței și Dărmăneștii, pe Chivejdi, și Oprișanii deasemenea pe Chivedji și Răidăceștii și Tortoreștii, două părți, o parte pe care ei au cumpărat-o dela Cozma fiul lui Băloș, pentru 75 de zolți tătărăști și Căuceleștii, pe Cracău, și cu moară și Mândreștii, pe Orbic și satul lui Șerbu Răspopa²⁾ și Staucianii, amândouă cuturile, cu moară și cu iaz și

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ • și satul lui Serbu Răspop • s'a scris posterior peste un loc ras.

morile dela Bacău, pe care ei și le-au întemeiat în pustie și prisaca dela Fund, dincolo de Croton, unde a întemeiat <sat> Martie și via dela sare, la Bacău, din Dealul Sării și Vălsăneștii, mai sus de Bacău și cu torcătoria de lână și Lucăceștii, pe Tazlăul Sărat.

Și satul, anume Heciani și cu morile pe Sireti, pe care i le-a dat pan Hodco Știbor din uricul său, pentru sufletul său și mănăstirea, unde este hramul sfântului Bogoslov și mănăstirea și cu moara de pe Bahlui, mănăstirea dela Bohotin și cu moara și cu prisaca Cozia, dela Bohotin și Botna, la Nistru și cu prisaca și cu Iezerul Alb și cu toate gârlele, care din veac ascultă de Botna, și cu moara dela gură către Chivejdi, sub Piatra lui Crăciun, și prisaca dela Itchil și poiana de sub Ceahlău și poienile dela Chivejdi,

Și deasemenea, am întărit mănăstirii noastre pe <toți Tătarii> <și Bulgarii și> Țigani. Numele Tătarilor: Ilea vătăman cu sălașul său, Ananie cu sălașul său și cu nepoții și strănepoții <săi> Ștefan Gură Rece, cu sălașul său, Răcicanul, cu sălașul său..... ¹⁾ fiii lui Pîmu, Cozma și Roman cu copiii lor, Coșa cu sălașul său, Tora cu sălașul său, Casap cu sălașul său, Petoc cu sălașul său, Neaeșul cu sălașul său, Oancea cu sălașul său și cu frații..... ¹⁾ cu sălașul său, Steca, cu sălașul său și cu fiul său vitreg, Alexa cu sălașul său, Cozma și cu fratele Pantea Ciurlica și cu sălașul său, Torea, fiul lui Criacov, Ținca și cu sălașul său și cu Bulgarii și fiul lui Oncea Șteful. Și numele Țiganilor: Trușea și cu sălașul său, Neculae și cu sălașul său, Coste, fratele lui și cu sălașul său, Cimbre și cu sălașul său, Comancea și cu sălașul său, Sofâlta și cu sălașul său, Badica și cu sălașul său, Toma sitar și cu sălașul său, Soca și cu sălașul său, Curca, fratele lui și cu sălașul său, Chicea și cu sălașul său, Nan și cu sălașul său.

Toate aceste mai sus scrise sate și mori și iazuri și torcătorii de lână și prisăci și mănăstiri și iezere și gârle și Tătarii și Țigani să fie mănăstirii noastre dela Piatra lui Crăciun, dela noi, uric, cu tot venitul, neclintit, niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate și iezere și gârle și prisăci <să fie> ¹⁾ după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta, este credința domniei noastre a mai sus scrisului: Ștefan voevod <și> ²⁾ credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian vornic, credința panului Coste Dan vornic, <credința panului Toma> ²⁾ Cânde, credința panului Petru Ponici, credința panului Albu, credința panului Lazea, credința panului Hodco Creșevici, credința panului Isaia dela Neamț, credința panului Ștefco Damancus, credința panului lui..... ²⁾ credința <panului> ²⁾ Buhte, credința panului Sacheș spătar, cre-

¹⁾ loc. șters ilizibil în text.

²⁾ loc rupt în text.

dința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă paharnic, credința panului Zberea stolnic, credința panului ¹⁾ comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să fie a mănăstirei noastre <de la Piatra lui Crăciun>.

Iar pentru mai mare întărire și putere a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier jupan Dobrul logofăt, <să scrie și> ¹⁾ să atârne <pecetea noastră> de această carte a noastră.

A scris Toma, la Suceava, în anul 6970 <1462> luna Septembrie 15 zile

După M. Costăchescu, Doc. de la Ștefan cel Mare, 1948, p. 10—11.

Orig. slav perg.

387

1462 (6970) Septembrie 18, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul nostru pan Simă Corcea ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, satul, ocina lui dreaptă, anume Corceștii pe Cozancea. Acest sat mai sus scris să-i fie de la noi uric cu tot venitul lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine îi va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod, <și> ²⁾ credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian vornic, credința panului Costea Dancovici, credința panului Toma Cănde, credința panului Petru Ponici, credința panului Albu, credința panului Lazea, credința panului Hodco Crețevici, credința panului Isaia, credința panului Stețco Dămăcuș, credința panului Buhtea, credința panului Petrica, credința panului Sachis spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă paharnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

¹⁾ loc șters în text.

²⁾ omis în text.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iarăși pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i cîntească dania noastră, ci să i-o întărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat pentru slujba lui credincioasă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit lui pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toma, la Suceava, în anul 6970 <1462> luna Septembrie, 18.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 58—59.

Orig. slav., perg., pecete pierdută.

388

1462 (6970) Septembrie 25, Suceava.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie dela Ștefan voevod, scris de Petr Ardanevici în Suciava din leat 6970 <1462> Septembrie 25.

Înștiințare facem prin aciastă carte noastră tuturor cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi citindu-se cui va fi trebuința a ști, pentru aciastă adevărată Annă sora Simii logofătului, că au venit înaintea domnii mele și înaintea tuturor boerilor domnii mele și au părât pe vărul său, pe Șandru Negrul pentru un ispisoc ce l-au avut ia dela unchiul nostru dela bătrânul Ștefan voevod pe doao sate anume Socii și Dușeștii și s'au părât cât s'au părât, iar mai la urmă au mărturisit drept Șandru denaintea domnii mele și denaintea tuturor boerilor domnii mele precum că acel de mai sus numit ispisoc a Annei giupănesii a giupănului Bârsanului, adevărat au fost în mâna lui dar l-au perdut în Cetate Albă. Deci văzând noi aciastă driaptă mărturisire a lui, drept accia și noi am dat dela noi și am dat dela noi și am întărit acele de mai sus numitele doao sate Socii și Dușeștii Annei giupănesii giupănului Bârsanului, ca să-i fie și dela noi uric și cu tot venitul și fiilor ei frăților, nepoților, strănepoților, prestrănepoților și la tot niamul ei cel mai de aproape și cu toate hotarele sale cele vechi pîn unde s'au apucat din veac. Însă nime să nu mai poată nici a părâ și nici a mai dobândi nici cu un feliu de ispisoc, nici odinioară în vecii vecilor, ci după cum scriem mai sus să fie a Annei, nestrămutate în veci.

Precum spre aciasta este credința a mai sus numitei domnii mele Ștefan voevod și credința a tuturor boerilor noștri a Moldovei a mari și mici. Și spre mai mare țării a tuturor acestor de mai sus scrise, poruncit-am credincios boeriului nostru Dobrul logofăt să scrie și cătră adevărată carte noastră aciastă pecete noastră să lege.

De pe sârbie pe limba moldovenească am tălmăcit la anul 1805 Avgust 7. Polcovnic Pavel Debrici dela Mitropolie.

După Acte Moldovenești din anii 1426—1502, București 1947 pp. 56—57.

1462 (6970) Octombrie 5, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că pe această adevărată slugă a noastră, pan Petru Glodeanul, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova, ocina sa dreaptă, satul anume Glodeni pe Telejna mai sus de Murgu. Acestea toate mai sus scrise să fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine îi va fi cel mai de aproape, să-i fie acclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile pe vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domnici mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința mitropolitului nostru chir Teoctist și credința boierilor noștri: credința panului <Duma> Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian vornic, credința panului Costea Danovici, credința panului Toma Cânde, credința panului <Petru Ponici>, credința panului Albu, credința panului Lazea, credința panului Hodco Crețovici, credința panului Isaiia dela Neamț, credința panului Ștefco Dămăcuș, credința panului Petric, credința panului Buhtea, credința panului Sachiș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, Moldova, acela să nu-i clintească dania noastră, ei să i-o întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Isaiia, la Suceava, în anul 6970 <1462> luna Octombrie 5.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare I p. 61—62.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

1462 (6970) Octombrie 6, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau

o vor auzi cetindu-se, că acest boier al nostru adevărat <și> credincios, pan Petru Negrea ne-a slujit drept și credincios. Deci noi, văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, satele lui, ocină dreaptă anume: Zemeștii, la gura Tazlăului, pe care l-a cumpărat dela Timpășor pentru o sută de zlofi și a patra parte din Filipești pe Octuz ¹⁾ și Sacălișeștii chiar la gura Tazlăului. Toate aceste sate mai sus scrise să-i fie lui dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam cine îi va fi cel mai aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie din toate părțile pe vechiul hotar, pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Ștefan voevod <și> ²⁾ credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian vornic, credința panului Costea Danovici, credința panului Toma Cănde, credința panului Petru Ponici, credința panului Albu, credința panului Lazea, credința panului Hodco Crețevici, credința panului Isaia dela Neamț, credința panului Stețco Dămănceuș, credința panului Petric, credința panului Buhtea, credința panului Sachis spătar, credința panului Iuga vister, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă paharnic ³⁾ comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, sau din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iarăși pe cine va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră în Moldova, acela să nu-i clinească dania noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească pentru că i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus serie, am poruncit credinciosului nostru boier pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecelea noastră de această cartea a noastră.

A scris Toma, la Suceava, în anul 6970 <1462>, Octombrie 6.

Acad. R.P.R., Fotografii, IV/7.

Fotocopie orig. slav, perg., pecete atârnată.

391

1462 (6970) Octombrie 8, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu noi, Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

¹⁾ pasagiul „și a patra — Octuz“, șters cu negru.

²⁾ omis în orig.

³⁾ loc șters, ilizibil în text.

vor auzi citindu-se, că acest boier al nostru adevărat pan Nicoară Sărbescul ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit în țara noastră în Moldova, ocina lui dreaptă satele de pe Rebricea anume: unde a fost curtea lui Duma Negrul și mai sus unde au fost Grecii lui Duma Negrul și mai sus Drăgești și Borisești și Tibănești și Munciei, unde a fost cetatea lui Duma Negrul și unde a fost Moiş Filosoful, pe Rebricea, pe care l-a cumpărat Nicoară de la Ilca, fiica lui Popșa și dela fiii lui Moiş, dela Danciul și dela Marușca, pentru 60 de zloți. Toate aceste sate să-i fie lui dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și fraților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine îi va fi cel mai de aproape, nelințit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie pe vechiul hotar, pe unde au folosit în veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Ștefan voevod, credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian vornic, credința panului Costea Danovici, credința panului Toma Căndea, credința panului Petru Ponici, credința panului Albu, credința panului Lazea, credința panului Hodeo Creșevici, credința panului Isaiia de la Neamț, credința panului Stețco Dămănceș, credința panului Petric, credința panului Buhtea, credința panului Sachiș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă paharnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră, Moldova, acela să nu clintească dania noastră, ei să-i întărească și să-i imputernicească pentrucă i-am dat pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru boier, pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Toma, la Suceava, în anul 6970 <1462>, Octombrie 8.

Acad. R.P.R., Fotografil II/4.

Fotocople după orig. slav, perg., pecete atârnată.

1462 (6970) Decembrie 3, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

vor auzi cötindu-se, Iată această adevărată credincioasă slugă a noastră, pan Lațco, nepotul panului Petru Ponici, a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri mari și mici și s'a jeluït și a mărturisit cu megiașii săi că privilegiul pe care l-a avut marele pan Drăgoi și socrul lui pan Romașco dela bunicul nostru, Alexandru voevod cel bătrân, pe ocinele lor, satele Drăgoești. ¹⁾ și pe Lucăcești și pe Botești și pe Căcăceni, acel privilegiu a fost în mâinile panului Corui și el le-a stricat și le-a pierdut.

Deci noi am socotit cu panii noștri și am miluit pe pan Lațco cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina dreaptă a femeii lui, fiica lui pan Romașco, satele mai sus scrise Drăgoești. . . . ¹⁾ și Lucăcești și Botești și Căcăceni, să-i fie de la noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine va fi cel mai de aproape, să le fie neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate părțile pe vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Și deasemenea am pus zavească 100 de ruble de argint curat, ca oricând și în ce zile și ceasuri se va. ²⁾ va pără sau va pomeni lui pan Lațco sau femeii lui pentru aceste sate mai sus spuse și pentru aceste. ²⁾, acela să ne plătească mai sus scrisa zavească de 100 de ruble de argint, însă nimeni în veci să nu aibă a dobândi împotriva acestui privilegiu cu niciun alt privilegiu al său.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința mitropolitului nostru, chir Teoctist și credința boerilor noștri: credința panului Duma Braeviei, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul părcălab, credința panului Goian vornic, credința panului Costea Danoviei, credința panului Tomă Cănde, credința panului Petru Ponici, credința panului Albu, credința panului Lazea, credința panului Hodeo Crețovici, credința panului Isaia de la Neamț, credința panului Stețco Dămăcuș, credința panului Petric, credința panului Buhtea, credința panului Sachăș, spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre ¹⁾ Moldova, acela să nu-i clintească înscrisul și dania noastră, ei să-i înlărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

¹⁾ un nume tălat din text.

²⁾ loc rupt în orig.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Isaiia la Suceava, în anul 6970 <1462>, luna Decembrie 3 zile.

Acad. R.P.R., LXXXV/46.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

393

1463 (6971).

Ispisoc din 6971 <1463>, dela domnul Ștefan voevod, întăritor unui Petre Vitoltlenul pe Vitoltești, lângă Băsești.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 58.
Rezumat rom.

394

1463 (6971) Februarie 13.

Ștefan voevod întărește lui Giurgea Oniceanu stăpânirea peste două părți din jumătatea satului Oniceni, în ținutul Sucevei.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 73.

395

1463 (6971) Aprilie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri mari și mici, bătrâni și tineri, boerul nostru credincios, pan Oțel și cu fiica sa Cârștina, de bună voia lor și nesliviți de nimeni și au dat din uricul și ocina lor dreaptă, un sat anume Motișeștii, la obârșia Corodului și mai sus, unde se chiamă Seliștea lui Tatul, în acelaș hotar, la obârșia Corodului și o poiană dela deal, care este în Dumbrava dela Deochiați, nepotului lor de frate, pan Herman.

Iar pentru aceia iarăși s'a ridicat pan Herman de bună voia lui și de nimeni nesilit, înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri și a vândut acest sat mai sus scris și seliștea și poiana, pe cari i le-a dat unchiul lui, pan Oțel și fiica lui, Cârștina, anume satul Motișești, la obârșia Corodului, mai sus de curtea lui Cernat și Seliștea lui Tatul, tot la obârșia Corodului în acelaș hotar și o poiană dela deal, care este în dumbrava dela Deochiați, credinciosului nostru boier, pan Șteful Cernătescul, pentru 75 de zolți tălărești, tot pe bani gata. Și a plătit pan Șteful Cernat tot cu bani gata în mâinile lui pan Herman înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri.

Deci noi văzând buna voia lor și unire și plată tot cu bani gata și noi deasemenea am dat și am întărit credinciosului nostru boier pan Șteful Cernat, acest sat mai sus scris, Motișeștii la obârșia Corodului și Seliștea lui Tatul, tot la obârșia Corodului, în acelaș hotar <și o poiană dela deal> ¹⁾ care este în dumbrava dela Deochiați, să-i fie uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui <și răstrănepților> ¹⁾ lui și întregului său neam, cine îi va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat <și al seliștii și al poienii, să fie după> ¹⁾ vechiul hotar, pe unde au folosit din vecii vecilor.

<Iar la aceasta este înarea> ¹⁾ mărturie a domniei mele însăși, a mai sus scrisului, Ștefan voevod <și credința boierilor au fost> ¹⁾ pan Manoil, pan Stanciul, pan Vlaieul, pan Goian vornic, pan Coste Danovici, pan Toma Cânde, pan Petru Ponici, pan Alb spătar, pan Șandru, pan Lazea, pan <Hodco> ¹⁾ Crețevici, pan Isaia dela Neamț, pan Stețco Dămăncuș, pan Petric, pan Buhte, pan Sacheș spătar, pan Iuga vistier, pan Pașco postelnic, pan ²⁾ paharnic, pan Zbiare stolnic, pan Ion comis și toți ceilalți boieri ai noștri mari și mici, care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Toma la Suceava, în anul 6971 <1463> Aprilie 15.

Arh. St. Buc., M-rea Adam III/1.

Orig. slav. perg., peceți pierdute.

396

1463 (6971) Iulie 13, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că dăm și întărim sfintei noastre mănăstiri dela Neamț, unde este hramul sfintei înălțări a domnului nostru Iisus Hristos tot hotarul mănăstirei, care este la Zagorna, dar după hotarul vechi care de demult ascultă de mănăstirea Neamțului, deasemenea și de acum înainte să asculte întreg acest hotar de mănăstirea noastră dela Neamț, însă și cu gârlele și poenile, pretutindeni după hotarul vechi, care este hotarul mănăstirii.

Și asemenea oricine va lua pentru noi desetina de stupi, acești desetnici ai noștri să nu aibă a lua desetina de stupi din prisăcile mănăstirii, fie chiar

¹⁾ loc rupt și șters în orig.

²⁾ loc șters în orig.

o jumătate de groș și să nu aibă nicio treabă în hotarul mănăstirii sau la prisăci sau cu orice este al mănăstirii nici înșiși desetnicii, iarăși nici slugile lor. oricine ar fi, pentru că această desetină am făgăduit-o și am dat-o sfintei mănăstiri.

Și asemenea sotirea ¹⁾ sau slugile lui, nici altul nimeni din boierii noștri sau slugile noastre și nici un suflet să nu aibă nici un amestec la prisăcile mănăstirii și la gârle și la poieni și la întreg hotarul dela Zagorna. Cât este hotarul vechi, aceasta să asculte de mănăstirea noastră dela Neamț.

Iar cine ar încerca să se amestece peste această carte a noastră, în orice, în hotarul dela Zagorna al mănăstirii, acela este potrivnicul nostru și al cărții noastre și va vedea asupra sa pedeapsa noastră. Acestea toate mai sus scrise să fie neclintite.

Iar pentru mai mare putere am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

S'a scris la Suceava, în anul 6971 <1463> Iulie 13.

Acad. R.P.R., ms. rom., 4606 f. 23.

Orig. slav. perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1812 și o trad. rusă din 1838.

397

1463 (6971) Iulie 31.

6971 <1463>, Iulie 31. Ispisoc dela Ștefan vodă cel Bun. Facem știre cu această carti a noastră, iată acest al nostru credincios boer, dum<nea>lui Arburi portari, slujătu-ni-au cu dreptate și cu credință. Deci, văzând noi a a lui dreaptă și încredințată slujbă către noi, miluitu-l-am pre dânsul cu osăbită mila noastră, i-am dat și i-am întărit lui pre satu anumi Vorona și Rușii, ce au cumpărat dela Ivașco cel Orbu, drept 180 zloți turcești.

Și iarăși au mai cumpărat dela fratile lui Ivașco, la Mihul Giumătate.. . . . parti drept 150 de zloți turcești și pre un tătar — cu ficiori cu tot și pre Carici — cu ficiori cu tot Ana și Teleuca și Ciopii — cu ficiori cu tot și altul Micul și cu copii și Radul cu ficiori cu tot.

Iară hotarul acelor sate ca să fie pre undi au hotărât dum<nea>lui.. . . . și dum<nea>lui. medelnicer, începându-să din hotarul lui Dragomir Litianul, drept piste vale Voronei și pre supt. a Mihului, ci-i dela Săretu, și de acolo pe la capul dialului, ci-i dela Glodeni, iară de acolo pe la coada heleșteului de sus, acolo undi să obârșăști coada heleșteului de acolo în codru, până în hotarul Lucăi călugărului. Aceste, câte scriu mai sus, ca să-i fii dela noi uric în veci.

¹⁾ « sotirea », cel ce lu suta (a suta parte).

S'au scos di pe original de cătră mini și, fiind întocmai, am iscălit: Ioan Teodorovici.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 48.

Trad. rom. la Arh. St. Iași, Tr. 410 op. 446, ms. 19 f. 38 r. și 20 v.

O trad. rom și la Arh. St. Buc. Condica Asachi ms. 628 f. 498 v. cu mențiunea înainte de text «Cărțile lui Toader Arbure».

398

1464 (6972).

Uric dela Ștefan vodă cel Bun, din văleț 6972 <1464>, întăritură Manii Moghoșescului pe sat pe Mo<go>șești de pe Vilna, dela ținutul Vasluiului.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 62

Rezumat rom.

399

1464 (6972) Aprilie 28, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunosecut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cilinduse, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Luca, fiul panului Petru logofăt, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit lui în țara noastră, în Moldova, ocina femeii lui, Marina, jumătate de sătuc din Toporouți, pe care ea a cumpărat-o cu Mihnea, pe banii săi, iar cealaltă jumătate de sat din Toporouți <să fie> ¹⁾ panului Luca, pentru dreapta și credincioasa tui slujbă.

<Toate acestea> mai sus scrise să-i fie lui dela noi uric, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine va fi cel mai de aproape, să fie neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința iubitului nostru fiu, Alexandru și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința <panului> ¹⁾ Goian dela Hotin, credința panului Crasneș vornic, credința panului Costea Danovici, credința <panului> ¹⁾ Toma Chinde, credința panului Petru Ponici, credința panului Albul, credința panului Lasea Pitic, credința panului Hodeo Crețevici, credința panului Isaiia dela Neamț, credința panului Stețco Domocuș, credința panului Costea Oriș, credința panului Petrică, credința panului Radul Pisc,

¹⁾ omis în orig.

credința panului Buhtea, credința panului Sacheș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Zberea stolnic, credința panului Buorean comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră în Moldova, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le întărească și să le imputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pe cetea de această carte a noastră.

A scris Tăutul la Suceava, în anul 6972 <1464>, luna Aprilie 28.

<Pe verso însemnare slavă:> Pentru satul Toporuți, în ținutul Cernăuții, în anul 6972 <1464>.

Muzeul Reg. Suceava nr. 1726.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

O copie slavă Acad. R.P.R., ms, 5934. f. 168.

O fotocopy la Acad. R.P.R., Filiala Iași 11/82.

400

1464 (6972) Iunie 5, Vaslui.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se <dacă> ¹⁾ va fi cuiva nevoie, că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri mari și mici, sluga noastră, pan Giurgiu.....¹⁾ nesilit de nimeni și a vândut ocina lui dreaptă, satul anume Găgești pe Ialan pentru 50 de zloți tătarești¹⁾ lui Ivan. Și i-au plătit tot deplin cu bani gata înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând <tocmeală de bună voie între dânșii și plată deplină>¹⁾, deasemenea am dat și am întărit acest sat mai înainte zis, Găgești pe Ialan panului.....¹⁾ și lui Mihul Ivan, ca să le fie dela noi uric cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va <alege cel mai de aproape>¹⁾ să le fie neclinit niciodată în veci.

În hotarul acestui sat <să fie> ¹⁾ după vechile hotare, din sus.....¹⁾ hotarului.....¹⁾ pe unde a hotărnicit pan Cârstea Negru cu gloatele.

Iar la aceasta este mare mărturie, însuși domnia mea, mai sus scrisului, <noi Ștefan voevod și mitropolitul nostru chir>¹⁾ Theoctist și boierii noștri, pan

¹⁾ loc șters, illuzii în orig.

Duma Braevici.....
.....¹⁾

<Iar pentru mai mare întărire, am poruncit panului Dobru logofăt >¹⁾
să serie și să atârne pecetia noastră.

<S'a scris >¹⁾ la Vaslui în anul 6972 <1464> luna Iunie 5.

Arh. St. Buc., Episcopia Huși. XVIII/1.

Orig. slav, perg., foarte șters și rupt, 5 peceți atârdate, căzute.

401

1464 (6972) Iunie 11, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, dacă îi va fi cuiva nevoie, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri, mari și mici, bătrâni și tineri, Mușa, panița panului Pantelei, soacra lui Petre Oțeleșcu, cu fiica sa, Cerna, a panului Petru Oțel și au mărturisit cu megiașii lor, oameni buni, că privilegiul pe care l-au avut dela înaintașii noștri, dela unchii noștri, Ilie voevod, și Ștefan voevod, când au fost ei în bună și binevoitoare pace pentru satul Pântelești la Bălți, acel privilegiu al înaintașilor noștri mai sus scriși s'a pierdut din mâinile lui Cârstea, fiul lui Pantelei și a paniței lui. Mușa, când Cârstea a căzut de pe cal și a murit fără grai și despre privilegiul nostru, ocina noastră dreaptă n'a putut spune unde este.

Deci noi văzând mărturia boierilor noștri și a megiașilor lor drepti, că acest privilegiu al lor dela înaintașii noștri pe care l-au avut pentru acel sat. Pântelești la Bălți, l-au pierdut astfel cum mărturisesc ei, iar noi deasemenea după mărturiile lor drepte am dat și am întărit acest sat mai sus scris, Panteliești la Bălți, să le fie uric cu tot venitul, Mușei femeia lui pan Pantelei și ginerelui ei, Petru Oțeleșcu și fiicei ei, Cerna și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine le va fi cel mai de aproape, însă pentru acea parte, cui îi este ocina.

Și deasemenea nimeni niciodată în veci cu niciun fel de privilegiu să nu poată câștiga peste acest privilegiu al nostru, pentru că vechiul lor privilegiu s'a pierdut când a murit Cârstea și a fost în mâinile lui, cum și mai sus scriem.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din vecii vecilor.

Iar la aceasta este marea și dreapta mărturie a domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și a mitropolitului nostru, chir Teoctist și a boierilor noștri: pan Duma Braevici, pan Manoil, pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian dela Holin, pan Crasnăș vornic, pan Coste Danovici, pan Toma Cănde, pan

¹⁾ omis în orig.

Petru Ponici, pan Albu, pan Lazea, pan Hodco Crețeviei, pan Isaia dela Neamț, pan Stejco Dămăcuș, pan Coste Orăș, pan Radul Pisc, pan Ion Bucium, pan Sacheș spătar, pan Iuga vistier, pan Pașco postelnic, pan Negrilă paharnic, pan Zbiarea stolnic, pan Ion comis și toți ceilalți boieri ai noștri mari și mici, care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare întărire, am poruncit panului Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecelea noastră de această carte a noastră.

A scris Toma la Vaslui în anul 6972 <1464> Iunie 11.

Arh. St. Buc., Ep. Huși. XXXIV/1.

Orig. slav. perg., peceți pierdute.

402

1464 (6972) August 13, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetîndu-se, dacă îi va fi cuiva nevoie, că au venit înaintea tuturilor boierilor noștri mari și mici, bătrâni și tineri, sluga noastră Mândrea cu femeia lui și cu cumnătele lui, fiicele lui Voineag și s'au pârât împotriva panului Mîsea pentru un sat anume Târnăuca.

Iar la aceasta Mîsea a spus că acest sat i l-a dat unchiul său Bera de bună voia lui cu celelalte averi ale lui, la moarte lui. Și s'au pârât ce s'a pârât și între ei au fost multe vorbe, când a adus Mîsea și un inseris al lui Bera, că i-a dat lui. Bera acest sat, la moartea lui.

Noi însă cu boierii noștri i-am făcut lege după legea țării, ca să jure Mîsea pentru acest sat împreună cu popa Hanco, cu pan Stan Babici, pan Groza Micotici¹⁾ și pan Toader Anșanul. După ce am dat legea aceasta pentru Mîsea, el a jurat cu toți acești jurători pentru acest sat și i-a câștigat după dreptul și toată legea, Mândrea însă a pierdut.

Iar noi, dacă am văzut jurămînul, noi deasemenea am dat și am întărit slugii noastre Mîsea acest sat mai înainte spus, Târnăuca, să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și întregului lui neam cine i se va alege cel mai de aproape în vecii vecilor.

Iar hotarul să fie după hotarul cel vechi, pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este mărturie a însăși domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și a mitropoliților noștri chir Theoctist și chir Tanasie²⁾ și a lui pan Duma Braevici, pan Manoil, pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian dela Hotin, pan Crasniș vornic, pan Coste Danovici, pan Toma Cînde, pan Petru Ponici³⁾.

¹⁾ la Wickenhauser greșit • Koabine •

²⁾ la Wickenhauser greșit • Wenascho •

³⁾ „ „ „ Ponoceu •

pan Albul, pan Lazea¹⁾, pan Hodeo Creșevici, pan Isaia dela Neamț, pan Stejco Damacuş, pan Petru Iachimovici,²⁾ pan Buhtea, pan Sacâș³⁾ spătar, pan Iuga vistier, pan Negrilă ceașnic, pan Pașco postelnic, pan Zhiare stolnic, pan Buorean comis și a tuturor celorlalți boieri ai noștri mari și mici, cari au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Dobrul logofăt, să serie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

A scris Roman la Suceava, în anul 6974 <1641>, luna August 13.

După F. A. Wickenhauser, Geschichte der Klöster Homor, Set. Onufri, Horodnik und Patrauz, Cernăuți, 1881, p. 175—177.

Trad. germană după orig. slav. perg. cu 7 peceți atârdate, una domnească celelalte boierești.

403

1461 (6972) Septembrie 12, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, dacă cineva va avea nevoie, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri, mari și mici, bătrâni și tineri părintele nostru chir Teoctist, mitropolit de Suceava, de bună voia lui și nesilit de nimeni și cu voia tuturor marilor noastre mănăstiri din Moldova și cu toți călugării și țârcovnicii mitropoliei și a vândut credinciosului nostru pan Tador Prodan pisarul nostru, un sat al mitropoliei anume Greci pe Siret, lângă Târgul Siretului pentru trei sute de zloți turcești. Și s'a ridicat pan Tador pisar și a plătit acest sat, tot cu bani gata, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri. Iar mitropolitul nostru, chir Teoctist pentru cești bani, a cumpărat mitropoliei noastre alt sat dela pan Rotompan, anume Mihăești pe Brădețel.

Deci noi văzând buna lor voie și tocmeală și plată deplină și noi deasemenea am dat și am întărit acest sat mai înainte spus, anume Greci pe Siret, lângă Târgul Siretului, ca să fie boierului nostru pan Tador Prodan, uric și să-și facă mori pe Siret și cu tot venitul lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam cine îi va fi cel mai de aproape, să le fie neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este marea mărturie a domniei mele a însăși a mai sus scrisului Ștefan voevod și a fiului nostru Alexandru și a episcopului nostru chir Tarasie dela Târgul de Jos și a egumenilor: popa Teodor dela Bistrița, popa Iasaf dela Neamț, popa Anastasie dela Moldovița, popa Stahie dela Pobrata

¹⁾ În Wickenhauser greșit • Lazor •.

²⁾ „ „ „ • Sîmovic •.

³⁾ „ „ „ • Iakisch •.

și a boierilor noștri: pan Duma Braevici, pan Manoilo, pan Stanciul, pan Goian dela Hotin, pan Crasnăș vornic, pan Costea Danovici, pan Toma Câdea, pan Petru Ponici, pan Alb spătar, pan Lazea Pitic, pan Hodco Crețevici, pan Isaiia dela Neamț, pan Stețco Domocuș, pan Costea Orăș, pan Radul Pisc, pan Ion Bucium, pan Sendric, pan Buhtea, pan Radul Pisc, pan Sachis spătar, pan Iuga vistier, pan Pașco postelnic, pan Negrilo ceașnic, pan Zbiare stolnic, pan Ion... ¹⁾ pan Oanță Prisacă, pan Neag comis, pan Luca stolnic, pan Mircea ploscar și toți ceilalți pani ai noștri, mari și mici, care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus serise, am poruncit credinciosului nostru pan Dobrul logofăt să serie și să atârne de această carte a noastră, pecetea noastră și pecețile boierilor noștri.

A scris Tăutul la Suceava, în anul 6972 <1464>, luna Septembrie 12.

După I. Bogdan Doc. lui Ștefan cel Mare, I. p. 83-84.

Orig. slav., perg., 13 peceți atârnat.

404

1464 (6972) Noembrie 2, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că acest adevărat boier credincios al nostru, pan Andreico Ciortorinschi ne-a slujit drept și credincios. Deci și noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă; i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, satele lui, ocină dreaptă anume satele: Ciortorâia și Dubovățul și Oșihlibul. Toate aceste sate mai sus scrise să fie dela noi uric cu tot venitul panului Andreico Ciortorinschi, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine îi va fi cel mai de aproape neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din vecii vecilor.

Iar la aceste este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Alexandru și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian dela Hotin, credința panului Crasnăș vornic, credința panului Costea Orăș, credința panului Costea Danovici, credința panului Toma Câdea, credința panului Petru Ponici, credința panului Alb, credința panului Lazea, credința panului Șandru dela Dorohoi, credința panului Stețco Dămăncuș, credința panului Hodco Crețevici, credința panului Isaiia dela Neamț, credința panului Radul Pisc, credința panului Petric Iachimovici, credința panului Ion Bucium, cre-

¹⁾ loc rupt în orig.

credința panului Buhtea, credința panului Iațco Hudici, credința panului Sachis spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă paharnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Ion comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, în Moldova, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Și pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier pan Dobruș logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toma, la Suceava, în anul 6972 <1464> Noembrie 2.

Acad. R.P.R., Fotografii V/38.

Fotocopie după orig. slav. perg., pecete atârnată.

405

1465 (6973) Ianuarie 15, Suceava.

Ștefan voevod dăruiește mitropoliei Sucevei o prisacă.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, pg. 87.

406

1465 (6973) Martie 3, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cctindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Candrea, fiul lui Greul, ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, Moldova, jumătate din satul anume Giurgești pe Slavnic, pe care l-a cumpărat el dela Costea și dela Stan, fiii lui Giurgevici pentru 80 de zloși și deasemenea moara lui de pe Stavnic, care este la capătul poienii de sus, pe care i-a dat-o unchiul lui, Baico, de bună voia lui. Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoșilor și răstrănepoșilor lui și întregului său neam, cine va fi cel mai de aproape, să le fie neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acelu sat să le fie pe jumătate.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința iubitului meu fiu, Alexandru și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian, credința panului

Crasnăș vornic, credința panului Costea Danovici, credința panului Toma Cânde, credința panului Petru Ponici, credința panului Alb, credința panului Lazea Pitic, credința panului Isaiia, credința panului Șendrica, credința panului Hodeo Crețevici, credința panului Ion Bucium, credința panului Petric, credința panului Vasco, credința panului Stejco Domocuş, credința panului Buorenul dela Neamț, credința panului Buhtea, credința panului Radul Pisc, credința panului Sachiş spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Neag comis, și credința tuturor <boierilor noștri mari și mici>¹⁾.

Iar după <viața>¹⁾ noastră, cine va fi domn al acestei țări, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe <ori cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre>, Moldova, acela să nu-i clinească dania noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat <și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă către noi>¹⁾.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Debrul logofăt, să scrie și să utărne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tăutul la Vaslui, în anul 6973 <1465> Martie, 3 zile.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare I, p. 87—88.

407

1465 (6973) Aprilie 11, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă va avea cineva nevoie, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici, bătrâni și tineri, credinciosul nostru boier, pan Giurgea Rotompan, de bună voia lui și asemenea de nimeni nesilit și a vândut propriul său sat și dreapta ocină, sat pe care l-a cumpărat dela pan Julea, fratele panului Ioan Pântece, anume satul Mihăești pe Brădăjel, mai sus de Borhinești, părintelui nostru chir Teoctist mitropolit, cu prețul de 270 zloți turcești. Și întru aceea s'a ridicat părintele nostru chir Teoctist mitropolit, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni și a plătit în mâinile lui pan Giurgea Rotompan toți banii gata, din acei bani pe care i-a luat părintele nostru chir Teoctist dela pan Tader Prodan pentru satul Greci, care este pe Siret mai jos de Târgul Siret.

Deci noi văzând bună voia lor și înțelegere și plată iar noi deasemenea am dat și dela noi acest sat mai sus scris Mihăești pe Brădăjel, mai sus de Borhinești, să fie uric cu tot venitul cu morile și cu piucle care ascultă de acest

¹⁾ Iipsă în trad.

sat, mitropoliei noastre dela Suceava, unde este hramul sfântului mucenic Gheorghe, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit în vecii vecilor.

Și la aceasta este marea mărturie a domniei noastre a mai sus scrisului, Ștefan voevod și a episcopului nostru chir Tarasie dela Roman și a boierilor noștri: pan Duma Braevici, pan Manoil, pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian dela Hotin, pan Crasnăș vornic, pan Costea Danovici, pan Toma Cănde, pan Petru Ponici, pan Alb, pan Lazea, pan Isaia părcălab, de Chilia, pan Ștefco Dămăncuș, pan Hodeo Crețevici, pan Ion Buoreanul părcălab de Neamț, pan Ion Bucium părcălab, pan Șandra dela Dorohoi, pan Buhtea, pan Iașco, pan Sachiș spătar, pan Iuga vistier, pan Pașco postelnic, pan Negrul paharnic, pan Zbiare stolnic, pan Neag comis și toți ceilalți boieri ai noștri, mari și mici, care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere și înlărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru boier, pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecelea noastră și pecelea boierilor noștri la această carte a noastră.

A scris Toma la Suceava în anul 6973 <1465> luna Aprilie 11.

După I. Bogdan, Doc., lui Ștefan cel Mare, I, p. 89—90.

408

1465 (6973) Decembrie 13, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetind-se, că a binevoit domnia mea cu buna și luminata și curata inima noastră din toată buna noastră voie și cu ajutorul lui Dumnezeu și am dat și am întărit mitropoliei noastre dela Târgul de Jos, unde este hramul sfintei Paraschiva, Țigani ei proprii aume: Mășcat și copiii lui și sălașul și Caba și copiii săi și sălașul și Costea și copiii săi și sălașul și Babul și copiii lui și sălașul și Băzdăga și copiii săi și sălașul și Carfina și copiii săi și sălașul și Nan și copiii săi și sălașul, pe care i-a dat Isaia părcălab de Chilia sfintei Paraschiva de bună voia lui și de nimeni asuprit.

Toți acești Țigani mai sus scriși să fie dela noi sfintei Paraschiva uric cu tot venitul neștrămutat niciodată întru nimic în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian dela Hotin, credința panului Crasnăș vornic, credința panului Costea Danovici, credința panului Cănde, credința panului Petru Ponici, credința panului Albu, credința panului Lazea Pitic, credința panului Hodeo Crețevici, credința panului Ștefco Dămăncuș, credința panului Isaia și credința panului

Ion Bucum, pârceâlabi de Chilia, credința panului Ion Bucurean dela Neamț, credința panului Sachis spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Zbiare stolnic, credința panului Neag comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru, pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu ia acești Țigani dela sfânta mitropolie din Târgul de Jos, ei să-i întărească și să-i imputernicească, pentru că și noi i-am dat și i-am întărit pentru sănătatea noastră și pentru sufletul înaintașilor noștri sfântrăpoși.

Iar pentru mai mare putere a tutuor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Debrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Stefco diiac la Succava în anul 6973 <1466> luna Decembrie 13.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 133.

Orig. slav. perg., pecete mare atârnată.

409

1465 (6973) Decembrie 30.

Uric dela Ștefan vodă, cu peceți multe, din velet 6973 <1465>, Dec. 30, precum au venit Boldur cu giupâniasa lui, Naste, și Petre Stravici și Fete Brătulescul și au pârît pre Ona, pentru un sat ce i-au dat lui mătușa lui, Marușca, di pre Moldova, anume Stroeștii, și aflându-să satul dat denainte lui Alecsanțru Vodă și denaintea boierilor săi, i-au rămas cu giudeț, după lege țării, ca să fie satul totu Oanii, precum li scriu uricile, iar Boldur cu ceclanți boeri au rămas ca să n'aibă nici o triabă la acel sat.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 64.

Trad. rom. la Muz. Municipal Iași, IV/40.

410

1466 (6974).

Facem știre tutuor cui se cade ca ști, că acest al nostru credincios și cinstit boiar . . . ') <dum> nalui Vlaicul, slujindu-ne cu dreptate și <cu credință> pentru aceea dară i-am dat și i-am întărit lui pre <o siliște> . . . ') la Chișinău, la fântâna Albișoara, ce s'au <umpărat> ') dela Toader, ficioiul lui Fedor și dela fratele lui, dela . . . ') și dela Fedorel, drept 120 arginți tătărești.

Deci <i-am dăruit ace se> ') liște mai sus numită la Chișinău, la fântâna Albișoara, ca să-i fie dumisale și dela noi driaptă ocină și moșia, cu moară și cu

¹⁾ loc rupt în text.

tot venitul și fiilor dumnisale, nepoșilor și strănepoșilor, slătătoare în veci. Și spre aceasta este credința domniei mele, mai sus numit. Ștefan vodcǎ și a preiubiți fii domniei mele Alexandru voivoda și credința boierilor celor mare: Dobrul mare logcǎ, Duma Braeviei, Manoil, Stanciul de Cetate Albă, Goian starostele de Hotin, Crasniș vornic, Coste Danovici, Toma Chinde, Petre Poniici <Zbiera¹⁾> de Cetate Albă, Isaiia și Ion Bucium pârălabii de Chilie [Ion Bucium de Chilie], Buorianul pârălab de Niamțu, Hodca²⁾ Greșăvicii, Stețco³⁾ Domacuș, Petrica, Buhte, Sacoș spatcar, Iuga vistier, Pașeo post, Negrilă pah, Luca⁴⁾ stol, Niagul comisul.

Arh. St. Buc., Condica Asachi ms. 629 f. 4.

Trad. rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

411

1466 (6974) Februarie 13.

Un ispisoc din 6974 <1466>, Fev. 13, de la domncul Ștefan voevod, cu care înlărește m-rii Bistrița satu pe Bistrița unde au fost vătămanci Tăvuciu și Penea și Ananie și moara din câmp cu heleșteu, care a cel sat ei ar fi făcut schimb cu Costea pârălabul și ar fi mai dat m-rii un tatar din Tătari domnești de la Nemțu, numeli Tătarului Oana. Și tot acest de mai sus numit sat și Tatar să fie m-rii nestrămlat în veci.

Acad. R.P.R., CCXCI/166, f. 21 v. a.

Perilipsis pt. doc. moșiei Mărășii (Neamț), a vornicului Iordache Costachi, sec. XIX.

412

1466 (6974) Februarie 18, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, pan Ivanco Ungureanul cu panița sa, fiica lui Furău, de bună voia lor nesiliți de nimeni și au vândut ocina lor dreaptă, a paniței lui, anume satul Munte în ținutul Trotușului la prețul de 90 zloți, slugii noastre Ioniș Izvareț. Și le-a plătit Ioaniș toți acești bani mai sus scriși, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri. Deci noi văzând buna voia lor și unire și plată iar noi deasemenea am dat și am întărit acest sat mai înainte spus anume Munte, slugii noastre Ioaniș Izvareț, să-i fie lui dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoșilor lui

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ • Hodca • în text.

³⁾ • Stețca • în text.

⁴⁾ • Căluce • în text.

și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului său neam, cine va fi cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este mărturia domniei mele, Ștefan voevod și a panilor noștri: pan Duma Brăevici, pan Manoil, pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian dela Hotin, pan Crasnăș vornic, pan Costea Danovici, pan Petru Ponici, pan Toma Cănde, pan Albu, pan Lazea, pan Hodco Crețevici, pan Isaiia, pan Ion Bucium, pan Bourcan dela Neamț, pan Stețco Dămăcuș, pan Sachis spătar, pan Iuga vistier, pan Negrilă paharnic, pan.....¹⁾

<Și spre>¹⁾ mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru, pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris, Roman, la Suceava, în anul 6974 <1466> luna Februarie 18.

Acad. R. P. R., Fotografii IV/1.

Fotocopie după orig. slav. perg., pecete domnească atârnată și cu pecetele hoierilor din stat.

Cu o trad. rom. ibid. LXIX/9,

413

1466 (6974) Martie 13, Suceava.

† Din mila lui dumnceu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei, facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că am dat și dăm această carte a noastră acestui adevărat mitropolit al nostru chir Tarasie din târgul Roman, tuturor oamenilor lui, din satul lui, Negcești, care sunt pe Pârâul Negru.

Și acci oameni, ori cine se va așeza în acel sat, ei să aibă dela noi mare scutire și mare slobozie pe 5 ani de toate dările și slujbele noastre și să nu ne dea nici iliș, nici podvoadă, nici posadă, nici jold, nici la cetate să nu lucreze, nici la mori, nici butii să nu care, nici să nu cosească fân, nici vreo altă dare sau slujbă a noastră să nu aibă.

Și deasemenea nici părcălabii de Neamț, nici staroștii din acel ținut, nici globnicii lor, nici pripășarii, nici oslubarii, nici gonitorii de urmă, nimeni să nu îndrăznească să-i judece, nici pentru furt, nici pentru omor, nici pentru răpire de frătă, nici pentru ori care lucru, fie faptă mare sau mică și numai mitropolitul însuși sau urednicii lui. Iar celui căruia mitropolitul însuși nu-i va face dreptate, acela să aibă îndreptare înaintea noastră pentru a se îndrepta întru toate, iar alt sudeț să nu aibă asupra sa.

Iar cine va voi să judece pe acci oameni, sau să le ia zălog sau să ia vamă dela ei pentru orice marfă a lor: sau dela pește proaspăt, sau dela majă sărată sau dela sare, sau dela postav, sau dela pânză, sau dela fier sau dela plute, sau

¹⁾ loc rupt în orig.

dela oale, dau dela case de lemn, sau dela varză, sau dela mere, sau iarăși dela ceară, sau dela miere curată, când le vor vinde sau pentru orice vor vinde sau iarăși când vor cumpăra, sau marfă vie sau moartă: sau hoi, sau ialovițe, sau herbeci, sau cai, sau iepe, sau orice altă marfă, sau fiare: sau jderi sau helgii sau orice fel de marfă, să nu le oprească nimic și fără vamă ori unde și în orice loc: sau în târguri, sau la iezero, sau la Nistru, sau la Cetatea Albă, sau la Chilia, sau la Dunăre, sau ori unde în țara noastră, pretulindenea să le fie <treccrea>¹⁾ slobodă și fără vamă, sau vămile arendate, fie la cele nearendate. Iar cine ar încerca peste această carte a noastră să le ia fie măcar preț de un gros, acela ne este potrivnic nouă și cărții noastre și asupra acestuia va fi pedeapsa noastră și mare urgie a domniei mele.

Iar la aceasta este credința și sufletul domniei mele, Ștefan și credința hoierilor noștri moldoveni mari și mici, pentru că am dat sfintei biserici pentru sufletul sfântărilor părinților noștri și pentru sănătatea noastră.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru hoier, pan Dobruț logofăt, să scrie și să atârne <pecetea noastră> ¹⁾ de această carte a noastră.

A scris Andreico, la Succava, în anul 6974 <1466>, luna Martie 13.

Acad. R.P.R., I.XIV/6.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII, necompletă.

414

1466 (6974) Mai 10, Succava.

În numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, treime sfântă și nedespărțită. Iată eu robul stăpânului meu Isus Hristos, Ioan Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu domn a toată țara Moldovlahiei. Facem cunoscut cu acest hristov adevărat și luminat al nostru fiecăruia care va citi și va voi să înțeleagă, că eu cu voința lui Dumnezeu atotputernicului m'am gândit cu gândul bun al domniei mele și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să fac pentru mântuirea sufletului meu și deasemenea și pentru sănătatea mea trupească și iarăși și pentru sufletul părinților mei și m'am legat și am făgăduit să întăresc sfânta mănăstire, care este la Sfântul Munte, numită Zograf, unde este hramul sfântului mare mucenic și purtător de biruință Gheorghie și am făgăduit să dau în fiecare an și să trimit câte o sută de ducați ungurești. Aceasta să fie obroc în fiecare an mănăstirii noastre Zograf.

Iar pentru altă milă pe care o va da Dumnezeu cunoscătorul de inimi și ochiul ce vede toate, sfânta mănăstire și biserică a lui Dumnezeu și egumenul și preoții și toți frații întru Hristos ce viețuiesc acolo, să fie și să împlinească acest așezământ, după așezământul sfintei biserici și iarăși după dorința noastră,

¹⁾ Lipsă în orig.

cum vom arăta mai înainte: înainte de toate să scrie pe domnia mea la sfânta proscomidie după datina sfinților părinți și după așezământul sfintei biserici și să scrie și pe doamna mea lângă domnia mea și pe copiii noștri dărujiți dumnezeu, Alexandru și Elena și să stea în sfântul pomelnic cum este și scris. Și iarăși până când va fi mila lui dumnezeu atotțiitorul asupra noastră și vom fi în viață pe lumea aceasta, sfânta biserică să ne cânte Sămbătă seara paraclis și Dumineca la prânz să se dea băătură, Marțea să ni se cânte sfânta liturghie și la prânz să se dea băătură; și să mă pomenească și în fiecare zi la vecernie și la pavecerniță și la miezul nopții și la utrenie și la liturghie și la sfânta proscomidie și unde este obiceiul sfintei și dumnezeieștii biserici după obiceiul sfinților părinți, iar în pomelnic să ne pomenească după așezământ. Aceasta să ni se cânte cât vom fi în viață. Iar după trecerea anilor noștri, după trecerea vieții noastre, în primul an să ni se facă și să ni se cânte sfântul prohod în sobor și apoi slujbele de a treia zi și asemenea la a noua zi, la a douăzecea, la a patruzecă și la o jumătate de an și iarăși la un an. Iar după trecerea unui an, de atunci să mi se cânte în fiecare an într'o zi, în sobor pentru pomenire, seara parastas și colivă și băătură, iar dimineața sfânta liturghie și colivă și iarăși la prânz băătură spre mângăierea fraților. Acesta să rămâie așa cât va dăinui sfânta mănăstire. Iar noi care ne-am scris să fim etitori și să dăm în fiecare an o sulă de ducați ungurești, să-i dăm până la moartea noastră. Iar după viața noastră, pe cine va alege milostivul dumnezeu să fie domn în țara noastră, sau din copiii noștri sau din rudele noastre, sau iarăși pe cine va fi mila lui dumnezeu, el să dea și să împlinească sfântul obroc al mănăstirii în fiecare an, după așezământul meu.

Toate acestea scrise să fie sfintei noastre mănăstiri numite Zograf uric, în veci nestrămutat în credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și în credința fiului domniei mele Alexandru și în credința boierilor noștri: credința jupanului Manuil, credința jupanului Stanciul, credința jupanului Vlaicul, credința jupanului Dobrul logofăt, credința jupanului Goian... credința jupanului Crasnăș vornic, credința jupanului Costea Danovici, credința jupanului Toma, credința jupanului Petru Ponici, credința jupanului Albul, credința jupanului Lazor Pitic, credința jupanului Șandru, credința jupanului Iuga vistier, credința jupanului Petric și credința boierilor noștri și mari și mici.

Iar spre mai mare întărire a tuturilor celor ce scriem mai sus a poruncit domnia mea mai sus pomenitului vlastelin al nostru credincios, jupan Ioan, numit Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră cea mare de acest hrisov al nostru.

A scris Teodor Prodanovici, în cetatea Suceava, în anul 6974 <1466>, luna Mai 10 zile.

Acad. R.P.R., Fotografi, XX111/78.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

1466 (6974) Iunie 11.

Suret dela Ștefan voevod, vletu 6974 <1466> luna Iunie 11.

Facem înștiințare precum au venit, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri, mari și mici, sluga noastră, Șteful din Tâmaș, di a lui bună voe, de nime săliși și au vândut dintru al său drept uric o mânăstire din sus de Tâmaș, undi au fost Marea călugăriță, de ceia parte de Siret, mânăstirii noastre, ce este din sus de Piatră, undi esti hramul adormirii preasfintei născătorii de dumnezeu, unde este egumen popa Teodor, și o baltă anume Martina, din obârșie până în gură, pe di amândouo părțile. Deci, ace baltă anume Martina, și cu tot venitul ce să vinia aceii mânăstirii, s'au prețuit drept 60 ug<hi>, tot bani gata. Și după aceea, s'au sculat popa Teodor egumenul și au plătit toț<i> aceii bani în mânele Ștefului din Tâmaș, dinaintea noastră și dinaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând a lor <de> bună voe învoială și toemală și plată, aşăjdirea și noi am dat și am întărit pre acea de mai sus zisă mânăstire, unde au fost Marta călugărița, și cu tot venitul, mânăstirii noastre ce este din sus de Piatră, unde este hramul adormirii prea sfintei născătoării de dumnezeu, ca să-i fii lui dela noi uric cu tot venitul, *nestricat* nici odânăoară, în veci.

Iar hotarul aceii mânăstiri ca să fie pe unde au umblat din vechi.

Și la aceasta sânt martur însumi domniia mea de mai sus scris, Ștefan voivod și mitropolitul nostru chir Teoctist, și boierii noștrii: dum<nealui> Duma Braevici, dum<nealui> Manoil, dum<nealui> Stanciul, părcălab de Cetatea Albă, dum<nealui> Vlaicul, dum<nealui> Goian părcălab de Hotin, dum<nealui> Crasniș vornic, dum<nealui> Coste Danovici, dum<nealui> Zhiarea, părcălab de Cetatea Albă, dum<nealui> Toma Chindea, dum<nealui> Petru Ponici, dum<nealui> Albul, dum<nealui> Lazea, dum<nealui> Isaiia, dum<nealui> Bucium, părcălabul de Chilia, dum<nealui> Buorianul, părcălabul de Neamțu, dum<nealui> Petre, dum<nealui> Sachiș spătar, dum<nealui> Iuga vist., dum<nealui> Negrilă păh <a>r., dum<nealui> Pașco post., dum<nealui> Luca stol., dum<nealui> Niagul comis.

Iar pentru mai mare întăritură a celor de mai sus scrise, am poruncit cinstit credincios boierului nostru, dum<nealui> Dobro log<o>f<ăt>, să scrie și a noastră pecele către această carte a noastră să o lege.

S'au tălmăcit de Evloghie dascal slavenesc, vlet 7268 <1760>, Mai 29 și s'au scris de fiul său Gheorghie.

Giudecătoria țănu<tu>lui Eșii.

Copia aceasta, posleduindu-să din cuvânt cu originalul și fiind întocmai, să încredințează pi formă, potrivit ceririi ei prin jaloabă au făcut dumnealui paharnicu Ioan Giușcă, înreghistrată supt nr....

P. Balș. 1841 Mart.

După M. Costăchescu. Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare. p. 66.
Trad. rom. la Arh. St. Iași, Tr. 1765 op. 2014, ms. 55 f. 459

416

1466 (6974) Iunie 21.

Suret dela Ștefan voevod <ea> 6974 <1466> Iun. 21.

† Facem înștiințare pentru adevărată sluga noastră Comuz, precum au venit înainte noastră și înainte boerilor noștri, mari și mici, de nime silit nici asuprit, și au vândut a sa dreaptă ocină și moșie dintru al său dreptu uricu, satul său la Cârlegătură, anume giuământate de Roșiori, partea slugii noastre, lui Ivan Geamănul și fiului său Simii, dreptu 150 de zloți.

Deci văzându și noi a lor bună învoială și tocmală și plată deplin, și noi am dat și am întărit slugilor noastre lui Ivan Geaminul și ficiorului său Simii, pre acea de mai sus zisă giuământate de sal Roșiori, partea lui Comuz, ca să fie lor și dela noi ocină și cu tot venitul, lor și copiilor lor, nepoților și strănepoților și a tot neamul Geaminului și a fiului său Simii, *nestricat* nici odănoară, în veri.

Și moara ce-i în sal și mănăstirea încă au dat-o Geaminul, de a lui bună voe, fiului său Simii.

Iar hotarul acei giuământate de sal de Roșiori la Cârlegătură se începe dintr'un ulmu, ce iaste la marginea pădurii, deci prin mijlocul satului la podul vechiu, deci după hotarul cel vechiu, iar din Șiverde drumul, deci părul până la sărături, deci la deal, deci dealul până la o movilă. Alăta este tot hotarul.

Pentru aceea credința domnii mele și a boerilor noștri: d-lui Crasniș *mare vor<nic>* d-lui Iuga *mare vist<iernic>* și d-lui Negrilă *mare păh<arnic>* și d-lui Savin *mare spăt<ar>* și d-lui Luca *mare stol<nic>* și d-lui Sima *mare post<elnic>* și d-lui Neagul *mare com<is>* și credința tuturor boierilor noștri.

Iar după a noastră viață, cine va fi domnu țărâi aceștia, să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai vârtos să dea și să întărească.

Iar pentru mai mare credința, am poruncit cinstilului și credinciosului boeriului nostru, d-lui Dobrii *mare logof<ăt>*, să scrie și a noastră pecete cătră această adevărată carte a noastră să o lege.

S'au tâlnăcit de Evloghie dascal, <ea> 1766, April 18.

Academia R.P.R., Filiala Iași Fond Spiridonie VIII/39.
Trad. rom.

1466 (6974) Iulie 9, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră, cu inimă curată și luminată și din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim și să imputernicim mănăstirea noastră dela Pobrata, unde este hramul sfântului nostru părinte Nicolae și unde este egumen rugătorul nostru chir popa Selevestru și ne-am sfătuit cu mitropolitul nostru chir Teoclist și cu episcopul nostru chir Tarasie dela <târgul> ¹⁾ Romanului și cu tot sfatul nostru și am făcut pentru sufletul și pentru mântuirea sfântăpăosatului nostru bunic Alexandru voevod cel bătrân și pentru sufletul și pentru mântuirea sfântăpăosatului părintelui nostru Bogdan voevod și pentru sufletul și mântuirea mamei noastre Marin și pentru sufletul și pentru sănătatea domniei noastre și pentru sufletul și sănătatea eneaghinei domniei mele, Ovdolia și pentru sănătatea iubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Olena și pentru sufletul și pentru mântuirea tuturor înaintașilor noștri sfânt răposați, am dat și am întărit, obroc veșnic acestei sfinte mănăstiri dela Pobrata, ca să aibă pe fiecare an dela noi câte 10 buji de vin și două măji de pește, o maje de morun, iar cealaltă de crap și jumătate de piatră de ceară dela Târgul Frumos și toate berbințele de miere din desetina ce vor fi din satele lor, ce vor fi dela oamenii lor la Botna și iezorul dela gura Băcului și cu toate gârlele și prisaca lui David pe Bâc și să-și ducă pe Nistru în dreptul gurii Băcului 2 năvoade.

Incă am dat mănăstiri noastre un Tătar al nostru propriu, din Tătarii noștri dela Neamț, anume Dumitru Tătarul cu femeia cu copiii și cu toți urmașii lor.

Și deasemenea în prisaca lor, care a fost la Botna, anume Visoca, nimeni să nu aibă nicio treabă cu ea sau cu oamenii ei. Toate acestea mai sus scrise să fie mănăstirii noastre uric cu tot venitul, neclintit nicodată în veci.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Ștefan voevod, credința iubitului fiu al domniei mele Alexandru, credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Stanciul dela Cetatea Albă, credința panului Vlaicul, credința panului Goian dela Hotin, credința panului Crasnăș vornic, credința panului Coste Danovici, credința panului Toma Cânde, credința panului Petru Ponici, credința panului Alb, credința panului Lazea, credința panului Zbiare dela Cetatea Albă, credința panului Isaia, credința panului Bucium pârcaľab de Chilia, credința panului Ioan pârcaľab de Neamț, credința panului Hodco Crețevici, credința panului Stețco Dămăncuș, credința panului Petric, credința panului Buoreanul, credința panului Sachis spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului

¹⁾ omis în orig.

Pașco postelnic, credința panului Negrilă paharnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Neag comis și credința tuturor boierilor moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, în Moldova acela să nu poată clinti mănăstirii noastre dania noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească și să-i mai dea. Iar cine va clinti și va nimici, acela să-i ucidă Dumnezeu aci trupul, iar în veacurile viitoare sufletul și la cumplita judecată să-i fie potrivnic sfântul Nicolae și să fie asemenea trădătorului Iuda și blestematului Arie, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi în veacurile fără sfârșit, amin.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Dobruț logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toma în Suceava, în anul 6974 <1466> Iulie 9.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, I/1.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

418

1466 (6974) August 1.

Surte de ispisoc vechiu pe sîrbie dela Ștefan v<oe>vod domn țării Mold<o>-vii, din let 6974 <1466> August 1.

Înștiințare facim prin această carte noastră, tuturor cui vor căuta asupra ei, sau o vor auzi cetindu-șă, pentru această adivărată Marușca, fata lui pan Mihail Misici, că o am miluit cu osebită a noastră milă și i-am dat și i-am întărit ei, în țara noastră a Moldovii, chear drept ocinile ei și căștigare din slujbi a părintelui ei, a lui Mihail Misici, carili au slujit la moșul nostru, la Alexandru v<oe>vod, sate<le> anumi Mihailăuții, undi ari e<a> să-ș<i> facă așezarea și undi au fost giudi Petrinco, și Mihuceni pi Trestiana, în gura Rudii, și Horodiște cu toate poenili di supt codru, ei să numește Bazleșcoiu, pentru ca toate celi di mai sus aratate să-i fii ei dila noi uric cu tot vinit, și fiilor ei, nepoților, strănepoților, prestrănepoților și la tot niam<u> ei, cini i să va alege mai de aproape, nestrămutat nici odinioară, în veci.

Iar hotar acestui sat Mihăilăuții să fie începându-șă dela Patruzăci di movili, apoi la părăul <Za>horni... apoi la Solonițu, undi dă în Nistru, iar di acole drept... la salce, apoi la movila cum s'ar zice giamănă sau făcută ca o furcă apoi drept piste dumberavă la o movilă, apoi la altă movilă iar di acolo la movilă... lângă drum și apoi la ștejar drumul... movilă în mijlocul drumului, iar de acole drept la altă movilă, di acole iarăși la altă movilă și di acole la iarăș<i> la altă movilă, apoi la fântăna ace putredă, apoi di acole drept la

un... ei esti din gios di haltă, iar di acolo drept piste movila ce din mijlocu, diasupra morilor, la trii movili, apoi drum<u>l pân<ă> la Patruzăci di Movili.

Iar hotar Mihucenilor începându din drumul cel mare a Movilăului in gios până la pârăul Trestiana... <pârul> Trăsticenei, iar di acolo drept la dial la un ștejar ci esti la o fântână cu cruce, din vale di dumvrava aceasta, iar di acolo piste... drept la codru.

Acesta li esti tot hotar și din sus și din gios și in toati părțile, după vechiu hotar, pân<ă> undi s'au apucat din vechiu.

Precum spre aceasta esti credința a mai sus numitii domnii noastre Ștefan v<oe>vod, și credința a tuturor boerilor noștri a Moldavii, a mari și mici.

Iar spre mai mare tărie și întărire acestor di mai sus scrisă, am porocit credincios boeriului nostru, pan Dobrul mare log<o>f<ă>l, să scrie și cătră adivărată carte noastră această pecele noastră să lege.

<Pe verso:> « copie episocului pe doăă moșii dela Hotin. anumi Mihiliuții și Viidinciu. Iar cel adivărat ispisăc s'au dat la Ioniță ».

Acad. R.P.R., CCXLVII/3.

Trad. rom.

419

1466 (6974) August 28, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Binea... ¹⁾ dela Ialan ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am <întărit> ¹⁾ in țara noastră, in Moldova, dreapta lui ocină, satele anume: unde a fost curtea lui Crețu pe Ialan și Murgeni unde este casa... ¹⁾ și mai jos de Crăhan, la Movile, un loc ca să-și întemeieze sat și Uhrinești pe Lișcov și o prisacă pe care a cumpărat-o dela... ¹⁾

Toate acestea mai sus scrise să-i fie lui dela noi uric și <cu tot >¹⁾ venitul, lui și copiilor lui, la fel și fraților lui <și nepoților lui și strănepoților lui și >¹⁾ răstrănepoților lui și întregului său neam ori cine li va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, in veci.

Iar hotarul acestor <sate să fie din toate părțile după >¹⁾ vechiul hotar, pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința iubitului meu fiu Alexandru și credința boierilor noștri, credința panului Duma Braevici, credința panului Mănăilă, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian dela Hotin, credința panului Crasnăș vornic, credința panului Coste Danovici, credința panului Toma Cânde, credința panului Petru Ponici, credința panului Alb, credința panului

¹⁾ loc rupt și șters in orig.

Lazea, credința panului Hodco Crețevici, credința panului Isaiia și a panului Buhtea pârcaľabi de Chilia, credința panului Ion pârcaľab de Neamț, credința panului Stețco Dămăcuș, credința panului Petric Iachimovici, credința panului Sachis spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pasco postelnic, credința panului Negrilă paharnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Neag comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru < sau iarăși pe ori cine il va alege > ¹⁾ Dumnezeu să fie domn în țara noastră, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră < ci să-i întărească > ²⁾ și să-i împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor < mai sus scrise > ¹⁾ am poruncit credinciosului nostru boier. ²⁾ să scrie și să atârne < pecetea noastră > ¹⁾ de această carte a noastră.

A scris Roman, în Suceava, în anul 6974 < 1466 > luna August 28.

Acad. R.P.R., CVIII/—5.

Orig. slav, perg., rupt și șters, pecete pierdută.

420

1466 (6974) Septembrie 15, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetinduse, că au venit înaintea noastră și a mitropoliților noștri, chir Theoctist de Suceava și chir Tanasie de Roman și înaintea boierilor noștri moldoveni mari și mici, tineri și bătrâni, boierul nostru, anume Stan Babici, fratele său pan Iachim și fratele lor pan Simion Babici, precum și fiii lui Iachim Babici, Vasco și Fedco împreună cu ceilalți nepoți ai lor, din toată bună vobă lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și ne-au vândut satul lor, care este pe Suceava, anume Jicovul²⁾ de Sus, pe 200 de zloți tătărăști, împreună cu toate poienile și fânatele, cu munccele și izvoarele, cu toate veniturile și holarele ce au ascultat de totdeauna de acest sat. Iar noi ne-am ridicat înaintea mitropoliților noștri și înaintea tuturor boierilor noștri și le-am plătit deplin 200 de zloți, tot bani gata, după voia lor. Și ei s'au ridicat și ne-au dat vechile lor privilegii, pe care le-au avut pe acest sat dela domnii Ilie voevod și Ștefan voevod și ne-au dat satul pe vecie.

Iar noi, după îndemn dumnezeesc ne-am ridicat și cu mila preacuratei maici a lui Dumnezeu și a tuturor sfinților și cu binecuvântarea sfinților părinți mitropoliți moldoveni, chir Teoctist și chir Tanasie, cu bună voia noastră.

¹⁾ loc rupt și șters în orig.

²⁾ la Wickenhauser „Juschikova“.

cu euget curat și luminat și am făcut să ne fie veșnică pomenire și am dat cu hotarele sale cele vechi, cu câmpurile și poienile, cu munccelele, fânașele și izvoarele sfintei noastre mănăstiri Putna, unde este lăcașul preasfintei și prea curatei născătoare de dumnezeu și prea sfintei ei uspenii, ca acest sat Jicovul¹⁾ de Sus să fie mănăstirii noastre Putna, uric cu tot venitul, neclintit niciodată în vecei.

Iar pentru aceasta eu însumi sunt mărturie, domnia mea mai sus scrisul Ștefan voevod și mitropolit, chir Theoctist de Suceava și chir Tanasie de Roman, apoi cei dintâi sfetnici ai noștri, boierii moldoveni, anume: pan Duma Braevici, pan Manoil, pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian, pan Crasnăș mare vornic, pan Coste Danovici, pan Toma Cânde, pan Sbiare părcălab de Cetatea Albă, pan Isaia părcălab de Chilia, pan Albul, pan Lazea, pan Șendrica Tolacico, pan Oancea părcălab de Cetatea Nouă, pan Bourean părcălab de Neamț, pan Ștefco Dămăcuș, pan Radul Gangur, pan Petru Iachimovici și fratele lui pan Voico, pan Sacăș spătar, pan Iuga vistier, pan Negrilă ceașnic, pan Pasco postelnic, pan Luca stolnic, pan Neag comis și încă toți ceilalți boieri moldoveni mari și mici.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră și sub pecetia noastră și pecețile boierilor noștri.

A scris Toader²⁾ Prodan la Suceava în anul 6974 (1466), a doua zi după înălțarea cinstitei și de viață făcătoare cruci, Luni.

După F. A. Wickenhauser, *Geschichte der Klöster Woronetz und Putna, Cernăuți* 1886 p. 151 – 153.

Trad. germană după orig. slav. perg., cu 9 peceți atârdate, una domnească și opt boierești.

421

1466 (6974) Decembrie 8, Roman.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetîndu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri, mari și mici, sluga noastră Tatul dela Bârzota, de bună voia lui, nesilit de nimeni și a vîndut din uricul său și din hotarul său un loc din pustie pe Bârzota, anume unde a fost mănăstire și acest pârâu și până la hotarul lui Crăciun și până la gura acestui pârâu. Acesta le-a vîndut slugii noastre Bodea dela Dumbrava pentru patru sute zloți gata, ca să-și facă Bodea sat și să-și facă prisacă.

¹⁾ la Wickenhauser greșit: „Juschkova”.

²⁾ „Todor”.

Deci noi văzând buna lor voie și învoială pentru aceasta și noi deasemenea am dat și am întărit și dela noi acest loc mai înainte spus slugii noastre Bodea, ca să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și frașilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acestui loc < să fie >, pe unde este mai sus scris.

Iar la aceasta este mare mărturie, însumi domnia mea mai sus scrisul Ștefan voevod și boierii noștri anume: pan Manoilo și pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian, pan Crasnăș vornic, pan Costea Danovici, pan Toma Cănde, pan Zbiare pârcălab, pan Albul, pan Lazea Pitic, pan Șandru, pan Isaiia și pan Buhtea dela Chilia, pan Buorean dela Neamț, pan Sachis spătar, pan Iuga vistier și pan Pașco postelnic, pan Negrilo ceașnic, pan Luca stolnic, pan < Neag >¹⁾ comis și alți boieri ai noștri, mari și mici, care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Vulpaș diac în Târgul de Jos, în anul 6974 < 1466 >, luna Decembrie 8 zile.

Acad. R.P.R., X111/7.

Orig. slav. perg., 7 peceti pierdute.

122

1466 (6974) Decembrie 8, Roman.

Din mila lui Dumnezeu noi Ștefan voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a < noastră >¹⁾ tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, dacă va fi cuiva nevoie că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri și mari și mici, slugile noastre anume Popâșca și nepotul²⁾ lui, Micul, de bună voia lor și nesiliți de nimeni și au vândut slugilor noastre, Moico și fratelui lui, Costea, un loc pustiu la Cârligătură, între Popâșcani și între Ruscani și între Gănești, la Fântâna lui Știubei, pentru 150 < zloți >³⁾ lătărești. < Și s'au ridicat slugile noastre Moico și fratele lui, Costea și > au plătit lui Popâșca și nepotului²⁾ lui, Micul, tot deplin.

< Deci >³⁾ noi văzând buna lor tocmeală și plată deplină și noi deasemenea am dat și am întărit < slugilor noastre Moico și >²⁾ fratelui lui, Costea, acest loc mai sus scris, la Cârligătură, la Fântâna lui Știubei, între Popâșcani și între Ruscani și între Gănești, < ca să-și facă sat >³⁾ și să le fie lor uric cu tot venitul lor și la fel copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege < cel mai de aproape >³⁾ neclintit niciodată în veci.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ « nepot » în textul slav.

³⁾ loc șters în orig. slav.

Iar hotarul acelu loc să fie, începând de la pârâul lui Dragoș pe drum la vârful dealului, apoi pe deal la.....¹⁾ dealului, apoi la țarină²⁾ până la capătul țarinei²⁾ unde au pus stâlp, apoi dela stâlp pe drum la vârful dealului la un stejar însemnat, iar dela stejar peste rediu la drumul mare, apoi la un alt stejar însemnat, iar de acolo pe drumul mic, peste rediu la Poiana lui Miscea, tocmai la drumul mare care merge spre Gănești, iar dela drumul cel mare peste câmp la hotarul lui... otă. Acesta le este tot hotarul din partea aceasta: iar dinspre Gănești să le fie după hotarul cel vechi.

Iar la aceasta este marea mărturie a însăși <domniei mele, mai sus scrisului Ștefan voevod și a boierilor>¹⁾ noștri anume: pan Manuil, pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian, pan Crasnăș vornic, pan Costea Danovici, pan Zhierea....
.....¹⁾ de Chilia, pan Lazea Pitic, pan Șendric, pan Buorean dela Neamț, pan <Steșco>¹⁾ Dămăcuș, pan Petric, pan Buhtea, pan Sachîș spătar, pan Iuga vistier, pan¹⁾, pan Pașco postelnic, pan.....¹⁾, pan Neag <comis și>¹⁾ alți boieri ai noștri moldoveni și mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Tador, în Târgul de Jos, în anul 6974 <1466>, luna Decemvrie 8 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii, XX111/79.

Fotocopie după orig. slav, perg., patru peceți atârdate.

123

1467 (6975) Ianuarie 1, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre credincioase, Moico și fratele lui Costea, ne-au slujit drept și credincios. Deci noi văzând slujba lor dreaptă și credincioasă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit în țara noastră, Moldova, dreapta lor visludenie și cumpărătură, o seliște care se chiamă Fântâna lui Știubei, între Gănești și între Ruscani și între Coșești, pe care au cumpărat-o ei dela Costea, fratele lui Popâșca, pentru 125 zloți tătărești. Toată această seliște mai sus scrisă să le fie dela noi uric cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoșilor lor și strănepoșilor lor și răstrăneopșilor lor și întregului lor neam cine le va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestei seliște mai sus scrise să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din vecii vecilor.

¹⁾ loc șters în orig.

²⁾ «țarina» în textul slav.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod, și credința iubitului meu fiu, Alexandru și credința boierilor noștri: credința panului Manoil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicu, unchiul nostru, credința panului Goian dela Hotin, credința panului Crasnăș vornic, credința panului Zbiare dela Cetatea Albă, credința panului Costea Danovici, credința panului Toma Cânde, credința panului Isaia și a panului Buhtea pârčălabi de Chilia, credința panului Albu, credința panului Lazea Pitic, credința panului Șandru Tolocico, credința panului Buorean dela Neamț, credința panului Stețco Dămăcuș, credința panului Hodeco Crețevici, credința panului Gangur, credința panului Petric și a fratelui său Vasco Iachimovici, credința panului Sachiș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Neagu comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre sau din copiii noștri sau din rudele noastre sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn, acela să nu le clinească dania și inscrișul nostru, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat pentru slujba lor dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ivan al lui Vlad, la Suceava, în anul 6975 <1457> luna Ianuarie 1.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 117—118.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

424

1467 (6975) Ianuarie 10, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre credincioase, fiii lui Marmură dela Bârlăzel anume Toma și fratele lui, Giurgea, ne-au slujit drept și credincios. Deci noi văzând slujba lor dreaptă și credincioasă către noi, i-am miluit cu deosebită noastră milă și le-am dat și le-am întărit ocina lor dreaptă anume Mărmureni pe Bârlăzel, unde sunt casele lor.

Acestea toate mai sus scrise să le fie lor de la noi uric și cu tot venitul și surorii lor Fedca și copiilor lor, la fel și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după toate hotarele vechi și dinspre Oniceni și dinspre Bozieni și dinspre Băcești.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului meu fiu Alexandru și credința boierilor noștri: credința panului Manuil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian, credința panului Crasnăș vornic, credința panului Costea Danovici, credința panului Zbiare pârcălab, credința panului Toma Cănde, credința panului Albul, credința panului Isaiia și a panului Buhtea pârcălabi de Chilia, credința panului Lazea Pitic, credința panului Buorean dela Neamț, credința panului Oanță dela Cetatea Nouă, credința panului Șendrică, credința panului Ștefco Dămăcuș, credința panului Gangur, credința panului Iachim Hudiei, credința Ivașco Hrincovici, credința panului Petrie și credința panului Sachis spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Pașco postelnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Neag comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine <il va alege> ¹⁾ bunul dumnezeu să fie, acela să nu le clinească dania noastră, ci să le-o întărească, pentrucă le-am dat pentru slujba lor dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Dobruț logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tador in Suceava, in anul 6975 <1467>, luna Ianuarie 10 zile.

Acad. R.P.R., XXXVII/2.

Orig. slav. perg. pecete pierdută.

425

1467 (6975) Februarie 3, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunocut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a binevoit domnia mea, cu bună voia noastră și inima curată și luminată și dăm și am dat această carte a noastră, mănăstirii noastre dela Bistrița, unde este hramul uspeniei sfintei născătoare de dumnezeu, unde este egumen chir popa al nostru Teodoru, arhimandrit, pentru ca toți oamenii lor.... din toate satele lor, din ținutul Neamțului să aibă slobozenie dela noi să nu care podvoade și de asemenea, pârcălabii noștri de la Neamț, oricine va fi dela noi pârcălab la Neamț și nici judecătorii de la ținutul Neamțului, nici globnicii lor, nici slugile lor și nimeni altul să nu ceteze să judece pe acești oameni mănăstirești, din Zvijinți și din Voholești și din Brașeuți și din Vascouți și din Bălgari și din Mărăței și din Dărmănești și din Opreșini și din Rădăiești

¹⁾ loc rupt și șters in orig.

și din Tortorești și din Căucelești și din Mândrești și din Fauri, nici gloabă să nu ia de la dâșii, nici pentru dușegubină mare, nici pentru umărire, nici pentru tâlhărie, nici pentru furt, nici pentru răpire de fecioară, nici pentru rană sângeroasă și nici pentru lovituri cu vânătași și nici pentru altceva, nici pentru vreo faptă nici pentru faptă mare nici pentru mică, sa nu îndrăznească să-i judece pe acești oameni ai mănăstirii și nici să nu-i turbure, nici să nu ia gloabă de la dâșii, nici preț de-un groș, ci călugării noștri de la Bistrița să judece ei singuri pe oamenii lor și gloaba s'o ia dela oamenii lor egumenul și cu călugării.

Și pe alt sudeț să nu aibă, asupra lor, pentru că am dat tot venitul, ce va cădea, în aceste sate mănăstirești, să fie neclintit, mănăstirii noastre dela Bistrița, nici odată în veci.

Și deasemenea, pripasul, ce va cădea în satele lor, deasemenea să fie al mănăstirii noastre dela Bistrița.

Și cine ar cuteza, să clinească această danie și inseris al nostru pe care-l scriem mai sus, acesta va fi sub pedeapsa noastră mare.

Iar la aceasta, este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar pentru mai mare tărie a acestor toate mai sus serise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Dohrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tăutul, la Suceava, în anul 6975 <1467>, luna Februarie 3.

Acad. R.P.R., Fotografil, XXIX/11.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete pierdută.

426

1467 (6975) Iunie 30, Bârlad.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, dacă aceasta va fi de trebuință cuiva, că acești adevărași fii ai lui Florea, anume Ion și Danciul și Mihalco și Sinat și Toma și Simion, toți frați, au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri și mari și mici, de voia lor, și de nimeni nesiliți și nici asupriți și au vândut slugilor noastre, Stoica și fiului său, Manciul, jumătate de sat, din Urdești, pentru 45 zloți tătarești. Iar întru aceasta s'au sculat Stoica și fiul său, Manciul și au plătit în mânele lui Ion și a lui Danciul și a lui Mihalco și a lui Sinat și a lui Toma și a lui Simion, a tuturor fraților, fiii lui Florea, deplin cu bani gata.

De aceia noi, văzând buna lor voe între dâșii și plată deplină a tuturor celor 45 de zloți și noi deasemenea am dat și am întărit și dela noi slugilor noastre, Stoica și fiului său, Manciul, să le fie lor uric această jumătate de sat, din Urdești și cu tot venitul, lor, și copiilor și nepoților lor și strănepoților lor

și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam cine le va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat să fie din toate părțile jumătate de hotar, după hotarul vechiu.

Iar la aceasta este marea mărturie a însăși domniei mele a mai sus scrisului Ștefan voevod și a boierilor noștri, anume: pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian, pan Crasneș vornic, pan Coste Danovici, pan Cânde, pan Zbiarea, pan Isaiia, pan Buhtea părcălab de Chilia, pan Șandro Tolocico, pan Albul, pan Lazea Pitie, pan Iașco Dămăceș, pan Booreanul, pan Gangur, pan Oanță dela Cetatea Nouă, pan Sacăș spătar, pan Iuga vistier, pan Luca stolnic, pan Negrilă ceașnic, pan Pașco postelnic, pan Neagoe, pan Sân elucer și toți ceilalți boieri ai noștri și megiașii.

Iar pentru mai mare întărire și putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră și pecetea boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Ivan, la Bârlad, în anul 6975 <1467> Iunie 30.

După M. Costăchescu, *Duc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare* p. 69—70.
Orig. slav., perg., pecete atârnată, căzută.

127

1467 (6975) Septembrie 11. Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că din voia tatălui și cu ajutorul fiului și cu săvârșirea a sfântului duh, au binevoit cu bunăvoința lor și cu inimă curată și luminată și din gândul lor cel bun, au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri și mari și mici, boiarul nostru credinciosul pan Iurie Șerbici și mama lui Fedea și sora lui, Anușca și de bunăvoia lor și de nimeni nesiliți, nici asupriți, au miluit pentru Dumnezeu și pentru preacurata lui mamă și au dat din uricul lor ocina lor dreaptă, mănăstirii noastre dela Humor, unde este hramul uspeniei preacuratei născătoare de Dumnezeu, un loc ca să-și întemeieze prisacă și jumătate din acel câmp anume la Zlătăroae, între vadurile de sub Bohotin, mai sus de Nourești, însă să fie acestei mănăstiri partea de jos.

Acestea au dat pentru pomenirea părinților lor și pentru pomenirea lor, ca să fie acestei mănăstiri de la ei și dela copiii lor și dela neamul lor, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Deci noi văzând bunăvoința lor și dania pentru sufletul lor și noi deasemenea am dat acest loc de prisacă mai înainte spus că să fie acestei mănăstiri dela Humor, dela noi, uric, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestei prisăci, să fie jumătate din acea parte de pământ, partea de sus ¹⁾).

Iar la acestea este credința domniei mele, Ștefan voevod și credința iubitului meu fiu, Alexandru, credința panului Stanciul dela Cetatea Albă, credința panului Vlaicul dela Hotin, credința panului Goian, credința panului Crasnăș vornic, credința panului Costea Danovici, credința panului Zbiare dela Cetatea Albă, credința panului Toma Cânde, credința panului Isaiia dela Chilia, credința panului Albul, credința panului Lazea Pitic, credința panului Bourean dela Neamț, credința panului Buhtea dela Chilia, credința panului Șandru dela Dorohoi, credința panului Gangur, credința panului Dămăcuș, credința panului Petric, credința panului Sachis spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Pașco postelnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Neag comis și credința tuturor boierilor noștri și mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru, acela să-i întărească și să-i imputernicească dania și întărirea noastră și să nu clintească mânăstririi noastre și rugătorilor noștri.

Iar spre mai mare putere a toată cartea aceasta, am poruncit credinciosului nostru, pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ilea Stravici, la Suceava, în anul 6975 <1467> luna Septembrie 11.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 159.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom. din 1805.

428

1467 (6975) Octombrie 2, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, dacă va avea cineva nevoie, că a venit înaintea noastră și înaintea mitropolitului nostru chir Teoctist și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, bătrâni și liniari, credinciosul și cinstitul nostru boier, pan Albul fost spătar, de bună voia lui și de nimeni nesilit și a vândut și a cedat satul lui Babiș, anume Cobălia de Sus, unde a fost casa lui Stan Babiș. Aceasta a vândut ginerelui lui Stan Babiș, pan Luca Cavteș și femeii lui, fiica lui Babiș, anume Luna și fratele ei, Ivanco, fiul lui Babiș, cu prețul de 2 cai buni prețuiți la 280 de zloți tătărăști, și s'a sculat Luca și femeia lui, Luna și Ivanco, fratele Lunci și au dat în mâinele lui pan Albu acești cai mai sus scriși, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri și și-au răscumpărat ocina lor dreaptă.

¹⁾ Cuvintele « de sus » scrise ulterior de altă mână peste un text rîzuit.

Deci noi văzând buna voia lor și tocmeala și plata, iar noi deasemenea am dat și am întărit acest sat mai sus scris Cobâlăia de Sus, unde a fost casa lui Stan Babiș, ca să fie și dela noi uric panului Luca și femeii lui Luna și fratelui ei, Ivenco, cu tot venitul neclintit niciodată în veci, lor și copiilor lor, la fel și fraților lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam. cine le va fi cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este marea mărturie a domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și a mitropolitului nostru, chir Teoctist și a boierilor noștri: pan Stanciul, pan Vlaicul, dela Holin, pan Goian, pan Crasnăș vornic, pan Costea Danovici, pan Toma Cănde, pan Lazea, pan Isaia și Butea dela Chilia, pan Ion dela Neamț, pan Stețco Dămănceuș, pan Șandru dela Dorohoi, pan Petric, pan Sachiș spătar, pan Iuga vistier, pan Pașco postelnic, pan Negrilă paharnic, pan Luca stolnic, pan Neag comis și toți ceilalți boieri ai noștri mari și mici care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare întărirea a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit lui pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră și pecetiile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Toma la Suceva, în anul 6975 <1467>, Octombrie 2.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 122—123.

Orig. slav, perg.

Cu o trad. rom. din 1810.†

429

1468 (6976)

Uric vechiu dela Ștefan vodă din 6976 <1468>, pe Hindășăni, ce-au vândut Grozea Micotici lui Stețco Micotici.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 71.

430

1468 (6976) Februario 5, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Dragoș, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina lui, satele anume: Faurii pe Bistrița și un loc de iaz la Bistrița, iar de aci drept în fața satul Băhneni, la gura Bahnei și cu loc de iaz și cu mori, ca să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor

lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine va fi cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor ocine mai sus scrise, părți din satele Fauri și Băhneni la gura Bahnei și cu loc de iaz și cu mori <să fie> ¹⁾ cum se va alege pe părți, iar din celalalte părți după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului meu fiu, Alexandru și credința boierilor moldoveni: credința panului Stanciul, credința Vlaieul, credința panului Goian, credința panului Costea Danovici, credința panului Zbieria, credința panului Toma Cănde, credința panului Isaiia ²⁾, credința panului Alhotă ³⁾, credința panului Buorean, credința panului Buhtea, credința panului Gangor, credința panului Ștefco Dămăcuș, credința panului Petric, credința panului Sachăș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Negrilă ceășnic, credința panului Pașco postelnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Neag comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi al domn țării noastre, Moldova, din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau pe cine va alege Dumnezeu, acela să-i întărească și să-i împuțernicească și să nu clinească dania noastră, deoarece i-am dat pentru dreapta lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Dobrul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ilea la Suceava, în anul 6976 <1468>, luna Februarie, 5 zile.

Acad. R.P.R., CCIX/6.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

431

1468 (6976) Septembrie 12, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre credincioase anume Frâncu și Trif și Ivan și Isaiia ne-au slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lor dreaptă și credincioasă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit dela noi ocina lor dreaptă și proprie, satul anume Frânceștii. Acestea toate mai sus scrise să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul lor și la fel copiilor lor și la fel nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată în vecii vecilor.

¹⁾ • omis • în orig.

²⁾ • Isalle • în orig.

³⁾ • Alhotă • în loc de • Albul • în orig.

Iar hotarul acestor sate și seliște¹⁾ să fie începând dela piscul Bahluiului pe Bahlui în sus și în dreptul satului loc de moară și de aci pe Bahlui în sus până la moara lui Cosiță și de aci pe Bahlui în sus până la fântâna de piatră și un loc de sat din sus de zăpodia²⁾ fântânei și de aici în sus până în drumul Hârlăului, iar de aici drept la pisc printre Chicere și de aici drept la lac și de aici drept la lozi.³⁾ din matca Bahluiului Mare și pe matca Bahluiului drept la vale la stâlp și drept la⁴⁾ și de aici drept în drumul Hârlăului, unde este stâlp și pe drum la vale până în dreptul movilei, iar de aici la movilă și drept la drumul mare⁴⁾. Acesta este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, <noi Ștefan voevod și> credința iubitului meu fiu Alexandru și credința boierilor noștri: <credința panului> Stanciul <pârcălab, credința> panului Vlaicul și a fiului lui, pan Duma, credința <panului Isaia> vornic și a copiilor <lui> credința panului <Goian pârcălab> de Chilia <și a copiilor lui, credința panului> . . .⁵⁾ credința panului Ștefco Dămăceș, <credința panului Iașco> Hudici, credința panului Ivașco Hirneovici, <credința panului Sachis spătar>, credința panului Iuga vistier, credința panului Luca stolnic, credința panului <Negrilă ceașnic, credința panului Pașco postelnic, credința panului Neagu comis și credința tuturor <boierilor noștri> moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine <va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri, sau din neamul nostru și iarăși ori pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn, acela să nu le cintească dania noastră, ci să întărească și înputernicească, pentru că le-am <dat și le-am întărit pentru> slujba lor dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier, pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ivanco al lui Vlad, la Suceava, în anul 6976 <1468>, luna Septembrie 12.

După I. Bogdan, Doc lui Ștefan cel Mare, I, p. 127—128.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, stricată.

432

1468 (6976) Septembrie 24, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, că acest adevărat boier al nostru credincios, pan Șteful,

¹⁾ așa în text deși mai sus e vorba de un singur sat.

²⁾ șes adăpostit, în poalele unui deal.

³⁾ varietate de răchită.

⁴⁾ loc șters în text.

⁵⁾ loc rupt în text.

Cernătescul, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina sa dreaptă, satele anume: unde este casa lui, Cernătești pe Corod, pe care le-a cumpărat dela Stan Pâteău pentru șapte zeci de zloți și aproape de acesta, mai sus, anume Motișești și mai sus la obârșia Corodului, Seliștea lui Tatul și deasupra poiana dela Deochiați, pe care le-a cumpărat dela Herman, din uricul lui Oțel, pe care l-a dat Oțel nepotului său Herman, iar pan Herman a vândut aceste sate și poiana pentru șaptezeci și cinci de zloți și la obârșia Bârzotei, la Fântâna Călugărului la gorodiște și pe Bogdana, unde este casa lui, unde a fost Pătru Delțag și cu moară și cu toate hotarele sale cele vechi și o moară la obârșia Smilei, unde a fost moara lui Petru Delțag la Bucoveni, între morile lui Vulpaș și ale lui Giurgiu Pleșan și între moara lui Șteful și între moara lui Pleșan, să-și facă moară pan Șteful locul din pustiu pe Smila și Rușciori pe Suceava, jumătate din Răoseni și loc pe Suceava ca să-și facă moară și mai sus de aceasta cutul Huețenilor, anume Ungurașii și în jos pe Suceava seliștea unde a fost Petir Tătarul și poiana și jumătate din iezerul Covurluiului și jumătate din gârlă și satul la morile dela Prut, unde a fost Fara și <satul> anume Rădicești pe Covurlui și mai sus, unde a fost satul bulgăresc și la obârșia Gerului seliștea anume Cernătești. Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine li va fi acela mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie din toate părțile după hotarul cel vechi, pe unde a folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința lui pan Stanciul părcălab de Cetatea Albă și a copiilor lui, credința panului Vlaicul dela Holin și a copiilor lui, credința panului Goian și a copiilor lui și credința panului Isaiia vornic și a copiilor lui, credința panului Toma Cănde, credința panului Zbiare părcălab de Cetatea Albă, credința panului Alb dela Neamț credința panului Buhtea părcălab de Chilia, credința panului Oanță dela Roman, credința panului Bălco părcălab de Chilia, credința panului Buorean, credința panului Stețco Dămăcuș, credința panului Petru Iachimovici, credința panului Gangur, credința panului Ciocârlie, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Hrincovici, <credința panului Sachiş>¹⁾ spătar, credința <panului>¹⁾ Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Neag comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăș pe cine va alege dumnezeu să fie domn în

¹⁾ loc rupt și șters în orig.

țara noastră, Moldova, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să i-o întărească și să i-o imputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Roman, în Suceava, în anul 6976 <1468>, Septembrie 24.

Acad. R. P. R., Peceți Nr. 236.

Orig. slav perg., pecele atârnată.

O copie după trad. rom. la Arh. St. Iași CCCXXXIX/1 p. 962.

433

1468 (6976) Octombrie 2. Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetinduse, dacă va fi cuiva nevoie, că au venit înaintea noastră, înaintea mitropolitului nostru, chir Theoclist de Suceava, a episcopului nostru chir Tanasie de Târgul Roman, înaintea tuturor egumenilor noștri din mănăstirile noastre și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici, Marena, eneaghina lui pan Ivanco Braevici, fiica lui Iașco Braevici, cu copiii ei pe cari îi va avea cu Ivanco Braevici, anume copiii: Ivașco și Iliăș și cu bună voia lor, nesiliți de nimeni nici asupriți au vândut domniei mele ocina lor, din dreptul lor uric, jumătate din satul Maneuți, pe Suceava, partea lor, jumătate din moară, jumătate din mănăstire și jumătate din tot hotarul, cu tot venitul pentru 130 de zloți tătărești.

Deci noi văzând tocmeala și invoiala bună între noi, ne-am ridicat înaintea mitropolitului nostru, chir Theoclist de Suceava și înaintea episcopului nostru chir Tanasie de Târgul Romanului și înaintea tuturor egumenilor noștri din mănăstirile noastre și înaintea tuturor boierilor noștri mari și mici și am plătit toți banii deplin și gata în mâinile Marenei și ale copiilor ei.

Iar după aceia, domnia noastră am socotit că este bine, din toată bună voia noastră, cu inimă curată și luminată, cu tot cinstitul nostru sfat, după bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântărilor părinților noștri, pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri, pentru întărirea și imputernicirea mănăstirii noastre Putna, unde este lăcașul uspeniei preacuratei născătoare de Dumnezeu și pururea feciorei Maria și unde este egumen rugătorul nostru, chir popa Ioasaf și am dat această mai înainte numită jumătate de sat de Maneuți pe Suceava, jumătate din moară jumătate din mănăstire și jumătate din toate veniturile și jumătate din tot hotarul, ca să fie dela noi mănăstirii noastre Putna uric cu tot venitul neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat și al mănăstirii să fie din toate părțile după vechile hotare, pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este marea mărturie a însăși domniei mele și a preaiubitului nostru fiu, Alexandru, a mitropolitului nostru, chir Theoctist de Suceava, a episcopului nostru, chir Tanasie de Târgul Romanului și a tuturor boierilor noștri moldoveni: a panului Stanciul părcălab de Cetatea Albă, și a fiului său pan Mârzea, a panului Vlaicul părcălab de Hotin și a fiului său, pan Duma, a panului Goian, părcălab de Chilia și a copiilor săi, a panului Isaia mare vornic și a copiilor săi, a panului Toma Cânde, a panului Zbieare părcălab de Cetatea Albă, a panului Albul părcălab de Neamț, a panului Buhte a panului Oan(ă) dela Cetatea Nouă, a panului Bălco părcălab de Chilia, a panului Bouréanu, a panului Petru Iachimovici, a panului Gangur, a panului Șteful Cernat²⁾ a panului Ciocârlie, a panului Iașco Hudici, a panului Ivașco³⁾ Hrincovici, a panului Sachil spătar, a panului Iuga vistier, a panului Pașco postelnic, a panului Negrilă paharnic, a panului Luca stolnic, a panului Neagu comis și a tuturor celorlalți boieri ai noștri, mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Toma logofăt să scrie și să atârne pecetia noastră și pecetile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Ilie Stravici la Suceava, în anul 6976 <1468> Octombrie 2 zile.

F. A. Wickenhauser. *Geschichte der Kloster Woronez und Putna, Cernăuți, 1886* p. 154—156.

Trad. germană după orig. slav. perg., 13 pecetii.

434

1469 (6977) Februarie 9, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că acești adevărați credincioși ai noștri, pan Petrea și fratele lui Oanea și Duma ne-au slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lor dreaptă și credincioasă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit dela noi ocinele lor proprii și drepte, satele anume: Brudureștii unde este casa lor și Sacalășeștii pe Bârlâzel și jumătate din Tonguzenii și loc de moară pe Șacovăț și Poiana de Sus pe Șacovăț și Andrieștii pe Bârlad și mănăstirea și unde a fost moară pe Bârlad și o seliște pe Racovăț, unde a fost casa bunicului lor, Oană Giuratul și Bereștii mai jos de Soholeți și seliștea anume Cășcioarele pe Pârăul Fânațelor.

¹⁾ In Wickenhauser: • Wanza •.

²⁾ „ • Negrul •.

³⁾ „ • Hrișco •.

Toate acestea mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul lor, la fel și copiilor lor și copiilor lui Indrea, la fel cu copiii lor și nepoșilor lor și stră-nepoșilor lor și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate și seliști să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința iubitului meu fiu, Alexandru și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului lui Mârzea, credința panului Vlaicul și a fiului lui Duma, credința panului Goian și a copiilor lui, credința panului Isaiia vornic și a copiilor lui, credința panului Toma Căndea, credința panului Zbiare dela Cetatea Albă, credința panului Albul dela Neamț, credința panului Oanță dela Cetatea Nouă, credința panului Boureanu, credința panului Petric Iachimovici, credința panului Petea Gotea, credința panului Gangur, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Hrincoveci, credința panului Sachiș spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Pașco postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Neagu cemis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, ¹⁾ mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi < domn al țării noastre, sau din copiii noștri, sau din > ¹⁾ rudele noastre, sau iarăși pe ori cine va alege < dumnezeu > ¹⁾ să fie domn al țării noastre, Moldova, < acela să nu le cintească > ¹⁾ dania noastră, ci să întărească și să impuțernicească, pentrucă le-am < dat > ¹⁾ pentru slujba lor dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare < putere și > ¹⁾ întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Toma logofăt, să scrie și să atârne pece-tea noastră de această carte a noastră.

A scris Ivanco al lui Vlad, la Suceava, în anul 6977 < 1469 >, luna Februarie, 9 zile.

Acad. R.P.R., XI/5.

Orig. slav. perg., pece-te pierdută.

Cu o trad. rom. din 1785 Noembrie 30.

435

1469 (6977) Iunie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Vlad Mursea, ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și

¹⁾ loc șters în orig.

i-am întărit în țara noastră, Moldova, ocina sa dreaptă, și proprie, satul anume: jumătate din satul Albești pe Stehnic și un loc din pustiu la fântâna dela obârșia Largei, mai sus de Râșcani, pe care i l-am dat pentru slujba lui. Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat și al pustiuului, să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului meu fiu Alexandru și credința hoierilor noștri, anume: credința panului Stanciul și a fiului lui Mârza, credința panului Vlaicul și a fiului lui Duma, credința panului Goian și a copiilor lui, credința panului Isaiia vornic, credința panului Toma Cânde, credința panului Alb dela Neamț, credința panului Zbiarc dela Cetatea Albă, credința panului Pașco dela Chilia, credința panului Oanță dela Cetatea Nouă, credința panului Petru Iachimovici credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivan Hrinovici, credința panului Bodea spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Ion stolnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Iuga postelnic, credința panului Neagu comis, credința panului Herman clucer, credința panului Giurgiu gumelnic ¹⁾ și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu clinească dania noastră, ci să întărească și să impuțernicească, pentru că i-am dat pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Toma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră

A scris Ivenco Vlădica, la Suceava, în anul 6977 <1469 luna Iunie 5.

Arh. Stat. Buc., M-rea Sf. Ioan Gură de Aur, IV/1.

Orig. slav. perg., pecete atârnată pierdută.

Cu o trad. rom. necompletă din 1787 August 30.

436

1469 (6977) Iunie 6, Suceava.

Copie

Suret di pe ispisocu vechiu pe sârbie dela Ștefan voevod, domn țării Moldovii, scris în Suceava, de Ilie ²⁾ Straovici, din let 6977 <1469> Iunie 6.

¹⁾ « clucer de arle »

²⁾ în text: « Ilie ».

Facim știri prin această carti a noastră, tuturor cui vor căuta asupra ei, sau o vor auzi celindu-să, pentru acești adivărate slugili noastre, pan Oană Pășcu și frati-său Ivașco Pășcu, că ni-au slujit cu dreptate și cu credinți. A căroră văzând și noi ce cu dreptate și cu credinți cătră noi slugă, i-am miluit pre dâșii cu osăbită a noastră milă, di li-am dat și li-am întărit drepti ocinile lor aice in țara noastră a Moldovii, sate anumi Lipovățul pe Bărlad, din gios de Vasluiu și moară pe Bărlad șu Suhuleții in obârșie Hulubățului și Suhuleții pe Gărbovăț și prisacă lângă Veție ¹⁾ și loc de moară pe Tacovăț din gios de gura Veții și Negoteștii. ²⁾ in țin<u>t<u>l Sucevii. Inșă părțile a surorii lor, a Stanii, din toate satile, aceste să fii frățini-său, lui Ivașco Pășcu, pentru că Ivașco au răscumpărat pe soră-sa, pe Stana, de la Tătari, precum și ia sângură iau dat și iau lăsat frățini-său, lui Ivașco, pentrucă ia copii n'au avut.

Toate aceste mai sus numite să le fii slugilor noastre, lui pan Oană Pășcu și frățini-său, lui Ivașco Pășco, dela noi uric cu tot venitul și fiilor lor, nepoților, strănepoților lor, prestrănepoților și la tot niamul lor cini li să va alegei mai de aproape, nestrămutat niciodinioară in veci.

Iar hotarul satelor acestor dispre toate părțile să fie după vechiul hotar păr<ă>undi i-au apucat din vechiu. Iar hotaru prisăci acie, dispre toate părțile să fie după obicei prisăcilor.

Cari spre aceasta esti credința insuși domneei mele de mai sus numit Ștefan vodă și credința al tuturor boerilor noștri a Moldovii, a mari și a mici.

Deci, spre mai mare lărie și întăritura tuturor acestor de mai sus scrisă am poruncit credinciosului boer<iu>lui nostru, Toma mare log<o>f<ă>l, să scrii și cătră adivărată carte noastră aceasta, pecete noastră să legi.

Di pe sârbie tălmăcit pe limba moldoveniască la anu <1>804, Dec-vr<ie> 4. Polcov<ni>c Pavăl Debriț dela mitropolii.

Dela mel<delnic>er Toader Buhuș isprav<ni>c de țin<u>tu.

Copiiă aceasta poslăduindu-s<ă> din cuvânt in cuvânt cu ce adevărată scrisoare și fiind intocma, am adevărit 1812, Iuni 27.

Toader Buhuș med<elni>cer.

Arh. St. Buc., A. N. MMDCCXXXIII/1.

Trad. rom.

437

1469 (6977) Octombrie 13.

Ștefan voevod întărește lui Iuga Grasul dela Zăbrăuți stăpânirea peste jumătate din satul Soldești la Zăbrăuți, cumpărată cu 40 de zloți dela Aldomir,

¹⁾ Notă pe marginea copiei la cuvântul Veție. Veția in limba leșască are înțelegirii de un turn sau stălp zidit, iar aice să înțelegi a fi ori numili păraului, ori a vâl.

²⁾ aici traducătorul pune cu probabilitate «ori Nepoteștii».

și peste jumătate din satul Bălinești la Putna, cumpărat cu 20 de zloți dela Stamatîn.

După I. Bogdan. Doc. lui Ștefan cel Mare. I. pg. 137.

438

1469 (6977) Octombrie 20. Iași.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn <al țării Moldovei> ¹⁾. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce-o vor vedea sau o ¹⁾ vor auzi cetindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri mari și tineri și de nimeni nesiliți, sluga noastră credincioasă Toader Zvăștală <și cu> ²⁾ surorile sale Stana și Marena și Marușca și s'au tocmuit ei toți împreună, de bună voia lor, de au lăsat ele fratelui lor pan Toader Zvăștală un sat anume satul Zvăștești pe Bogdana

Deci noi văzând bună voia lor și tocmeala dintre ei pentru aceasta, asemenea și noi am dat și le-am întărit tuturor, panului Toader Zvăștală, satul lui, Zvăștești, pe Bogdana, unde este casa lui, iar surorile lui, așa cum le-a fost, satul Șerbănești pe Bogdana, ca să le fie dela noi uric cu tot venitul, neclintit niciodată, întru nimic în veci, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine le va fi cel mai apropiat.

Iar hotarul acelor sate să le fie după hotarul lor cel vechi, pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este marea mărturie a domniei mele însăși, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și a iubitului fiu al domniei mele, Alexandru și a boierilor noștri: pan Stanciul părcălab de Cetatea Albă și fiul lui, pan Mărzea și pan Vlaicul și fiul lui pan Duma staroste de Hotin, pan Goian părcălab de Chilia și pan Isaia vornic și pan Zbiarea părcălab de Cetatea Albă, pan Albul părcălab de Neamț, pan ¹⁾ și pan Bălco părcălabi de Chilia ¹⁾ pan Fete Gotcă ¹⁾ ¹⁾ Ciocărlie, pan Iațco Hudici ¹⁾, pan Bodea spătar, pan Iuga vistier, pan Iuga postelnic pan Negrilă ceașnic, pan Luca stolnic, pan Neag comis și alții destui dintre boierii noștri moldoveni mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri, de această carte a noastră.

A scris Stețco, în Iași, în anul 6977 <1469>, Octombrie 20.

Acad. R.P.R., CXCIX/4.

Orig. slav. perg., rupt și șters. pecete atârnată, căzută.

Cu două copii slave.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc șters în orig.

1470 (6978) Februarie 8, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscute cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă îi va fi cuiva nevoie, că am dat și dăm această carte a noastră Tătarului și robului ¹⁾ nostru, care a fugit dela noi și din țara noastră în Țara Leșească, anume Oană Tătarul și copiii lui, spre accia ca el să vie înapoi cu copiii lui, la noi și în țara noastră, iar de robie ²⁾ să fie iertat, el însuși și copiii lui în vecii vecilor.

Și să nu-l aducem din nou în robie ²⁾ nici pe el nici pe copiii lui, ci să se așeze în țara noastră, el și cu copiii lui, slobod și în bună voie și fără nicio nevoie, așa cum stau și trăiesc în țara noastră toți Români³⁾ după legea lor românească⁴⁾. Tot așa să fie și el însuși și copiii lui și să trăiască după acea lege și după acel obicei în țara domniei mele și să nu dea și să nu plătească niciodată nimic după dreptul robilor ⁵⁾ și al Tătarilor, nici coloadă, nici dare ⁶⁾ să nu plătească niciunui boier al său la care va trăi.

Iar cine i-ar pără pentru ori ce lucru, fie pentru faptă mare sau și pentru mică ei să nu plătească nicio ajutorință mai mult, ci să plătească după legea românească ⁴⁾, cum este legea românească ⁴⁾, iar mai mult să nu dea nimănui nimic și să nu plătească, ci să fie în țara noastră după legea românească ⁴⁾.

Iar cine va voi să-l tragă înapoi în robie ²⁾, pe el sau pe copiii lui, împotriva acestei cărți a noastre, acela va vedea asupra sa marea pedeapsă și urgie a domniei mele.

Iar la aceasta este marea mărturie a însuși domniei mele a mai sus scrisului Ștefan voevod și a fiului domniei mele, Alexandru și a mitropolitului nostru chir Teoctist și a episcopului nostru, chir Tarasie dela Târgul de Jos și a egumenului chir Iosaf dela mănăstirea noastră dela Putna și a boierilor noștri au fost: pan Stanciul pârălab de Cetatea Albă și fiul lui, pan Mărza, și pan Vlaicul și fiul lui, pan Duma staroste de Hotin și pan Goian pârălab de Chilia și copiii lui și pan Isaia vornic și copiii lui și pan Zbiare pârălab de Cetatea Albă și pan Albul pârălab de Neamț și pan Butea și pan Fetea pârălab de Cetatea Nouă și pan Șteful Cernat și pan Gangur și pan Ciocărlie și pan Iașco Hudici și pan Ivașco Hrincoș și pan Bodea spătar și pan Iuga vistier și pan Iuga postelnic și pan Negrilă ceașnic și pan Luca stolnic și pan Neag comis și alți destui dintre boierii noștri moldoveni mari și mici.

¹⁾ în text: « holop ».

²⁾ în text: « holopstvo ».

³⁾ în text: « Valahove ».

⁴⁾ în text: « valaskim ».

⁵⁾ în text: « holopstium ».

⁶⁾ în text: « dan ».

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit panului Toma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Stejco, la Suceava, în anul 6978 <1470> Februarie.

Mănăstirea Putna nr. 626 b.

Orig. slav. perg., pecete căzută.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași II/53.

440

1470 (6978) Aprilie 1, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată și am făcut pentru pomenirea sfântărașilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sufletele noastre și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri și am dat și am întărit mănăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul înălțării domnului Dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos, unde este egumen rugătorul nostru, popa chir Siluan în țara noastră, Moldova, prisaca lui Chiprian la Botne și cu mănăstirea care este la obârșia Vișnivățului și cu toate poienele și prisăcioarele, câte sunt în acele hotare, pe care le-a stăpănit popa Chiprian, începând dela vărsarea Molovatețului în apa Vișnivățului și pe unde ține poiana, din sus de mănăstire, dincolo de șanț, la deal și de aci deacurmezisul la Târnauca până unde ține poiana și apa Târnaucăi. Acesta îi este tot hotarul.

Și încă am întărit mănăstirii noastre mai sus scrise, satele mănăstirii anume: Telebecinți pe Siret și Trestiana și Dumbrăvița pe Șimuz și Buzați pe Moldova și Jemerești pe Topolița și Bașoteni și Fântărele pe Siret și Timișești și Cârstienești la gura Neamțului.

Și încă am întărit mănăstirii noastre toți Țigani mănăstirești anume: fiii lui Vlad, Nanul și frații lui, Voico și Mihul și cu sălașele lor și Andrea fiul lui Radul cu sălașul său și Alexa, fiul lui Herța, cu sălașul său și fiii lui Zavid, Oanță și frații lui, Țincă și Popuștea cu sălașele lor și fiii lui Lațco, Luca și fratele lui Alexa cu sălașele lor și fiii lui Micul, Dinga și fratele lui, Manciul cu sălașele lor. Toate acestea mai sus scrise să fie mănăstirii noastre, dela noi, uric cu tot venitul, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să fie din toate părțile după vechile lor hotare pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința iubitului fiu al domniei mele Alexandru și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului lui, pan Mărza, credința panului Vlaicul dela Hotin și a fiului lui, pan Duma, credința panului Goian dela Chilia și a

copiilor lui, credința panului Isaiia vornic și a copiilor lui, credința panului Albul dela Neamț, credința panului Zhiare dela Cetatea Albă, credința panului Buhtea, credința panului Pașco dela Chilia, credința panului Petru Iachimovici, credința panului Gaugur dela Orhei, credința panului Fetea dela Cetatea Nouă, credința panului Buoreanul, credința panului Șteful Cernat, credința panului Ciocărlie, credința panului Iuga vistier, credința panului Bodea spătar, credința panului Iuga postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Neag comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri, sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintescă dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împulernicească.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș grămătic, la Suceava, în anul 6978 <1470>, luna Aprilie 1 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXI/7.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din 1785, Noembrie 9.

441

1470 (6978) Aprilie 1, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că dăm și am dat această carte mănăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul înălțării domnului Dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos și egumenului nostru popa chir Siluan ca să le fie slobod și cu bună voie să trimească trei măji ale lor, după pește, sau la Chilia sau la Bălți, sau la Cetatea Albă sau la Nistru, sau fie în orice parte prin țara noastră.

Aceste 3 măji peste tot să umble slobode și cu bună voie și ducându-se acolo <și înapoi> ¹⁾, iar vamă să nu plătească nicăeri, nici la târguri, nici la sate nici în vreo altă parte, sau la vămile vândute sau nevândute, fie că vor vinde, fie că vor cumpăra, sau la Chilia sau la Dunăre, sau la Bălți sau la Cetatea Albă și nici la Nistru, nici la Lăpușna nici la Toșora, nici la Iași, nici la Vadul Călugărilor, nici la Vaslui, nici alt undeva, nici la celăți, la porți.

Pentru aceasta niciun boier al nostru sau vameș să nu aibă a opri vre undeva căruțele mănăstirii, pentru nimic și nici vameșii dela Suceava. Toate acestea

¹⁾ loc rupt în orig.

mai sus scrise să fie neclintite intru nimic mânăstirii noastre niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și a iubitului fiu al domniei mele, Alexandru și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar spre mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Toma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș gramatic, la Suceava, în anul 6978 <1470>, luna Aprilie 1.
<Pe verso, însemnare contemporană>: «3 măji ».

Arh. St. Buc., Fără cotă.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

442

1470 (6978) Mai 7, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscul cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetinduse, dacă îi va fi cuiva nevoie, că a venit înaintea noastră și înaintea mitropolitului nostru, chir Teoctist și înaintea tuturor boierilor noștri mari și mici, bătrâni și tineri, mătușa noastră Chiajna, de buna voia ei și de nimeni nesilită și a dat din ocina sa dreaptă, pentru sufletul părintelui ei, Alecsandru voevod și pentru sufletul mamei ei, Marina și pentru sufletul și sănătatea ei, mânăstirii noastre dela Neamț, unde este hramul înălțării domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, unde este egumen rugătorul nostru chir popa Siluan, în țara noastră în Moldova, prisacă lui Chiprian la Botne.

Deci noi văzând bunăvoința și dania ei, iar noi deasemenca am dat și am întărit și dela noi această prisacă mai înainte spusă anume prisaca lui Chiprian dela Botne, să fie mânăstirii noastre, dela noi uric cu tot venitul.

Iar hotarul acestei prisăci începe din jos, de unde se varsă Molovatețul în Vișnivăț, apoi pe Vișnivăț în sus până la obârșie și poienele dela obârșia Vișnivățului toate, până la hotarul cneaghinei, iar dela mânăstire drept la Târnăuca, apoi peste Târnăuca, drept la Cărlani <și> înapoi la hotarul cneaghinei. Acesta îi este tot hotarul.

Și iarăși pentru aceasta să-i facă la mânăstire în fiecare marți pomenire împreună cu părintele ei Alexandru voevod și doamna lui, Marena, mama ei.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința iubitului fiu al domniei mele, Alexandru și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului lui, pan Mârza credința panului Vlaicul dela Hotin și a fiului lui, pan Dama, credința panului Goian dela Chilia și a copiilor lui, credința panului Isaiia vornic și a copiilor lui, credința panului Albul dela Neamț, credința panului Zbiare dela Cetatea Albă, credința panului Buhtea, credința panului Pașco dela Chilia, credința panului Petric Iachimovici

crediința panului Gangur dela Orhei, credința panului Fetea dela Cetatea Nouă, credința panului Boureanul, credința panului Șteful Cernal, credința panului Ciocărlie, credința panului Iuga vistier, credința panului Bodea spătar, credința panului Iuga postelnic, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Neag comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neaul nostru, sau iarăși pe ori cine il va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împulernicească.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tăutul, la Suceava în anul 6978 <1470>, luna Mai, 7 zile.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare vol. I, pp. 147—148.
Orig. slav, pecete pierdută.

443

1470 (6978) Mai 28, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această cartea a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetîndu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că au venit înaintea noastră și înaintea mitropolitului nostru chir Teoctist de Suceava și înaintea episcopului nostru chir Tarasie de Târgul Romanului și înaintea arhimandritului nostru chir popa Teodor egumenul mănăstirii dela Bistrița și înaintea lui chir popa Siloan, egumenul mănăstirii dela Neamț și înaintea tuturor egumenilor noștri din toate mănăstirile noastre și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, oamenii noștri săraci din târgul Hârlăului, anume: Carlac al lui Laslo și Toth Ișlvan și Stașco și Sebiștean și Fasechiș și Imbriv de bună voia lor și de nimeni nesiliți și ne-au vîndut propria lor ocină dreaptă, o vie în hotarul Hârlăului, 9 fălci și patru pași ¹⁾ la prețul de 544 zloți lătărești, toți bani gata. Și ne-am ridicat de am plătit deplin în mâinele lor toți acești bani gata.

Iar întru aceasta ne-am ridicat cu bunăvoința noastră și cu inimă luminată și din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu ca să întărim și să împulernicim mănăstirea noastră dela Putna. Și am făcut pentru pomenirea sfîntrăpoșailor noștri părinți și pentru sănătatea și mîntuirea noastră și pentru sănătatea și pentru mîntuirea copiilor noștri și am dat această vie a noastră mai sus scrisă, mănăstirii noastre dela Putna, unde este hramul uspeniei

¹⁾ • Corocine • în text.

preacuratei născătoare de dumnezeu și rugătorului nostru popa Iasaf ca să fie mânăslirii noastre dela noi, uric și cu tot venitul și cu toate hotarele ei și cu tot pământul câte au ținut de această vie a noastră, pe unde au folosit din veac, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar la această este mare mărturie a însuși domniei mele a mai sus scrisului Ștefan voevod și preaiubitului fiu al domniei mele Alexandru și a mitropolitului nostru, chir Teoctist de Suceava și a episcopului nostru chir Tarasie dela Târgul Romanului și a rugătorilor noștrii egumeni dela toate mânăstirile noastre, chir popa Teodor, egumen al mânăstirii dela Bistrița și chir popa Siloan dela mânăstirea Neamțului și ceilalți toți egumenii noștri și toți boierii noștri moldoveni: pan Stanciul pârcălab de Ceatea Albă și fiul lui, Mârzea, pan Vlaicul staroste de Holin și fiul lui, pan Duma, pan Goian pârcălab de Chilia, pan Isaiia vornic, pan Zbiare pârcălab de Cetatea Albă, pan Albul pârcălab de Neamț, pan Pașco pârcălab de Chilia, pan Buhtea, pan Petric Iachimovici, pan Gangur pârcălab de Orhei, pan Fetea Gotcă dela Cetatea Nouă, pan Ciocârlie, pan Belco dela Cetatea Albă, pan Iațco Hudici, pan Ivașco Hrincoșci, pan Bodea spătar, pan Iuga vistier, pan Iuga postelnic, pan Negrilă ceașnic, pan <Luca> ¹⁾ stolnic, pan Neag comis și toți ceilalți boieri ai noștri care au fost la aceasta, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit boierului nostru credincios, pan Toma logofăt să serie și să ștearnă pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ilea, în Suceava, în anul 6978 (1470), luna Mai, 28 zile.

Mânăstirea Putna nr. 625.

Orig. slav. perg., pecete alărnată.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași 11/54.

444

1470 (6978) Iunie 5.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că au venit înaintea noastră și înaintea mitropolitului nostru, chir Teoctist de Suceava și înaintea episcopului nostru, chir Tarasie dela târgul Romanului și înaintea tuturor egumenilor noștri dela toate mânăstirile noastre și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, pan Iurie vistier și pan Petrașco, cumnatul ²⁾ lui și cu soacra sa, bătrâna encaghină a lui Stețco, nepoata lui Dămăcușescu, Anușca și cu ficele ei, pe care le-a avut cu Stețco anume Nastea și Sofica și de bună voia lor

¹⁾ loc șters în text.

²⁾ • cumnat • în textul slav.

de nimeni nesiliți, nici asupriți și s'au tocmnit cu egumenul nostru arhimandritul Teodor dela mănăstirea Bistrița și și-au schimbat satele lor.

Și a dat pan Iurie vistier și pan Pătrașco și cu soacra lor Anușca și fiicele <ei> Nastea și Sofieca, mănăstirii noastre dela Bistrița, unde este egumen Teodor, un sat care le este ocină dreaptă, din uricul lor drept, anume satul Hemeiani pe Tazlăul Mare, iar Teodor le-a dat deasemenea pentru aceasta ocina dreaptă a mănăstirii satul anume Sârbi, mai jos de Hemeiani, tot pe Tazlăul Mare.

De aceea, noi văzând buna lor voie și tocmneala dintre dănșii, ca să-și schimbe satele lor, deasemenea și noi am dat acel sat mai înainte spus, anume Hemeiani mănăstirii noastre dela Bistrița, unde este hramul uspenicii preacuratei născătoare de dumnezeu și rugătorului nostru egumen, popa Teodor, ca să fie mănăstirii noastre dela noi, uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în vecii vecilor. Iar hotarul acestui sat <să fie> ¹⁾ din toate părțile după hotarui cel vechi, pe unde a hotărnicit boierul nostru, pan Giurgea Galbinul și cu megiașii.

Iar la aceasta este marea mărturie, domnia mea însuși, mai sus scrisul Ștefan voevod și preiubitul meu fiu, Alexandru.

Anul 6978 <1470> Iunie 5.

Toma logofăt, Stanciul părcălab de Târgul Alb, Mârzea fiul lui Stanciul și Vlaicul staroste de Hotin și Duma, fiul lui Goe părcălab de Chilia cu fiul său, Isaiia vornic cu fiul său și Zbierea părcălab de Cetatea Albă și Albul părcălab de Neamț și Pașco dela Chilia și Buhtea și Gangur și Petre Icomivici și Fetea Goteă, Belco dela Cetatea Albă, Șteful Cernat, Ciocârlie, Iațco Hudiciu, Ivașco Hrincoșvici, Bodea spătar, Iuga vistier, Iuga postelnic, Negrilă paharnic Luca stolnic, Neagu comis ²⁾.

Arh. St. Buc., Condlea Asachi ms. 629 f. 5—7.

Trei copii slave rupte, s'au completat una pe alta.

445

1470 (6978) Iulie 18, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celîndu-se, dacă îi va fi cuiva de nevoie, că au venit înaintea noastră și înaintea mitropolitului nostru chir Teoctist și înaintea episcopului nostru chir Tarasie și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Ana, sora lui Dobrul logofăt, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a dat verilor ei, panului Barsu comis și fratelui lui pan Șușman, două sate anume Cobălțeni

¹⁾ omis în text.

²⁾ Lista boierilor românește în copie.

și Bilosăuți pe Nistru. Pentru aceea, noi văzând bunăvoința și dania pe care o dă Ana slugilor noastre, pan Barsu comis și fratelui lui Șușman, acele sate mai înainte spuse, pe care le cumpărase fiul ei, Ghidea din uricul drept al mănăstirii noastre dela Neamț, dela egumenul anume Ioasaf și dela toți frații care viețuiesc în acea mănăstire, unde este hramul înălțării domnului și mântuitorului nostru Isus Hristos, pentru 200 de zloți lătărești, deci și noi am dat acele sate mai înainte spuse ca să le fie dela noi uric și cu tot venitul și copiilor lor, la fel și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate < să fie > ¹⁾ din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este mare mărturie, domnia mea însăși, mai sus scrisul Ștefan voevod și preaiubitul meu fiu, Alexandru și mitropolitul nostru, chir Teoctist de Suceava și episcopul nostru chir Tarasie dela Târgul de Jos și toți boierii noștri moldoveni, mari și mici: pan Stanciul pârălab de Cetatea Albă și fiul lui pan Mârza, pan Vlaicul staroste de Hotin și fiul lui, pan Duma, pan Goian pârălab de Chilia, pan Isaiia vornic, pan Albul pârălab de Neamț, pan Zbiare pârălab de Cetatea Albă, pan Buhtea pan Pașco dela Chilia, pan Gangur dela Orhei, pan Fetea Gotcă, pan Șteful Cernal, pan Belco dela Cetatea Albă, pan Ciocârlie, pan Iațco Hudici, pan Ivașco Hrincoș, pan Bodea spătar, pan Iuga vistier, pan Iuga postelnic, pan Negrilă ceașnic, pan Luca Stolnic, pan Neag comis < și toți ceilalți boieri ai noștri care > ¹⁾ au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru < boier pan Toma logofăt să scrie > ¹⁾ și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri de această carte a < noastră > ¹⁾.

A scris Ilea Stravici, în Suceava, în anul 697<8> ²⁾ < 1470 > luna Iulie, 18 zile.

Acad. R.P.R., XIII/9.

Orig. slav. perg., 11 peceți pierdute.

Cu o trad. rom.

Data completată după sfatul boierilor.

446

1470 (6978) - August 25.

6978 < 1470 > August 25. Ispisoc dela domnul Ștefan < oe > < o > d, tălmăcit la 1787, întăritor lui Ureche și surorilor sale pe sat Derșca, arătoriu unde anume să-și < i > stăpânească parte sa.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 73.

Rez. rom.

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc șters în orig.

1470 (6978) Noembrie 26, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod domn al țării Moldovei, Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, panii Ivanco hotnogul și fratele lui Cupce Marco Cavadiu ne-au slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le am întărit în satele noastre ale Moldovei, ocina lor dreaptă, un sat, Coliujenii, unde sunt casele lor și grădinele lor, care este pe Răusorul Negru. Aceasta mai sus scrisă să le fie lor dela noi uric cu tot venitul în veci, lor și copiilor lor și nepoților lor și întregului lor neam pe viață.

La aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului său pan Moersoe pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Vlaicul și a fiului său pan Dumoc staroști de Hotin, credința panului Oană pârcălab de Chilia și a fratelui său, credința panului Isaic vornic și a copiilor lor, credința panului Sbiro pârcălab de Cetatea Albă, credința panului Bodea spătarul, credința panului Iuga vis-tier, credința panului Neag comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după <moartea> ¹⁾ viața noastră, cine va fi domn în țara noastră din copiii noștri domnești, să nu clinească în veci și niciodată.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Toma să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ștefco dive în Suceava în anul 6978 <1470> luna Noembrie 26.

Institutul de Istorie al Acad. R. P. R.
Copie slavă.

1470 (6978) Noembrie 26, Suceava.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldaviei, neschimbat. Facim știul tuturor urmașilor noștri, cari vor vede, sau cetind vor auzi, că iată adevărate și credincioasă slugile noastre, boerul Dumitri Budeci și fratiele său, Ghiorghie Budeci, slujind noă cu dreptate și cu credință, pentru aceia, văzând noi a lor dreptate și credincioasa lor slujbă la noi, i-am miluit pre ei, osăbit dela al noastră milă, le-am dat și le-am întărit noi, într'al nos-

¹⁾ În textul copiei ambele cuvinte: moartea, viața.

tru pământ al Moldovii, după a lor dreptăți, de astăzi înainte, cu un sat Mărzeștii, ci esti în țânulu Orheiului, și unde sânt casili lor și iazuri, cari sânt într'o parti cu pădure, livezi și vii, ci sânt pi vale ce de . . . ,¹⁾ iar pi pârăul ci vini de izvoară este iaz și este împărțit între frați: partea lui Dumitru, giușătati di sat și cu tot vinitul, esti despre amiazăzi, iară partea lui Ghiorghi Budeci este despre răsărit, asăminea pe giușătati di sat și cu tot vinitul. Așăjdirea le-am făcut și osăbire și din câmp, precum mai sus scriem.

Și este dela noi giuruit la toți și tuturor în veci neclintită nici odinioară, în veci lor, copiilor lor, nepoșilor lor, strănepoșilor lor, și la tot neamul lor, care să vor afla mai de aproape.

Iar hotarul satului Mărzeștii, pi giușătati din satul Mărzeștii și acum la doi frați, și să fii și împrejur după vechile lor hotară, precum au fost din veci vecilor, pe întreg satul Mărzeștii.

Cu luari amintită, aciasta este credința mai sus scrisă domnului Ștefan voevod și credința preaiubișilor boerilor noștri: credința boerului Stance și a fiului său, boeriu Moroz²⁾ pârălab . . .¹⁾ Cetatea Albă, credința boerului Vlaicul și a fiului său, boeriu Duma, staroste Hotinului, credința boerului Goian, pârălab Chilii, și a fiului său, credința boerului Isail dvornicului și a fiului său, credința boerului Zbierea, pârălab de *Cetatea Albă*, credința Albului, pârălab dela Neamț, credința boerului Buhtea, credința boerului Petrachi Iachimovici, credința boerului Vâlco, pârălab Chilii, credința boerului Fete *dela Cetatea Nouă*, credința boerului Gangur *de Orhei*, credința boerului Cernat, credința boerului Ciocârlic, credința boerului Hudici, credința boerului Ivașcu Hrincovici, credința boerului Bodi spătar, credința boerului Iuga vistiernic, credința boerului Iuga postelnic, credința boerului Negrila ceașnic, credința boerului Neculai stolnic, credința boerului Neagul comis și credința tuturor boerilor noștri ai Moldovei, a mari și mici.

Iar după a noastră viață cine vor mai fi domni în pământul nostru, pământul Moldovii, dintr'a noștri copii și de vor fi, oricare vor fi, pre acest neam nimeni să nu-l smintească întru nemica în veci, dar încă să-i întărească scri-sorile cu dreptati și credincioasă lor slujbă.

Și pentru mai mare întăritură de celi mai sus scrisă, am poruncit al nostruia credincios, boerului nostru, Toma, di au scris și a noastră pecete petrecută pe această a noastră filă.

Am scris Stețco, diac, în Suceava, în anul 6978 <1470> Noembrie 26 zile.
S'au tălmăcit de Luca ieromonahul, la Suceava.

După M. Costăchescu, Doc moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 74.
Trad. rom.

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ în loc de « Mărzu ».

1471 (6979) Iulie 3.

Ispisoc sîrbăsc cu suret moldovenesc dela Ștefan vod<ă>, pi toată moșăia Hârlești, let 6979 <1471>, Iuli 3.

Acad. R.P.R., CXVIII/123 a. nr. 41: «insămunari» de scrisorile moșiei Hârlești, din 30 Iulie 1826.

1471 (6979) August 13, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Faceu cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Toma Bontica ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră în Moldova, ocinele și dedinele femeii lui, Elena, anume satele la Poieni, unde au fost cneji Băloș și Danciul și moara de pe Moldova care este la acele sate.

Toate acestea mai sus scrise să le fie lor dela noi uric cu tot venitul, neclintit de nimeni întru nimic, în veci, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine le va fi cel mai de aproape. Iar hotarul acestor sate să fie din toate părțile după vechiul lor hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la acesta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința iubitelui meu fiu al domniei mele, Alexandru și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului lui, pan Mârza, credința panului Vlaicul și a fiului, pan Duma staroste de Hotin, credința panului Bodea vornic, credința panului Zbiare, credința panului Luca și a panului Belco părcălabi de Cetatea Albă, credința panului Buhtea, credința panului Neagu și a panului Ivașco părcălabi de Chilia, credința panului Arbure părcălab de Neamț, credința panului Fetea părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Gangur părcălab de Orhei, credința panului Ciocârlie, credința panului Ștefan Cernat, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Hrincovici, credința panului Vrânceanu spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Dajbog ceașnic, credința panului Toma stolnic, credința panului Huru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn, acela să le întărească și să le împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar spre mai mare înlărire a tuturilor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier pan Toma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Stejco diac, în Suceava, în anul 6979 <1471>, August 13.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 136.

Orig. slav. perg., pecete atârnată, stricată.

451

1471 (6979) August 15, Mănăstirea Putna

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că a binevoit domnia mea, cu bunăvoința noastră și cu inima curată și luminată, din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântărilor noștri părinți și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri ca să întărim mănăstirea noastră dela Pobrata, unde este hramul sfântului ierarh făcător de minuni Nicolae și <unde> ¹⁾ este egumen chir Teoctist și dăm și am dat această carte a noastră pentru aceia ca pe cine va trimite el din slugile mănăstirii sau din frații din mănăstire, cu treburile mănăstirii la Chilia sau cu grâu sau cu miere sau după pește sau cu orice altceva, să nu plătească vamă nici ducându-se acolo, nici înapoi, la Toțora, la vad nici un groș.

Pentru aceasta niciun boier, nici sudeț, nici vameș și niciunul dintre boierii sau slugile noastre să nu îndrăznească să ia vamă dela marfa mănăstirii. Iar cine ar încerca, peste această carte a noastră, să ia vamă, fie chiar și un groș, acela va vedea pedeapsa noastră.

Acestea mai sus scrise voiam, să le ținem și să le împlinim mănăstirii noastre potrivit cu această carte și înscris al nostru, până când vom trăi.

Iar spre mai mare putere a tuturilor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și de această carte a noastră.

Scris în mănăstirea dela Putna, în anul 6979 <1471> luna August 15.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 136.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

452

1471 (6979) Septembrie 10, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor celor ce o vor vedea sau

¹⁾ omis în orig.

o vor auzi cetîndu-se dacă va fi cuiva nevoie, că a venit înaintea noastră  i înaintea mitropolitului nostru chir Teoctist  i înaintea episcopului nostru chir Tarasie dela târgul Roman  i înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, mari  i mici, sluga noastră Oană, fratele lui Alexa spătar, de bunăvoia lui, nesilit de nimeni  i ne-a v ndut nouă înşine ocina  i cump ratura lui dreaptă, satul anume Balc uţi, mai jos de Târgul Siret, pe care l-a cumpărat Alexa, fratele lui, de la pan Iurghici  i din dreptul lui uric  i ni l-a v ndut nouă pentru 120 de zloţi t l reşti.  i noi am plătit deplin în m inile lui Oană toţi banii gata, înaintea mitropoliţilor noştri  i înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni.

Iar noi după aceasta ne-am sculat cu buna voia noastră  i cu ajutorul lui dumnezeu, ca să întărim  i să împulernicim m n stirea noastră dela Putna, unde este hramul uspeniei preasfintei, curatei  i binecuv ntatei st p na noastră, născătoare de dumnezeu  i pururea fecioară, Maria  i unde este egumen rugătorul nostru chir popa Ioasaf  i am făcut pentru pomenirea  i m ntuirea sfânt răposaţilor noştri părinţi şi pentru sănătatea noastră  i pentru sănătatea copiilor noştri şi am dat acestei sfinte m n stiri a noastre dela Putna, acest sat mai sus scris al nostru anume Balc uţi, mai jos de Târgul Siret, cump ratura noastră, ca să fie m n stirii noastre uric cu tot venitul, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate p rşile după vechile lui hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este mare mărturie,  nşuşi domnia mea, mai sus scrisul Ştefan voevod  i mitropoliţiei noştri, chir Teoctist de Suceava  i chir Tarasie de târgul Roman  i boierii noştri: pan Stanciul  i fiul lui, pan M rza, pan Vlaicul staroste de Hotin  i fiul lui pan Duma, pan Bodea vornic, pan Zbiare, pan Luca  i pan B lco p rc labi de Cetatea Albă, pan Neag  i pan Ivaşco p rc labi de Chilia, pan Arbure p rc lab de Neamţ, pan Fetea p rc lab de Cetatea Nouă, pan Gangur p rc lab de Orhei, pan Buhtea, pan Cioc rlie, pan Şteful Cernat, pan Iaţco Hudici, pan Ivaşco Hrincoşci, pan Vrâncean spătar, pan Iuga vistier, pan Iuga postelnic, pan Dajbog ceaşnic, pan Toma stolnic, pan Huru comis şi alţi boieri ai noştri, mari  i mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier pan Toma logofăt, să scrie  i să atârne pecetea noastră  i peceţile mitropoliţilor noştri şi ale boierilor noştri şi de această carte a noastră.

A scris Isaiia diac, la Suceava, în anul 6979 <1471>, luna Septembrie 10 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii V/43.

Fotocopie după orig. slav. perg., 9 peceţi pierdute.

1471 (6979) Septembrie 13, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit demnia mea cu bunăvoința noastră și cu inima curată și luminată și din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu ca să întărim și să impulernicim mănăstirea noastră dela sfântul Munte, unde este hramul sfântului și slăvitului mare mucenic și purtător de biruință Gheorghie, numită Zugraf și unde este egumen rugătorul nostru chir popa ieromonah Varlaam și am făcut pentru pomenirea sfânt-răposaților noștri părinți și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri și am așezat obroc bolniței noastre din sfânta mănăstire dela Zugraf, care această bolniță noi înșine am întărit-o după voia lui Dumnezeu și să fie dela noi acestei bolnițe pe fiecare an 500 de aspri pentru cei ce se află în această bolniță. Și să se roage lui Dumnezeu pentru sufletul părinților noștri și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri. Acest mai sus obroc de 500 de aspri să fie bolniței noastre dela sfântul Munte, dela Zugraf, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Petru și credința tuturor copiilor noștri și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru boier pan Toma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră și la această carte a noastră.

A scris Isaiia, în Suceava, în anul 6979 <1471> luna Septembrie 13.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXVII/15.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

1471 (6979) Octombrie 24, Suceava

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre credincioase, Giurgea Coteș și fratele lui, Cozma Coteș ne-au slujit drept și credincios. Deci noi văzând slujba lor dreaptă și credincioasă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit ocina lor dreaptă, satul anume Coteciarii pe care l-au cumpărat ei dela Greaca, fiica lui Rusu, pentru 80 de zloți tătărești.

Și deasemenea a lăsat Nastea, fiica lui Becu, femeia lui Delea și a dat ea de bună voia ei un loc <de poiană> ¹⁾ anume « La Fântânițe » ²⁾. Și deasemenea a dat lui Giurgea Coteș din <uricul său> ¹⁾ vechi, <din satul> ¹⁾ Coteciari și prisaca ea să-i fie, deosebit lui Giurgea Coteș.

Toate acestea mai sus scrise să le fie dela noi uric, la fel și copiilor lor, la fel și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine le va fi cel mai de aproape neclintit niciodată, întru nimic în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul lor hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința iubitului meu fiu al domniei mele, Alexandru și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului lui, pan Mârza, credința panului Vlaicul și a fiului lui, pan Duma staroști de Hotin, credința panului Bodea vornic, credința panului Zbiare, credința panului Luca și a panului Bâlco pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Neag și a panului Ivașco pârcălabi de Chilia, credința panului Arbure pârcălab de Neamț, credința panului Buhtea, credința panului Fetea dela Cetatea Nouă, credința panului Gangur pârcălab de Orhei, credința panului Ștefan Cernat, credința panului Ciocârlie, credința panului Iașco Hudici, credința panului Ivașco Hrincovici, credința panului Vrânceanu spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Dajbog ceașnic, credința panului Toma stolnic, credința panului Ilea Huru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră pe cine va alege dumnezeu să fie domn țării noastre din copiii noștri, <sau> din neamul nostru, sau ori cine va fi, acela să nu le clinească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru slujba lor dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea de această carte a noastră.

A scris Ștefco diac, în Suceava, în anul 6979 (1471) Octombrie 24.

Arh. St. Iași CCCXL/55.

Orig. slav, perg. pecete cüzută.

455

1471 (6979) Noembrie 2.

Ștefan voevod întărește lui Danciu Boldăș stăpânirea peste satul său de baștină Cristeștii pe Calnăș, peste un loc pustiu la gura pârăului Muncelului

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ « la Fântânițe » rom. în orig.

« unde acesta dă în Solonț » și unde va putea să-și facă sat. și peste poenița Calului.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I. pg. 165.

456

1472 (6980) Ianuarie 17, Succava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cctindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Cârstea Negoiu ne-a slujit drept credincios. De aceea <noi> ¹⁾ văzând dreapta și credincioasa lui slujbă, către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit, în țara noastră Moldova dreapta lui ocină, satele, anume: Negoiești, unde îi este casa și Ungureni și moară pe Vaslui, în fața Ungurenilor. Acestea toate mai sus scrise să-i fie dela noi, uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai deaproape să fie neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Și hotarul acestor sate să fie, din toate părțile, după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta, este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Petru și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului său, pan Mârzu, credința panului Vlaicul și a fiului lui, pan Duma pârcălabi de Hotin, credința panului Bodea vornic, credința panului Zbiarea, credința panului Luca și a panului Belco, pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Neag și credința panului Ivașco pârcălabi de Chelia, credința panului Arbure pârcălabi de Neamț, credința panului Fete, pârcălabi de Cetatea-Nouă, credința panului Pașco, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Ciocârlie, credința panului Buhte, credința panului Petrică Iachimovici, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Hrincoș, credința panului Vrâncean spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Dajbog ceașnic, credința panului Toma stolnic și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau fie din cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră Moldova acela să nu-i clintească dania noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească pentru că am dat și am întărit, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

¹⁾ omis în text.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Tăutul, la Suceava, în anul 6980 <1472>, luna Ianuarie 17 zile.

Acad. R.P.R., DIV/64.

Copie slavă sec. XVIII.

Cu o trad. rom.

457

1472 (6980) Ianuarie 22, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată, din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântărașilor părinților noștri și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri și dăm și am dat această carte a noastră mănăstirii noastre dela Voroneț, unde este hramul sfântului mare mucenic și purtător de biruință al lui Hristos, Gheorghie și unde este egumen popa Misaim, pentru aceea ca să fie volnic și slobod să trimită 2 măji ale sale după pește în fiecare an, pentru îndestularea fraților, sau la Chilia, sau la iczere sau ori unde în țara noastră și să nu dea nicio vamă dela acele 2 măji prin toată țara noastră, niciun groș, nici la vămile vândute nici la cele nevândute, nici ducându-se acolo după pește, nici iarăși <întorcându-se> ¹⁾ cu peștele la mănăstire.

Pentru aceea, nici un boier nici județ, nici ureadic, nici vameș și nici o slugă sau boier să nu îndrăznească să ia vamă nici un groș dela acele două măji. Iar cine s'ar încerca peste această carte a noastră să ia vamă dela ei, dela acele măji mai sus scrise, acela este potrivit nouă și cărții noastre.

Toate acestea mai sus scrise făgăduim mănăstirii noastre dela Voroneț să le păstrăm și să le împlinim cât vom trăi.

Iar la aceasta este credința domniei mele, Ștefan voevod și credința preaiubitului meu fiu, Alexandru și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar spre mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru boier, pan Toma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră și de această carte a noastră.

A scris Isaiia, la Suceava, în anul 6980 <1472>, luna Ianuarie 22.

Acad. R.P.R., Fotografii, V/44.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată pierdută.

¹⁾ omis în text.

1472 (6980) Ianuarie 25, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată credincioasă slugă a noastră, pan Șandro Tătăreanu, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră Moldova ocină dreaptă a femeii lui, Magda, satele anume: Moimești și Sârbi și Geamiri, mai în sus de târgul Iași. Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric, cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților și întregului lor neam, cine va fi cel mai de aproape să le fie neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie din toate părțile, după hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit.

Și deasemenea Cernu și Romănel și Drăgoi și tot neamul lor să nu aibă de aici înainte să mai părăsască și nici să nu mai pomenească de aceste sate mai sus scrise împotriva panului Șandro, nici împotriva femeii lui Magda, și nici împotriva copiilor lor și nici împotriva întregului lor neam, niciodată, în veci, pentru că Cernu și Romănel și Drăgoi au pierdut cu privilegiile lor, deoarece au fost false și le-am stricat.

Iar la aceaștia este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința preaiubitului nostru fiu, Alexandru și credința boerilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului său, pan Mărza, credința panului Vlaicul staroste de Hotin și a fiului său, pan Duma, credința panului Bodea vornic, credința panului Zbiarea, credința panului Luca <și>¹⁾ credința panului Bâlcu pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Neagu și credința panului Ivașcu pârcălabi de Chilia, credința panului Arbure pârcălab de Neamț, credința panului Gangur, pârcălab de Orhei, credința panului Fete pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Buhte, credința panului Șteful Cernat, credința panului Iașco Hudici, credința panului Ivașco Hrincoșci, credința panului Iuga vistier, credința panului Vrânceanu spătar, credința panului Iuga postelnic, credința panului Dajbog ceașnic, credința panului Toma stolnic, credința panului Huru comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși și pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, în țara noastră, în Moldova, acela să nu le clinească dania și înscrisul nostru, ci să le împuternicească și înlărească, pentru că i-am dat și i-am întărit, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

¹⁾ omis în orig.

Iar pentru mai mare putere a tuturilor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boer, pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Isaia la Suceava, în anul 6980 <1472> luna Ianuarie 25.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 265.

Orig. slav perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 929 f. 447.

459

1472 (6980) Martie 2.

6980 <1472> Martie 2. Ispisocul domnului Ștefan voevod, prin care întărește comisului Ilii Huru, pentru vrednicii săli slujbe, acești moșii, în pământul Moldavii și anume Hurueștii pe Polocini, unde are așezarea sa, și mai sus Ochenii și săliște Stâncoac și Stâncioița, cu loc de moară și Urecheștii pe Troțuș, în dreptul Agiudului, și Cătina asupra Putnii și Ibăneștii în ținutul Sucevii și mai gios Săcucenii.

Și Țigani anume Lalu, [da] cu toată sămințania lui, și Radul, cu toată sămințania lui, Boșa și Teodor, ficiorii Lalului, cu toți sămințaniile lor.

Pe toți acei de mai sus le dă și întărești numitului boeriu, din niam în niam.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenesti dela Ștefan cel Mare, p. 82

Trad. rom. la Arh. St. Iași, Tr. 1357 op. 15-13 dos. 60 f. 16^a.

460

1472 (6980) Aprilie 25, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor celor care o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă îi va fi cuiva nevoie, că au venit înaintea noastră și înaintea mitropolitului nostru chir Teoctist de Suceava și înaintea episcopilor noștri chir Tarasie dela Târgul de Jos și înaintea lui Ioanichie episcop de Rădăuți și înaintea tuturilor boierilor noștri, slugile noastre crediincioase, pan Tăbuci dela Cobăle și fratele lui, Pojar și sora lor Nastasia și cu toți nepoșii lor și s'au tocmit cu domnia mea pentru un sat care este pe Prut, anume Ostrița și cu loc de mori la Prut, pentru care au pe acel sat privilegiul vechi dela bunicul nostru Alexandru voevod și dela alți înaintași ai noștri și care le este parte și ocină dreaptă. Și ne-au vândul nouă acel sat de bună voia lor și de nimeni necsiliți, pentru două sute de zlofi tătărăști. Și le-am plătit toți banii gata.

Pentru aceasta după aceea văzând bunăvoința lor și buna înțelegere dintre dânșii pentru aceasta, noi ne-am gândit cu gândul nostru cel bun și cu inimă curată și luminată și cu tot sfatul nostru și cu ajutorul lui dumnezeu, ca să

întărim și să imputernicim mănăstirea noastră dela Putna, unde este hramul uspeniei presfintei născătoare de dumnezeu, unde este egumen popa chir Ioasaf și am făcut pentru pomenirea sfântăroșoșilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sufletele noastre și pentru sufletele copiilor noștri și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea tuturor copiilor noștri și am dat și am întărit acest sat mai înainte spus, anume Ostrița pe Prut și cu loc de mori la Prut, mănăstirii noastre mai sus scrise dela Putna, uric cu tot venitul care a ascultat de acel sat și cu toate vechile lui hotare, pe unde au folosit din vecii vecilor, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este marea mărturie și credința mai sus scrisului Ștefan voevod și a iubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Pătrașco și a mitropolitului nostru chir Teoctist și a episcopilor noștri Tarasie dela Târgul Roman și chir Ioanichie de Rădăuți și a boierilor noștri: pan Stanciul și fiul lui, pan Mârza, pan Vlaicul și fiul lui, pan Duma dela Hotin, pan Bodea vornic, pan Zbiare, pan Luca și pan Bălco dela Cetatea Albă, pan Neag și pan Ivașco dela Chilia, pan Arbure dela Neamț, pan Fetea dela Cetatea Nouă, pan Radul Gangur dela Orhei, pan Buhtea, pan Petru Iachimovici, pan Ivan Ciocârlie, pan Iațco Hudici, pan Ivașco Hrincoșovici, pan Vrancean spătar, pan Iuga vistier, pan Iuga postelnic, pan Dajbog ceașnic, pan Toma stolnic, pan Huru comis și toți ceilalți boieri ai noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri, sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie acela să nu clinească această întărire a noastră, ci și să întărească și să imputernicească, pentru că am întărit aceasta pentru sufletele sfântăroșoșilor noștri înaintași și părinți și pentru sufletele noastre și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecețea noastră și pecețile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Vulpaș, la Suceava, în anul 6980 <1472> luna Aprilie 25.

Muzeul Reg. Suceava nr. 1725.

Orig. slav. perg., 4 peceți atârinate și 7 căzute.

461

1472 (6980) Iunie 1, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, dacă aceasta va fi de trebuință cuiva, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri sluga noastră, Petru Vilna, de bună voia lui și nesilit de nimeni, nici asupra și dat nepoților săi, slugilor noastre, Lazor și Băloș, din dreptul său uric, a treia parte din hotar, din satul său, din

Petrești, pe Vilna, mai jos de Pârâul Cornilor, ca să-și întemeieze sat și jumătate din Poiana lui Miculiță, pe Ușița.

Deci, noi văzând bună voia lui și dania pe care el a dat-o nepoșilor săi, de bună voia sa loc de sat din hotarul său și jumătate din poiană și noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugilor noastre, Lazor și Băloș, acest loc de sat mai înainte zis, dela Pârâul Cornilor, în jos să-și întemeieze și lor sat și jumătate din Poiana lui Miculiță, pe Ușița, să fie lor uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoșilor lor la fel și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam să le fie lor neclintit, niciodată în veci.

Iar hotarul acestui loc de sat să fie a treia parte din tot hotarul Petreștilor.

Iar la aceasta este marea mărturie a însăși domniei <mele, a> mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și a preaiubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Petru și a boierilor noștri: pan Stanciul și fiul lui, pan Mârzea, pan Vlaicul și fiul lui, pan Duma, și pan Bodea vornic, pan Bălco părcălab de Cetatea Albă, pan Neag și pan Ivașco părcălabi de Chilia, pan Arbure, părcălab de Neamț, pan Fete părcălab de Cetatea Nouă și pan Zbiarea, pan Luca și pan Pașco, pan Gangur dela Orhei, pan Ciocârlie, pan Buhtea, pan Petricică, pan Iațco Hudici, pan Ivașco Hrincoș, pan Vrânceanul spătar, pan Iuga vistier, pan Iuga postelnic, pan Dajbog ceașnic, pan Toma stolnic, pan Ilea Huru comis și alte slugi ale noastre moldoveni boeri mari și mici, cari au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Tăutul, la Vaslui, în anul 6980 <1472>, luna Iunie 1 zile.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare pp. 87-89.

462

1472 (6980) Iunie 5, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă îi va fi cuiva nevoie; că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri, Stana, fiica lui Miclăuș vornic, de bună voia ei, de nimeni silită și nici asuprită și a dat nepotului său, slugii noastre Roman spătărel, partea ei din Miclăușani, cât a stăpânit ea. Deci văzând bună voia și dania ei, pe care a dat-o ea nepotului său, slugii noastre, Roman spătărel, partea ei din satul Miclăușani, deasemenea și noi am dat și am întărit slugii noastre Roman spătărel această parte a ei, mai înainte spusă, din satul Miclăușani, ca să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui, nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului său neam, cine îi va fi cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acelei părți din Miclăușani, să fie după hotarul cel vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este marea mărturie a domniei mele însăși a mai sus scrisului, Ștefan voevod și a preaiubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Petru și a boierilor noștri: pan Stanciul și fiul lui, pan Mărza, pan Vlaicul și fiul lui, pan Duma pârcălabi de Hotin, pan Bodea vornic, pan Zbiare, pan Luca și pan Bălco pârcălabi de Cetatea Albă, pan Neag și pan Ivașco pârcălabi de Chilia, pan Arbure pârcălab de Neamț, pan Fetea dela Cetatea Nouă, pan Pașco, pan Gangur dela Orhei, pan Buhtea, pan Ciocărlie, pan Petric, pan Iașco Hudici, pan Ivașco Hrincoșii, pan Vrâncean spătar, pan Iuga vistier, pan Iuga postelnic, pan Dajbog ceașnic, pan Toma stolnic, pan Ilea Huru comis și toți ceilalți boieri ai noștri moldoveni, mari și mici, care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare pulere și înlărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Negrilaș, în Vaslui, în anul 6980 (1472) <luna>¹⁾ Iunie 5.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 127.

Orig. slav. perg., pecete domnească și șase peceți ale boierilor.

463

1472 (6980) Iunie 25.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldaviei. Știre facem cu această carte a domniei mele, tuturor cui vor căta spre dânsa, sau cătindu-se vor auzi. Adică au venit, înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri moldovenești boiari, a mari și a mici, ale noastre slugi: Ștefan Cudalbul vornic și Ioan Vrabie izbașă, slujit-au noao cu dreptate și cu credință.

Deci noi, văzând a lor cu dreptate și cu credință slujbă spre noi, miluitu-ni-am spre ei cu osebita noastră milă, datu-le-am și le-am întărit lor, în pământul nostru al Moldaviei, o bucată de pământ peste valea Gerului, ca să le fie lor dela noi uric și cu toate veniturile, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și la tot neamul lor, cine li se va alege mai de aproape, *nesticat* nici odinioară, în veci.

Iar hotarul celei bucăți de pământ peste apa Gerului să fie în curmeziș, spre apus până în matca Hereteilor²⁾ și spre răsărit până în valea Țiganței, ce se aproape apa Mănjinci³⁾ și merge marginea din jos până la Filești și partea de suspână la *valea Troianului* și capetele se hotărăsc cu moșiile Bujorăștii și Gologanului, iar dinspre alte hotare să fie pe unde din veac au umblat.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ în textul lui Ghibănescu « Herestilor ».

³⁾ în textul lui Ghibănescu « Mănzinei ».

Iar spre aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrisă, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Petru și credința tuturor boiarilor noștri ai Moldaviei, a mari și a mici.

Iar spre mai mare lărie și putere a tot ce s'a scris mai sus, poruncit-am la al nostru credincios boiaru, Tudor logofăt, să scrie și a noastră pecete la această a noastră carte să o lege.

După M. Costăchescu. Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 90.
Trad. rom.

464

1472 ((6980) August 19. Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut eu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, că dăm și am dat această carte a noastră mănăstirii din Poiana, unde este hramul sfântului Nicolae pentruca în trei sate mănăstirești care ascultă de mănăstire, numele satelor: Boldești și Tătari și Iurcani pe Pebrata, din ținutul Suceava, în acele 3 sate ale mănăstirii, să nu îndrăznească să umble niciun urednic al nostru, nici globnic, nici pripășar și nici nimeni din urednicii noștri să nu aibă a lua altă gloabă din cele 3 sate ale mănăstirii și dela oamenii mănăstirii, ci globnicii noștri să ia pentru noi numai gloabă pentru dușegubină sau pentru răpire de fată, dela acei oameni ai mănăstirii din cele trei sate, iar altă gloabă și treabă să nu aibă nici pentru faptă mare nici pentru mică.

Și deasemena pe acești oameni din aceste trei sate ale mănăstirii să nu-i judece întru nimic și pentru nici un lucru nimeni dintre panii și urednicii noștri, iar cui i se va părea că are vreo nedreptate dela acești oameni din aceste sate pentru orice, fie pentru faptă mare, sau pentru mică ei să-i părăscă și să-l învinuiască înaintea egumenilor, care vor fi atunci la hramul sfântului Nicolae și înaintea urednicilor lor, iar alt judecător să nu aibă niciodată pentru nimic, ci să-și judece singuri oamenii lor din acele trei sate ale mănăstirii și să-i pedepsească pentru toate și cu gloabe și pentru orice vinovății, care se vor face de acci oameni.

Și deasemena toți oamenii săraci din aceste trei sate să asculte de hramul sfântului Nicolae. Toate acestea mai sus să fie mănăstirii noastre din Poiana neștrămutate niciodată întru nimic.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și a preaiubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Petru și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru boier, pan Toma logofăt să serie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Borcea, la Succava, în anul 6980 <1472>, luna August 19 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, I/3.

Orig. slav. perg., pecete stricată.

465

1472 (6980) <Octombrie 8>.

Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Iată această slugă a noastră ade-vărată și credincioasă Petru, fiul lui Bâlco, ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci <noi>¹⁾ văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, i-am dat și i-am întărit ocina lui dreaptă, un sat anume Flocești, pe Tazlăul Mare, mai jos (...) ²⁾ pentru care a mărturisit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri mari și mici și cu toți megiașii lui că privilegiile ce le-a avut pentru acel sat, Flocești pe Tazlăul Mare, dela bunicul nostru Alexandru voevod și dela unchii noștri, Iliș voevod și Ștefan voevod, aceste privilegii ale lui pe care le-a avut, au ars toate în casa lui Rusul din Flocești, atunci când a ars și pri- vilegiul unchiului nostru, pan Vlaicul.

Deci noi văzând mărturia lui bună și dreaptă, deasemenea și noi i-am dat și i-am întărit ocina lui dreaptă, acel sat mai înainte spus Flocești. Și niciodată să nu dobândească nimeni acel sat Flocești cu niciun <obicei>¹⁾, în ori care zile și ceasuri, nici înaintea noastră <nici înaintea altora>¹⁾, cine va fi domn al țării noastre, Moldova. <Toate acestea mai sus>¹⁾ scrise să-i fie dela noi <uric, lui și copiilor lui>¹⁾ și nepoților și strănepoților <lui și întregului său neam cu toate>¹⁾ hotarele lui vechi <pe unde au folosit din vecii vecilor. Aceasta scriem>¹⁾.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 628, f. 392.

Data s'a stabilit după un rezumat grecesc.

Vezi I. Bogdan, Documentele lui Ștefan cel Mare, I. p. 177—178.

466

1473 (6981) Ianuarie 8, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod domn, al <țării Moldovei>²⁾. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu inimă luminată și curată, din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ lipsă în text.

³⁾ loc rupt în 8110.

dumnezeu, ca să întărim și să împuternicim mănăstirea noastră dela Moldovița, unde este hramul sfintei blagoveștenii și unde este egumen rugătorul nostru popa Anastasie și am făcut pentru pomenirea și pentru mântuirea părinților noștri și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri și am dat și am întărit acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Moldovița, în țara noastră Moldova satele anume: Sângurenii care sunt în ținutul Chigheciu și Poiana lui Brumar și fântânile, anume fântânele, Fântâna Mesteacănului și două fântâni la obârșia Suhăi și o prisacă unde a fost prisaca lui Brumar și pe Prut: un iezer anume Bliscetul și cu Bliscețelul, iezerul mic și mai sus de iezerul Bliscetul, alt iezer anume: Budoele și alt iezerăș: Secriul și o gărlă care este la cotul Prutului și se varsă în iezer și o gărlă care se cheamă: Gârla Bulhacului și altă gărlă care iese din iezer în jos până la pod și un sat în Cârliștura anume Bălțații.

Și deasemenea s'a ridicat Ivașco Armencici înaintea noastră și înaintea tuturor hoierilor noștri de bună voia lui și a dat sfintei noastre mănăstiri dela Moldovița jumătate de sat din Ostăpciani, partea de sus, unde a fost Ostapco vătăman, la Turia, în ținutul Iași. Deci noi văzând buna lui voe și dania, deasemenea și noi am dat și am întărit sfintei noastre mănăstiri dela Moldovița această jumătate de sat din Ostăpceani, partea de sus, unde a fost Ostapco vătăman, la Turia, în ținutul Iași.

Toate acestea mai sus scrise să fie dela noi uric și cu tot venitul, sfintei noastre mănăstiri dela Moldovița și să fie neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să fie din toate părțile, după hotarul vechiu, unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ștefan voevod și a preaiubiților copii ai domniei mele: Alexandru și Petru și credința boerilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului lui pan Mărzea, credința panului Vlaicul și a fiului lui, pan Duma staroste de Hotin, credința panului Bodea vornic, credința panului Zbiarea, credința panului Luca și a panului Bălco părcălabi de Cetatea Albă, credința panului Niag și a panului Ivașco părcălabi de Chilia, credința panului Arbure părcălab de Neamț, credința panului Fete dela Cetatea Nouă, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Pașco, credința panului Buhlea, credința panului Ivan Ciocărilie, credința panului Petrică Iachimovici, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Hrincovici, credința panului Vrancean spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Dajbog ceășnic, credința panului Toma stolnic, credința panului Ilea Huru comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copii noștri sau din neamul nostru, sau pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania noastră, pentrucă am dat și am întărit sfintei noastre mănăstiri dela Moldovița pentru pomenirea și

pentru mântuirea părinților noștri și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea copiilor noștri cum scriem și mai sus.

Și pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Toma logofăt să scrie și să atârne, pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Andreica la Suceava, în anul 6981 <1473> luna Ianuarie 8 zile.

Institutul de Istorie și Filosofie al Acad. R.P.R.,
Copie slavă după orig. slav, perg., pecete atârnată.
Publicat și în Revista Istorică Română XIV, 80—82.

467

1473 (6981) Mai 7, Suceava.

Ștefan voevod întărește ușerului Dragoș stăpânirea peste satul Ivancăuți din ținutul Cernăuților, cumpărat dela Cârstea și dela neamul lui, cu 170 de zloți tătărești.

Martori au fost: « mitropolitul țerii de jos » Tarasie, episcopul de Rădăuți Ioanichie, fiii domnului Alexandru și Petru și boierii sfetnici; logofăt Toma.

După I. Bogdan. Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 180.

468

<1473 sfârșitul lui Iunie — 13 Septembrie>.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră <tuturor celor ce o vor vedea sau > ¹⁾ o vor auzi <citindu-se> că acest adevărat și boier al nostru credincios, pan Hanco, ceașnicul nostru și frații lui, Gavril și Ivanco ne-au slujit drept și credincios. Deci noi văzînd dreapta și credincioasa lor slujbă cătră noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit în țara noastră, în Moldova, dreapta și propria lor ocină, satele anume Vascăuți, la obârșia Vilii, pe Nistru și alt sat, anume Vasileuți, pe Prut.

De asemenea am dat și am întărit slugii noastre, pan Hanco ceașnic deosebit de frații lui, de Gavriil și de Ivanco, Țiganiil lui drepti și proprii anume Dumbravă și femeia lui, anume Chirana, acest Țigan pe care el l-a dobândit și pe femeia lui, în Țara Basarabiei, când am lovit cu război domnia mea și am aprins și am ars Flocii și Ialomita.

Toate acestea mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul lor și copiilor lor, la fel și <nepoților lor și > ¹⁾ strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine va fi cel mai de aproape, să le fie lor neclintit, nicio-dată în vecii vecilor.

¹⁾ loc șters, ilizibil în text.

Iar hotarul acestor sate mai înainte zise, să fie din toate părțile ¹⁾ după hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Petru și Bogdan și Ilie și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și credința fiului său, pan Mârzea, credința panului Vlaicul staroste de Hotin, și credința fiului său, pan Duma, credința panului <Bodea vornic, credința panului> ¹⁾ Zbiarea, credința panului Luca și credința panului <Vâlcea> ¹⁾ părcălabi <de Cetatea Albă> ¹⁾ credința panului Ncag și credința panului Ivașcu părcălabi <de Chilia, credința panului Arbure părcălăb de Neamț, credința > ¹⁾ panului Fete părcălăb de Cetatea Nouă, <credința> ¹⁾ panului Gangur <părcălăb de Orhei, credința panului> ¹⁾ Pașco, credința panului Buhte..... ²⁾ credința panului Iuga ²⁾

După M. Costăchescu Arderea Târgului Floci, Iași p. 2—3.
Datat după statul boierilor.

469

1473 (6981) Septembrie 3, Suceava.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă, de o ființă una și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu Isus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată și din toată buna noastră voie și cu ajutorul lui Dumnezeu și ne-am gândit ca să întărim și să imputernicim mânăstirea noastră proprie dela Putna, unde este hramul uspeniei preacuratei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și unde este egumen rugătorul nostru..... ¹⁾ și am făcut pentru pomenirea și pentru mântuirea sfântrăposaților înaintașilor noștri și pentru sufletul și pentru mântuirea sfântrăposaților noștri părinți și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și pentru mântuirea copiilor noștri și am dat acestei sfinte mânăstiri a noastre, proprii, dela Putna, morile noastre proprii, din Târgul Siretului, care sunt pe Siret. Și încă am dat obroc dela noi acelei sfinte mânăstiri a noastre dela Putna câte 12 butii de vin pe fiecare an. Toate acestea mai sus scrise să fie dela noi mânăstirii noastre dela Putna, uric cu tot venitul neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor mori ale mânăstirii, din Târgul Siretului, să fie pe unde le-a hotărnicit pan Ivașco, comisul nostru.

¹⁾ loc șters în text.

²⁾ loc rupt în text.

³⁾ loc șters în orig.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința iubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Petru și Bogdan și Iliș și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului lui, pan Mârza, credința panului Vlaicul pârcălab de Hotin și a fiului lui pan Duma, credința panului Bodea vornic, credința panului Zbiare credința panului Luca și credința panului Bălco pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Neag și credința panului Ivașco pârcălabi de Chilia, credința panului Arbure pârcălab de Neamț, credința panului Fetea pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Gangur pârcălab de Orhei, credința panului Pașco, credința panului Buhtea, credința panului Ciocârlie, credința panului Petric, credința panului Iașco Hudici, credința panului Ivașco Hrincoșci, credința panului Șteful Cernat, credința panului Mihău spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Dajbog paharnic, credința panului Toma stolnic, credința panului Ilea Huru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe cine îl va alge Dumnezeu să fie domn acela să nu cîntească dania noastră sfintei noastre mănăstiri dela Putna, ci să-i întărească și să-i împuternicească.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit panului Toma logofăt să scrie și să atârne pecelea noastră de această carte a noastră.

S'a scris la Suceava, în anul 6981 <1473> luna Septembrie 3.

Muzeul Reg. Suceava nr. 1732.

Orig. slav., perg., pecete atârnată.

Fotocopie Acad. R. P. R., Fotografii II/5.

470

1473 (6981) Septembrie 13, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetîndu-se, că această slugă adevărată a noastră Corlat, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzînd slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina lui dreaptă și proprie, satul anume Berchișeștii pe Moldova, și o topliță și o moară pe topliță și poiana Muncelul cu mănăstirea.

Toate acestea mai sus scrise să fie dela noi, slugii noastre Corlat, uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine fi va fi cel mai de aproape să-i fie neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat anume Berchișești, care este pe Moldova, începe dela balta Mesteacănului la Vadul Rău și de acolo pe pârâul Goga în sus până la obârșia pârâului Goga și dela obârșia Gogăi pe drumul de care până la pârâul Muncelului și de acolo pe pârâul Muncelului până la obârșie și dela obârșia Muncelului la deal până la obârșia pârâului Runcului ¹⁾ și de acolo în jos pe pârâul Runcului până la podul lui Hasniș, drept la obârșia pârâului Bârcăcelui ²⁾ și de la obârșia Bârcăcelui ²⁾ până la obârșia pârâului Lupoaii ³⁾ și în jos pe pârâul Lupoaii ³⁾ la vadul Făgulețului ⁴⁾ și dela vadul Făgulețului ⁴⁾ drept peste Moldova la șteaza lui Vlașin și dela șteaza lui Vlașin drept la gura Bâlcoaci și de acolo în jos pe pârâul Bâlcoaci până la poenița Todereștilor și de acolo pe drumul din mijlocul poeniței unde cade drumul în vadul topliței vechi și dela vad pe drum până la poiana lui Boldea, peste Moldova, drept la gura Roșiei, unde este balta Mesteacănul și unde am început mai întâi; să-i fie cu tot venitul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința preaiubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Petru și Bogdan și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului lui, pan Mârza, credința panului Vlaicul și credința fiului lui, pan Duma staroști de Hotin, credința panului Bodea vornic, credința panului Zbiare, credința panului Luca și credința panului Bâlco părcălabi de Cetatea Albă, credința panului Neag și credința panului Ivașco părcălabi de Chilia, credința panului Arbure părcălabb de Neamț, credința panului Fetea părcălabb de Cetatea Nouă, credința panului Gangur părcălabb de Orhei, credința panului Pașco, credința panului Buhlia; credința panului Ciocârlic; credința panului Petric, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Hrincovici, credința panului Mihău spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Dajbog ceașnic, credința panului Toma stolnic, credința panului Ilea Huru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn țării noastre Moldova, acela să nu-i cîlntească dania noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Toma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

¹⁾ • Runcului • în text.

²⁾ • Bârcăcelui • în text.

³⁾ • Lupoai • în text.

⁴⁾ • Făgulețului • în text.

A scris Andreica, in Suceava, in anul 6981 (1473) luna Septembrie
13 zile.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare. I, pg. 183—184.
Orig. slav. perg., pecete pierdută.

471

1473 (6981) Octombrie 11, Suceava.

Ștefan voevod întărește lui Fedor Perianul stăpânirea peste satul Roșiorii
și o prisacă pe pârâul Răpicenilor.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare. I, pg. 185.

472

1473 (6981) Octombrie 14, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei.
Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o
vor auzi cetîndu-se, dacă aceasta va fi cuiva de nevoie, că au venit înaintea
noastră și înaintea mitropolitului nostru chir Teoctist de Suceava și înaintea
episcopilor noștri, înaintea lui chir Tarasie episcop al mitropoliei de Jos și
înaintea lui chir Ioanichie episcop de Rădăuți și înaintea tuturor boierilor
noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră pan Petrea, stolnicul nostru, fiul
lui Andriță și a pârât pe fiica lui pan Petru Ponici, pe Ilca, pentru moartea
tatălui său Andriță.

Deci Ilca nu a tăgăduit această moarte a lui Andrița, pe care l-a ucis
Petru Ponici, tatăl Ilcâi, ci s'a ridicat înaintea noastră și înaintea mitropoli-
tului nostru, chir Teoctist de Suceava și înaintea episcopilor noștri, înaintea
lui chir Tarasie episcop al episcopiei de Jos și înaintea lui chir Ioanichie, episcop
de Rădăuți și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici și a
plătit Ilca în mâinile slugii noastre, pan Petru stolnic moartea lui Andrița, pe
care l-a ucis Petru Ponici, tatăl Ilcâi și i-a dat un sat al ei pe Siret, anume
Brătiești. Iar pan Petru i-a mai dat Ilcâi pentru acel sat 40 de zloți tătă-
rești și au rămas în pace veșnică.

De aceia noi văzând între ei tocmeală bună și înțelegere și pace veșnică,
deasemenea și noi am dat și am întărit slugii noastre credincioase, pan Petru,
stolnicul nostru, acest sat mai înainte spus, anume Brătiești pe Siret, ca să-i
fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților
lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine îi
va fi cel mai de aproape, neclintit de nimeni în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat mai înainte spus, Brătiești pe Siret, să-i fie din
toate părțile după hotarele cele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este mare mărturie a însăși domniei mele a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și a preaiubiților copii ai domniei, mele, Alexandru și Petru și Bogdan și a mitropolitului nostru chir Teoclist de Suceava și a episcopilor noștri, chir Tarasic episcop al mitropoliei de jos și chir Ioanichie episcop de Rădăuți și a tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici: pan Stanciul și fiul lui, pan Mârzea, pan Vlaicul și fiul lui, pan Duma staroste de Hotin, pan Bodea vornic, pan Zbiare, pan Luca și pan Bâlco pârčălabi de Cetatea Albă, pan Neag și pan Ivașco pârčălabi de Chilia, pan Arbure pârčălab de Neamț, pan Fetea pârčălab de Cetatea Nouă, pan Gangur pârčălab <de Orhei, pan Pașco, pan Buhtea, pan Ciocârlie, pan Petric, pan Iațco Hudici>¹⁾, pan Ivașco Hrincovici, pan Mihău spătar, pan Iuga vistier <..... și alți boieri ai noștri>¹⁾ care au fost la aceasta, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere <și întărire> a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier pan Toma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră și peceteile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Ilea, la Suceava, în anul 6981 <1473> Octombrie 14 zile.

După I. Bogdan, Doc. Ștefan cel Mare, I, p. 186—187.

Orig. slav. perg., 6 peceți pierdute.

473

1473 (6981) Decembrie 9, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a <noastră tuturor celor>¹⁾ ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră < Dan Socol și>¹⁾ fratele lui, Porcar, de <bună>¹⁾ voia lor de nimeni nesiliți nici asupriți și și-au vândut ocina lor dreaptă, un sat care este sub Capul Piscului și o fântână care se chiamă a lui Peperig și loc de prisacă pe.....²⁾ lor. Acestea au vândut slugii noastre Stan Horja pentru 120 de zloți tătărăști.

Și s'a ridicat sluga noastră Stan Horja de a plătit toți acești <bani>¹⁾ mai sus scriși <120 de zloți>¹⁾ tătărăști, <în mâinile>¹⁾ slugii noastre Dan Socol și ale fratelui lui, Purcar, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând bună voia lor și tocmeală între ei și plată deplină <iar noi deasemenea am dat>¹⁾ și am întărit slugii noastre <Stan>¹⁾ Horja acestea mai sus scrise ca <să-i fie dela noi uric>¹⁾ cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine fi va <fi cel mai de aproape>²⁾ să le fie neclintit niciodată în veci. Iar hotarul să fie după hotarul cel vechi cu toate părțile, pe unde au folosit din veac.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc șters în orig.

Iar la aceasta este <credința domniei>¹⁾ mele, Ștefan voevod și credința prea iubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan și Petru și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și <credința fiului lui>¹⁾ pan Mărzea, credința panului Vlaicul și credința fiului lui, pan Duma staroști de Hotin, credința panului Bodea vornic, credința panului Zbiare, credința panului <Luca>¹⁾ și credința panului Bâlca, părcălabi de Cetatea Albă, credința panului Neag și credința panului Ivașco părcălabi de Chilia, credința panului Arbure părcălabi de Neamț, credința panului Fetea părcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Gangur părcălabi de Orhei.....²⁾, credința panului Buhtea, credința panului Ciocârlie, credința panului Petric Iachimovici, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Hrincoșci.....¹⁾ credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic.....¹⁾ ceașnic, credința panului Toma stolnic, credința panului.....¹⁾ comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, <mari și mici>¹⁾.

<Iar după viața>²⁾ noastră cine va fi domn a țării noastre, din <copiii noștri sau din neamul nostru>²⁾ sau iarăși pe ori cine îl va alege <dumnezeu>²⁾ să fie domn al țării noastre, <acela>²⁾ să nu clinească dania noastră <ci să i-o întărească și să i-o împuțernicească, pentrucă i-am dat>²⁾ pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

<Iar pentru>²⁾ mai mare putere și întărire a tuturor celor <mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru>²⁾ pan Toma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

<A scris..... diac,>²⁾ în Suceava, în anul 6<9>81 <1473> Decembrie 9.

Acad. R.P.R., Peciți nr. 22.

Orig. slav. perg., pecete atârnată, stricată.

474

1474 (6982) Aprilie 5.

6982 <1474> Apr<ilie> 5. Un ispisoc dela Ștefan v<oe>vod pe sat întreg Anteleștii, dat lui Ion Bulbosii și frățâne-său Mihul din Faraoni.

Arh. St. Buc., A. N. MMCDXXXIV/50 (nr. 1).

Rezumat rom. din 1793, într'un «perllipsis de scrisorile moșie<1> Antileștii Suceava ».

475

1474 (6982) August 26, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

¹⁾ loc șters în orig.

²⁾ loc rupt și șters în orig.

³⁾ loc rupt în orig.

vor auzi cetindu-se, dacã va fi cuiva nevoie, cã au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri mari și mici, Ivan fiul lui Vasco dela Horodnic și cu frații săi și au pãrãt pe cneaghina panului Andreico Șerbici, pe Mãrușca, fiica lui Ivan Cupcici, și pe nepotul ei, Mihno, fiul lui Grozea Cupcici, și i-au pãrãt pe ei zicând așa: cã ei sunt nepoții lui Cupcici dupã mama lor.

Deaceea noi am cercetat și am judecat cu boierii noștri și i-am dat lui Ivanco și fraților lui cum este drept și lege, dupã obicei, ca sã vie Ivan însuși cu 24 de jurãtori și sã jure cu ei cã Ivan și cu frații săi sunt nepoții lui Cupcici dupã mama lor, deasemenea cã sunt nepoți și ai Mãrușcãi și ai lui Mihno.

De aceea, Ivan și cu frații săi, ei s'au lepãdat de jurãmãntul lor și nu au voit sã jure cu jurãtorii lor, ci au lãsat pe Marușca, fiica lui Ivan Cupcici, ca sã vie ea singurã și sã jure zicând așa: cã Ivan fiul lui Vasco din Horodnic și cu frații săi nu sunt nepoții lui Cupcici, nici ai ei, ai Marușcãi, nici ai lui Mihno.

Pentru aceea, Marușca s'a ridicat în acea zi indicatã și a jurat înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri și mari și mici, zicând: așa: cã Ivan și cu frații lui nu sunt nepoții lui Cupcici, nici ai ei însuși, ai Marușcãi nici ai lui Mihno.

Deaceia noi vãzând cãștigul Marușcãi, cã Ivan și cu frații săi nu sunt nepoții lui Cupcici, așa cum au pãrãt ei pe Marușca, deaceia noi am dat și am întãrit Marușcãi și lui Mihno, vãrul ei, toate satele lui Cupcici și toatã averea lui, ca sã fie a lor.

Și deasemenea Ivan, fiul lui Vasco din Horodnic și cu frații săi sã nu mai aibã a pãrã pe Marușca și pe vãrul ei Mihno, nici pe copiii lor, nici pe nepoții lor și nici întregul lor neam, niciodatã, în orice zile și ceasuri și nici înaintea noastră și nici înaintea altor domni, pentrucã Ivan și cu frații săi au pierdut înaintea a toatã legea cea dreaptã, și sã nu aibã a cãștiga niciodatã în vecii vecilor.

Iar cine ar încerca sã pãrascã în orice zile și ceasuri, sau înaintea noastră sau înaintea altor domni, fie Ivan sau dintre frații lui sau din neamul lor, acesta sã plãteascã atunci zaveascã 60 de ruble de argint curat.

Toate acestea mai sus scrise sã-i fie Mãrușcãi și vãrului ei, Mihno și copiilor lor și întregului lor neam, neclinlit niciodatã în veci.

Iar la aceasta este mare mãrturie însuși domnia mea, mai sus scrisul Ștefan voevod și preaiubiții copii ai domniei mele Alexandru și Petru și Bogdan și boierii noștri moldoveni: <pan Stanciul> ¹⁾ și fiul lui, pan Mârzea, pan Vlaicul staroste de Hotin și fiul lui, pan Duma, pan Bodea vornic, pan Zbiarc, pan Luca și pan Bãlco pãrcãlabi de Cetatea Albã, pan Neag și pan Ivașco pãrcãlabi de Chilia, pan Arbure pãrcãlab de Neamț, pan Fetea pãrcãlab de Cetatea Nouã, pan Gangur pãrcãlab de Orhei, pan Pașco, pan Buhtea, pan

¹⁾ loc rupt în text.

Ivan Ciocârlie, pan Petric Iachimovici, pan Iațeo Hudici, pan Ivanco Hrin-covici, pan Mihău spătar, pan Juga vistier pan Iuga postelnic, pan Dajbog ceașnic, pan Toma stolnic, pan Ilea Huru comis și toți ceilalți boieri ai noștri care au fost la aceasta anume cei mari și mici.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Toma logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Ilea, în Vaslui, în anul 6982 <1474>, luna August 26.

Acad. R.P.R., Fotografii, V/45.

Fotocopie după orig. slav, perg., șapte peceți atârdate din care două pierdute.

476

1475 (6983)

Tălmăcire în perilipsis, pe cât s'au putut înțelegi pe un uric dela domnul Ștefan <oc><od>, din Iul 6983 <1475>.

Noi Ștefan <oc><od>, cu mila lui <u>mnezău, domn țării Moldov[v]ii. Iată au venit înainte noastră și înainte boierilor noștri ai Moldov[v]ii, a mari și a mici, Măgdălina, fiica lui Ilie vătavuc< > de a <i> bună voce, de nimine nevoită, nici silită și au vândut din drept al său uric, însuș<i> a sa driaptă ocină și moșie, dela tatăl său Ilie vătavul, parte sa din sat din Măstacăn, o al triile parte, pe Câmpul lui Dragoș și o poiană cu loc de cosit fânaș, anume Poiana Lungă, slugii noastre (lipsă) ¹⁾.

Prețul drep<t> cât s'au vândut, iarăș lipsă și până în sfârșit, nu să mai cunoaște.

Din limba sârbască s'au tălmăcit în Iaș<i>, de Ioan Stamatii *fast mare* pit<a>r, la 1806 Iulii 27.

Arh. St. Iași, D/1.

Trad. rom.

477

1475 (6983) Aprilie 14, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Mihul, slugerul nostru și frații lui, Ciopei și Sima, ne-au slujit, drept și credincios. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit, în țara noastră în Moldova, ocina lor dreaptă satul, anume Durneștii, și mănăstirea dela Durnești.

¹⁾ așa în doc.

Acestea toate mai sus scrise să fie slugii noastre credincioase, pan Mihul, slugerul nostru și fraților lui, Ciopei și Sima, dela noi, uric, și cu tot venitul lor și copiilor lor, la fel și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine va fi mai de aproape să le fie lor neclintit, niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, al Durneștilor și al acestei mănăstiri, să fie, din toate părțile, pe unde au folosit din veac,

Iar la aceasta, este credința domniei <mele> mai sus scrisul, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Petru și Bogdan și credința boerilor noștri: credința panului Stanciul și credința fiului lui, pan Mărza, credința panului Vlaicul, staroste de Hotin și credința fiului lui, pan Duma, credința panului Zbjărea, credința panului Bodea vornic, credința panului Luca și credința panului Hârman părcălabi de Cetatea-Albă, credința panului Neag și credința panului Ivașco părcălabi de Chilia, credința panului Arbure părcălab de Neamș, credința panului Fete, credința panului Vâlcea părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Gangur părcălab de Orhei, credința panului Pașco, credința panului Buhte, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Irineovici, credința panului Mihău spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Dajbog ceășnic, credința panului Barsu stolnic, credința panului Ilea Huru comis și credința tuturor boerilor noștri mildoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai multă putere și întărire a acestor toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră, de această carte a noastră.

A scris Ion dascăl la Suceava, în anul 6983 <1475>, Aprilie 14.

Acad. R.P.R. Fotografii XXXVI/9.

Fotocopie după orig. slav., perg., pecetea atârnată.

478

1475 (6983) Aprilie 17, Roman.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, călugărițele dela mănăstirea noastră dela Horodnic și ne-au arătat o carte dela

părintele 1)nostru Alexandru voevod, pe care au avut-o pentru două sate, ca să lucreze la acca mânăstire, iar alt lucru să nu aibă niciunul.

Deci noi întărim cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată, această mânăstire mai înainte spusă dela Horodnic și dăm acestei mânăstiri această carte a noastră pentru 2 sate: unde a fost curtea lui Petru Vrană și alt sat care iarăși ascultă de această mânăstire.

Și am dat acelor sate mai sus scrise această carte a noastră pentru accia ca să nu ne plătească nouă nici dane 2), nici posadă, nici podvodă, nici iliș, nici la cetate să nu lucreze, nici la posadă, nici la strajă să nu meargă, nici la mori să nu lucreze, nici la oaste să nu meargă, nici globnicii, nici pripășari să nu-i turbure și nici o slujbă de a noastră să nu aibă a ne sluji, nici să nu plătească, nici să nu lucreze, ci să păzească această mânăstire și să lucreze acestei mânăstiri.

Iar dacă vor pierde ceva de al mânăstirii sau dacă nu vor munci ce va fi de trebuință acelei mânăstiri...să ne dea știre...acelor oameni care sunt acele sate mai sus scrise. Iar cine va turbura pe oamenii din acele sate, fie pentru orice, cum este mai sus scris, acesta va vedea marea pedeapsă a domniei mele, deoarece am miluit acea mânăstire din mila noastră pentru sănătatea noastră cu ce ne-a dat dumnezeu.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am atârnat pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Oanță, în Târgul de Jos, în anul 6983 <1475>, luna Aprilie 17.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, vol, I, p. 199—200.

479

1475 (6983) Aprilie 25, Suceava

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu <această carte a noastră> tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, că întărim și împuternicim și dăm și am dat sfintei noastre mânăstiri dela Homor, unde este hramul uspenici preasfintei, curate și prea bine cuvântate stăpâna noastră, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria și unde este egumen rugătorul nostru, chir popa Gherondic, satele drepte și proprii ale acelei sfinte mânăstiri, anume satele: Vorniceni sub Dumbrava Inaltă și Stăvțeni și Glodeni și la izvorul Solonețului satul anume Pârtești și curtea lui Diciș și pe Jijia satul anume Călugăreni și <pe Ostra> un munte anume Ostra și slatina dela Ostra, care acest munte și cu slatina au fost de mult ale lor și sub Bohotin o prisacă anume a Zlătăroaici, care această prisacă <a dat-o> acelei sfine mânăstiri pan Iurie Șerbescul și mama lui.

1) In orig. slav greșit «roditel» (părinte) în loc de bunic.

2) In orig. slav = «dan».

Toate acestea mai sus scrise să fie dela noi mănăstirii noastre uric cu tot venitul, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul tuturor acestor sate și prisăci să fie din toate părțile pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod a preaiubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Petru și Bogdan și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și credința fiului lui, pan <Mărza, credința> panului Vlaicul staroste de Hotin și credința fiului lui, pan Duma, credința panului Zhiare, credința panului Bodea vornic, credința panului Luca și credința panului Harman <pârcălabi> de Cetatea Albă, credința panului Neag și credința panului Ivașco pârcălabi de Chilia, credința panului Arbure⁶ pârcălab de Neamț, credința panului Fetea, credința panului <Vâlcea pârcălab de> Cetatea nouă, credința panului Gangur pârcălab de Orhei., credința panului Pașco, credința panului Buhtea, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Hrincovici, credința panului <Mihău spătar>, credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Dajbog ceașnic, credința panului Barsu stolnic, credința panului Ilea Huru comis și credința tuturor <boierilor noștri moldoveni> mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru, iau iarăși pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn al <țării noastre> Moldova, acesta să nu clinească dania și întărirea noastră, mănăstirii noastre ci să i-o întărească și să i-o împuterincească.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris..... la Suceava, în anul 6983 (1475) Aprilie 25.

Muzeul Reg. Suceava nr. 1809.

Orig. slav. perg., pecete căzută.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași II/77.

480

1475 (6983) Mai 7, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se că această slugă adevărată a noastră Cozma, fiul lui Băloș, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebită noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră în Moldova, ocinele lui drepte, satele anume: Băloșești pe Lucaș, unde este casa lui și jumătate din Tortorești, pe care această jumătate din Tortorești o vânduse Cozma sfintei mănăstiri dela Bistrița, unde este hramul sfintei uspenii a născătoarei de dumnezeu pentru 70 de zloți lătărești. Și după aceasta

s'a ridicat iarăși sluga noastră Cozma și a întors acești bani mai sus scriși sfintei mănăstiri dela Bistrița, pentrucă acel sat Tortorești l-am luat noi în hotarul nostru dela Piatra.

Toate acestea mai sus scrise să-i fie lui dela noi urie și cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răsănepoților lui și întregului său neam cine i se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în vecei.

Iar hotarul Băloșeștilor să fie începând dela fântâna lui Vâlcan până la fântâna lui Cornea și de acolo pe pârâu în sus pe amândouă părțile malurilor până la capătul iazului de sus iar de acolo pe malul pârâului în sus până la Aoașa și peste Aoașa și drept la dumbravă, până la mijlocul dumbrăvii și de acolo se întoarce în sus până la capătul dumbrăvii la un stâlp, iar de acolo la un alt stâlp în deal și de acolo pe deal în jos la culmea grădiștei de sus și de acolo drept la pârâul Turbata și pe pârâu în jos până la culmea grădiștei de jos și pe culme în jos până la fântâna lui Vâlcan. Acesta este tot hotarul și cel de sus și cel de jos al acestui sat pe toate părțile pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința iubiților copii ai domniei mele, Alexandru și Petru și Bogdan și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și credința fiului lui, pan Mârza, credința panului Vlaicul staroste de Hotin și credința fiului lui, pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Bodea vornic, credința panului Luca și credința panului Hârman pârăcâlabi de Cetatea Albă, credința panului Neag și credința panului Ivașco pârăcâlabi de Chilia, credința panului Arbure pârăcâlab de Neamț, credința panului Fetca, credința panului Vâlco pârăcâlab de Cetatea Nouă, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Pașco, credința panului Buhtea, credința panului Iașco Hudici, credința panului Ivașco Hrincoș, credința panului Mihău spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Dajbog ceașnic, credința panului Barsu stolnic, credința panului Ilea Huru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copii noștri sau din neamul nostru și iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania noastră ci să-i întărească și să-i împuternicească pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă și pentru că este ocina lui dreaptă și proprie.

Iar spre mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Andreica, la Suceava, în anul 6983 <1475>, luna Mai 7 zile.

<Pe verso însemnare>: Din luminată poruncă preînălțat domnu nostru măriia sa Grigore Ion voevodu ce mi să poruncește prin luminata carte mării sale ca să iau ispîsocu acesta dela Postolach <e> Dârlă și să-l scriu în dos și să-l

dan la mâna pârcălabului Hancului, l-am luat și l-am dat la mâna pârcălabului Hancului.

Gheorghe medelnicer ispravnic leat 7271 <1763> Martie 4.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 145.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

481

1475 (6983) Septembrie 25.

Ispisoc dat de domnul țării Moldovei, Ștefan voevod, în anul 6983 <1475>
Septembrie 25 zile pentru satul Mereni,

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 91.
Rezumat rom.

DOCUMENTE ÎNDOELNICE

DOCUMENTE ÎNDOIELNICE

1

1374 Iunie 3, Bârlad.

Cu mila lui dumnezeu, noi principe litvan, Iurg Coriatovici voevoda, domn țării Moldovii și cu toți boierii domniei mele, cunoscut facem și cu această carte a noastră orărnui <om> bun, care va căta la dânsa sau o va auzi cetîndu-se, că această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan Iacșa Litavor, locușilor dela Cetatea Albă, ne-a slujit nouă cu dreptate și cu credință. De aceea noi vîzându-l cu dreaptă și credincioasă slujbă către noi și mai cu seamă vitejia sa în lupta cu Tătarii la satul numit Vlădicu, pe Nistru, am miluit pe această adevărată slugă a noastră mai sus scrisă și cu unul din satele noastre, anume, Zubrăuși..... pentru toată această <este> credința domniei mele și a boierilor moldoveni. Iar spre mai mare țârie a acestei cărți a noastre, am poruncit credinciosului Ivan.....

A scris Iașco în Bârlad, în anul 6882 <1374>, Iunie 3.

După M. Costăchescu, Doc. Mold., I, p. 1-2.

Fals. În Moldova n'a domnit un Iurg Coriatovici.

2

1399 (6907) Martie 15.

Noi Ștefan v<oc>vod, cu mila lui d<u>mnezeu, domnul țării Moldav|v|iei. Adică au venit înaintea noastră, Coste Tudora, ficionii lui Mihul Tudora, nepceții Petrii Tudorii, cu frații săi Ivanco și cu surorile sale, cu Olășcoae și cu Drăgălina, ficionii Jurgii, Tudora și Isacu și Silion și Niacșa și Drăgălina, ficionii lui Ivan Tudora, de a lor bună voia s'au tocmil cu surorile Costea Tudora cu mătușă-sa, Ivan și Olășcoae și Drăgălina, ficionii Jorgii Tudora și mătușe a lui Isac și a lui Silion și a Niacșii și a Drăgălinii,

ficiorii lui Ivan Tudora, unume Anușca și Mușe și au dat Coste Tudora fi cu toți frații săi, pentru partea lor de Triabăș, pe de amândouă părțile de Triabăș, pentru parte lor din iântăna tot ci au vândut el acel sat, acei fiiastre Niacșe, fata unui vornic și nu să știe, că-i rupt¹⁾ giupăneasa lu Isac visternicului. Iar ci au dat un sat, anume Drăgeștii, pre Cobăle Anușcăi.

Iar noi dacă am văzut că au făcut schimbu de bună voie, demainte noastră, așjdere i-am dat și i-am întărit pre Anușca și pre Mușe ce mai sus scrie, acel satu Drăgeștii pe Cobăle,

Această scrisoare s'au scos din uricul cel bătrân, carile iaste pre mâna Mihalcii, nepotul lui Istratie, când am avut păra cu Iacob, pentru heleșteu și l-am tăet,

6908 <1399> Martie 15,

Arh. St. Iași. CDNLIX, pag. 1.

Indoelnic copie după trad. rom. din 1828

Isac vist necunoscut la sfârșitul sec. XIV. Filiația rudelor e imposibilă.

3

1430 (6938) Martie 23.

Cu mila lui Dumnezeu noi Ștefan voevod domn țării Moldaviei. Facem știre prin această carte a noastră tuturor, carii vor vide sau celind vor auzi, că este foarte adevărat slugilor noastre, credincioși boeri: Simon, Dragan, Nichita, Ștefan și Toder Muhrum și Andrei, Beiul, care au slujit nou cu dreaptate și cu credință, pentru care văzând noi a lor dreaptă și credincioasă slujbă către noi, i-am miluit și le-am întărit noi lor in al nostru pământ al Moldaviei moșăele lor: Biești, Giugureni și Hăjdieni, care sânt pe apa ce se numește Drăgsani și Rublenca, unde sânt a lor casă, iasuri, păduri, livezi și vii, ci sânt la ținutul Orheiului, pentru care să le fie lor dela noi uric cu toat venitul de pe toat locul, de acum să le fie in veci lor, fiilor lor, nepoțâlor, strănepoțâlor, stresrenepoțâlor și la toat neamul lor, care ar fi mai de aproape.

Iar hotarâle acestor moși, Biești, Giugureni și Hăjdieni să le fie după aceste sămni hotare de unde să incepi cel întâi hotar, din fundul văei Milaiala, innainte lângă Varutu la locul de glod innainte lângă Jărcani tot innainte acel hotar, lângă drumul Alaciul ce să numește Ivaponosu²⁾ care se hotărește cu Mirzăști, tot innainte spre grădini³⁾ prin locul druleul, lângă fundul pădurii, de acolo drept la vale lângă Biriuziughile și tot la vale, unde să tae Porusaca mai jos de iazul, innainte piste pârâu, unde să hotărăște cu moșia Bolganul și Rubleca⁴⁾ și tot mergi de acolo⁵⁾ innainte până la Ștefula, unde

¹⁾ și nu să știe, că-l rupt", așa in text.

²⁾ deasupra acestul cuvânt s'a scris ulterior de altă mână « Răpuncsu ».

³⁾ deasupra, ulterior s'a scris « să numește râdlu la Surtu ».

⁴⁾ « și Rubleca » scris deasupra rândului.

⁵⁾ „de acolo“ scris deasupra rândului.

esti hotar tot innainte lângă Fântăna Inpuțată, tot innainte Capricenilor și tot innainte până la locul de unde s'au început hotarul.

La acesta este voia însămnatului mai sus gospodar Ștefan voevod și credința boerilor noștri, credința boerilorului Stanciul, credința boerului Mârza ¹⁾ părcălab de Bălgrad, credința boerului Vlaicul și fiului lui, boerului Duma staroste de Holin, credința boerului Goian parcalab de Chiliz și fiu lui, credința boerului Isaii dvornic și a fiului lui, credința boerului Sbiroc parcalab de Cetatea Albă, credința boerului Albul părcălab de Neamțul, credința boerului Buhlin, credința boerului Petre, credința boerului Gașca părcălab de Chiliz, credința boerului Fetei, credința boerului Ștefan, credința boerului Negrilă, credința boerului [la]co Hudici, credința boerului Ivașco Irincovici, credința boerului Bodiu spătar, credința boerului Ion visternic, credința boerului Iuga[n] ²⁾ postelnic, credința boerului Luca stolnic, credința boerului Neagu ³⁾ comis și credința a tuturor boerilor noștri de Moldova, mari și mici.

Iar cine după moartea noastră a fi domn în pământul nostru Moldova, să nu strice a noastră miluire pentru slujba lor credincioasă, ce încă să întărească.

Și spre mai mare puteri scrisălor mai sus am poruncit credinciosului al nostru boer, Miron Hamza de au acris această carte și cătră dinsa au pus picetea noastră.

Au scris Vlasi Nistorian diac în Suceava anul 6938 luna Mart în 23 zile.

Din sârbăse ispisoc în dialectul moldovenesc s'au tălmăcit de către mine Gavril Mizețchi.

Institutul de Istorie al Acad. R.P.R.

Trad. rom.

După sfatul domnesc, documentul ar fi din anul 1470, corespunzător veletulul 6978. Totuși, numele logofătului (Miron Hamza) și al diacului (Vlasi Nestorian) sunt neîntâlnite în celelalte documente dela Ștefan cel Mare. La fel, nu este cunoscut traducătorul Gavril Mizețchi.

4

1437 (6945) Martie 12, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ilie voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit domnia mea cu bună voia noastră și cu inimă curată și luminată și cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu, de am dat și am miluit sfânta noastră rugă, numită a Neamțului, unde este hramul înălțarea domnului, i-am ales din hotarul din cetate din sus de mănăstire și din jos și cu muntele ce se cheamă Neamțul.

¹⁾ În text « Margol ».

²⁾ În text greșit « Iugan ».

³⁾ În text « Nega ».

Iar hotarul am început să-l alegem dela strămoșii izvorului Mastei, în sus de Cetatea Neamțului până la drumul Neamțului, iar de acolo în sus, la obrejie, până la gura Carpenului, apoi râul Neamțului, până la gura Peperigului, apoi drept la slatină, apoi obcina între obârșia Largului și a Farcașii, drept la Piatra Cornului și izvorul până la gură și peste Bistrița, până la vârful Vrâstatului, apoi obcina până în vârful Hurdugăi, apoi obcina până la obârșia Dreptului și la Tibleş și de acolo la valea la Bușmeiu, până la gura Farcașa, până la obârșie, până la muntele de supt Haluca și gruiul Halucăi, apoi până în vârful Pișigăci și până în vârful Siblei, la Dealul Rusului și peste obârșia Nemțisorului, drept la capul Pleșului, apoi la vârful Pleșului, la vale, la izvorul Mustei. Acesta este tot hotarul sfintei mănăstiri mai sus scrise, numită Neamțul. <Aceasta> ¹⁾ să-i fie dela noi uric cu tot venitul, neclintit, niciodată, în vecii vecilor.

<Iar la acesta> ²⁾ este credința domniei mele, a mai sus scrisului Ilie voevod și credința fiului domniei mele, Roman și credința panului Giurgiu stăroste și a copiilor lui și credința panului Petru Hudici și credința panului Șteful Jumătatici și a fratelui său pan Mândrea și credința panului Duma Limbădulcevic și a fratelui său, pan Mircea, și credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, și credința lui Mihail Popșa și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar cine ar vrea să clinească aceasta, să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de 318 sfinți părinți, de la Nicheia.

Iar pentru mai mare putere am atârnat pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Pașco gramatic, la Suceava, în anul 6945 <1437> Martie 12.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Fals slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. după care s'au făcut completări, din sec. XVIII și o copie a acestora din sec. XIX.

5

1442 (6950) Decembrie 16, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu noi Ilie voevod și fratele domniei mele Ștefan voevod, domni ai țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi, că acest adevărat boier pan Ion Porcu a făcut din cugetul său bun, a lăsat singur cu limba sa, după moartea sa, pentru sufletul său, un sat anume Lucăcești pe Tazlăul Sărat, danie sfintei noastre mănăstiri Bistrița, hotarul mai sus pe Tazlăul la Sălătruc drept la

¹⁾ loc șters în orig.

²⁾ loc șters și rupt în orig.

fântâna neagră a Păcurăi ¹⁾ drept la gura ²⁾ Zemeșei, la runcul stânelor ³⁾. Dâlma în sus până la cărpeniș la vârful ⁴⁾ Cușnei, la Izvorul Negru, drept la Asău pre Hemeiș ⁵⁾ se îndreaptă la piciorul chiliei, în sus drept la obârșia Urmeniș. Urmenișul în jos la Livana, la vârful Osoiu, până la cărpeniș, valea în jos ⁶⁾, drept la drumul mare merge la câmp peste pârâu la câmp.

Iar la aceasta este credința mai sus scrisului domniei noastre Ilie voevod și Ștefan voevod și credința fiului domniei mele, Roman voevod și credința tuturor copiilor noștri și credința boerilor noștri: credința panului Duma dela Neamț și a fratelui său pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, Stanciul postelnic, credința panului Șteful Jumătatevici și a fratelui său, Mândrea dela Tețina, credința panului Mihail dela Holin, credința panului Boloș ceașnic, credința panului Berindeiu, credința panului Burciul comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Și după viața noastră, pe cine îl va alege dumnezeu să fie <domn> ⁷⁾ în țara noastră, din frații noștri și din copiii noștri, sau ori pe cine din neamul nostru, aceia să nu cîltimească dania noastră, ci să întărească și să imputernicească. Iar cine va încerca să cîltimească acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos și de preasfânta sa maică și de 4 evangheliști și de 12 sfinți apostoli fruntași și de 318 sfinți părinți cei dela Nicheia și să fie asemenea lui Iuda trădătorul și blestematului Arie și să aibă blestemul tuturor sfinților.

Și pentru mai mare întărire a celor de mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Costea logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Hristofor, la Succava, în anul 6950 <1442> luna Decembrie 16.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIX/7.

Este un fals: scrisul nu e al lui Hristofor (vezi actul din 1441 Septembrie 29 scris de Hristofor, numeroasele românisme, omisiuni, greșeli de ortografie în text, ca și scrierea cursivă care nu e a vremii, arată aceasta.

6

1447 (6955) Septembrie 15, Târgul de Jos.

† Din mila lui dumnezeu, noi Bogdan voevod, fiul lui Ștefan voevod cel Bătrân, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit cu bună

1) « Păcurăi » în text.

2) « gură » în text.

3) « runcul stânelor » în text.

4) « vârful » în text.

5) « pre Nemeius », în text.

6) « în gios » în text.

7) omis în text.

voia noastră din toată buna voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, de am dat și am miluit sfânta noastră rugă numită mănăstirea Nemaț, care este pe Nemțisor, și i-am ales din hotarul Cetății din sus de mănăstire și din jos > și cu > ¹⁾ muntele ce se cheamă Neamț.

Iar hotarul ei am început să-l alegem dela strântoarea izvorului Mustei ²⁾ mai sus de Cetatea Neamțului până la drumul Neamțului, iar de acolo în sus la obrežia până la gura Carpenului, apoi apa Neamțului <până la gura Peperigului> ¹⁾, apoi drept la slatină, apoi obcina între obârșia Largului și a Farcașului <drept la Piatra Cornului> ¹⁾ și izvorul până la gură și peste Bistrița, până în vârful Vrâstașului, apoi obcina până în vârful <Hurdugăi> ¹⁾ apoi obcina până la obârșia Dereptului și Tîblășul și de acolo la vale la Busureiu până la gura Farcașei și râul Farcașei până la obârșia între munți supt Haluca și gruiul Halucăi, apoi până în vârful Pișigaiei și până în vârful Sihlei, pe Dealul Rusului, și peste obârșia Nemțisorului drept la capul Pleșului, apoi la vârful Pleșului, la vale până la izvorul Mustei ²⁾ Acesta este tot hotarul sfintei mănăstiri mai sus scrise numită Neamț. < Aceasta să-i fie ei dela noi uric cu tot venitul neclintit niciodată în vecii vecilor. Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Bogdan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Bratul, credința panului Mihail Oțel, credința panului Julici. ²⁾, credința panului Petre logofăt, credința panului Vasia Pântece, credința panului Vascan, credința panului. ²⁾ și credința tuturor boerilor noștri și mari și mici.

Iar cine ar vrea să cîntescă aceasta, să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de sfinții 318 părinți, cei dela Niceia.

Iar pentru mai mare putere am atârnat și pecelea noastră de această carte noastră.

A scris Todor în Târgul de jos, în anul 6955 <1447> luna Septembrie 15.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Fals slav perg., sec. XVI—XVII. Dovezile falsului sunt următoarele: 1. Boerii sunt ai lui Bogdan II, iar domnul e numit fiul lui Ștefan cel Bătrân, în realitate Bogdan II era fiul lui Alexandru cel Bun. La 1447 nu domnea Bogdan, ci Petru vodă. 2. pergamentul prost lucrat; 3. scrisul nu este al pisarului Todor Prodnovici (apare și simplu Todor), care scrie de pildă actele din 1445 Aprilie 5, 1447 Ianuarie 14 și 1448 Oct. 5. el din sec. XVI—XVII; 4. limba bogată în românisme celace nu este cazul doc. moldovenești din prima jumătate a veacului XV; 5. prea multe omisiuni în textul slav; 6. data nu corespunde domniei lui Bogdan II; 7. intitulăția doc. moldovenești nu cunoaște formula filiațiunii emitentului; 8. formularul care înserează textul hotărului nu este cel al primei jumătăți a veacului XV.

¹⁾ loc șters, completat după o traducere veche.

²⁾ omis în text.

³⁾ ar putea fi însă și „Podul”, având în vedere fonetismul. În actul din 3 Febr. 1455 odată apare și „Moctobe”.

1453 (6961) Aprilie 5.

Suret de pi un ispisoc dela domnul Ștefan vodă din let 6961 <1453>, Apr. 5.

Ascultând și cetind pre acest drept dres al noastru, care după dreapă slujbă ce mi-au slujit boerul nostru Danu și văzând domnia me slujba lui ce driaptă, mi-am făcut milă cu dânsul și i-am dat într'al nostru pământ al noastru al Moldovei, întărituri cu două sate anume Tuleștii și Vlădeștii, ce sânt la țân- <u><u> Niamțului pe apa Siretului, care sati s'au pus din vadul Siretului drept un mal înalt din gios prin prundul ce să chiamă Prundul Roșu, alătura cu călugării, pe unde au fost casa lui Gavril Sităicean și apucând în sus alătura cu Siretul pân<rupt> cade în Corniasca din sus.

Și ei să stăpâniască cu toată voea, pe unde s'au pus semnele cu hotară vechi, innaintea boerilor domnului acestuea, întărituri care din poroncă me, Ștefan vodă, s'au făcut cu hotară pietri, de dum<nea>lui Cristea părcălabu di Tighină și Cupeea părcălabu de Hotin și dum. vor<ni>cu Marile și dum. Carp vor. și dum<nea>lui Negrilă părcălabu de Gala<ci>, și dum. părcălabu Damaschin din Cernat și dum<nea>lui Gavrilă părcălabu de Brăila.

Și s'au făcut inaintea boerilor domniei mele, a mari și a mici și cu întăritura noastră, să stăpânească în pace. Iar alții să nu triacă peste hotărătura noastră. Și să-i fie lui și nepoșilor și strănepoșilor lui, veci neclintit, niciodinoară și nime să nu triacă peste pecetea domniei mele ce au pus. Așa scriu.

Am iscălit ea să nu să schimbe.

Șerban jâgnicer hotarnic.

1818, Mart 20.

Acest suret l-am scos noi, aflându-ne la hotărătul părții ce au vândut domnița Ralo a dum<i><ea>le vist. Matei Cant lui Ioniță Bontăș din Cornești și din Filipești, asemenea după cel vechiu.

Constantin Aleazi

Ștefan Istrati.

Pentru întocmai cu originalul copie de pe cel adevărat de Iancul Lascar.

Acad. R.P.R., CCCXLI/4.

Copie rom. din 1836, după o traducere veche.

Indoelnic.

Nu domnea un Ștefan vodă în acest an. Numele dregătorilor hotarniei nu corespund cu cele din actele epocii. Brăila n'a aparținut niciodată Moldovei.

1455 (6963) Februarie, 3.

† Din mila lui dumnezeu, cu robul stăpânului meu, Iisus Hristos, Ion Alexandru voevod și domn a toată țara Modovlahiei și cu binecinstitoarea doamnă, Marina. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit cu buna voia noastră

și cu toată buna voia noastră și cu ajutorul <lui Dumnezeu> ¹⁾ că am dat și am înnoit socotind și urmând domnilor de demult și am întărit și de la noi danie și miluire, sfintei noastre rugi, numită mănăstirea dela Neamț, care este pe Neamțșor, am întărit hotarul său de la cetate, din sus de mănăstire și din jos și cu muntele care se cheamă Neamțul.

Iar hotarul său am început să-l alegem dela strâmploarea izvorului Mustei²⁾ în sus de Cetatea Neamțului, până la drumul Neamțului și de acolo în sus la obrejie, până la gura Carpenului, apoi râul Neamțului, până la gura Peperigului, apoi drept la slatină, apoi obcina, între obârșia Largului și a Farcașei, drept la Piatra Cornului și izvorul până la gură și peste Bistrița, până în vârful Vârstatului, apoi pe obcină, până la vârful Hurdugăi, apoi obcina, până la obârșia Direptului și Tibleșul și de acolo în jos Bușmeiul, până la gura Farcașei și râul Farcașa până la obârșie, între munți, sub Haluca și gruiul Halucăi și, apoi până în vârful Pițigăi și până în vârful Sihlei, la Dealul Rusului, peste obârșia Neamțului drept la capul Pleșului, apoi la vârful Pleșului, la vale, până la izvorul Mustei³⁾. Aceasta este tot hotarul sfintei mănăstiri mai sus scrise numită Neamțul, să fie de la noi uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului Alexandru voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici⁴⁾ credința panului Manoil de la Hotin, credința panului Stanciul, credința panului Petrea părcălab, credința panului Vană Julici și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar cine ar vrea să clinească această să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de 318 sfinți părinți cei de la Nicheia.

Iar pentru mai mare putere i-am atârnat și pecetea noastră de această carte.

A scris Dobrul, în anul 6963 <1455> Februarie 3.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Palz slav, perg., pecetea atârnată, căzută.

Scris în întregime peste textul altui document răzuit.

Copie slavă la Acad. R.P.R., ms. 5234 f. 89—90.

9

1456 (6964) Aprilie.

† Din mila lui Dumnezeu, Ioan Ștefan voevod, domn al țării Moldovlahiei.

† Prea fericitului arhiepiscop al Întâiei Iustiniane și al tuturor Bulgarilor și Sârbilor și stăpânitor al țărilor Dacici, bucură-te în domnul.

¹⁾ omis.

²⁾ ar putea fi însă și « Podului », având în vedere fonetismul, Mai jos e în text: « Moctobă ».

³⁾ în orig. « Dumbrovlci ».

† Inșă să-ți fie cunoscut că mitropoliul nostru chir Visarion a răposat, și nu putem trimite acolo pe altul, ca să-l hirotonisești, din pricina drumului lung și din pricina friceii și a sâlniciei Musulmanilor; căci suntem cuprinși de spaimă. Am auzit că se războesc în părțile dinspre apus. De accia, rugăm pe sfința ta, să ne trimiți binecuvântarea ta și oameni cari să ne așeze pe mitropolit. Și încă te rugăm să nu disprețuiești rugămintea noastră. Și fii sănătos în mulți ani, amin.

In anul 6964 <1456> luna Aprilie indictionul 14.

Acad. R.P.R., Fotografi XXIII/71.

Fotocopie după un orig. slav.

Fals: Data nu corespunde cu domnia lui Ștefan cel Mare nici cu indictionul. Un Visarion mitropolit n'a existat.

10

1456 (6964) Septembrie 20.

6964 <1456> Săpt. 20. Ispisoc dela domnul Petru $\nu\omicron\epsilon\upsilon\upsilon\omicron\omicron\delta$, prin cari întărești slugii sali, lui Moranciul, că l-au miluit cu osăbită milă și i-au întărit în pământul Moldaviei satul anumi Colibenii, ca să-i fii lui și ficiilor Balii pe giământati și iarăși i-au mai dat, osăbit de ficiorii Balii, giământati din Bucșăști și giământati de hotar ei au cumpărat di la ficiorii Danciului din toati după hotarul vechi.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, II, p. 588. In legătură cu acest Moranciul și satele a căror slăpânire i se confirmă, mai există documentele din anii 1456 Octombrie 18, 1460 Octombrie 2 și 1462 Octombrie 18, niciunul original și cu deosebiri între ele, fapt ce impune să le considerăm dubioase.

11

1456 (6964) Octombrie.

† Doroteiu din mila lui dumnezeu, arhiepiscop al Intăieci Iustiniane și al tuturor Bulgarilor și Sârbilor și al părinților dela miază-noapte și al altora.

† Binecinstitorului și de dumnezeu dăruitului și de Hristos iubitorului domn Ioan Ștefan voevod a toată țara Moldovlahiei. Bunădăruirea și mila și pace dela dumnezeu atotțiitorul și dela domnul nostru Iisus Hristos să fie cu tine, amin.

După aceasta să-ți fie cunoscut binecinstitorule că mi-a venit scrisoarea ta și am priceput cele ce mi-ai scris despre răposarea mitropolitului vostru. Și am voit să viu eu singur acolo, sau să trimit pe oamenii mei, dar diavolul dușmanul binelui și care dela început este vrăjmașul neamului creștinesc, a ridicat o răzmiriță între hoerii cetății noastre și clerul bisericesc. Dar împăratul sultanul

Muhamed, întorcându-se din țara Arbănașilor, ne-a poruncit să ne mutăm la Constantinopol, împreună cu câțiva boeri și clerici ai bisericii noastre.

Deaceia ți-am trimis ție binecinstitorule scrisoarea smereniei noastre, ca să vă alegeți mitropolit după legiuitele pravili și după așezământul sfinților părinți, să-l hiritonisiți cu episcopii de acolo, chemând la voi și pe mitropolitul Ungrovlahiei, fratele și împreună slujitorul nostru chir Macarie, fiindcă și aceasta este supt stăpânirea noastră; până ce dumnezeu va prefăce supărarea noastră în bucurie. După aceasta, domnul dumnezeu să îmulțescă anii tăi, binecinstitorule, amin.

In anul 6961 <1456> ¹⁾ luna Octombrie, indictionul 1²⁾

Acad. R.P.R., XXIII/72.

Fotocople după copie slavă.

Fals vezi observațiile dela actul din 1456 Aprilie Indoelnice.

12

1456 (6964) Octombrie 18.³⁾

6964 <1456> Octv. 18. Ispisoc di la domnul Ștefan <oe><o>d, cuprinzătorul precum Pătrașcu cu unchiul său, de a lor bună voi, din uricul tatului lor, a Danciul Roșu, au vândut un sat anumi Bucșăști pe Cernu, lui Moranciu, drept 68 zolți tătărești.

Iar hotarul acestui sat să fie începând di la Pârăul Plopului, pe valea Pleșii, la Fântâna Leurdeș și dialul în sus și în mijlocul dialului la pârăul Nézuvii, unde cade în Cernu, apoi pisti Cernu la dialu Arzului și în vârful dialului și la Fântâna Leazii, ci-i supt Măstacău, din rădiul Runcului lui Stan și până la al triile iarăș rădiu a Chicirii și la Pârăul Boului și apoi valea Cernii în sus, până la gura Cernii, până unde mai înainte au fost cu dreptul, la gura pârăului Frenții, în sus la o dumbravă, ce-i în vârful dialului, undi s'au împlinit, la Fântâna lui Nanu.

Arh. St. Iași, Anaforale nr. 3, f. 29.

Trad. rom.

13

1458 (6966) Octombrie 10, Piatra lui Crăciun.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei, fiul lui Bogdan voevod cel bătrân. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea acestor boeri ai noștri moldoveni, rugătorul nostru, chir

¹⁾ vâleutul corectat în 6965 <1457>.

²⁾ indictionul îndreptat în 5.

³⁾ La data documentului domn era Petru Aron nu Ștefan cel Mare. Cf. și observațiile dela doc. 11 (Indoelnice).

ieromonah Evstatie egumen și arhimandrit al mănăstirii Bistrița, unde este hramul uspeniei preasfintei noastre stăpâne născătoare de dumnezeu și pururea fecioara Maria și cu toți frații întru Hristos care locuiesc în sfântul locaș și și-au cerut dela noi întărire cu uric pentru braniștea lor cea veche, hotarul sfintei <răposatei> mănăstiri: la Pângărați <incepând> dela stejarul pe care este o cruce, drept peste câmp la movilă, iar dela aceea movilă drept la ruptură, iar dela ruptură, pe obrejie la altă ruptură, iar de acolo drept peste câmp, la păducelul mare, la gura pârâului, unde se varsă în Bistrița, iar de acolo deasemenea în dreptul celor șapte stejari, pe obrejie, în pădure, la alunul cel mare, iar de acolo tot de obrejie, la gura pârâului numit Stejarul, unde se varsă în râul Bistrița și deasemenea dela stâlp la drumul de jos, la plopii mari și la vadul Bistriței. Deasemenea fâneța care începe dela gura Sărutei peste Bistrița, la Doamna și până la Oană al Gărcii, până la obârșie, pe amândouă părțile, Săcul pe amândouă părțile, până la obârșie, iar de acolo pe Cozia, pe Muntele mare, pe poenița dela Hitona, la Pentenul și se întâlnește cu braniștea mănăstirii Tazlău, până la răchitiș și la Piscul Balii în jos, între Tarcău și Bistrița, iar de acolo pe râul Oanțului pe amândouă părțile, până la obârșie, deasemenea drept peste Bistrița la Grohotiș și Baicul cu două poenițe sub Ceahlău, iar de acolo până la Pârâul Alb, iar dela Pârâul Alb peste Bistrița, la Giure<oaia> ¹⁾... obârșie, la gura Giurecoaiei o poiană, iar de acolo la vârful muntelui Ciocanul și... ¹⁾ până la obârșie și Coiajdul până la obârșia, Măgura până la obârșie... ¹⁾ jdelului și cu... ¹⁾ se întâlnește cu hotarul Roșcanii până la Oprișani... ¹⁾ numit Meftodie... ¹⁾ părțile până la obârșie, iar de acolo pe vârful... ¹⁾ Sancea și cu măgura... ¹⁾ deasemenea la gura Pângărăciorul până la obârșie și loc de... ¹⁾ la Pângărați la o gârniță, iar de acolo pe Tartracea până la obârșie.

Și nimeni să nu pască oi acolo sau să pescuiască sau să taie lemne în pădure sau nuiele sau să adune hamei sau alune, sau orice fără știrea lor. Iar dacă pe cineva vor găsi acolo, în locul acela mai sus zis, iar ei să aibă a le lua cciace vor găsi asupra lor. Deci noi cu boierii noștri am cercetat și am aflat și am făcut hotar și braniște sfintei mănăstiri Bistrița, precum este obiceiul braniștei neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința domniei mele Io Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma Braevici, credința panului Manoil, credința panului Danciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian vornic, credința panului Ștefan, credința panului Luca Arbore portar de Suceava, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistiier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri, moldoveni, mari și mici.

Iar după moartea noastră, pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie

¹⁾ loc rupt în text.

domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania noastră și bună
întărirea. Dceacea <le am întărit> și le am împuternicit pentrucă este branștea
dreaptă a sfintei mânăstiri dela Bistrița.

Iar pentru mai mare putere și întărire am poruncit credinciosului și cinsti-
tului nostru boier, pan Dobrul logofăt să scrie și să atârne pecetia noastră de
această carte a noastră adevărată.

A scris Toma la Piatra lui Crăciun în anul 6966 <1458>, luna Octombrie
10 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIX/10.

Fals slav: Ștefan cel Mare nu se intitulază niciodată „fiul lui Bogdan voevod cel
Bătrân”, hoterii din sfat nu corespund cu cei din anul 1458, unli sunt dela sfârșitul
domniei.

Scrisul este cursiv, din sec. XVII—XVIII. Scrisul nu se potrivește cu al diaconul
Toma (cf. actul din 6 Oct. 1462 Acad. R.P.R., foto IV/7) deși e arătat ca scrii-
tor al actului.

Cu o trad. rom. din 1846 Arh. St. Iași dos nr. 244 Tr. 1765 f. 25.

14

<1460 (6968) Octombrie 2.>

Ispisoc di la domnul Iefan <oe><o>d, tălmăcit de clucerul Pavăl Dibriș,
întăritorii lui Moranciu și Petria Roșca pe a lor sate, undi au fost Petria Roșca
cu niamurile lui, cari ei sânguri din loc pustiu și l-au făcut între Cernica și între
Hrjburili-ori Hrjbur-până la gura Gârlii Grigricăi și giuătati Bucșești pe
Cernica și cu giuătati a tot hotarul, ei și l-au cumpărat di la Patrașcu și di la
niamurile lor, din uricul Danciului Cernului - ori a Negrului - drept 50 zloși tă-
tărești și giuătati în Tocănicești partea lui Susăși după tocmiala ei au avut cu
fiii lui Balin, și Fântina lui Leurdiș și că hotarul satelor acestora să fii după
vechiul hotar.

Arh. St. Iași Anaforale nr. 3, f. 29 v.

Trad. rom.

Fals: cf. observațiunile dela doc. nr. 11 Indolelnice cf. și varianta din I. Hogdan
I, p. 39—40.

15

1462 (6964) Octombrie 18, Suceava.

Copie de pe suret di pe uric vechiu scris pe sârbie dela Ștefan voevod din
Iet 6964 <1462> Octomvrie 18, scris în Suciavă de Șteful.

Cu mila lui dumnezeu noi Ștefan voevod, domn țării Moldovei. Înștiințare
facem cu aciastă carte noastră tuturor cui vor căuta spre dânsa sau o vor auzi
cetindu-se și când să va cădea cuiva a ști precum au venit înaintea noastră și
înainte a tuturor boerilor noștri Pătrașcu și cu unchiul său și de a lor bună voc

de nime săliți din uricul tatălui lor, a Danciului Roșului, un sat anumi Bucșăști din Cerna, l-au vândut slugii noastre, lui Murance, drept șasezăci și opt zlofi lătărești. Și au plătit Murance deplinu toți banii în mâna lui Pătrașcu. Drept aceea și noi văzând a lor ce de bună voc lor tocmeală aciastă, așjidire și dela noi am dat . . . ¹⁾ pe acel de mai sus numit sat Bucșăștii slugii noastre, lui Murance, ea să-i fie lui și dela noi uric cu tot venitul lui și fiilor lui, nepoților, strănepoților, prestrănepoților și la tot niamul lui cine-i va fi mai de aproape nestrămutat nici odinioară în veci. Iar hotarul acelui sat să-i fie începând dela câmpu, dela Părăul Plopului, pe valea Pleștii, la Fântâna lui Leurdiș și dialul în sus și în mijlocul dialului la părăul Niagovii undi cade în Cerna, apoi peste Cerna la dialul Arzgiului și în vârful dialului pără la Fântâna Luzii, ce-i supt Măstacăn din rădiul Runcului a lui Stan și pără la al triile iarăși rădiu a Chicerii și la Părăul Boului, apoi vale Cernii în sus, pără la gura Cernii până unde de mai înainte au fost cu dreptul până la gura părăului Frenții și în sus la Dumbravă ce-i în vârful dialului unde s'au împlinit la Fântâna lui Nan. Atâtia esti deplin tot hotarul.

Și spre aciasta esti mărturie a insumi domniei meli de mai sus numit Ștefan voevod și mărturiia a tuturor boerilor noștri a mari și mici.

Și spre mai mari tăriia și întăritura tuturor acestor de mai sus scrisă, poruncit-am credincios boeriului nostru. Dobrul logofăt, să scrie și să lege și pecete la aciastă adivărată carte a noastră.

De pe sârbie pe limba moldovenească pe cât s'au putut ceti și înțalegi, fiind multe slovi ștersi de vechimi, s'au talmăcit, la anul 1800 Dechemvrie 8 de Polcovnic Pavel Debriș dela Mitropolie.

După Acte Moldovenești din anul 1426—1502 pg. 58—59. (București, 1917).

Alte variante ale aceluiaș document în M. Costăchescu Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 44 și I. Bogdan Doc. lui Ștefan cel Mare I, p. 69.

16

1470 (6978) Mai 28, Suceava

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn a toată țara Moldovei. Facem cunoscut tuturor cu cartea noastră, cui i-se da s'o vadă sau o va auzi citindu-se că aceste adevărate credincioase slugi ale noastre, pan Ganea căpitan de roată dela¹⁾ și vârul lui, Martin Musteață, ne au slujit drept și credincios. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit du deosebita <noastră> ²⁾ milă, le-am dat și le-am miluit în țara noastră, Moldova, ocina lor dreaptă din vocina întreagă a satului Peciștul, care este pe Cogălnic în ținutul Orhei, unde sunt casele și iazurile și grădinile și codrii

¹⁾ lipsă în text.

²⁾ loc șters, ilizibil în text.

lor. Acestea mai sus scrise le-am dat dela noi uric cu tot venitul in veci, lor și copiilor lor, nepoților lor, strănepoților lor, răstrănepoților lor, răsrăstrănepoților lor <și> ¹⁾ răsrăsrăstrănepoților lor și întregului lor neam, cine va fi cel mai de aproape.

Iar hotarul acestor vocine ale satului Peciștul vor fi după hotarul lor vechi unde a fost din vecii vecilor, hotarul căreia începe întâi dela apusul soarelui. <unde> este o piatră de hotar care o desparte de ocina Fuziveca și de vocina Răspopenilor și de acolo deacurmezișul, drept spre miază zi, in dreptul Perenilor, unde este și piatră de hotar și de aici se întoarce spre apusul soarelui și merge la movila²⁾ Sahaluiului, care o desparte de vocina lui Ig... ¹⁾ și a Răspopenilor și înainte, drept spre miază zi...¹⁾ apoi iarăși unde sunt horodiștele, care o desparte de vocina Niperei și de vocina Samașcanilor și de vocina Cotoreia. Această vocină, a satului Peciștul, care este mai sus zisă, are două mii cinci sute optsprezece de stânjeni in lungime pe care i-a cumpărat să fie și acest hotar pietruit împrejur, până...¹⁾ șoe. ¹⁾ drept din cap până in cap, pe hotarele lor ce le-au fost însemnate, dela așezare.

La aceasta este credința noastră, a domniei mele, a mai sus scrisului domn, Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului lui, pan Moerza pârălab de Cetatea Albă, credința panului Vlaicul și a fiului lui, pan Dumoc staroști de Hotin, credința panului Goian pârălab de Chilia, credința panului Isaia vornic și a fiului lui, credința panului Zhiare pârălab de Cetatea Albă, credința panului Albul pârălab de Neamț, credința panului Buhtea, credința panului Petrica Ioanmovici, credința panului Pașco pârălab de Chilia, credința panului Fite de la Cetatea Nouă, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Cernat, credința panului Cio-cocorlia, credința panului Hudici, credința panului Ivașco Hrincoveci, credința panului Bodea spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Negrilo ceașnic, credința panului Lucoestolnic, credința panului Neaiga comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova din copiii noștri sau neamul <nostru> ¹⁾ ori cine va fi sau pe cine îl va alege dumnezeu, acela să nu clinească...³⁾ intru nimic in veci, ci să...³⁾ întărească puternic, unde se va înfățișa <ceiace le este> ¹⁾ dat lor dela noi pentru dreapta și credincioasa slujbă.

¹⁾ omis in text.

²⁾ « movila », lectură nesigură.

³⁾ loc șters, completat după actul din 26 Octombrie 1470, scris de același falsificator.

⁴⁾ loc șters, illizibil in text. Completat după actul din 26 Octombrie 1470, scris de același falsificator.

Iar pentru mai mare putere a celor mai sus scrise, am poruncit, credinciosului nostru, marelui pan Toma <logofăt, să scrie și> ¹ să atârne <peceția noastră> de această carte a noastră.

A scris Ifremo Hura diac, la Suceava, în anul 6978 <1470>, luna Mai 28 zile.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 245.

Fals slav perg., pecete atârnată; Publicat și de I. Bogdan, *Documente false dela Ștefan cel Mare*, Buletinul Comisiei Istorice, I, p. 139—141 o transcriere și o traducere incompletă și cu greșeli.

Argumente pentru fals: pergamamentul, caligrafia, ortografia, limba, formularul diplomatic nu sunt cele din vremea lui Ștefan cel Mare. Numele boierilor deformat.

Pe vremea lui Ștefan cel Mare nu exista căpitan de roată.

Pecetea este contrafăcută. Falsul este grosolan.

17

1470 (6978) Octombrie 26, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră cui o va vedea sau o va auzi cefindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, credinciosul postelnic Niculae Matosgada și Gligășun Melcila, ne-au slujit drept și credincios, Deci noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit în deosebi din mila noastră, le-am dat și le-am întărit în țara noastră Moldova ocina lor, dreaptă întreaga lor ocină, satul Puhoiul, care este în ținutul Lupușnei, unde este casa lor, grădinile și codrul, cu aceste mai sus scrise să le fie dela noi uric cu tot venitul în veci, lor copiilor lor, nepoșilor lor, strănepoșilor lor, răstrănepoșilor lor și răsrăstrănepoșilor lor și răsrăsrăstrănepoșilor lor și tuturor rudelor lor, cine va fi cel mai de aproape din neamul lor, din neam.

Iar hotarele acestei ocine a satului Puhoiul vor fi în veci după aceste hotare, care încep întâi hotarele dela apusul soarelui, este o piatră lângă drumul Căușanilor dinspre Geamăna, și de aici drept în Movilele Ingemănate, este o piatră de hotar și de acolo drept spre răsăritul soarelui apoi chiar în față râului Botnei, este o piatră pe malul Botnei, și de aci pe râul Botnei până în valea Hulturori, unde este o piatră de hotar, care desparte ocina Puhoiul de vocina Gangurei Vechi, și de acolo drept la movila este deslușit piatră de hotar; și de aici să fie tot pe drumul vechiu al Căușanilor, până la piatra ce îl desparte de Geamăna, de unde am început; să fie de veci de jur împrejur cum a fost din vecii vecilor; alții să nu se amestece în această miluire a noastră pentru folosință.

Spre aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului său pan Mărzea pârcaľab de Cetatea Albă, credința panului Vlaicul și a fiului său panul Duma staroste de Holin, credința panului Goian pârcaľab de Chilia, credința panului Isaia vornic și a fiului său, credința panului Zbierea pârcaľab de Cetatea

Albă, cu credința panului Albul pârceălab de Neamț, credința panului Buhtea, credința panului Petrica Iachimovici, credința panului Pașco pârceălab de Chilia, credința panului Fete dela Cetatea Nouă, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Ștefan Cernat, credința panului Ciocârlie, credința panului Iașco Hudici, credința panului Ivașco Hrincovici, credința panului Bodea spătarul, credința panului Iuga vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Negrilo ceașnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Negru comis și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn în țara noastră Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru, ori cine va fi acela să nu le clinească ceva și nici odată nici întru nimic în veci, ci încă să întărească tare, când se vor înfățișa care este dată lor de noi pentru dreaptă și credincioasă slujbă.

Iar pentru mai mare putere a celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru mare, Toma logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră. A scris Ștefco diacon la Suceava, în anul 6978 <1470>, luna Octombrie în 26 zile.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 244.

Fals slav, perg., pecete atârnată.

Scrisul este din sec. XVIII, fără nici o asemănare cu aspectul grafic al documentelor din sec. XV. Avem documente scrise de Ștefco (cf. actul din 22 Aprilie 1462), care nu se aseamănă deloc cu acesta. Ortografia și limba slavă cu grave greșeli inexplicabile pentru un diacon din secolul XV-lea. Numeroase greșeli în formularul diplomatic (să întărească tare, când se vor înfățișa). urmașii până la a șasea generație V. I. Bogdan, *Doc, false dela Ștefan cel Mare*. Buletinul Comisiunii Istorice. I, 1915, p. 131—131 și 141—144.

18

1471 (6979) Iulie 7, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn a toată țara Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că aceste [este] adevărate slugi ale noastre credinciosu Aftanasie, fiul lui Gligorașco Hreapco, și Ioan, fiul lui Diordia Șelum din satul Bucșani, care este în ținutul Soroca ne-au slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit ocina lor, din toată vocina lor, satul Poiana, care este pe râul Nistrului în ținutul Soroca, unde au fost și casele bunnicilor lor, grădinile și pădurea lor; care să le fie dela noi uric cu tot venitul, de jur împrejur, lor și copiilor lor, nepoților lor și strănepoților și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care va fi cel mai de aproape din neamul lor.

Iar hotarul acestei ocine a satului Poiana se începe întâiu dela râul Nistrului, dela piatra ce este la Rate în jos la margine, unde se desparte de vocina Rașcovului, și de acolo în sus spre miază-zi cât este săpat și acolo este o piatra de

hotar, care se desparte în totul de ocina Rașcovului și de acolo tot în sus până la Movilele Ingenădate, acolo se desparte la capăt cu vocina Șcapcăi, care se numește și Glăvănești, și desparte și vocina Rașcov este la movila de pe vechiul hotar al vocinei Poiana, unde este o piatră de hotar, iar de acolo se întoarce în jos pe vocina Poiana, și tot înainte de acolo la vocina Șcapca, care se numește și Glăvănești, până ce dă la Stânca Albă, aceasta este despărțirea lor de vocina Șcapca, care se numește și Glăvănești, este o piatră de hotar în fundul vecinei Poiana și de acolo în sus spre răsăritul soarelui, pe lângă Orcidar, merge drept la Tabără, unde este o piatră de hotar despărțire de vocina Orcidarilor, și de acolo, Tabăra și merge pe Vârful Oilor spre Orcidar, și înainte spre răsăritul soarelui pe grind, și din sus de Curătura încercată e o piatră de hotar a vocinei Poiana și înainte drept la Nistru pe lângă vocina Tarasova și tot înainte până la râul Nistrului unde se află piatră de hotar la malul Nistrului, despărțire între vocina Poiana Tarasova, al cărei hotar este în fața Pietrii Roșii, care este dincolo de râul Nistrului și apoi tot în sus pe râul Nistrului, până ce se află în hotarul de unde am început.

E volnic întru aceasta cu credința domniei mele a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința hoierilor noștri: credința panului Stanciul și a fiului său panul Mărzea părcălab de Cetatea Albă, credința panului Vlaicul și a fiului său, panul Duma staroști de Hotin, credința panului Goian părcălab de Chilia, credința panului Isăia vornic, credința panului Zbiera părcălab de Cetatea Albă, credința panului Albul părcălab de Neamț, credința panului Euntea, credința panului Petre Iachimovici, credința panului Pașco părcălab de Chilia, credința panului Fete de Cetate Nouă, credința panului Gangur de Orhei, credința panului Ștefan Cernat, credința panului Ciocărlie, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Hirincovici, credința panului Badea spătar, credința panului Go... vistier, credința panului Iuga postelnic, credința panului Negrilă ceasnic, credința panului Luca stolnic, credința panului Neagu comis, credința tuturor hoierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru, oricine va fi, pe care îl alege Dumnezeu, pentru aceea să nu le cintească nimic niciodată, ci să le dea și să le întărească cum le-am dat și le-am întărit noi, pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere a celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru hoier, marele pan Manoil Iacovei logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vlascian Harencov diac la Suceava, în anul 6979 <1472>, luna Iulie 7 zile.

După Zapiski Odeskago Obșcestva XXIII (1901) p. 185—9.

Fals după limbă, care este imposibilă în sec. XV în Moldova.

FOTOCOPII
DUPĂ DOCUMENTELE ÎN LIMBA SLAVĂ

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

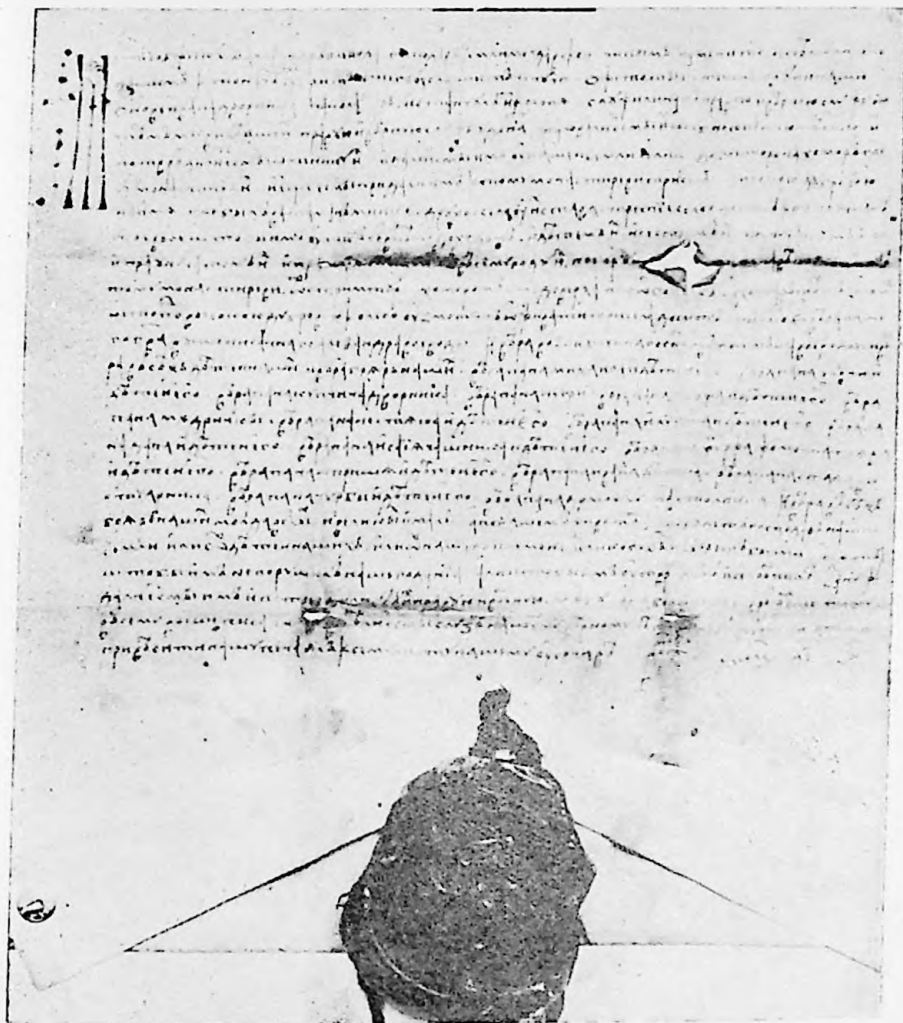
1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

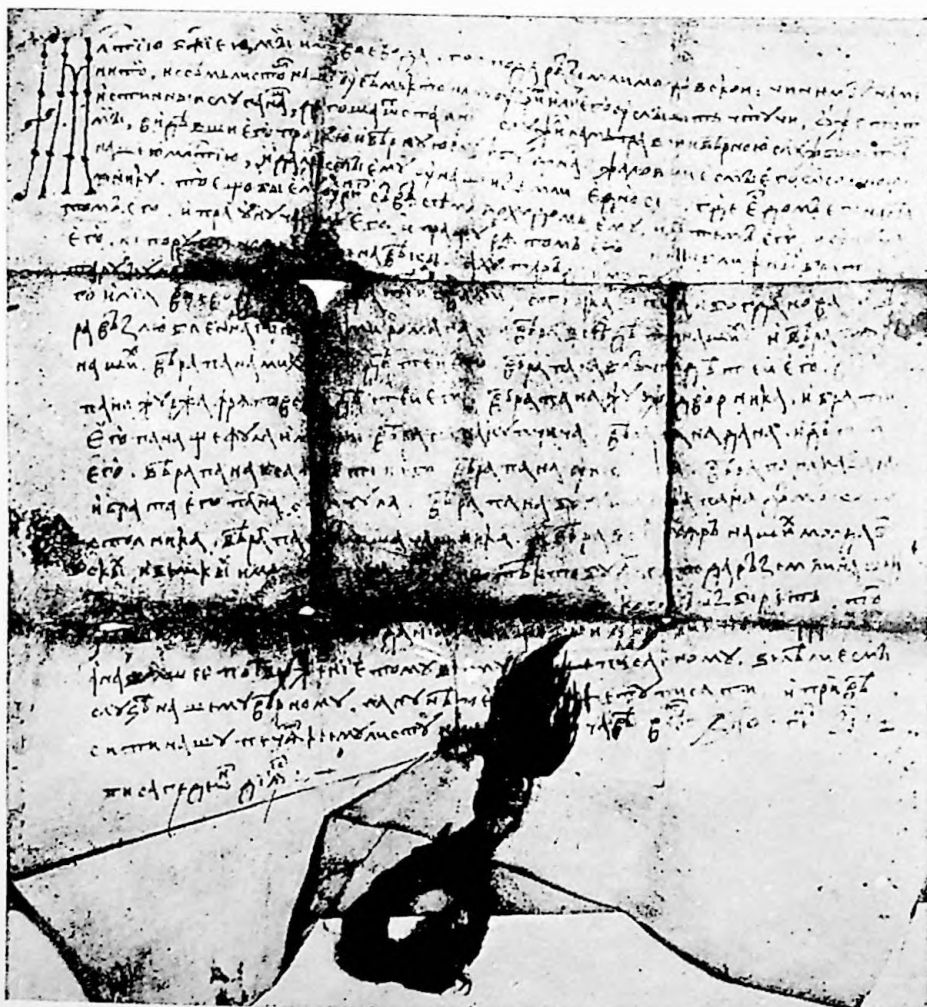
1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.

[Illegible handwritten text, likely a list or account, with several lines of cursive script. The text is heavily faded and contains some dark ink blotches and scribbles, particularly in the middle and lower sections. The handwriting is dense and difficult to decipher.]

Handwritten text in Cyrillic script, heavily obscured by dark ink blotches and stains. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines. A circular stamp is visible in the lower right corner of the document.

Handwritten text in Cyrillic script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines. The script is dense and somewhat faded, with some characters appearing to be in a different hand or dialect. There are some dark ink smudges and a large, dark, irregular mark at the bottom center of the page, which could be a signature or a stamp. The overall appearance is that of an aged, possibly leather-bound manuscript page.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on a light-colored paper. The script is dense and fills most of the page. There are some faint markings and a small circular stamp or seal at the top center of the page. The text is mostly illegible due to the quality of the scan and the cursive nature of the handwriting.

The image shows an open manuscript with two pages of handwritten text. The script is a dense, cursive hand, likely from the 15th or 16th century. The paper is aged and shows significant staining, particularly a large dark stain in the center where the pages meet. The text is arranged in several lines per page, with some larger initials or headings. The overall appearance is that of an old, well-used document.

[The page contains several lines of handwritten text in a cursive script, likely from a 17th-century document. The text is significantly obscured by large, dark, irregular ink blotches or stains that run vertically down the center and horizontally across the lower portion of the page. Some legible fragments include "1681", "1682", and "1683" at the top, and "1684" and "1685" further down. The handwriting is dense and difficult to decipher due to the damage.]

Doc. Nr. 170 (pag. 140—141)

Handwritten text in a medieval script, likely Cyrillic, with a large decorated initial 'A' at the top left. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines. The script is dense and characteristic of the 15th-century Russian Church Slavonic. The page shows signs of age, including some staining and a dark vertical mark near the center.

[The page contains dense, handwritten text in a cursive script, likely from a 16th-century manuscript. The text is heavily obscured by a large, dark ink blot or stain in the center, which covers approximately the middle third of the page. The visible text consists of several lines of script, with some words and numbers partially legible. The handwriting is compact and characteristic of the period.]

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in dark ink on aged, yellowish paper. The script is dense and fills most of the page, with some lines appearing to be underlined or separated by small gaps. There are several large, irregular holes or tears in the paper, particularly in the lower half, which obscure some of the text. The overall appearance is that of an old, well-used document.

479

Doc. Nr. 231 (pag. 195—196)

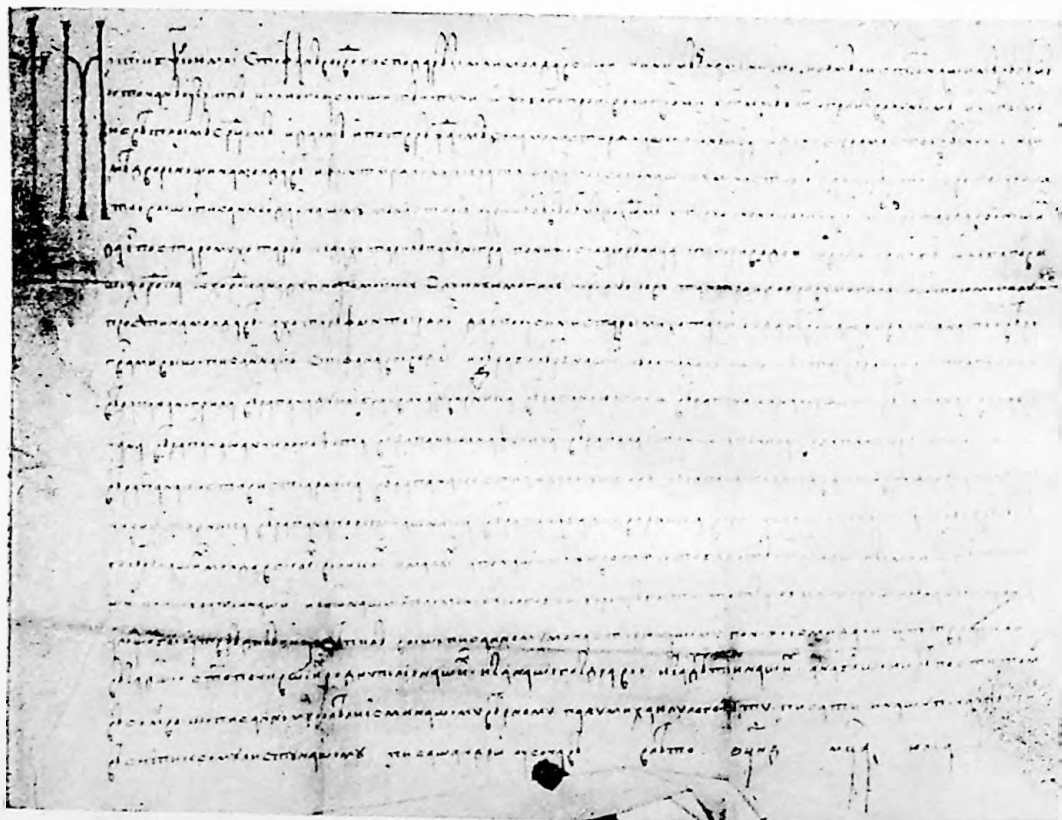

The page contains a single column of handwritten text in a cursive script, likely from a 16th or 17th-century manuscript. The text is densely packed and spans most of the page's height. There are several large, dark ink blotches or stains, particularly one near the top center and another on the left side, which partially obscure the underlying text. The paper appears aged and slightly discolored. At the bottom of the page, there is a faint, large, stylized mark or signature that is partially cut off by the edge of the document.

Doc. Nr. 240 (pag. 203)

Handwritten text in a medieval script, likely a Latin manuscript. The text is arranged in approximately 20 lines. The first line begins with a large, decorated initial 'I'. The script is dense and characteristic of the Carolingian or similar medieval bookhands. The text is somewhat faded and difficult to decipher, but appears to be a formal document or a page from a liturgical book. There are some markings at the bottom of the page, possibly indicating the end of a section or a signature.

Handwritten text in Cyrillic script, likely a manuscript page. The text is heavily obscured by dark, irregular ink blotches and smudges, particularly on the left and right sides, making it largely illegible. Some faint words and characters are visible through the noise, including what appears to be "ПОС" at the top left and "СВЯТЫ" in the middle. The script is dense and appears to be a formal or religious document.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Rom 277

Handwritten text in a cursive script, likely Latin or Greek, covering the majority of the page. The text is dense and appears to be a formal document or letter.

494

MS. N. 277
234-235

Doc. Nr. 277 (pag. 234—235)

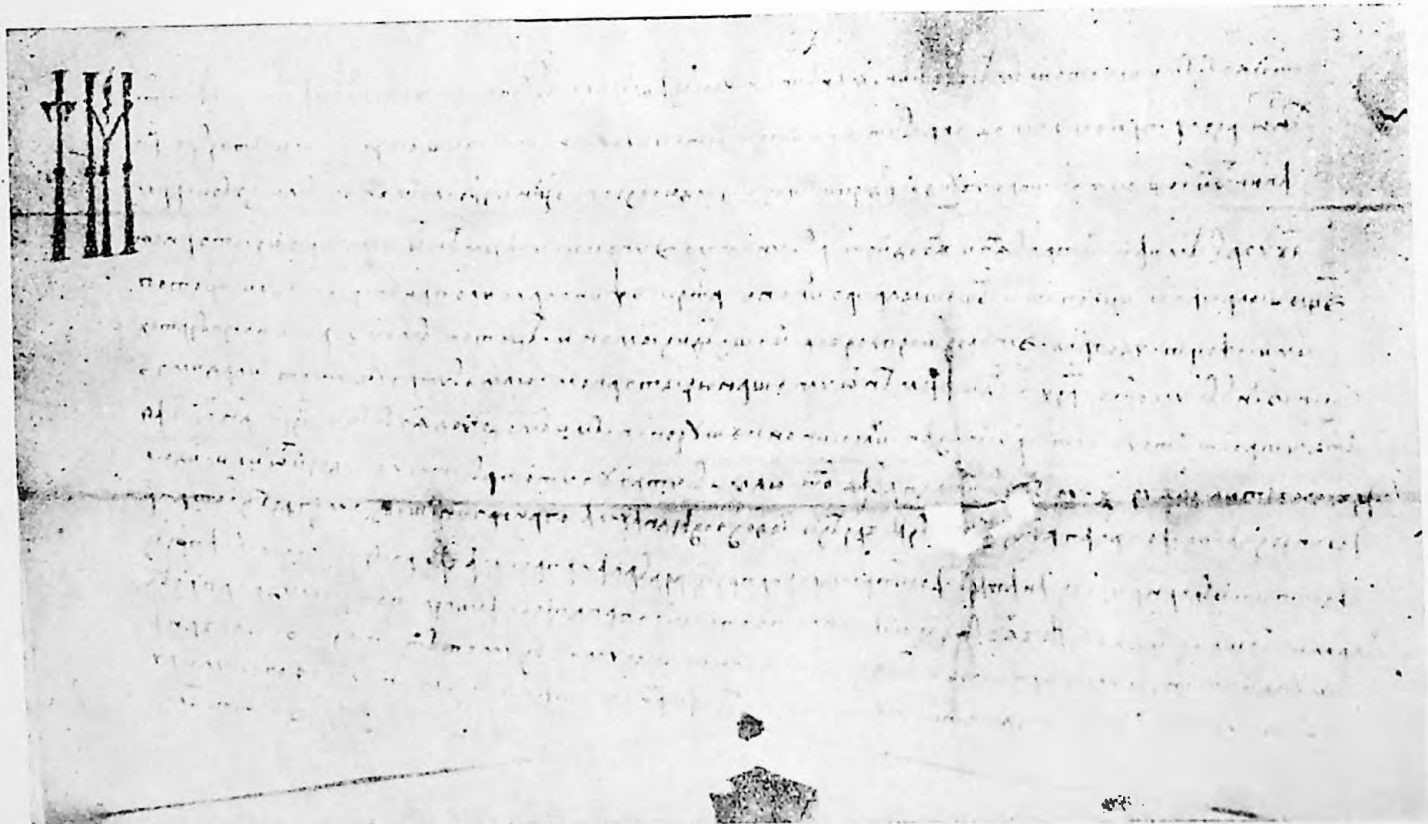
III

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is dense and covers most of the page's width.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript page. The text is written in a dark ink on aged, slightly stained paper. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the condition of the document. The text appears to be organized into several lines, with some larger initial letters or words. The overall appearance is that of an old, possibly legal or administrative, document.

501

Doc. Nr. 302 (pag. 250—251)

Handwritten text in a medieval script, likely Cyrillic, covering the page. The text is dense and appears to be a legal or administrative document. The script is written in dark ink on aged, slightly stained paper. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines, with some variations in line length and spacing. The overall appearance is that of a historical manuscript page.

Handwritten text in a historical script, likely Cyrillic, with a large initial 'III' on the left. The text is heavily obscured by dark ink smudges and stains, particularly in the lower right quadrant. The script is dense and appears to be a form of Church Slavonic or Old Church Slavonic. The document is bound at the bottom, with a visible metal fastener or clasp.

M... *[Faint handwritten text in a historical script, likely Latin or Greek, with a large initial 'M' and several lines of text.]*

Doc. Nr. 371 (pag. 309-310)

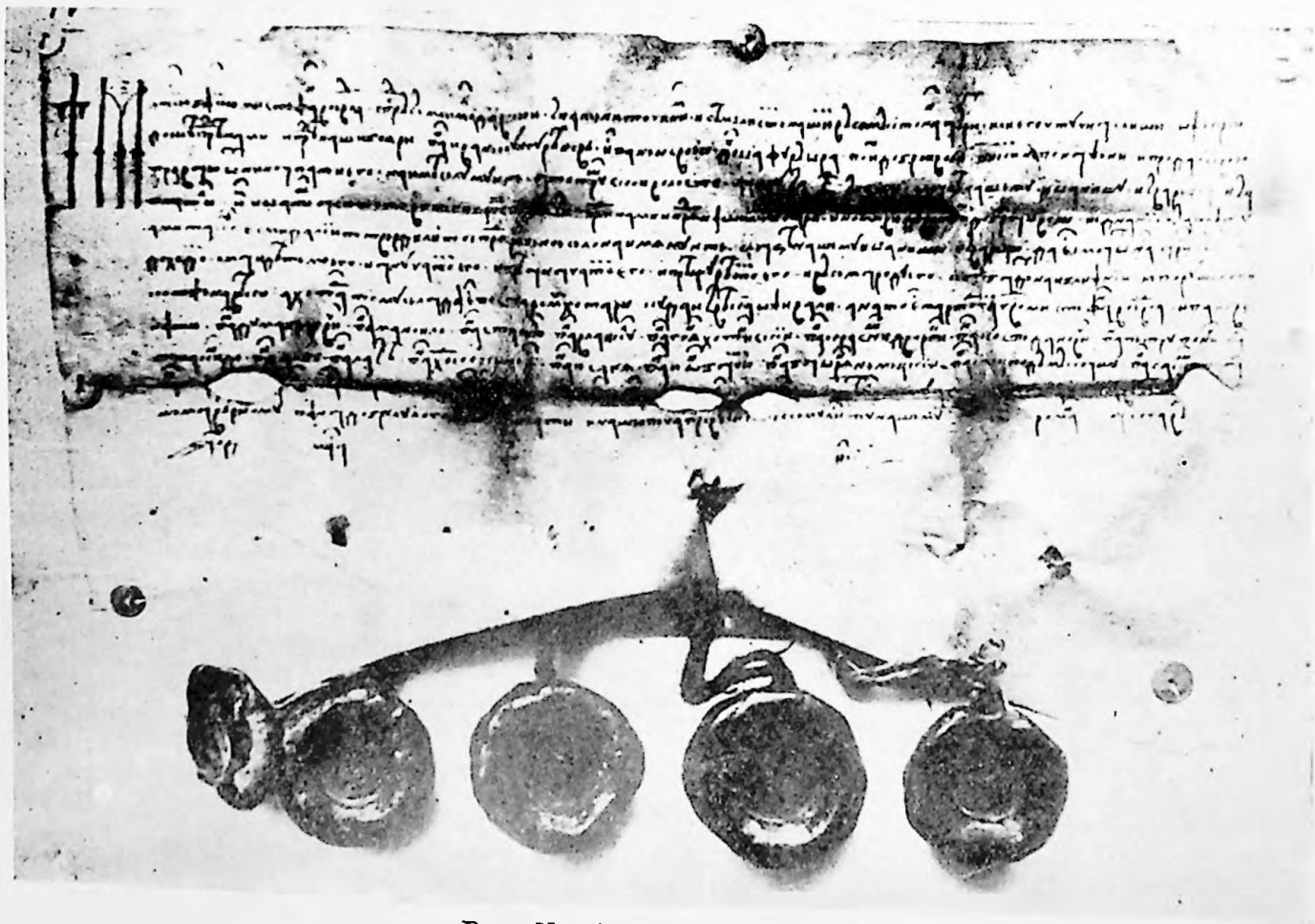
ROMANA

Handwritten text in a medieval script, likely Latin or Greek, with a large initial 'M' on the left side. The text is arranged in approximately 15 lines. The script is dense and characteristic of the 12th or 13th century.

ROMANA

518

Doc. Nr. 108 (pag. 339-340)

Doc. Nr. 412 (pag. 341—342)

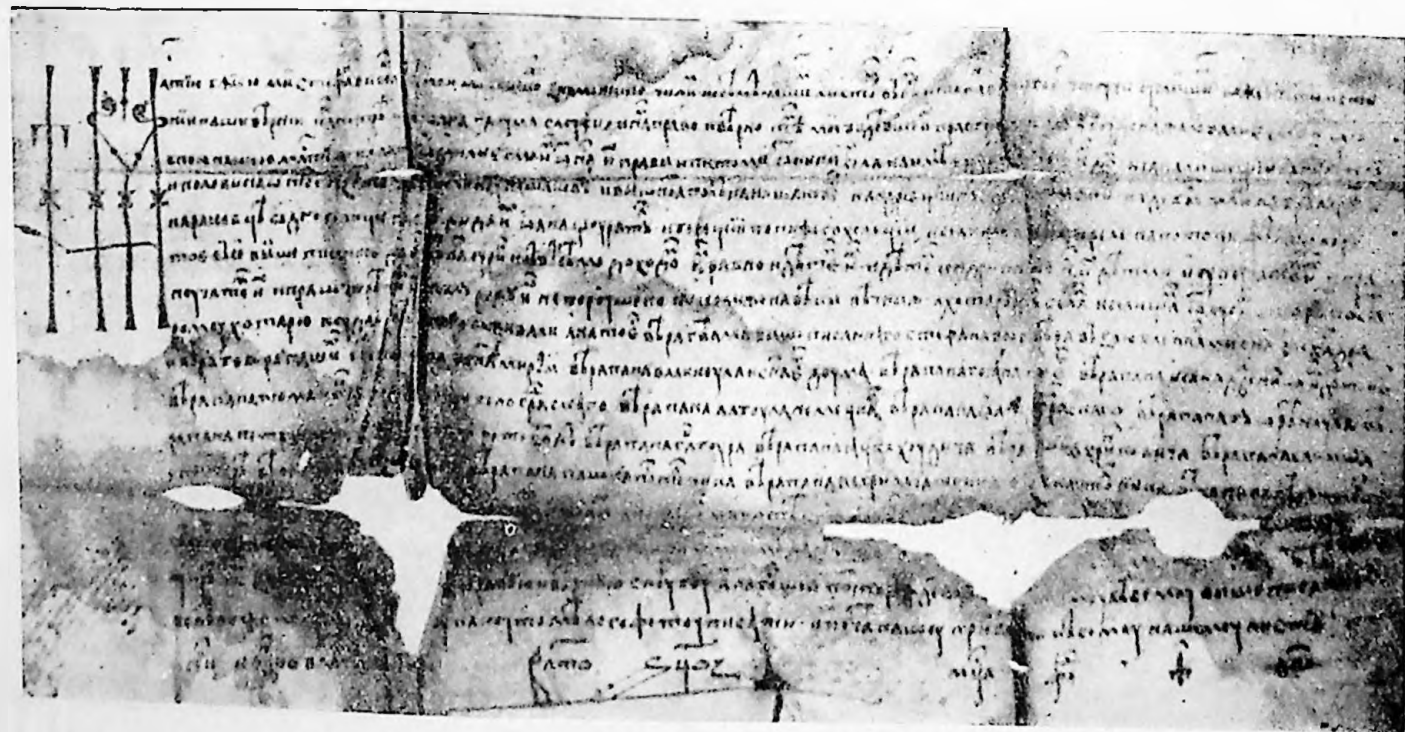
1700

Handwritten text in a historical script, possibly Cyrillic, with a large initial 'M' at the top left. The text is arranged in several lines and appears to be a formal document or record.

520

1700

Doc. Nr. 432 (pag. 361—362)

Doc. Nr. 434 (pag. 364—365)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Church Slavonic or Old Church Slavonic. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines. A large, dark ink blot or hole is present at the bottom center of the page, obscuring the text underneath. The paper shows signs of age and wear.]

Doc. Nr. 443 (pag. 373—374)

*Dat la cules 30.VII.1953. Bun de tipar 20.VI.1954. Tiraaj 1500
Hirtie velină salinată 65 g.m². Format 16/70×100. Coli edito-riale 39,6
Coli de tipar 37¹/₂ + 100 planse tipărite la tipar pe hirtie velină sati-
nată de 65 g.m². Prețul unui exemplar 18,40 Lei. Comanda 1150.*

A 01974.

*Pentru bibliotecile mici indicele de clasificare 9(R).
Pentru bibliotecile mari indicele de clasificare 9 (198) (001—12)*

Tiparul executat la Intreprinderea Poligrafică Nr. 4
Calea Șerban Vodă Nr. 133—135. București — R.P.R.

ÎN COLECȚIA „DOCUMENTE PRIVIND ISTORIA ROMÂNIEI”

AU APĂRUT:

ISTORIA MODERNĂ A R. P. R.

- Războiul pentru Independență 1877, vol. II (1.I.1877—9.V.1877)
Războiul pentru Independență 1877, vol. III (9.V.1877—14.VI.1877)
Războiul pentru Independență 1877, vol. IV (15.VI.1877—15.VII.1877)
Războiul pentru Independență 1877, vol. V (16.VII.1877—31.VIII.1877)
Războiul pentru Independență 1877, vol. VI (1.IX.1877—15.X.1877)
Războiul pentru Independență 1877, vol. VII (16.X.1877—30.XI.1877)

ISTORIA MEDIE A R. P. R.

A. MOLDOVA

- Veacul XIV, XV vol. I (1381—1475)
Veacul XVI vol. I (1501—1550)
vol. II (1551—1570)
vol. III (1571—1590)
vol. IV (1591—1600)
Veacul XVII vol. I (1601—1605)
vol. II (1606—1610)
vol. III (1611—1615)

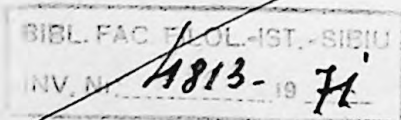
B. ȚARA ROMÎNEASCĂ

- Veacul XIII, XIV și XV (1247—1500)
Veacul XVI vol. I (1501—1525)
vol. II (1526—1550)
vol. III (1551—1570)
vol. IV (1571—1580)
vol. V (1581—1590)
vol. VI (1591—1600)

- Veacul XVII vol. I (1601—1610)
vol. II (1611—1615)
vol. III (1616—1620)

C. TRANSILVANIA

- Veacul XI, XII, XIII vol. I (1075—1250)
Veacul XIII vol. II (1251—1300)
Veacul XIV vol. I (1301—1320)
Veacul XIV vol. II (1321—1330)

959

Ino. 8800/955

906

Prețul Lei 18,40